

Incipit liber primus

Veneris ac noue legis etc. Postquam magister promissit sui libri prologum. huius aggreditur tractatum. et diuidit in duas partes. quia primo magister inquit in vltimo

de his de quibus tractandum est in quatuor libris sequentibus. Secundo persequitur de eis in principio distinctionis scilicet. ibi huius itaque etc. Prima in tres. quia primo inuestigat materiam illorum quatuor librorum diuisione. secundo diffinitiuem. et tertio epilogauiue. Secunda ibi. Frui autem. Tertia ibi. Quomodo ergo que dicta sunt. Prima diuidit in duas. quia primo ponit unam diuisionem ex qua videtur patere haberi potest distinctio quatuor libri a tribus precedentibus. Secundo ponit unum membrum subdiuisionem. ex qua habet distinctio primorum trium librorum. Secunda ibi Illud ergo in rebus. Prima in duas. quia primo ponit titulum dictam diuisionem. Secundo membrorum diuisionem ponit declaratores. ibi. Prope autem huius res Et eodem modo illa pars. Illud ergo in rebus. in qua subdiuidit diuidit in duas partes. Quia primo ponit diuisionem. Secundo membrorum explanationem. Secunda ibi. Ille quibus fruendum est etc. Dic quod

Trinum obiectum ordinate fruendum esse possit esse aliquid citra deum. Videtur quod sic. quia illud quod est per se bonum potest esse obiectum ordinate fruitionis. caritas est huiusmodi. ergo etc. Maior nota. minor probatur. quia illud quod non potest intelligi vult esse non bonum. huius est per se et secundum se bonum. sed caritas nec potest intelligi nec esse non bona. cum sit forma ceterarum virtutum. et de se non possit esse informis. ergo etc. Contra. beatus Augustinus in principio libri de doctrina christiana ait. Res quibus fruendum est sunt primum filius et spiritus sanctus. In ista questione quatuor sunt inquirenda. Primo respectu cuius obiecti proprie habeat esse fruendum. Secundo cuius potestate actus sit fruendum. Tertio dato quod voluntatis utrum nuda voluntas fruendum possit beatificare. Quarto utrum voluntas informata caritate possit esse in actu fruendum. intellectu manente suspensio ab omni actu cognouit

Quantum ad primum

dico quod solus deus et nullum bonum creatum potest esse proprium obiectum ordinate fruitionis. Quia de in trinitate ratione obiecti fruibile est. quod sit queratur

totaliter anime rationalis. quo ad totum suum desiderium. sed nulla creatura ad huius sufficit. iuxta illud Augustinus. i. confes. Ad te fecisti nos domine. et inquietum est cor nostrum donec requiescat in te. Et loquor hic de fruitione perfecta que est fruio patrie. Per. Unde cum bonum intellectus potest intelligere voluntas potest amare. sed quicumque bono si uero cognito vult cogitare intellectu potest per maius bonum cogitare. ergo voluntas non potest queratur nisi in bono infinito. Propter quod dicit Augustinus in soliloquijs. anime sue. Tolle bonum hoc et tolli illud. et apprehende si potes unum bonum quod est ois boni bonum. Per appetit intellectu ordinatus diligit oem quod diligit secundum modum et mensuram convenientem nature sue diligit. sed oem bonum creatum secundum sui naturam spiritus est in bonum maius reducibile donec ad bonum infinitum et increatum educat. ergo nullum creatum est simpliciter propter seipsum diligendum. nec persequens est eo fruendum sed utendum. Per. actus qui secundum se ad nullum alium actum est ordinabilis obiectiue terminatur ad tale obiectum quod ad nullum aliud obiectum est ordinabile. et persequens ad vltimum finem. huius actus fruitionis est huiusmodi. ergo etc. Maior patet. quia sicut se habet actus ad actum. sic obiectum ad obiectum. Minor etiam patet. quia actus fruitionis est actus perfectissimi amoris. et persequens irreferibilis. Propter quod ait Augustinus. x. de tri. c. x. fruimur cognitis quibus voluntas propter se ipsa delectata commouetur. Contra predicta potest argui ratio et auctore. Ratio sic. Ubicumque est dare magis et minus ibi est dare equale. huius est dare bonum excedens aiaz rationem naturalem. sicut est bonum diuinum. et est dare bonum excessum ab anima rationali. sicut bonum rerum sensibilium. ergo propter bonitatem dei erit dare bonum equale anime rationali quod ipsam poterit satiare. Per. Dis virtus seu potentia finite capacitatis aliquid finito poterit satiare. huius capacitatis anime rationalis est finita. cum sit creata. ergo etc. Per. Inter obiectum et potentiam debet esse proportio. huius infiniti ad finitum nulla est proportio. Per. actus specificantur ex obiectis. ut patet. iij. de anima. si ergo actus fruitionis haberet obiectum infinitum. tunc secundum suam speciem esset infinitus. quod est impossibile. cum sit quod creatum. Item auctore sic. Apolo ad Philomenem ait Ego te frui in domino. Item Augustinus. ij. de tri. c. viij. ait. Inferiori utendum est ad deum. pari autem fruendum. huius in deo. Et ibidem. Nobis ergo et fratribus fruamur in domino. Item ecclesiasticus. v. ait ille sapiens. Hoc mihi bonum visum est ut homo fruatur cum leticia de labore suo. Item Augustinus. lxxiij. q. xxxij. ait. Frui dicimur ea re de qua capimus voluptatem. huius de creaturis

Contra conclusionem

Articulus primus

Solutio hoies capiunt voluptates. ergo etc. Si ista non concluditur. quia perfecta fructio de qua ad presentem locum est actus beatificus. Sed secundum Hugo. dicitur sic. in commento celestium hierarum. Nihil nos potest beatitudinem facere nisi deus seipso qui nos ex nihilo fecit. ergo nulla creatura poterit esse obiectum talis fructiois.

Ad 1.

K
D

Ad primum dicendum quod maior est pars in his que sunt eiusdem rationis. in alijs autem non. Item enim sic dare maiorem angulum rectilineum angulo proportionis gentie intercepto inter diametrum et semicirculum puta angulum obtusum vel angulum rectum. qui ambo sunt maiores eo. et minore eo puta angulum acutum. nunquam tamen poterit dare angulum rectilineum equalem angulo contingente. prout quod sunt diversarum rationum. sic eodem modo in opposito. Possit etiam dici ad maiorem. quod quibus bonitas divina entitativum excedat nostram voluntatem. non tamen obiectivum. est enim obiectivum capacitas bonitatis infinite. licet non sit ratio infinita. Et per idem patet ad secundum. Sed forte dices quod eadem ratio potest sua capacitas determinari in bono finito qua ratio quietat in bono infinito sub ratione finitum. quia ratio sit qua fit talis determinatio illa principaliter est attendenda. Rursus quod non est simile. quod quod cumque bonum finitum quantumcumque sit excellens cognitum vel amatum ab anima rationali. hoc potest ipsa anima referre in maius bonum. et per consequens in ipso quietare non potest. Sed cum apprehendit bonum infinitum quibus sub ratione finita habet in maius bonum vel in aliud bonum referre non potest. et ideo finaliter quietat in eo. Quod autem anima rationalis omne bonum finitum possit ulterius referre potest. quia vel apprehendit illud bonum ut creatum vel increatum. vel indifferenter se habens dubitans an sit creatum vel increatum. Si primo modo tunc planum est quod refert ipsum in suam causam et non quietat in eo. quia videns effectum naturaliter desiderat videre suam causam. Si secundo modo tunc nihil intelligeret. quia falsum non contingit scire. quia non est. ut patet primo posteriorum. Si tertio modo tunc nec sic quietare posset donec ad alteram partem sue dubitationis determinate veniret.

Ad 2
Instancia

Solutio

Ad tertium dicendum quod obiectum sumptum sub ratione obiectali debet habere proportionem ad potentiam. sed quibus infinitum sub ratione infinita non habeat proportionem ad potentiam finitam. tamen sumptum sub ratione finita ei poterit proportionari. Ad quartum dicendum ad maiorem quod actus specificat ab obiectis non absolute sed ab obiectis sumptis sub rationibus obiectalibus. seu actus specificat ab obiecto non absolute aut quodcumque sed pro parte et determinate accepto. puta ab obiecto sumpto sub ratione obiectali qua finita existere actus poterit esse finitus non obstante infinita entitate obiecti.

Ad 3

Ad 4

Ad primum duas auctores patet per hoc quod in vna quaque subiungit in domino. quia sicut ait Augustinus in de doctrina christiana. Cum homo in deo fruatur. deo potest quod homo fruatur. Ad tertium dicendum quod ibi sapiens accipit fructum equivoce. scilicet per delectari. Ad quartum dicendum quod pro parte fruimur illa re de qua accipimus voluptatem non quacumque sed perfecta et beatificam. De alia autem loquendo voluptate fructio sit mea vel pro parte vel imperfecte vel inordinate. Sed est quedam adhuc opinio que predicte videtur obviare veritati. Ponit enim predicta opinio quod deo fruimur in patria tanquam obiecto remoto. scilicet ipsa visione dei fruimur tanquam obiecto immediato ipsius beati fructiois. Ad cuius declarationem premitur haec divisio. quod duplex est amor. scilicet amor tenuolentis. qui amore amamus id cui volumus aliquid bonum vel aliquid perfectum. et est amor concupiscentie qui amamus id quod nobis vel amicis nostris volumus. His premissis arguitur sic. Immediatum obiectum amoris concupiscentie non potest esse res distincta a concupiscentie. ista patet. quia nihil est nobis bonum nisi in quantum nobis est iunctum. Obiectum autem amoris concupiscentie est bonum quod concupiscentis appetit sibi. scilicet fructio est quod est amor concupiscentie. ergo deus non potest esse immediatum obiectum fructiois. secundum quod subiecto est distinctum a nobis. Immediatum ergo obiectum fructiois erit actus visionis divine secundum quem deus est iunctus nobis. Quod autem fructio sit amor concupiscentie probant dupliciter. Primo quia delectatio de deo habita considerat desiderio de deo habito. scilicet per actum desiderij non desideramus aliquid deo sed nobis. et per consequens desideramus amore concupiscentie. ergo et delectatio siue fructio erit amor concupiscentie. Secundo quia amor cuius obiectum est bonum delectabile et utile est amor concupiscentie. sed fructio est homini. ergo etc. Per idem est obiectum immediatum delectationis sequentis et desiderij precedentis. sed obiectum desiderij precedentis non est deus immediate. sed alijs actus qui attingit deum. quod patet. quia obiectum desiderij est aliquid futurum. unde autem secundum se non est futurus. scilicet visio est nobis futura. ergo. Per idem amor habet aliquid complexum per obiecto. sed deus non est aliquid complexum. ergo etc. maior patet ex precedentibus. quia amore sequi volumus aliquid bonum nobis. vel aliquid malum elongari a nobis. ergo actus amoris sequi actum intellectus proponens et dividens. qui facit mentionem de persequendo vel fugiendo. Sed ista non credo esse vera. quia actus perfectissime caritatis transit directe et immediate super obiectum summe diligibile. scilicet actus fructiois est actus perfectissime caritatis. et solus deus est obiectum summe diligibile. ergo actus

Durandus

Rot

2 rō

3 rō

Contra durandum
Rō 1

Cōfirmat

2 rō

Cōfirmat

**Ad rōnes
alli' opini-
onis**

Exemplū

fruitōis beate nō habebit vifionē dei fz ipfuz
 xū p immediato obiecto Et cōfirmat. qz qn
 to aliqd est mag' bonū tāto mag' r' immediatū
 est diligibile. qz immediatū r' fort' poterit ap-
 petitū mouere. fz deus ē sūme bonus. g' ipē ē
 imediate r' sūme diligibil'. P' act' pfectissi-
 mus volūtatīs nō ē in ea sunt ad finē fz im-
 mediate in vltimū finē. fz act' fruitōis ē pfe-
 ctissimus act' volūtatīs. v' infra patebit. g' nō
 tendit imediate in vifionē. fz in dei bonitatez
 Vifio eni illa cū sit creatura nō ē vltim' finis
 simpliciter. sed sol' deus est vltim' finis sim-
 pliciter. ois aut creatura est ad illū. Et cō-
 firmat. qz volūtat' fm se est ipius finis. electō
 est eorū q' sunt ad finē. Nō planū ē q' actus
 fruitōis nō ē electio. g' rē. Ista est etiā inten-
 tio pphēcū ait. Letamī i dño r' exultate iustī
 Nō dic. letamī i vifioē dñi Aut itez. Adiple-
 bis me leticia cū vultu tuo delectatōes in ve-
 xera tua v' fz in finē. Sed sicut p'z in glo. sū-
 p' cantū. Letia d' hūanitatis r' x'ra d' diuī-
 nitatis. Ad p'mū ergo dicēdū q' maior v'z
 simp'ra ē falsa. qz sicut patuit p' d'istinctōnez
 tuā amore r' cupie nō solū desideram' bonum
 nobis sed alijs. qn ergo r' cupiscēs alteri desi-
 derat bonū. tūc necessario obiectū illi' deside-
 rij est s'biecto d'istinctū a d'iderate. Etā mior
 est falsa. qz cū fruitio sit amor pfectissim' nō
 poterit esse amor r' cupie. q' impfectior ē amo-
 re amicitie siue beniuolētie. sic patz. iij. r. ix.
 eth. P' ille ē amor amicitie q' diligit amic' p-
 pter seipm. fz oēs scī doctores clamāt q' deus
 est diligēd' ppter se r' prim' ppter deū. Luz
 ergo caritas patrie nō sit impfectior caritate
 vic. ergo de' in illa brā fruitōne diligit ppter
 se r' in se. et p' nō diligit amore amicitie. Et
 hec est exp'la s'ia b'ri Aug. r. p'f. c. xxiij. vbi
 ait. Est gaudiū qd nō dat impijs fz his q' te-
 g'ris colūt. quorū gaudiū tuipe es. et hec ē vi-
 ta brā gaudere de te ppter te. Itē in pncipio
 de doc. christiana ait. frui ē amore alicui ihe-
 rere ppter seipm. Et ibidē dicit q' solo deo est
 fruēdū. Cū g' solū sit dicitio exelusiua seqt' ne-
 cessario q' vifioē nō sit fruēdū loqndo ppe de
 fruitōe. Exēplū etiā qd dā ponit iste doc.
 qd satis piculosum esse videt mō quo ipfuz
 trahit ad ppositū. Dicit eni q' sile sit in frui-
 one de vifioē dei r' de deo. sicut in amore vini
 de gustatōe vini r' vino. qz sicut imediate a/
 mo gustatōez vini. r' mediāte gustatōe amo-
 vinū. sic vt ait. brū imediate fruit vifioē dei.
 r' mediāte vifioē fruit deo. Ex isto dicto se-
 quit' q' brū imediate nō fruat deo fz v'ratu'

deo qd eet tota pūfital' fm Aug. r' p' nō ipof
 sibil' b'ro. Qz aut h' sequat' p'z. qz q' cqd ama-
 mus p'p' al'ez illo v'ramur. qz ipm i al'ez re-
 ferim'. fz vinū amam' ppter gustatōez. et p-
 p' seqns si silitudo tua valz deū amam'. ppter
 vifioem rē. Etā fallū assumit cū ait. q' v'
 mediati' amem' vifioem dei qz deū. qz illud
 qd p' ē cognitū p'us et imediate' amat'. fz de'
 prius cognoscit qz vifio dei. ergo rē. maior p'z
 qz bonū cognitū ē obiectū amoris. minore p'
 bo. qz de' cognoscit actu recto. fz vifio d' actū
 reflexo. sed natural' intellect' est p'us s' b' actu
 recto qz s' b' actu reflexo. Ad p'mā pbatōem
 minoris dicēdū q' mior isti' p'p'ositōis ē fal-
 sa. P'io ex eo q' dicit q' nō desideram' aliquid
 deo. nā q'libz amās deū desiderat dei cultum
 gliaz r' honorē. Secdo in eo q' dicit q' p' actū
 desiderij quo deū diligit' desideram' nobis
 bonū. qd falluz ē. qz pfect' amator nō diligit
 nec desiderat amatū ppter aliqd sibi pueniēs
 ex amato. fz diligit ipm ppter seipm r' ppter
 ppam s'vute ipi' amati. sicut p'z. viij. ethico.
 vbi sic ait arist'. Perfecta ē aut bonoz amicitia
 et fm s'vute solū. Et pauc' interpolitis s' b'
 dit. Permanet aut hoz. s' bonoz amicitia v'
 qz q' boni sunt. virt' eni māsiua Et seqt' ibidē
 Adinuicē aut sunt viles s' b' aut r' delectabi-
 les. vnicuiqz eni fm delectatōes sunt ppe o/
 peratōnes. Talis enim amicitia mansiua ra-
 tōnabil' est. copulat eni in se oia q'cūqz optz
 amicis existere. q' si dicat. Licet pfect' amicus
 nō amet ppter vtilitatē v' delectatōez. tñ oia
 ista p' sequitur pfectā amicitia siue delectatōez
 Sed de his q' amore r' cupiscēne diligit' p' p'
 pter vtile v' delectabile. postea in eodē li. sub-
 dit Aristo. Propter delectatōnes qd ē vtile
 etiā prauos r'igit amicos ad inuicē esse. Et
 sequit'. Nō oio aut hi copulat' neqz s'nt ami-
 ci ppter vtile r' delectabile. nō eni oimino pū-
 gunt q' fm accidēs. Et tūc d'clndit aristo. d.
 Isti qd ē. s' boni simpl' amici. illi aut fm qd
 r' assilati his. Ex his g' euidēter apparet q' il-
 le pfectus amor de q' nos loqmur nec d'z ee p-
 pter delectabile nec ppter vtile. nec ppter ali-
 qd nobis pueniēs. fz imediate d'z tēdere i dei
 bonitate. ppter seipam. licz oia bona talē ami-
 citia cōsequant'. iuxta illd Sapie. vij. Vene-
 rūt mihi oia bona p'iter eū illa. Als sicut iaz
 apparuit pfectio: esset dilectio amicitie polū-
 tice qz diuic. qd multū absurdū cētā cogita-
 re. Ad scdam pbatōez dicēdū q' minor est
 falsa. vt p'z p' iā dicta. Ad scdaz rōez p'dicti
 doctozis dicēdū q' mior ē falsa. Ad pbatōez

Cōtra qdē.

**Ad p'maz
pbatōem**

Ad scdaz

Ad 3 dico q̄ quis deus in se nō sit futur⁹. n̄ vt in ipō quiescat ⁊ terminet mor⁹ desiderātis. sic ip̄ se deus est futurus. Ad terciā rōnes eiusdē doctoris dicēdū q̄ p eandē rōem p̄ pbari q̄ ip̄a visio nō sit immediatū obiectū fructū. qz visio ip̄a est qd̄ incōplexū. Itē si ois amor ha bet qd̄ complexū p̄ obiecto. tūc de⁹ nō posset esse obiectū remotū ip̄i fructū. quoz vtrū qz oppositū ille affirmat. Ex quo patz q̄ rō isti us doctoris magis militat ⁊ ipm qz ⁊ quem cūqz aliū. Ad formā rōis dicēdū q̄ maior ē fallā. Ad pbatōem dicēdū q̄ ip̄a pbatō nō ē ad ppositū. qz pcedit solū de amore ⁊ cupiscē tie. sed amor fructū de q̄ ad p̄s loq̄mur nō est amor cōcupicē. vt patz ex p̄dictis.

Articul⁹ secund⁹

Quātū ad secundū

Rō 1

istius questōis articulū dico q̄ actus fructū onis p̄p̄e est act⁹ volūtatis. Quia isti potē tie est ip̄a fructio. cui p̄p̄e ⁊ petit ⁊ placere ⁊ delectari. volūtas est hmōi. ergo rē. maior patz qz fructio est essentialis ⁊ placētia ⁊ delectatio p̄fecta in vltimo fine. minor patz p̄ Aug. in deceptu s̄ginali. c. x. vbi dicit q̄ sola volūtas delectat. ⁊ hoc ver⁹ est loq̄ndo de delectatōne p̄ncipaliter ⁊ p̄ se. qz ⁊ si alie potētie in suis opatōibz delectant. hmōi tū delectatio in ip̄is innascat ⁊ s̄ficat ex placētia volūtatis. P̄ Nobilissima aēnre potētia ē ip̄a volūtas. s̄ fructio est act⁹ potētie nobilissime. ergo rē. minor est nota. qz act⁹ fructū ē act⁹ b̄ific⁹. maior patz. qz sola volūtas ē p̄mo ⁊ fm̄ se libe ra. vñ nec ip̄a rō est libera nisi ex h̄ q̄ in eadez eēntia aē fundat cū volūtate. Cū etiā in nul la speculatōe intellect⁹ p̄r p̄sistere. nisi inq̄ntū ei adest p̄positū volūtatis. Ex q̄ patet euidē ter nobilitas ⁊ libtas ip̄ius volūtatis. qz ip̄z intellectū p̄r auertere a q̄cūqz sua actuali spe cularōe. ⁊ p̄ libertatē sive imperiū alteri⁹ rei cō sideratōez sibi inūgere. P̄. eiusdē potētie est p̄ se moueri ad terminū ⁊ quiescere i ter mīno. s̄ p̄ actū volūtatis p̄ se mouemur ad ter minū b̄ificū rē. maior patz. minorē p̄bo. qz p̄ desiderū qd̄ ē qd̄ act⁹ volūtatis mouemur ad deū. p̄ fructū aut̄ q̄scim⁹ i deo P̄ amor est ip̄ius volūtatis. s̄ fructū ē amore alicui inhe rere. vt ait Aug. ergo rē. Et idē Aug. frui mur cognit⁹ q̄bus volūtas p̄pter se ip̄a delectata cōq̄scit. Itē aug. x. de tri. c. x. ait. Volū tas nobis adest q̄ fruimur ⁊ vrimur. Idē de doc. ch̄astiana ait. Eo fruimur q̄ p̄pter se di ligimus. Cōtra p̄dicta sunt dicta m̄ltorū

Cōtra

doctorū q̄ intellectū dicūt nobiliorē volūtate. ⁊ beatitudinē v̄l solū existere in intellectu. v̄l saltē p̄ncipali⁹. Ad p̄ns tū hmōi dicta non adduco. qz magis p̄p̄e locū habet. dist. xlv. q̄rti libri. ⁊ ibi ea adducā dño cōcedite

Quantū ad terciū

Articul⁹ tercius

articulū dicēdū q̄ nō. qz sicut agere naturale p̄supponit esse naturale. sic agere sup̄natura le p̄supponit esse sup̄natura le. s̄ act⁹ fructū est sup̄natural. ⁊ potētia nuda nō h̄z eē sup̄ naturale. ergo rē. P̄ felicitas natural n̄ p̄t esse in nuda potētia. ergo n̄ sup̄natural. aīs patz. x. ethi. vbi p̄hs ponit actū vltimate felici tatis natural nō posse causari nisi ab obiecto p̄fectissimo i nobilissima potētia. p̄fecta habi tu nobilissimo. puta habitu sapie. cōna de se patz. qz q̄nto act⁹ magis excedit potētiā. tāto potētia p̄la req̄rit amunicula dispositiua ⁊ co adiunatiua respectu tal actus. ergo rē. P̄. nuda volūtas nō p̄t in actū meritorū. q̄ nec in p̄matorū. aīs patz. qz h̄ sicut error satelliū q̄ ex pur⁹ natalibz possem⁹ mereri. cōna ē nota qz n̄ min⁹ excedit n̄ram natalē facultatē act⁹ p̄mij qz act⁹ menti. P̄ ista p̄clusio etiā fm̄ aliq̄s doctores p̄bat sic. Impossibile ē extre ma imp̄porcionata ad aliquā p̄porcionez reduci nisi p̄ aliquā mutatōnez factā i altero extremorū. s̄ volūtas hūana naturaliter sū p̄ta ⁊ obiectū b̄ificū sunt duo extrema in ist nitū distantia. ergo nūqz dueniet ad hmōi p̄ porcionē q̄ ip̄a volūtas tali obiecto perfecte fruaf. nisi facta mutatōe in volūtate v̄l in ob iecto. s̄ in tale obiectū ip̄osibile ē cadere mu tatōem. ergo necessario req̄rit in ip̄a volūtate aliq̄s habit⁹ sup̄natural. rōe cui⁹ volūtas sit p̄natural. mutata respectu isti⁹ sup̄naturalis obiecti aliq̄le capiat p̄porcionē. S̄ forte dicet q̄ tal habitus sup̄natural. eleuas potē tiaz v̄l erit finit⁹ v̄l infinit⁹. Si finit⁹ tūc nō poterit eleuare potētiā ad obiectū infinitū. qz s̄tus sequit substātiā. Si ergo sub̄a sine es sentia illi⁹ habit⁹ ē finita. s̄ sua nō poterit tollere distantia infinitā. Si aut̄ habit⁹ tal est infinit⁹. tūc eqlē h̄bit potētia ip̄porcio nem ad habitū sic habuit ad obiectū. Illud vt credo sicut maximū motiū oim satelliano rū. qz dixerūt q̄ ex pur⁹ naturalibz possumus p̄seq̄ actū p̄fecte fructū. P̄. ip̄i poterāt ar guere sic. Quelibz potētia p̄t in oim illō sine habitu. qd̄ p̄ se p̄tinet s̄ suo obiecto adeq̄to. s̄ bonū inq̄tū bonū ē obiectū volūtatis. ergo

1

2

3

4

Instātia

2

3 nuda volūtas p̄t in oētonū P̄ habit⁹ non facit ad s̄bam act⁹. licz faciat ad modū act⁹. p̄t ḡ creata volūtas in s̄baz cuiuslibz act⁹ fm̄ se nuda sumpta sine h̄itu. i cui⁹ modū p̄t cuz habitu. ergo saltē q̄ntū ad s̄bam act⁹ poteri⁹ m⁹ p̄tigere obiectū brificū ex pur⁹ naturalibz

4 P̄ Dam. li. ij. c. xxij. ait. Volūtas ē ipi⁹ si nū. electio autē eoz q̄ sunt ad finē. Et idē po- nit p̄hs. iij. ethico. Sz q̄ncūqz potētia fm̄ se d̄ respectu alie⁹ obiecti. tūc act⁹ elicit⁹ a tli po- tentia circa h̄mōi obiectū p̄gredit d̄ nuda po- tentia sine habitu potētia disponē. sic patz de intellectu respectu p̄ncipioz. ḡ zc. P̄ r̄spe- ctu ei⁹ in qd̄ rēdit potētia naturalz nō indigz habitu disponēre. sz q̄libz potētia tendit na- turaliter in suū finē. cū ḡ bonitas diuina sit per se finis aīerōnal. ḡ zc. Sed ista p̄phisti- ca nō p̄cludūt. z maxime i p̄senti p̄posito. qz opatio p̄fectissima est delectabilissima. et per p̄sequē n̄ p̄t elici a nuda potētia sine habitu. sz fructio ē h̄mōi. ḡ zc. maior p̄tz. qz vt d̄. x. ethi. p̄fecta opatio in delectatōe p̄sistit. p̄ficiat enī opatōz delectatio. Sz vt d̄. ij. ethi. signū est generati habit⁹ voluptatē vl̄ tristitiā fieri in ope. voluptatē. si i ope. z tristitiā i impedi- mēto opis. minor p̄tz ex dictis sup̄. Ipa ḡ carita scū sit habit⁹ p̄fectissim⁹ necessario re- q̄nt in volūtate respectu iā dicte p̄fectissime opatōis Ad p̄mū ergo motiū q̄ labellāi poterāt moueri dicendū. qz distantia inter deū z creaturā dupl̄ p̄t intelligi. Uno mō fm̄ en- titatē z esse. Alio mō fm̄ habitu dīcē q̄ ē mo- tois ad mobile. Tollēs distantā p̄mā neces- sario est s̄tutē infīnīte. non autē scdam. etiam p̄t dici qz tollere distantā infīnitā p̄t intelligi a- ctīue z in s̄tute p̄p̄a. vl̄ dispositīue z in s̄tute re superioris. Tollēs p̄mo mō op̄t esse infīni- te s̄tutis. nō autē scdo mō. Et qz fm̄ apl̄m ca- ritas dei diffusa est in cordibz nr̄is p̄ in habi- tatē sp̄m̄ eius q̄ h̄itat i nobis. ḡ q̄cqd̄ p̄ carita- tē efficit in volūtate n̄ra totū sit s̄tute sp̄ssan- cti assistentē ipi caritati. et iō nō ē m̄z si aliqd̄ in nobis p̄ caritatē p̄tigit s̄tute sp̄ssancti. qd̄ fm̄ se loq̄ndo excedit v̄m z s̄tutē carita- tis. sic etiā videm⁹ in naturalibz qz agēs istru- mentale p̄t in effectū excedere suā p̄p̄am sp̄z. in virtute agētis p̄ncipal. Ad scdm̄ dicens dum qz loquendo de capacitate naturali ip- sius volūtatis. tūc m̄ior est falsa. sz loq̄ndo d̄ capacitate obediētiā tūc m̄ior p̄t p̄cedi cū il- lo tū moderamine sic sup̄. q̄stioe. ij. articlo iij. dictū est de ente in q̄ntū ens respectu itel- lectus Ad terciū dicēdū qz q̄ntū spectat ad

ppositū argumētū nullā h̄z difficultates. qz actus fruidōis ē act⁹ maxime modificat⁹. cuz sit p̄fectissim⁹ z delectabilissim⁹ p̄mp̄tissime et facillime elicit⁹. sz q̄ntū ad actū meritoriu z tūc argumētū h̄z aliquā apparētā. z iō q̄ ad h̄ dico qz sicut h̄it⁹ infusos i nobis eē nō expi- mur. sz sincera fide tenem⁹. sic eodē mō qz ta- les habit⁹ s̄nt necessarij magis tenem⁹ fide qz rōe. ḡ de talibz est tenēdū qd̄ dicit sc̄toz z s̄vi- tati fidei magis ē p̄sentancū. sz decreta sc̄toz ex p̄se ponūt qz habitus infusi nō solū faciūt ad modū act⁹ sed etiā ad s̄baz act⁹. Un̄ de cōse. di. iij. c. q̄sqz. d̄ sic. Quisqz dixerit p̄ gratiā dei nos tm̄ adiuuari ad nō peccandū in q̄ntū p̄ illā nobis ap̄iet̄ intelligētia m̄datōz dei. nō autē qz p̄ eā nobis p̄stet vt qd̄ faciēdū d̄ ḡue- rimus etiā facere valeam⁹. anathema sit. Et eandē sententiā magis exp̄sse h̄em⁹. c. imediate se q̄nti. vbi sic dicit. Placuit vt q̄cūqz dixerit ḡ- riā iustificatōis dare vt qd̄ facere p̄ literū ar- bitriū iubeatur facili⁹ possim⁹ implere p̄ gr̄az tanqz et si gr̄a nō daret possim⁹ etiā sine illā i- plere m̄data diuina. anathema sit. P̄tz ḡ qz maior ill⁹ rōis est falsa Ad q̄rtā dicēdū qz quis finis sit p̄m̄z a volūtate volitū. tū ad p̄sequēdū finē mō debito indiget volūtas ha- bitu regulatē. Et cū ad d̄t̄ de intellectu respe- ctu p̄ncipioz. dico qz bñ ē s̄lle q̄ntū ad velle si- nē. nō tū ad p̄sequēdū finē. etiā potētia intel- ctīua p̄ficiat habitū q̄ d̄t̄ intellect⁹ p̄ncipioz. vt p̄tz. vi. ethicoz. Ad q̄ntū dicēdū qz licz naturalz feramur in deū in q̄ntū iō ē alpha z o. scz finis et p̄ncipiū oim. et h̄ s̄b obscuritate f̄ctā m̄atū quē modū fm̄ vires naturales no- stras trāscedere n̄ valem⁹. nō tū vt ē obiectū sup̄naturalz anīam gl̄ificās. Et p̄t dici sic ad q̄ntū dictū est

Ad .4.

Ad .5.

Articulus quartus

Quātū ad quartuz

p̄ncipale dico. qz de potētia dei absoluta lz n̄ fm̄ ordinē a deo nūc institutū. volūtas p̄t eē in actu fruidōis. intellectu existēte suspēdo quo ad actū cognitōis. qz q̄n̄ due potētie sic se ha- bent qz d̄nt ab inuicēre absoluta. de⁹ p̄ suā oī- potentiā p̄t vnā p̄suare in opatōe sibi p̄ueni- ente. alia suspēsa a sua opatioe p̄manēte. sz si- cut patebit in dist. iij. volūtas differt ab itel- lectu re absoluta. ḡ zc. Sz p̄ maiorē istius rōis istari p̄t triplici exēplo. P̄rio qz materia z forma d̄nt re absoluta. z tm̄ materia n̄la p̄t esse sine forma. Scdo qz figura n̄ p̄t esse sine q̄ntitate. Tercio qz pulcritudo nō p̄t esse sine

Instantia

ore volūtas
in delectatōe
ōi dicta om̄
b̄t. dist. p̄p̄
cōcedite

ercūz
agere natura
re sup̄naturali
z ac⁹ fruidōis
nō h̄z cōiūg
naturalz
p̄naturalz
i v̄litate sc̄toz
ut ab obiecto
a. p̄fecta habi
p̄t. n̄ra de se
potentiā n̄ro
positiua z co
go zc. p̄
tūoz. ḡ nec
error labellāi
n̄ra cōnotā
aculratē act⁹
lūto etiā fm̄
stibile ē ex
ā p̄p̄ocionz
z factā i alio
naturaliter s̄
extrema in
m̄ier ad h̄mōi
obiecto p̄fecto
olūtate vl̄ in ob
leē cadere mu
in ipa volūtate
vl̄ volūtate su
sup̄naturalis
ē. Sz forte
qz elenās potē
p̄fm̄it⁹ tūc nō
tū infīnitū. qz
go s̄ba sine d̄
sua nō potē
i autē habit⁹ tal
ētia ip̄p̄ocionz
obiectū. Nud
ū oim̄ labellāi
ralibz p̄ssimū
s. ipi potētiā
in oim̄ d̄t̄
obiecto ad
tū volūtate

Contra in-
stantial

Solutio
Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Solutio Si ista non impediunt ista dicta maiore. quia si materia figura et pulcritudo sint absoluta. tunc necessario discernit respectu. puta materia contra cernit respectu ad formam. figura ad quantitates. pulcritudo ad colorem. sine quibus respectibus etiam non possunt intelligi. sed voluntas bene potest intelligi sine intellectu. Dices forte quod voluntas est appetitus intellectus. in hoc enim differt a sensu. quod non poterit intelligi sine intellectu. Dico quod voluntas non dicitur appetitus intellectus nisi aduenticia et denotatio quodam extrinseca. sed primo et per se et ab intrinseco dicitur appetitus liber siue potentia libera. Tunc per hoc quod est potentia libera per se et principaliter. differt non solum a sensu sed etiam ab intellectu. et ideo potest intelligi ut potentia primo et per se siue essentialiter libera. circumscripta quocumque alia potentia cognitiva siue sensitiva siue intellectiva.

2. **P.** bonum motum voluntas non requirit esse cognitum nisi ut mouet in genere cause efficientis. sed hanc rem cuiuscumque cause scilicet in genere cause efficientis. causa prima. scilicet per seipsum potest supplere. sed immediate per voluntatem suam propter eam cognitum ab intellectu efficienter poterit mouere voluntatem. minor est ab omnibus necessaria. sed maior per se auerroum. xij. metaph. ubi ponit quod res appetibilis habet duplex esse. Tunc in re extra. et sic est finis desiderii. et terminat actum voluntatis. Aliud in intellectu. et sic agit desiderium et mouet voluntatem.

3. **P.** cognitio intellectiva in volendo non requirit nisi ad presentiam obiectum volibile ipsi voluntati. Sed secundum augustinum in li. 2. de trinitate per seipsum est intimior et presentior voluntati. quod voluntas sibi ipsi. sed per seipsum immediate poterit mouere voluntatem.

4. **P.** ex dictis aliquod potest argui gratia colationis ad hominem sic. Sensibile mouet voluntatem sine noticia intellectiva. ergo et deus habet poterit. Quia patet per locum a maiori affirmatiue. Probatur autem. quod sic coniter dicitur. nullum iudicium potest fieri in sensu de re sensata siue in sensu recepta. nisi assistentia intentione voluntatis. sed planum est quod non est necessarium se quod dicitur sentiri. ut illud immediate intelligam. sed poterit esse aliquid volitum quod non est intellectum.

Confirmat Et confirmat. quod intellectu ex parte actu recto aliquid intelligibile cognoscendo. voluntas vult eum intelligere. quod si voluntas non vult eum intelligere ipse ad nullum momentum in tali intellectu potest se continuare. sed planum est quod intellectus non dicitur se intelligit intelligere. quod tunc est in actu ipse ex se cum actu recto. sed non videtur quod repugnet voluntati aliquid velle quod intellectus non dicitur cognoscit.

Berardus dicitur 2. p. dicta Sed si dicta sunt quod dicitur quod simpliciter est impossibile per quocumque potentiam voluntatem frui. intellectu non intelligere ipsum fruibile. quod

simpliciter est impossibile actum visiois fieri sine actu fructiois. sed si est impossibile actum fructiois fieri sine actu visiois seu intellectu. Quia patet per locum a maiori negatiue. probatur quod adducitur per ante ego posui super in plogo. q. iij. articulo. i. prima conclusio de correlaria. ubi dicitur quod noticia dei intuitiva potest concipi viatori. Per illud quod non potest fieri presens voluntati in ratione obiecti moueris nisi mediante actu intellectus. hoc non potest mouere voluntatem nisi prius moueat intellectum. sed obiectum fruibile et quocumque aliud obiectum voluntatis est homini. sed tunc maior dicitur esse nota. quod nulla potentia potest moueri a suo obiecto nisi fiat sibi presens in ratione obiecti moueris. minore probatur. quod dicitur quod natura specifica istarum potentiarum habet requirit quod nihil moueat voluntatem nisi prius moueat intellectum. Per si voluntas potest moueri a fruibili obiecto non mouet intellectum tunc voluntas non esset appetitus intellectus. Quia est falsum. quod tunc voluntas transiret de specie in speciem. Quia probatur. quod sicut appetitus naturalis est in genere naturali. quod sequitur formam naturalem. et appetitus sensitivus in genere sensitivo quod sequitur sensum. sic appetitus intellectus dicitur in tali genere quod sequitur intellectum. Da oppositum. tunc mutabit non solum speciem verum etiam mutabit genus.

Sed illud non valet. quod si deus non possit obiectum fruibile ordinare voluntati sine cognitione intellectu. tunc vel talis cognitio esset de intrinseca ratione obiecti fruibilis. vel tale obiectum secundum se acceptum non esset ens simpliciter absolutum. Quia est falsum. sed etiam. Quia patet. quod quocumque deus ab inuicem non potest separare. vel unum est de intrinseca ratione alteri. vel unum secundum sui naturam dicitur habitu dicitur ad alterum. falsitate dicitur probatur. quod cum obiectum fruibile sit creatum nulla creatura poterit esse de sua intrinseca ratione. talis autem cognitio est creatura. Item essentia diuina que est obiectum fruibile est ens simpliciter absolutum. et non includit aliquam necessariam habitudinem ad quocumque creaturam Ad primum horum argumentum dicitur quod autem non est verum. ad probatur eadem et responditur in plogo cum tractant de cognitione intuitiva. Ad secundum dicitur quod minor non est vera. quod deus est intime presens omni creature. et per consequens voluntati. sed deus est obiectum fruibile. sed tunc. Etiam de rebus creatis aliquoties videtur esse dubia illa minor propter ultimam rationem cum sua confirmatiue que gratia disputatiois de bono sensibili superius adduxi. nec valet probatio que adducit. quod si voluntas sua naturam specificam teneat in ordine ad intellectum. tunc non esset ens absolutum sed simpliciter respectuum. quod tu met negas Ad tertium nego consequentiam. quod sic accipis

Contra generat. dicitur

Solutio primi

Ad 2.

Ad 3.

p̄ diuinā potētiā sepatū a subiecto licet actu nō inheret. manet tñ accñs p̄pter aptitudi nē inherēdi. sic q̄uis p̄ diuinā potētiā volūtas actu moueret a nō cognito p̄ intellectuz. p̄sser tñ dici appetit⁹ intellectū⁹ p̄pter aptitudinē quā h̄z ad h̄ ut moueat a bono p̄gnitō p̄ intellectum quicūq; sibi ip̄i fuerit relicta. Etia p̄cessa p̄na possem⁹ negare falsitatē conseq̄ntis. et ad p̄batōem dico q̄ intellectū esse nō ē de specifica rōe volūtatis. q̄ sine eo volūtās p̄t sufficēter diffiniri. puta sic. Volūtās ē potētiā appetitiua s̄m suā naturā libera. Ex q̄ p̄t q̄ esse intellectū nō ē intrinsecū s̄z extrinsecū volūtati z aduenticiū. s̄z esse libez p̄ncipaliter et p̄ se ē c̄ differētia specifica. p̄ quaz distinguit a q̄cunq; alio ente creato. z ab ista d̄ntia nec d̄ eā absolueret nisi suā naturam destrueret. Ad argumētū p̄ncipale i oppositū dicēdū q̄ ad h̄ q̄ aliqd̄ p̄p̄ sit obiectum fruibile nō sufficit q̄ sit tale bonū qd̄ nō possit intelligi malū. sed oportet q̄ ip̄m nō sit referibile in mal⁹ bonū. mō caritas cū sit creatura ip̄a referibilis est in suū creatorē q̄ est d̄ bñ dictus in secula.

Fruui autes est

amore zc. Postq̄ maḡ inuestigauit materia libri s̄niay diuisione. in ista pte p̄cedit circa eā diffinitue. Et diuiditur i duas ptes. q̄z in p̄ma pte diffinit seu describit frui et vi. ut ex h̄ appareat q̄ sint res fruibiles z vitibiles. Secdo mouet circa ista q̄sdā incidētes q̄stioes. ibi. Lū aut̄ homies. P̄ma diuidit in tres ptes. Quia p̄mo assignat vnū modū diffinēdi p̄dicta. Secdo assignat aliū modū q̄ p̄mo aliq̄ntulū videt̄ d̄ dicere. Et tercio illos modos p̄cordat ostendēs in eis nullā cōrepugnātiā. Secda ibi. Notādū s̄o zc. Tercia ibi. Dec q̄ sibi zc.

Circa istū textū quero hanc questionem. **V**trū s̄m ordinē quē nūc credimus a deo institutū obiecto fruibili apphēso p̄ intellectū. nec sit ip̄am volūtate frui. Et vidē q̄ nō q̄z potētiā eēntialz libera necessitari nō p̄t. q̄z qd̄ necessitat violētari videt̄. sed volūtās ē potētiā eēntialz libera. ergo zc. Cōtra. ois s̄r appetitiua necessario videt̄ appetere id i q̄ p̄sistit sūma ei⁹ p̄fectio. maxime cū id actualz fuerit sibi oīsūm. s̄z i fruitōe vltimi finis consistit sūma p̄fectio volūtatis. q̄ zc. Dicēdū q̄ duplex ē fruitio. scz incōpleta q̄ fruimur i via. et p̄pleta q̄ fru-

imur in p̄ria. Et s̄m h̄ ponā q̄ttuor p̄clones. puta duas q̄ ad p̄mā fruitōem. z duas q̄ ad scdam fruitōem. P̄ria p̄clusio q̄ p̄ statu vie obiecto fruibili apphēso p̄ intellectū sub rōne vltimi finis. de necessitate volūtās frui eo fruitōe vie. nō tñ necessitate coactōis s̄z necessitate natural̄ imutatōis. Secda p̄clusio q̄ s̄z sic sit p̄ se loq̄ndo. p̄ accñs tñ volūtās p̄t ab illa necessitate resilire. Tercia p̄clusio q̄ obiecto fruibili clare viso i p̄ria. p̄ se loq̄ndo necesse ē voluntatē frui fruitōe p̄rie. Quarta p̄clusio q̄ nec p̄ se nec p̄ accñs a tali fruitōe volūtās in p̄ria p̄t se apertere.

Prima p̄clusio
Secda p̄clusio
Tercia p̄clusio
Quarta p̄clusio

Primā cōclusionē

p̄to sic. Act⁹ q̄ est alicui potētie simplz natural̄ vt sic ē sibi simplz necessari⁹. sed oīsā b̄itudine siue vltio sine ip̄i volūtati. volūtāt natural̄ amat et desiderat ip̄az. qd̄ qd̄ desiderum ē qdam fruitio vie. q̄z necessario fruet̄ ea. maior p̄t. minorē p̄to. q̄z ille act⁹ q̄ p̄seq̄ totā sp̄m est simplz natural̄. desiderū b̄itudinis seu vltimi finis actu apphēsi cōseq̄t totā sp̄ciē volūtatis. q̄ zc. maior ē nota. et minor p̄t tam p̄ p̄hos q̄z p̄ctōs. Per p̄hos qd̄. quia d̄ri p̄ncipio li. ethicoz. q̄ oia bonū appetūt. sed nihil est q̄ tam p̄plere h̄eat rōem boni sic vltim⁹ finis. q̄ zc. Itē ait Boeci⁹ q̄ inserta ē nob̄ naturalz veri boniq; cupiditas. Itē s̄m Aug. viij. de tri. Natura p̄pellit omēs ad volēdū b̄itudinē z immortalitatē. q̄z omēs interrogati r̄ndēt statū ista se velle. Et. xij. de trini. c. viij. dic. Beati esse oēs volūt. Et ista. Ista s̄a est z examiatā certa s̄niā b̄rōs eē oēs hoies velle. Et seq̄t. Hoc s̄itas clamat z natura p̄pellit quā sūme bon⁹ z immutabil̄ creator̄ dididit. Id aut̄ ē necessariū qd̄ ē idē apud oēs. tale enī imobile ē vt d̄. v. ethi. P̄. sic id qd̄ est malū realiter z apparēter. s̄z h̄z ad p̄secutōnem. sic id qd̄ ē bonū realz et apparēter s̄z h̄z ad refutatōez. s̄z illd̄ nullaten⁹ p̄t desiderari. q̄z illd̄ nullaten⁹ p̄t refutari. s̄z obiectū fruibile ē bonū realiter z apparēter. q̄ zc. q̄ at nulla p̄secutio vlt̄ desiderū esse possit respectu illius qd̄ ē malū tā ex̄nter q̄z apparēter p̄t p̄ beatū Dio. de di. no. vbi ait. q̄ nullū agēs aspiciens ad malū agit qd̄ agit. P̄. finis accept⁹ in sua totalitate. maḡ ē appetibil⁹ q̄z accept⁹ i q̄cunq; sua pte. sed esse z viuere q̄ sunt p̄tes vltimi finis inteḡliter sumpti appetūt necessario. iuxta illd̄. ix. ethi. Esse z viuere ē oibz eligibile et amabile. q̄ tot⁹ finis. s̄. ip̄a b̄itudo i-

Probatio p̄me cōclusionis

2
3

Ad argu /
mentū p̄n /
cipale

Contra

Risio

4 cludē esse z vivere z oē aliud bonū necessario diligit. P. nō minor repit ordo ī motibus spūalibz q̄ in motibz corp'alibz. s; oēs motus corpales mutabiles z difformes reducūt ad unū motū unīformē. vt pz. viij. phisicoy. er/ go oēs mot⁹ volūtatis respectu eoz q̄ sūt ad finē q̄ sunt mutabiles. reducēt in motū q̄ est in finē tanq̄ in motū necessariū z maxie unī/ formē. P. ij. phisico. d; q̄ sicut se h; pncipi um in speculabilibz. sic se h; finis ī agibilibz. sed in tellect⁹ speculādo necessario tēdit ī pnci/ pia. nec p̄ pncipijs nō assētre. vt pz. i. poste rior. et. ij. metaph. ḡ volūtas ī agēdo z dil/ gēdo necessario tēdit in finē. P. p̄sentatū p̄ intellctū volūtati s; rōe sūmi boni om̄i carē defectu ab ip̄a volūtate nō p̄t refutari. s; obie ctū fruibile ē hmōi. ḡ rē. P. illd̄ p̄cipatō ne cui⁹ volūtas vult oē qd̄ vult illud nō pōt volūtas nō velle. vltim⁹ finis seu obiectū fru/ibile est hmōi. q; oē bonū a nob volūtū citra obiectū fruibile ē qdā p̄cipatio illi⁹ obiecti.

Scotus Sed illā cōclōem sunt sp̄al; duo do/ ctores. Quoz p̄mus arguit sic. Volūtas p̄t se autere ab actu suo mediāte p̄tate quā ha/ bet sup̄ actū intellct⁹. ḡ z īmediate p̄t se autere ab actu suo. p̄na p̄z p̄ sc̄m Aug. q̄ p̄mo li bro retractōnū. c. ix. ait. Nihil ē tā in p̄tate volūtatis q̄ ip̄a volūtas. P. agens necessa riū eadē necessitate remouet p̄hibens q̄ agit. sicut p̄z de ḡui dēscēdēte. s; volūtas nō sp̄ fm̄ posse suū remouet p̄hibēs fruitōez vltimi fi/ nis. puta nō cōsideratōnē intellct⁹. cū tñ pos set intellctū manūtere in cōsideratōe vlti/ mi finis. P. q̄cqd̄ necessario req̄sicit ī aliq̄ sibi p̄ntē s; necessario tenet illd̄ nec dimittit. nisi violēter auferat. graue enī existēs deorsū nō desinit illud vbi nisi violēter inde auferat. sed volūtas in statu vie delectata in vltimo fi ne sibi on̄so p̄ intellctū. nō necessario retinz

4 t̄lectuī suā cōsideratōez. ḡ rē P. agēs d̄ ne cessitate agit fm̄ vltimū potētie sue. q; sic act⁹ nō ē ī p̄tate sua. sic nec mod⁹ agēdi. s; vltimo fine apphēso nō sp̄ exp̄imur nos ip̄m fm̄ to/ tū n̄m conatuz ardētissimo amore diligere.

5 P. q̄ncūq; potētie sunt s;ordinate si neces sitas fuerit in sup̄iori necessitas erit ī oibus alijs. sed volūtas ē sup̄ior ī toto regno aie. et mouet intellctū ad cōsiderādā de fine. ḡ si ip̄a necessitat̄ respectu finis. tūc etiā intellct⁹ ne/ cessitatib; ad cōsiderādū de fine. cui⁹ oppositū exp̄imur. Scōs doctoz arguit ad hoc idē

Scotus

Aureolus

sic. Illud nō desiderat volūtas necessario in q̄ defectū boni repit et rōez alicui⁹ mali. s; ob iectū fruibile sine summū bonū apphēsiuz in vli sine quōcūq; citra noticiā intuitiū ē hu/ iusmodi. ergo rē. p̄bat minor. q; apphēsiū in vli apphēdit obscure. et p̄ n̄s nec ē fatiā nec q̄tans. P. s; b; tali actu nō ē volūtas ne cessario q̄ p̄t ip̄ediri z casuali et delibate. s; stā te actuali apphēsiōe vltimi finis. act⁹ volūta tis circa ip̄m q̄ncq; casualiter impedit. als le/ gens p̄mū vltimū ethicoz. in q̄bz tractat de vltimo fine sp̄ actuali; appeteret vltimū fi/ nem. qd̄ mime exp̄imur. P̄t etiā ip̄ediri de/ liberate. q; desiderū finis p̄t cōcipi s; rōe im/ peditiui inq̄sitiōis veritatis circa vltimū finē. eo q̄ fm̄ p̄m in li. ethico. affectati nō bñ vi/ dent vez. P. in nullo imobilitat̄ volūtas nisi q̄eret in eo. s; in vltimo fine sic apphēso ī via volūtas nō q̄etat. ḡ rē. P. null⁹ amor cōcupie ē necessari⁹ ī volūtate nisi amor ami/ ciciē: et quo outur ille amor concupiscen/ tie sit necessarius. sed amor amicie er quo outur concupiscencia et desiderū vltimi fi nis non est necessarius. ergo rē. Maior pa/ tet. quia dato opposito tunc effectus esset ne cessarius et causa contingens. quod est im/ possibile. probatur minor. z primo q; deside rium vltimi finis si quidam amor concupi cupiscētie. q; nō appetit vt aliqd̄ viuū qd̄ po sit amore mutue amicie cōplacere. s; appetit vt qdā p̄fectio et bonū ip̄i appetētis. nūc au/ tē ita est q; ois tal' cōcupia habz orū ex amo re quē q̄s habz ad seipm. q̄ amor est cōgēs z in n̄ra p̄tate. alioq̄n nō possem⁹ nos pl⁹ vel minus amare. nec caderet d̄tus nec viciū ī ta li amore q̄ nosipos amamus. cū d̄tus sit ha bitus electiū. nec posset hō seipm cōtēnere p̄ p̄ter tēū. Et p̄pter dictas auctoritates augul. et dio. sup̄i; introductas dicit p̄m doctoz. s; scotus q; respectu vltimi finis ī vli apphēsi p̄ intellctū. q;uis volūtas naturaliter inclinē ita q; ip̄m velit sp̄ habitualiter. nō tñ sp̄ actu elicitō vult ip̄m sed p̄t suspendere actū suū ita q; nō velit ip̄m aliq̄ actu positiuo. S; illud nō valet. q; cum vnūq; sic agatur si cut aptū natū est agi. vt dicit. ij. phisico. igit sicut aliquid est in potentia et aptitudine. sic postea p̄cedit in actū. et ideo si volitio finis est in habitu necessaria ip̄i volūtati eo actua liter p̄sentato et remoto impedimēto quod ē nō actualis cōsideratio. hui⁹ volitio actu eo rit necessaria. Unde ait dion. de di. no. c. iij.

Contra scotū

Ad eum qui est sup omnia extendit amor v/
 nuiscuiusq; p'm ppriam ei' naturā. sed planū
 est q' naturalis extensio v' inclinatio ē neces/
 saria. ergo rē. Ad primā ergo ratōem p'mi
 doctoris dicendū q' cōsequētia nō est bona.
 quia multa possum' mediate que nō possu/
 mus imediate. In pbatōe vero est fallacia fi/
 gure dictōis. qz pcedit a re ad modū. quod ē
 quasi mutare quid in q'lc. puta voluntas est
 in potestate sup'ius quantū ad rē et substan/
 tiā actus. ergo qntū ad imediationē actus. h
 erum nō sequit'. qz licet volūtas imediate ha/
 beat libertatē cōtradictōnis respectu eorū que
 sunt ad finē. stante etiā actuali eorū cōside/
 ratōe. hoc tñ nō habet respectu vltimi finis.
 stante et pmanente eius actuali cōsideratōe.
 Al's inuenit sic. Ad primā rōnem p'mi do/
 ctoris dicendū q' cōsequētia nō est bona. quia
 multa possumus mediate que nō possumus
 imediate. Ad pbatōnem dicendum. q' si illa
 auctoritas Augustini applicat ad ppositūz
 tūc cōmittit fallacia cōsequētis. quia nō seq/
 tur. h magis est in potestate illi'. ergo imedi/
 ate est ab illo. quia effectus est magis in pote/
 state cause principalis qz instrumentalis. et ta/
 men est imediat' a causa instrumentali et se/
 cundaria qz a causa pncipali. Ignis enī ge/
 nitus imediatius causat a calore qz a substan/
 tia ignis generātis. qzuis magis sit in pote/
 state substantialis forme qz caloris. quia cau/
 sa primaria plus influū qz secundaria. Ad
 secundū dicendū ad minōrē q' voluntas nō
 semp habet plenū posse sup remōtōne illius
 p'hibentis. quia nō est in potestate nostra a q'
 primo moueatur intellectus. etiā corporalis nō
 stra necessitas nos cogit cōsiderare qñqz de
 alijs qz de vltimo fine. etiā illa maior nō vide/
 tur esse vera. quia omnes homines natura scire
 desiderant. vt patz. i. metaphisice. et tamē nō
 omnes remouēt impedimētū ipius scire in/
 quantū possunt. qz multi nō student tantuz
 quantū possunt et deberēt. nec abstinēt a tele/
 ctatōne venereoū. que maximū pstant im/
 pedimētū intellectiue cognitōni. vt patz. vij.
 ethicozū. Itē qzuis intellectus de necessitate
 assentiat primis pncipijs. nō tamē eadez ne/
 cessitate tollit impedimētū illius actual' as/
 sensus. quia nō semp cōsiderat terminos et
 ordinē terminozū. Ad terciū dicendū. q'
 minor nō est vera pro statu p'sentis vite vbi
 volubiles patimur cogitatōnes. et a fantas/
 matibus vario modo imutatur noster intel/
 lectus. nec est i potestate nostra a quo primo
 moueatur. etiā corporalis necessitatis inedia
 de multis alijs qz de vltimo fine nos sepe co/
 gitare cōpellit. ppter que velit vel nolit vo/
 luntas p statu p'sentis miserie in vltimi finis
 dilectōne se nō potest cōtinuare actu semper
 elicto circa h'mōi finem. Potest etiā dici
 ad maiorē istius ratōnis. quia licet sit vera
 conditōnibus et circūstantijs eodem modo
 pmanentibus. tamen mutatis huiusmodi
 conditōnibus nō est vera. qzuis enim grauis
 aqua naturaliter quiescat deorsum. tamē im/
 presso sibi calore tendit sursum. Sic qzuis
 finem necessario velimus. stante eius actua/
 li consideratōne. ista tamē mutata cessamus
 ab eius volitōne. Ad quartū dicendum.
 q' agens necessariū potest dupliciter conside/
 rari. vel simpliciter naturale. vel in his que
 agunt a proposito aliquo modo. De primo
 maior est vera. ignis enim calefacit quantū
 potest. De secūdo non est vera. quia licz om/
 nes homines natura scire desiderant. et per
 consequens necessario. non tamē semp eque
 intente desiderant ipm scire. et licet intellect'
 necessario principijs assentiat. tamen nō sem/
 per eque intente assentit. sed quāto magis ter/
 minos pncipiozū et ordinē huiusmodi ter/
 minozū considerat. tanto cū maiori conatu
 firmius principijs assentit cōpositis ex tal/
 bus terminis. et hoc ceteris existentibus pa/
 ribus. quod p'tanto adiūgo quia quandoqz
 ex aliquo euentu ita nigra posset aliquis ha/
 bere fantasmata q' terminis cōceptis eodem
 ordine non tanto conatu ipis principijs as/
 sentit. quanto alio tempore cum sua fantas/
 mata essent clarioza. Sic in proposito stan/
 te semper actuali et equali vltimi finis con/
 sideratōne. eque intente appetit voluntas ip/
 sum finem. dūmodo cetera sunt paria. quod
 proranto dico. quia homo bonus et deuotus
 languens et estuans diuina caritate. equali
 existente consideratōne in ipō et in quodam
 alio. qui vel non habet caritatē. vel non tan/
 tam quantā habet ipse. potest magis inten/
 se finem eque consideratū appetere. Et idem
 homo vno tempe qzuis inuitus patiens tem/
 prationes. equali actuali existente in suo in/
 tellectu finis consideratōe. et in affectu equa/
 li vel etiā maiori caritate quantū ad substanti/
 am habitus. retardatus tamē huiusmodi tē/
 pratiōibus minus intente fert in vltimū finē
 qz alio tpe q' h'mōi tēpratiōibus nō laborat.

Solo rō/
 nū scoti
 Ad. 1.

Alia solō

Ad. 4.

Ad. 2.

ad. 3.

Frascici de
maronis
Ad .5.

Et istis bñ intellectis solvunt mltā argumē
ta aliq̄z doctorū q̄ hic n̄ adduxi rōe brevitat̄
Ad q̄ntū dicendū q̄ maior nō ē s̄a. Do
tus enī celi necessari⁹ ē s̄m phos. et tñ motus
inferiores q̄ sibi s̄ordinat̄ sunt p̄tingētes. qz
agēs necessariū mediāte cā s̄da p̄tingente p̄t
effectū p̄tingentē p̄ducere. Un̄ natural̄ loq̄n/
do magis ecōverso d̄z s̄mī maior illa. qz cā
inferior aliq̄ mō h̄z rōem effect⁹ respectu cau/
se superioris. z qz sicut isti doctores met dicūt.
effect⁹ nō p̄t ēē necessari⁹ cā ex̄te p̄tingente. id
p̄formiter ad dicta eorū loq̄ndo ip̄i dicere de
h̄nt q̄ i potētis v̄ causis s̄ordinatis si s̄eri/
or fuerit necessaria tūc de n̄itate opt̄z sup̄iore
esse necessariā. cū tñ ecōverso dicāt i illa maio
re. Ad p̄mā rōem sc̄di doctoris dicendū. q̄
minor ē falsa. qz fruibile siue b̄rificū obiectūz
q̄uis obscure app̄hēdat. tñ app̄hēdit s̄b rōe
s̄mī boni aggregat̄is i se omnez ratōez boni.
Sic enī ille mūdān⁹ ph̄s. v. metaph. c. de p̄se
cto app̄hēdit ip̄m dicens. Est enī q̄dā ens p̄
fectū v̄l p̄fectōe. habēs in se p̄fectōez oīm ge/
nerū. Et. ij. metaph. ait auerrois. Est enī q̄d/
dam ens p̄ se ens et p̄ se v̄ez. entitate et s̄ita/
te cū omnia alia sūt entia z s̄a. Et eodē mō
qz bonū z ens cōuertūt h̄z dicere q̄ sit p̄ se bo
nū et q̄ bonitate et oīa alia sunt bona. Et ad
p̄batōem dico q̄ ex illa nō q̄etarōe nō arguit̄
aliq̄ imp̄fectio in illo bono app̄hēso qz app̄hē
dens illud bonū s̄b rōe v̄līmī finis. p̄cipit il
lā in q̄tudinē quā adhuc patit non p̄uenire
ex defectu illi⁹ boni app̄hēsi. s̄z magis ex indif
positōe z imp̄otētia app̄hēdit̄is. Un̄ ph̄s ap
p̄hēdens obiectū fruibile sine oī defectu ait. i.
ethi. Si q̄ ē aliq̄d reorū donū hoīb⁹ rōnabile
ē felicitate dei datū esse. Et seq̄t̄ ibidē. Optim
videt et diuinū q̄d z b̄tīm Ad sc̄dm dicen
dū q̄ minor nō ē s̄a. ad p̄batōez dico q̄ legens
libz ethicoz p̄mū v̄l in q̄rēs s̄itate circa finis
specularōem. nō sp̄ app̄hēdit v̄līmū finē. ita
q̄ actu indicet de ip̄o sicut de obiecto felicitati
uo et b̄rifico. p̄ q̄cūqz ei t̄pe sic indicat de ip̄o.
necessario appetit ip̄m. z p̄tūc nō p̄t ip̄m non
amare. Un̄ si esset aliq̄s ita p̄sī cordis q̄ di
ceret se obiectū b̄rificū nō appetere. cū tñ actu
iudicaret de ip̄o mō q̄ dixi. de illo v̄tiqz dicere
deberem⁹ sicut ait ph̄s de negātib⁹ p̄mū p̄nci
piū. iij. metaph. q̄ negātes ore corde tñ p̄ce
dunt. Sic z iste negāt̄ ore b̄tū diuē actu ap
p̄hēsam ordinato rōis iudicio se appetere. ap
peteret tñ corde. Un̄ dicendū q̄ q̄uis p̄ h̄ p̄bet
q̄ tal̄ actus absolute nō sit necessari⁹. tñ nō p̄
bat̄ q̄n st̄ate h̄ac p̄diuē p̄ta actuali finis cō

Ad rōnes
aureoli.
Ad .1.

Ad .2.

sideratōe ip̄e s̄t necessari⁹. Ad sc̄dam p̄batō
nē dicendū q̄ q̄uis affectati affectōe mala nō
bñ iudicēt. tñ affectati affectōe bona q̄lis est
affectio v̄līmī finis illi opt̄ie iudicāt. Ad
terciū dicendū q̄ maior ē falsa. qz p̄ im obilita
tē volūtatis v̄l intelligi q̄ volūtās nō p̄t id n̄
velle respectu cui⁹ d̄z imobilitari. v̄l q̄ nō pos
sit aliud velle s̄z solū illud. v̄l licz aliū velit. il
lud tñ respectu cui⁹ d̄z imobilitari nō p̄t re
ferre in illud tanq̄ in mai⁹ bonū. qz illū repu
tat summū bonū. Si p̄mō mō tūc maior est
falsa. qz hoīs esse sic imobilitat̄ ei⁹ volūtatem
q̄ s̄m aug. etiā ip̄i d̄nati p̄ se. et directe n̄ p̄nt
appetere nō esse. et tñ ex illo imutabili d̄side
rio nō sunt felicit̄er q̄erati. Si sc̄do mō tunc
nec b̄tūs nec ip̄e deus imutabiliter vellez s̄m
obiectū b̄rificū. cū⁹ oppositū on̄det in terciō
articulo. Si enī b̄tūs nihil aliud posset appe
tere p̄ter obiectū b̄rificū. tūc nullū possz habe
re p̄mū accidētale. Qz aut̄ deus aliquid ali
ud a se velit et diligit. patz etiā phice loq̄n/
do. Dicit enī. x. ethico. q̄ s̄m intellectū opant̄
et hunc curās dispositus opt̄ime z amātissi
mus deo esse videt. Et sequit̄ parz post. Amā
tissimus ergo deo erit. ergo sapiēs maxime fe
lix. Si terciō mō tūc adhuc maior est falsa.
qz licz imutabilr d̄siderem⁹ id q̄d iudicam⁹
esse summū bonū et nō referibile i aliud mai⁹
bonū. tñ q̄diu sum⁹ in via p̄fecte nō q̄escim⁹
qz ip̄m p̄fecte nō possidem⁹. d̄sideriū enīz rei
nōdū habite dato q̄ ip̄ossibile sit nō esse. ta
mē nō dat̄ q̄tū cē. qz d̄sideriū rei nō habite
est q̄dam mot⁹ animi cui⁹ termin⁹ est quies
in ip̄a re d̄siderata iā habita z possessa Ad
quartū dicendū q̄ minor nō est s̄a. ad p̄batōez
dico q̄ amor q̄ diligit se hō nō est cōtingēs
sed necessari⁹ p̄supposita actuali p̄sideratōe
z recto iudicio de seipo. tñ hoc nō ob̄stare p̄t
se hō pl⁹ v̄l min⁹ diligere. s̄m q̄ emeli⁹ v̄l mi
nus disposit⁹. et s̄m q̄ magis intēse v̄l min⁹ us
intense iudicat de seipo. et nec virtus nec vici
um ē in isto amore absolute loq̄ndo. quia vt
sic amor iste ē purissime natural̄. Ex pur⁹ aut̄
naturalib⁹ nec laudamur nec vitupamur. ut
pater in ethicis. In mō tñ istius amoris p̄t
esse viciū vel virtus. quia q̄uis amor iste sit
necessarius. multi tñ modi possunt esse circa
istū amorē qui sunt cōtingētes et in potēsta
te nostra Sed forte dices m̄hi q̄ multi se
ip̄os occidunt quemodo illi se diligunt. Irē
multi sancti mortem d̄siderauerūt. quorum
vnus sanctus scilicet Paulus dixit. Cupio
dissolui: et esse cum christo. Respondeo

Ad .3.

Ad .4.

Instantia

Solutio

Dupliciter. Pr^o q^o cu^m dico q^o h^o necessario diligit seipm loquor de hoie vt h^o est. s^z nunc est ita q^o aliq^o sunt peiores hoib^o. sicut s^ut illi q^o laborat in vicio bestialitatis. de q^o b^o p^hs terminat. vii. ethi. Alij aut sunt meliores hominib^o. de q^o b^o circa p^oncipuz eiusde septimi hector^o ponens in ex^oplu ait. q^o p^oamus dixit de hector^o q^o no erat fili^o mortal^o hois sed dei. q^om valde erat bon^o Et seq^o ibide. Quare q^om admodu aut ex hoib^o erut diuini ppter st^otis excellentia. Et de eisd^o ait p^omo ethi. Qu^oroz optimos et dignissimos b^oificam^o. Et p hoc p^oz ad in st^onas. q^o occisoz sui e^o peior ho mine. imo peior est bestia. z io non miru si no diligit se vt h^o. Lupies aut dissolui et esse cu christo est melior hoie. q^o no solu heroyca h^o virtute. que fm p^om hoien facit diuinu etiam pfecte possid^oz theologica charitate q^o tras format amantem in amatu^o Sedo possu et aliter soluere q^o occisoz sui p^o no h^oz rectu iudiciu de seipo. q^o malicia supabundans putit iudiciu rois. z io p^o se odire Sed desiderans mori ppter x^ou maxime se diligit. q^o sibi p^ofectu bonu appetit. Na firmiter credit q^o no ab esse vl^o vita recedat. sed post morte pfectu esse z b^oram vita possideat. Propter q^o b^orus Aug. sup iam dicto s^obo apli ait. Uelle dissolui z esse cu christo multo meli^o e. Un^o z ides aplus post s^oba p^odicta s^odit. Mibi viuere christ^o est. mori lucz. Et eandem iam expri^o mens b^orus Bre. x. li. moza. ait. Si eni mes forti intentoe in x^ou dirigit. q^oqd in h^o mudo amax se dulc^o estimat. o^o q^o affligit reqem putat. trasire p morte appetit vt obtinere vitam pleni^o possu. fundit^o in infimis extigui desiderat q^o virtus suma pcedat. Ex his i^o ferre possu vn^o correlariu p^o q^osd^o doctores q^o cedunt ia dicti z clusione q^ontu ad fines in vnuerali app^ohesum. negat t^o ca si app^oheditur vl^o ostendit in p^oculari p^o statu vie. puta si p^ocipit deus i via vt trin^ous et vn^o. tuc dicit q^o viator p^o eo no frui. Sed si p^ocipit i vnuerali sub roe obiecti b^oifici tuc viator no p^o eo no frui. Istud no valet. q^o fm h^o fieret vnus syllogism^o in debito mo et figura. e^o ante p^omiss^o essent vere. z t^o clusio falsa. q^o est ipossibile. vt p^oz p^omo prior. Argua enim sic. Quado cuq^o illud q^o est summu bonu co^ocipit actual^o et ondit volutari. tuc volutari necessario desiderat ipm et no p^o ipm non velle Sed q^o deus co^ocipit et ondit volutari vt trin^ous z vn^o. tuc i rei p^oitate sumu bonu onditur ipi volutari. g^o zc. maior est s^oa etia fm docto

res istos. q^o ipi vtut ea ad pb^oadu p^oma zcl^osione. Etia mior e s^oa. si solu ap^o theologos. s^z etia apud p^ohos. P^ohs eni sepe ponit x^ou ee oim bonoru optimu ta i ethic^o q^o i metaphisica. It^o ro trin^o z vn^o no est p^oditio d^ostra h^oes z io no minuit roem tonit^o i x^oo. ergo si deus i vli co^ocept^o h^oz roez sumi boni. etiam pceptus vt trin^o et vn^o co^ocipiet vt sume bon^o d^omodo p^ocipiat vt ver^o deus.

Quantu ad secundu

Secundu pncipale

pncipale dico breuiter q^o volutas p accidens p^o obiectu fruibile sibi onsum i via non velle. Qu^o illd p accns p^o obiectu fruibile no velle quod p^oter intentoe auertit intellectu a co^osideratone tal^o obiecti. volutas e^o h^omoi. g^o zc. maior p^oz. q^o fm q^o aliqd a^ount a cognitoe ali cui^o. fm hoc etia a^ount a volitoe e^o. cu bonuz cognitū sit obiectu volutatis. Illd etia q^o d^o i agerib^o a p^oposito fit p^oter int^oroez p accns fieri vid^o. mior e p^obo. q^o volutaf du actu vult vl timu sine ex sua librate p^o intellectui impare p^osideratoez alie^o alteri^o rei. no adit^oes p^otellectus sil^o plura vt pla intelligere no p^o. Intellect^o vero tal^o re p^oscendo iuxta imperiu volutaf immediate desinit a cognitoe finis. q^o facto volutas auertit ab ei^o volitoe. cu p^o se no ferat nisi i cognitū. z d^o p^omo ad vltimu seipaz a^ount salt^o p accns a sumi boni actuali volitoe.

Quantu ad terciuz

Tercium pncipale

pncipale dico q^o obiecto fruibili clare viso in p^oria volutas necessario fruct. et no p^o eo non frui q^ontu d^o se e. Qd addo p^o t^oco q^oz n^o in q^oz h^o q^o fieri possit p^o x^o potetia absoluta. h^o eni sit p^o in q^osiui. Nec p^o p^o p^obari sic. Qn aliq^o potetia fm se tota excedet mouet ab aliq^o obiecto. si tal^o motio fuerit z uenies et fm inclia^otoez potetie. tuc potetia de n^oitate redet i obiectu. da oppositu tuc potetia no eet sufficiter mota z fm aliqd sui essz no mota roe e^o possit se ab isto auerere z ad ali^o z^otere. vl actu suum circa ipm suspedere. S^z obiectu b^oificu siue fruibile clare visu excedet z sufficentissi^o me mouet volutate q^ontu ad se tota z qualibet roez sui tali motoe q^o e^o z uenientissima volutaf. g^o volutas actu sui pfectissimi amoris siue actu fruitois a tali obiecto no p^o resiliere s^z necessario redet i ipm. P^o obiecto fruibili actu app^oheso p^ognitoe vie volutaf n^oario fruit^o frui itoe vie. g^o ipo app^oheso cognitoe p^orie n^o p^o frui. consequentia patet per locum a minoru

Contra tho ma p^omale cu^ode. q. x. z Doctri. ij. q^olibz. q. i

dam p^obia
noe malari
ona q^ouo et
dicat. Ed
p^oim obliua
mas no p^o id
ri. q^o no pol
s^z ali^o v^oat. il
trari no p^o ro
i. q^o illd rap
tuc maior et
e^o volutatem
v^oitatem p^o
utabili v^odo
sedo mo tuc
l^oter v^olz sui
n^o d^o et in t^oco
ud possit app^o
llu possit h^oes
s^z aliquid ali
a p^ohice loq^o
rellectu opant
re z amantiss
z post. Am
tes maxime
maior est falli
i q^o d^o iudicant
le i aliud mo
ete no q^o d^oent
chideru emz re
de se no esset
ri re no habu
erim^o est quis
z p^ossia. B^o
v^o ad p^obaroz
o est coing^oes
nali p^oderatoe
no obliate p^o
q^o emel^o vl mi
unt^o vl m^ont
virtus nec v^o
q^ondo. quia vt
ral. Ex p^oz. d^o
e^o vitu p^oamur z
ius amoris p^o
uis amor. ill^o
possunt effe^o
ites et in pot^o
s^z m^obi q^o m^ole
li se diligit. It
traueru q^oam
lus dicit. Caro
z. R^opona q^o

affirmatiue. añs pbatū ē in articulo primo.
 3 P ab illo volūtas nō p̄t resistere i q̄ repit rō
 nē ois boni. 7 penit nulli mali. obiectū fru/
 4 bile clare visū ē h̄mōi cū sit de. ḡ rē. P po
 tētia volūtua nō p̄t se autere ab obiecto clare
 viso replēte totā ei⁹ capacitatē et oē suū deside
 5 riū. obiectū fruibile ē h̄mōi. ḡ rē. P q̄cun
 q̄ virt⁹ finita p̄ sui motōz talz imutat aliq̄m
 potētiā q̄ difficile est potētie resistere tali s̄tu
 ti. si h̄mōi s̄tus sumat infinita ipossibile erit
 ipam potētiā motōez talz virtutē abijcere l re
 futare. s̄z volūtas a s̄tute bonitat⁹ finite imo
 apparētis 7 modicū crēt⁹ mota i via patitur
 difficultatē ad resistēdū. ḡ i patria mota a bo
 no infinito clare viso ipossibile ē qd̄ resistat.
 6 P tristitia dānatoz sic mouet volūtatē
 eoz q̄ ipi nō p̄t nō tristari. ergo gaudiū 7 le
 titia b̄orū causata ab obiecto fruibili sic dele
 ctabit volūtatē eoz q̄ nō p̄t ad p̄ntiā ta/
 lis obiecti nō letari. et ipo p̄ se q̄m̄ necessario
 7 fruent. c̄na patz p̄ locū a miori. P. in statu
 vie q̄nqz anm⁹ amāris sic rapit q̄ nō p̄t non
 amare. ḡ multo magi i patria. S̄z istā
 1 clusioem arguit qd̄a doctor sic. P̄i⁹ p̄ sta
 re sine posteriori. s̄z visio ē naturalz p̄or frui
 2 one siue dilectōe. ḡ rē. P necessitas agēdi
 nō p̄t alicui inesse nisi p̄ aliqd̄ intrīsecū 7 in ex
 istēs p̄ncipio ipi⁹ actus. s̄z obiectū clare visū
 nō est aliqd̄ intrīsecū volūtati. ḡ nō fruct ne/
 3 cessario volūtas p̄pter ipm̄. P. vna potētia
 tm̄ habz vnū modū agēdi. s̄z mod⁹ agēdi vo
 lūtatis ē agere libere 7 p̄rigēter. ḡ nō ager ne/
 cessario. als oppositi modi agēdi s̄ssent eidē
 4 potētie. P. approximatio agēt⁹ ad passum
 nō causat necessitatē. q̄nis causare possit acti
 onis intēsiōez. sicut p̄tz de igne respectu cale/
 factibil⁹ magis et min⁹ approximato. s̄z obie
 ctū sumptū vt clare visū 7 vt obscure visū nō
 est nisi maior 7 mior approximatio ad potē
 5 tiā. et visū in vli et obscure nō necessitat volū
 tatē. ḡ nec clare visum ipaz necessitabit P
 aut ad istū actū volūtōis quē dicit eē necessa
 riū mouebit obiectū fruibile. aut volūtas. aut
 vtrūqz. Si p̄mo mō. tūc nlla erit ibi nccitas
 qz de ad nullū actū creatū necessitat. Si vo
 6 lūtas. nō erit ibi necessitas cū sit potētia libe
 ra. Si tercio mō seq̄t idē qd̄ p̄mo P cari
 tas pauli p̄ raptū fuit p̄ncipiū eliciēdi actuz
 dilectōis p̄rigēter et libere. ḡ et in raptu. c̄na
 patet cū fuerit eadē caritas. Idē eni manens
 idē sp̄ facit idē. ij. de generatōe. P. habitus
 7 nō mutat potētiā nec modū agēdi ei⁹. s̄z vo
 lūtas vt volūtas agit libere 7 p̄rigēter. ḡ q̄n

Scotus

tūcūqz eleuet p caritatē in p̄ria. sp̄ tm̄ libere a/
 get et p̄tingēter. S̄z ista omia p̄cedūt q̄
 si ex qd̄a equocatōe necessitat⁹ et librat⁹. Qz
 qd̄am est necessitas violētē 7 coactōis. 7 ista
 sonat i defectū. nec stat cū librate. qz vt d̄z. v.
 metaph. oē violētū p̄tristās. Alia ē nccitas i/
 mutabilitat⁹. q̄ ē q̄si qd̄a inuolabil⁹ adhesio
 p̄ueniēt⁹ cū cōueniēt. Est etia⁹ duplex liber/
 tas. s̄. libtas cōtradictōis q̄ possum⁹ h̄ 7 op/
 positū. 7 ista libtas inest voluntati q̄tū ad
 actū electōis respectu eozū q̄ sunt ad finem.
 Alia ē libtas eximie p̄placētē. fm̄ quā inna
 scit in nobis qd̄am placidissima ten dētia in
 obiectū absqz omni defectu mōstratū 7 app/
 h̄cūm s̄b rōe p̄fecti et vliis boni. et ista liber/
 tas nō p̄uenit volūtati penes actū electōis. s̄z
 penes actū qui d̄z voluntas. qz hec libtas p̄
 prie est respectu vltimi finis respectu cui⁹ nō
 cadit electio. iuxta illud. vl. ethicoz. Volun/
 tas est ipi⁹ finis. electio p̄o eozū q̄ sunt ad fi
 nem. Est tm̄ hic sciendū q̄ nō pono has dus
 as libtates volūtatis q̄si duas res intrīse
 ce differētes. sed vnā rem simplicē que vl est
 ipa natura volūtatis. vl ē quēdā nobilissima
 p̄prietas ipi volūtati a deo cōmunicata. capi
 ens p̄dictā distīctōnem solū extrīsece penes
 aliā et aliām d̄ditionē obiectoz. Licet ḡ lib/
 tas p̄mo modo sumpta stare nō possit cum
 aliquo mō necessitat⁹. et scdo mō sumpta sta
 re nō possit cū p̄mo mō necessitatis. tamē lib/
 tatis scdus modus 7 necessitatis scdus mod⁹
 optime se cōpatunt. nec aliqua in eis appa
 ret repugnātia. Dis p̄missis patet facili⁹
 solutio p̄dictozū. Unde ad p̄mū dicenduz
 q̄ maior sumpta vniuersal⁹ est falsa. Sub/
 stantia eni creata est naturaliter p̄or respectu
 quē fundat ad creatorē. et tm̄ nulla potentia
 posset fieri sine tali respectu sicut istemet do/
 1 ctoz ponit in suo scripto sup quartū s̄naruz.
 Itē numer⁹ est naturaliter p̄or q̄; par l'im
 par. cū subiectū sit naturaliter p̄i⁹ passione.
 2 7 tm̄ nulla potētia p̄t fieri numer⁹ qui nec sit
 par nec impar. 7 eodem mō de linea respectu
 rectitudinis vl curuitatis. 7 de triangulo re/
 spectu triū angulozū valentiū duos rectos. 7
 alias multas illa maior patit instantias. Lō
 3 cessa tm̄ tota ratōe nihil plus cōcludit nisi de
 potentia dei absoluta. de q̄ ad p̄sens nihil q̄ri
 tur. Ad secundū dicendū ad minorē q̄ ta
 lis necessitat⁹ visio obiecti nō est cā p̄ se. s̄z fm̄
 ordinē quē videm⁹ est cā sine qua nō. Unde
 4 talis necessitas iest volūtati p̄ aliqd̄ intrīsecū
 qz inest sibi p̄ p̄p̄riā naturā a deo sibi datam

Extra scotum

Solutio rationuz scoti Ad. 1.

Ad. 2.

Ad 3 lz nō ueniat sibi spcū cuiuscūq; obiecti sz respectu sūmi boni. Ad terciū nego maio/ rē. qz volūtas diuina ē vna potētia. tñ est pñcipiū pducendi creaturā q̄ cōtingēter pducitur. qz posset nō pducī. t est pñcipiū produ/ cēdi spm̄ctm̄. q̄ necessario pducit. qz n̄ p̄ nō produci. etiā in minorū supponit qd̄dā falsū scz q̄ om̄e qd̄ libere agit cōtingenter agit. qd̄ tñ nō est vez nisi de libertate pmo mō dicta. p̄ enī et fili⁹ litterime pducit spm̄sanctū. qz p̄ modū amoris. et tñ necessario ipm̄ produ/ cū nō necessitate coactōis. sed necessitate im/ mutabilitatis. nō enī sp̄sctūs p̄tēter pro/ cedit. cū nō possit nō pcedere. t tñ libere pce/ dit. cū sp̄sctūs sit amor. pductus in diuis.

Ad 4 Ad q̄rtū dicendū q̄ falsum assumit i n̄io ri. qz summū bonū etiā in via apphēsum i v/ nueriali necessitat volūtate necessitate imu/ tabilitatis. vt pbatū ē in pmo articulo istū q̄/ stōis. et ibidē rōes isti⁹ doctoris pbātes op/ positū solute sunt Ad q̄ntū dicendū q̄ ista necessitas ē ab viroq; Est enī ppter obiectū qz ita sufficēter mouet potētā q̄ ipa imutabi/ liter actū fructōis siue pfecti amoris elicit cir/ ca ipm̄. Et sicut est a volūtate que ex sua natu/ ra h̄ habet q̄ a sūmo bono mota t delectata si/ bi placēdo cōsentēs imutabiliter q̄scat.

Ad 5 Ad sextū dicendū q̄ siue caritas pauli su/ mas in raptu siue post raptū. sp̄ ipm̄ deū sub/ rōe vltimi finis apphēsum necessario dilexit

Ad 6 Ad septimū dicendū q̄ maior nō est vā. qz elicere actū delectabilē nō min⁹ est mod⁹ po/ tētē circa actū q̄ elicere p̄tēter. Elicere aut̄ delectabiliter uenit potētē p habitū. vt p̄z. ij. ethicorū. Ad minorē dico q̄ in ea q̄ sunt ci/ tra vltimū finē volūtas tēdit libere t p̄tingē/ ter. sed in ipm̄ vltimū finē tēdit libere t neces/ sario necessitate imutabilitatis.

Ad 7

Quātū ad quartū
p̄ncipale dicendū q̄ nec p se nec p accidē vo/ lūtas a dilectōe siue fructōe ip̄i⁹ vltimi finis p̄ in patria resilire. nō quidē p se. vt patet ex/ dictis in tercio articulo p̄ncipali. nec p accidēs. qz nō s̄best aliq̄ cā quare intellectū auertat ab/ vltimi finis actu ali⁹ cōsideratiōe. Si enī voi/ lūtas in patria alieui⁹ alteri⁹ rei impabit cō/ sideratōez. illa tñ nō excludet obiecti beatifi/ ci clarā visionē. qz fm̄ aug. tā cognitio rerū in/ s̄bo que d̄z matutina. q̄ cognitio in p̄po ge/ nere q̄ d̄z vesperina sil̄ stare poterit cū visioe s̄/ bi in verto que est apta visio obiecti fruibil.

q̄d: meridiana Hāc aut̄ cōclusiōz vltēri⁹ nō pbatū rōe breuitatis Ad argumētū p̄ncipale patz p iam dicta. qz arguit de actu coactōis t nō de necessitate imutabilitatis.

Ad argu/ mētū p̄nci/ cipale

Com autē bo
c **C**omunes tē. In ista pte circa p̄di/ cta mgr mouet q̄stionē q̄sdaz. et diuidit in tres pres fm̄ q̄ tres mouet q̄stio/ nes. Prima est. vtrū hō hoibz debeat frui vl̄ vti. Scda vtz deus hoibz fruaf vl̄ vtaf. Ter/ cia vtz fructibz vti vl̄ frui debeat. Scda ibi. Sed cū de⁹ diligit nos. Tercia ibi. Hic cōsiderādū est. Et q̄libz istarū diuidit in du/ as pres. fm̄ q̄ primo mgr p̄mittit q̄stionē. scz cūdo adiūgit q̄stioi responsionē. pres patēt. Circa materiā istius lectiōis quero hanc questionē.

Vtrū brūs in obiectū fruibile siue br/ sicū tendat sub vna tñmō rōe. Et videt q̄ nō. qz obiectū claudēs i se di/ uersas rōes formales irreducibiles ad se ini/ cem ex sui natura hoc habet q̄ in ip̄i⁹ ten daf diuersis rōibus. obiectū fruibile est h̄mōi. er/ go tē. maior patz. p̄bo minorē. qz rō diuini/ tatis t relatōis que includunt in deo q̄ est ob/ iectū fruibile irreducibiles sunt ad se inuicē. cū diuinitas sit ad se t nō ad aliud. relatio ve/ ro ad aliud t nō ad se. Cōtra. tendēs i ob/ iectum simplicissimū tēdit in ip̄m tñ modo sub vna ratōe. obiectū fruibile est simplicissi/ mū. ergo tē. Maior p̄z. qz vbi est rōnū diu/ sitas nō est sūma simplicitas. Simplici⁹ cū est qd̄ est simplex re t rōe. q̄ quod ē simplex tñ re. minor etiā ē nota t theologice t philo/ ce. Qz enī deus sit summe simplex exp̄sse pro/ bat. xij. metaphisice. In ista q̄stioe sunt q̄tuor vidēda. P̄io vtz obiectū fruibile s̄b vna rōe moueat tā intellectū q̄ volūtatez ip̄i⁹ brī. Scdo dato q̄ nō. vidēdū ē vtz ip̄am volūtate brām moueat s̄b diuisa rōe in/ tñ q̄ act⁹ fructōis possit terminari ad eētiaz diuinā abiq; h̄ q̄ terminet ad p̄sonā Tercō vtz possit terminari ad p̄sonā sine terminatōne ad essentiā Et q̄rto vtz possit terminari ad vñā p̄sonā abiq; h̄ q̄ terminet ad aliā.

Cōtra

Quātū ergo ad p̄i
mū dicendū est q̄ q̄uis eadē res indifficē sit obiectū intellectus et volūtatis. hoc tamē es/ se nō poterit sub eadem ratōne. quia volubile vt volubile est alterius ratōis q̄ intelligibile

Primuz p̄ncipale

na. sp̄ tñ libere
omia pcedit i
et librat. Qz
coactōis. t illi
stare. qz vt d̄z v.
i. Quē uitas i
molabil. ad vñā
nias duplēs. h̄
possum⁹ h̄ t op
oluntate q̄ntū
i sunt ad s̄mā
etic. fm̄ quāntū
sima rēndit i
mōstratū t q̄ntū
boni. et ista libe
rs actū delectōis
qz delectatōis
s respectu cur
ethicorū. Vltim
ecōn q̄ sum est
nō pono h̄mōi
diuas res uerō
mplicē quē vl̄
uedā nobilissimā
cōmunicatō. cū
sū cōntēctō p̄nt
ctōz. Licet q̄ lib
rē nō possit can
io mō sumptu
elicitat. tñmō
statis tēde mod
liqua in eis appo
m̄llis p̄ntēctōis
q̄ntū dicendū
est falsū. Sub
iter p̄o respectu
n̄ nulla potētia
sicut ista m̄do
quartū s̄māz
er p̄o q̄ p̄nt m̄
ter p̄i⁹ p̄ntēctō
umer⁹ qui nōcū
de linea rēp̄tū
t de triangulo
ū duos rēctos
t in stantias. Cō
s cōcludit n̄m̄
ad p̄sonā m̄bī
ū ad minorē p̄
ō est cā p̄le s̄m̄
re op̄ano. Cū
ip̄ aliq̄m̄
a deo libere

Quartū p̄ncipale

vr intelligibile. s; obiectū volūtatis est voli-
 bile. intellect⁹ intelligibile. ergo rē. maior ptz qz
 illa differūt quoz vnū manet altero nō ma-
 nēre. sed manēre rōe intelligibil' vr actu mo-
 uet intellectū. nō manet rō volibilis. ergo rē.
 Maior ptz p se. minor p b. qz idē hō heri in-
 telligens vinū z volēs vinū. hodie intelligit
 vinū z nō vult vinū. eo q' aliq' p dicitio vnū
 tatis ex pre vini sit mutata. q' rō intelligibil'
 manet actu mouēs. P' deus hodie intelligit hūc
 hōiem puta forē. quē etiā heri intellexit. z tū
 nō amat eū hodie q'uis eū heri amauerit. er-
 go ratio amabil' sine volibilis nō est rō intel-
 ligibilis. Anis patet. qz cessante hodie i forē
 te bono morali qd heri sibi insuit. de⁹ nō amat
 hodie eū quē heri amauit. sequentiā p b. qz
 cū in deo ab intra nulla cadat mutatio. ergo
 optet q' illa volūtōis cessatio z intellectōnis
 p' uariatio solūmō p' g'at ex diu'sitate rōnū
 obiectaliūz. q' p' vna. s. rōne volibil' cessante
 cessat quo ad h' dei volitio. altera s. rōe co-
 gnoscibil' p manēte dicit q' ad h' dei cognitio
 p manere. P' si idem s; eadē rōe est z obiectū
 intellect⁹ z volūtatis. tūc act⁹ intelligēdi
 z actus volēdi eēt eiūsdē rōis. et specie nō dif-
 ferēt. q' nō est fallūz. ergo z anis. sequentiā p b
 qz vt ptz. ij. de aia. actus distinguit p obiecta-
 cū ergo idē q' tū ad rē obijciat intellectui z vo-
 lūtati. si etiā idē q' tū ad rōez eis obijceretur.
 nō apparet vnū cōfingere possem⁹ differentiā
 actū ex distinctōe obiectozū. P' de⁹ itelli-
 git malū culpe z nō vult malū culpe. ergo idē
 sub eadē rōe non obijciat intellectui z volūtati.
 sequentiā ptz qz rōes seorsūz abinuiēte repibi-
 les nō sunt eadē rō. Sed p' dicitā cōclusi-
 onē est qdā doctor q' ponit q' quicūqz aliquid
 obijciat intellectui z volūtati. obijciat eis s; ea-
 dē rōe. qz si s; alia z alia rōe. aut vna p' tineret
 sub alia. aut ambe sub tertia. aut essent eā-
 les. aut simpl' de spate. Nō p' mo mō. qz po-
 tentie sunt eque abstracte. z idē nec rō obiecti
 volūtatis p' tineri sub rōne obiecti intelle-
 ctus. nec eōuerso. qz in omīe illd in qd p' v-
 na p' et altera Nec scdo mō qz tūc nō moue-
 rent vr due distincte rōes s; magis vr vna.
 qz mouerēt fm p' uenientia illā quā haberēt i
 illa tertia. Nec tercio mō. qz totū qd intelle-
 ctus intelligit. intelligit s; rōe sui obiecti. et
 omīe qd vult volūtatis vult sub rōe sui obiecti
 Si etiā rōes iste essent totaliter de spate. tūc
 volūtatis de necessitate ferret in nō cognitū. et
 intellect⁹ in nō volūtū. qd est incōueniēs. P'

cū volūtatis z intellect⁹ ferant in idē obiectū. z
 si sub diuersa rōe mouent ab obiecto. aut iste
 rōes differūt realiter aut sola rōne. Nō p' mo
 mō. qz ens vnū et vnū nō differūt reali-
 ter. vt pbat Arist. ij. metaph. s; Auicēnam.
 Nec scdo mō qz rōes obiectales sunt pōres
 actib; quos causant in potētis. sed ois disti-
 ctio rōis est posterior actu intelligēdi. cū sine
 ipō fieri nō possit. Et p' firmat. qz cū rōnes
 obiectales sint causa actū realiū in potētis.
 si tales rōes essent p' statute p actū rōis tūc se-
 quit duplex incōueniēs. P'rio qz idē eēt cau-
 sa sui ipsius. Scdo qz ens rōis esset causa en-
 tis realis. Sed ista nō p'cludūt. qz si idēz
 sub eadē rōe esset obiectū intellect⁹ et volūta-
 tis. intellectus et volūtatis essent vna in disti-
 cta potētia. saltē q' ad n'ram innotescētiā. cō-
 sequentiā ptz. qz distinctio potētiaz q'uis cau-
 saliter nō sit ex actibus. tamē nō cognoscitur
 a nobis nisi p' distinctiōne actū. Et sic etiā
 intelligend⁹ est p' h. ij. de aia. cū ait. Potētie
 distinguunt p actus. Et qz actus distingui
 z specificari nō pnt nisi vr sunt ab obiecto s; b;
 alia et alia rōne. vt ptz in eodē scdo de aia. er-
 go de primo ad vltimū in distinctā potētia
 rū noticiā absq; h' mōi rōnū distinctōe nul-
 latenus poterimus puenire. Ad primū er-
 go dicēdū q' ista rōes aliquo mō se mutuo
 cōsequunt. aliq' s; modo est in eis excedēt z
 excessūz. Nā si volūtatis et intellect⁹ fm istas
 rōes compant ad sua obiecta p act⁹ p' p'ios.
 tunc est in eis excedens z excessum. et h' maxi-
 me in sensu cōposito cū hoc verbū est p' dicit
 tercio adiacēs. Nam ego volo me esse regem
 nō tū intelligo me esse regē. qz nō sum rex. et
 quod nō est hoc intelligi non p' vt patet p'
 mo posteriorū. Itē possum intelligere me esse
 turbatū. et tamē nō volo me esse turbatū In
 sensu etiā simplici intelligere excedit velle q' n'
 rum ad actū positū ipsius volūtatis. qz in-
 telligo homicidiū. et tū nō volo homicidiū
 Sed si vna istaz potētiaz p' patur ad obiectū
 fm rōne obiecti nō p actū p' priū sed p
 actū alteri potētie. tūc nec est in eis excedens
 nec excessūz. s; in omī sensu se mutuo psequū-
 tur. quia si intelligo homicidiū. tūc ego volo
 me intelligere homicidiū. Si ego volo me
 esse regē ego intelligo me velle esse regē. et sic
 de alijs. Patet ergo q' argumentū pcedit ex
 insufficienti diu'siōe. quia iste rōnes p' p'io
 quando nō sunt de spate. nec vna est vnū
 talioz alia. sed habent se mō iā dicto Ad se-
 cū dū dicēdū q' iste rōes sūt original' i obiecto

Boffrid⁹

Cōfirmat

Cōtra got fridum

Solutio Ad 1

Ad 2

ex naturali secūditate obiecti. nō sūt tñ actu
 distincte nisi cū obiectū pñs fuerit potētis
 supradictē. s; posita tali pñtia sine oī trāsmu-
 ratōe scā circa obiectū hmōi rōnes q̄ potētia
 fuerit i obiecto z in distincte sūt actu distincte. sic
 posito q̄ n̄ sit actu aliq̄ magnitudo nisi vna so-
 la magnitudo pedale hec q̄suis actu nec sit eq̄-
 lis nec ineqlis. ex natura tñ sua potētia liter
 habz rōez eq̄lis et ineqlis. cū possibile sit da-
 re magnitudinē pedale respectu cui? hēbit ra-
 tōez equal. et tripedale respectu cui? hēbit ra-
 tōem ineqlis. q̄ si ponat̄ eē actu. tūc eq̄litas z
 ineqlitas q̄ i p̄ma magnitudie fuerit i potētia
 z i distincte. sine oī trāsmutatōe scā i tali ma-
 gnitudine erūt actu distincte. posset ergo dici
 q̄ minor nō ē s; a. qz q̄suis iste rōes nō diffe-
 rant realiter sicut duo absoluta. differunt tñ
 ut duo respectiva. Ad p̄batōez dico q̄ q̄suis
 fundamentū sit vnū z indistinctū. tñ respec-
 ctus reales pñt multiplicari i eodē funda-
 mēto iuxta multiplicatōez terminoz hmōi re-
 spectus terminātū. Alij dicūt q̄ iste rōes
 s; materialiter sint idē. differūt tñ formalit̄ et
 ex natura sui. Hāc tñ opinionē n̄ intēdo ad
 plens tractare vsqz ad distinctōez. vi. ibi enī
 n̄ debeo motiū eozū q̄bus pbare nitūt hmōi
 formalitates in deo z creatur? Est etiā ali?
 doc. q̄ ait q̄ obiectū fruibile ad intellectū z vo-
 lūtate dupl̄ pt̄ p̄pari. s. in rōe mouētis z i rōe
 terminātis. P̄io mō dicit q̄ intellectū z vo-
 lūtati obijcit se s; eadē rōe. Sed scdo mō s; b;
 alia et alia rōe. Probat p̄mū vnico medio sic
 Qñcūqz aliq̄ mouētis mouet duo mobilia
 fm̄ q̄ndam ordinē. puta vnū mediante alio.
 tūc ip̄ mouet scdm p̄ eandē rōez p̄ quā mouz
 p̄mū. s; obiectū fruibile sic mouet intellectū
 z volūtate ad suos act? q̄ volētē mouet medi-
 ante intellectu. ergo rē. maior pbat. qz si mo-
 ueret scdm p̄ aliā rōnem tūc nō moueret ipm̄
 mediāte p̄mo. Scdm celsiōez p̄cedo.
 qz idē ego pono. Sz ista p̄ma nō videt̄
 esse vera. qz ab eodē res habet esse z distinctū
 esse. vt p̄z. iij. metaphisice. et in plib; alijs lo-
 cis phisic. sed fm̄ istū doctorē obiectū vt habz
 ratōez mouētis causat actū z ipm̄ in esse pdu-
 cit. z vt terminat dat sibi distinctū esse. ergo si
 sub alia z alia rōe terminat aliū z aliū actum.
 s; alia et alia rōne mouebit ad aliū et aliū
 actū. P̄. Lū isti act? p̄ obiectū mouēs cau-
 sati sint in illo prior qd tu ponis añqz termi-
 nent. vl̄ sunt aliq̄ mō distincti vl̄ oīno indi-
 stincti. Si p̄mo mō cū fm̄ tenulla sit ibi di-
 stinctio nisi a distincti rōib; ergo obiectum

vt mouēs mouet s; distincti rōib; z nō sub
 vna tñ vt tu dicis. Si aut̄ illi actus in illo
 prior sunt oīno indistincti. tūc act? intelligē-
 di z act? volēdi erūt vnū chaosiā in esse pdu-
 ctū. nō tñ habēs distinctū esse. Itē circula-
 ris erit distinctio. qz tu ponis istas rōes potē-
 tialiter eē in obiecto. nec actu distingui nisi cū
 isti actus terminati fuerint ad obiectū. z cū s;
 ponis q̄ ipi actus specificant̄ z distinguūt p̄
 h̄ q̄ terminant ad obiectū sub distincti rōni-
 bus. z sic rōes distinguēt p̄pter distinctōz
 actū. z actus erūt distincti p̄pter distinctio-
 nē rōnū. qd est circul? manifest. z idem erit
 causa distinctōis sibi ipi. Maior etiā rōis sue
 nō videt̄ esse s; a. qz spēs lapidis mouet intel-
 lectū mediāte fantasia. et h̄ fm̄ quēndā ordi-
 nez. qz p̄mo fantasia z postea in intellectu. z tñ
 nō mouet scdm p̄ eandem rōnem p̄ quā mo-
 uet p̄mū. qz fantasia mouet s; rōe fantasia bi-
 lis material; ipaz immutādo. intellectū mo-
 uet sub rōne qd dicitatis intelligibil; spūaliter
 ipm̄ immutādo. Itē q̄suis sol mediātib; ul
 planetis et alijs corpib; celestib; moueat ista
 inferiora. sub alia tñ rōne immutat superiora.
 z s; alia ista inferiora. illa enī immutat intē-
 tion aliter. ista s; realiter. illa formaliter illu-
 minat. mltā s; de illis inferiorib; nō sunt lu-
 minis receptiua. puta venemioraliū i cor-
 de terre. z cetera hmōi q̄ sol suo lumieñ p̄rigit

Solutio
ratiōis ger-
hardi

Quātū ad secūduz

Secūduz
p̄ncipale

principale dicit̄ q̄ brūs nō p̄t frui diuina ef-
 sentia nisi fruatur p̄sonis. quia intm̄ aliqd
 est fruibile in q̄ntū ē bonū. sed essentia diuina
 cū tribus p̄sonis est tñ vna bonitas. ergo et
 tñ vnū fruibile. P̄ solo vltimo fine creati-
 fice frui debem? sed essentia circūscriptis p̄so-
 nis nō habet rationē vltimi finis. quia nō p̄t
 habere ratōem summi boni nisi put̄ habz eē
 diuinū. circūscriptis autē p̄sonis iā nō habe-
 ret esse diuinū: imo nullū habere esse. quia si
 bi nō cōpetit esse nisi in trib; suppositis. Pro-
 pter qd ait Aug? v. de tri. c. viij. q̄ sicut pater
 et filius z spūscūs nō sunt duo vl̄ tria prin-
 cipia. sic pari rōne nō sunt duo vl̄ tres fines
 P̄ sicut se habet fruitio inordinata ad ef-
 sentiaz creature. sic se habet fruitio ordinata
 ad essentia creatoris. s; essentia creature ab-
 stracta a supposito frui nō possum? s; nec di-
 uina. p̄o miorē. qz circa eēntia sic abstractā
 n̄ possum? h̄re actū nisi mere spectatiuū. oēs
 ei op̄atōes sūt circa singlaria. vtz. i. metaph.

Scotus

Gerhard
d' d'ienil

Contra
gerhard.
de sensu

in idē obiecto.
 obiecto. nō p̄
 a ratione. Nō p̄
 nō differunt
 qd s; dicitur
 actus sunt potē-
 tialiter sicut
 intelligidi. cū fm̄
 firmat. qz cū rōne
 realit̄ in potē-
 p̄ actū rōis rōis
 dno qz idē rōis
 rōis esset causat
 p̄cludit. qz
 intellet? et volū-
 essent vna rōis
 i innotēciā
 vātinaz q̄suis
 mēno cognōci
 ē actū. Et sic
 ai. a. cū ait. Potē-
 qz actus distincti
 sunt ab obiecto
 eodē scdo rōis
 distincta p̄mo
 rōniū distincti
 ite. Ad p̄batōez
 iquo mō se mouet
 est in eis creati-
 intellect? fm̄ ista
 dicta p̄ actū p̄mo
 rēcedum. ab mo-
 dec verbū est p̄bat
 volo me esse regnā-
 qz nō sum reg-
 on p̄t. vt patet p̄
 intelligere me esse
 esse turbatū. Itē
 excedit velle ego
 s; volūtatis. qz
 s; volo homicidi-
 n̄ opatur ad ob-
 p̄ actū p̄p̄riū sicut
 est in eis creati-
 a se mutuo p̄p̄riū
 adū. tūc ego volo
 s; Si ego volo
 velle aliter? et
 p̄mētū p̄p̄riū
 asserōis p̄p̄riū
 re. nec vnū rōis
 nō iā dno. Dele-
 sūt originaliter

Scotus

4 **P.** quecuq; se equaliter offerunt intellectui eque
liter intelligunt. sed eentia divina et relatio di
vina eequiter se offerunt intellectui beati. qz eequi
ter sunt plentes. ergo eequiter intelligunt. et p
5 **P.** manete eade ca manet idem effectus. sed ca qua
re pater no pot videri sine filio est qz idem sunt.
vt patz p aug. pmo de tri. c. iij. qz cu essentia sit
vnu et idem cu psona ipa no poterit videri sine
psona. nec p qns potit esse obiectu fruibile si
ne psona. Sed p pdicta sunt qda dicetes
q ta viator fruitoe vie. qz beat fruitoe patrie
1 **P.** possunt frui diuina essentia no fruedo psona.
Primu pbat sic. Illud qd viator pot distin
cte percipere illo pot disticte frui. maxime si ha
bet roem puri boni. sz essentia cu sit qd abso
lutu pot disticte concipi a viatore. no pcepta
relatone. et p se qns no pcepta psona **P.**
2 **Naturali** roe pot viator pcludere deum ee sum
mu bonu. et p se qns eo frui fruitoe vie. sz na
turali roe no pot attingere diuinam psonam. naz
cu diuina psona sit qd relatiuu. et relatiua sil
cognoscunt naturali intelligetia. si vna pso
nam cognosceret naturali roe. tota trinitatez
cognosceret naturaliter. qd est impossibile. ergo at
tingedo ad deum sub roe summi boni solu at
tingit diuinam essentiam. et p se qns ipa sola fruet
Secdo dicit isti. qz quis de facto beat frui
tur essentia cu psonis. posset tñ fieri p abso
luta dei potentia qz beatus fruere diuina essentia
sine fruitone psonis. Qz quicunq; aliqs acci
3 **P.** respicit aliqua duo. vnu tanq obiectu pma
riu i quod pncipaliter redit et a q specificat. aliud tan
q secundariu in qd solu tendit frute pmi ob
iecti. pot deul facere q ille acci terminet ad pma
riu absq; eo q terminet ad scdaru. sz acci frui
tois respicit diuinam essentiam vt obiectu pma
riu. sed trinitate psonaz vt scdaru. ergo ac.
maior patz. qz ppter h pot facere deus q intel
lectus beati p actu suu terminet ad diuinam es
sentiam absq; eo q terminet ad creaturas q qz
secudaria obiecta relucet in ea. Si eni de h
no posset. tuc videt diuinam eentiam necessario
videret oia q relucet in ea. qd est falsu. ergo
4 **ac.** p qn aliq sunt pceptibiliter disticta
deus pot intellectu beati ducere in vnu no du
cedo in aliud. Sed essentia diuina et psona co
ceptibiliter distiguunt. Illa minor mlti
pliciter pbari pot p diuersa eoz dicta q i diu
1 **P.** sis locis ponit. Prio sic. Absolutu trespe
ctiuu sunt pceptibiliter disticta. sz eentia di
vina et psona diuina sunt hmoi. ergo ac. Se
2 **P.** cundo sic. In isto signo origis q pot pcedit si

luu. pot intelligit diuinam essentiam. als aliqm p
fectoem acqeret ex pductoe filij. sz in isto p
ori no intelligit diuinam eentiam in psona filij.
qz tuc falsum itelligeret. cu in illo prior eentia
diuina n sit in psona filij. ergo diuina eentia
est pceptibilis absq; psona filij. et pari roe absq;
psona spulseti et patris. Tercio qz essentia
creature pot percipi absq; psona. ergo et diuina. 3
pntia patz. qz maioris intelligibilitatez e diuina
essentia qz creata. Quarto qz a quo aliqd 4
no capit entitate ab eo no capit intelligibili
tate. vt patz. ij. metaphisice. sz eentia diuina
no capit entitate a psonis sz magis ecouerso.
qz pperaret no dat aliqd esse ipi essentie. ergo
diuina eentia est p se intelligibilis. Quinto qz 5
qd habz p se sine alijs roem vnitatis habz per
se sine alijs roem intelligibilitatis. cu vtz sit
obiectum intellectus. sed diuina essentia p se sine
psonis habz roez vnitatis. cu vitas sit pfecto
simpliciter. nulla aut pfectio simplr inest eent
tie p psonas. sed ecouerso inest psonis p esse
6 **P.** tiam. Sexto qz quicunq; intellectus negat pdi
catu aliquod de aliq sbiecto. necesse e vt ha
beat aliud pceptu de pdicato et aliud pceptu de
sbiecto. als negaret idem de seipso. sed intellectus
beati pot dicere q essentia no e psona. saltē fm
roem. als essentia et psona no differret roe. er
go pot hre aliud pceptu de eentia et aliud de pso
na. P qn aliqs intellectus idem pdicatu hre af
firmat de vno sbiecto. et hre negat de alio. ne
7 **P.** cesse est vt aliud pceptu habeat de vno illoz sb
iecto et aliud de alio. Sed intellectus cuiusli
bet beati hre dicit essentiam diuinam ee psonam filij.
et vere negat psonam pris ee psonam filij. ergo ali
um pceptu habz de eentia et aliuz de pre. Et
qz qd p modu summi boni beatus disticte pot
percipere. illo disticte pot frui. ergo p hcc septem
media sp pot pcludi qz beatus disticte pot frui es
sentia diuina. Sed dictu isti doctoris no
8 **P.** videt esse veru. qz cognitio beifica no pot ee i
pfecta. sed cognitio essentie sine ppijs sup
positis e imperfecta. qz abstracta et confusa **P.**
fm istu doctore visio intuitiua e rei existentis
vt existens est. et pntis vt pntis e. sed noticia
beatifica fm eundem doctore e noticia intuiti
ua. cu ergo diuina essentia no sit pntialis exi
stens nisi vt e in tribz suppositis. id est dicitis
isti doctoris pntis. qz beatus nec bea visione
nec p se qns fruitoe poterit attingere eentiam
diuinam ipam a psonis pscindedo **P.** nihil
pot cognosci intuitiue nisi oia in eo pntia maxi
3 **P.** me q sunt realiter disticta disticte cognoscant.
sz in diuina eentia sunt tres psonales pperates

Com
scoti

4 realiter distincte. P. impossibile est eentia diuina bñfice recipi sine eo qd p se et no p acci dens facit ad bñtudine obiectiue. s3 plone di uine sunt hmoi. g. rē. maior patz. minorē p/ bo. qz si plone diuine p accis facerēt ad bñtu dine. tūc nō magis bñfici eēt videre psonas diuinas in diuina eentia qz ipas creaturas re lucētes in eentia. qd est absurdū. et 3 Aug. i. de doctri. christiana vbi ait. Res qbz fruen/ dū est sunt pater et fili⁹ et spūssctūs. trinitas vnus de⁹. Item qcuqz plona p se non spe ctat ad obiectū fruibile illa adorāda n̄ ē ado ratōe latrīe. vt patebit in. iiii. li. ergo si tres di uine plone nō p se facerēt ad bñtudine. nō de beremys scām trinitatē adorare adorātōe la trīe. qd nūnis esset piculosum tenere. et p se qns piculosa esse vident ex qbus ista sequūt.

Solutio g rōes eorū de pms duabz nō curo. qz nō video ex h seq aliqd incōueniēs. si ponat q viator obscure cognoscēs diuinaz essentia ex santalitate rez creataz q est gni/ tio abstractiua et imperfecta etiā ipa fruāt frui/ tōe imperfecta. qui tñ h nollet tenere hz nega/ reminozē pme rōis dicēdo q licz determinate nō cognosceret illud suppositū esse relatiuū. tñ sicut obscure cognosceret eentia sic obscū re 7 indeterminate cognosceret suppositū illi⁹ eentia. Et eod mō dicēdū ē ad miorē illi⁹ sede rōis. qz sic naturali rōe obscure gscerz dinā eentia. sic obscure 7 idētmate gscerz dinā psonā. null⁹ ei ita tenēs ē q istd sumū bonuz qd cōmniū bonoz optimū recipiat p modū accidētis. sed magis p modū p se existentis. q cōceptus immediatē implicat conceptū sup/ positū quīs non determinati pura absolute vel relatiuū. Ad terciū dicendū q maior nō ē vera vlt loqndo mō quo ipi eam assumūt. qz deus nō posset facere q cognitio sua termina/ ret ad eentiam suā. ita q nō cognosceret crea/ turas. qzuis creature sint sue gñitōis obie ctū scdariū. et eentia sua primariū. Etiā mior nō est s̄a. nam obiectū p mariū differt realz a scdario. qz ordo realis reqñit extrema realiter distincta. sed inter obiectū p mariū 7 scdariū est ordo realis maxie qñ ambo ponūt eē actua liter 7 nō solū possibiliter. nō ei p̄ fieri p actū rōnis. qz ordo obiectozū potētie intellectiue naturaliter pcedit actū potētie. cū actus talis innascat ex obiectis. Si g essentia diuina esset obiectū primariū. et plone essent obiectū se/ cundariū. tūc realiter differret essentia a plo nis. 7 sic haberem⁹ qternitatē realē in diuinis que est dānata. extra de sūma trinitate 7 fide

catholica. c. damnam⁹. Ad quartū dicen/ dū q maior ad p̄sens ppositū nihil valz. qz qñ aliq⁹ pceptibiliter differūt q tñ sunt idem realiter oino tñ actu qz potentia. tūc quīs ab stractiue et obscure vnuz possit cognosci sine alio. nō tñ intuitiue et p dñs nec bñfice. quia que oino sunt idē realiter. viso vno pfecte et intuitiue necessario videt⁹ zaltēz pfecte 7 iu titiue. Lū g argumētū ist⁹ doctoris pcedat d vñsione bñfica. que nō p̄t esse nisi pfecta 7 in tuitiua. et diuina essentia sit oino realiter idē cū psonis. ideo dato q differūt pceptibilz. ad huc tñ nulla potētia fieri posset q essentia bea tifice videret absqz psonis. Etiā minor p̄t ne gari. Ad cur⁹ intellectū est aduertendū q ali q differre pceptibiliter p̄t dupliciter intelligi. Vno mō q habeat pfectos pcept⁹ distinctos quoz vnus pfecte possit inesse ipi recipiēti a/ lio excludo. et sic diuina essentia 7 plone siue cri am p̄petates nō differūt cōceptibilz. qz qch/ qz pfecte p̄cipit diuinā eentia. ille etiā pfecte p̄cipit diuinas psonas cū suis p̄petatibus re/ latiuis. Alio mō p̄t intelligi aliq differre cō/ ceptibilz ex eo q quis obūbrata intelligentia hic in via incōplete cōcipit vnū. altez nō cō cipiēns. Et sic cōcedo q absolutū 7 relatiuū differūt cōceptibiliter etiā in diuinis. ex h au tē non p̄t cōcludi q beatifice videat vnū alte/ ro nō dū viso. et p hoc patz qd sit dicendū ad primā pbatōz minoris Ad pbatōz scdaz dicendū q in nullo signo p̄notatis intelligit p̄ eentia diuinā in quo nō intelligat eā fili⁹. qz vel loqueris de intelligere vt ē actus essen/ tialis. et sic est cōmune tribz psonis. Illd enī intelligere nunqz fuit in patre qñ idē intelli gere esset i filio et spūsancto eodē signo q fuit i p̄re. Vel loqns de itelligē notionali. qd q/ dē intelligere cū sit relatiuū et relatiua fil⁹ sint natura 7 naturali intelligentia. seqtur idē qd p̄mo. s. q p̄ in nullo signo intellexit in q fili⁹ nō intellexit. Et cū additur q si p̄ in illo sig p̄rius nō intelligeret eentia tūc aliqd acqui reret ex pductōe filij. Ista argumētatio est ita contra te sicut 3 qscunqz alios. quia si eēt tale prius in diuinis. vlt in illo p̄ori p̄t intelligerz filiū 7 tūc intelligeret eentia diuinā in filio. 7 qd tū negas. 7 eodem signo p̄notatis fili⁹ inte ligeret eandem essentia in se et in p̄re. vlt in il/ lo p̄iori pater nō intelligeret filiū. tūc ip̄e pa ter acquireret aliqd ex filio in esse pducto. qz intelligeret eū que p̄mo nō intellexit. 7 ideo dicendū est cū Augustino 7 arthanasio 7 cete ris sanct⁹ doctoribz. q in diuinis nec est p̄us

Ad. 4.

Ad scdaz pbatōem.

Solutio
vni scoti
id. l. et. 2

Ad. 3.

nec posteriorius. sed tunc tres persone coeternae sibi sunt et coaequales. Prioritas enim originis in patre non dicit aliquam processionem. nec posterioritas originis in filio dicit aliquam successionez. sed totalem discernit simultatez. Non enim attendit hanc personam in habendo rem que est diuina essentia. sed tunc modo in modo habendi eam. quia potest habere omnia que habet a se et non ab altero. filius autem non a se sed ab altero. Propter quod ait Augustinus in Maximiano libro. c. xv. Cum dicitur filius a patre genitus ostendit ordinem non quod alter sit prior altero. sed quod alter sit ex altero

Ad. 3. Ad terciam probationem dicendum quod loquendo de conceptu cognitionis intuitiue tunc animus est falsum. quia secundum istud doctorum nulla potentia fieri potest quod naturam intuitiue cognoscat. nisi per actualitatem sensus existat. quod sine supposito esse non potest. Si autem loquatur in ante de conceptu cognitionis abstractiue. tunc anima est falsa. quia ut supra probauimus. diuina essentia non potest perfecte cognosci nisi intuitiue cognoscat. etiam in supposito loquimur de beatitudine probationem dicendum. quod licet essentia diuina non habeat entitatem et intelligibilitatem a personis casualiter. ita quod persone sint cause entitatis essentie. tamen ad hoc quod essentia sit ens et intelligibilis necessario coexistit personis. que sunt idem realiter quod ipsa. et sine quibus impossibile est eam esse. Est enim diligenter notandum quod licet nature create non repugnet perfecte concipi sine actu esse. et ut possibile est ad esse. cum ipsa non sit suum esse. quia non est purus actus. hoc tamen diuine essentie totaliter repugnat. Ipsa enim cum sit purus actus non potest perfecte concipi. nisi sua actuali existentia concipiat. et per se concipiat diuina persona. sine qua diuina natura actu existere est impossibile.

Ad. 4. Ad quartam probationem dicendum quod maior est ratio si habet a se veritatem et sine alijs ratione causalitatis quod coexistenter. Ad minorem dico quod diuina essentia non habet suam veritatem sine personis saltem coexistenter. diuina enim essentia circumscriptionis personis haberet minus esse quod essentia cuiuscumque creature suo supposito circumscriptionis. quia essentie create non repugnat esse possibile distinctum esse actuale siue contra actuale existentiam suppositi. sed circumscriptionis esse actuale a diuina essentia et ipsa posita in esse possibile ipsa diuina essentia non plus habet de entitate diuinitate vel de quocumque alia perfectione quod chymera. cum ipsa secundum sui naturam sit purus actus. quod ab actuali existentia et per consequens ab esse personali circumscriptionis non potest nisi per falsum intellectum. vel saltem per intellectum fictum.

Ad. 5. Ad sextam probationem dicendum quod si in maiori intelligas quod habeat distinctum conceptum sic quod possit concipi primo non concepto. tunc maior est falsa. unum enim relatiuum vere negat ab altero. et tamen unum non potest concipi sine altero. Ad minorem dico quod dato quod essentia habeat alium conceptum a persona. tamen ratio siue actualis existentia a qua absolui non potest. super conceptus loquendo de conceptu perfecto necessario coexistit conceptum persone sine qua impossibile est essentiam diuinam actualiter existere. Per idem patet ad septimam probationem.

cepto. tunc maior est falsa. unum enim relatiuum vere negat ab altero. et tamen unum non potest concipi sine altero. Ad minorem dico quod dato quod essentia habeat alium conceptum a persona. tamen ratio siue actualis existentia a qua absolui non potest. super conceptus loquendo de conceptu perfecto necessario coexistit conceptum persone sine qua impossibile est essentiam diuinam actualiter existere. Per idem patet ad septimam probationem.

Quantum ad tercius

principale dicendum quod beatus non potest frui diuina persona nisi fruatur essentia. quia sine illo beatus non potest frui diuina persona sine qua persona non potest esse vel intelligi. sed sine diuina essentia persona diuina non potest esse vel intelligi. Pro obiectum fruibile delectet habere rationem summi boni. sed persona diuina circumscriptionis essentia diuina non habet rationem alicuius boni. Pro obiectum fruibile habet rationem perfecte quietatiui anime rationalis. sed relatiuum sine fundamento etiam dato quod possit concipi nullatenus quietaret. Contra istam conclusionem nullus doctor assumpsit quod ego sciam. ergo hic traheo.

Ad. 7. Tercium principale

Quantum ergo ad

quartum principale dico quod beatus non potest frui vna persona diuina nisi fruatur et altera. quia ipse non potest cognoscere perfecte vnā sine alia. ergo nec frui. Ans patet. quia nulla potentia potest fieri quod vnū relatiuum perfecte cognoscat altero non cognito. esset enim contradictio. quia sequitur quod esset relatiuum et non esset relatiuum. et eodem modo dicitur frui. Pro In quibus est vna et penitus indistincta ratio fruibilitatis illa quo ad actum fructus circa ipsa elicitum non possunt abinuiuce separari. sed ratio summe bonitatis que est ratio fruibilitatis est vna et in diuisa in tribus personis. Pro illa que non potest seorsum cognosci cognitione abstractiua et imperfecta non potest abinuiuce separari cognitione intuitiua que est omnino perfecta. duo relatiua sunt huiusmodi. ergo. Maior patet. quia quicquid intellectus secundum abstractiuam noticiam possit separare illa que in re ad extra sunt vnita. ut patet per prima totum. xij. metaph. tamen hoc non potest fieri secundum noticiam intuitiuam qua fert intellectus super rem secundum personam et actualem suam existentiam. Cum ergo persone diuine sint relatiue. et noticia fructiua sit intuitiua et perfecta. ergo etc. Pro si beatus fruatur vna persona sine alijs. aut fruatur illa persona ut absolutam. aut ut relatiua. Si primo modo tunc cognitio pura beati fructiua esset falsa simpliciter. cum in diuis nulla sit persona absoluta. Si secundo modo sequitur

Quartum principale 1 2 3 4

¶ relatiū vt relatiū gnoscit sine noticia sui
correlatiui. qd est impossibile. cū relatiua vt re/
latiua sint sil natura et naturali intelligentia

- 5 ¶ obiectū fruibile qerat voluntatē. s; vo
luntas bti nō p̄t ab vna p̄sona q̄erari sine alia
Maioꝝ p̄z. mioꝝ p̄t. qz qd est q̄eratiū n̄ am
plius est quietabile. ergo si voluntas esset q̄e
tata. in vna p̄sona non esset quietabil' ab a/
lia. et p̄ p̄ns ita b̄tificaret ab illa q̄ nō eēt b̄ti/
ficabil' ab alia
- 6 ¶ si b̄tūs diuini p̄sonis p̄t
frui distinctis fruibilibus. aut ille due fruiti
ones sunt sil p̄possibiles. et tūc duo accidētia
eiusdē speciei erūt sil in eadē potētia. qz vtrū/
qz ad eā totā capacitātē potētie. v̄l sunt incō/
possibiles. et tunc neutra erit fruitio b̄tū. qz de
ratōne actus b̄tifici est q̄ sit p̄petuus. Et ista
est exp̄ssa b̄tū augul. in t̄tio. q̄ p̄mo de tri. c. iij
ait. Hoc est plenū gaudiū q̄ amplius nō ē.
frui trinitate deo. Et eodē li. c. viij. ait. Siue
audiamus dñe oñde nobis filiū. siue audia
mus oñde nobis p̄rem. t̄tū dem v̄alz. qz neu
ter sine altero p̄t ostendi. vñū q̄ppe sunt sicut
ipe ait. ego et p̄r vñū sumus. Sed opposi
tum illi' cōclusionis ponit ille doctor cui' di
cta sunt paulo ante recitata et ip̄robata. et il
lud p̄bat p̄mo de viatore. qz illis p̄t viator dī
stincte frui q̄ a viatore p̄nt distincte cognosci.
sed vñā p̄sonā p̄t viatorē distincte ḡscere si
ne alia. cū respectu p̄sonaz sint distincti arti
culi fidei. aliq̄ enī respiciūt p̄rem. aliq̄ filiū. et
aliq̄ sp̄m̄ctm̄. Cū ḡ q̄libz diuina p̄sona h̄eat
rōem sumi boni. ḡ
- 2 ¶ ecclia instituit disti
ctas orōes. aliq̄s ad p̄rem dirigēdo. aliquas
ad filiū. aliq̄s ad sp̄m̄sanctū. P̄. si instatur
q̄ p̄sonē sunt relatiue. et iō nō p̄t q̄s vna frui si
ne alia. n̄ d̄t q̄ relatiua oppositio q̄ ad hoc
nō obstat. qz creator et creatura relatiue dicū
tur. et tū fruimur creatore et nō creatura. Di
cunt enī q̄ b̄tū p̄t de absoluta dei potētia frui
vna p̄sona nō fruēdo alia. Rōes autē q̄bz h̄
p̄bant oēs t̄cte et īfirmate sunt p̄ solutiōes po
sitas p̄tra rōnes eorū in sc̄do p̄ncipali. et iō h̄
trāseo. formabo tū duo sophismata ex dictis
eorū
- 4 Si aliq̄ eēt repugnātia v̄l p̄tradictō
frui b̄tū vna p̄sona sine alia. hoc maxime ef
fer p̄ t̄to qz cū sint relatiue vna sine alia itel
ligi nō p̄t. sed hoc nō obstat. qz p̄r vt p̄r n̄ re
fertur ad sp̄m̄sanctū. ḡ patri vt p̄r est nō re
pugnat q̄n possit intelligi sine sp̄m̄sancto. et p̄
p̄leq̄ns nō repugnat q̄n volūtas beati eo pos
sit frui sine sp̄m̄sancto. et eodē mō de filio respe
ctu sp̄m̄sancti. P̄. vna p̄sona p̄t terminat
- 5 re realē carnis assumptōem quā nō terminat

alia. ergo vna p̄sona p̄t terminare verā cogniti
onē quā nō terminat alia. an̄s p̄z ex fide. cō
sequētia videt esse nota de seip̄a Sz nec ista
p̄cludunt. qz si q̄cūqz potētia b̄tūs fruere v/
na p̄sona nō fruendo alijs. tūc actus illi' fru
itiois v̄l erit p̄fectus v̄l imp̄fectus. Si p̄mo
mō tūc sup̄frueret ad b̄tū d̄ne act' circa ali
as p̄sonas. quod est cōtra Aug. in p̄n. de do
ctrina ch̄stiana. vbi ait. Res q̄ nos b̄tūs fa
ciunt sunt pater et filius et sp̄m̄sanctūs. Si secū
do modo. tūc qua rōe actus circa illā p̄sonā
esset imp̄fectus. eadē rōe circa alias eēt imp̄
fectus. cū nō sit maioꝝ bonitas in alijs p̄sōis
q̄ in illa p̄ma. et sic actus fruitōis beate circa
totaz trinitatē esset imp̄fectus. et p̄ p̄ns nō es
set actus fruitōis b̄tū. qd est cōtradictio. act'
enim b̄tificus nō posset esse imp̄fectus Quā
tuz ad illa dicta de viatore nō facim' magnā
vim. quia sicut sua cognitio est imp̄fecta. sic
et sua fruitio. et iō sine omni inordiatōe posset
viator ex aliq̄ deutorē q̄nqz inuocare patrem
nō explicite faciēdo mentōz de filio v̄l sp̄m̄san
cto. et p̄ illa morula patri possz amari inbe
rere. qd large loquendo frui p̄t appellari. et sic
dixi de patre. sic fieri p̄t de filio et sp̄m̄sancto. Sz
q̄cūqz sit de h̄. dico tū q̄ rōes illi' doctoris v̄l
nō cōcludunt. v̄l sunt p̄tra p̄p̄ria dicta sua.

Ad p̄mū ergo dicēdū. q̄ sicut explicite et
p̄fecta noticia nō p̄t intelligi pater nisi intel
ligat filius. sic explicite et p̄fecta noticia non
p̄t app̄hendi articul' de p̄re nisi app̄hēdat ar
ticulus fidei q̄ est de filio. Et cū addit q̄ q̄li
bet p̄sona habet rōem sumi boni. dico q̄ vñū
summū bonū est eq̄litate in omnibz tribz. et iō
vna sine alia p̄fecte frui nō possumus Ad
secundū dicēdū. q̄ quīs aliq̄ orōes ecclie q̄n
qz in p̄ncipio v̄l in medio dirigant ad vñā p̄
sonam. sp̄ tū cōcludūt in fine de tota trinita
te rōe vnius bonitatis fruēde que in diuina ē
vna in omnibz tribz p̄sonis. Ad terciū di
cendū q̄ nō valet r̄sio ad instantiā. qz crea
tor non refert ad creaturā realiter. sed solū fm
ratōem. et ideo nō est silē. cum vna p̄sona re
aliter ad aliā referat. Itē nō est aliqua vna bo
nitas cōmunis creature et creatori. rōe cuius
fruamur creatura cū fruimur creatore. sicut ē
vna sūma bonitas triū p̄sonarū Ad q̄tū
dicēdū. q̄ ibi est peccatū acceptōis nō cause
p̄ causa. dimittit enī causam p̄ncipalē que ē
existētia vni' sūme bonitatis fruēde in tribz
p̄sonis. et tangit illud qd est accessoriiū pura
relatiuā oppositōem. Et n̄ p̄t dici ad mioꝝ.
qz licz pater rōe p̄nuitatis nō dicat relatiē ad

Contra
scotū

Solutio
rōnū scoti
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

mū enī relatiuū
rū nō p̄t p̄cipio
co q̄ dato q̄ con
na. n̄ rōe sic actu
o p̄. n̄ accepto
eccliano cogit
sibul est cōmā. vñ
Per dī p̄z ad
terciū
s nō p̄t frui
qz sine illo b̄tū
q̄ p̄sona non ē
a d̄ntia p̄sona
p̄. obiectū frui
vñ. sed p̄sona
ia nō habz rōem
n̄ fruibile b̄tū
n̄ alū. sed relatiuū
posset p̄cipio
stā cōclusiōe
o scia. ergo p̄tra
ergo
p̄ b̄tūs nō p̄t
et altera. qz p̄
one alia. ergo
ētia p̄t fieri q̄
altero nō cognō
quū q̄ esset relatiuū
nō d̄t frui. P̄
in d̄ntia nō frui
atōis circa ip̄a
nec legant. s; rō
d̄ntatis est vna
P̄. illa que nō
tōe abstractiua
ē legant cognō
duo relatiua sunt
p̄t. qz q̄nqz
d̄ntia possit legant
vñ. vt p̄z p̄
b̄ nō p̄t fieri
intellect' sup̄ n̄
ētia. Cū ḡ p̄sona
fruitiua sit in
si b̄tūs fruēdo
est illa p̄sona
si p̄mo mō
fallā similitudine
ata. Sz nō n̄ legant

Scotus i
contrariū

spiritus sanctu. referet tñ ad ipm rone spiratois
actiue. que realiter est in patre. sine cui⁹ co/
gnitoe psona pris ituitue nō pr cognosci ab
ipo beato. et p pseqns nō pr psona pris brifi/
ce cognosci nisi cognoscat psona spūscī. Et
eodem modo de filio Ad quintū nego pseqn
tia. Et rō negatois est qz visio brā pncipali/
ter terminat ad essentiā diuinaz. put actuali/
ter existit in tribz psonis. ergo hmōi visio n
pr terminari ad vnā psonā nisi terminet ad al
terā. Sed assumptio hūane nature pncipali
ter et immediate terminat ad psonā diuinā. Et
si terminat ad essentiā. hoc nō est nisi mediā/
te psona. Cū igitur inter psonas diuinas sit realis
distinctio. iō pdicta assumptio ita pr termina
ri ad vnā psonā q non terminabit ad aliam.

Ad. 7.

Ad argu
mentū pnci
pale

Instantia
bona

Solutio

Ad argumentū pncipale dicendū q non
qlibet rō est ratio obiecti fruibilis et brifici. s;
tmō rō sumi boni. sed relatio vt diuine essen
tie fm suā ppriā rōem cōdistinguit nō habz
ratōem sumi boni. s; enī solū cōpetit ei vt idē/
tificat essentiē diuine. r nō vt sibi cōdistinguit.
ideo nō sunt in diuis due rōes fruibilis. s;
vna tm. vbi enī vnū ppter alter. vtrobiz tm
vnū. Forte diceret aliqs q bonū dicit eq/
liter enti. vt patz pmo ethicozū. Sed rela
tio diuina est verum ens. ergo est vere bona.
Lum ergo sit increata. ergo est bonum in/
creatū. Nunc autē ita est q bonū increatū est
ppriū obiectū fruītōis R. dicendū q sicut
diuina relatio nō habz distinctā entitatē ab
essentia. sic nō habz distinctā bonitatē ab ip
sa. ergo rē.

ORniz ergo

que dicta sunt rē. Postqz ma
gister in lra triū pcedentiū le
ctionū istū pūe distinctōis inuestigauit ma
teriā sui libri diuine r distinctiue. nūci isto
ultimo caplo eiusdē distinctōis inuestigata re
sumit epilogo. et diuidit in duas ptes. qz
pmo mgr fac recapitulatoz pdictoz. Sedo
isignat ordinē dicēdoz. ibi De qb⁹ oibz anqz
de signis. Et hec est diuisio et sentētia illius
capli in generali. Circa qd quero in speciali.

Vtrū vt pprie pueniat voluntati.
Et videt q nō. qz vt est aliqd i fi
nem referre. s; referre ppe pnet ad
rōem. ergo rē. Contra. Aug⁹. x. de tri. ca.
penul. ait q vsus ad solā voluntatem pnet.
Dic primo videntū est qd sit vti. Se
cundo cui⁹ potētie sit vti. Tercio vtz deo

sit vtendū. Et qto vtrū oibus citra deū sit
vtendū.

Quantū ad primū

Dico q vti est sup ea q sūt ad finē trāsire actu
volūtatis in ordine ad ipm finē. Et notanter
dico trāsire. qz qzuis actu fruītōis tēdam⁹ in
ipm finē quē vlteri⁹ in nihil aliū referētes vl
timate in ipo qescimus. tm qz nll⁹ ordinatus
amor qescit in his q sunt ad finē. iō act⁹ vten
di q pprie est circa ea que sunt ad finē debz es
se in trāsitu. sic actus fruītōis est in quiete.
Et qz aliq sunt pueri et inordinati amatores
qescētes in his q sunt ad finē magis qz i ipo
finē. iō ppter tles ait aug. 83. q. xxiij. q. qz tota
pueritas est vti fruēdis et frui vtēdis For
te dicit q apls in eplā ad philomonē. Ita e/
go te frater fruar in dño. Cū ergo frater n sit
finis sed ad finē. ergo nō videt q oia q sunt
ad finem in trāsitu pdicto mō vredo diligere
debeamus. sed etiā in ipis qescere possim⁹ ip
sis fruēdo absqz pueritate. Rñdeo cū au
gustino in li. de doc. christiano. Cū homine i
dño frueris deo potius qz boie frueris. Etiaz
ex ipo verbo apli cū ait. te fruar in dño. ptz q
amor suus nō qeuit in fratre seu in eo quod
est ad finē. sed trāsiens frēm ipm referebat ad
dñm seu ad ipm finem.

Articulus
primus

Instantia

Solutio

Quantū ad secundū

articulū dicendū q pprie loqndo de vti tunc
ad solam voluntate spectat act⁹ vten di. quia
velle seu diligere ea q sunt ad finē in ordie ad
finem est actus sol⁹ volūtatis. s; vti vt patz
ex pcedentibz est hmōi. ergo rē. P. ista est
intentio Augustini. x. de tri. c. penul. vbi ait.
q vsus ad solā voluntatē pnet. P. illi⁹ po
tentia pprie est vsus cui⁹ ppriū est libere ap
plicare res quasqz suo debito exercitio. sed
voluntas est hmōi. ergo rē. P. illi⁹ potē
tie est vti cui⁹ est abuti. qz opposita apta na
ta sunt fieri circa idē sed abusus siue pctm i
putat pncipal⁹ volūtati. ergo rē. P. cu
ius est frui eius etiā est vti. qz eadem potētia
est respectu finis et eozū que sunt ad finē. sed
volūtatis est ppriū frui. vt patuit sup⁹. er
go volūtatis pprie erit vti Sed cōtra ista
videt esse victorin⁹ qui ait. q vsus ē actus a
potentia frēqnter elicitus. S; qlibet potētia
pt actū suū frēqnter elicere. s; vti videt actus
esse cuiuslibet potētie. Dicēdū q victorin⁹

Secūdu
articulus

Opinio
victorin

non loquitur prope de usu sed large. fm que mo dum dicit in libro topicoz. Lm vsus bonus est ipm quoqz bonu est.

Tercius articulus

Quantus ad tercius

1 principale dicendum qd do n dem vti qz illd qd e ppriu obiectu fructois illo no est vtendu. sed deus est ppriu obiectu fructois. vt patet ex pcedentibus. g. 7c. P. illud qd neqz p referri in mai' bonu illo no est vtendu. sed deus no p referri in mai' bonu. g. 7c. maior est no/ta ex pdictis. mior etiā ptz. qz deus e vltim' finis. et est ois boni bonu. vt ait Aug' in li. cōfessionū forte dicit qd fm glo. sup illd Lu ce. xv. Quati mercenarij i do. 7c. Recte p' v' uin deo intuitu mercedis. sed null' recte seruit deo nisi diligēs deū. ergo recte p' diligi deus ppter mercedē. et sic de' dilige' trāscuntes et in ordine ad aliū. qd est pprie vti vt ptz ex pdictis R. q' deū diligi ppter mercedē p' dupliciter intelligi. Uno mō ppter mercedē eternā. 7c sic dilige' ppter seipm. qz ipe e merces et corona sanctorū oim. vt ptz p beatum Aug. in li. soliloquiorū. Alio mō ppter mercedem tpaalem. Prio mō pcedit verbū assum ptū de glosa. qz vt sic hō no seruit deo ppter alterū s' p' seipz. Scdo mō hō peccat mortaliter. maxime si finaliter ei' volūtas qe'ce' ret in illa tpaali mercede. qz tūc vteret fruendo et fruere' vtendo. qd est tota pueritas.

Instantia

Solutio

Articulus quartus

Quantū ad quartū

principale dicendum qd oibus vti possumus q sunt citra deū. qz oibus vti debemus qbz pro moueri possum' ad psecutionez vltimi finis. sed omnia q sunt citra deū ordinate assumpta in facultate volūtatis nre aliquo mō nos poterunt pmouere ad vltimi finis cōsecutōez. ergo 7c. forte dicit q multa sunt citra deū que no sunt in p'ate nra. ideo talia no pnt as sumi in facultate volūtatis nre. nec p' psequi' ipis vti poterim'. P. mortali pctō nullus p' bñ vti ipm assumēdo in facultate volūtat'is. P diuine et pspirates tpaales no soluz non pmouēt. imo multos impediūt a cōsecutōe finis. ergo ipis no est vtendu. Dicēdū q aliquid p' venire in facultate volūtat' no/ stre quinqz modis. Pmo mō vt volūtas se habet p modū impantis et ordinātis. Secūdo modo p modū approbātis. Tercio p modū collaudātis. Quarto p modū tolerātis. Quinto p modū refutātis. P'ia sunt bona nostra ppria. Scda sunt primoz nroz bona

Instantia

Solutio

Tercia sunt celū et angeli 7 cetera filia. q q' nis sint supra nos. tñ talia in facultate volūtat'is accipimus. cū ex ipis moti creatorē eoz laudamus. Quarta sunt mala pen e. Quinta sunt mala culpe. q etiā coopant electis in bonū. fm q dicit glo. sup illud iobū ad Roma. viij. Scim' qm diligētibz deū oia coopant in bonū. Et p hoc patet ad primū et scdm argumentū Ad terciū dicēdū q licet diuine et tpaales pspirates sint malis homibz impedimentū. eo q talib' no vrant debite s' mag' abutant. tñ bonis hoibus no sunt impedimētum sed potius adiuuamētū virtutis. vt ait Ambro. sup enāgel. Luc. tractās historā de zacheo Ad argumentū principale dicēdū q no qdēqz referre dicit vsus. sed referre cū executōis impio. h' aut ad solā volūtatē p'inet. qz vt ait Anf. in de cōceptu virginali. c. iij. Ceteris potētis lex a creatore imposta ē vt impio volūtatis resistere no possint. Propter qd ait Dam. li. ij. c. xij. q vsus nihil aliud ē qz rez ptractatio in p'ra imperiū volūtat'is.

Ad 3o

Ad argumētū pncipale

Distinctio scda

Hoc itaqz 7c. Post q m' in prima distinctōe tetigit materiā istorū q' tuoz librorū. et insinua uit ordinē dicēdorū. mō psequitur de dicēdis. Et qz tractāda in ista scialunt res et signa. id' m' pmo tractat de rebz. Scdo de signis. Secunda pars incipit in pncipio q'ri libri. ibi. Samaritan' autē. Res p' sunt multiplicēs. qz qdam sunt fruibiles. quedā vtilibiles. qdā vtile et fruibile s' in se pcludēt. Et fm hoc prima ps diuidit in tres ptes. qz p' mo tractat de fruibilibz. Scdo de vtilibilibz Tercio de fruibili et vtili mō amirabili in eodē cōcurrentibz. Scda incipit in pncipio scdi libri. ibi. Creatōem rerū. Tercia in pncipio tereij libri. ibi. Tū venit ergo plenitudo. Prima diuidit in duas ptes. qz p' mo magister determinat de deo q' tū ad ea q sibi cōueniūt in trisece. Scdo q' tū ad ea q pueniūt s' bi aliq modo etiā extrisece. puta p modū cause. distinctōe. xxxv. ibi. Lūqz supra 7c. P'ima in duas. quia p' mo tractat de deo et suis pfectōibus intrisecis. Scdo de noibus hmoi pfectōes exprimentibz. dist. in. xxij. ibi. Post pdicta differendū. Prima diuidit in tres. qz p' mo determinat de deo q' tū ad essentie vnitatē et psonarū trinitatē. Scdo quantū ad psonalis originis et distinctōis alicitatē. Tercio

quantū ad maiestatis eqlitate. Seda ps icl
pit distinctioe. iij. ibi. Dic orit qstio. Tercia
distinctioe. xij. ibi. Nūc postqz zc. Pria i
duas. qz primo mgr ondit diuie eēntie vni/
tate et psonaz trinitate ex sacraz septurarum
auctoritate. Sedo rōe sumpra ex creaturarū
filitudine distinctioe. iij. ibi. Apis nanqz zc.

Prima in duas. qz pmo mgr instruit rī
format lectorē istius scie et vli lacre scripture
Sedo de eēntie diuie vnitare et psonaz trini/
tate incipit determiare. ibi. Proponam qz in
mediū. Prima diuidit in tres ptes. qz p/
mo mgr ondit qz studens sacre scripture de/
bet virtutibz pollere. Sedo insinuat qd de/
bet psupponere et firmiter tenere. Tercio quē
modū pcedēdi vli debz habere. Seda ibi.
Omnes aut catholici. Tercia ibi. Ut in li. p/
mo de tri. Tūc seqtur illa ps. Proponamus
qz in mediū. et diuidit in duas pres. qz pmo
auctoritatibz veteris testamēti ondit eēntie di/
ne vnitare. Sedo diuinaz psonaz ondit tri/
nitatem. ibi. Personaz quoqz pluralitatem.

Circa istam lram quero

Vtrū possit demonstratiue pbari vnuz
tm deū esse. Et videt q non. qz illud
nō possumus demonstrare esse cuius
esse nō possumus cognoscere. sed esse dei nō pos/
sumus cognoscere. ergo zc. maior pty. pto mi/
norē. qz qd est de ipossibile est nos scire. fm
Dam. li. i. Sed esse dei idē est qz dicitur dei.
ergo ipossibile est nos scire esse dei. et qz ens et
vnū cōuertūt. ergo si nō possumus pbare eē dei.
nō poterim pbare vnitare dei. qz zc. Con/
tra. illd qd pt pbari nccia rōe pt temrari. sed
vnū deū esse pt pbari nccia rōe. qz zc. maior
patet pmo posterior. Dis eni syllogisim vel
est demonstratiu vel dialetic vel sophisticus.
sed demonstratiu est ex necessarijs. qz zc. mior
patet. ij. metaph. vbi pbat necessarijs rōibus
qz in omni genere cause est reuenire ad vnuz
principiū. sed deus est causa fin al omniū. vt
pbat. xij. metaph. ergo est dare vnū solū deū
sicut est dare vnū solū vltimū finē. In ista
questioe ponam qttuor conclusioes negatiuas.
ex quibus tandem inferam vnam affirma/
tiua. Prima est qz nō pnt esse plures dij so/
lo numero dntes. Seda qz nō specie. Ter/
cia qz nō genere. Quarta qz nō analogia

Prima cō
clusio
pbat .i.

Dico ergo primo

qz ipossibile est esse plēs deos solo numero dnt
tes. qz illud qd est purus actus nō pt lb ead

specie numero multiplicari. s; de est pur actus
maior pty. vij. metaph. vbi dicit qz quecuqz
sunt plura nūcro in eadē specie. multā habet
materiā. Et si ista ppositio fm aliquos pa
teret calūniā de materia pprie dicta. qz dice/
rent celos esse eiusdē speciei. in quibz negant
materiā. etiā nō repugnat plures angelos eē
fm aliquos in eadem specie qz nō carēt mate
ria. tñ nullus dubitare pt quin omne qd mul
tiplicat numero in eadē specie vli simpliciter
habeat materiā prem sui. vel saltē habz suaz
hyliachim. id ē iū materiale siue potēiale.
i puro aut actu nec est materiā nec aliqd ma/
teriale siue potēiale. sed de est purus actus.
vt patet. xij. metaph. et. vij. phisicoz. P. 2
si essent duo dij numero dntes in eadē specie
tunc essent infiniti dij in eadē specie. qz qnqz ē
falsum apud oēs. pto psequētia. qz nulla spe/
cies pla habēs indiuidua. ex se et p se est lim/
tata z determinata ad certū numez suozū id/
uiduozū. nisi eni p agens vli p finem siue per
aliquā extrinsecā causāz determinet ad hmoi
certū numez ex se in determinata manet. qz qn
tum est de se qua rōe multiplicat p duo indi/
dua. eadem rōe est possibile ipaz multiplica
ri p infinita indiuidua. sed in ppetuis nō dif
fert esse et posse. vt dicit. iij. phisicoz. Lū qz na/
tura diuina sit ppetua. nec possit determinari p
aliquā cām supiozem. qz tūc non esset diuina.
ergo pty psequētia. puta si essent duo dij in ea/
dem natura qz essent infiniti. P. illud qd d
se omnino necesse esse. h ex se sine omi addi
tamento est singulare. nec p oīs plurificabi
le. Sed deus ē ex se oino necesse esse. qz si ne/
cessitas sui esse dependet ab alio. tūc ipse non
esset de. sed illud a qz dependet. P. cōfir/
mo h idem sic. qz si essent plēs dij. aut differ
rent in aliq aut in nullo. Si in nullo. qz non
plēs dij sed vn deus. Si in aliq. illud vli est
necesse esse vli possibile esse. Nō p mū. qz neces
se esse est de formali et intrinseca rōne ipius dei
Nec scdm qz ille qui includeret h possibile es
set cōpositus ex possibili et necessario. et p cō
sequens nō posset esse de. cū deus sit omino
simplex sbstōna. vt pty. xij. metaph.

Instantia

Quātū ad secundū

principale dico qz nō pnt esse plēs dij spē dif
ferentes. quia quecuqz veniūt genere z dnt
specie sunt pposita ex genere et dntia. s; hu/
iusmodi cōpositio repugnat deo. qz zc. maior
patet. pto minorē. qz vt pty. vij. metaph. gen⁹

Seda cō
clusio pba
tur i

Instantia

Solutio eorum

Opinio arrii p̄ dicitur p̄ dicitur p̄ dicitur

malū et minus malū. ergo sicut est dare sum-
mū siue simpliciter bonū. eo q̄ est dare magis
et minus bonū. sic r̄. For̄e diceret aliq̄s q̄
dato q̄ esset summū malū adhuc nō esset p̄ se
sed dēpēderet a sumo bono. et p̄ nō esset
deus. R̄nderet maniche⁹ q̄ impossibile ē sum-
mū malū v̄l fieri v̄l dēpendere a sumo bono.
q̄ sc̄m̄ illud a q̄ aliqd̄ dēpēdet cōprehēdit
in seipm̄ dēpēdens aut formalit̄ aut virtualiter
S̄ bonus dē⁹ nec cōphēdit in se sumū malū
formalit̄. q̄ tūc esset sume malus. et maxime p̄
ria essent simul formaliter in eodē. Nec virtu-
aliter. q̄ qd̄ est virtualiter tale p̄t alterz facere
formaliter tale. ḡ optimus deus posset pessime
facere. qd̄ est oppositū in adiecto. q̄ mal' ope-
ribz efficiamur mali. vt p̄z in li. ethico. Si-
militer p̄tra supradictā p̄tate est opinio Ar-
rii. q̄ fm̄ distinctōem p̄sonaz distixit diuinam
essentiā. et p̄ nōs p̄les habuit ponere deos cōn-
tinentes. Poterat aut̄ moueri istis
sophismatibz. Relatōes oppositae realiter di-
stincte nō p̄nt simul fundari in eodē indiui-
sibili fundamento. hinc ē q̄ relatio idētitatis
eo q̄ nō habeat fundamētū realiter distinctuz
est relatio rōis. vt patet. v. metaph. sed in cōn-
tinentia diuina fundant̄ relatōes oppositae realiter
distincte. P̄. id qd̄ p̄dicat̄ de p̄libus realit̄
differentibz nō p̄t esse realiter vnū. s̄ cōntia di-
uina p̄dicat̄ essentialiter de tribus p̄sonis rea-
liter differentibz. ergo r̄. P̄. id cui⁹ essentia
et esse sunt penit⁹ idē. si multiplicat̄ ei⁹ esse. et
cōntia diuersificat̄. sed in diuinis esse et essentia
sunt penit⁹ idē. et esse diuersificat̄. quia dicit
Aug⁹. v. de tri. c. xij. Diuersū est eē p̄rem. et
se filiū. ergo videt̄ se q̄ diuersa sit cōntia. q̄
eodem li. c. v. dicit̄. q̄ sic a sape dicta est sapi-
entia. sic ab esse cōntia. P̄. ista est falsa. i. di-
uinis nullū generās est essentia. q̄ pater non
esset cōntia. ergo ista est falsa. in diuinis nlla
essentia est generās. cū v̄lis negatiua simplr̄
conuertat̄. vt p̄z ex li. p̄iorū. ergo hec ē vera.
in diuinis quedā cōntia est generās. quia lex
p̄tradictoziar̄ est talis. q̄ si vna est falsa. alia
erit v̄a. et cōuerso. vt p̄z p̄mo peryarmenial.
sed nihil generat seipm̄. vt p̄z. ij. de aia. et per
Aug. sepius in li. de trini. ḡ diuina cōntia ge-
nerabit aliā diuinā cōntiā. P̄. quozū est v̄-
num et idem esse. p̄lificato vno plurificat̄ et
reliquū. sed relatio in diuinis cū essentia habēt
vnū et idē esse. ḡ plurificata relatō ne plurifi-
catur et essentia. P̄. substantia in diuinis plifi-
catur. sed cōntia ē idē qd̄ substantia. ḡ r̄. maior
patet p̄ hilariū in li. de trini. vbi vult. q̄ pater

et filius et sp̄s sanct⁹ sunt p̄ substantiā tria. et
p̄ cōsonantiā vnū. P̄. ab eodem res habz
esse et distinctū esse. sed relatio habz esse reale
a fundamēto. ergo habebit distinctū esse a fū-
damēto. cū ergo nihil dat qd̄ nō habz. videt̄
q̄ p̄telligat̄ distinctū esse reale i fundamēto.
Posset etiā argui cōtra p̄dictā p̄tate phi-
ce sic. Nō minus potēs est lux sp̄ualis q̄ lux
corp̄alis. sed lux corp̄alis p̄ducit lucē corpa-
lem in natura distincta a sua natura. ḡ. P̄
vnū quodq̄ tūc p̄fectū est cū p̄t sibi sile gene-
rare. vt dicit̄. iij. metheroz. sed cōntia diuina
est p̄fectissima. ergo r̄. P̄. idē manēs idēz
sp̄ facit idem. ij. de generatōe. ergo videt̄ q̄ di-
uersitas causatorū arguat diuersitatē deozū.
maxime loq̄ndo de talibz causatis que nō pos-
sunt p̄ducī nisi a deo. P̄. multitudo quelibet
p̄cipatiū arguit vnū ens simpliciter qd̄
p̄cipant. sed in omni genere est multitudo
participatiū. ergo in omni genere vno erit v̄-
num ens simpliciter ab alijs participatiū. ta-
le appellat̄ proclus deus. ḡ tot erunt dij quot
sunt genera. Sed ista nō cōcludūt. quia
isti diuersi dij vel differrent in natura. et tūc
ille qui non haberet diuinā naturā non esset
deus. v̄l essent eiusdē nature. et tunc essent v̄-
nus deus. quia in se p̄atis a materia vni⁹ na-
ture est vnū esse. P̄. omne qd̄ mouetur ab
alio mouet̄. cū ergo in p̄ se mouentibz causis
non sit processus in infinitū. oportet nos de-
uenire ad vnū motozem totaliter immobi-
lem. vt concludit̄. viij. phisicoz. et. xij. meta-
phisice. Entia enim nolunt male disponi. et
mala est pluralitas principantiū. vnus er-
go princeps. vt concludit̄. xij. metaphisice.
Ad solutionē autē sophismatuz adducto-
rum pro Manicheo est sciendū q̄ erro: ma-
nicheozū multū ex hoc p̄cedebat q̄ credebāt
malū esse quandā substantiā et naturā posi-
tuam. et per consequēs quodlibet malū parti-
culare haberet causam p̄ se et efficientem posi-
tue. cuius oppositū totaliter ponere debue-
runt. quia malū est p̄natio boni. et quia p̄-
uatio de se est nō ens. vt dicit̄ p̄mo phisicoz.
ergo malū nō requirit causam efficientē s̄ de-
ficientē. Propter qd̄ Diony. iij. de diuinis no-
ait. q̄ malū nec est existens. i. substantia. nec
inexistens. id ē accidēs. Et ideo ait bt̄us au-
gustinus. xij. de ciui. dei. c. vij. Nemo ergo q̄-
rat efficientē causam male volūtatis. nō enīz
est efficiens sed deficiēs. nec illa. scz mala vo-
luntas vt est mala est effectio sed defectio. Et
sequit̄ ibidem. Sic causat̄ malū vt auditur

7

Argumenta phica

2

3

4

Contra arrius

Materia solutiois

silentiū ⁊ videt tenebra. Videre aut tenebrā
 nō est aliqd videre. sed a vidēdo deficere. ⁊ au
 dīre silentiū nō ē aliqd audire. s; magi ab au
 diēdo deficere. Sic malū ⁊ inordinatio nō est
 aliqd facere. sed ab ordine deficere. et rectū or
 dinē a deo sine a natura institutū nō seruare.
 Jō Aug^o dixit eodē ca. q; h̄ est incipere h̄re ma
 lam volūtātē ab eo deficere qd sume ē. Nil
 p̄missis imēdiate patet solutiōes sophismatū
 p̄dictorū. Ad p̄mū q̄ dicendū q; maior est
 vera s; h̄ sensu q; omne esse p̄ p̄cipatōnez p̄
 supponit esse simpli. v; respectu cui⁹ p̄ficiat.
 v; a quo deficiat. Ad minozē dico q; malū p̄
 supponit summū bonū a cui⁹ legibus deficit.
 Ad scdm eodē mō. q; nō optet q; retur ali
 quod p̄mū qd malū scdm p̄cipet positūe. s; q;
 sufficit esse summū bonū a quo deficiat p̄uati
 ue. Ad terciū dicendū q; nō est dare purū
 malū. q; si purū malū daret seipm destruerz
 vt ptz. iij. ethico. ⁊ ideo nullū malū est qd ita
 habeat cōnatāz maliciā. qn̄ necessario fundet
 in aliq; bono positūo. Verbi grā. in fornicā
 tōne possum⁹ duo p̄siderare. quoz vnū ē po
 sitūū ⁊ habz cām efficiētē. puta actio real̄ ipi
 us agētis. aliud p̄uatiūū. ⁊ h; cām deficiētē.
 puta inordinatio q̄ est a volūtate derelinq̄n
 te legē rei sui. Tal̄ ergo malicia nō hēbit reū
 p̄ causā efficiētē. sed inordinatā volūtatez a
 deo deficiētē Ad q̄rtū dicēdū q; bonū ⁊ ma
 lū n̄ opponūt s; s; p̄uatiē. p̄uatiā at̄ oppo
 sita apta nata sunt fieri circa idē s; b̄iectū vicē
 s; sim et s; h̄ria. et iō nō opponūt deo aliqd p̄
 uatiue nec cōtrane. cū nō sit apus nat⁹ esse i
 aliquo s; b̄iecto. Ad quintū dicēdū q; n̄ da
 tur ma⁹ et minus malū respectu sumi mali.
 q; h̄ esse nō p̄t. sed tam bonū q; malū dan̄t re
 spectu sumi boni. primū vt accedēs. scdm vt
 recedēs. primū vt ad ipm p̄ficiēs. scdm vt ab
 ipō deficiēs. Sicut ait Aug^o J̄ faustū. q; i spe
 ctu eiusdē signi dicimur sagittare bñ ⁊ male.
 ita q; nō ponunt duo signa quoz respectu v;
 minus dicimur sagittare bñ. et respectu alteri⁹
 male. Sed ad idē signū magis et magi acti
 gētēs dicimur meli⁹ ⁊ meli⁹ sagittare. et ab eo
 dē magis et magis reuātēs dicimur pei⁹ et
 peius sagittare. sic rē. Lū enī ipm malū a nul
 lo agente sit p̄ se intentū. q; nullū agēs respī
 ciens ad malū agit qd agit. vt d; in de di. no.
 non optet sibi assignare cām efficiētē. vt isti
 imaginant. Sed ad h̄ forte diceret mani
 cheus q; id qd est p̄ accidēs intentū p̄git ut
 in pauciorib; et raro. sed malū in h̄ mūdo cō
 ringit vt in plurib;. ergo videt esse p̄ se inten

tum. R. q; instantia assumit duplex falsuz
 quia licet id qd est a casu cōtigat vt in pauci
 orib; et raro. vt ptz. ij. phisicorū. nō optet tñ
 q; oē p̄ accēs intētū euciat vt raro. naz nullū
 generās p̄ se intēdit corruptōez. et tñ tot eue
 niūt corruptōes quot generatōes. q;uis gene
 ratōes sint p̄ se intēte. als non posset stare vi
 ctū aristotel. ij. ⁊ generatōne. q̄ ait. generatio
 vni⁹ est corruptio alteri⁹. Assumit etiā scdo
 falsum cū dicit; q; plura eueniūt mala q; bōa
 quia nullū potest malū euenire qn̄ sit eueni
 at aliqd bonū in quo fundet illd malū. Und
 si eueniat aliqd malū moralz. necessario op
 tet euenire aliqd bonū. v; moraliter v; natu
 raliter. Etiā ex ipis malis elicif aliqd bonuz.
 iuxta illud augul. Omnipotēs de⁹ nō pmit
 teret fieri aliq; mala nisi adeo ess; omnipotens
 q; ex malis eliceret bona. Ad moriua etiā
 iō ad p̄sens breui⁹ trāseo r̄ndendo. Ad p̄
 mū ergo dicēdū q; maior nō est s; nisi quan
 do fundamētū est finitū. Ad minozē dicēduz
 q; diuina eētia cū sit infinita s; p̄t fundare op
 positas relatōes. Alias inuenit sic. Ad p̄mū
 dicendū q; maior nō est s; a maxime qn̄ sūda
 mentū est infinitū. sic est in diuinis. Etiā illa
 maior patif instantiā in creaturis. Nā quan
 do intellect⁹ intelligit se tūc simul fundat re
 latiōes oppositas. s; intelligentis ⁊ intellecti.
 Ad secundū dicendū q; vna absoluta es
 sentia infinita pōt sibi idēficare plura realz
 distincta ⁊ relata. et p̄ cōseqns de ipis p̄ p̄di
 care manens totaliter indiuisa. Ad terciū
 nego minozē. Ad p̄batōem dico q; aug^o non
 loquit ibi de esse absoluto qd est cōmune tri
 bus. sed loquit de esse relato. quod magis de
 bet dici quoddā adesse q; esse. Ip̄m enī ad
 esse plurificat s; m q; plurificant p̄sone. Et iō
 notanter dicit Augustin⁹. Diuersum est esse
 patrē. et diuersum est esse filiū. et nō dicit ab
 solute. diuersum est esse dñm. vt hoc dictū n̄
 intelligeret de esse essentē diuine. sed magis
 de adesse p̄sone. Ad quartū dicendū q; p̄
 dicatōe formali nullū generās vt generās ē
 essentia. quia generās vt generans est suppo
 situm. cui p̄ se cōpetit agere. actōnes enī sunt
 singularium. vt patz p̄mo metaphisice. P̄e
 dicta ergo p̄positio est s; a quei argumēto di
 cebat esse falsa. et p̄ cōsequens sua cōuersa e
 rit s; a. et p̄dictoria dūse erit falsa que dicebat
 esse vera. sed p̄dicatōe idētica tūc cōcessif oi
 bus p̄missis adhuc p̄clusio erit negāda. q; n̄

Solutio

Solutio argumēto rū arri Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad.4.

Solutio ad ratōnes māicheoz Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad.4.

Ad.5.

Instantia

p̄ substantiā
 ab eodem res
 dicitur habz
 effectū
 ut qd nō habz
 effectū
 effectū fundamē
 ra p̄licā h̄re p̄
 est lux spūalis q;
 s; p̄ducit luci corp
 sua natura.
 t̄n p̄ sibi s̄te gen
 sed eētia dñi
 p̄. idē manū
 rōe. ergo videt
 at diuinitatē rō
 p̄ causatis q̄rē
 p̄. multitudine op
 u eno simpliciter
 genere est malicio
 ni genere vno et
 alijs participatō
 q; rōt erunt dñi q;
 ia nō cōcludit. q;
 rrent in natura. nū
 unā natura non dī
 ture. et tunc eler
 s a materia vñ m
 mne qd mouentib;
 se mouentib; cau
 nitū. oportet nos
 m totaliter immob
 phisicorū. et q; ma
 olunt male dūp̄m
 ncapantū. vñs a
 t̄. q; metaphisice.
 r̄p̄matuz adduco
 sciendū q; etoz ma
 cedebat q; credēbāt
 ntiā ⁊ naturā p̄lo
 uolūter malū p̄m
 se et efficiētē p̄lo
 aliter ponere deb
 ato boni. et quia p̄
 nū p̄mo phisice.
 ulam efficiētē s; r
 ony. iij. de diuisio
 nis. i. substantia. ne
 Et ideo ait bñs
 c. vñ. Nemo ergo
 le volūtatis. rōn
 nec illa. s; m̄r
 actio sed r̄ctā. Et
 s; malū vt dicitur

sequit. h est idem qd generas. g generat. Na illud solu generat qd est formalz generas. et no ome illud qd est idēptice idē qd generas. z illud magis determiabit infra. distictōe. v.

Ad. 5. Ad qntū posset negari maior. qz materia z forma faciūt aliqd vnu esse qdditatuū. z tñ fm aliquos multe sunt forme sbstātales eiusdem materie. ipa materia non multiplicata. No curo tñ de hac solutōe. qz illud in q fūda tur nō reputo esse verū. et ideo dico q maior est ha si sic habēt idem esse q habēt etiā eundem modū essendi. Tūc ad minore dico q qz uis relatio habeat idē esse cū essentia diuina in qz tum relatio pata ad essentia trāsit i essentiam. tñ relatio vt relatio nō habz eundē modum essendi cū essentia. qz modus relatiōis vt relatio est ad aliū esse. sed mod⁹ essentie ē ad se esse. rōe quoqz differētū modorū potest multiplicari relatio nō multiplicata essentia.

Ad. 6. Ad sextū dicendū q hilari⁹ nō accipit hic substantiā p essentia sed p hypostasi.

Ad. 7. Septimū dicendū q loqndo de relatiōis tūc maior nō est vera. qz dato q relatio realitatē suā capiat a fundamēto. tñ rōem suā qdditatuā

Ad phica argumēta

Ad. 1. maiori dico ad minore q etiā diuina lux pdu cit lucē spūalem a se naturaliter differētē pu ta angelicā naturā.

Ad. 2. Ad scdm dicendū q maior illa intelligēda est nō de natura: sed de supposito. quō aut suppositū filiū sit pfectuz cū tñ nō possit aliū filiū generare infer⁹ pate bit cū de oipotētia filiū tractabo

Ad. 3. Ad terciū dicendū q maior ē intelligēda de agente na turali. deus autē agit ad extra p intellectū et voluntatē. Et qz potētie rōnales sunt ad op posita. ergo diuersitas pductorū non arguit diuersitatē reorū. licz posset dici q arguat di uersitatē rōnū pducendi. puta diūsas ideas in mēte diuina. iuxta illud Augul. lxxxiij. q. Alia rōne cōditus est hō. et alia equus. et sic de alijs.

Ad. 4. Ad qrtū dicendū q plus modo platonis ponit ordinē reorū sine ideaz sepa tarū iuxta ordinē entū. hoc aut nos negam⁹. dato tñ q ita esset. adhuc tñ omnes illi diij p ticiparēt vno sumo deo q erat de⁹ bonitatis et vnitatis. sicut idē plus ponit. z nos appella remus illū vey deū Ad argumētū pncipa le dicendū q scire deū esse nō est scire esse deī. sz terminis p suppositis ē scire hāc ppositiōnem esse verā. deus ē. qz scito qd importat p termi nos imediate dinoscit q hoc pdicatu ē de eōtia illius subiecti.

Ad argu mentū pncipale

Personarū quo

P qz plakatē zc Postqz mgr dclara uit diuine eēntie vnitatē. h nūc pba re psoarū plitatē seu trinitatē. Et diuidit i du as pres. Quia pmo h facit autoritatibz vete ris testamēti. scdo autoritatibz noui testamē ti. ibi. Nūc sō p⁹ testionia. Prima i duas. qz pmo oñdit psonaz diuinaz plitatē nō expri mēdo nomia psonaz. Scdo expmēdo aliqli ter nola earū. ibi. Nūc g ad ppositū Et hec i duas. qz pmo adducit auctoritates sonātes diuine essentie vnitatē et psonaz realē et voca lē distictōez. Scdo manifestat hmōi disti ctōem tāgēdo psonaz diuinaz pcessionē. Se cūda ps incipit ibi. Dauid qz. Et hec i duas qz primo manifestat ppositū p filiū generatō nē. scdo p spūscitū pcessionē. ibi. De spūscitō etiam expssa. Dic quero

V Trinitas psonaz z diuine essen tie sumā vnitās de qbus mgr tractat in ista distictōe scda sint zpossibilia Et videt q nō. qz sicut se habz pur⁹ actus ad passiūā potērialitatē. sic se hz sumā vnitā ad plitatē. sed pur⁹ act⁹ nō pparit aliqm potērialitatē passiūā. g cū diuina eēntia sit sume vna. nō cōpariet secū aliquā plitatē In 5. nū est fides scēa. q chastianis ē firmissimum argumētū z qsi infallibil demōstratio. In ista qstioe sunt qrtuor vidēda. Prio vtrū sint tres psonē diuis realz differētē Se cūdo an h possim⁹ pbare euidētē z scētifi ce. Tercio an vnitās i diuis cū reali trini tate epns dicat positine vltimōdo puarue Et quarto de qsito principali.

Quātuz ad primū

Primum pncipale

pncipale dico cū immaculata fide catholica. cui falsū sbesse nō p̄t. q i diuis sūt tres psonē realz a seūicē d̄ntes. i. p̄r z fili⁹ et spūscitū. Et h p̄t sic psuaderi. De qd dic pfectōez sim pliciter ē mō excellētissimo ponēdū i diuis. sz caritas dicit pfectōez simplz. g mō excellētissimo ē ponēda i diuis. Tal aut pfecta cari tas et excellētissima duo requirit ipo diligētē. Prio q dilectōe tēdat i alterz. qz amor p̄uar⁹ q tñ ead seipm. fm gre. n̄ p̄t eē caritas pfecta Scdo q illd in qd pncipali tēdit sit diligibi le i finitū. als eī caritas n̄ eēt excellētissima. qz oī caritate q ē circa diligibile finitū p̄t eē alia carital maior. et p p̄ns excellētior. Rōe p̄mi pater dilectōe tendit in alterū a se realiter di stictū. rōe secūdi tendere non p̄t in aliquod

creatur. ergo tendit i filiū suū vni genitū tan-
 q̄ a se alterū psonaliter et diligibile infinitū.
 amor autē hos p̄nectens. s. p̄rem et filiū nō p̄t
 esse inherēs. cū nullū accidēt in deo esse possit.
 ḡ erit p̄ se subsistēs et p̄ p̄ns tertia p̄sona. pu-
 ta sp̄sūctūs. P̄. q̄to aliquis act⁹ est puri-
 or tanto est actiuor. ḡ act⁹ infinite puritatis
 infinite ē actiuus. et p̄ p̄ns infiniti p̄ductiu⁹
 Lū ḡ deus sit purus actus. et termin⁹ infini-
 tus nō possit p̄duci infinita natura. ergo i di-
 uinis p̄ductū infinite p̄trū p̄ductiue adeq̄
 tū manebit in eadē natura cū p̄ducēte. distin-
 ctū tū p̄sonalē. Lū nihil seipm̄ p̄ducere pos-
 sit. vt ait Aug⁹. i. de tri. c. i. Sed ḡ iaz di-
 ctam infallibile p̄tate sunt multi heretici. et
 signanter Sabellij. qui ad h̄ vt saluaret eēt-
 tie diuine vnitatē negauit p̄sonaz sam et re-
 alem trinitatē. Notua istoz hereticozū
 nō potui inuenire. ḡ aliq̄s rōnes adducā q̄b⁹
 vt mihi videt poterāt moueri ad negādū p̄so-
 narū diuinaz d̄ntiā realē. P̄ōt eni argui
 sic. Vbiq̄z eētia et p̄sona sunt vnus rōis
 si essentia nō p̄t multiplicari nec p̄sona. sed i
 diuis essentia et p̄sona sunt vni⁹ rōnis. ḡ rē-
 maior p̄tz. qz q̄ sunt idē re et rōe q̄cqd̄ conue-
 nit vni uenit et alteri. minorē p̄do. qz rō diffi-
 nitua est sermo q̄d̄ est essentia significās. cum
 ḡ in diuinis tm̄ sit vnū esse eāq̄ conueniēs eētie
 et p̄one. iuxta illd̄ aug. vii. de tri. c. vi. hoc est
 deo esse q̄d̄ p̄sonam esse. ergo erit in diuinis tm̄
 vna rō diffinitua epx̄sua ip̄⁹ eē. P̄. p̄so-
 narū pl̄alitas frustra ponit vbi non pl⁹ repit
 p̄fectōis v̄l bonitatis in pl̄ibus q̄z in vna tm̄.
 sed nulla bonitas seu p̄fectio ē repibilis i vna
 p̄sona que nō sit in oibus trib⁹. Lū ergo de⁹
 et natura nihil faciūt frustra. vt p̄tz. i. celi et
 mūdi. ḡ rē. P̄. que sunt eadē eidē inter se
 sunt eadē. vt p̄tz. i. phisicoz. sed oēs diuie p̄-
 sone sūt eadē diuie eētie. ḡ erūt idē iter se et p̄
 p̄ns nō realē distinte P̄. illud cui repuḡt
 ois pl̄itas nō cōpatit̄ secū aliq̄uā multitudi-
 nē. nec p̄ p̄ns trinitatē. sed diuine eētie repy-
 gnat ois pl̄alitas. vt ait Boe. in li. de tri. P̄
 sicut se h̄z sūme bonū ad malū. sic se h̄z sūme
 vnū ad multū. sed de⁹ eo q̄ ē sūme bonus n̄
 patit̄ in se aliquā maliciā. ergo ex eo q̄ ē sūm-
 me vnus nō patet in se aliquā multitudinē.
 P̄. p̄ductōes in diuinis nō d̄nt. ḡ nec p̄-
 ducta. Ans̄ p̄bat. quia intellectus volūtas et
 natura in diuinis nō d̄nt. ergo nec p̄ductio-
 nes se h̄ntes p̄ modū intellectus et volūtas.
 P̄. omnis oppositio relatiua realis exigit
 duo extrema realiter distincta. v̄l ergo ponēs

in diuinis vnā oppositōez relatiuā realē vel
 duas. Si vnā. tūc erūt solū duo extrema. et
 sic nō erit trinitas sed dualitas. Si dual tūc
 erunt quattuor extrema. et p̄ p̄ns erit quater-
 nitas. que tūc est d̄nata in decretali sup̄ al-
 legata P̄. cum arguebat ille heretic⁹ q̄ si el-
 set filius in diuinis. ille filius generaret aliū fi-
 lium. et sic in infinitū. Rūdet aug⁹. nō enim
 nō potuit. sed non oportuit. Ex hoc p̄r argui
 sic. Duplex negatio facit vnā affirmatiōez.
 ergo ista. filius nō non potuit generare valz
 istam. filius potuit generare. si potuit ḡ fuit
 necessariū. qz in p̄p̄tuis nō differt esse et pos-
 se. iij. phisicoz. Et si ista p̄positio quo ad cō-
 tingentia que de⁹ p̄ducit extra se nō haberet
 veritatē. tūc quantū ad illa que p̄ducit intra
 se est verissima. qz q̄cqd̄ quo ad intra esse p̄t
 in diuinis h̄ necesse est ibi esse. qz ad itra nul-
 la p̄ntus cadit cōtingentia. P̄. vnicuiqz
 supposito nature alicui⁹ cōuenit actus illius
 nature nisi ex aliq̄ imp̄fectiōe imp̄diat. s̄z ge-
 neratio est actus seu opus nature. vt testat
 Damaf. ergo si in diuinis est fili⁹ et sp̄sūctū
 aut generabūt aut imp̄fecte habebūt naturā.
 quozū vtrūqz est impossibile. P̄. Idem est
 p̄rem se dicere q̄d̄ verbuz generare. sed vt ait
 Anf. in lib. monologion. sicut pater dicit se
 ita et filius et sp̄sūctūs. Lū igit̄ idem sit pat̄r
 trē dicere q̄d̄ generare vt idē Anf. dicit. ergo
 s̄l̄r sicut pater generat sic et fili⁹ generat et spi-
 ritū sanctus generat. Et sic in diuinis erunt
 tria verba genita. et p̄ consequēs plures q̄z tres
 p̄sone in diuinis. P̄. si pater ex hoc q̄ p̄fe-
 cte intelligit concipit et producit verbū. cum
 filius et spiritū sanctus eque p̄fecte intelligant
 sicut pater. ergo rē. P̄. si pater amādosi-
 lum. et filius reamando pat̄r p̄ducunt spi-
 ritū sanctū. cū pater nō minus amet spirituz
 sanctū q̄z filiū. et non minus reametur a spi-
 ritū sancto q̄z a filio. ergo pater et sp̄sūct⁹ p̄-
 ducunt aliū spiritū sanctū. Et eodē modo de
 filio respectu sp̄sūctū p̄t argui. P̄. bonuz
 est sūp̄pius cōmunicatiū vt ait Dionysius.
 sed spiritū sancto attribuit bonitas sicut filio
 sapientia et patri potentia. ergo videt q̄ p̄p̄rijs
 sime spectet ad spiritū sanctū naturā suā alte-
 ri cōmunicare p̄sone. P̄. quod dicit p̄fecti-
 onem simpliciter in rebus creatis a nulla p̄-
 sone diuina debet excludi. sed posse cōmuni-
 care naturā dicit p̄fectōem simpliciter in re-
 bus creatis. quia vt dicit. iij. metherozū. vnū
 q̄d̄z tūc p̄fectū est cum poterit sibi sile gene-
 rare. ergo filius et sp̄sūctūs p̄nt cōmunicare

narū quo
 e. Postq̄ m̄ḡr d̄m
 nemat h̄ n̄t̄p̄
 atū. Et d̄m̄d̄i d̄
 ce am̄m̄b⁹ v̄
 r̄m̄b⁹ non r̄m̄m̄
 na. P̄. ma d̄m̄
 naz p̄l̄t̄rē nō epx̄
 ico epx̄m̄do aliū
 ad p̄p̄sūm̄. Et h̄i
 uctoutates s̄m̄m̄
 p̄sonaz realē et v̄
 am̄f̄st̄at̄ b̄m̄o d̄i
 miay p̄d̄f̄iōis. Et
 id q̄z. Et hoc d̄m̄
 d̄m̄i p̄ filij genitū
 dem. ibi. De sp̄sū-
 cto
 onaz et diuine
 de d̄bus m̄ḡr̄m̄
 sc̄da sunt p̄p̄sūm̄
 ut se h̄bz pur⁹ actus
 sic se h̄z sūme vnū
 nō p̄pat̄ aliq̄m̄ p̄
 iūm̄a cōnt̄ra s̄m̄
 iquā pl̄t̄rē. P̄.
 ianis ē firm̄ssim̄
 demōstratio. P̄.
 d̄c̄da. P̄. v̄
 realē diff̄erēt̄. Et
 are cui d̄t̄r et s̄m̄
 i diuinis cū realē tr̄m̄
 v̄l m̄m̄do p̄uatur
 incip̄l̄.
 d̄ p̄m̄ū
 alata fide catholica.
 diuis sūt tres p̄sone
 et filij et sp̄sūctūs.
 q̄d̄ v̄l p̄fectōez s̄m̄
 no pon̄ cōdū i diuinis.
 imp̄s. ḡ m̄o ex̄c̄l̄
 L̄ al̄ aut̄ p̄fecta cū
 r̄d̄r̄t̄ i p̄o d̄l̄ḡm̄
 l̄r̄ez. qz amor p̄p̄r̄
 p̄t ē caritas p̄t̄a
 v̄l r̄d̄r̄t̄ s̄t̄ d̄l̄ḡm̄
 ēē excellēt̄ssim̄a. qz
 v̄l s̄m̄m̄ p̄t̄a
 excellēt̄ior. Nō p̄m̄
 al̄c̄r̄ū a s̄m̄m̄
 non p̄m̄ in aq̄uā

Sabellij
 motiua q̄
 bul⁹ h̄ p̄
 terat mo /
 ueri

2
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7

8
 9
 10
 11
 12
 13
 14

15 naturā diuinā. P. actus actualissimo et pu-
 rissimo repugnat ois additio. qz oē recipiens
 additōem aliq̄ mō est in potētia. sed dē ac-
 tualissim⁹ et purissim⁹. vt pz. xij. metaph. g.
 repugnat sibi additio relationū. sine q̄b⁹ pso-
 ne multiplicari nō pnt. qz eēntia cōtin⁹ vni-
 tatem. relatio multiplicat trinitatē. ut ait boe.
 in li. de tri. Et istā forte rōem intēdebat p̄mē-
 tator. xij. metaph. cū ait. Antiq̄ putauerūt trī-
 nitatē esse in deo. et voluerūt euadere dicētes
 qz sunt tres et vn⁹ deus. et nescierunt euadere.
 qz cū s̄bstantia fuerit numerata cōgregatū erit
 ens vnū p̄ intentionē vnā additā cōgregato.

16 P. dion⁹. de di. no. c. i. ait. qz nō est audien-
 dum aliq̄d dicere nec etiā cogitare de sup̄sub-
 stāciali et occultā deitate p̄ter ea q̄ diuinitus ex
 sanctis eloquijs nob̄ sunt exp̄ssa. S; i toto
 sacro canōe nec in aliq̄ sui p̄tinentiā exp̄ssuz
 qz in diuis sunt tres p̄sone. licz enī inueniatur
 qz sunt tres. tñ fallacia p̄ntis videtur esse. sunt
 tres. ḡ sunt tres p̄sone. P. si sunt tres p̄so-
 ne in diuis. aut d̄rnt ab eēntia. aut genit⁹ sūt
 idem. Si p̄mo mō tūc erit q̄ternitas i diuis
 Si scdo mō tūc p̄tingūt multe p̄dictōes ma-
 nifeste. Ernt enī idē multiplicatū et nō multi-
 plicatū. ad se et nō ad se. ad aliū et nō ad aliū.
 p̄mūcabile et nō p̄mūcabile. generās et nō
 generās. genitū et nō genitū. spirās et nō spi-
 rans. spiratū et nō spiratū. differēs et nō d̄ns
 Eēntia enī nō differt a filio. et p̄ q̄ ē essentia
 differt a filio. Infringet etiā forma syllogis-
 mi expositōrii. quē phus. i. p̄oz dicit h̄re cui
 dentia ex se. Dicat enī sic. Hec eēntia est hec
 p̄mitas. hec eēntia est hec filiatio. ḡ hec filia-
 tio est hec p̄mitas. cōtra falsa. ḡ aliq̄ p̄missaz.
 et q̄ rōe vna eadē rōe et altera. Istis ḡ et for-
 te qz plib⁹ alijs sophisimantib⁹ heretici poterāt
 moueri sup̄radicti ad negādū sc̄tām trinita-
 tē. Sed ista nō p̄cludūt. qz fm̄ aug. rōem
 q̄ntūlibet acutā sacre s̄pture p̄uā. nō dubita-
 mus eē falsissimā. P. si in diuinis nō esset
 plitas p̄sonarū. ibi nō eēt felicitas. p̄ns ē fal-
 sum. ergo et añs. falsitas p̄ntis nota ē. x. eth.
 z. xij. metaph. p̄bat p̄nā p̄. Richar. iij. de tri.
 sic. qz p̄fecta iocūditas eē nō p̄t vbi defic̄ mu-
 tuus amor et solū ponit amor p̄uatus et solū
 rari. Unde et boe. in de tri. ait. Nulli⁹ sine
 socio est iocūda possessio. Sed dei felicitas ē
 sūma iocūditas. ḡ tē. Itē cū heretici nō ne-
 gant sac̄ā scripturā. ḡ eos p̄nt adduci oēs
 autoritates sacri canōis adducte p̄ m̄m̄ in
 ista diffictōe. ij. Ad p̄mū ḡ dicēdū qz mior
 est falsa. qz cū p̄sona diuina sit relatiua et incluz

dat relatiōem fm̄ suā p̄pam rōem. ḡ nō est pe-
 nitus eiusdē rōis cū eēntia. Ad p̄batōnez di-
 co qz licz sit idē esse essentia diuine et p̄sone. tñ
 p̄sone cōuenit aliq̄d adesse qd̄ nō cōuenit es-
 sentie vt eēntia est. Et cū dicit. diffinitio ē ser-
 mo qd̄ est esse rei et mō strās. dico qz verū est
 diffinitio absoluti. s; diffinitio relatiui nō ex-
 p̄mit esse. p̄prie loq̄ndo sed adesse Ad secū
 dū nego maiorē. qz quis nō sit pl⁹ de bonita-
 te in trib⁹ p̄sonis qz in vna. est tñ eadē boni-
 tas plurib⁹ modis Ad terciū dicēdū qz ma-
 ior est p̄a fm̄ istū sensum. puta qz fm̄ istā con-
 uenientiā absolute entitat⁹ qua p̄ueniūt i ter-
 cio. fm̄ illā eandē cōuenientiā p̄ueniūt iter se.
 ḡ nō pl⁹ cōcludit nisi qz p̄mitas et filiatio si-
 ue p̄r et fili⁹ entitate absoluta q̄ p̄ueniūt i di-
 uina eēntia sint idē siue cōueniāt iter se. Ex h̄
 tñ nō seq̄tur qz sint idē inter se quo ad forma-
 les suas rōnes siue qz ad suū adesse penes qd̄
 habēt realē oppositōnez. Scdm̄ enī suū mo-
 dū adessendi nō sunt idē terciū. cū illd̄ terciū
 nō habeat modū adessendi. sed ad se essendi.
 Istō tñ d̄no cōcedente euident⁹ declarabo cū
 venero ad dist. xxxij. qz ibi p̄pe hēbit locus.

Ad q̄rtū dicēdū qz diuine eēntie sp̄pugnat
 ois pluralitas natural⁹ siue essential⁹ et abso-
 luta. nō aut̄ p̄sonalis et relatiua. Ad q̄ntū
 dicēdū qz bonitas et malicia sunt opposita v̄l
 contraria v̄l saltē priuatiue. et iō in eodē sil esse
 nō possunt. Sic etiā vnitas eēntie et plitas
 eēntie cū sint opposita simul eidē inesse nō pos-
 sunt. Sed vnitas eēntie et plitas p̄sone non
 opponunt fm̄ aliq̄d genus oppositōnū. ḡ nō
 repugnat qn̄ sil eē possunt in diuinis Ad
 sextū nego añs. qz p̄ductōes diuine d̄rnt rela-
 tiue. ad p̄batōem nego p̄nā. qz nō optz tā-
 tam dare d̄rntiā in p̄ncipijs sicut in p̄ncipia-
 tis. ergo quis nō differāt volūtas et intel-
 ctus. p̄ductōes tñ p̄nt differre. Ad septi-
 mū dicēdū. qz due sunt oppositōes relatiue.
 quaz ex p̄ma habem⁹ p̄rem et filiū. ex scda so-
 lum sp̄m̄ctm̄. qz alterz oppositōez sede opposi-
 tōis nō cōstituit p̄sonā. puta spiratio actiua.
 que p̄supponēs sup̄posita p̄r et filiū p̄stituta
 fundat in eis put sunt vnū p̄ncipiū sp̄m̄ctū
 h̄ntes in se vnā cōez potētiā spiratiuā. et ideo
 sola spiratio passiua cōstituit sp̄m̄sanctum.

Ad octauū dicēdū qz verbū aug. sic est ex-
 ponendū. nō enī nō potuit. i. nō ex h̄ ipotē-
 tiā habuit. et ex hac duplici negatōe nō pōt
 inferri qz fili⁹ habz in se potētiā generatiuā.
 que nō est aliū qz diuina eēntia. vt patebit in
 dist. vij. nō in p̄t p̄gredi in actū generatōis.

Ad. 2.
 Ad. 3.
 Ad. 4.
 Ad. 5.
 Ad. 6.
 Ad. 7.
 Ad. 8.

Contra he-
 reticos
 1
 2
 3
 Solutio
 Ad. 1.

q: hmoi potentia habz cu opposito respectu generatiois actiue. Sicut ergo si ignis hret potentia generandi igne cu opposito caloris nuqz generaz igne. quis potentia generadi haberet. sic zc. forte dices q spulctus ha ber essentia diuina no cu opposito respectu ge neratiois actiue. q ipse poterit generare. Di co q no solu impedit actu generatiois hre po tentia generatiua cu opposito respectu gene ratiois actiue. sed etia no hre cu pposito respec tu. hoc est cum ipa paternitate. Dato enim q ignis habens potentia generadi igne no sit calidus. no obstate q no sit frigidus. nuqz in generaret igne. cu fm illa potentia no sit apte natus pgredi in actu generatiois. nisi sb hac qlitate actiua q est caliditas. sic spulctus zc

Ad.9. Ad nonu dicendu q maior e pa de actu ab soluto. non aut de relato. qz natura pt inesse supposito sine omi impfectoe cu caretia alic? relatiois. als natura diuina esset impfecte in patre. cu sit in eo sine filiatione. sed generare in diuinis dicit relatioem. ergo zc. Ad x. dicendu q dicere pt dupl? sumi. Uno mo p pue. put id est qd sbu ceipe. et sic sumit ab Aug. vii. de tri. cu ait. q non singul? in diuis sed solus pr est dices. et sic intelligeda e ma ior. Alio mo sumit dicere p pfecte intellige re. et sic intelligeda est minor. q nihil cludi tur. qz mediu mutat. Ad. xi. dicendum ad maiorz. qz pater no pducit psona sbi. eo q p fecte intelligit pscie. sed eo q pfectu intellige re est in psona patris cu inclusioe respectus necessario requisiti ad pducendu psona genita. q respectus est ipa pntitas. fili? q et spulctus no pducit sbu. qz intelligere pfectu i psonis eorum stat cu exclusioe respectus memorati.

Ad. xi. dicendu. qz omne qd amat ama tur inqntu bonu. et qz vna est bonitas pris z filij et spulcti. io pater eode amore et eq pfe cte amat seipm et filiu et spulctm. et eodem amore amat a filio et spulcto q amat eos. isto tn amore psona diuina no pducit nisi put si bi coungit debitus respectus q e spiratio acti ua opposita spiratioi passiu. q spulcti psona in esse psonali pstituit. et qz amor p dicit? tm modo p iugit hmoi respectui vt e in psona pa tris et filij. ergo solu vt sic pducit psona spul sancti. Ad. xii. dicendu q argumetu bn i tellectu arguit oppositu illi? qd incedit. Ad cuius euidentia est sciendu q res pmo intelli git vt vera. et deinde amat vt bona. et si e pfe cta bonitas. tu in ea sifit ois opati o q ad in tra. ita q intrinseco no pt ee vltimus pgressus.

licet pcedi possit vltimus quo ad extra iacti bus p amore impantis. ergo ex h q spulcto appropatur bonitas. optime seqtur q i diuis psonis quo ad intra vltra pductioez spulcti no pcedat. licz p impium diuie volutatis si ue amonis ad extra pcedat in pductioez crea ture. Ad. xiiij. dicendu ad minorz q posse pmuicare natura pt dupl? sumi. Uno mo p ipa potentia pscie q comunicat natura. Alio mo p potentia vt cernit executioez pmuicati onis nature. Prio mo est in oib? trib? psois eque pfecta potentia. als no eent eq oipoten tes. Secdo modo no est in spulcto ppter carentia respectus necessario notati p hmoi executioe. quo tn respectu caret spulctus abs qz omi sui impfectoe cu habeat diuina essen tiam sup qua talis respectus nulla pfectioem addit. cu ipa in se zc se contineat omnne pfecti onem vl formaliter vl emineter. forte di ceret q habere potentia et no posse in executioz opis impfectioez dicit in creaturis. q z diuini nis. Illa piaz nego. qz in creatur? hns pote tiam si no pt in executioez. h vel est ex impfe cta habitioe potetie. vl ex caretia istrumetoz vl alicui? absolute entitatis ad tale executioz necessario reqsite. zio arguit impfectioez i cre aturis. in diuis aut non est sic. vt ia paruit.

Ad. xv. dicendu q quis actui purissimo no possit fieri realiter additio. cu phabeat in se vl formaliter vl virtualiter seu eminenter omnne entitate et pfectioem reale. pt tn sibi fi eri additio fm rone. Idem eni se hns vno mo sibi ipi pt addi fm rone put se habz alio mo. Cu g relatio diuina pparata ad illu actuz purissimu. i. ad ipam diuina essentia no dis ferat ab ea nisi sola roe. vt inferi? declarabitur io ei? additio no derogat in aliq diuie actua litati et puritati. Dicit? etia auerrois no e ad ppositu. qz ipse intellexit de additioe alicui? en titatis absolute distinguetis natura mo idi uiduali iuxta distinctioez supposito. Ad

Ad. xvi. dicendu. q dato q h nome psona no inue niat expsum in sacra scriptura de diuis. tn ex his que inuenim? in ea pbare possum? h no men psona ppetere diuis. et esse multiplica tum in diuinis. qz pducere et pduc. genera re et generari p se ueniunt tm mo suppositis. vt ptz. i. metaph. sed talia inueniunt in diuis nis scripturis expssa de diuis Cu g oe suppo situ in intellectualis nature sit psona. ergo zc. Q. aut generare et generari de diuis inueni atur in scripturis sacri ptz ex eo q dz in psal. Filius me? es tu. ego hodie genui te. Et itez

Instantia
Solutio
Ad.9.
Ad.10.
Ad.11.
Ad.12.
Ad.13.

Ad.14
Instantia
Solutio
Ad.15.
Ad.16

Ad. 17.

Ex utero an lucifer genuit. Illud aut spūs q̄ a patre pcedit intelligit de spūscō. Ad xvij. dicēdū q̄ tres p̄sone cū diuina eētia sūt p̄mē idē loq̄ndo de idēitate reali. nec tñ ex h̄ aliq̄ sequit̄ d̄dictio. q̄ opposita p̄dicata pos sūt p̄petere eide rei nō eodē mō sumpra. Pri mus enī motus r̄ tps sūt idē realz. et tñ vt ē motus nō mēsurat. r̄ ut ē tps mēsurat tpa lia. r̄ vt motu et actōe et passiōe q̄ sūt eadem. res q̄uis alio mō sumpra. vt p̄z. iij. phicoz s̄ificat̄ mltā p̄dicata oppositū sonāta put aliter r̄ aliter sumunt. Sic in diuīs eadē res purissima et simplicissima puta p̄nitas vel pater vt trāsit in entitatē absolutā diuine essen tie (a q̄ non p̄t differre cū nullā habeat oppo sitōem ad ipam. nec differre possit fm Boe. i libro de tr. nisi ab opposito) nō ē multiplica ta. est ad se. est cōmūcabil. et nō d̄ns. nec ge nerās. nec genita. nec spirās. nec spirata. r̄ ea dem res p̄pata ad suū oppositū respectu cui⁹ s̄ontē suā formālē rōem q̄dditatina. vt enī re latiuū est poterūt sibi uenire opposita p̄di cata iā dictis p̄dicat̄. Et q̄d m̄z si hoc sit in diuinis. cū videam⁹ ex p̄se q̄ idē mot⁹ fm to tā suā entitatē p̄patus ad agēs ē actio. p̄pat⁹ ad patēs ē passio. vt enī eab agēte sic ē actio. sed vt ipō afficit ipm patēs sic ē passio. vt p̄z. iij. phicoz Ad illd̄ aut qd̄ addit̄ de syllogis mo exposito uo dicēdū q̄ forma illi⁹ syllogis mi non h̄z debitā materiā. nisi terminū sic su mant q̄ mediū neutz excedat extremoz. Pro pter qd̄ dixit Ansto. i. prioz. tractās de syllo gismo exposito q̄ medio exite h̄ aliqd̄ et singulari signato. necesse ē extrema conungi. Nō diuina essentia ad quālibz p̄sonā seorū p̄pata q̄uis sit idē realz cū p̄sona. et p̄sona q̄tū ad suā totā entitatē idēz sit qd̄ eētia. tñ essentia in tali p̄pato nō intelligit p̄ moduz illi⁹ qd̄ est h̄ aliqd̄. sed q̄si p̄ modū illi⁹ qd̄ est quale qd̄ siue cōmūe. Cū ipa eadē eētia p̄pa ta ad aliā p̄sonā sit idē realz cū ea. Et in h̄ ex cedere videt̄ quālibet p̄sonā fm se sumpra q̄ ipa est idē alteri p̄sone. a q̄ tñ hec p̄sona d̄rt. Et nā diuina essentia nō vid̄ esse h̄ singulare signatū. quia tūc fm se esset supposituz. et sic haberem⁹ suppositū in diuinis absolutū. Itē si diuina eētia de se et p̄cise esset singularis tūc n̄ esset cōicabil. q̄ nullū singulare vt singulare est cōicabile. Patz ḡ q̄ syllogismo exposito rio nihil p̄cludit in terminis supradictis

Secūduz p̄ncipale

Quātū ad secundū

p̄ncipale dico q̄ nō possum⁹ p̄bare necessaria rōe d̄stinctōem realē diuiaz p̄sonaz. q̄ illd̄ qd̄ est articul⁹ fidei sup̄m⁹ et excellētissimus n̄ p̄t demōstrari. misteriu scētē trinitatē ē hmōi ḡ r̄c. maior est nota. q̄ dicit apl⁹ ad hebreos xi. fides ē s̄ba rez sperādārū argumētū n̄ ap parētū. Itē ait Aug⁹. fides est credere qd̄ n̄ vides. Itē Bre. fides nō habz meritum cui hūana rō p̄bz exp̄imentū. Minor aut̄ p̄z in simbolo athanasi. Sed ē q̄dam doctor q̄ tres rōes adducit. q̄s reputat necessariō cō cludere r̄ p̄bare realē et verā p̄ductōez ad in tra in diuinis. et p̄ p̄ns verā et realē d̄stictōz Cū primo arguit sic. Id qd̄ d̄ sua rōe forma li ē p̄ncipiū p̄ductiuū alicui⁹ in quocūqz po nit̄ absqz omni imp̄fectōe sp̄ erit p̄ncipiū p̄ ducēdū ipm. sed intellectus habēs obiectū in telligibile sibi p̄sens ex sua rōe formali ē p̄nci piū p̄ductiuū noticie genite q̄ ē s̄bū. Cū er go intellectui diuio sit sp̄ p̄sens obiectū sume itelligibile r̄ absqz oī imp̄fectōe. ḡ necessariō erit in diuis p̄ductio s̄bi p̄fecta. Perfectum aut̄ nō esset s̄bū. nisi eēt genitū de tota scia p̄ ducētis. cū ḡ talis scia sit in diuis infinita. s̄ bū p̄ductū cū sibi debeat eē adēqtū erit infini tū. nō p̄t autē eē infinitū nisi hēat naturā di uinā. cū oīs alia natura sit finita. ergo i diuis erit d̄stinctio p̄sonaz rōe p̄ductōis. r̄ vnital eētierōe adēquatōis. P. oīs p̄fectio sim pliciter est in deo ponēda. vt ait an̄. p̄sologi on. ij. c. s̄. p̄ductio ad intra dicit p̄fectōez sim pliciter. eo q̄ sit necessaria p̄ductio. nā necessi tas dicit p̄fectōez simplz. cū p̄ eā r̄scēdat ens in entia p̄fecta q̄ d̄ d̄ d̄ p̄ r̄tīgēs r̄ necessa riū. Sed illud qd̄ dicit p̄fectōez simplz q̄ ad iungit̄ alicui qd̄ de se nō dicit imp̄fectōez. ad huc illud dicit p̄fectōez simplz. cū ergo pro ductio de se nō dicat imp̄fectōez. ḡ necessi tas cū p̄ductōe puta necessaria p̄ductio dicit p̄fectōez simplz. P. p̄ma p̄ductio d̄z p̄pete re p̄mo p̄ducēti. puta deo. s̄ p̄ma p̄ductio est necessaria. tal̄ aut̄ nō p̄t esse ad extra. q̄ deus ad extra agit libere. et p̄ p̄ns hmōi p̄ductio ē p̄tīgens. ḡ p̄mo puta deo p̄petet natural p̄ ductio ad itra. S̄z vt mihi videt̄ iste tres rōes maḡ vident̄ esse sophistice ḡ necessariē. q̄ oīs peccāt aut in materia aut i forma. vt patebit. Cū enī rō necessariō p̄cludēs p̄uicat intellectū vt assentiāt s̄itati p̄cluse. vtz. i. po ste. cur isti suis rōibz q̄s dicūt simplz necessa rias nō p̄uicāt infideles ad assentiēdū miste rio reifice trinitatis. qd̄ cū mime p̄nt liq̄do p̄z eozū rōes nō cōcludere necessariō. P. nō z

Scor 3

Extra so tum

minus est supnatural' fides de sc̄a trinitate: q̄ de verbo dei incarnato. sed fidē in carnatōis s̄bi dei nō possum' p̄cludere necessaria rōne. ḡ nec trinitatis. maior: p̄z. p̄bō minorē p̄ au/gustinū q̄. iij. eplā ad volusianū loq̄ns de in carnatōis misterio ait. Dicit̄ rō q̄ nō erit admirabile. si exēplū poscat nō erit singularē. dem' ḡ deū aliquid posse qd̄ nos fateamur i uestigare nō posse. in rebz nāqz mirabilibus tota rō facti est potētia faciēns. Un̄ et alan' ait. Dic natura silet. logice vis exular. ois re/honice perit arbitriū. rōqz vacillat. Et amb. i suo libro de tri. c. vi. Uox silet. mens defic̄ rē.

Ad p̄mā ḡ rōnem dicendū q̄ si p̄cluderet necessario tūc tota fides de sc̄a trinitate p̄z. quia nō solū q̄ternitatē realiter distinctoz in diuinis p̄cluderet. verūctiā milleitatē v̄l potius infinitatē realiter distinctoz in diuis ne cessario poneret. qz si ex p̄fecto intelligere s̄bū in diuis p̄duceret distinctū a p̄ducēte. cū p̄ductū s̄bū p̄m te sit infinitū et p̄ducētī ade q̄tum. eque p̄fecte intelliget sicut p̄ducēs p̄mū. ergo si cogit rō tua in aliquo. tūc illd̄ verbum p̄ducet aliud verbū. et sic verbi erit s̄bū vsqz in infinitūz.

Fortē dicit aliq̄s sic ego dixi supius q̄ intelligere verbi nō est p̄ducti uū q̄uis sit p̄fectū. qz nō p̄ccurrit in supposito s̄bi respectū p̄nitatis qui necessario p̄notat in p̄ducēdo verbū. R̄ndeo. q̄ tūc habeo p̄positū. qz talē respectū esse in diuis nlla neces saria rōe pbare possumus. qz p̄tem v̄l p̄nita tem esse i diuinis sola fide et sacre scripture au/ctoritate tenem'. ḡ si rō tua p̄cedit de intelli gere cū tali respectu. tūc rō nō est euidēs. qz n̄ assumit p̄positōem naturaliter notā. sed sola fide creditā. Ad formā ḡ rōis dicendū. q̄ maior non est s̄a. nisi loq̄ndo de tali p̄ncipio quod est p̄ncipiū totale nihil aliud req̄rens ad p̄ducendū. Ad minorē dico q̄ q̄ntū nob innotescere p̄t natural'. ip̄m p̄fectū intellige re nō est p̄ se sufficiens p̄ncipiū p̄ductiū s̄bi nisi accidentaliter inherētis. q̄le in diuis esse n̄ potest. sed solū in creatur'. Un̄ si ip̄o intelli gere p̄stituit s̄bū p̄sonal' subsistens optz q̄ aliquid p̄ter ip̄m intelligere in ip̄o p̄ducēte cō cernat vt supius patuit. qd̄ tū euidētī rōe cō/ p̄hēdere nō possumus. als si nihil aliud p̄no/ taref. tūc filius et sp̄s sc̄tus p̄ducerēt verbuz p̄sonaliter subsistēs i diuis eque bñ sicut p̄r. ergo rē.

Ad sc̄dm dicendū. q̄ minor nō solū est fallā. sed etiā piculosa. quia si p̄ductio ne cessaria dicit p̄fectōem simplr. tunc sequitur sp̄m sanctū esse imp̄fectū. qz nihil p̄ducit ad

intra. nec p̄ seq̄ns necessario. Forte dices q̄ si nō habet talē p̄fectōez actiue. tū hz passi ue. R̄ndeo q̄ illud auget difficultatē. qz si p̄ ductio necessaria tā actiue sumpta qz passiue dicit p̄fectōem simplr. tūc nulla diuina p̄so/ na esset perfecta. qz p̄ductio actiua et passiu a etiā i diuis d̄nt real' fm d̄ntiā realē ip̄soz suppositoꝝ p̄ductiū z p̄ductorū. ḡ cuiūqz p̄sone p̄perit p̄ductio actiua. eidē nō pōt p̄pe tere p̄ductio passiu a illi actiue opposita. z cō uerso. et p̄ cōns cui libet p̄sone p̄ducētī defici eret quedā p̄fectio simpliciter. q̄ realiter ta/ men haberet a p̄sone p̄ducta. et cōuerso cui/ libet p̄sone p̄ducēte deficeret p̄fectio simplici/ ter. que tū in esset p̄ducētī. quod esset simplr i possibile. quia cū q̄libet p̄sone sit verus deus cui nulla p̄fectio deesse p̄r. ut p̄z. v. metaphi sice. c. de p̄fecto. nullaten' poterit aliq̄ p̄fectō simpliciter inesse vn̄ ip̄sone. q̄n eadē p̄fectio in sit omnibz tribz p̄sonis diuinis. Ad p̄ba/ rōem cū dicit q̄ necessitas dic̄ p̄fectōez sim/ pliciter. ista nō est s̄a. quia de ratōe p̄fectōis simpliciter est nō solū q̄ dicat p̄fectōem cum adiūgatur talē qd̄ nō dicit imp̄fectōnem. sed de rōe sui est q̄ cuiūqz cōiungit dicat p̄fectio nem. et melius sit ip̄m esse qz nō esse. Und qz bonitas et sapiētia dicūt p̄fectōez simpliciter quālibet adiūgat his que imp̄fectōnem de se dicūt tū adhuc dicūt p̄fectōem. Meli' ei est mori bñ et sapiēter qz sine s̄apia et bonita/ te. et infirmari z tristari et q̄cūqz alia q̄uisiū/ qz naturalē dicatē ip̄fectōz meliora sunt seip̄s si cū aliq̄ p̄fectōe sumant que sit p̄fectio sim/ pliciter. Sed mori necessario siue de necessi/ tate. siue infirmari. siue tristari vtiqz nō ē meli us seip̄o sine necessitate sumpto. necessitas ei in talibz non addit aliquā bonitatē s̄z magis auget maliciā. ergo necessitas nō ē p̄fectō sim/ pliciter. Ad terciū dicendū q̄ licz illa ratō minus peccet inter ceteras. tū nō concludit euidētē. qz quilibz p̄hoz r̄nderz fm suā opi nionē. Illi eni q̄ ponūt deū esse cām efficien tem ad extra dicerēt q̄ nō cōtingētē s̄z natu/ raliter res p̄duceret z necessario. lz nō coacte. quia in deū nō cadit coactio. necessitate tū i/ mutabilitatis p̄duceret ita q̄ nō possz nō p̄/ ducere. Alij autē p̄hoz qui negāt deū eē cau sam efficientē dicerēt q̄ nec ad itra nec ad ex tra deus p̄ducit aliqd̄ quod realiter d̄rat a p̄/ ducente. Ergo fm eos qui ex fide tue cōclusi oni nō p̄sentunt. nihil cōcludis virtute tue rōis. quia illi p̄mi dicerēt q̄ opatio dei ad ex tra est naturalis et p̄ima. Alij dicerēt q̄ nlla

Instantia
Solutio

Solutio
d rōnes
cōri
Ad. 1.

Instantia

Solutio

Ad. 3.

Ad. 2.

sum' pbare necess...
dicit ap̄s ad p̄bō...
ad dāri argumētū n̄...
fides est credere...
nō habz merum...
nū. Minor autē p̄z...
p̄d ē q̄dam docē...
reputat necessari...
verā p̄ducōez ad...
verā et realē disti...
qd̄ d̄ sua rōe f...
licū' in quocūqz...
ine s̄p̄ erit p̄ncipi...
us habēs obiectū...
na rōe formalē d̄...
nre q̄ ē s̄bū. Lin...
p̄sone obiectū sim...
p̄fectōe ḡ neces...
p̄fecta. Perfectio...
genitū de tota sc̄a...
it in diuis in finit...
rē ad eā q̄ erit...
i nisi hēat natura...
sit finita. ergo i...
rōe p̄ducētī. z v...
p̄. ois p̄fectio...
cā. vt ait am'. p̄bō...
intra dicit p̄fectio...
sana p̄ductio. nā nec...
p̄. cū p̄ ē p̄fectio...
dicit p̄fectioz neces...
p̄fectioz simplr. q̄n...
dicit imp̄fectōez...
z simplr. cū ergo p̄...
p̄fectioz. ḡ neces...
necessaria p̄ductio...
p̄ma p̄ductio d̄z...
rō. lz p̄ma p̄ductio...
ē esse ad extra...
p̄z. p̄mōi p̄ductio...
a d̄o p̄peret natura...
vt mihi vidēt̄ ill...
p̄p̄sistēte qz natura...
nateria autē forma...
essario p̄cludēs p̄...
p̄nitati p̄cludēs...
qd̄ dicit simplr. q̄n...
les ad assentiū m...
d̄ cū m̄me p̄bō...
qz uecillā. p̄...

dei opatio est alicuius dñtis a se cōstitutiva sed ipe in seipo fm eos gaudet et beatificat p/ pua bonitate.

Tercium pncipale

Quantū ad terciūz

principale dicendū q vnitas in diuinis pōt dupliciter cōsiderari. Uno mō q̄stum ad id quod connotat z de quo p̄dicat. et sic dicit ens maxime positiuū. qz dicit ipam diuinā essentiam v̄l diuinā psonā v̄l aliqd aliud in diuinis de q̄ p̄dicat. Alio mō quantū ad suū for/ male qd addit tali connotato de quo p̄dicat. et sic dicit quid priuatiuū siue remotiuū. qz vt sic nihil dicit nisi negatiōem diuisionis. qz vnum nihil aliud est qz ens indiuisum. et vnitas indiuisa entitas. Rōe q̄ s̄strati dicit qd positiuū pura ens v̄l entitatē. sed rōe sui forma lis significati dicit simpliciter p̄uatōem lne gatiōem diuisionis. et p̄ se q̄ns dicit p̄uatōez p̄uatōis. cū diuisio dicat p̄uatōem. q̄ dicit p̄uatōem fm rōem. Nec tamē ex q̄s̄to nō tractato vsqz dum veniā ad. xxiij. distinctōnem. quia ibi sp̄caliter inquirit mgt quō termini numerales se habeāt in diuis.

Opinio q vnū d: positue in diuinis

- 1 Ad p̄sens aut adducā t̄modo rōes duaz opini/ onū. Quaz prima dicit sine distinctōe q vnitas in diuinis dicit simplz qd positiuūz. Alia aut ecōtra nō distinguēs ait q̄ simpliciter dicit p̄uatōem siue remotōem. Juxta p̄mā opinione arguit sic. Nō minus dicit positiuū vnū trāscendentū qz alterū. sed cū q̄ntu or sint trāscendentia. s. ens verū bonū z vnū. z tria prima dicuntur in diuis positue. ergo z quartū dicit positue. P. si vnū siue vnitas aliqd p̄uaret. h̄ maxime videret esse multitud. cū multitudo opponit vnitati. vt p̄tz. r. metaph. sed multitudinē nō p̄uat. ergo nihil aliud poterit priuare. p̄bat minor. qz nihil priuat illo quo in esse cōstituit. sed multitudo cōstituit in esse vnitate. ergo zc. P. sapiētia nō obstāte q̄ sit sp̄s q̄litas p̄dicatur de deo positue. ergo z vnū siue vnitas nō obstāte q̄ sit p̄ reductionē in genere q̄ntitatis de deo dicit positue. cōna patz. qz cū nullū accidēs possit esse in deo. et magis accidēs naturā sapiat illud qd est directe in genere accidentis qz qd p̄ reductōem. q̄ nō debz magis vnitas remotiue p̄dicari de diuinis qz sapiētia v̄l q̄ cū qz alia species q̄litas. P. si vnū dicit solū priuatiue de deo. q̄ sine piculo possz negari de deo. cōns est falsum. imo hereticū ē dicere xū non esse vnū. P. omnis p̄dicatio

p̄uatiua sonat in aliquem defectum. sed nihil defectuosum de deo p̄ p̄dicari. q̄ si vnū soluz diceret p̄uatiue nō posset p̄dicari de deo.

P. fm Aug. in de tri. Quicqd de deo p̄dicat aut p̄dicat fm substantiā aut fm relatōz. Et s̄lz Boe. in suo li. de tri. ait. q̄ oia que veniunt in diuinā p̄dicatōez mutant in diuinā substantiā p̄ter adaliqd. cū ergo vnū p̄dicet de deo. v̄l dicit fm substantiā v̄l fm relatōnem. quocūqz dato sp̄ dicit positue. cū tā substantiā qz relatō sint entia positua. P. si vnū diceret p̄uatiue. opteret q̄ habitus sibi oppositus esset multitudo. cōns est falsum. qz habitus naturaliter est prior p̄uatōe. multitudo p̄o est posterior vnitate. P. cū multitudo mensuret vnū. nō opponit vnū multitudini p̄uatiue s̄z magis relatiue. cū mēsurā et mensuratū ad se inuicē referant. P. priuatiue opposita nō p̄nt simul esse in eodē. q̄ si vnū in diuis diceret p̄uatiue cū nō possit p̄uare nisi multitudinē v̄l pluralitatē. si in diuinis erit vnitas tūc nō poterit esse pluralitas. et ecōuerso. q̄ zc. P. vnū qd est de genere q̄ntitatis dicit rōnem mēsure vt ait cōmētrator. r. metaph. Sed deo excellētissime et per cōns maxime positue cōuenit rō mēsure. q̄ tra le vnū dicit de deo maxime positue. P. illud quod est passio entis realis nō p̄t esse per se nō ens. sed vnū est passio entis realis. p̄uatio autē vt dicit. i. phisicoz dicit p̄ se nō ens. ergo vnū nō erit p̄uatiuū. P. v̄l loq̄ris de vno quod cōuertit cū ente. vel de vno qd ē principiū numeri. P̄mū nō p̄t esse p̄uatiuū

Primo qz genus nō p̄t esse p̄uatiuū cū omnes specēs sunt positue. sed idē s̄lect eq̄ le q̄ sunt sp̄es vnus cōuertibil cū ente. dicit positue. vt de se patet. cū sint p̄p̄tates realiū p̄dicamentoz. qz vnū in substantiā dicit idē. in q̄ntitate dicit equale. in q̄litate s̄ile. q̄ tale vnum nō est p̄uatiuū. Secdo qz tale vnū opponit multitudini dicit. vt dicit. r. metaph. sed vtrūqz cōtrarioz dicit qd positiuū. i. hoc enim dñt cōtraria a cōtradictōis et p̄uatiuis Tercio qz qd p̄ se est nō ens. h̄ nō cōuertit cū ente. s̄z p̄uatio est h̄mōi. q̄ zc. Quarto qz tu ip̄e dicit q̄ sit p̄uatōis p̄uatio. p̄uat enī diuisionē que est quedaz p̄uatio. Sicut ergo negatio negatiōis sp̄ aliquid ponit. qz duplex negatio est q̄si vna affirmatio. sic duplex p̄uatio erit vna positio. Quinto qz dicit cōmentator. r. metaph. q vnū et ens nō dñt nisi in p̄significato. ergo in principali significato dicit idē. S̄z illud qd p̄ncipaliter

dicat qd positiuū. 7 tñmō in p̄significato est qd p̄uatiuū. h̄ simpliciter 7 absolute d̄z dici positiuū. h̄ fm̄ qd rōe p̄significati possit dici p̄uatiuū. Nec etiā vnū qd ē p̄ncipiū nūmeri p̄t esse p̄uatiuū. P̄mo qz habz ratiōnem mēsure. qz nūer⁹ est multitudo mēsurata p̄ vnū. vt d̄z. r. metaph. Secdo qz qd est p̄stitutiū positiuū nō p̄t esse p̄uatiuū. sed ex vnitatibus p̄stituit numer⁹ q̄ est spēs q̄ntitatis positiuā. ḡ rē. Sed ista opinio sic absolute et sine distinctōe plara nō videt bene sonare. qz fm̄ p̄hm. v. metaph. Dia dicitur vnū inq̄ntū nō diuidunt. h̄ nō diuidi est q̄dam negatio siue remotio. ḡ vnū nō p̄dicat simpliciter positiuē. Alij dicūt qd vnū siue p̄uertat cū ente. siue sit p̄ncipiū nūeri. sim̄ p̄liciter dicit p̄uatiōem. Nulla tñ motiua corū inueni q̄ sunt alie⁹ efficacie siue p̄deris. ḡ hanc opinioez tāq̄ min⁹ bñ fulcitā imediate dimitto. Inferius etiā distinctōe. xxiiij. p̄bat qd vnū existēs p̄ncipiū nūeri dicit qd positiuū. Si etiā breuiter de p̄ma opinioe vel lem me expedire. dicerē iuxta distinctōe quā posui in p̄ncipio illi⁹ articuli qd oēs ille rōnes arguūt de s̄strato siue cōnotato ipi⁹ vni⁹. nō autē de eo qd ipm̄ vnū formaliter addit super ipm̄ s̄stratū siue sup̄ ipam̄ essentiā diuinā. In rōe maioris exercitiū volo r̄ndere p̄ ordinē ad illas rōes. Ad p̄mū ḡ dicendū qd nō est s̄ile de vno et alijs tribz transcendentibz. qz formalis rō vni⁹ includit negatōez vl̄ p̄uatiōnem diuisionis vl̄ distinctōis. rō s̄o ent⁹ sumitur a natura rei. rō veri in ordine ad intellectū. rō autē bñi in ordine ad appetitū. Et iō formalis rō ceteroz triū nullā negatōez includit. ḡ nō est s̄ile Ad scdm̄ dicendū qd vnūz q̄ntū ad suū formale qd addit sup̄ suū s̄stratum de q̄ p̄dicat opponit multitudinē. 7 ut sic nō p̄stituit multitudinē. tñ rōe sui s̄strati ut s̄stratū est triplicabile. est cā multitudinis. Ad terciū dicendū qd nō est s̄ile. qz sapia dicit p̄fectōem simplr. vnū autē qd est de p̄dicamēto q̄ntitatis cū sit qd mathematicū nō dicit p̄fectōem simpliciter. et iō quīs sapia formaliter sit in deo et positiuē. nō tñ tale vnum. Ad q̄ntū dicendū qd vbi opposita sūt imediata remoto vno oppositoz ponit reliquoz. Cū ḡ vnū et multa opponūt imediate q̄cunt qz negaret diuinā essentiā esse vnā. imediate poneret ipam̄ esse multā et distinctā. et iō vnitas nō p̄t a deo negari sine heretica p̄uauitate Ad q̄ntū dicendū qd vnitas in diuinis nō dicit imp̄fectōez cū sit p̄uatiō imp̄fectōis p̄

ra diuisionis Ad scrtū dicendū qd termi nūmerales in diuis nihil addūt positiuē sup̄ illud de q̄ p̄dicant. 7 iō si p̄dicat de centialibus tūc significat essentiā. si d̄ p̄sonalibz tūc significat relationē. Ad septimū dicendū qd vnū p̄p̄e nō opponit p̄uatiue multitudinē h̄ diuisionem. et illa fm̄ n̄m̄ modū intelligēdi est p̄oz vno. et ipz vnū p̄ ipaz tāq̄ p̄ suū oppositū difinit. cū p̄uatiō diffiniat p̄ id quod p̄inat. Un̄ sicut dicit doctor cōis de potētia dei. q̄sti one. lxxvi. ista se habēt p̄ ordinē fm̄ nostrum modū intelligēdi. P̄mo enī cōcipitur ens. Secudo nō ens. Tercio intellect⁹ diuisionis. qz ex h̄ qd aliq̄d intelligit esse. et nō intelligit hoc esse. imediate cōcipit vt diuisum ab eo. Quarto cōcipit vt vnū puta cōcipit ut in se indiuisus. Et ex hoc q̄nto consequitur intellectus multitudinis. s̄. put h̄ ens intelligit diuisum ab illo. et vtrūq̄ ipozū in se p̄cipit vt vnum. Quantūcūqz enī aliq̄d intelligant diuisa. nō intelligit tñ formaliter multitudo nisi qdlibz diuisoz p̄cipiat esse vnū. Ad viij. dicendū sicut iā dictū ē. Ad ix. dicendū qd vnū nō p̄parit secū distinctōez siue diuisionē quā p̄uat. puta vnitas essentie excludit diuisionē cēntie. nō tñ excludit diuisionē p̄sonarū. qz illi nō opponit. opposita enī p̄uatiua sicut etiā cōtradictoria debēt sumi respectu eiusdē et fm̄ idē. sicut ḡ p̄uatiō nigri nō excludit positōem albi vl̄ cuiuscūqz alter⁹ coloris a nigredine. sic vnitas cēntie nō excludit diuisionē p̄sonaz. nec vnitas vni⁹ p̄sone fm̄ se p̄cepte excludit multitudinē p̄sonarū ceteraz. Ad x. dicendū qd vnū qd est p̄ncipiū nūeri nō est formaliter in deo. nā vbiq̄qz formaliter repit cuz sit qd̄dam accēs reale. vt patet in distinctōe. xxiiij. ibi addit aliq̄d supra suū subiectū. Est ḡ tale vnū eminētē in deo sicut et cetera oia que sunt alicui⁹ entitatis. qz vnitas nō dicit p̄fectōem simplr. nec de⁹ ad modum illi⁹ vni⁹ ē mēsure. h̄ ad modū p̄me s̄stantie. Ad xi. dicendū qd passiō entis positiuū nō repugnat esse aliq̄d p̄uatiuū. Eclipsis ei⁹ quīs sit qdā p̄uatiō. tñ tāq̄ vā passio lune vl̄ solis est demonstrabil̄ de luna vl̄ sole. Ad xij. dicendū qd h̄ loq̄r de vno quod p̄uertit cū ente. Ad p̄mā p̄batōez dicendū qd idē egle et s̄ile in q̄ntū sunt spēs vni⁹ dicuntur p̄uatiue. sicut et ipm̄ vnūz. nec repugnat enti vl̄ p̄dicamēto reali h̄re passiōez p̄uatiuā vt patuit de eclipsi. Et si dicit qd ista sūt species relatōis q̄ est p̄dicamētū reale. Dico qd nō repugnat p̄dicamēto relatōis habere species

Ad.6.

Ad.7.

Ad.8.

Ad.9.

Ad.10.

Ad.11.

Ad.12.

Ad p̄maz p̄uatiōem

Instantia Soluio

in defectum. sed si vnū possit p̄dicari. ḡ si vnū possit p̄dicari. Quod de deo p̄dicitur. an̄ fm̄ relatōem. et m. an̄ q̄sque vnū d̄z mutat in diuini cū ergo vnū p̄dicatā vl̄ fm̄ relatōem. sicut. cū tā habitus sicut. P̄. v. q̄ habitus sicut. nō est s̄ilum. qz vnū p̄uatiōe. m. d̄z. P̄. cū multaz opponit vnū multaz relatōem. cū multaz referant. P̄. simul esse in eodē. tanue cū nō possit plurilitate. si in diuinitate esse p̄sultas. cū qd est de generatōe ut aut cōm̄taz excludit. et p̄uenit rō mēsure. fm̄ nō positiuē. P̄. realis nō p̄t esse p̄suo entis realis. p̄. d̄z. Dicit p̄ se nō entū. P̄. vl̄ loq̄r de ente. vel de vno qd vnū nō p̄t esse p̄uatiū. p̄t esse p̄uatiū. cū sit p̄uatiū. sed idē sit et ceteribz cū ente. dicit si sint p̄p̄tates realitū in substantiā de idē. nō dicitur s̄ile. ḡ tale v. Sed qz tale vnū. vt d̄z. metaph. dicit qd positiuū. h̄re traditōis et p̄uatiū est nō ens. h̄ nō cōt̄ h̄ p̄mō. ḡ rē. Quā p̄uatiōis p̄uatiū h̄t quedaz p̄uatiū. h̄re sp̄ aliquā p̄uatiū q̄ vnā affirmatiōe a positio. Quā qz metaph. qz vnū nō ē. ergo in p̄uatiū. h̄ illud qd p̄uatiū

Contra istā opinionē

Alia opinio qd omne vnū dicit p̄uatiōem.

Solutio Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad.4.

Ad.5.

que fm suū formale significatū sit priuatiua. In genitū ei se relatiuū est. et tñ est priuatiuū.

Ad pbati onē scđam

Ad scđam pbatoēz dicēdū q̄ dmetatoz ex ponit dñe. i. priuatiue. Nā qz p̄trarie oppo sita reducūt ad priuatiue opposita. id qñqz p̄ uatiue dicunt dñia. Etia p̄t dici q̄ dato q̄ v/ nū multitudini opponeret p̄trarie. diuisioni tñ opponeret priuatiue.

Ad. 3.

Ad terciā pbatio nē dicēdū q̄ priuatiōi puenit opposita appel latio illi qd̄ p̄uar. p̄pter hoc priuatiō q̄ p̄ri uat formā que ē p̄ se ens. tal̄ priuatiō merito appellat̄ p̄ se nō ens. sed vnū nō p̄uar ens sed entis diuisiōem. et id ex hoc nō debz appella ri p̄ se nō ens. q̄uis appellet p̄ se indiuisum.

Ad. 4.

Ad q̄rtam pbatoēz dicēdū q̄ q̄uis nega tio negatōnis material̄ aliqd̄ ponat. tñ for maliter est negatio. sic q̄uis vnū q̄ntū ad sb stratum sit se p̄sticiuū. formalz tñ est priuati uū.

Ad. 5

Ad q̄ntā pbatioēz dicēdū q̄ qd̄libz vocabulū p̄ncipalius videt̄ significare id qd̄ formaliter significat q̄ qd̄ materialz signi ficat. etiā dmetatoz nō videt̄ sic dicere sic hic est introduct̄. sed ista s̄ba ponit q̄ vnū et ens significat̄ idē. tñ modis diuisis. et h̄ tene cedo. qz id idem qd̄ significat vnū signifi cat etiā ens. nō aut̄ quocūqz mō s̄ vt indiuisū

Quartuz p̄ncipale

Quātuz ad quartū

p̄ncipale dicēdū q̄ sic. qz cū p̄sonē diuine n̄ distinguant absolute s̄z relatiue. et fundamē tū infinitū manēs in distinctū possit s̄ dare op positas relatiōes originis q̄bz disticte p̄sonē p̄sticiunt. sic infra patebit. s̄ ipa diuina essen tia vna et indistincta p̄t se cū p̄pari tres disti ctas p̄sonas. Dic̄ doctor noster dic̄ et bñ q̄ illud demōstratiue pbare nō possum. q̄ uis rōes oppositas soluere possum. ac aliq̄s p̄suasiōes adducere. Et p̄suasio sua pulcra et bona ē hec. Dicit enī q̄ esse suppositi creati tri pliciter p̄licat. P̄mo ex diuinitate nature. nā cū esse sit actus nature p̄licata natura neces sario plurificat̄ ipm̄ esse. Secdo ex distantia quā habz esse ad naturā. Nam cū natura cre ata nō sit suū esse s̄z acquirat esse i supposito. optet ipm̄ esse p̄licari in p̄ra plurificatōnem suppositoꝝ. Tercio p̄licat̄ ipm̄ esse ex diuisi tate eozū q̄ sunt i suppositis. Nā si aliqd̄ ē in isto supposito dñis nūero ab eo qd̄ est in illo supposito optet q̄ ipm̄ esse numeralz plurifi cetur. Et qz in deo est tñ vna natura. et eē n̄ differt a natura. nec aliqd̄ est i vno supposi to qd̄ nō sit in alio. licz ad aliqd̄ siue relatio in

Egidius

vno repiatur. que nō ē in altero. iuxta illd̄ bo etij in de trim. Nō ḡ dici p̄t p̄dicatōez relati uam q̄c̄ rei de q̄ dicit fm̄ se ad dere vl̄ minu ere vl̄ mutare. que tota nō i eo qd̄ est esse cōsi stit. sed in eo qd̄ est in p̄patōne aliquo mō se habere. ḡ ipm̄ esse nō p̄licat̄ in diuinis. et est idē tribus p̄sonis. et p̄ n̄s nō apparet insolub il̄ repugnātia q̄n tres p̄sonē sil̄ possint stare cū vna natura diuina. Sed ḡ ista dicta est primo vna opinio q̄ dicit q̄ conclusio iā dicta p̄t demōstratiue pbari. et nō min⁹ euidētē q̄ ista. q̄ omē p̄positum ex dñis ē corruptibile. Demōstratōes aut̄ q̄s adducit sūt he Dis p̄fecta opatio termiat̄ ad aliqd̄ opatū. sed in deo sunt intelligere et velle tanq̄ p̄fectissime opatōnes. ḡ intelligere termiat̄ ad verbuz p̄ductū. et velle ad amorē. Sed cū nihil p̄du cat seipm̄. optet tale p̄ductū realiter differre a p̄ductē et ab intra. cū tales opatōes sint im manētes. h̄mōi aut̄ dñia in diuinis nō p̄t esse in essentia. ḡ in p̄sonis. P̄. quicqd̄ p̄fectio nis ē in creaturis ē deo attribuēdū exclusa oi annexa imp̄fectōe. s̄z naturā repiri in p̄lbus est p̄fectōis. q̄ aut̄ ex hoc p̄licet̄ natura ē im p̄fectōis. ḡ deo primū attribuēdū est. sedo ex cluso. P̄. natura q̄ tñmō esse p̄t in vno supposito videt̄ esse artata et limitata. s̄z natura diuina ē imensa et illimitata. ḡ tē. S̄z ista opinio stare nō p̄t. qz oē quod demōstrat̄ aut demōstrat̄ a p̄oū aut a posteriori. s̄z articulus trinitatis nec a p̄oū nec a posteriori p̄t demō strari. ḡ tē. maior p̄t p̄mo posterior. mino rem p̄o. Nō etiā posteriori puta p̄ effectū. qz ois natura creata nos ducit ad oppositū. cūz nulla natura creata manēs indiuisa sit repibil in pluribz suppositis. Nec a p̄oū puta p̄ cām. qz sc̄tissima trinitas cū ipa sit cā oim̄ nō habz causam. Ad p̄mū ergo dicēdū q̄ maior ē ḡa de opatōibus trāscūtibz. Ad minorē dico q̄ intelligere et velle sunt opatiōes imanētes. de q̄bus dicit̄. ix. metaph. et i. ethi. q̄ p̄ opatio nes imanētes nihil cōstēuit. s̄z ipē sunt finis et nō aliqd̄ opatum. Itē si p̄ intelligere et vel le necessario p̄sona ad intra in diuinis p̄ducere tur. tūc nō possent p̄uenire p̄sonē nō p̄ducēti et sic sp̄s̄ctus nec itelligeret nec velle. Item cū intelligere et velle in deo sint vnica et simpli cissima opatio. si distinctōez talū p̄ductorū in diuinis vis arguere ex distinctōe opatio num. tunc habebis vnū p̄ductū in diuinis. qd̄ est ḡ articulū sc̄tissime trinitatis. Ad secundū dicēdū q̄ minor nō est ḡa. qz tūc sem p̄terna et imaterialia essent imp̄fectiora ip̄is

Contra egi diū est opi nio

Contra illā opinionē

Solutio p̄ egidius.

sumit ex creature magnitudine et quantitate
 Secunda ex creature mutabilitate. Tercia ex
 creature bonitate. Quarta ex creature specio-
 sitate. Secda ibi. Alio etiā mō rē. Tercia ibi.
 Cōsiderauerūt rē. Quarta ibi. Intellexerūt
 rē. Tunc sequit illa pars. Nunc restat oñ-
 dere rē. Et diuidit in tres partes. Quia pri-
 mo oñdit mgr quō vestigiū creatoris creatu-
 ris impāuit. Secdo quō ex hmōi vestigio
 trinitas creatoris cognoscit. Tercio quō hu-
 iusmodi cognitio ē valde impfecta nisi p qñ
 to catholica fide pficit. Secda ibi. In illa enī
 sūma trinitate rē. Tercia ibi. Ecce oñsum est
 qliter rē. Dic qro hanc questionem.

Vtrū noticia qua deus esse cognoscit
 sit hūano intellectui natural? inserta.
 Et videt q nō. qz illud qd p alterū
 cognoscit nō est natural? insertū intellectu.
 sed deus cognoscit p creatural. iuxta illud ad
 Roma. i. Inuisibilia dei p ea q facta sunt rē.

Contra. Propositio p se nota q ad sui no-
 ticiā est hūano intellectui natural? inserta. s; h
 hec ppositio. deus ē. est p se nota. eo q pdica-
 tum sit de rōe sbiecti. g rē. In ista qstione
 quattuor sunt vidēda. Prio vtz i via pos-
 sumus cognoscere deū esse. Secdo vtrū pos-
 sumus cognoscere qd est deus. Tercio vtz
 deū ē sit p se notū. Quarto qd sit vestigiū
 de quo tractat mgr i lfa. et qualiter de? gno-
 scatur p vestigiū.

Primus ar-
 ticulus

Quantū ad primū

dicendū est q sic. Illud enī nō solū ptz p the-
 ologos. verū etiā qsi p oēs mūdānos phos.
 deū enī esse p mū motōrē pulcre deduxit arist.
 viij. phisicorū. deū esse vltimū finē pbauit. xij
 metaph. deū ē purū actū ibidē. Et in multis
 alijs locis phie sufficiēter pbant hmōi pposi-
 tōes. que deū ē necessario psupponūt. Pro-
 pter qd ait aug. xv. de tri. c. iij. Neq; enī di-
 uinoz libroz immō auctoritatē ēē deū pdicat.
 sed et oīs q nos circūstat ad quā etiā nos pti-
 nemus vniūsa ipa rez natura pclamat habe-
 re se pstantissimū cōditorē.

Secundus
 articulus.

Quātū ad secundū

dicendū q qdditatē dei ex nris naturalibz co-
 gnoscere nō possum. quia vl talis cognitio
 esset intuitiua. vl abstractiua. Primā hrenō
 possumus. qz cū sit btifica sequit q ex pur? na-
 turalibz britudinē attingere possemus. Nec
 abstractiua pē haberi ut sup? pbant in plo-

logo. q. iij. articulo. i. g rē. P. nullus effect? 2
 creatus ducit in cognitōem qdditatis cause
 infinite. sed qdditas diuina est causa ifinita.
 z omnis effect? creatus est finit. cū g nō pos-
 sum? deū in via gscere nisi p effectus. g rē.
 maiorē pto. qz effectus ducēs in cognitōnez
 qdditatinā sue cause optz q debita pportio-
 nē habeat ad talē cām. s; finiti ad ifinitū nul-
 la est pportio. viij. phicor. P. illud qd nō 3
 possum? diffinire illud qdditatie nō possu-
 mus cognoscere. sed deū nō possum? diffini-
 re. qz ome quod diffinitue scit fm Aug. xij. d
 cui. dei. sciētis scia pphēdit. P. pfecta dei 4
 noticia in via hri nō pt. s; ggnitio qdditati-
 ua est cognitio pfecta. g rē. P. illud quod 5
 nec directe cadit sb fantasmate nec aliqm ne-
 cessariā habz cōnexionē vl habitudinē cū eo
 qd cadit sb fantasmate illud qdditas nō pt
 cognosci a viatore. deus est hmōi. g rē. maior 6
 patz. qz intelligere nō stz vl est fantasia. vl n
 ē sine fantasia. z optz itelligentē fantasmata
 speculari. vt ptz. i. et. iij. de aia. P. ij. meta
 phisice d; sicut se habz ocul? noctue ad lumē
 solis. sic aie nre intellectus ad ea q sunt mani-
 festissima in natura. Et Dam. lib. i. c. iij. ait.
 q deū gscere qd sit ipossibile ē nob Lōra
 istā vitatē aliq antiq phi fuerūt. et p ipis pōt
 argui sic. Illa noticia ē hoi possibil? ex suis na-
 turalibz ad quā hndā naturale hz desideriu
 Sed ad ggnoscēdū deū hō naturale hz desi-
 deriū. g rē. maior ptz. qz naturale desideriu
 nō ē ad aliqd ipossibile. pbat minor. qz vilo
 qd qz effectū natural? desideram? scire cāz illi
 us effectus. g naturali desiderio qescere nō pos-
 sum? donec ad p mā cām q de? ē deueniam?
 Et ista etiā vid; ec intērio Aug. in li. p. fel. cū
 ait. fecisti nos dñe ad te. z in qetū ē cor nrm
 donec reqescat in te. P. si qdditatē dei scire 2
 nō possum? tūc nihil de deo scire poterimus.
 pns est falsuz. g z añs. falsitas aut pntis est
 nota. qz sic patuit in pmo articulo. nos gno-
 scim? deū ēē. pna ptz. quia ens simplicissimū
 nō habēs ptē et ptē. vl cognoscit total? vl pe-
 nitus ignorat. s; deus ē ens simplicissimum.

P. illd qdditatie gscim? cui? pdicatū el 3
 sentiale omūe in q puenit cū alijs cogscim?
 z cū h dñam sufficiēter distinctiua sui ab oibz
 alijs. s; nos gscim? ductu natural? rōis deū
 ēntialiter ēē sbam in quo pdicato puenit cū
 alijs. et cognoscim? ipm ēē purū actū et sūmū
 bonū siue vltimū finē in qbz pdicatis dñt ab
 oibz alijs. g rē. maior ptz. qz tal? noticia videt
 esse diffinitiuā et p pns qdditatuā. mioz s; h

Opinio ā
 nq; phoz
 q de? qddi-
 tatie hic
 gscatur

patet. qz dē quod ē aut est sba aut accidens. sed x^o nō est accidēs. qz aut sit pur^o actus et vltim^o finis. patz. xij. metaphisice. P. fm Aug. inuisa diligere possum^o incognita nequaqs. sed nos diligim^o diuinā bonitatē q̄ est idē qd diuinā q̄dditas r cēntia. q̄ aliq̄ mō cognoscimus diuinā eētā. Un̄ ait aug^o i epistola de orādo xū. Si oino qd est x^o nescire mus. non eū amarem^o. P. vbi esse r cēntia sunt idē real^o. ibi nō p̄t sciri si est nisi cognoscat qd est. Sed in x^o esse r cēntia sunt om̄i no idē realiter. et ip̄m scimus esse. q̄ rē. P.

4 non possum^o ppam passiōez alicui^o nature cognoscere nisi q̄scamus illā naturā. s; nos q̄gnoscim^o ppam passiōez nature diuine. p̄ta scimus xū eē imēsum et infinitū. q̄ cognoscimus naturā diuinā. Sed ista nō p̄cludit. qz lz natural^o possum^o q̄gnoscere qz x^o ē. tñ qd est p̄ loq̄ndo cognoscere nō possum^o iuxta illd̄ Damasc. li. i. c. iij. qm̄ q̄ x^o ē manifestum ē. qd p̄o est incōphēibile ē r omnino ignotū. Ad p̄mū q̄ dicēdū qz maior cū sua p̄barōne p̄t negari. qz natural^o nos desideramus non mori. qd p̄t. qz eq̄li necessitate desideramus fugā mali nociui et p̄secutōem boni p̄ficiui. sed natural^o vnū qd qz appetit eē et nō p̄t appetere nō esse. ut patuit sup̄ p̄ aug. r tñ ip̄ossible est rē corruptibile nō corrumpi q̄ntum est ex p̄t sui. Ad scdm̄ nego p̄naz. ad p̄barōem dicēdū qz eo ip̄o qz simplex non h; p̄t p̄t q̄gnosci fm̄ aliqd̄ sui q̄n̄ illo mō q̄gnitōis totū cognoscat. et iō bñ cōcedo qz q̄ cūqz cognoscat xū esse qz est. qz illo mō q̄gnitōis totū xū cognoscat et nō p̄t m̄ sui. et s̄lt i patria q̄ xū cognoscat q̄dditatie q̄gnoscat totam q̄dditatie xū. Ex illa tñ p̄pōe nō p̄cluditur qz q̄ q̄scit xū vno mō cognitōis qz ip̄sum q̄gnoscat om̄i mō cognitōis. Ad terciūm dicēdū qz maior est q̄ si cognoscim^o illd̄ p̄dicatū q̄m̄ue r illud p̄dicatū sp̄cale p̄fecte r q̄dditatie. ad minore dicēdū qz lz natura liter possum^o q̄scere h̄ qd̄ importat noib; talium p̄dicatoz inesse ei qd̄ significat noie isti^o s̄biecti qd̄ est x^o. nō tñ q̄scō q̄dditatie substantiā qz x^o p̄dicat. vl̄ purū actū q̄ ē deus vel summū bonū siue vltimū finē. lz arguitur ue p̄ creaturas deducēdo significata taliū p̄dicatozū cognosco eē cognitōe quia ē. For te dices illud cognoscat cognitōe qd̄ ē quod p̄ueniēter respondet ad interrogatōez factaz p̄ qd̄. et p̄ns etiā illud q̄gnoscat cognitōe qd̄ est x^o quo cōueniēter r̄ndem^o ad interrogatōem factā p̄ qd̄. Sed si querit qd̄ sit x^o. p̄ueniēter respondēt p̄dicatā et p̄silia p̄dicatā.

Rūdeo qz nō est necesse p̄pter p̄ueniētiā taliū r̄sionū de s̄biecto vel p̄dicans scire vel cognoscere qd̄ rei. s; sufficit cognoscere qd̄ no minus siue qd̄ significet talib; nominib;. qz eque p̄ueniētes p̄nt esse h̄mōi r̄siones iter minis nullā quidditatē realem significātib;. sicut in terminis supradictis. pura si querit. qd̄ est chymera: cōueniēter respondet nō enī siue nihil vl̄ figmentū. Ad quartū dicēdū qz quis cognoscimus xū in via solū cognōtōe quia est. x̄temus tñ eū sūme diligere. qz ex creaturis inuestigare possum^o cum esse sūmū bonū et vltimū finem. Ad formā etiā argumēti dicēdū qz bonitas xū nō ē nobis incognita. quia ex effectib; cognoscim^o eā q̄gnitōne quia est. et eodē mō q̄dditatie eius que ē idē qd̄ bonitas cognoscim^o q̄gnitōe qz ē. qz quis nō cognoscim^o eā cognitōe qd̄ vl̄ p̄pter quid loq̄ndo de qd̄ rei. Ad dictū augustini dicēdū. qz nos aliquo mō scimus qd̄ ē x^o. qz scimus qz noie xū importat res que eū me amabilis. et illud sufficit ad h̄ vt xū diligamus. Ad q̄ntū dicēdū qz quis sciam^o xū esse. nō p̄pter hoc scimus esse xū in se et q̄dditatie. Ad hoc enī qz sciam^o xū eē sufficit qz scimus hoc qd̄ importat noie p̄dicati necessario cōuenire ei quod importat noie s̄biecti. maior ergo p̄positio nō est x̄a. Nō enī sequit. scio deum esse. ergo scio esse xū. sed bñ sequit. qz scio esse xū eē. et eodē mō sequit. scio q̄dditatem xū esse. Ad sextū dicēdū qz minor nō est x̄a. ad p̄barōem dico qz dato qz imēsitā esset p̄pā passio xū nō sequit. scio xū esse imēsum. qz scio xū imēsitatē. qz bene sequit. qz scio imēsitatē xū eē. nō qz p̄cludit. qz q̄gnoscim^o xū passiōem. lz posset cōcludi qz sciam^o passiōem xū esse.

Quātus ad terciūm
 p̄cipale dicēdū qz fm̄ Boe. i li. de ebdomadi b^o. p̄pōez eē p̄ se notā dupl^o p̄t intelligi. Uno mō cōiter oib;. Alio mō solū sapiētib;. Ex p̄plū p̄oit x^o p̄mo. sic oē totū ē mai^o sua p̄te. ex p̄plū d̄ scdo. sic incorpalia nō eē i loco. Dis p̄missis dico qz h̄ p̄pō x^o ē p̄ se nota ē sapiētib; qz nō cōiter r̄ndr̄nter siue vulgariter oib;. qz illa p̄pō ē p̄ se nota ad min^o sapiētib;. e^o p̄dicatū ē de cēntia s̄biecti. s; eē idē qd̄ cēntia xū. qz rē. P. illd̄ ē p̄ se notū eē qd̄ n̄ p̄t cogitari n̄ eē. qz vtz. iij. meta. illa p̄pō ē p̄ se nota que mente directe negari nō p̄t. vel quam nullus potest negare. sed nullus p̄t p̄cipere xū non esse. nisi valde sit insipiens. quia nihil

Solutio
 Ad. 4
 Ad. 5.
 Ad. 6.
 Terci^o articu^o
 Cōclusio

P. nullus est...
 em qd̄ dicitur...
 una est causa...
 est finis...
 nō ē effectus...
 dices in cognōtōe...
 qz rē p̄pō...
 finitū ad h̄mōi...
 P. illud qd̄...
 dicitur nō p̄...
 o possum^o...
 r̄scit fm̄ Aug. r̄...
 dicit. P. p̄lecta...
 q̄gnōtōe q̄dditatie...
 P. illud qd̄...
 mate nec aliq̄m...
 p̄ h̄bitudinē cū...
 us qd̄ dicitur nō...
 h̄mōi. qz rē. maior...
 est fantasia. vñ...
 gentē fantasia...
 ma. P. i. meta...
 nocte ad iudic...
 ad ea q̄ sunt mani...
 am. lib. i. c. iij. qz...
 bile ē nob̄. Cōm...
 uent. et p̄ ip̄s p̄o...
 i possib; ex sui na...
 turalē h; r̄ndem...
 do naturale h; xū...
 naturale r̄ndem...
 p̄bat minor. qz nō...
 chideram^o scire qz illi...
 r̄ndem q̄dditatie n̄ p̄...
 m qz rē. x̄temus...
 o Aug. in li. i. c. iij. qz...
 r̄ndem q̄dditatie...
 si q̄dditatie xū scire...
 xū scire poterimus...
 allitas aut d̄ntis est...
 o arido. nos q̄gnō...
 ia ens simplicissimū...
 q̄gnoscat total^o vl̄ p̄...
 na simplicissimū...
 cam^o cur^o p̄dicatū...
 it eū alijs cogim^o...
 vltimū sūi ab oib;...
 em natural^o r̄ndem...
 o p̄dicato p̄ueniē...
 eē purū actū...
 qd̄ p̄dicatū r̄ndem...
 qz tal^o notā nō...
 qd̄ dicitur nō...

Extra opionem.

Solutio Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Instantia

a sapiēte p̄t concipi cū opposito illius quod
 est de sua formali rōe. sed esse dei est de sua for/
 mali et intrinseca rōe. ḡ rē. P̄ illa ppositio
 est p̄ se nota cui q̄libet sane mentis assentit i/
 mediate sola p̄supposita noticia terminoz
 quantū ad ea que p̄ terminoz vocabula im/
 portant. sed talis est hec ppositio. deus ē. er/
 go rē. maior patz d̄ se. r̄ minor patz p̄ an̄s. p̄
 sologion. c. iij. Dixi aut̄ in p̄cedenti rōne di/
 recte. et in ista dixi p̄supposita noticia termi/
 noz. quia in directe etiā p̄mū p̄ncipiū nega/
 uit ille eracilitus. vt patz. iij. metaph. etiā non
 cognito quid p̄ terminos importat omne p̄
 4 cipiū negari p̄. P̄ illa ppositio est p̄ se no/
 ta. in qua p̄dicatū sic se habz ad subiectū q̄
 habita significatiōe p̄dicati et subiecti statim
 cognoscit inexistētia p̄dicati in subiecto. ista i/
 qua esse p̄dicat de deo ē h̄mōi. ergo rē. P̄
 5 aliq̄ veritates secūde sunt p̄ se note. ergo r̄ v̄i/
 tas p̄ma. p̄ma patet. qz ignota causa necesse ē
 effectū ignorare. sed v̄itas p̄ma que deus ē est
 causa ois veritatis secūde. iuxta illd̄ auerrois
 ij. metaphisice. Est enī quoddā ens p̄ se ens
 z p̄ se vez. entitate et veritate cui⁹ omnia alia
 sunt entia et vera. sed v̄itas p̄ma nō p̄ esse p̄
 se nota q̄ntū ad cognitiōem q̄dditatū r̄ eēt/
 r̄ialem. ḡ erit p̄ se nota q̄ntum ad esse sine exi/
 stentiā. Forē eracilitus negaret an̄s. quia
 diceret nullā v̄itatē eē p̄ se notā. Sz illud ni/
 hil est. quia illud est p̄ se notū esse qd̄ dū ne/
 gāi necessario affirmat. sz v̄itas ē h̄mōi. ergo
 rē. p̄batio assumptē. quia negās veritatē aut
 reputat se false negare. et tūc mēte ponit veri/
 tatē. v̄l reputat se se negare. et tūc itez pone/
 ret veritates. quia cū nihil possit esse vez sine
 veritate. talis negatio nō possit esse vera nisi
 v̄itas eē supponat. Ista ḡ v̄itas vel est veri/
 tas p̄ma. et tunc habeo ppositū. v̄l est v̄itas
 secūda. tūc quia ois veritas secūda p̄suppo/
 nit p̄mā necessario sequit̄ idem qd̄ p̄mo.
 6 P̄ id cui⁹ noticia est natural: intellectui i/
 ferta est p̄ se notū. deum eē est h̄mōi. vt ait da/
 mas. li. i. c. iij. P̄ ista nō est min⁹ p̄ se nota.
 7 deus est. qz ista. incorpalia nō sunt in loco. sz
 secūda est p̄ se nota. vt vult Boe. in libro d̄
 ebdomadibz. vbi ait. L̄ ois animi cōceptio ē
 incorpalia in loco nō esse. ḡ deum eē erit cōis
 animi cōceptio. Sed cōtra istā cōclusio/
 nem vident̄ aliq̄ esse. p̄mittētes tñ hāc distin/
 ctionem q̄ p̄pōem esse p̄ se notā p̄telligi du/
 pliciter. Uno mō fm̄ se. et sic ppositio ē p̄ se
 nota cui⁹ p̄dicatū est de rōe subiecti. Alio mō
 quo ad nos. et sic nō sufficit p̄dicatū eē de ra/

Instantia
Solutio

Opinio
tho. p. i. q.
ij. ar. 1. r̄ lu
oz seq̄ciuz

tionē subiecti. sed optet nos scire quid ē subie/
 cti p̄ cui⁹ noticiā cognoscere possum⁹ neces/
 sariam connexionē et inherentiā p̄dicati cum
 subiecto. Et qz licet in hac ppositiōe. deus ē. p̄
 dicatū sit de rōe subiecti. tamē quid ē subiecti
 in via scire nō possumus. ideo dicit̄ q̄ ista p̄
 positio est p̄ se nota p̄mo mō. non aut̄ secūdo
 modo. Et hanc cōclusionē tā ipi qz seq̄ cel eo/
 rū multipliciter p̄bāt. Primo sic. illa ppo/
 sitio nō est p̄ se nota quo ad nos cui⁹ subiecti
 q̄dditatē nō cognoscūt nec omnes nec etiā
 ipi sapientes. sed q̄dditas subiecti istius ppo/
 sitiois deus est. est om̄ibz ignota. ḡ rē. P̄
 2 id quod demōstrat nō est p̄ se notū. sed deum
 esse demōstrat. vt patz. viij. phicoz. et. xij. me/
 taphisice. et in multis alijs locis phie. P̄
 3 noticia terminoz ppositiois p̄ se note imedi/
 ate offert se intellectui. sed tā phi qz doctores
 moderni multū laborauerūt circa noticiā ter/
 minorū p̄dicte ppositiois: ḡ nō est p̄ se nota
 P̄. quod est creditū nō est p̄ se notū. deū ef/
 4 se est creditū. iuxta illud Augul. li. ij. de libero
 arbitrio. c. ij. quod scit̄ de deo in p̄senti nō est
 scientia p̄replari sed fide creditū. P̄ illa p/
 5 positio nō est p̄ se nota q̄ ad nos in qua cōgni/
 tis terminis quantū ad illud qd̄ circa tales ter/
 minos p̄mo occurrit intellectui nō statim ap/
 paret necessaria connexio terminoz. sz ppositio
 p̄dicata est h̄mōi. qz dato q̄ circa hunc ter/
 minū deus p̄mū apparēs intellectui sit. q̄ ip̄
 se sit p̄ma causa v̄l p̄mū p̄ncipiū. adhuc non
 apparet imediate q̄ talis res habeat esse re/
 rum natura. qz multi posuerūt p̄cessum in in/
 finitū in causis et causatis. Multi etiā posu/
 erūt circūlatiōez cāz. quoz q̄cūqz dato non ē
 necesse eē aliq̄d p̄mū p̄ncipiū. P̄ ppositio
 6 cui⁹ subiectū nō p̄t p̄cipi vno simplici p̄ceptu
 nō est p̄ se nota donec p̄ḡscant p̄tes illi⁹ con/
 ceptus eē p̄possibiles. sz de⁹ q̄ est subiectū p̄di/
 cte ppositiois nō p̄t a viatore cōcipi vno sim/
 plici p̄ceptu. viator enī nō p̄t p̄cipere deus nisi
 p̄cipiat ipm̄ v̄l p̄ modū act⁹ puri. v̄l entis in/
 finiti. vel vltimi finis. v̄l p̄ modū alicui⁹ al/
 terius de cōsilibus. Sz q̄ iste p̄tes sint p̄pos/
 sibles puta purus act⁹ v̄l infinita entitas rē.
 nō est p̄ se notū. multi enim dubitauerunt
 an sit aliq̄d ens infinitū. ergo nec ipa ppositio
 erit p̄ se nota. maior patz. v. metaph. vbi di/
 cit̄. Quod enim in se fallum est de nullo pōt
 eē verum. nec aliquid de eo. P̄. autēna p̄/
 7 mo metaph. sue dicit̄. deū esse nō est p̄ se notū
 Sed iste modus mihi nō placz. qz null⁹
 p̄t vere et sciēter affirmare aliquā ppositioz eē
 mam

Cōtra thō
mam

p se notā. nisi ipse sciat eam esse per se notam. nesciens enī signū est affirmare hoc qd n̄ scit. Sz iste doctor dicit et affirmat p̄ dictā pp̄oz esse p se notam fm se. r h̄ in p̄mo membro sue distinctōis. ḡ v̄l affirmat qd nescit. v̄l scit eā esse p se notā. et p̄ns quo ad nos erit p se nota. qd̄ dicit sc̄do mēbro sue distinctōis. Et iō nisi aliud mihi occurreret illā distinctōem nō reputo esse verā. qz p̄mū mēbr̄ sc̄do videt̄ dicitur Ad p̄mū ḡ dīcēdū q̄ maior nō est s̄a. quia si in oi p se nota pp̄oz opteret nos scire qd dicitur realē sbiecti. ita q̄ n̄ sufficeret scire qd nois. tūc nulla scia pcederet ex p se notis. n̄n̄ est fallum. ḡ et āns. p̄b̄o c̄nam. qz pp̄oz p se note ex q̄bus pcedit et in q̄ resoluūt vltimate scia fundāt immediate sup obiecto scientie. r sbiecto autē scie in talibz p̄mis pp̄oibus cognoscim̄ solū qd nois. qz qd ref inq̄rit in sciētia et declarat. patz ḡ q̄ ad pp̄ositōem p se notā sufficit h̄re noticiā terminoz. q̄ntū ad qd nois. forte dices si scire quid nois sufficit ad pp̄oem p se notā. tūc ex terminis figmentoz posset fieri pp̄ositio p se nota. R̄ndeo q̄ hoc nō habeo p incōuenientī. qz hoc est p se nota. chymera est nihil. v̄l chymera est figmētū. Nam cognito qd impozetur p nomē chymere. q̄libz h̄mōi pp̄ositōem pcedit. Ad secundū dīcēdū q̄ minor nō est s̄a. qz in oibus illis demōstratōibz sp̄ p̄supponit̄ deus esse. et aliqd aliud q̄ esse sibi conuere pbat. puta. viij. phicoz. q̄ sit p̄mus motor imobil. ij. metaph. q̄ sit p̄ma cā. xij. meta. q̄ sit pur̄ act̄ v̄l vltim̄ finis. r̄ r̄ alijs Ad terciū dīcēdū q̄ noticiā terminoz pp̄ositōis p se note se offert intellectui eozū q̄bz est p se nota. ad minorē dico q̄ istoz terminozū noticiā se offert intellectui sapiētū qz illis est p se nota. Q̄ autē phi et doctores in tali materia laborauerūt et ad huc laborāt. hoc nō fecerūt ne qz faciūt ad cognoscēdū qd nois. v̄l ad habēdam solā noticiā terminozū. sed h̄ faciūt ad idagan das varias sbilitates circa entitatē et veritatē significatā p terminos Ad q̄rtū dīcēdū q̄ sicut illud qd est demōstratū apud sapientes p̄t esse solūmō creditū ap̄ rudes demōstratōem nō capiētes. sicut deū esse vnū erat creditū ap̄ diu deos. iuxta qd ait rabi moy ses sup illo s̄bo Deutero. Audi uis̄ d̄ns de⁹ tuus vnus est. deū esse vnū ex lege habet. erat tū demōstratū apud sbriles phos. sic illd qd est p se notum apud sapientes p̄t esse creditū apud vulgares cōes. Nec illa auctoritas augustinī est ad pp̄ositū. qz ibi aug⁹ loquit̄ de

deo fm psonaz trinitatē. et vt est remunerator animaz sanctaz. Ad quitū dīcēdū q̄ maior est s̄a si illa q̄ dicitis intellectui p̄mo occurrere circa tales terminos immediat⁹ et p̄us respiciūt ipos terminos q̄ termini mutuo respiciūt seipos. sed sic non est in pp̄posito. n̄ h̄l enī p̄us et immediat⁹ respicit̄ h̄ sbiectūz deus. q̄ h̄ p̄dicatū esse. si ue enī dicit p̄mum principū siue vltim⁹ finis. seu qcquid aliud volueris. oia talia p̄supponit̄ h̄ p̄dicatū qd̄ ē esse. Et ideo ista pp̄ositio est p se nota. q̄uis alie sint demōstrabiles. Potest etiā dici ad maiorē q̄ vera est. si cōceptio terminoz n̄ apparet sapiētī. Et tūc ad minorē p̄ interemptiōem. Ad sextū nego minorē. qz si deus nō posset cōcipi absolute sine talibz p̄dicat̄. tūc cōceptus p̄tis esset pp̄ositioz cōceptu totū. p̄nta cōceptus solū sbiecti essz pp̄ositioz cōceptu totū pp̄ositōis. planū est enī q̄ cōceptus in q̄ h̄ verbū est p̄dicat̄ terciō adiacēs est pp̄ositioz cōceptu in quo p̄dicat̄ sc̄do adiacens. h̄ in cōceptu solū sbiecti p̄dicaret̄ fm dictū istozū terciō adiacēs. puta dīcēdo. de⁹ est p̄mū p̄ncipium r̄ s̄ilia. et in cōceptu totū pp̄ositōis p̄dicaret̄ sc̄do adiacens. dīcēdo. de⁹ est. ḡ r̄c.

Ad septimū dīcēdū q̄ Auicenna nō negat illam pp̄ositōem esse p se notā quantū ad sapientes. sed quantū ad cōmunes vulgares Est etiā ali⁹ doctor qui nō curans supra dictam distinctōem quā ex dicitis adduci tō etij. dicit p̄dictā pp̄ositōem absolute r̄ simpliciter nō solū apud sapientes. sed etiā ap̄ omnes esse per se notam. Quod probat p̄mo sic Illud videt̄ oculibz intellectui naturale circa quod nō est videri et nō videri. sed p̄cedit apud omnes. sicut ait phus. v. ethicoz. q̄ ius naturale n̄ cōsistit i videri et nō videri. h̄z habet vbiqz p̄tatem eandem. Sed cōstat q̄ oēs gentes et omnis lingua et omnis natio q̄ vnq̄ fuit est v̄l erit. imaginat̄ aliquē sibi deum. ergo aliquē deū esse est per se notū. P̄. duarum pp̄ositionū quarū vna includit aliā r̄ p̄supponit eam. si includens est p se nota. r̄ inclusa erit per se nota. Sed ista pp̄ositio. deus est venerandus includit istaz. deus est. et est per se nota cū sit cōmunis animi conceptio. quia de lege nature est vt deo sacrificet. vt ait cōmētator. v. ethicoz. q̄ aut tali v̄l tali do sacrificetur positiuū est. ido cōmunis animi cōceptio oim̄ hominū est q̄ deus sit. P̄. que stio quid est p̄supponit notū esse si est. vt patz ij. posteroz. Sed omnes secte de mūdo inquirūt qd̄ est de⁹. ḡ omnes p̄supponūt q̄ deus sit.

Ad. 5

Ad. 6

Ad. 7

Aureolus

Solutio Ad. 1.

Instantia

Solutio

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

scire quid est scire
scire possum? nesci
entia p̄dicari cum
c̄ p̄p̄oz. deus ē s̄
tamē quid est sbiecti
s. ideo dicit q̄ ista p
mō. non autē sc̄do
n̄ r̄ ipi q̄ sc̄d̄o
P̄mo sic. illa p̄p̄o
ad nos cur̄? sc̄d̄o
ex omnes nec n̄
sbiecti istius p̄p̄o
gnota. ḡ r̄c.
p se notū. sed tūc
phicoz. et r̄. m̄
s locis phic. p̄
p se note imēd̄
r̄ phi q̄ doctores
ū circa noticiā r̄
ḡ nō est per se nota
p se notū. deū et
augustinū. q̄. x. libro
eo in p̄nti nō est
reditū. P̄. illa p̄
ad nos in qua q̄
qd̄ circa tales ter
lectū nō stant ap
terminozū. h̄z pp̄o
ato q̄ circa hunc ter
is intellectui sit. q̄
p̄ncipiū. ad huc non
res habet esse r̄
soluūt p̄cessum in
tas. N̄. nisi etiā p̄
oz q̄bz d̄o non ē
cipiū. P̄. pp̄ositio
vno simplici cōceptu
ḡ scant p̄tis illi? con
de⁹ q̄ est sbiectū p̄d̄o
atore cōcipi vno sim
nō p̄t capere deū? n̄
ā act̄ p̄mū. v̄l c̄mō in
v̄l p̄ modū alient̄ d̄
s̄ q̄ iste p̄tis sine p̄p̄o
v̄l inf̄n̄ ita entitas r̄
ti enim d̄n̄bitatōem
ū. ergo nec ipa pp̄o
patz. v. metaph. v̄l
fallim̄ est de mūdo p̄
deco. P̄. autē p̄
deū esse nō est p̄mū
mibi nō plas. autē
nare aliqui p̄p̄oz ē

Extra au
reolum

Sed nec iste mod⁹ mihi placet. qz illud
no est p se notu esse qd expimetaliter pcpit
de die in die trāsire in no esse. Sz multi ido/
latre videbāt sensibilibiter deos suos corrupti z
quotidie alterari. z in no esse trāsire. mior pa/
ter ex multis scōzū legendis. p̄z etiā Sapie
riū. et Jsaie. xl. vbi ostendit tales dii necessa
rio esse corruptibiles. maiorē p̄bo. qz illd non
est p se notū esse qd r̄isilz p̄t estimari non esse.
sed om̄e corruptibile dū nō actu sentit p̄t ve/
r̄isilz estimari nō esse. cū dinoscat in se habere
causam sue corruptōis om̄i hora possibile de/
duci in effectū corruptōis. ḡ nihil talū ē per
se notū esse. sed magis p̄ r̄iū p se notū est ipz
talē deum idolatrarū trāsire qnqz in non esse.

Item aliq̄ gentiles dicunt q̄libz die ado
rare tanqz suū deum primū aīal qd sibi occur
rit die illa. cū ergo eadē die possibile sit mori
animal illud qua die ipm deū suū reputabāt.
ideo patet q̄ apd tales gentes deū esse nō est p
se notū. cū illd qd putat deū videat corā ocul
suis euanesceere et trāsire in nō esse. Ad p/
mū ergo dicendū q̄ dato q̄ ois gēs vl natio
cogitet sibi deū. nō optet tñ q̄ reputet sibi per
se notū talem deū esse. cū ipm videat necessa
rio trāsire in nō esse. Exemplū de bel deo babi
lonis quē daniel destruxit. vt p̄z Dan. xiiij.
z de dagon deo philistinorū quē archa domi
ni manibus et pedibz trūcauit. et corruere in
faciē suā fecit. vt patz. i. Regū. v. Pro deo dy
cas mihi. quā vel qualē p se noticiā potuerit
isti et ceteri consiles habere de esse deozū suoz
quos videbāt tam turpiter tractatos

Solutio
Ad.1.

Ad.2.

Instantia

Solutio

secundū dicendū q̄ minor peccat p fallaciā
diuisionis. nullo enī exīte impatore adhuc tñ
ista est ḡa. impator est honorādus. tñ nō lz
inferre diuisionem. ergo impator est. qz cū ḡ par
ticipiū honorādus sit futuri t̄pis. ad r̄itatez
totius p̄positōis determinate p hoc futurum
participiū sufficit impatorē q̄uis non dū na
tum esse futurū. cui de iure sit honor exhiben
dus. Sed forte dices q̄ ex cōiunctis licet
inferre diuisionem. et vlz q̄ncūqz ḡ verbū est p/
dicatur tercio adiacēs licet inferre absolute ḡ
verbū est pur p̄dicat scdo adiacens qn̄ nulla
cōditio distrahēs apponit in cōposito. sz ve
nerari nō est p̄ditio distrahēs imo est augēs
dignitatem. ḡ bona esse videt illatio p̄dicta.
Rūdeo q̄ lz veneratio nō sit qd distrahēs
tñ futurū vt futurū respectu p̄sentis est distra
hens. cū ergo venerād⁹ sit p̄cipiū futuri t̄p
poris. iō implicat p̄ditōem distrahentē. Un
lz venire nō sit distrahēs. v̄tūz tñ est distra

hens respectu p̄sentis. vñ nō sequit. rex ē ven
turus. ḡ rex est. Ad terciū dicendū. qd ibi
ēquocaf. qz maior est ḡa loq̄ndo de qd rei. sz
minor de qd nois. q̄nt enī qd imporet ḡ no/
mine deus.

Ad.3.

Quantū ad q̄rtum

Quartus
articulus

principale est aduertendū. q̄ res triplz p̄t co/
gnosci. Uno mō cognitōe valde p̄fusa. Alio
mō cognitōe distincta et determinata. Tercio
cognitōe media puta nec nimis p̄fusa nec ni
mis determinata. Et hec media cognitio dicit
cognitio p̄ vestigiū. Vestigiū enī sortis alicui
materie imp̄ssum. nō solū ducit in cognitōez
eius p̄fusā. puta i cognitōez generis q̄ p̄gnosci
tur esse ḡa. corp⁹. vl aīal. nec ducit i cognitō
nem et⁹ v̄limate determinatā q̄ cognoscat esse
sortes. sz ducit in p̄gnitōez mediā. si cognitō
onē specificā qua p̄gnoscat esse ḡo. cognitōne
ḡo imaginis seu faciei cognoscat sortes. nō so
lū vt ḡo est. verū etiā vt sortes est. puta cogni
tōe determinata. Nec ḡ ad diuina trāsferen/
do ē itez aduertendū. q̄ in diuis sunt aliq̄ p̄fo/
naz diuiaz p̄pa. puta p̄nitas filiatio z p̄cel
sio. Aliq̄ sic sunt cōia q̄ nulli p̄sone sunt ap/
p̄pata. puta eēntia esse vl exītia. Aliq̄ sūt cō
muna tñ p̄sonis approp̄ata. puta potētia. sa
pia. bonitas. seu clemētia. licz enī ista tria sint
cōia et eēntialia. tñ p̄ri approp̄at potētia. filio
sapiētia. sp̄sūscō bonitas seu clemētia. Lū ḡ
diuinarū p̄sonaz trinitas cognoscat q̄ntum
ad supradicta p̄pa. qz h̄mōi noticia ē magis
determinata z distincta. nō dicit vt sic de⁹ p̄fici
p̄ vestigiū. sz magis p̄ imaginē. de q̄ imagine
dicit in sc̄q̄nti q̄stōe. Si etiā de⁹ p̄gnoscitur
q̄ntū ad simplr cōia nulli p̄sone approp̄ata.
nec vt sic cognoscat deus p̄ vestigiū. eo q̄ tal
cognitio sit q̄si general et p̄fusa. Si autē q̄ntū
ad cōia approp̄ata hic i via exītes p̄sidera/
mus ipm deū attēdēs q̄ p̄ris potētia oīa p̄
duxit i mēsurā. filij sapia i nūero. sp̄sūscōi bo
nitas i pōdere. iuxta qd ait ille sapiēs ipi deo.
Dia p̄stituit i numero pōdere z mēsurā. sic
deū ex creaturis cognoscim⁹ p̄ vestigiū. Un
de illd vestigiū sūmet trinitatis attēdēs brūs
Aug. vi. de tri. c. ix. sic ait. D̄pret ḡ vt creato
rem p̄ ea que facta sunt intellectu p̄spicientel
trinitatē intelligam⁹. cuius in creatura quō
dignū est apparet vestigiū. Illud autem ve
stigiū quo d sapiens appellat mēsuram
numerum et pōdus. beatus Aug⁹. iij. sup
gēn. appellat modū sp̄ez z ordinē. ita q̄ mod⁹

Quibus bene intellectis clare videre possumus causam diuersitatis in dictis augustini. quibus quibus concedit imaginem trinitatis absolute esse in anima rationali. quibus cum actu intelligit. et quibus quibus intelligat. quibus cum intelligit seipsum. quibus cum solus actus predictos elicit circa ipsum deum. in terra quod idem augustinus ait. xliij. d. tri. quod imago dei est in mente. non quod sui meminit se intelligit et amat. sed quod per deum a quo facta est meminisse amare et intelligere.

Secundus articulus. **Quantum ad secundum**

principale dicendum quod predictae partes imaginis differunt a suo fundamento. scilicet ab essentia anime realiter realitate absoluta. Et hanc conclusionem probat venerabilis doctor frater Egidius sic. Impossibile est operationem immanere et non permanere immediate fluere siue procedere a subiecto incorruptibili et permanente. scilicet intelligere et velle sunt operationes immanentes et non permanentes. substantia anime est incorruptibilis et permanens. ergo etc.

Et confirmat. quod in eadem natura ea que multum duntur non fluunt ab ea nisi mediatis his que minus duntur. scilicet operatio predicta nec est substantia nec permanens. ergo fluere ab essentia anime mediante potentia. que quibus non sit substantia. est tamen permanens.

1. In angelo dicitur potentia ab essentia. et in homine. probat antequam. quia cum medium non possit magis differre ab extremis. quam extremum ab extremo et cum intelligere sit medium inter intelligens et intellectum. quoniam angelus intelligit essentiam suam si in eo non differat potentia intellectiva ab essentia intellectiva. suum intelligere esset idem quod sua essentia.

2. Idem finem idem esset mouens et motum. et directe reduceret seipsum de potentia ad actum quoniam angelus intelligeret essentiam suam. 3. Id quod habet preteritum super actum immediate fundamentum in aliqua essentia vel natura. illud habet preteritum super omnia alia fundata in ea. et per se super ipsam naturam. cum nulla creata natura possit esse sine accidente. sed fantasma habet preteritum super ipsum intelligere. ergo si ipsum intelligere immediate sine potentia media fundatur in essentia anime. ipsa natura vel essentia anime intellective erit corruptibilis. Sed ad has rationes quidam de tria opinione rident. Ad maiorem preteritum rationis dicunt quod vera est loquendo de operatione non permanente siue fluxibili diuisibili. sicut est motus. non autem de indiuisibili sicut est generatio. Licet enim materia subiiciatur motui mediante aliquo quo accidente permanente. immediate tamen per se ipsam subiicitur generationi. sed intelligere est operatio

27. Egidium soluit.

diuisibilis. Ad secundum negant antequam. ad probationem dicunt quod vera est de medio compositio non autem de medio coniunctio. prout enim duo panni extremi coniunguntur mediante acu ferreo. nunc autem ita est quod ipsum intelligere se habet ut medium coniunctio. Ad tertium dicunt quod hoc non erit finem idem. quod requiritur ibi species intelligibilis per quam reducitur in actum. Ad quartum dicunt quod actio et passio dicuntur equoque parte est in anima intellectiva et in alijs. quod in alijs magis facta abijcit a substantia. in anima autem est salus et perfectio. et ideo si fantasma habet potentiam statem super ipso intelligere. ex hoc non sequitur quod possit animam corrumpere sed magis sequitur quod possit ipsam saluare et perficere. Sed iste solutio non videtur valere contra rationes predictas. quia commentator interimit ea que dicit ille doctor ad maiorem preteritum rationis. Ponit enim expressum in de subiecto orbis. quod materia nunquam separata a diuisionibus. ergo etiam in puncto generationis materia haberet aliquod accidentem permanentem. puta ipsas dimensiones. a quibus ut ait commentator nunc quod totaliter poterit separari. Sed in his que dicit ad maiorem negat Aristoteles primo de anima. ubi dicit. quod intelligere est cum continuo et tempore. et ideo finem hoc ipsum intelligere non videretur esse totaliter indiuisibile. Sed quicquid sit de his. dico quod iste assumit non sile per simili. quia materia respectu ipsius generationis est in potentia ad esse. sed potentia anime respectu ipsius intelligere est potentia ad operari. licet autem aliquid creatum per essentiam suam possit immediate suscipere esse. nulla tamen substantia creata potest immediate operari. quia substantia nullius operationis potest esse immediatum principium. ut expressum dicit commentator. vij. metaphisice. Licet enim forma substantialis ipsius ignis vel cuiuscumque alterius rei sit principium principale. non tamen immediatum. Ignis enim principaliter producit ignem. tamen mediante calore. Sed forte dices. agens instrumentale non agit nisi motum ab agente principali. ergo saltem illius motus siue influxus substantia erit principium immediatum. Respondedo. licet quando principale et instrumentale sunt suppositaliter distincta. necesse sit ipsum principale aliquid motus influere in instrumentale. sine qua motus in instrumentale non tenderet in tale actionem. dolozza enim nunquam edificaret nisi a domificatore moueret. tamen cum principale et instrumentale sunt naturaliter connexa. non oportet tale influxum fieri. quia propter solam naturalem assistentiam ipsius principalis agentis ipsum instrumentale agit in virtute

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Contra solutões 27. Contra 1.

Instantia

Solutio

principalis. Causa autem istius ordinis principis si querit. dico quod est ipse generans datus principali virtute principalis. et instrumentaliter virtutem subordinatam respectu illius principalis agentis.

Contra. 2.

Nec secunda solutio valet. quia licet virtus media quod ponis modicum sit ad oppositum. si tamen vni illorum debemus assilare ipsum intelligere. magis assilabit medio oppositio. quia cum ipsum intelligere sit suorum extremorum ad invicem assilatiuum oportet quod principet naturam virtutis extremi. obiecti. et subiecti. et sic distinctio tua directe contra te. nec exempla tua valent quae in opposito. quia nos loquimur de medio per accens naturam. tu autem exemplificas de medio per accens artificialem.

Contra. 3.

Nec tertia solutio valet. quia doctor noster arguit de intellectu qua angelus intelligit essentiam suam quam sine media specie intelligit. cum sit naturaliter sensibilis suo intellectui. Nec quarta solutio valet. quia si cur oppositum in opposito. sic oppositum in opposito. Si ergo fantasma illustratum per suam plenitudinem esset causa perfectio fundata in essentia anime immediate. tunc per suam absentiam erit causa destructio eiusdem perfectionis. et per consequens destructio ipsius essentie. sicut deduxit doctor in sua ratione. Potest etiam predicta conclusio probari sic.

Contra. 4.

Quaecumque sunt eadem realiter impossibile est vnum essentialiter remanere altero essentialiter corrupto. sed virtus visiva essentialiter et realiter corrupta manente essentia anime incorrupta. maior patet et singulariter in opposito. cum essentia anime sit incorruptibilis. et corruptibile in corruptibile differunt genere. ut dicitur. et metaphysice. minor patet. quia cum aliquis efficiat eorum hoc non potest esse propter solam cessationem ab actu videndi. quia sic quod clauderet oculos fieret eorum. ergo oportet quod cecitas contingat propter corruptionem alicuius intrinseci principij visiois. quod principium nos appellamus potentiam visivam. Forte dices quod non corruptibile potentia visiva sed corruptibile pupilla que est organum illius potentie sine qua illa potentia cum sit organica non potest operari exercere. Hoc non valet. quia dato quod oes potentie sint immediate realiter quod essentia anime. tunc non habes quare vna magis sit organica quam alia. vel vna sit magis separata quam alia. Item potentia organica subiective fundatur in organo a quo dicitur organica. cum ergo corruptio subiecto corruptat omne illud quod fundatur in eo. ergo corrupta pupilla non poterit talis potentia remanere.

Confirmat conclusio

Instantia

Solutio

Confirmat

si potentia anime essent realiter idem cum essentia anime. tunc essent idem realiter inter se. falsitas contra est nota. quia intellectus dicitur realiter a voluntate. et virtus visiva ab auditiva. et sic de singulis. et sequitur per Aristotem. philosophorum. ubi dicitur. Que vni et eadem

sunt eadem inter se sunt eadem. Sed forte aliquid contrarie opinionis diceret illud consequens non esse falsum. Ideo probatur illa falsitas per alias consequentiam sic. Si potentie non differret realiter operatioes potentiarum non differret realiter falsitas istius consequentis ipsi negare non potest. quia videre non est audire. nec intelligere est velle. et sic de alijs. consequentiam probatur. quia dicitur. item. de anima quod opinatiuum differt ab intellectivo. quia opinatiuum differt ab intelligere. Sic a simili. Item. possibile est operatioes genere dantes esse ab vno creato principio immediate. sed operatioes appetitive et cognitive differunt genere. maior patet quia sicut ait Aristoteles. philosophorum. si potentia sanandi et potentia egrotandi sunt idem. tunc sanari et egrotari erunt idem. Per ea que sunt in secunda specie qualitatis differunt realiter ab essentia anime. cum illa sint accidentia absoluta. essentia autem anime sit substantia. sed oes potentie anime actiue que passive sunt in secunda specie qualitatis. si potentie anime essent idem realiter quod essentia tunc vnum indivisibile fundamentum creaturam fundaret simul oppositas relationes. quod est proprium solius essentie diuine. cui hoc potest conuenire ratione sue illimitationis infinite. consequentiam probatur. quia potentie anime quedam sunt actiue quedam passive. actiuum autem et passiuum fundant oppositas relationes. Item cum vna potentia moueat aliam idem esset motiuum sui ipsius.

Instantia

Solutio

3

4

5

Tho.

Istam autem eandem conclusionem probat doctor. coram quibus rationibus. que quibus legitime possunt improbari. adducam tamen eas et recitabo instantias contra eas gratia exercitij. Argumentum enim primo sic. Si anima esset immediatum principium operandi. semper habens animam semper operaretur opera vite. que sunt intelligere et velle. quia sicut habet animam actualiter viuunt. sic etiam. Item. sicut se habet essentia ad esse. sic se habet potentia ad agere. ergo permutatum sic se habebit essentia ad potentiam sicut se habet esse ad agere. Sed in nulla creatura esse est idem quod agere. ergo nec potentia erit idem quod essentia. nec e converso essentia erit idem quod potentia.

Item. diuersitas actuum arguit diuersitatem potentiarum. Sicut enim videmus quod quia ignis calefacit et tendit sursum. oportet quod distincta istorum actuum habeat principia. puta caliditate et leuitate. sed intelligere et velle differunt realiter. ergo etiam. Item. immediatum principium produciendi oportet esse proportionatum effectui produciendo. quia in tali principio produciunt assilatiui sunt producti. cum ergo intelligere sit accens. immediatum principium produciuum sui etiam erit accens.

3

4

Turādus 5 **P**actus et potentia sunt in eodē genere. s; actus intelligēdi et volēdi sunt accidētia. er/ go potētie eoz erūt accētia. **P**. quidā alter pfirmat dictā pclusiōem sic. Illud qd d se n̄ dicit ordinē ad actū sed est indrns ad diuer/ los actus. opret q p aliqd dēterminetur si ali quem istoz actū dēterminare dēbet pncipiare **S**ed eēntia aie est indrns ad quēlibet suozū actūū. ergo illud quo dēterminat ad distinctos actus suos h̄ vocamus potētia. **S**ed licet p̄lo sit p̄ssima. ista tñ media multipl̄ p̄nt im̄probari. **Q**uantū enī ad primū negan/ da est p̄na. q; si p̄na esset bona. sequit enā cō tra nos q; sp̄ habens intellectū sp̄ intelligeret. **N**ec enā illud qd inferūt dē esse viuo est sile. q; viuere respectu intelligere ē actus primus. q; viuere viuētib; est esse. vt d; in. q. dē ania. sed stante actu p̄mo actus sc̄dus multipl̄ p̄t impēdū p̄pter h̄ q; plura requit actus lecu/ dus q; actus p̄mus. quozū quocūq; dēficiē te dēficiat talis actus. **A**d sc̄dm posset breuī ter dici q; p̄mutata p̄porcio nō p̄cludit ne/ cessario. nisi cū p̄porcio sumit in termis q̄nti tatiuis. **I**sti autē termini nec sunt q̄ntitatiui. nec sumunt q̄ntitatiue. **U**el p̄t dici q; p̄ma p̄ porcio est p̄a q̄ntum ad q̄ndā naturalē coex/ igentiā. pura sicut impossibile est q; sit esse si/ ne essentia. ita impossibile est q; sit opari sine potētia. et tūc sic p̄cessa p̄porciōe in p̄mutan/ do cōmittit fallacia figure dictōis. q; mutat coexigentia in d̄ntiā. vñ si vniformis obser/ uet p̄cessus bñ p̄cludet pura facta termiozū p̄mutatōe. tūc ex p̄cedentib; sic d; inferri. s; impossibile est esse potētia sine essentia. q̄ im possibile est opari esse sine esse. **F**orte dices si potētia p̄supponit eēntiā. ergo differt ab ea **S**i essem p̄rie opiniōis dicerē q; idem p̄t seipm̄ supponere. s; alia tñ rōe. **A**d terciū dicendū q; licz illa inter ceteras sit efficacior. tñ volēs fugere p̄t dicere q; sicut agēs equocū pura sol p̄ vnā et eandem p̄turē inducit alias z alia formā fm̄ aliā et aliā dispositōez p̄nci/ piū susceptiui. **S**ic vnā z eadē aia cū sit p̄nci/ piū equiuocū respectu suaz opationū. ad p̄ sentia obiectozū aliaz et aliaz rōnū poterit a/ ctus elicere nō solū d̄ntes specie. veruētia ge/ nere. si rōes obiectozū fuerint genere d̄ntes. h̄mōi enī actus et opatōes nō capiūt spēm z distinctōem ex s̄biectis. sed ex obiectis sum ptis fm̄ rōes obiectales. **A**d q̄rtū dicēdū q; illa p̄porcio assilatiōis nō habz locū in p̄o ductōibus equocis. q; nigredo q̄nq; fit a ca/ lore q̄nq; a frigo zc. et calor q̄nq; ab igne. q̄n/

Solutōes
pra rōnes
thome
Ad.1.

Ad.2.

Instantia

Solutio
Ad.3.

Ad.4.

q; a motu. vt ait p̄mētator. ij. celi et mundi. **E**t s̄dit ibidē. q; nō omne qd fit: fit a sibi si/ mili in specie vl̄ genere. nisi solū in generatōe s̄stantiaz vn̄iuoca. s; in p̄posito nō est gene ratio vn̄iuoca. cū act⁹ nō sit eiusdē sp̄i cum potētia. **A**d quintū dicendū q; ibi p̄mit/ tit fallacia cōnotatiōis. q; duplex est potētia. vna a q̄ itur in actū sine q̄ fit actus. sicut hō i potētia fit hō in actu. z illa potētia p̄a cōma ior. **A**lia est potētia que elicat actū. z illa cō cludit argumentū. et p̄ p̄ns mutat mediūm. **I**te argumentū p̄t duci p̄tra doctorē. quia fm̄ cum potētia est q̄dā actus essentia. et per p̄ns essentia habz rōem p̄fectibil̄ potētie re spectu tal̄ actus qui dicit potētia. **S**i igitur potētia sp̄ est in eodē genere cū actu. alle actus que appellam⁹ potētia erit in eodē genere cū essentia aie. et p̄ p̄ns nō erit accēns s; s̄bsta tia. **A**d sextū aduictū p̄ aliū doctorē p̄t di/ ci q; ad actus specie vl̄ genere d̄ntes ania dē terminatur fm̄ rōes obiectales specie vl̄ ge/ nere d̄ntes. **E**t licz aliquemec rōnes sint tacte p̄ solutōes quas adduxi p̄tra rōes illo/ rū doctorū. tñ adhuc manēt in cōcussē p̄pter varias dēclaratōes z p̄batōes q̄b; sunt sulci/ te. **N**ec reputo has solutōes sp̄ necessarias nec in om̄ib; simpliciter p̄as. et maxie vbi di ctis meis p̄mis in aliquo obuiarēt. z id̄ dixi. q; h̄mōi instātiās vellē adducere gr̄a exercitiū **S**ed p̄tra supradictā p̄ritatē cōclusam sūt vane doctorū opiniōes. **P**rimo enī sunt q̄dam dicētes q; potētie anie sunt idē realiter cū essentia aie. differūt tñ formaliter inter se sicut pres̄ p̄rtiales exites in eodē toto. **D**icunt enī aiam esse q̄dam totū p̄rtiūū contē tuum pluriū. que tñ oīa realiter sibi idēnti/ cant. **Q**uod p̄mo p̄bant auctoritate an̄. i. li. dē cōcordia z p̄destinatōe. vbi ait. **N**on ē aut ratio vl̄ volūtas tota aia. sed vnaq; ē aliqd anime. **I**te. ij. dē aia dicit q; destructo visu nō manet oculus nisi equoce. sed planū ē q; ad remotōem accētis s̄bstantia manēs nō di citur equoce manere. ergo visus erit eēntia vl̄ s̄bstantia aie. q̄uis n̄ tota. **I**te lincoñ. i. cō mēto sup̄ dē di. no. ait q; eadē forma s̄bsta/ rialis dicit forma in ordine ad naturā. et di/ citur virtus in opatōe ad actū. **A**lij ad id̄ sic. **S**icut ex p̄te obiecti idē fm̄ rem solū dis/ ferens penes rōes formales obijcit ipi anie fm̄ diuerlas ei⁹ potētiās puta ens vez et to num. eadē enī res que fm̄ se p̄siderata dicitur ens. in ordine ad intellectū dicit vez. et in or/ dine ad voluntatē dicit bonū. sic eadē anima

Ad.5.

Ad.6.

Scot⁹ et
cocon

Alij ad id̄

in se considerata dicitur eentia . put est apta nata moueri a vero sub ratōe veri dicitur intellectus . pro ut est nata inclinari ad bonū dicitur volūtas . Et hāc dicitur esse intentōez auicēne . vi . naturalium

Rōes illoz ad p̄sens nō potui iuenire . pol sum tñ si placz p̄p̄is sic arguere . Si eentia aie nō esset sua potētia . tūc eentia esset in potētia ad talē potētiā . v̄l ḡ eentia est eadem realiter cū ista potētia scdo dicta v̄l nō . si sic . tunc eadē rōne potuit eē eadem cū p̄ma potētia . si nō tūc p̄cessus est in infinitū . P̄ria p̄positio p̄tz . qz q̄cqd est in subiecto realz differēs ab eo respectu illi dicitur fore in potētia . P̄ . si p̄hm in p̄dicamētis p̄p̄iū est substantie fm sui mutatōez esse susceptiuū d̄noz . sed intellectus et volūtas suscipiūt d̄na . ḡ erūt substantia ipius anime . P̄ . sicut materia ē i potētia ad sensibiles formas . sic aīa intellectua ad intelligibiles formas . sed materia ē eentia i ter sua potētia . v̄l p̄tz p̄mētatorē in de substantia orbis . ḡ zc . Sed illa opinio stare non pot . quia sicut ait Bern . sup canti . soli dei p̄p̄iū est idē esse eentia et potētiā . ergo zc .

Ad p̄mā auctoritatē dicitur qz vnaqz potētiā illaz est aliqd aie . quia est qdam naturalis p̄p̄etas aie . Ad scdm dicendū qz destructo visu oculi manet equiuoce . put est instrumentū vidēdi . et ad h̄ sufficit qz destruat illa q̄litas fundata in oculo rōe cuius habuit virtutē visuā . nō tamē manet equiuoce put ē ps carnis hūane . quia etiā cecus oculi h̄tate repōt vitam quā etiā p̄us habuit p̄ aīaz que est totius corpis forma substantia . Un̄ puto si cecus p̄ungeret in oculo h̄tēt sensum tactus q̄ h̄mōi lesionē sentiret . quod eē nō possz nisi illa pars animata eēt aīa sensitua . Ad terciū dicendū qz aīa respectu opatōis dicitur virtus . nō immediate exequens sed est virtus p̄ncipalis

Ad illud autē qd illi alij addūt dicendū qz nō est sile . qz cū nihil intelligit intellectus in quod volūtas nō ferat . nec aliqd velit voluntas qd intellectus nō intelligat . optet qz obiectū volūtatis et intellectus coincident fm realē identitatē . quous d̄rant fm rōes obiectales . sed sic esse nō pot ex pte potētiarū . put in . ij . li . di . xxiij . patebit . Ad dictū auicēne dicendū qz auicēn . intēdit dicere qz aīa est radicabilē et p̄ncipale p̄ncipiū omnīū actūū imēdiatē elicatorūz a quibuscūqz potētīs suis . sicut etiā ait p̄hs . ij . de aīa . qz anima est quo p̄mo viuunt sentimus et intelligim . nō tamē per hoc intēdit ab ipa aīa essentia excludere distinctionem realem imēdiatoz p̄ncipioz .

Ad primā ratōnē dicitur qz licz aīa p̄ eentia suam et nō p̄ aliquid aliud sit subiectū potētie intellectiue ac volitiue . nō tñ potuit imēdiatē subijci ipi actui vt supius fuit p̄batū

Nec est silis comparatio ipius ad potētiā q̄ ē in potētia ad potētiā . que est qdā passio p̄manens in eentia aīe . et eiusdē anime ad potētiā qua est imēdiatē in potētia ad actū qui est qd trāsiens sine nō p̄manens in ipa aīa . Als sic inuenit . Ad p̄mam ratōez dicendū qz nō est silis comparatio essentie anime ad potētiā qua s̄est suis potētīs que sunt sine p̄p̄ie passioēs . et eiusdē eentie ad h̄mōi potētiās mediātibz quibz elicit suas opatōes . qz lz substantia sit imēdiatū subiectū sine p̄p̄ie passiois . tñ non pot esse imēdiatū p̄ncipiū sine op̄ratōis . Et ideo lz prima potētia sit idē qd eē anime . alie tñ potētie differūt ab eentia anime . Sicut quous substantia sit realiter indistincta a sua potētia receptiua . tñ realiter est distincta a sua potētia opatiua . Ad secūdū dicendū qz nō optet substantiā imēdiatē suscipere quous cōtraria . suscipit enī albū et nigz mediātē alio accidēte . puta mediātē q̄ntitate . nō possēt sine q̄ntitate recipe . sic zc . Ad terciū dicendū qz nō est sile de potētia receptiua et potētia actiua . qz licz substantia possit imēdiatē suscipere . nō tñ pot imēdiatē agere . Et tñ equiuocat de potētia materie . vt patebit in scdo libro . vbi illā sniam sp̄caliter tractare p̄pono

Est etiā alia opinio opinōi iā dicte satis vicina que dicit qz potētie anime sunt p̄p̄ietates ipi aīe substantiales emanātes imēdiatē ab eentia aīe . que eo ipso qz emanāt ab aīa nō sunt ipa aīa . tñ quia imēdiatē emanāt ab ipa non declināt in aliud genus . lz sunt in eodē genere cū ipa aīa . tñ p̄ reductionem . ita qz nec sunt idē oino p̄ essentia . nec tñ d̄rnt qz sint aliter generis . Sed nec illa opinio stare potest . qz ea q̄ manāt naturalz a subiecto sunt accidētia . et p̄ se q̄ns esse nō p̄nt in genere substantie sine in eodem genere cū substantia . P̄ . quecūqz naturalz manāt ab eodē subiecto . sic naturali ordine manāt qz scdm p̄cedit mediātē p̄mo . et terciū mediātē secūdo . Si ergo p̄pter hoc qz imēdiatē manāt ab eentia tu dicit eas esse i eodē genere cū eentia . tūc quia vna sola . s̄ p̄ma manāt imēdiatē de eentia . illa sola esset in eodē genere cū essentia . alie autem omnes declinārēt in aliud genus . cuius oppositū tu intendis . P̄ . cū dicit qz potētie sint cōsubstantiales eentie . v̄l sumis substantiale fm p̄mū modū dicendi p̄ se v̄l penes scdm . Si

Solutio rationū Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Bonaue.

Contra eū.

or. n. edi et mudi
necōd fut. fra a silio
nō solū in generatōe
p̄p̄osus nō est gene
o sit cuiusdā ipi cum
dicendū qz v̄l cum
duplex est potētia
sit actus . sicut h̄m
illa potētia p̄a cū
licet actū . et illa nō
nō mutat mediu
p̄tra doctorē . quia
verus essentia . et p̄
p̄fectibil potētia re
potētia . Si igitur
ere cū actū . ille actū
ent in eodē genere
o ent actūs s̄ h̄m
alij doctorē p̄p̄iū
nere d̄ntes aīa de
reales specie v̄l ge
quē mee rōnes sunt
dupl p̄tra rōes illoz
aut mēdē esse p̄p̄e
atōes qz sunt silio
lūōes ip̄ necessitatē
p̄a . et mēdē v̄l d̄
do obuiatē . et d̄
adducere qz a p̄p̄e
nā iuratē cōclūmēt
es . P̄mo enī h̄m
tūc enī h̄m d̄ntes
it tñ formaliter inter
tes mēdē toto . Di
am rōē p̄tānū cōtē
aīa realiter s̄ d̄ntes
nt auctoritatē auicē
rōe . v̄l auicē . Non cō
aīa . s̄ vnaqz ē aliqd
a dicit qz destructo visu
equiuoce . sed planitē
substantia manēs nō
ego vilis est eentia
n̄ tota . Itē lincō . h̄
nā qz eadē forma substantia
eodē ad naturā . et
de ad actū . Blis d̄
ectū idē fm rem s̄ d̄ntes
omales obijci p̄
mas puta ens v̄l
ac fm . h̄m d̄ntes
lectū dicit . et mē
dicit bonū . s̄ cōclūmēt

Contra opinionem.

Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad alios

penes p̄mū tūc erūt idem realiter cū essentia: z sic omnes rōes sup̄ius assignate erūt cōtra istū doctōrē. Si penes sc̄dm tūc d̄rnt realz ab ea. ḡ rē. P̄. omne qd̄ est vl̄ est sb̄stātia vl̄ accidens. illa p̄z p̄ simpliciu sup̄ pdicamēta vbi ait. q̄ q̄cunqz nō sunt sb̄stātie sunt accidentia. z Avicēn. ij. meth. sic ait. P̄. aia d̄iuisio entis vl̄ est s̄ba vl̄ accidēs. Et p̄z i libro de ortu sciārū. vbi dicit. Scias nihil eē p̄rer sb̄stātia et accidēs et creatorē vtriusqz. ḡ ille potentie aie vl̄ sunt accidētia. et tūc n̄ poterunt esse in pdicamēto sb̄stātie. vl̄ sunt s̄be. z tunc vl̄ erunt sb̄stātia q̄ est eētia aie. z tūc essent ip̄a anima. cuī? oppositū tu dicit. vl̄ sūt alia sb̄stātia. z tūc in eadē anima erūt p̄les sb̄stātie realiter distincte. qd̄ est in cōueniens. ergo rē. Et ideo ē alia opinio q̄ ponit q̄ potentie sunt idē realz cū eētia anime. n̄ ad dunt aliqd̄ sup̄ eētia nisi solū respectū ad actum. puta volūtas ē eētia aie. et d̄z potentia ex respectu quē habz ad actū volēdi. z sic de alijs. Et isti cū suis seq̄cibus h̄nt mltas rationes. Arguūt enī sic. Illo mō q̄ magz cōformiter et p̄prie poterim? saluare imaginem sc̄te trinitatis in nobis. eo mō debem? ponere potentias anime respectu eētie. sed ponēdo eas esse idē absolute z differre respectibz magis saluamus rōnem pdicte imāgis. ergo rē.

2 P̄. id qd̄ est nobilissimū in toto regno aie hoc p̄tinet ad sb̄stātia sine eētia anime. quia si tale qd̄ esset acc̄ns. tūc acc̄ns eēt dignius et nobilius sb̄stātia. sed libras que ē idēz quod voluntas est nobili? in toto regno aie. ergo rē.

3 P̄. actus et potentia sunt d̄rntie entis. sed actus nihil addit sup̄ ip̄m ens. ḡ nec potentia. P̄. sb̄stātia d̄rntia nō p̄t sumi ab accidēte. sed rōnale et sensibile q̄ sumūtur a sensu et a rōe sine intellectu sunt d̄rntie sb̄stātiales. vt p̄z in porphirio. ḡ potentia sensitua et intellectiua nō poterūt esse accidētia.

5 z p̄ns erūt eētia aie. P̄. dicit b̄t̄is aug? xi. de tri. q̄ potentie nō sunt in aia sic accidēs in subiecto. vt color aut figura in corpe. aut vlla alia q̄litas. sed si essent acc̄na. rē. P̄. beatus tudo cōsistit in hoc q̄ aia attingit deū cognoscendo et amādo imediate. Sed si voluntas et intellectus differēt ab aia realiter tunc nō possēt imediate attingere deū. ergo rē. P̄. fm̄ q̄ aliqd̄ est supra se cōuersiuū sic cōpetit si bi intelligere. s̄z aia fm̄ eētia suā est supra se cōuersiua. ergo rē. P̄. pres vestigiū nihil addūt supra illud in q̄ fundant. ergo nec p̄tes imaginis. p̄na patz. quia imago nō ē ma-

gis cōposita vl̄ minus simplex q̄ vestigiū. p̄bat aīns. quia cū vestigiū inueniat in oi creatura illud additū eēt vestigiū. et eadē rōe partes illius vestigiū adderet aliqd̄ sup̄ vestigiū et sic in infinitū. P̄. omnis forma que ē p̄ncipiū alicui? opatōis vel actōis in supposito si separetur ita q̄ p̄ se haberet esse p̄ se eliceret h̄mōi actū. sed deus p̄t omne acc̄ns absolutū a suo subiecto separe. ergo si intellect? eēt accidens realiter distinctū ab aia deus ip̄m possz separe. et separe sic intellectus possēt intelligere. et p̄ se q̄ns acc̄ns sine sb̄stātia possz beartificari P̄. materia est sua potentia passiva ḡ sb̄stātia forma debz esse sua potentia actiua. cōseq̄ntia p̄z. quia sicut se habz materia ad pati. sic se habz forma ad agere. Si enī materia nō trāsmutaret et pateret fm̄ suā essentia. et forma nō ageret fm̄ suā essentia. nō diceret cōmētator. trāsmutatio fecit scire materia. actio vero formā. P̄. si potēte aie nō essent idē quod eētia. h̄ maxime esset p̄tato quia forma sb̄stātia nō possēt eē imediate p̄ncipiū actōis. sed illud nō obstat. ut isti p̄bant multiplz. Primo sic. forma accidētalitatis p̄t imediate agere. ergo et sb̄stātia. aīns patet de calore z ceteris accidentibz. p̄bat aīns. qz accidētia nō sunt entia nisi qz sunt entis. hoc est sb̄stātie. ḡ q̄quid est virtutis et p̄fectōis in formis accidētalibz p̄ amplius d̄z re lucere in sb̄stātia libz. P̄. fm̄ p̄m. idēz est p̄ncipiū eēndi et opandi. sed forma sb̄stātia est imediate p̄ncipiū eēndi. ergo et operandi. P̄. opatio vitalis est a p̄ncipio vitali. sed intelligere et velle sunt opatōes vitales et sola essentia anime est p̄ncipiū vitale. P̄. sicut iam dicitū est materia imediate patitur. ergo forma p̄ se et p̄mo p̄ficiens materia imediate agit. iuxta illud. ij. de generatōe. forme est agere. pati s̄o alteri? potētie. P̄. illud ē imediate et p̄p̄riū p̄ncipiū actōis. in q̄ agens assilat sibi p̄ductū. sed in forma sb̄stātia attendit specifica assimilatio Et cōfirmat. quia si h̄ esset forma accidētal illa ageret vltra suā sp̄m. P̄. forma sb̄stātia p̄t imediate actum in se recipe. ergo poterit imediate actū ex se elicere. Antecedēs p̄z. qz si accipiet acc̄ns suū mediāte alio acc̄nte esset p̄cessus in infinitū. aīns p̄bat. qz enti p̄fectiori magis debet attribui illud qd̄ est p̄fecte cōditionis q̄ illud quod est imp̄fecte. sed actū elicere est p̄fecti? q̄ actū recipe. P̄. natura est p̄ncipiū motus et quietis eius in quo ē p̄ se et n̄ fm̄ acc̄ns. vt d̄z. ij. phisicoz. s̄z natura

Confirmat

8 principaliter dicit de forma. ut ibidem patz. et go zc. P. comētator in d substantia orb ait. q tollit a re ppam opatōem ei. tollit eētiaz eius. q cū forma substantia sit vera res. nō debet ab ipa negari opatio ppria. In sup p bant ipi conclusionē pncipalē auctoritatibz. Dicit. n. be. aug. x. de tri. penul. c. q memoria volūtas et intelligētia sūt vna vita. vna mēs vna natura. Et in libro de spū et lra dicit d potētijs aie in ordine ad eētiaz. Naturales si qdez sunt ei. nec aliud sunt qz ipa. tota vidz. tota visorū meminit. tota audit et sonoz remī scitur. tota odorat. et tota sapores sentit. tota tangit. tota sil' approbat et improbat. tota est volūtas. et hec omnia adiūcta sunt aie. vt vna res sit. sed officijs multiplex. Sz nec illa opinio cōtinet vritatē. quia illud qd est immediatū pncipiū actōis nos appellam' potētiā. sed relatio nō pot' esse pncipiū nec terminus actōis. vt patz. vij. p. phisico z. ergo potētie anime nō possunt esse respectus. P. Dato q essent respectus. cū qdam aie potētie sint actiue. vt patz de intellectu agēte. quedā passiue. vt patz de intellectu possibili. sequit illud impossibile q respectus oppositi actiui et passiui fundent simul in eodē indiuisibili fūdamēto. quod sola fide tenem' esse possibile in ipa diuina eētia. vel si qua rōe dēberem' hoc sustinere. oporteret hōi rōnem fundari in diuine eētie infinitate. que infinitas aie rōnali non cōuenit. cū ipa sit creata. et p consequētia limitata Ad p mū igit' dicendū q maior est vā salua sp possibilitate et vritate. sz illud est impossibile vt iā declarauī. ppter qd ait brūs aug. q maior est dissilitudo qz similitudo inter imaginē creatā et increatā trinitatez. qd forte ptāto dixit. q hec fundat in rebz ab solutis. illa autē existit in relatis. Ad scdm dicendū q dato q libertas volūtatē sit nobilior omnibz alijs aie pprietatibz. cōparata tñ ad aie essentiam nō est nobilior. cū causa sit pstantior effectu. Ipa autē libras et causa liter et originaliter manat ab eētia Ad ter ciū dicendū. q lz actus nō addat sup ens in p muni. quia tale additū eēt nihil cū illud qd additur alteri formalz nō sit ipm. q tale additum eēt nō ens. sed actus bñ addit vt inuenitur in ente speciali. equocat etiā de potētia. qz argumentū pcedit de potētia ad esse. nos autē loquimur de potētia ad agere. Ad qz tū dicendū q rō et sensus pnt dupliciter sumi. Uno mō put rō dicit animā rōnālē. et sensus aīam sensitīuā. Alio mō put rō dicit

potētiā rōnālē. puta intellectū. et sensus potētiā sensitīuā. Prmo mō ab ipis sumunt dntie substantiales. nō autē scdo mō. Ad qntum dicendū q accūs vno mō sumit stri/cte. et sic ppria passio distinguit' tra accūs. Alio modo large. et sic etiā ppria passio dicitur accidēs. Isto enī modo omē quod nō est substantia est accūs. Et quia potētie aie sunt quedam pprietates sine pprie passioēs ante. ideo pmo modo. s. striete loqns de accūte augustinus. negat potētijs aie esse accidētia. Ad sextū dicendū q cū potētie anime sint ipi anime totalz p naturales. ideo qcquid aia attingit mediāte sua potētia. h dicit immediāte attingere. sicut enī illud qd videt homo mediāte suo visu. h dicit immediāte videre. eo q visus sit sibi cōnatural. sic zc. Ad septimū dicendū fm q aliqd est supra se cōuersiuum. sic cōpetit sibi vt sit pncipiū actus intelligēdi. vlt' immediāte vlt' pncipaliter. puta si est potētia cōpetit sibi immediāte. si est substantia cōpetit sibi pncipalz. qz nō immediāte. Etiā nō oportz q tale quid intelligat nisi ipm esset sepatum et p se existens. si autem est cōiunctū magnitudini nō pprie intelligit. sz est ratio sine pncipiū intelligēdi. Propter qd dicit primo de aīa. Si qz dixerit animaz intelligere. dicit eā texere vlt' edificare. cui' ratio esse pt. quia p se agere p supponit p se eē. qz qz diu aīa nō habet p se esse. nō habebit per se agere. Ad octauū dicendū q nō est silē de partibz vestigij et partibz imaginis. qz partes vestigij sumunt penes qdam cōmuniā q omne ens simpliciter cōsequunt. et ideo nec differūt a suo fundamēto. nec inter se nisi sola rōne. sicut q loquimur de bono et vō et ceteris cōsimilibz q totū ens cōsequunt. sic loquidum est de partibz vestigij. cū ipse in ente vlt' repiantur. partes autē imaginis cōsequūt naturam specialē. et ideo tam a seinnicē qz a suo fundamēto poterūt differre realiter Ad nonū diceret doctor n' q intellect' nullo modo pt separari ab eētia aie. quia in scdo suo super sentētijs. dist. xix. q. ij. expse dicit q qlitates ab omni subiecto separari implicat cōtradictōnē. De hoc tamē ad plens nō curo quia alibi forte oppositum tenebo ad honozem diuine omnipotentie quā metiri neqimus. Qui dam alter doctor dicit q si separet nō intelligeret. sicut diaphonū pūctū qntitati est ratio recipiēdi lumē. si tñ a qntitate separet non posset lumen recipere. Sed illud nō valet. quia lumē non est aptū natū recipi nisi in re

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Durādus

Lōtra eū.

ex q vestigiū. p
 aīam in oi cō
 u. e. adit rōe pa
 lū d sup vestigiū
 is forma qz p
 rōis in supponit
 esse p se dicit
 eētis ab soluti
 intellect' eēt acc
 a reus ipm poss
 tus possit immi
 ubstāna possit
 a potētia passiu
 e sua potētia an
 se habz materia
 agere. Si enī
 terē fm suā d
 suā essentia nō
 nō fecit scire ma
 i potētie aie nō
 time esset pncipio
 ter cū immēdiā
 nō obstat. ut ihi
 ic. forma accidē
 et substantia. sicut
 entibz. pbāt. ma
 nū qz sunt entis.
 est virtutis ept
 do p amplius dicit
 P. fm p m. idē
 di. sed forma subst
 ni eēt. ergo et op
 s est pncipio vrit
 ne opatōes vritatē
 recipiū vritatē. P.
 i immediāte paritur.
 icione materia ime
 e generatōe. forme
 vritatē. Pallid
 capū actōis in i
 i. sed in forma subst
 imilatio. Et cō
 accidētāl illa agē
 ma substantia p
 pe. ergo potētia
 ntecedēs p m. a
 : alio accūte dū p
 obaf. qz enī p m
 illud qd dicitur
 est implicatē. h
 i recipere. p m
 quētiens ens in opo
 i. p. phisico. h. aīam

Aucto:ita
res ad idē.

Lōtra hē.

Ad rōnes
henrici
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

divisibili. et ideo in seipato a quanto non reci-
 pitur. Hoc autem in pposito nō obstat. cum
 intelligere sit accēsi in divisibile. et iō q̄uis sit
 accē? manēs in elicere. posset intellect⁹ separ⁹
 ipm elicere. nisi aliud obster. Dato igit q̄ de⁹
 intellectū ab eētia anime separet. et dato q̄
 talis intellectus separtus intelligeret. dico q̄
 adhuc nō esset btūs. pprie loq̄ndo de btūtu/
 dine. quia nō esset ibi fruitio. et pfecte dilecti
 onis p̄lacētia. sine qua non p̄t esse pprie lo/
 quendo btūdo. quia fruitio et complacētia
 sunt pprii actus volūtatis. hic aut intellect⁹
 esset separtus a volūtate. Sed forte dices.
 dato q̄ deus seper intellectū cū volūtate. vtrū
 tunc talis intellect⁹ esset btūs Dico q̄ nō.
 quia eo ipso q̄ eēnt separta ab eētia. et nō ha/
 berent sbiectū cōmune in quo cōiungerēt. iō
 actus vni⁹ potētie in nullo possz alteri coopa
 ri. ita q̄ complacētia volūtatis in nullo cau/
 sareet aut augetet delectatōem intellectus. nec
 speculatio intellectus quātū ad oñsionē obie
 cti diligibilis in nullo posset coopari dilectōi
 volūtatis. et h̄ stante illa ypostasi q̄ eēnt peni
 tus separta a sbiecto. et nullū haberēt sbie/
 ctum cōmune. Ad. x. dicendū q̄ sicut nō
 q̄libz res material est sua potētia passiva. sed
 sola prima materia. sic etiā nō q̄libz actus sb
 stantialis v̄l quelibz forma sbstantialis ē sua
 potentia activa. sed solus prim⁹ et pur⁹ actus
 siue prima sbstantia que est ipse deus. Ad di
 ctū cōmētatoris dico q̄ q̄uis trāsmutatio fa
 ciat nos scire q̄ materia et pura potētia. nul
 la tamē opatō facit scire q̄ aliqua forma citra
 deum sit pur⁹ actus. Et iō licz in aliquo sit si
 mile. in illo tñ qd ratio cōcludit nō est simi
 le. Ad. xi. nego minore. Ad pbatōem pri
 mam dico q̄ forma sbstantial est pncipium
 agendi pncipale. accidētalit aut est pncipiū
 immediatū. nulla enī sbstantia creata est p̄n
 cipiū agendi immediatū. vt p. vij. metaph.
 exp̄sse p̄ cōmētatorē. et idem p̄t p̄ p̄m i li.
 de sensu et sensato. vbi sic ait. Ignis et terra z
 quodcūqz aliud s̄m id quod est eēntialiter n̄
 est natū agere vel pati. sed s̄m q̄ habent p̄tra
 rietatē. Ad pbatōem dico. q̄ licz simul agere
 et pncipaliter et imediate sit maioris p̄fectio
 nis. hoc tamē pprie in nulla creatura repitur
 sed in solo creatore. quia i creaturis sbstantia
 agit mediāte accidēte. z iō non imediate. et ac
 cidens agit in virtute sbstantie et iō non pnci
 paliter. Dato igit q̄ simul nō concurrāt i eo/
 dem sed necessario sumant v̄sictē. tūc agere
 pncipaliter est multo maioris p̄fectōis q̄ a

Instantia

Solutio

Ad. 10.

Ad. 11.
Ad p̄maz
pbatōem

gere imediate Sed forte dices. accētia i
 sacramento altaris sine sbiecto subsistūt. et
 tñ agunt imediate. et p̄ seq̄ns cōcurrūt i eo/
 dem creato agere imediate et agere pncipalr.
 cū nullū sit sbiectū virtute cuius agat Rñ
 deo q̄ nō minus agit in virtute sustētantis
 cū separtū est a sbiecto q̄ p̄us. quia sicut sim
 gulariter a deo sustentat. sic specialr virtute dei
 agit. Posset etiā dici q̄ tale accēns cū sepa
 rat in suis naturalibus in nullo penit⁹ corū/
 pitur aut mutat. et ideo separtur cū illa virtute
 quā habuit prius ex illa naturali cōiūctōe cū
 sbiecto. Sicut igit semen aialis ab eo deci
 sum dicit generare nō in virtute ppria sed in
 virtute illi⁹ animalis a quo decisum est. da
 to etiā q̄ tale aial sit corruptū. sic tale accidēs
 q̄uis sit separtum agit in virtute illi⁹ sbiecti
 in cuius virtute cōpetebat sibi agere q̄n p̄iū/
 cū erat. Exemplū etiā de graui qd p̄hs. viij.
 phisicorū dicit se deorsuz mouere in virtute ge
 nerantis. qd tamē graue suo generanti p̄tunc
 q̄n se mouet nō apparet esse iunctū. qz gene
 rans p̄t esse corruptū. Ad secundā pbatō
 nem dicendū q̄ illd qd dat imediate esse sbstā
 tiale cū sit sbstantia non debet imediate agere
 sed pncipaliter. vt iā patuit. Ad terciū di
 cendū q̄ tam intellectus q̄ etiā volūtas pōt
 dici pncipiū vitale. eo q̄ imediate fundat in
 essentia anime que pncipalr dicit pncipiū
 vitale. eo q̄ omnis vitalis opatio pncipaliter
 sit ab ea. Ad quartū dicendū ut sup̄ di
 ctum est. Vel p̄t dici q̄ nō est s̄le. quia actus
 ad quē materia ēi potētia primo z pncipalr
 est forma sbstantial. et ideo sua potentia p̄t
 esse sbstantia. Sed actus ad quē aia est in
 potētia est accidēs. et ideo aie potētia dz dici
 accidens. Ad quintū dicendū q̄ illud in
 quo pducens assilat sibi pductū est pncipi
 um pncipalenō autē imediatū. Ad cōfir
 matōem dicendū q̄ nō repugnat alicui in vir
 tute alterius agere vltra suam speciē. q̄uis h̄
 sibi repugnet in virtute ppria. Ad sextum
 nego p̄nam. ad pbatōem dico q̄ illud qd est
 p̄fecti⁹ attribuit enti p̄fectiori. puta agere p̄n
 cipaliter quod est nobilit⁹ qz agere imediate.
 Ad septimū dicendū q̄ quia natura p̄n
 cipaliter dicit de forma sbstantiali. iō tal for
 ma est pncipale pncipiū p seipm et motus
 et quietis eius in quo ē. Ad octauū dicen
 dum q̄ nō tollimus a forma sbstantiali ppria
 opatōnem. quia dicimus q̄ sit pncipiū prin
 cipale ei⁹. q̄uis nō imediatū. Ad dictū
 augustini dicendū q̄ anima p̄dicatur d̄ suis

Instantia

Solutio

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad confit
matōnem

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad auctō

potentijs p̄dicatōe causalī. qua p̄dicatōe q̄d
libet subiectū p̄dicari p̄t de sua p̄pria passiōe.
Isto enī mō dicit Arist. in de sensu et sensato
q̄ odor est sumalis euaporatio. Q, autē au-
gustinus dicit. vna mēs vna vita vna natu-
ra. p̄ h̄ vult excludere pl̄tātē aīaz. q̄si dicerz.
he tres potentie nō sunt tres aīe. sed sunt tres
pprietates eiusdē natural̄ anime. Consimili-
ter enī posset aliq̄s dicere. Validitas siccitas
et leuitas sunt vnus ignis. qz sunt pprietates
eiusdē ignis. Potest etiā dici q̄ triplex est to-
tū. scz totū vniuersale. totū integrale. et totū
virtuale. Primū totū. i. totū v̄le reseruat̄ in
qualiter sua p̄tē fm se sumpta et fm essentiaz
et fm virtutē. scdm nec fm eētā nec fm vir-
tutē. terciū q̄suis nō fm essentia tamē fm vir-
tutē. Et ideo p̄mū p̄dicat̄ de qualibz sua par-
te eētālz et virtualz siue causaliter. scdm nec
eētāliter nec causaliter. terciū q̄suis nō eētā-
liter tñ s̄tūaliter siue causaliter de q̄libz sui
p̄tē p̄dicari. Ad aliud dicendū q̄ ille li-
ber nō reputat̄ autēncus. dicit enī q̄ ille liber
nō sit factus p̄ augustinū sed p̄ quēdam fra-
trē ordinis cisterciē. Posset tamen ad illam
auctoritatē eodē modo r̄ideri sicut iā dicitur
est ad auctoritatē augul. Est etiā adhuc
opinio mediū tenens inter p̄dicta. q̄ ponit q̄
aīa respectu illaz opationū quibz nō cōmu-
nicat corpi est sua potētia. sed respectu illaruz
quibz cōmunicat corpi d̄tē realiter a sua potē-
tia. Ratio p̄mi est illa. Si intellectus intel-
ligeret p̄ aliquā q̄litatez determinatā et nō im-
mediate p̄ seipm. tūc intellectus nō esset oppo-
sitorū. nec posset oīa intelligere. cōsequēs c̄sal-
sum. qz potētie rōnales sunt ad opposita. et
iij. de aīa dicit. Necesse est intellectū qz oīa in-
telligit immixtū esse. p̄bat̄ p̄na. quia agēs de-
terminatū p̄ aliquā q̄litatez nō agit nisi fm de-
terminatam rōem. q̄ si anima intelligeret p̄ po-
tentia que est q̄litas determinatā tūc nō posset
in oīa. P̄. nature rōnali ex hoc q̄ est separata
a materia cōuenit intelligere. sed aīa p̄ suā es-
sentia est separata a materia. quia fm substantia
suā nō est educta de materia. Rōes secūde
p̄clusiōis obmitto. quia cōclusiōnē cōcedo.
Sed p̄ma cōclusiō nō valet. qz intellectus
possibilis est oīa fieri. iij. de aīa. et ibidē ait cō-
mentator. q̄ intellectus possibilis est pura po-
tentia in genere intelligibilū. Intellectus vero
agens est oīa facere. et est actus ens. vt dicitur
ibidē. sed impossibile ē q̄ vnū et idē realiter i/
distinctū sit actus ens i aliquo genere. et sit pu-
ra potentia in eodē. ergo ipa anima nō est rea-

liter idem omnibz suis potētijs quaz opatio-
nibus nō cōmunicat corpi. Ad p̄mū q̄ ne-
go p̄sequētiā. p̄ tñ distingui p̄pter p̄batōez cō-
sequētiē hoc nomē determinatū. quia v̄l dicit q̄
litas determinata ex hoc q̄ est certi generis et
certe speciei. v̄l ex h̄ q̄ est p̄tractio suo subiecto
et limitat suū subiectū ad certā mensurā r̄spe-
ctū aliquorū q̄ vniuersalium respiceret h̄mōi
subiectū si tali qualitate nō limitaret. Primo
mō intellectus est determinata q̄litas. nō autē
scdm mō. quia intellectus ē equē v̄lifer equa-
lis ambitus sicut eētā. et idē eētā p̄ intelle-
ctū in nullo limitat respectu obiectoz intelli-
gibilū. Ad scdm dicendū q̄ qz fm eētā est
separata. ideo fm essentia cōuenit sibi intelligere
retanqz principio radicali et p̄ncipali.

Solutio
Ad.1.

Ad.2.

Quātuz adtercium

Terci⁹ arti-
ticulus

p̄ncipale qualz pres imaginis se habeāt ad
se inuicē. hic essent multa videnda. Viden-
dū enī esset q̄d sit memoria. q̄d intelligentia.
z q̄d volūtas. que sunt pres imaginis. et v̄t
memoria realz differat ab alijs duabz. et quō
memoria diuersimode sumit̄ tā in p̄sensiti-
ua q̄ in p̄e intellectualia. qz tñ de his mgr̄ spe-
cialē facit mentōem libro. ij. di. xxij. et disti.
xxxix. igitur ad p̄sens hec d̄ns intēdo ea cū
suis opatōibus sp̄cialiter p̄tractare. Solūmo-
do igit ad p̄ns volo tāgere p̄ quē modū relu-
ceat in eis imago sc̄ssime trinitat̄. Circa q̄d
est aduertendū q̄ sicut in diuis credim⁹ esse
tres p̄sonas in vna natura diuina. quaz sc̄da
gignit̄ a p̄ma p̄ modū s̄bi intellectual. s̄z ter-
cia p̄cedit a p̄ma sc̄da p̄ modū p̄fecti amor̄.
sic i anima hūana ex specie q̄ est in memoria
gignitur s̄bū actualis noticie i intelligentia.
z ex istis duobus tanqz ex gignēte et genito
p̄cedit cōplacētia siue amor volūtatis q̄ p̄les-
penti copulat. i. species genita in intellectu. cū
specie gignēte in mēoria. Et hec imago habi-
tū nobilibz decorat. sicut p̄ s̄rū habitūz vi-
ciosis et ignobilibz reformat.

Ex his z alijs que

Quart⁹ ar-
ticulus

dicit in primo articulo isti⁹ questiōis inferri
p̄t quartū p̄ncipale. scz q̄liter intellectus a-
gens p̄tineat ad imaginē. Quia si sumit̄ ima-
go put habitualiter est in nobis. et p̄ p̄ns im-
p̄fecte. ut posui similitudinē in p̄mo articulo q̄
stionis de imagine nō colorata. sed solis line-
amētis disposita. sic intellectus agēs nō p̄tinet

ebiles accidit
uno subiectu
quo cōcurrunt
et agere p̄ncipal
e cūm ager. Rō
virtute substantia
us. quia sunt
speciali virtute
le accens cū ligu
ullo genit⁹ cōm
tur cū illa virtute
arali cōmūtōe
aialis ab eo virtute
p̄pria sed in
reclum est. dō
sic tale accidit
rute ill⁹ subiecti
ibi agere q̄m p̄m
mi qd p̄s. v̄t
nec in virtute ge
generanti p̄ncip
p̄ncipia. qz gene
d secundā p̄bano
mediate esse s̄bū
bet immediate agere
t. Ad terciū d
s̄cā volūtas p̄
mediate fundatū
p̄t. Dicit p̄ncipia
is opatio p̄ncipaliter
dicendū ut lig⁹ dō
nō est sic. quia actus
a p̄mo p̄ncipaliter
ideo sua potentia p̄
us ad quē aīa est in
eo aīe potētia d̄tē
ā dicendū q̄ illud in
p̄ncipia d̄tē p̄ncipia
immediatū. Ad cō
reputat̄ aliquid in
aīam sp̄cialē q̄suis
e p̄pria. Ad scdm
em dico q̄ illud q̄d
fectior. puta agere
le q̄ agere immedi-
tā q̄ quia natura p̄
substantia. i. ad
p̄m p̄ seipm cōmū-
tē. Ad occurrē
a forma substantia p̄
mus q̄ sit p̄ncipia
immediatū. Ad
q̄ anima p̄dicat̄ d̄tē

Petrus de
alūnia.

Cōtra p̄
tū.

distinctiois. ibi. Post hec querit. Prima di-
uiditur in quatuor pres. Nam pmo mouet q
stionem. Secdo arguit ad ea. Tercio mndet
ad qstionem. Et qrtio ponit argumēti solutio-
nem. Scda ibi. Si eni deus genuit deuz ꝛc.
Tercia ibi. Ad quod mndentes ꝛc. Quarta
ibi. Nunc ad pmissam qstionē. Itaz tercia
ps diuiditur in tres pres. qz pmo ponit mgt
sua misionē. Scdo cōtra misionē adducit q/
rundam garrulorū obiectōez. et mndet ad ea.
Et tercio tollit circa istā materiā qrundā er-
rorem. Scda ibi. Sz adhuc opponūt. Ter-
cia ibi. Quidā tñ vitatis aduersarij. Dic
quero hanc questionē.

Vtrū generatio pprie dicta sit i diui-
nis. Et vidz q non. qz vl tal gene-
ratio esset finita vl infinita. nō infi-
nita qz infinitū nullū habz terminū. et p cō-
seqns generatōne infinita nihil constituet in
eē. nec pt esse finita. quia omē qd pprie in deo
reputur est infinitū. Cōtra. vniūqz qz tūc
pfectū qñ pt generare alterū tale quale ipsū
est. vt dz. vij. meth. qz. Sed de est totali-
ter pfectus. vt ptz. v. meth. g ꝛc. Sic sunt
quatuor videnda. Pmo id qd questio qrit.

Scdo vtrū generatio sit in qlibet diuina p/
sona. Tercio ppter dicta mgti in hac di-
stinctōe videndū ē vtrū hec sit ꝛa. deus gene-
rat. Quarto vtrū hec sit vera. deus genuit
aliū deum.

Quantū ad primū

vtrū generatio pprie dicta sit in diuis. dicen-
dū q sicut supius patuit. realē in diuis pso-
naz distinctōem necessaria rōe pbare n̄ pos-
sumꝰ. ipa tñ p fidem p̄supposita possumꝰ in
diuinis pbare verā generatiōez. qz vbiūqz a
pducēte natura ꝓmūicat p modū nature ibi
est vera generatio. sz vt infra declarabit in di-
uinis cōicat pducto a pducēte natura p mo-
dum nature. g ꝛc. maior ptz. ij. phisicoz vbi
dz. q generatio est via in naturā. ꝛc. Dama. di-
cit q generatio est opꝰ nature. Sz gra ex-
ercitij volo instare cōtra illā ꝓcloem fidelem
vt ex solutiōibz argumētorū ꝛitas clarꝰ elu-
cescat. Primo sic. Si in diuinis esset generatō
hoc vl esset p̄tato q eēntia generaret. vl rela-
tio. vel vtrūqz. illa ptz p sufficientē diuisiōez.
quia nihil ē in diuinis nisi eēntia. vl relatio. vel
constitutū ex vtroqz. sed vt pbabit infra. eēn-
tia nō generat nec generat. relatio etiā nec pt
esse p̄ncipiū actōis nec terminꝰ. vt patz. v. et

vij. phisicozū. g nec cōstitutū ex vtroqz. quia
oē qd ꝓuenit ꝓstituto vl cōuenit ei rōe virtut
qz ꝓstituētū. vl rōne alteriꝰ tñ. sz in ꝓposito
nec sic nec sic. vt tā patuit. g ꝛc. P. vbi ppe
est generatio. ibi genitū in aliqꝰ eiusdēz speciei
assilat generāti. sed filiꝰ in nullo eiusdēz sp̄ci al-
silat patri. qz nō in eēntia diuina. qz fm eēnti-
am est ibi idēntitas. nec fm relatōem. qz p̄ni-
tas et filiatio d̄nt specie P. vbiūqz ē vera
generatio ibi aliqꝰ generat. sed in diuis non
generat aliqꝰ. qz dato q ibi sit filiꝰ. nō est ali-
qd sed ad aliqꝰ. sed nō aliqꝰ ꝛ nihil eqꝰpollēt.
quia negatio ꝓposita signo ꝓriculari facit ea
eqꝰpollere suo ꝓtradictōno. aliqꝰ aut et nihil
sibi ꝓtradictū. P. qñ aliqꝰ inuenit pfectū
ꝛ impfectū in creaturis. si vt pfectū est in deo
nō reperitur. nec dz ibi repiri vt impfectuz est.
Sz generatio in creaturis pfecta dr illa que
fit p cōmixtionē sexūū. et ea q fit sine tali cō-
mixtionē impfecta generatio est. cū g prima
nō possit esse in diuinis. g nec scda. P. a q/
cunqz de negat supꝰ. ab eodē vere negat in se-
rius sub illo supiori ꝓtentū. Sed ois motus
ꝛ trāsmutatio de negat de deo. vt ptz Jac. i. ꝛ
vij. phisico. et. xij. metaph. g de negat de do
generatio. cū ipa sit spēs motus. vt ptz in ꝓst
p̄dicamētis. P. si in diuinis eēt generatio.
illa vel esset vniūoca vl equoca. Nō equoca.
nam in generatōe equoca pducēs est nobiliꝰ
pducto. quia ꝓtinet ipm virtualz. nec vniūo-
ca. qz in pductōne vniūoca p̄ncipia ꝓstituti-
ua pducētis et pducti sunt vnius speciei. sed
p̄nitas et filiatio quibz cōstituunt p̄ et filiꝰ
d̄nt specie. P. in omni ꝛa generatōe geni-
tum d̄r a generāte. sed in diuinis filius non
differt a patre. ut pbabit. g ꝛc. maior ptz per
p̄hm. ij. de aīa. vbi ait. q nihil generat seipm
sz saluat. Et augꝰ. i. de tri. vult. q nihil sit ab-
surdius qz q aliqꝰ seipm pducat vt sit. mior
pōt pbari sic. qcqd est in p̄sona diuina nō p̄t
differre ab ea. sed filiꝰ est in p̄re et pater i filio.
iuxta illud qd ait dei filiꝰ ad philippū Joh.
xij. Nescis qz ego in p̄re et pater in me est.

P. id qd repit in creaturis inferioribz ꝛ nō
in superioribz. nō p̄t formalz in deo repiri. quia
cū creature superiores sint deo filiozes qz creatu-
re inferiores. nō videt q aliqꝰ pfectio formalis
repiat in deo que sic ꝓueniat inferioribz q de-
ficiat superioribz. sz generatio repit in corpali-
bus et nō in sp̄ualibz. g ꝛc. P. si in diuinis
esset ꝛa generatio ipm genitū eēt cōpositum.
ꝓns est falsum. qz fm b̄tm Aug. quelibz pso-
na diuina est eqꝰ simplex sicut diuina eēntia.

habere magis in
gms cōstitutū
pugnat p̄tate
solutū. Sz
nōm. cū qst. m̄
is. maior videt
s q̄trant. Sz
p̄nolci. p̄ntū
Logitio p̄ntū
no scdi est p̄
ntū est in nob
odo. quia cogitā
rēq nō est finita
illa modica notā
tate p̄supposita
est p̄ abnegatōez
p̄t. iō p̄tꝰ magis
p̄firmatōem d̄nt
natural et artificiali
cū illo cū? e. cūz sit
no est natural unū
et sp̄cie ab eo cū?
a aliena natura. sic
de prima i q̄t imo
lamꝰ et nō de secūda
similat imagini an

quarta

ditur que

Primꝰ ar-
ticulus
vtrū generatio pprie dicta sit in diuinis. dicen-
dū q sicut supius patuit. realē in diuis pso-
naz distinctōem necessaria rōe pbare n̄ pos-
sumꝰ. ipa tñ p fidem p̄supposita possumꝰ in
diuinis pbare verā generatiōez. qz vbiūqz a
pducēte natura ꝓmūicat p modū nature ibi
est vera generatio. sz vt infra declarabit in di-
uinis cōicat pducto a pducēte natura p mo-
dum nature. g ꝛc. maior ptz. ij. phisicoz vbi
dz. q generatio est via in naturā. ꝛc. Dama. di-
cit q generatio est opꝰ nature. Sz gra ex-
ercitij volo instare cōtra illā ꝓcloem fidelem
vt ex solutiōibz argumētorū ꝛitas clarꝰ elu-
cescat. Primo sic. Si in diuinis esset generatō
hoc vl esset p̄tato q eēntia generaret. vl rela-
tio. vel vtrūqz. illa ptz p sufficientē diuisiōez.
quia nihil ē in diuinis nisi eēntia. vl relatio. vel
constitutū ex vtroqz. sed vt pbabit infra. eēn-
tia nō generat nec generat. relatio etiā nec pt
esse p̄ncipiū actōis nec terminꝰ. vt patz. v. et

Extra cō-
clusiones.

Extra cō-
clusiones.
vtrū generatio pprie dicta sit in diuinis. dicen-
dū q sicut supius patuit. realē in diuis pso-
naz distinctōem necessaria rōe pbare n̄ pos-
sumꝰ. ipa tñ p fidem p̄supposita possumꝰ in
diuinis pbare verā generatiōez. qz vbiūqz a
pducēte natura ꝓmūicat p modū nature ibi
est vera generatio. sz vt infra declarabit in di-
uinis cōicat pducto a pducēte natura p mo-
dum nature. g ꝛc. maior ptz. ij. phisicoz vbi
dz. q generatio est via in naturā. ꝛc. Dama. di-
cit q generatio est opꝰ nature. Sz gra ex-
ercitij volo instare cōtra illā ꝓcloem fidelem
vt ex solutiōibz argumētorū ꝛitas clarꝰ elu-
cescat. Primo sic. Si in diuinis esset generatō
hoc vl esset p̄tato q eēntia generaret. vl rela-
tio. vel vtrūqz. illa ptz p sufficientē diuisiōez.
quia nihil ē in diuinis nisi eēntia. vl relatio. vel
constitutū ex vtroqz. sed vt pbabit infra. eēn-
tia nō generat nec generat. relatio etiā nec pt
esse p̄ncipiū actōis nec terminꝰ. vt patz. v. et

pro sequentiā. quia in omni genito optet da-
 re aliqd in quo genitū pueniat cū generante.
 quia omne pncipiatur in aliquo assimilatur suo
 principio. et optet dare aliqd in quo genitū
 differt a genere. cū nihil generet seipm. s; in
 quocūq; datur aliqd et aliqd illud nō est sim-
 10 plex sed cōpositū. P. omne qd sic se habz q
 qcquid habz ab alio habet. h; fm se p̄sideratū
 nihil habz. quia fm Auicē. qn aliq; res ha-
 bet aliqd tm ab altero illi rei fm se cōsiderate
 attribuit oppositū illi. eo eni ipō q aer lumē
 nō habz a se sed a sole. iō aer fm se considera-
 tus caret lumine. sed si in diuis eēt vera gene-
 ratio qcquid h̄ret genitū hoc haberet a gene-
 rate. ergo tale genitū fm se p̄sideratū tendz
 in nihilū. et p̄ns esset creatura. qd erat error
 11 arrij. P. vbiq; est ha generatio ibi aucto-
 ritas pncipij reperitur in genere et nō in geni-
 to. et sic aliqua pfectio esset in p̄re que nō eēt i
 filio si i diuis eēt ha generatio. P. opposita
 12 apta nata sunt fieri circa idē. generatō et corru-
 ptio sunt opposita. s; si in diuis eēt generatio
 ibidē etiā esset corruptio. Et p̄firmat. qz
 fm p̄m p̄mo p̄m. Si aliq; duo dicūt de q;
 liter. et silz alia duo dicunt de quibz. si vnum
 vnus cōbinatōis conuertit cum vno alteri
 combinatōis. silz alia duo cōuertent inter se.
 Exempla ibidē posita sunt corruptibile et in-
 corruptibile. genitū et ingenitū. sed oē ingeni-
 tum est incorruptibile. s; omne genitū erit cor-
 ruptibile. et eōuerso. Itē p̄mo celī et mōdi di-
 cit. q ingenitū et incorruptibile cōuertūt cū
 eterno. s; nullū genitū erit eternū. Itē. vij.
 meta. pbat q nō generat nisi p̄positū. Sz
 illa non cōcludūt. Ergo ad p̄mū dicendū.
 q sicur fm p̄m. vij. metaph. nec materia ge-
 nerat p se nec forma. s; cōpositū ex vtroq;. sic i
 diuinis nec essentia generatur nec relatio. sed
 constitutū ex vtroq;. Ad p̄batōez dicendū q
 lz illud qd cōuenit cōstituto pueniat ei rōne
 alterius p̄stituentū. nō tm optet q eo modo
 quo cōuenit cōstituto cōueniat p̄stituenti. qz
 quod cōuenit cōstituto in rōe qd. conuenit
 p̄stituenti in rōe quo. et sic est in p̄posito. qz sic
 pater est illud qd generat. et essentia diuina ē
 pncipiū quo generat. sic fili⁹ est suppositum
 qd generat. et essentia ē illud quo fili⁹ genera-
 tur. cū ipa eētia sit formal terminus genera-
 tōnis. Ad secundū dicendum q large lo-
 quendo vnitas siue pueniētia in s̄stāria di-
 citur silitudo. pprie tm loqndo debet dici idē-
 titas. vt p̄z. v. metaph. Ad terciū dicendū.
 q filius rōne essentie que est sibi pncipiū q

Cōfirmat

Ad rōes
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

generatur est aliqd. cū essentia sit res absolu-
 ta. Ad quartū dicendū q quis loqndo d
 generatōe corpali illa dicat pfectioz que fit p
 p̄mixtionē sexū zc. hoc tm locū nō habz lo-
 qndo de generatōe spūali. quia corpaliuz ad
 spūalia quasi nulla est compatio. Ad qn
 tum dicendū q motus nō est qd supi⁹ respe-
 ctu generatōis in diuinis. De rōe eni genera-
 tōis solū est q p ipam genitū capiat ab alio et
 se nature p modū nature. q autē h; fiat p mo-
 tū vl' mutatiōem h; nō est de rōe generatōnis
 vt generatio est. sed rōe impfectōnis annexe.
 puta vt generatio creature est. Ad septūz
 dicendū q pprie loqndo generatio in diuis
 nec est equiuoca nec simplz vniuoca. s; large
 p̄ vtroq; modo dici. Ad septimū dicendūz
 q rōe diuine eētie que vna existēs cōmūis ē
 tribus psonis. vna psona dicit esse in alia. et
 ratōe euidē eētie vna psona est idē realz cū
 alia. sed ratōe relationū solū differūt. Ad
 octauū dicendū q in creaturj supioribz puta
 intellectualibz bñ est aliqd ad modū genera-
 tōis. quia in eis gignit s̄bū intellectuale. et p
 ducit amor. et fm hoc etiā in eis reperit imago
 trinitatis. Ad nonū dicendū q p̄na ē sal-
 fa. ad p̄batōem dicendū q licz tem⁹ aliquid
 in quo genitū in diuinis cōuenit cū generā-
 te. non tm damus aliqd in quo differat. s; so-
 lū ad aliqd siue relatiū. qd nullā penit⁹ fa-
 cit cōpositōem cū illo aliqd puta cū essentia.
 Ad. x. dicendū q illa ratio vnū falsum p̄-
 supponit. scz q fili⁹ possit p̄siderari fm se. naz
 eo ipō q filius omne qd habz ab alio habz. iō
 nullo mō filius p̄t cōsiderari fm se. Exēpluz
 etiā nō est ad p̄positū. quia aer p̄t cōsiderari
 fm se sine lumine. sed fili⁹ nō p̄t cōsiderari si-
 ne eo quod habz a patre. Ad auctoritatez
 Auicē. dicendū q vez est de tali pducto qd
 pducitur a pducete natura distincto ab eo.
 Ad. xi. dicendū q auctoritas in patre dic
 relationē pncipij. Relatio autē pprie nō di-
 cit pfectōem licz dicat modū habedi pfectio-
 nem. Eadem eni est pfectio in p̄re et filio. licz
 alio mō sit in patre qz in filio. Forte dices
 saltē filius nō erit equal patri si non habz ta-
 lem auctoritatē. Rñdeo cū beato Augul.
 q fm relatiōem nō dicit aliqd eqle vl' ineqle
 sed fm quantitātē. ergo fili⁹ est eqlis patri cū
 habeat eandē magnitudinē. scz eandē poten-
 tiā cū patre. licz nō habeat p̄dicā relatiōez p̄n-
 cipij. Ad. xij. dicendū q corruptio nō op-
 ponit omni generatōi. sed solū generatōni q
 fundat in materia habēte p̄uatōez annexā.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Ad. 10.

Ad. 11.

Infantia

Solutio.

Ad. 12.

et que subiecta est cōtrarie trāsmutatōi. Et illo modo loquit phisus de generatōne in istis confirmatōibus.

Secūdu
articulus

Quātū ad secundū

principale. utrū generatio sit in q̄libz perso-
na diuina. dicendū q̄ generatio in diuis si-
mitur vl̄ actiue vl̄ passiue. Si actiue. tūc est
in patre. quia illd̄ quod sine motu et trāsmu-
tatōne de generat actiue habz in se generati-
onē actiua. pater est h̄mō. ergo r̄c. Et eadez
ratōe siue p̄ fili pbat q̄ filius habz in se gene-
ratōem passiua. qz id quod de generat̄ habz
in se generatōem passiua r̄c. Sed in sp̄san-
cto pprieno est generatio. qz si in eo esset ge-
neratio. illa vl̄ esset actiua vl̄ passiua. nō acti-
ua. cū nō sit generās. nec passiua cū nō sit ge-
nitus. Sed cōtra iā dicta vident esse due
opiniones. Quedā antiq̄ que negat generati-
onē passiua in diuis. Et alia moderna q̄ dic-
tam generatōem actiua q̄z passiua eē in filio i
diuinis. Notua prime opinōis sūt hec
Illud quod fin suā ratōem formale dic̄ im-
pfectōem nō debz poni in diuinis. sed genera-
tio passio dicit̄ imperfectōem. qz. ij. phisicoz
z. ij. de generatōe. et. ix. metaph. pati reduc̄t̄
in materiā. agere vero in formā. cū igit̄ gene-
ratio passiuā sit quoddā pati de p̄dicamento
passiōis. ergo r̄c. P. fm̄ August. boe. z alios
doc. sanctos. in diuinis nō sunt nisi duo p̄di-
camenta. s. substantia z relatio. s. generatio pas-
sio nec est substantia nec relatio. cū sit de p̄dica-
mēto passiōis. ḡ r̄c. P. omne passiuū depē-
det ab actiua a quo idiget̄ vt̄ actū reducāt.
sed in diuinis nulla ē depēdētia. ḡ r̄c. Sz
illud nō valet. quia p̄ncipiū distinctiuū quo
vna p̄sona diuina ab alia distinguit̄ necessa-
rio habz esse in ea quā facit̄ esse distinctā. Sz
filius p̄ generatōem passiua distinguit̄ a pa-
tre. ḡ r̄c. maior patz. qz opz p̄ncipiū distin-
ctiuū esse in eo qd̄ distinguit̄. minor nota ē
p̄ Dama. q̄ ait. Omnia in diuinis sunt idēz
pter̄ ingeneratōez. generatōem et p̄cessiōem.
Et loquit̄ ibi de generatōe q̄ filius in esse p̄-
sonali cōstituit̄. que nō p̄t eē actiua cū fili⁹ nō
generet. ḡ passiua. Ad p̄mū dicendū q̄ mi-
nor est falla. qz nō minoris p̄fectōis est gene-
ratio passiuā in filio. q̄z generatio actiua i pa-
tre. qz sicut generare est p̄p̄etas pris. sic gene-
rari est p̄p̄ietas filij. Ad p̄batōem dicēdum
q̄ quis pati cū motu et trāsmutatōe dicat̄ i-
p̄fectōem. generatio t̄n̄ passio cū in diuis di-

Cōtra cō-
clusionem

De gene-
ratio passi-
ua nō sit i
diuinis

2

3

Cōtra

Solutio
Ad. i.

cat simplicē emanatōem sine motu et trāsmu-
tatōne nullā penitus implicat̄ imperfectōnem
Ad secundū dicendū q̄ sicut in diuis qn
titas et qualitas trāseunt in substantiā. sic actō
et passio trāseunt in relatiōe siue in modum
relatiuū. maxime cū etiā in creaturis necessa-
rio circūcernant respectū. quia nō dicūt enti-
tatem simpliciter absolutā. sed dicūt absolu-
tum sub respectu. a quo respectu nec in eē nec
in intelligi poterūt separti. Ad terciū dicen-
dum q̄ vez est de passiuo qd̄ recipit esse post
non esse. et qd̄ prius fuit in potētia ad esse q̄z
haberet esse. tale autē passiuū non repit̄ur in
diuinis. cū filius sit coeternus patri. No-
tūa autē illorū qui dicunt tam generatōnez
actiuam q̄z passiua esse in dei filio vident esse
illa. Quia actio et passio sunt in patiente.
vt patet in sex p̄ncipijs. sed generatio acti-
ua et passiuā se habēt p̄ modum actōis z pas-
sionis. et filius habet in se generatōem passi-
uam. ergo actiua. P. actio qua aliquid in
esse producit̄ trāsit in productum. quia si ma-
neret in producēte nihil cōstitueret̄ differen-
tia a producēte. sed generatōne actiua pater p̄-
ducit̄ filiū. ergo r̄c. P. opposita non pos-
sunt esse simul in eodē. sed ingeneratio est in
patre. et est patris p̄p̄ietas. ergo non erit in
eo generatio. et p̄ cōsequens est in solo filio.
P. motus non inest nisi in eo quod moue-
tur. vt patz. ij. phisicoz. ergo a fili generatio
non est nisi in eo quod generat̄. Sed nec
illud valet. quia quis generatio vt dicit̄ mo-
tum vl̄ mutatōem t̄modo sit in genito. t̄n̄
vt dicit̄ relatiōe necessario ponit̄ aliquid in
vtroqz extremorū. quia phisus. v. metaphice
dicat̄ relatiōnem modo numeri et modo potē-
tie ponere aliquid realiter in vtroqz extremo-
rum. sed relatio inter generans et genituz est
relatio modo potentie. vt ibidē patet. Cum
ergo generatio in diuinis nec motuz nec mu-
tatōnem dicat̄. sed dicat̄ formaliter relatiōem
sumptam modo potentie oportet nos conce-
dere qd̄ dicat̄ aliquid reale existens in vtroqz
suoz extremorū. s. i patre et filio. Ad primuz
igit̄ dicendū q̄ actio et passio sunt in patiente
put̄ fundant̄ in motu. et sic nō sunt in diuis.
Ad secundum dicendū q̄ quis actio tran-
seat et attingat̄ constitutum. non tamen o-
portet qd̄ transeat in constitutum sub modo
actionis sed sub modo passionis. et ideo ge-
neratio vt passiua est in filio. si enim actio
transit̄ in constitutū hoc solum est quia fun-
datur in motu. Ad terciū dicendū cuz

Ad. 2.

Ad. 3.

Solutio
mior q̄ ge-
neratio a/
ctiua sit in
filio

2

3

4

Cōtra cū.

Solutio
Ad. i.

Ad. 2.

Ad. 3.

b 5

In generatio nihil aliud dicitur esse ingentium siue non productum non opponit generationi active sed generationi passive. et ideo non potest esse sibi eo de supposito cum generatione passiva. Ad quartum dicendum quod similitudo illa currit de generatione que est motus vel mutatio. non autem de ea que est relatio siue etiam simplex emanatio.

Ad. 4.

Tercio articulus

Quantus ad tertium

principale. vtrum hec sit vera. deus non generat. dicendum quod versus quinquagesimus in talibus propositionibus prescribitur ars. quibus enim secundum artem propositio indefinita siue affirmatiue siue negatiue sumat equalitate per propositum particulari. tamen versus quinquagesimus tenet cum arte quod ad affirmatiuas. non autem quantum ad negatiuas. quia negatiua indefinita secundum versus quinquagesimus equi pollet vniuersali negatiue. sibi gratia. dicendo sic homo fecit turrim babilonie. hec secundum artem et versus equi pollet particulari. Sed dicendo sic. homo non fecit celum. hec secundum versus equi pollet vniuersali. i. nullus homo fecit celum. Illa videtur esse causa que illa absolute ab omnibus concedit. deus generat. sed illa a multis simpliciter negat. deus non generat. Unus doctor communis dicit eam esse falsam. quia hoc nomen deus supponit per naturam nisi aliquid sibi addat quod ipsum faciat stare per personam determinatam. ut cum dicitur. deus generat. tunc intelligitur per personam. Sed cum dicitur. deus non generat. nihil addit quod ipsum faciat stare per filio. id intelligitur quod generare repugnet simpliciter nature diuine. Sed illud non videtur bene dictum. quia quinquagesimus vna dictionarij est falsa. oportet reliquum esse verum. et hoc dico secundum artem nisi versus loquendi in oppositum videatur. sed hec deus non generat contradicit huic. ois deus generat et hec est falsa. s. ois deus generat. quia filius non generat quod tamen est deus. ergo prima erit vera. Pro autem cedente experite vero necesse est deus esse verum. Sed hec. deus non distinguit realiter a deo. est vera. et est ans ad illa. deus non generat deum. ergo illa erit vera. minor pars. quia impossibile est aliquid esse genitum ab aliquo nisi ipsum sit distinctum ab eo. cum nihil possit seipsum generare. ergo a destructione partis etc. Pro illa propositio. deus non generat habet duas causas veritatis. quia verificatur per filio et spiritum sancto. ergo est manifeste et simpliciter vera. Et ista puto bene concludere secundum artem. sed vbi versus loquendi scilicet aliquid introduceret. nihil talium concludere reputarem.

Tho. pte. i. q. xxxix. aru. uq. in solu. tercii argumeti.

Contra thomas

Quarto articulus

Quantum ad quartum

principale. vtrum hec sit vera. deus genuit alium deum. dico cum magistro in littera quod hec est neganda. de

us genuit alium deum. quia ly alium cum sit relatiuum diuersitatis. cuiuscumque termino adiungit in illo notat distinctioem et diuersitatem. sed hic terminus deus non potest esse diuersus. quia tunc esset plures deus. ergo etc. Quidam distinguunt dicentes quod ly alius potest teneri adiectiue vel substantiue. Si adiectiue tunc propositio. deus genuit alium deum est falsa. Si substantiue tunc poterit esse vera. quia potest appositue constructi. puta deus genuit alium deum. id est genuit alium quod est deus. Sed illud dictum dupliciter deficit. Primo quia adiectiuum non potest substantiuari quando actu est adiunctum suo substantiuo. quod uis absolute positum substantiuari possit. sibi gratia dicendo sic. Ego dabo tibi aliud. ly aliud est neutrum substantiuum. et tenet substantiue cum non sit adiunctum actuali alicui alteri substantiuo. Sed dicendo sic. Ego dabo tibi aliud lignum. ly aliud necessario tenebit adiectiue. cum sit actu adiunctum suo substantiuo. Sic cum dicitur. deus genuit alium deum. ly alium est actu coniunctum suo substantiuo. ergo necessario tenet adiectiue. Vana ergo erit distinctio quam isti ponunt. Secundo non valet illud quod dicitur de illa constructione appositiva. quia si propter hoc velles illa dicere verum. deus genuit alium deum. quia hec est vera. deus genuit alium quod est deus. tunc equali ratione illa erit vera. deus pater est deus filius. quia hec est vera. deus pater est deus qui est deus filius. cum ergo illa appositio non valet ad hoc quod hec sit vera. deus pater est deus filius. ergo nec illa appositio faciet quod illa sit vera. deus genuit alium deum. Sed contra istam conclusionem posset argui sic. Nec est vera. deus genuit deum. vel ergo genuit se deus vel alium deum. Non se. quia Augustinus primo de trinitate. i. dicit. quod hoc est impossibile. ergo genuit alium deum. Pro generatio est quasi nota personalis distinctio. sed deus genuit alium deum in persona. Pro cum dicitur. deus genuit deum. ly deus non stat pro essentia sed pro persona. quia essentia non generat nec generatur. Cum ergo in personis diuinis sit alteras. ergo videtur quod deus genuerit alium deum. Sed ista non concludit. Ad primum igitur magister respondet in littera. quod nec genuit se deum nec alium. non se propter distinctioem necessario requisitam inter gignens et genitum. nec alium deum propter unitatem diuine nature. que principaliter intelligitur in hoc termino deus. Sed forte dices quod Augustinus ad maximinum dicit quod pater genuit de se alterum se. Et. xv. de trinitate. pater tanquam seipsum dicens verbum genuit. non enim se integre profectus dixisset. si amplius vel

Opinio

Contra opinionem

Contra conclusionem veram.

Ad. i.

Instantia

minus esset in sbo qz in seipo. Et sup Joh. ait. q pater mitres filiu se alterz misit Sed illa sba soluit seipa. quia aug? no dicit abso lute se. sed dicit alterz se. vt p hoc onderet gi gnens z genitu in diuis cu eentie vnitate pso nalem hre distinctoem. Ad aliud dicendu q lz generatio det intelligi psona. tñ de natura istu? dictois ali? est. q cuiusqz termin iungit siue sit eentialis siue psonalis siue notionalis illius termini inuit diuersitate. et qz h nomē deus est termin? essential. iō illa ppō nō pōe esse vera. Et p idem patz ad terciū. Ad ar gumentū pncipale dicēdū. q illa generatio ē infinita. Ad pbatōem dicēdū q bñ pcludit de infinito successiuo. nō autē de infinito ptra ali. tali eni infinito nō repugnat hre terminū infinitū. lz ipm nō possit hre terminū finitū. sed terminus illi? diuie generatōis est infini tus. puta fili? dei. q est termin? total? illi? ge neratōis. ac etiā terminus ei? formal? qui ē es sentia diuina.

Distinctio qnta

Post hec queri tur zc. Dic mgr querit an diuina eentia generet vl generet. Et diuidit in tres ptes. qz pmo mgr pponit p dicitas qstiones. Scdo rndet ad eas. Et ter cio ondit quō sint intelligēde auctoritates di cētes q fili? est genit? de sba patris. Scda ibi Ad qd catholic? tractatorib? Tercia ibi. Dī hqz zc. Scda pars diuidit in duas. Nā pri mo ostendit q essentia diuina nō generatur. Secundo ostendit q non generat. Secūda ibi. Itaqz etiā nō est dicēdū zc. Prima i du as. qz pmo ponit suā determinatiōem. et cōfir mat ea ratōibz. Scdo adducit p se qndā ob iectōem. et rndet ad eam. Scda ibi. Diuivi det contrariū zc. Tunc seqt illa pars. Itaqz etiā zc. in q mgr ondit q eentia diuina non generat. Et diuidit in duas. qz pmo ostendit mgr q eentia diuina nec generat eentiam nec generat filiū. Scdo ex dictis scōz obijcit in contrariū. ibi. Predicāz autē videt. Et hec di uidit in qtuor. qz pmo obijcit ex dictis augu. Scdo exponit hmoi dicta ondes ea nō esse pna pdicte sūati. Tercio obijcit ex dictis hila rī. Et qrtō ondit quō sba hiliarī debeāt itel ligi. Scda ibi. Sz hec ita determinamus. Tercia ibi. Diuic nō zc. Quarta ibi Sed qz hec sba. Dic quero hanc questionē

Vtrū fili? generet i diuis de sba pris Et videt q nō. qz illud cui? sstantia nec est materia nec qsi materia gene ratōis fili? de illi? sba nō generat fili? sz eentia diuina siue sba pris nō ē matia nec qsi matia gnatōis fili? q zc. maior pz. qz de notat curā sstantia cause material. mior etiā pz q ad h q eentia diuina nō sit materia. cū ipa sit pur? act? nec etiā ē qsi materia qz nō ē sbiectū alie? for me ipi genito cōicate. In pxiū ē brū aug. q illud assent in multis locis. Dic sūt qz tuor vidēda. Pmo vtz act? notōnales cō ueniāt diuine eentie actiue. puta vtz genera re possit vl spirare Scdo vtz sibi ueniāt passiuē. puta vtz diuina eentia generet vl spi ret Tercio vtz diuina eentia deat dici forma lis termin? act? notōnal. Quarto illd qd queritur in plenti.

Quantū ad primū

pncipale vtz act? notōnales ueniāt diuine ef sentie actiue. dico q aliqd actiue se hre respū actiū notōnaliū duplr pt intelligi Uno mō vt pncipiū qd tles act? pncipiat. puta gene rat vl spirat. Alio mō vt pncipiū q tles actus pncipiāt. puta q generas generat. Pmo mō dico q act? notōnales nō ueniūt diuine eentie actiue. qz pncipiū qd pducit nō ēo diffignit realz ab eo qd sua actōe pducit. sz eentia diuina nō diffignit realz a filio vl a spūscō. q p actōez notōnale pducit. q act? nō pperit di uine eentie actiue tāqz ei qd pducit. Sz gene ras et gēitū adiuicē referūt opposit? relatōibz vtz. v. metz. sz eentia nō referit ad filiū nec ad spūscōm relatōne opposita. q nec generat nec spirat. Sz si eentia generaz. l generaz eentia diuina. vl psonā diuina. cū q sp gignēs z gem tū sint distincta realz. q si eentia generaz eenti am. eēt distincta a seipa. si psonā eēt distincta a psona. qz vtrūqz ē impossibilei diuis Sz op positū illi? posuit abbas Joachim dicēs. q eentia generat eentiā. qz vt ait. nō min? illa ē sba. eentia generat eentiā. qz illa. deus generat deū. cū de? sit tmin? eentia. Sic igr illa pcedit de? generat deū. nō tñ ppter h ponit ples dij realz abiuicē distincti. sic illa fm eū ē cōcedēda. eentia generat eentiā. nō tñ ppter h erūt due eentie realz distincte. Et si dicit sibi illd aug. i. de trini. c. i. q impossibile ē pducēs et pductū nō eē realz distincta. ipe rndz dicet. q aug? dz itelligi d pducere et pducto cū sumūf supposital. nō aut cū sumūt eentia. sicut patz in illa. deus

Solutio

Ad. 2. et. 3

Ad argu mēū prin cipale

Primum principale

Lōcō. 1.

Opio Jo achim

adū cū sit redēti adūcū in illō rōz sed hie termi nō ēōt ptes dī. nō dicit q lz aliū anone. Sz adien t aliū tū dī fallā esse vera. qz qz qz eruit aliu tū. ad illd dicitū dupl. tūū nō pē sstanti us sstantiō qz nari possit. sōi sōi sōi. lz ali dī nō tantū cū nō sit sstantiō. Sed ind lignū. lz ali dī. cū sit actu pmo dicit. deū genui icū suo sstanti ue. Tana qz erit sōdo nō valz illd ppositiua. qz si pro veraz. deus genui xus genui aliū q la erit sba. deus pō t vera. deus pōt i ergo illa appositōi a. deus pater cū sōi sōi facit q illa sōi rum. Sed pte arguit sic. Dic et vtz d ergo genui se tūz quia Aug? pmo de tūz vtilibile. ergo genui teratio est quā nōra id deus genui aliu? m dicit. deus genui nō essentia sed pō p generat nec generatur. diuina sit alietas. qz uerū aliū deum. adūcū. Ad primū qz nō littera. q nec genui ppter distinctōem nō ē gignens et gēitū. mōtē diuine natūe ligū in hoc termino z qz aug? videt cōtōe vltim? ad maximū dī ē alterz se. Et p. nō dicit vtrūqz. qz dī ppter illd pōt

essentie. cuiusmodi sunt omnes actus notōnales vt notōnales sunt. qz vt sic sūt formaliter relationes qdā. et ideo nō pnt dicere pfectio nē simpliciter. Forte dices qz generare dicit pfectōez simpliciter. cū dicat. iij. metaph. Unūquodqz tūc pfectū est cū poterit sibi sile generare. Rūdeo dicendū qz actus generādi nō dicit pfectōez simpliciter. s; habere potētiā generādi h poterit dici pfectio simplz. z ideo pbs nō dicit. cū generat sibi simile. s; cū potest sibi sile generare. et id nō possumus arguere ibi aliqua pfectōem simplz conuenire supposito. que deficiat eēntie diuine ex abnegatōne actiū illozū notionalium z essentia.

Ad qrtum dicendū negādo maiore. pntas enī diuina est p. et velle diuinū est pater. z tamē nō generat filiū. qz licz aliqua sint idē realiter. ppter aliū tū mōdū eēndi aliqd poterit cōuenire vni et repugnare alteri. Sed si ille pms articulus illi pme questiois inteligitur sedo modo. puta vtz actus notōnales cōueniāt diuine eēntie actiue tanqz principio quo tales actus eliciunt. tūc dico qz sic. quia illud quod formalz est potētia generatiua et potētia spiratiua. illi hē attribuunt oēs actus notōnales actiue tanqz pncipio quo. sed eēntia diuina est hōi. qz vt pbato inferi in distinctōe. vij. eēntia diuina est hē potētia generādi atqz spirādi et oia pducēdi. que ad intra realz pducunt in diuis. In productōibz autē ad extra essentia diuina non solū est tribus psonis pncipiiū pductiū quo. sed fm se et p seipam est pncipiiū pducens qd. quia in tali pductōne nihil impedit qn eēntia possit pducere. cū ipa sit realz distincta ab hōi producto. Et p iam dicta pē glosari verbū aug. supius in quinta rōe positū. cū dicit. filius ē essentia z essentia. dz intelligi de eēntia nō tā qz a pncipio pducēte. sed tanqz a pncipio pducendi.

Quātū ad secundū
 pncipale cū genit. vtrū pdicti actus notōnales cōueniāt diuine eēntie passiue. ita qz diuina eēntia possit hē dici genita. dico qz nō. qz manente eadē causa manet idē effectus. s; pncipalis causa repugnātie quare supius dicebat qz diuina eēntia nō generat erat. quia esset distincta ab aliq ad intra in diuinis. quia gignens realz distinguit a genito. sic etiā eodez mō nō pōt dici genita. qz genitū realiter distinguit a gignente. P. si ipa esset genita. vl' el

set genita a se. vl' ab aliquo diuino supposito non a se. quia sic iā pbatū est ipa non pducit aliqd ad intra. nec etiā pōt esse distincta a seipsa nec ab aliq diuino supposito. s; nec a se nec a diuino supposito pōt esse diuina eēntia pducta. P. si essentia diuina eēt pducta vel generata tūc ipa esset creatura. pns est falsuz. s; et anis. pto cōsequētiā. quia si esset pducta a deo esset pducta. et p seqns differret a deo ppter distinctōem pducētis a pducto. cum g omne qd nō est deus siue creator sit creatura. ergo zc. Forte dicit qz nō sequit. differt a deo. ergo est creatura. qz filiū in diuis differt a deo patre. et tū nō est creatura. Rūdeo qz nō est sile de filio et de eēntia. qz filius p filiatiōez differt a deo pte. nō vt deus est. sed vt ille pater ē et vt ille filius est. S; eēntia si differret a deo. oporteret qz seipsa et essentialz differret. et p pns necessario eēt creatura. quia qcquid eēntialiter differt a deo h est creatura. P. si eēntia diuina generaret. ipa nō esset prima eēntia. qz sicut psona genita nō pōt dici psona prima. sic essentia genita zc. P. p conclusionē est z terminatio ecclie. extra de sūma trinitate z fide catholica supius recitata. Item pro ea sunt rōnes et sanctorū auctoritates p mgtm assignate in illa distinctōe. S; ptra illaz veritatem sūt due opiniōes. vna directe z alia indirecte. Quaz prima dicit qz qūis eēntia diuina vt est cōis tribus psonis nō generetur. tamē vt est in filio pprie generat. quia filius nō est aliud qz eēntia genita. Et eodem mō dicunt qz pater est eēntia generans. z spūs sanctus essentia spirata siue pcedens. ita qz fm eos trinitas nō est aliud qz essentia triplicata. ppter hoc tū vt dicunt nō distinguit essentia ab essentia realiter sed psonaliter. Et illō pbant sic. Prio auctoritate richardi. vi. d. trini. c. xxi. vbi ait: nihil aliud est patris psona qz substantia ingenita. et nihil aliud est filij psona qz substantia genita. Et ibidē eodē ca. i. uehit contra illos qui oppositā pte tenebant in diebus suis dicens. Multi tpi bz nostris surrexerūt qui non audent hoc dicere. et multo piculosius contra sanctorū patrū auctoritatem illud audēt negare. Ad illud autē qd dicunt auctoritatē inuenire nō possunt. Ad hoc autē quod nos dicim⁹ etiā ipi auctoritates multas adducūt. et more golye gladiū qz iugulentur referentes ad certamē pcedūt. Et credo qz richardus ibi notet magistrus libri sūiarum. qui multas auctoritates etiāz p illa nō hā conclusioē adducit. Et seqt i eod ca.

Instantia

Solutio

Ad. 4

Loco 2

Ad. 5.

Secunduz pncipale

Instantia

Solutio

4

5

Dpi. petri 10his

cu pprie conu...
 ra suum motu...
 istratio. quod...
 uti. quia cū in...
 is. et in pdicatio...
 genitū sūt ibi di...
 reat. sicut. Ita tū...
 nam. quia dicit...
 et pdicatio. Quia...
 tū angul. conu...
 it. nulla oino rat...
 ergo tu dices q...
 io res sit. quod d...
 oira tū p p...
 a qd oino nullas...
 es qz sit aliqua res...
 excludit ab ea qz...
 icandū dicendū...
 nentis. nola et p...
 nū generat z hō...
 si significat idē si...
 modū significat...
 diuinis pdictē idē...
 sumus dicere qz in...
 ear pdicamē idē...
 tū ad rē significā...
 gnificādi. quia hō...
 p modū cuiusdam...
 qd in esse pducit q...
 necellano dicit p...
 uine repugnāt. am...
 no eēntia diuina real...
 uoc nōmō generano...
 hōbz modū significā...
 uoti significādi nō im...
 pē pdicant de essentia...
 est generano. vl' essent...
 rare. nō notat hīc tū...
 pducit. s; notatur q...
 necdū idēficatio ad d...
 eādū qz qūis act⁹ eō...
 re pncipiat etiā p...
 pncipiat essentia...
 is. Essentia enī dicit...
 Sic omnia pdicant...
 etōm cōueniāt sup...
 essentia. puta si p...
 ue sapiētia bonitas...
 ista pdicant de essentia...
 esse magis conu...
 esse relationē aliud...
 atet et pfectio. p...
 uire et tamē repugnāt

In diuina natura vni⁹ substantia est ingeni-
 ta et alteri⁹ genita. non tñ pñs est vt sit alia
 et alia substantia. s; alia et alia psona. P.
 Aug. de fide ad petr⁹ ait. pñ genuit illud qd
 est. sed hoc nō pñ intelligi de filio. qz pater nō
 est filius. ergo intelliget de eētia. Itē eodem
 li. aug⁹ dicit. Veritas christi nata ē de nata pa-
 tris. Item ait. q̄quid habz filius natum est
 P. in diuinis ppe d: sapientia genita. s; p
 pñe pñt dici eētia genita. pñā pz. quia q̄cqd
 pñt dici p̄leqns etiā pñt dici contra añs. cū es-
 sentia et sapia sint termini eētiales. et sint eō-
 lis abstractōis. Sed añs concedit ab oībus
 doctoribus modernis et antiq̄s. s; rē. P.
 mgr exponēs in lra illud aug. In diuis est
 essentia de eētia. ait q̄ hoc est dictū. filius ē
 de patre. ergo etiā mgr videt geminare essenti-
 am in diuis psonalē. q̄uis eam vnā et indi-
 stinctā dicat esse eētialem. P. que sūt v-
 num et idem realē si vnū generat et reliquū.
 Sed eētia est idē realiter qd filius q̄ pprie
 generat. s; rē. Sed illa opinio directe vi-
 det esse p̄tra determinatiōez scē mris ecclie.
 iō tanq̄ erronea est penit⁹ respuenda. Dñe
 enim qd generat accipit esse ab alio. et dicitur
 relatiue ad ipm. sed diuina essentia nō d: rela-
 tione sine ad aliud sed ad se. nec accipit esse ab
 alio sed oīa habet esse a dīna eētia. ergo rē.
 Forte dices. ut in filio ē accipit eē ab alio
 scz a p̄re non valz. quia etiā fm te eadē eētia
 penitus in diuina q̄ est i filio est in p̄re. et i pa-
 tre nō habz esse ab alio. si q̄ in filio habz eē ab
 alio. tunc vnū et idē penitus in diuisuz r sim-
 pliciter absolutū habebit esse ab alio. et non
 habebit eē ab alio. qd est euident⁹ p̄tradictō
 Ad primū dicendū q̄ maior est auctori-
 tas ecclie orthodoxe que i generali cōilio de-
 terminauit hanc opinionē eē erroneam. q̄ sit
 auctoritas richardi vl cuiuscūqz alteri⁹ do-
 ctoris sancti. pñ tñ richard⁹ excusari. qz deter-
 minatio cōciliū videt venisse post illa dicta ri-
 chardi. q̄uis illi nō sint excusabiles q̄ p̄ illā
 cōciliū determinatiōem temere asserere p̄sumūt
 opinionē p̄dictā. Ad scdm dicendū. q̄ au-
 gustinus p talia s̄ba non intēdit dicere essen-
 tiam eē genitā sed cōicātā. Etiā pñ sic exponi.
 pñ genuit illud qd est s̄bstantialē. quia sic pñ ē
 in filio fm substantiam. vt p̄z Joh. cūq̄. sic pñ
 est fili⁹ s̄bstantialē siue fm substantiā. qz sunt
 vna substantia. Et cum ait. veritas christi na-
 ta est. debet exponi. i. p natiuitatē cōicātā est a
 natura p̄ris tanq̄ a p̄ncipio quo pñ pducit.
 vt supius etiā exposui alias auctoritates. Et

eodē mō dicendū ē ad dictū hylarij sili⁹ mō.
 Ad terciū dicendū q̄ sapia supponit p p̄
 sona filij et nō eētia. et hoc nō rōne minoris
 abstractōis. sicut videt argumētū p̄tendere.
 sed rōe appropriatiōis. qz licz sit p̄muis tribz
 appropriatur tñ filio. Essentia autē sic est cō-
 munitis q̄ nulli appropriat. Ad q̄tū dicen-
 dum q̄ mgr nō accipit ibi eētia p̄ psona. sic
 q̄ eētia sit gignens vl genita. sed vult per h̄
 exp̄mere q̄ gignens r genitū sint idē in eē-
 tia. q̄uis d̄rant realiter relatōe diuina Ad
 quintū dicendū q̄ p̄z eius solutio p̄ ea q̄ di-
 cta sunt in primo articulo. solutiōe terci⁹ et
 q̄rti argumēti. Secdo contra p̄dictā vita
 tem sunt q̄dam q̄uis non ita directe sicut illi
 iam dicti dicētes. q̄ diuina eētia nō generat
 p se sed generat p accns. Primā conclusio-
 nem cū suis rōibz p̄cedo. et iō motiua eorū q̄
 ad hoc nō adduco ad p̄sens. Secdaz autē
 conclusiōe ipi p̄bant sic. Ubicūqz p̄positū vl
 habens se ad modū cōposito generat p se. ibi
 componētia vl habētia se ad modū componē-
 tiū generant p accns. illa p̄z. quia dato bene
 q̄ cōponētia sint p̄za cōposito. tñ fm eē qd
 habent in cōposito sunt posteriora cōposito.
 r p̄ pñs vt sic generat ad generatiōez cōpositi
 Sed filius q̄ p se generat in diuinis fm no-
 strū modū intelligēdi cōponit ex diuina essen-
 tia et relatōne. ergo rē. P. q̄uis fm nostrz
 modū intelligēdi eētia p̄ntelligat h̄re esse
 anteqz sit in filio. tñ fm modū eēdi quo ē in
 filio nō potest p̄ntelligi. quia fm illū modū
 essendi non est in patre. ergo saltē fm talē mo-
 dū essendi eētia generat P. id quod gene-
 ratōni fm nostrū modū intelligēdi p̄existit.
 et p actum generatiōis accipit in se formā cū
 qua vnū suppositū cōstituit qd pprie gene-
 ratur. illud videt esse s̄biectū generatiōis. r p̄
 p̄sequens p accidens generat. eētia diuina ē
 h̄mōi. ergo rē. p̄batio illi⁹. quia p actū gene-
 ratōis accipit in se filiatiōem. cū qua constitu-
 it suppositū ipsius filij. P. phus. v. phisi-
 corum ait. q̄ compositū generat per se. forma
 vero et materia generant per accidēs. sed eē-
 tia diuina in generatiōe filij videtur habere
 ratōem materie. cum sit eadem in vtroqz ter-
 mino generatiōis. puta in patre et filio. Et
 confirmatur. quia omni potētie actiue co-re-
 spondet aliqua potētia passiua. sed in patre
 generāte est aliqua potētia actiua q̄ generat.
 s; in filio genito erit aliq̄ potētia passiua qua
 generat. h̄ec autē nō p̄t esse nisi essentia diuina
 ergo rē. Itē si in diuina generatiōe eētia

Contra opi-
monem

Institia
Solutio

Ad ratōes
opiniōis
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Opio h̄m
rici d̄ gan.
et r.

2

3

4

Confirmat

nō teneret locū materie. tūc fili? nō generaret sed potius crearet. p̄ns falsum est et hereticū. pbatur d̄na. quia illud qd nō fit ex aliquo illud fit ex nihilo. et p̄ cōsequens creat. sed illud ex q̄ fit aliquid habz locū materie. P̄. passiua generatio in aliq̄ signo p̄oratis p̄cedit filiū genitū. igit̄ vt sic p̄cedit aut subsistit in se ip̄a aut in eētia. Non in se ip̄a. qz fm Aug. nulla relatio p̄ se ip̄a subsistere. ergo in essen/ tia. et p̄ se q̄ns essentia saltē p̄ accēs generat. qz omne illud in quo ē passiuua generatio ali/ quo mō generat. P̄. si pater genuisset filiū ex substantia aliena. illa substātia p̄ accēs fuit iller genita. q̄ cū genuit e ex substātia p̄pria sua substātia aliquo mō dicit̄ esse genita. qz si ignis generaret aliqd ex sua substātia. non min⁹ sua substātia diceret̄ generari. q̄ dicit̄ generari aliena substātia si ex ea ignis aliqd generabit. Sed illa nō cludunt. qz illud quod generat p̄ accidēs nō habz esse p̄ se sed solum sibi cōpetit esse p̄ esse illi? quod genera tur p̄ se. sed eētia diuina nō habz esse p̄ sup/ positū sed magis eōuerso. Omnis eni natu/ ra que acq̄rit esse in supposito nō est suū esse. nec p̄ se q̄ns est ex se formaliter necesse esse. q̄ omnia sunt falsa loquēdo de diuina essentia.

2. P̄. eētia p̄ generatōem cōmunicata. in q̄ nullū esse quod p̄habuit corrupit. nec aliqd nouū eē inducit. illa nō generat p̄ accidēs ad modū materie. eētia diuina in generatōe se liq̄ est h̄mōi. ergo t̄c. maior p̄tz. qz ex h̄ dicitur materia natural' p̄ accēs generari. quia eē qd p̄habuit corrupit. et nouū esse in ip̄a inducit. illarū igit̄ conditionū dato opposito debet eti am cōcludi oppositū. minor p̄tz quo ad illā partē. q̄ nullū eē essentie diuine corrupit per diuinā generatōem. p̄bo eam quo ad alteraz p̄tem. s. q̄ p̄ illā generatōem nullū esse nouū in ip̄am inducat. qz actus infinitus actualiari nō p̄t p̄ aliquā supuenientē actualitatē. qz in finitū nō capit additōez. sed eētia diuina est actus infinitus. Et firmo hoc idem sic. quia omne p̄fectibile et recipiēs esse hz rōem potētie passiue que actui puro simplz repu/ gnat. et p̄ns necessario repugnat eētie di uine. q̄ est actus oio pur⁹. vt p̄tz. xij. metaph.

3. P̄. id quod generat p̄ accēs nō hz esse nisi in eo quod generat p̄ se. sed diuina eētia non habz esse in solo filio sed illud idē esse qd ha/ bet in filio habet in p̄re et sp̄sū anctō. P̄. q̄n cunqz aliqd generat p̄ accidēs necesse ē esse suū differre ab esse generātis. sed esse diuine eētie nō differt ab esse pat̄. ergo t̄c. Ad

primū ergo dicendū q̄ si aliqd componētūz sic se habz q̄ nec d̄mittit eē quod habuit an illud cōpositū. nec acquirit esse in p̄posito. d̄ illo maior est simpliciter falsa. sed eētia diui na est h̄mōi. vt patuit. ergo t̄c. Etia possz di ci q̄ fili? nec est cōpositus. nec habz se ad mo dū cōpositi. qz sicut infra patebit. p̄sona diui na est eque simplex sicut eētia. Ad secū dum dicēdū q̄ rōe illi? modi eēndi eētia di uina vt est in filio dicit̄ cōmunicata. nō t̄n pro p̄ter talē modū debet dici genita Ad terciū dicendū q̄ maior est h̄a si id qd appellas ibi s̄biectū recipit eē a tali forma. et actualiat et p̄fi citur ab ea. sed eētia diuina nō recipit eē a si liatōe. nec actualiat nec p̄ficiat p̄ eam. q̄ non va let. Ad quartū dicendū q̄ forma et mate ria dicunt̄ generari p̄ accidēs. qz p̄ generatōz capiūt nouū esse qd p̄ns nō habuerit. Ad mi nozem et ad suas p̄firmatōes patebit in q̄to p̄ncipali. Ad quitū dicendū q̄ nullū p̄ns est in diuinis in q̄ passiuua generatio an subsi stat q̄s fili? sit genitus. sicut infra patebit cum materia de p̄or et posteriori i diuis tractabo.

Ad sextū dicendū q̄ si p̄r aliqd p̄duceret ex aliena substātia illa possz dici p̄ducta. eo q̄ capet nouū eē p̄ talem p̄ductōem. sic autē nō est in p̄posito.

Quātuz ad terciū

p̄ncipale vtz diuina eētia debeat dici formal termin⁹ act⁹ notion al. dico q̄ eētia diuina est formal termin⁹ act⁹ notion al siue ip̄i? gene ratōis. de q̄ ad p̄ns loq̄mur. qz id ē formalis termin⁹ generatōis qd a generāte ip̄i genito talz cōicat q̄ genitū generatū i ip̄o p̄ncipaliter assilat. eētia diuina ē h̄mōi. q̄ t̄c. maior p̄tz. qz illud i q̄ s̄st̄ final' intētio generāt̄. vidz h̄re rōez termi generatōis. s̄z finis generāt̄ ē assi milare sibi genitū siue p̄ducere sibi filie. mior p̄tz de se. qz fili? i relatiōe a p̄re distinguit. s̄z i eētia sibi p̄fectissime assilat. forte dices. q̄ in eētia nō ē in diuis assilatio s̄z total' idē titas. qz vnitas i substātia ē idē titas. vnū aut i q̄litate ē s̄ilitudo. R. q̄ sic q̄litas i diuis puta bonitas l' sapia ē s̄ba. sic s̄ilitudo i diuis ē idē titas. ois ei p̄fecta s̄ilitudo i q̄ nihil disti mtle repit p̄t t̄debz dici idē titas. t̄ cōuerso. P̄. i diuis ē h̄a generatio. q̄ termin⁹ ei? for mal' ē s̄ba. anī p̄tz ex p̄cedētibz. s̄z p̄bo d̄nāz. qz vtz. v. phico. sic h̄a altatō t̄miat̄ ad q̄litate t̄ augm̄tarō ad q̄sitate. sic h̄a gnātō ad s̄baz. cū igit̄ in diuis n̄ sit s̄ba nisi diuina eētia. q̄ t̄c.

Ad rōnes henrici Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad. 6.

Terciū p̄ncipale

Instantia

Solutio

lū h̄larū s̄ilitudo
ap̄ial' p̄ponit p̄ p̄
o nō rōne m̄nora
rgamōi p̄cedit
licz s̄z vnitas r̄mō
eētia autē sic est cō
t̄. Ad q̄m d̄nāz
eētia p̄ p̄sona. se
uita. sed vult p̄ p̄
nū s̄ilitudē in eēt
arōe diuina. Ad
is solutio p̄ eētū
s̄. solutiōe t̄c q̄
contra p̄dicā p̄na
ita directe s̄ilitudo
eētia nō generat
p̄na cōclūsiō
rō motua cōmō
na. S̄d̄z aīz
l' b̄icūz p̄positū vt
it̄ generat p̄ se. ad
ad modū compo
p̄tz. quia dato t̄re
posito. an fm eē qd
posteriora cōpōm.
generatōez cōpō
at in diuinis fm nō
p̄ponit ex diuina esse
p̄. q̄ns fm nō rō
tia p̄ntelligat h̄re cō
in modū eēndi q̄ns ē
iḡ. quia fm illa modū
e. ergo s̄ilitudē fm talē m
at. P̄. id quod gene
ū intelligit̄ p̄cessit.
accipit in se forma cū
s̄ilitudē qd p̄p̄rie gene
dicit̄ generatōis. et
generat. eētia diuina
illū? quia p̄ actū gene
atōem. cū qua cōmō
q̄. P̄. phus. v. p̄ p̄
tū generat̄ ex se. form
anī p̄r accidēs. sed d̄
ōne s̄ilitudē videtur h̄re
sit eadem in v̄t̄re m
na in pat̄re et filio. Et
m̄ni potētie actū cō
na passiuua. sed in p̄
potētia actū cōmō
alīq̄ potētia passiuua
p̄ esse nullā eētia diuina
diuina generatōe eētia

tra h̄cum

firmat

adhuc esset i potētia. Pr. n. nō ē pōr filio nec
 tpe nec natura. nec etiā naturali intelligētia.
 qz relatiua sūt sil natura z naturali itelligētia
 Id etiā qd adducit de relatōe qz termin⁹ ei⁹ p
 ipsā nō capit eē videt eē eos. qz generatio di
 uina n̄ min⁹ ē relatio qz sit actio. igit fm dictū
 eoz nō optet qz sit termin⁹ capiat eē p eā. qd ē
 ptra id qd intēdūt pbare. Ad scōz p bati
 onē dicendū qz sicut agēs agit p pncipiū acti
 uū sic actū agit p pncipiū passiū. p terminū
 igit nō agit. s; ē in acto esse vel in pducto esse.
 dū. n. res agit nō ē i termino. s; ē i via ad ter/
 minū Itē cū etiā fm p h m termin⁹ formal⁹ nō
 pducit nisi p accūs. sed ipz ppositū pducit p
 se. igit valde miror de illatione quaz ille facit
 hic cū ait. qz magis capit termin⁹ formal⁹ qz sit
 ex vi productōnis qz ipm productū. Ex isto
 nāqz sequit qz illud qd ē p accūs tale magis di
 cat tale qz illd qd est p se tale. qd ē d oēm sanā
 doctrina tā philosophicā qz theologicā Ad
 terciā p batorz dicēdū qz auerōis ibi loqē d
 actōe qz res materiales producūt. qz pnt ne/
 gocio locū non hz. cū oēs tales res materia/
 les pūs sint in potētia ad eē qz actu capiāt eē.
 Ad scōz rōem dicēdū qz maior vlr non ē
 vera. etiā ipsa exēpla q adducit taz de raritate
 qz de qrtate falsa sūt. nec in h̄ teneo cōmētrato
 re. qz destructis s; iectis naturalr non pnt accū
 tia eadē numero remanere. Et si dō mibi
 q doctor noster frater Egidi⁹ h̄ idē tenet cuz
 cōmētratoze. R. cū p h o. i. ethi. qz duobz epn
 tibz amicis scīm est phonorare veritatē. dato
 tñ qz eadē raritas maneat i igne genito qz fuit
 i aere corrupto. non tñ optet tale raritatē esse
 terminū generatōis ipi⁹ ignis. qz ens multo
 nobili⁹ acqñt p generatōne ignis qz sit tal⁹ ra
 ritas. puta forma subalis ipi⁹ ignis vel etiaz
 ipsa igneitas. z illud qd ē nobili⁹ in genito dz
 ē formal⁹ termin⁹ generatōis. z iō argumētū
 tuū peccat p assignationē non cāe p cā. pexi/
 stere. n. illi⁹ raritatis non ē cā qre nō possit eē
 formal⁹ termin⁹ generatōis p dicit. sed ex h̄ est
 qz nobili⁹ aliqd acqñt p h̄ moi generatōez. s; z
 eēntia dīna est nobilissimū qd p diuinā gene
 rationez genito cōicat. ḡ valde ē dissile qd tu
 addis pro fili. Ad terciā rōem dicēdū qz in
 mortuoz resuscitatione aīa nō ē formal⁹ termi
 nus alicui⁹ generatōis. qz ibi non ē generatō.
 dato tñ qz ibi eēt h̄a generatō. aīa vere eēt ter
 min⁹ formal⁹ tal⁹ generatōis. Un̄ si eēt circu
 latio aīaz modo qz possit plato. qzuis aīa pex
 isteret. tñ ipi⁹ hūane generatōis aīa eēt for/
 mal⁹ termin⁹. z qz in diuis ē vera generatō. iō

non ē sile qd tu adducis d resuscitatione mor
 tuoz. Ad qrtū dicēdū qz maior non ē vera
 qn̄ termin⁹ non ē pduct⁹. s; solū cōicat⁹. Ad
 terminū. n. cōmunicatū sufficit qz pducēs refe
 rat fm rationē. qz idē pt cōicare seipm Ad
 qntū dicēdū qz maior ē falsa. nisi fuerit tal⁹ ter
 min⁹ respectu cui⁹ genitū pūs fuit i potētia qz
 i actu ipz h̄ret. ita qz aliq̄ mō i generatōne su
 it pgressus de non eē ad esse. Ad sextū dicē
 dū qz qn̄ termin⁹ generatōis non ē pduct⁹
 s; solū cōicat⁹. tūc idē sub alio tñ modo se h̄n
 di pt eē pncipiū generatōis z termin⁹. Est
 eēntia qzuis sit eadē i generāte z genito. s; tñ
 sb alio modo se h̄ndi. qz vt ē in p̄e ē incoīca/
 ta sed tñ p̄icabilis. vt ē in spūsctō ē cōicata: s;
 incoīcabilis cū spūsctūs non possit diuinā p/
 sonā pducere cui diuinā eēntiā valeat p̄icare
 s; vt ē i filio ē cōicata z cōmunicabil⁹. cōicata. s.
 a p̄e. z cōicabilis spūsctō. Ad. vij. dicen
 dū qz maior ē vera de termino pducto. s; non
 de termino cōicato. Sūt etiā qdā aliq̄ p
 dictā cōclusionē dicētes qz eēntia diuina nō ē
 termin⁹ generatōis s; relatio. s. ipsa filiatio.
 qz illud qd a generāte pncipalr intēdit ē ter
 min⁹ formal⁹ generatōis. s; h̄ ē pncipiū di
 stinctiū geniti a generāte. qd pbāt p aūc. qz
 i methaphica sua ait. Nō spālitas. i. ipa spēs
 s; qd signat pducit. sed p; qz pducēs z pdu
 ctū qzuis ueniat i spālitate siue i natura spe
 cifica. differūt tñ i singularitate. P̄id qd h; z
 magis rationē act⁹ i genito ē termin⁹ generat
 ois. s; filiatio magis h; z rationē act⁹. qz act⁹
 ē qz distinguit z determinat. filiatio aut suppo
 situm filij determinate cōstituit z ab alijs di
 uis psonis distinguit Et si istis dz qz agēs
 intēdit sibi assilare pductū. Rūdet illi qz eo
 ipso qz intēdit assilationē videt pncipalr intē
 dere dīnitā z distunctionē. qz formale in ipsa
 similitudine dīnitā ē. cū similitudo sit rez dīnitū.
 S; nec illa opinio stare pt. qz fm p h m. vij
 metha. oīe qd pducit ab aliq̄ productū inqz
 tū uenies. z oē pducēs pducit inqz tū ue
 niēs. ḡ pncipalr intētu a producere nō erit il
 lud in qz dīnitā. sed illud in qz ē uenietia p/
 ducētis ad productū. Ad p̄mū igit dicē
 dū qz minor ē falsa. Ad p̄batorz dicēdū qz qz/
 uis iuxta dictū aūc. singulare sit illud qd p/
 ducit. tñ termin⁹ formal⁹ productōis illud ē i
 qz singulare pductū assilat singlari pducēt.
 Ad scōz dōm qz minor ē falsa. qz eēntia diui
 na non capit aliquā actualitatē p relatōz ad
 iunctā. cū sit infinit⁹ act⁹ vñ actualitas relatio
 nis totaliter trāsit i actualitatē eēntie. z quasi

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Opinio qz termin⁹ ge
nerationis
dine sit re/
latio.

Instantia
Solutio.

Contra il
cūā opi.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

tem nero nō p̄t ali
 min⁹. sed eāntia
 ut a generāte. sed
 ita p̄e. qz rō. qz
 uo possit ita sicut
 iō esset termin⁹ gen
 9 qz vi p̄ne generat
 s est salum. n. oīm
 niam p̄bo. qz sil i
 qua habz a p̄e p̄n
 nō respicit generat
 sic est in p̄e. nec h̄
 5 generat. nec h̄
 termin⁹ est ip̄e sil
 qm̄. habitudinē h̄
 in filio respicit gen
 siue rōem formal⁹ re
 tens dicere qz p̄e
 filio s̄ntre generat
 reus p̄tate diuine qz
 i cōpēt filio p̄ ip̄m
 p̄. relatio diuina p̄
 nō termin⁹ generat
 nō i termin⁹. s; oīm
 rōm assignare p̄
 et eēntiā. An̄ p̄o
 actio nec p̄t eē pncip
 Ad p̄mū igit dū
 a. nū in tali pductō
 i potētia ad eē qz
 ra pducit que termin
 dū resilit a natura p̄
 pductōis. sed oīa ista
 pductū in diuis nume
 cū ab oīm actuali h̄
 simū n̄ esse esse. Et
 n̄is est eadē real⁹. cū
 pductū p̄ pductū
 uis. Et cū addūt dū
 ran nō p̄t. h̄n volo qz
 sed dicere. h̄ nō gen
 generatōis. est fallaci
 i ip̄i intēdit alio cōm
 dictis n̄is qz diuina
 o. s; qz fili⁹ cui v̄m
 uua a cōicant rōem
 ratōis habeat esse dū
 nez maioris dūntā p̄
 tōis nō capit eē p̄e
 mōs fuit in potētia ad
 p̄e. n. illa rōis dūntā
 fuerit in actu p̄e

Ad 2

Instantia
Solutio.

Ad 3

absorbet ab ea. relatio. n. nihil pot addere sup
 essentia. nec p modū act⁹. cū cētia sit infim⁹
 act⁹. nec p modū potētie cū cētia sit pur⁹ act⁹
 7 p nōs nō parit sibi addi aliqd passivē potē
 tie. Ad pbatōz dōm q id qd mag⁹ distinguit
 mag⁹ hz rōz act⁹. 7 pando absolutū ad abso
 lutū. nō aut pando relatiū ad absolutum
 Etā p dicit q hz oē qd distinguit sit aliq mō
 act⁹. nihil tñ phibet actū in q aliq distinguit
 esse minoris pfectōis 7 actualitat⁹ actū in q
 vniunt. Minoris. n. actualitat⁹ 7 pfectōis
 sūt pncipia idividuātia qb⁹ fortes 7 plato di
 stinguūt qz natura specificā i q vniūt. Q. at
 dicit i similitudine pncipalr intēdi dūaz nō di
 cūvez. qz pncipalr attēdit pueniētia. dūtia
 sō qsi p actis. qd p3. qz i diffinitōe similitudi
 nis ponit dūia in obliq. cū dī. differentia. sed
 pueniētia in recto cū dī. eadem qltas.

Quartuz
 principale

Quantum ad quar

tū pncipale dōm q cū qrit. vtz fil⁹ sit de sba
 patris. Illud ppleuma p hē duplicē intelle
 ctū. Uno mō q ly de insinuet circūstantiā ori
 ginis sbalis siue pncipij sbalr pductiui. Alio
 mō q insinuet siue tenoz circūstantiā pncipij
 material. vel qsi materialr sbiectiui. Primū
 intellectū h teneo 7 scdm nego. Primū p3
 sic. Ubicūqz pducēs eādē naturā nūero quā
 hz cōicat ipsi pducto p modū nature. ibi ne
 cesse ē pductū esse de sba pducētis. sed p i dū
 nis cōicat eādē ipsi filio naturā nūero quā
 hz. q zc. maior p3 d se. minor aut p3 ex catho
 lica fide. Etā. b. aug. intēdit hāc dē dōz. xv.
 de tri. c. xix. vbi sic ait. qz p existit natura inef
 fabilitur simplici. q nihil ē aliud qz ei sba. fi
 li⁹ sō nō nisi de sba patris est genit⁹. Et sub
 isto intellectu ait aug. 7 maximū li. ij. Nul
 lo mō vez dei filiū cogitatis si eū natū esse de
 sba patris negat. P. scia pns est sba sua
 sed sbbū dūm nascit de scia patris. q de sba pa
 tris. maior 7 minor patet p Aug. xv. de tri. c.
 xij. Scdo dicit si ly de insinuat circūstanti
 am causē materialis vel qsi pncipij materia
 liter sbiectiui. sic filius nō est de sba patris
 qz in actu simplicissimo 7 oino puro nec pot
 esse materia pprie dicta. nec aliqd se hns qua
 si pncipiū materiale. Sed de⁹ act⁹ simpli
 cissim⁹ 7 oino purus. vt p3 p philosophos et
 theologos. q zc. P. ecntia diuina vt est in
 patre est formale pncipiū pductiui. vt pate
 bit dist. vij. vt est i filio est formalis termin⁹
 pductiōis siue generatōis. vt patebat i. ij. ar

Conclo 1

Conclo 2

2

1

2

iculo ill⁹ questiōis. q nec vt ē in patre nec vt
 i filio poterit tenere vicez causē materialis.
 Sed sū ill⁹ scde dclutionis ponit qdā do
 ctōres dicētes. q omi impfectione postposita
 cū filius dī. de sba patris. ly de dicit circūstanti
 am causē materialis vel qsi material. Q. illud
 qd fm nostz modū intelligendi pexistit filio
 pducēdo. 7 inexistit iā pducto hz dicitōz ma
 terie i filij pductōe. q m p dicitō ad nullā pe
 nit⁹ impfectionē videt pūcere. sed sba dei pa
 tris est hmoi. q zc. P. qñcūqz aliquid est
 tuit ex plibz tunc vñū videt hē p dicitōne for
 me 7 alterz p dicitōnem materie. Sed fil⁹ sū
 tuit ex relatione 7 cētia. 7 relatio i hoc mag⁹
 videt hē rōem forme. qz ipsa fundat i essen
 tia. 7 ipsam suppositū sstitutuz distinguit
 ab alijs. actus aut est q distinguit. q videt es
 sentia habere p dicitōem materie. P. sicut su
 pius argutū fuit. omi potētie actiue i pducen
 te cor respōdet potentia passiuā in pducto.
 sed i patre est potētia actiua. ergo in filio zc.
 P si in generatione filij nihil esset qd p dū
 tionez materie haberet tūc filius p duceret
 nihil. 7 p nōs esset creatus. cui⁹ p rariuz po
 nit fides catholica i simbolo Athanasij dicit
 filius aut a solo patre est. nō factus nec crea
 tus sed genitus. Sed illud nō intelligo.
 qz nulla p dicitō pure passivē potētie pot attri
 bui actui puro i quo nihil de potētia passiuā
 potest repiri. sed materia est pura potētia. cēn
 tia diuina purus actus. q zc. P. illud qd
 dat supposito genito esse simplr nō habet cō
 ditionē materie in sua generatione. Sed cēn
 tia diuina dat filio esse simplr. puta esse dūi
 nū. q zc. Maior p3. qz id quod dat esse sim
 plr est actus subalis. Ad primū ergo mo
 tiuū hoz dicitō dū q maior est vera si pcexi
 stit vt aliqd existēs i potētia ad esse. sed sic nō
 pntelligit essentia diuina. qz etiā vt in patre
 est eque est actu ens cū eodez actuali cē. sicut
 facta generatione existit in filio. Ad secun
 dū dicitō dū q maior solū habet veritatē in ta
 libus vbi sstitutū est ppositiuz pncipijs cō
 stituentibz seu sstitutiuis. 7 vbi vñū consti
 tutū nō transit in alterz fm totā suā realitatē.
 sed suppositū diuinū est eque simplex sicut el
 sentia. 7 relatio fm totā suam entitatē transie
 in essentia. ergo nihil valet hoc argumentū i
 pposito cum dī q relatio magis habet rōem
 forme qz essentia. nego. qz essentia est act⁹ infi
 nitus siue forma infinita. nihil aut pot exce
 dere infinitū. 7 tu pbas. qz relatio fundat i es
 sentia. dico q nō fundat i essentia p modum

Henricus
 7 durad.

Contra bō
 ricū 7 Du
 radum.

Solutio.
 Ad 1

Ad 2

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and authors.]

pficientis essentia. qz ppter infinita entitates
z actualitate essentie no condistinguit essen-
tie sicut actus potentie vel pfectio pfectibili-
sed transit in centia. Et cu dicit qz relatio di-
stinguit. dico qz distinctio relatiua no arguit
actualitate z pfectione in principio distincti-
uo. Ad terciu dicendu qz potene actiue cor-
rindet potetia passiuaz ecouerso i istis natura
libz q sunt de actiuoz z passiuoz genere Ad
quartu dicendu qz quuis aliqd no fiat materi-
alr de aliquo non tn creat. nisi sic se habeat qz
suu no esse pcedat suu esse natura vel tpe. z qz
ipm producat in aliena natura realr differen-
te a natura productris. sed filius in diuis nu
qz habuit no esse. cu sit coetern patri. z pdu-
ctus est in eade natura cu patre. Ad argu-
mentu principale patz p iam dicta. qz de no
semp insinuat cam materialē. sed pot notare
etiā actū puz. ergo zc.

Ad 3
Ad 4
Ad argu-
mentu pri-
ncipale.

Distinctio. vi.

Reterea solz

P qn zc. Postqz mgr determinauit
de diua generatoe qz tu ad gene-
ratis modu. hic determinat de ea qz tu ad gene-
ratis modu. Et diuidit i tres ptes. qz pmo
mouet circa modu diuine generatois vnam
qoēz. Secudo ponit debita misionē. Tercio
pdicte misionis adiungit explanationē. Secū-
da ibi. Nec volūrate nec necitate. Tercia ibi.
Predicta tn verba. Scda istaz ptiū diuidi-
tur i tres ptes. Nā pmo mgr rindet ad rem z
fm veritate. Scdo dat instantia ad hoiem.
Et terciū obijcit p pdictā misionē. Secunda
ibi. Dicam qz hūbz. Tercia ibi. Sz hūc
opponit. Et hec in duas. qz pmo ponit hūoi
obiectōz. Scdo annectit exolutioz. Scda
ibi. Nec aut facile ē refellere zc. Qz mgr i ista
dist. dicit qz de no oia vult sua volūrate que
scit sua scia. gratia istius quero.

V q formalr i deo dicitur ee differat inter
se formalr ex natura rei. Et videt qz
sic. qz extrema dicitōis sil significari no pnt de
vno z eodē penit idistincto realr vel saltē for-
malr ex natura rei. sz extrēa dicitōis significat
de istis pfectōibz formalr i deo ex nri. qz sic
ait mgr i lra. de sua scia scit mala. z tn sua vo-
lūrate no vult mala. Cōtra. in re q omīno
simplex ē nulla distinctio ex natura rei ee pōt
sz de res oīno simplex. vt patebit. j. i di. viij

qz zc. Dic qtuor sūt vidēda. Lū. n. scia z
volūtas ac cetera pfectōes simplr qz for-
malr i deo ponunt cōi z vītato noie attributa
dicant. Jo pmo vidēdū ē qd sit attributū
Scdo vidēdū ē de eo qd qd qrit. Tercio
dato qz no sint i deo attributa distincta forma-
lit ex natura rei. vtz distingui possint p intel-
lectū zcipiētē diuinā centiā fm se sine oī z pa-
tōe. Et qrtō dato qz no vtz talū attribū-
toz distinctio fm rōz p quēcūqz intellectū siue
creatū siue increatū necio sumat p zpatōz eo-
rū ad creaturas in qbz realr distinguunt.

Quattuor
articuli
Articul^o 1

Quantum ad pri

mū qd sit attributū. Dico qz attributū nihil
aliud ee videt nisi pfectio simplr cōis crea-
toz z creature fm qndā analogiā ex inotelec-
tia creaturaz inuestigata i creatore. Per h qz
dz pfectio. attributū distinguit a supposito di-
no qd n p hē rōz pfectōis respectu diue cent-
tie. Per h qz dz pfectio simplr differt ab ill q
i creatur n dicit pfectionē vbiūqz. sicut esse
rudibile ē aīno pfectōis. i hoie tn si ponere
diceret impfectōz. Per h qz dz cōis creatoz z
creature. differt ab his q creature z uenire no
pnt. sicut veritas. imētitas. oipotētia z cetera
zilia. Per h qz dz. fm qndā analogiā zc.
differt ab his q fide credim deo z uenire. z ma-
time qz tu ad ea q ex mere diuie libertatis ar-
bitrio dinoscim zepēdere. sicut ee icarnatū
de hūne natū. z zilia. talia nāqz ex creaturis
nequaqz possumus inuestigare.

Quantuz ad secun

dū principale. vtz scia z volūtas ac cetera pfe-
ctōes q formalr dicitur ee i deo differat inter se
formaliter ex natura rei. Dicedū qz hūoi pfe-
ctiones attributales non pnt ee in deo forma-
liter distincte ex natura rei. qz vbi non pē da-
ri alia z alia forma. ibi non pē dari ex natura
rei formalis dicitia. Sed in deo non pē dari
alia z alia forma. qz zc. Maior pz p locū a cō-
iugatis. qz sicut aliqua no pnt differre suba-
liter nisi p aliā z aliā substantiā. sic non pnt
aliqua differre formaliter nisi p aliā z aliā for-
mā. Minor ē nota. qz vbiūqz in eodē sunt
plures forme. vl ambe p supponūt. quādā ter-
ciā potētā quā informāt. vel vna ē in poten-
tia ad aliaz z pfectibilis est p eā. qz necessario
faciunt zpositionē. z p zsequē in deo esse no
pnt. P si attributa diuina differēt forma-
liter. tūc i diuis estz diuersū esse formale. pns
i 2

Articls 2
D, attrbu-
ta no diffe-
rāt forma-
liter ex na-
tura rei. 1

ē falsum. ḡ rāns. pntia pz. qz oppositoz op/ positae sunt cause. sed id quo res ē formalr vna hoc est sibi ratio vni⁹ esse formalis. ḡ id q̄ res ē formaliter distincta: erit sibi ratio distincti esse. falsitate sequētis pbo. qz quanto plura distincta eē sunt in aliquo. tāto ē ppositi⁹. ma xime loq̄ndo de eē absoluto. Lū igit diuisa at tributa sunt infinita. sequeret q̄ rē eē compo sitioz oī creatura. qz h̄ret infinita eē formalia formaliter distincta. quoz qd̄libet fm̄ suā for malē rōem diceret entitatē absolutā Et cō firmo illā probationē. qz tres diue p̄sone h̄nt vnū r̄ idē esse. ḡ attributa diuina nō pnt dif ferre in eē. An̄s ponit Aug. r̄ om̄s sancti do/ ctorez ip̄m profitent̄. p̄na pz. qz ea q̄ in diuis nis differūt realr magis vident accedere ad diuersitatē in eē q̄ q̄ sunt idez realr. Sed fm̄ fidē sanctā diuine p̄sone differunt realr. attri buta s̄o sunt idē realr Sed s̄uū istius po nūt quidā doctores dicētes. q̄ p̄fectōes attri butales i diuis sunt ex natura rei formalr di/ stincte p̄ter oēm actū cuiuscunq̄ intellectus.

1 **Qd̄ p̄bāt multiplr.** P̄mo sic. Nullum ens reale p̄supponit necio aliqd̄ factum p̄ in tellectū. S̄z p̄sone filij r̄ sp̄s̄s̄ci q̄z ql̄bet est ens reale r̄ sunt realr distincte p̄supponūt di stinctionē intellect⁹ diuini r̄ voluntat̄. ḡ tal̄ distinctio intellect⁹ r̄ voluntat̄is nō poterit eē p̄ actum intellect⁹ siue distinctionē rōis. r̄ p̄ p̄ns erit formalis r̄ ex natura rei. Maior est nota. qz ens reale non depēdet ab his q̄ sunt p̄ actū rōnis. Minor etiā ptz. qz si intellect⁹ diuini nō distingueret a voluntate dei forma/ liter non posset assigni ratio q̄re sp̄s̄s̄ci⁹ p̄ce/ dit p̄ modū voluntatis r̄ non intellect⁹. r̄ q̄re filij⁹ p̄cedit p̄ modū nature siue intellectus r̄ non p̄ modū voluntatis.

2 **P̄. quecunq̄ dif finitōe differunt formalr r̄ ex natura rei diffe runt.** qz diffinitio indicat qd̄ ē esse rei. vt ptz vi. topicoz. sed si diuina attributa deberēt dif finiri. distincte diffinitōnes de eis darent̄. ḡ rē.

3 **P̄ deus cognoscit distinctionē attribu toz cognitione intuitiua.** ḡ tal̄ distinctio est ex natura rei. an̄s pz. qz nobilissima cognitio ē deo attribuenda. sed intuitiua est nobilissi/ ma. p̄ntia probat. qz sup̄ius in prologo ostē/ sum est q̄ intuitiua noticia p̄cernit actualita tē r̄ existentia rei. P̄ si nō differret formalr ter tunc noīa attributoz eēt synonyma. qd̄ ē p̄tra m̄tatorē. xij. metha. vbi exp̄sse dicit q̄ vīta r̄ sc̄ia in deo non sūt synonyma. p̄bat p̄na qz synonyma dicunt̄ ea quoz plura sunt noīa ratio t̄m̄ formalr ē eadē. sic tunica r̄ indygnētū.

Lōfirmat

Scotus r̄ sui seq̄ces.

P̄. si distinctio attributoz attribuit intel lectui r̄ nō nature rei. aut igit intellect⁹ differet a natura rei aut nō differet. si nō. tūc q̄cqd̄ p̄ue nit intellectui p̄ueniet r̄ nature rei. r̄ sic ista di stinctio q̄ ē p̄ intellectū erit ex natura rei. si dif fert. aut tal̄ d̄ria ē ex natura rei formalr. r̄ tūc h̄t̄ int̄ctuz. qz q̄ rōne intellect⁹ differet formalr a natura eadē rōe voluntas differet ab intelle ctui. r̄ sic d̄ alijs attribut̄. Aut dices q̄ a natu ra differat sola rōe. h̄ eē non p̄r. qz nulla disti crio p̄cedit suū p̄mū p̄ncipiū distinctiuiū i ta li genere distinctōis. s̄z p̄mū p̄ncipiū disticti uiū i distinctōe rōnis ē opinio intellect⁹. ḡ an̄ oēz actū intellect⁹ tu dabis distinctōz q̄ disti guet intellect⁹ a natura. r̄ p̄ p̄ns a ceteris attri butis

P̄. si sapia infinita ē formalr iusticia 6 ifinita. sapia fm̄ se r̄ cōi erit iusticia. p̄ns fal sū est vt apparet i creaturis vbi sapia nō ē iu sticia. p̄na pz. qz grad⁹ infini⁹ r̄ finit⁹ nō tollit formalē rōem alic⁹ p̄fectionis. Si ḡ rō alic⁹ p̄fectionis ē distincta fm̄ se r̄ in cōi. etiā tales formales rōes manebūt distincte q̄uis acci/ piāt fm̄ grad⁹ infinitos

P̄. act⁹ ē q̄ distinguit 7 ix. meth. s̄z attributa sunt actualissime i deo. ḡ rē. P̄. in q̄cunq̄ signo d̄dictoria significat̄ d̄ aliq̄ op̄ret q̄ i co ex natura rei sit aliq̄ multitu do. als d̄dictoria sil̄ verificaret̄ de eodē. Sed circūsc̄pta oī op̄atōe itellect⁹. vez ē q̄ p̄r dicit m̄cōria r̄ nō dicit volūtate. r̄ q̄ spirat volūta te r̄ non generat volūtate. ḡ i deo ex natura rei aliq̄ erit distinctio int̄ m̄cōriā r̄ voluntatē

P̄ 9 si attributa diuina nō eēt distincta ex natura rei tūc p̄ceptus attributoz eēt vāni ficti r̄ sup flui. qz p̄cipiēdo sapiāz p̄cipet̄ q̄cqd̄ ē i deo ex natura rei. ḡ vānū eēt formare alium p̄ceptū circa deuz.

P̄. si p̄ intellectū distinguerent̄ 10 attributa i diuis. aut h̄ fieret p̄ intellectū di/ nuz. aut p̄ intellectū creatum. s̄z nō p̄ intelle ctum diuinū. qz cū intelligere dei sit vnuz at tributū. q̄ro p̄ qd̄ illud intelligere dei distin/ guet̄ ab alijs attributis. qz si p̄ aliud intell/ gere erit processus i infinituz. Si autē seip̄s est distinctū ab alijs. tunc est distinctū ex na tura rei r̄ pari ratione cetera attributa erunt ab inuicē ex natura rei distincta. Et p̄firmat. Lōfirmat qz omnis actus p̄supponit potentia ex natu/ ra rei. ergo intelligere p̄supponit intellectū. r̄ p̄ sequēs non distinguet̄ intellect⁹ ab alijs p̄ ip̄m intelligere. Nec p̄ intellectū creatū po test fieri talis distinctio. qz tunc attributū el/ set respect⁹ rationis. nunc autē ita ē q̄ p̄fectio simplr non pōt esse respect⁹ rōis. Illud eti/ am cōfirmat̄ auct̄e Damalce. qui lib. i. c. xij. Lōfirmat

Lōfirmat

Lōfirmat

vult. q. deus totū eē in seipso pphendit velut quoddā pelagus sube infinitū. Sed diuina eēntia non p̄t dici pelag⁹ in finitū p hoc q̄ in/ tellectus circa eā p̄t accipere multas rōes. Itē Aug⁹. 3. Maximinū ait. q. sicut plures pfe/ ctiones p̄nt eē in vna diuina p̄sona siue p̄po/ sitōe. ita plures diuine p̄sone p̄nt eē in vna di/ uina eēntia sine p̄positione. Illa autē d̄na nul/ la eēt si attributa diuina sola ratione eēt di/ stincta. cū p̄sone diuine sint realr̄ disticte. q̄a nō sequit̄. s̄m rationē distincta nō faciūt p̄po/ sitōz. q̄ s̄m rē siue realr̄ distincta non faciunt p̄pōem. P̄ h̄ idē ex dictis cuiusdā alterius doctoris p̄t argui sic. Si attributa diuina non differēt formalr̄. tūc intellect⁹ n̄ posset intelli gere ea differre formalr̄. n̄s ē fallū. vt i nobis ipsi exp̄mur. p̄bat d̄ntia. qz sicut ea q̄ n̄ dif ferūt realr̄ intellect⁹ nō p̄t intelligere ea differ re realr̄. qz qd̄ nō ē non cōuenit nos intellige re. vt p̄t. i. posterior. sic a sili rē. P̄ p̄fectio attributalis ē formalr̄ finitā. qz als nō eēt cōi/ cabilis creature. Sed eēntia diuina ē forma liter infinita. als ipsa posset cōicari creature. q̄ p̄fectiones attributales differūt formalr̄ ab eēntia diuina. 7 p̄ n̄s etiā formalr̄ differunt inter se. non. n. p̄nt magis cōuenire inter se q̄ cū diuina eēntia. P̄. que sic se h̄nt q̄ inter ea nulla cadit formalis d̄na 7 ex natura rei. vno eoz cognito necessario oīa cognoscunt. Sed beatus vidēs vnuz vel plura attributa nō p̄pter hoc videt omnia. cū sint infinita. q̄ rē. Sed illa mīme p̄cludunt. Ideo anqz ad ea respondeā adducā aliquas ratōes aliq̄ rum doctoroz p̄tra p̄dictaz opinionē. Arguūt em̄ sic. 1. Vnū 7 multa. idē 7 differens. sunt passiones eētis. sicut ergo nulluz ens est nec esse potest q̄n sit ens reale vel ens rōis. sic nō poterit eē aliqua differētia que mediet int̄ dif ferētia realē 7 d̄ntiam ratiōis quā tu appel las formalē siue ex natura rei. P̄. diffinitō dicit quid est res. vt p̄. vi. topicoz. ergo si at tributa differūt diffinitōe. oportz q̄ differāt re seu reali quidditate. P̄. sicut se habz rea litas diuinitatis ad realitatē sapiē vel cuius/ cunqz alterius attributi. sic se habz formalī/ tas seu formalis ratio diuinitatis ad formalī/ tatem seu formalē rōem sapiē. sed realitas di uinitatis est realitas sapiē 7 omnīū alioz at/ tributoz. ergo rē. P̄. maior est d̄ntia q̄d/ ditatiua q̄s differētia numeralis. qz que diffe rūt numero cōueniūt quidditate. sed attributa diuina nō differūt numero cū sit vnus de us. ergo nec quidditate. nec p̄sequēs forma

li ratione seu diffinitōe. P̄ attributa diui/ na sunt vnū realiter p̄pter hoc q̄ in vnā diui nam eēntiam que ē infinita realiter trāseunt. ergo sunt vnū formaliter. eo q̄ trāseunt i can/ dem diuinā eēntiam que est infinita formalī/ ter. p̄sequētia p̄. qz stante eadē rōne i aūcedē te debz vniformiter idē inferri in p̄sequente. Si ergo p̄pter hoc q̄ eēntia diuina est reali ter infinita attributa trāseūt realr̄ i eā. 7 sūt realiter idē. cum eadē sit formaliter infinita at tributa erūt formaliter idem. P̄. s̄m beatus Aug⁹. deus est eo sapiēs quo iustus. Sed si formalit̄ differēt sapiā 7 iusticia. alio forma liter eēt sapiēs 7 alio iustus. P̄. sicut se ha/ bent plura ad vnū. sic se habet vnū ad plura. sed illa que sunt realr̄ plura nō p̄nt esse vnuz nisi s̄m rationē. ergo vnus deus nō poterit in se habere plura attributa nisi s̄m rationē. P̄. quecūqz sunt idē rē vnū sunt summe vnum. 7 p̄sequēs nō p̄nt differre formalr̄. sed attri buta diuina s̄m doctores cōtra quos hic ar/ guit sunt idē rē vnū. P̄ illa nō differunt formalr̄ que sic se habet q̄ ab vno cū redupli/ catōe sumpro nō vereneget atqz. sed illa nō est vera sapiā diuina inq̄tū sapiā diuina nō est iusticia diuina. ergo sapiā dei non differ formalr̄ a sua iusticia. P̄. quid conuenit rei ex sua natura circumscripta omni opatione intellectus cōuenit sibi realr̄. Si igit̄ ex natu/ ra rei diuina attributa distinguunt̄. tūc reali ter distinguunt̄. quod ē p̄tra illos rē. 7 p̄tra catholica fide. q̄ rē. Ad p̄mū igit̄ motiū illius opinōis dicēdū q̄ minor non est vera Ad p̄bationē dicēdū q̄ quis intellect⁹ 7 vo/ lūtas nō differāt ex natura rei formalr̄. tamē possum⁹ ostēdere quare fili⁹ p̄ducat p̄ modū intellect⁹. 7 spūis factō qui p̄cedit tam a p̄sona producta q̄s a nō producta puta a p̄re 7 filio appropriare debem⁹ emanatiōz p̄ modū amo ris. sed filio qui ab vno tm̄ procedit 7 soluz a nō producto tanqz nullū productū p̄suppo/ nēti debem⁹ appropriare emanatiōz p̄ modū intellect⁹ siue nature. Et iā illud i quo funda tur illa rō stare non p̄t. s̄. q̄ intellectus 7 volū/ tas sint due distincte formalitates. put sunt p̄ncipia illaz emanationū. qz si vna formalī/ tas tm̄ esset p̄ncipiū generationis filij. cum om̄s formalitates filio genito p̄ generationē cōmunicent̄. tūc cōmunicatū p̄ generationē ex cederet formale p̄ncipiū generādi quod est

Ad idē q̄ dā aliis

Cōtra sco.

Solutio rōnū scoti Ad i

Cōfirmat

inconueniēs . sicut inconueniēs ē pncipiatur
excedere suū formale pncipiū Et pfirmo h
sic. Nullū . u. pductū ex vi pductōis sue cape
re pōt qd virtualiter vel formalr nō pnt et in
suo formali pncipio pductiuo fm qd ē eoz
male pncipiū . sed formalitas uolūtatis qd p
te ē distincta p alias formalitates vt distincta
ē nō pntet p se nisi qd pntet ad uelle t ama
re. Si g vt sic ē pncipiū spūsscti . tūc spūsscti
et pntet sue pductōis non hret intellectū . et

Ad 2

eadē ratione fili nō hret uolūtate Ad scōz
ddm qd quis donatur t sapie t ceteris attribu
tis assignat alie t alie diffinitōes in qdū di
stincte repunt i creaturis . si tñ p cōsel uuant
vt sūt in deo . sic eoz est vna tñ diffinitio sicut
eoz ē vna qd ditas t vna natura. Tñ si aliq
s vt i deo sunt multiplici diffinitōe ea diffini
ret . hoc eēt p rāto . qz ea impfecte cognoscere
t ideo ipsa diffiniret ad instar eoz q in creatu
ris videret.

Ad 3

Ad terciū dicēdū qd illa ratio ē
p faciēs eā . qz cuz fm eos intuitiua noticia
sit ipsius rei fm realē t actualē t pntiale ex
tñā . igit si deus cognoscit distinctōes attribu
toz cognitiōe intuitiua . optet qd talis distin
ctio eēt realiter exis . qd est cōtra eos . qz ipsi h
negāt . t bñ . qz salua illa decretali d summa tñ
nitare t fide catholica . necesse ē negare reales
distinctōem attributoz diuinoz . Ad formā
igit rōis dicēdum . qd deus cognoscit ipsa at
tributa cognitiōe intuitiua . distinctōes tñ at
tributoz nō cognoscit esse nisi fm rōem . pu
ta i ordine ad creaturas . qz aliter nō sunt di
stincta . t ideo a vero intellectu nō cognoscū
tur aliter esse distincta . Et licet illa distinctō
sit tñ fm ratiōz . a deo tamē clarissime cogno
scunt . t si omnē clarā noticiā appellas intui
tiua . pcedo tecum hāc noticiā dei esse intui
tiua . Si autē solū appellas illā intuitiua q
terminat ad realē extra intellectū existēciam .
tūc talis noticia nō est intuitiua . qz hmoi di
stinctio ad quam terminat non existit reali
ter extra intellectū .

Ad 4

Ad quartū dicēdū qd
talia nomia nō sunt synonyma . qz coipso qd si
gnificata talū nominiū p cipimus p compa
tione ad creaturas i quibus realr t qd dicitur
ue sunt distincta . hmoi attributa p cipimus
sub diuersis rationibz . Intellectus tamē pfe
ctus qui talūz attributoz significatū pfecte
p cipit sine omī compatiōe ad ea i quibz reali
ter disti nguunt . nō imponeret eis plura no
mia . sed vnū nomē tñ . etiā dato qd vt sic im
poneret eis plura nomia . illa nomia penitus
essēt synonyma . Ad quinquē dicēdū qd fm

Ad 5

illos doctores qui ponūt qd distinctio attribu
toz nō causat a diuio intellectu sed ab hūano
dicere . qd talis distinctio nō attribuit diuio
intellectui nec nature . Sed dato qd intellect
diuinus p cipiat essentia suā i ordine ad p dicitas
pfectōes i creaturis distincte reptas . t fm h
p cipiat distincte suā pfectōne . adhuc tal di
stinctio attribuet intellectui t nō nature . non
p rāto qd intellectus diuinus ibi aliqd faciat qd
nō faciat natura . sed p rāto qd i his vbi intel
lectus distinguit a natura . talis distinctio rati
onis attribuit intellectui nō nature . Et nā
p rāto ad qntū qd distinctio attributoz eo mō
quo attribuit intellectui puta effectiue t cau
saliter . eodē modo p rāto attribui diuine nature .
Si autē ex hoc inferat qd distinctio attributoz
sit i deo ex natura rei . tūc pter alios defectus q
hic possēt assignari . p mittit duplex fallacia . s .
equiuocatiōis . qz mutat mediū . t figure di
ctiōis . qz mutat effectiuiū i subiectiuum . nō
em nego qd omne quod efficit diuinus intel
lectus efficiat etiaz diuina natura . t p rāto effi
cat illā distinctōe ratiōis . sed ppter hoc at
tributa nō sunt intrinsecē i natura diuina for
maliter distincta . ita qd natura subiectiue pa
tial in se illā attributoz distinctiōne . si em ha
beret i se hmoi distinctiōne . tūc nō efficerz eā
Tota igit ratio pcedit ex suppoē fallā . s . qd di
stinctio attributoz ita pueniat intellectui q
nō nature . Ad sextū dicēdū qd licet pna sit
bona accipiēdo in pnti sapiam t iusticiā inde
finite . qz tūc verificabil p sapia t iusticia di
uina . Si tñ accipiunt distributiuē vlr . tūc
pntia ē falsa rōe iusticie t sapie humane . t il
lo scdo modo qba sonare vident . igit simplr
nego pna . Ad pbatōne dico qd sapia t iu
sticia accepta i cōi . sic qd ly p mune apphēdat
eas vt sūt i deo t creaturis . tūc nec sūt idē fm
formales rationes nec distinguūt fm forma
les rationes . sed vt sūt in deo sunt idē . vt autē
sūt i creaturis . sic differūt . In minore igit hu
ius pbatōis supponit fallim . s . qd sapia t iu
sticia sumpta fm suā totā cōitate differāt for
maliter seu fm formales ratiōes . Ad septi
mū dicēdū qd quis actus distinguat . non tñ
distinguit se a se . sed distinguit se ab alio . Et
hoc ergo qd attributa diuina sunt vnū summ
actus qui est diuina essentia . bñ sequit qd ta
lis actus sit maxime distinctus ab omī eo qd
non est talis actus . non tamē sequit qd sic di
stinctus i seipso . Ad octauū dicēdū qd me
morā diuina t uolūtās sunt vna diuina cōi
tia . t vt sic nō pueniūt sibi p rādoctōia p dī

Ad 6

Ad 7

Ad 8

cata. ista tñ vna res simplicissima. puta dīna
eēntia vt dīucta respectuū generatōis actiue ē
secūda memoria. vt sic est pncipiū dīctiū si
ue vbi generatiūū. s; vt dīucta spīratōi acti
ue ē pncipiū spīratiūū sine spūscī pductiūū
vt sic possit dici secūda volūtas. Et q̄ p̄z q̄
nō significat de mēoria z voluntate p̄dicata p̄di
ctoria s; q̄ attributa sunt. s; s; q̄ d̄cernūt p̄
dictos respect⁹ origis.

Ad 9

Ad. ix. dicendū q̄ ta
les p̄ceptus nec sūt ficti nec vani. qñ p̄cipiūt
in ordine ad extra. vbi eis vera z realis distin
ctio cōm̄det. Si autē intellectus p̄fecte co
gnosceret eēntiā dei: vane formaret de eo diuer
sos p̄cept⁹ absq; p̄dicata p̄partione Ad. x. di
cendū q̄ minor ē fallā q̄tū ad ambas suas p/
tes. Ad p̄mā p̄partionē dico q̄ intelligere dī
uinū nec seipso formalit̄ distinguit ab alijs at
tribut⁹ nec p̄ aliud intelligere. s; distinguit ab
eis s; q̄ d̄ suū intelligere p̄pat ad creatū in
telligere. qd̄ qd̄ creatū intelligit̄ realit̄ differt
a ceteris p̄fectionib; ex q̄ p̄partōne p̄cipiet̄ dī
uinū intelligere differre a ceteris attributis s; m̄
rōez. Ad p̄firmatōz dicēdū q̄ act⁹ realit̄ d̄nis
a potētia p̄supponit potētiā ex natura rei. Si
aut̄ n̄ differt tūc nō p̄supponit potētiā nisi idē
dicat̄ p̄supponere seipm̄. Act⁹ aut̄ dīn⁹ nō dif/
fert a sua potētia. Ad alterā p̄tē mīoris dicen
dū. q̄ si fiat tal̄ distinctio p̄ n̄m̄ intellectuz ex
h̄ non sequit̄ q̄ p̄fectio diuina sit respect⁹ rōis.
sed bñ sequit̄ q̄ distinctio talīū diuinaz p̄fer
tionū sit qd̄ rōis vel respect⁹ rōis. Ad auctez
Dām. dicēdū q̄ eēntia dīna d̄ pelag⁹ non cu
iulscūq; s; sube. z q̄ dicit sube satis dat̄ intelli
gere q̄ non intelligit de infinitate multitu dis
tincte. z ideo non facit ad p̄positū illi⁹ do/
ctoris. dīna. n. eēntia d̄ pelag⁹ sube in finituz.
eo q̄ suba diuina omnē p̄fectionez s; baliter z
vnitissime p̄phendit q̄tūcūq; sparsa sit z di/
stincta in creaturis. Ad auctē Aug. dicen
dū q̄ non optz q̄ silitudo currat p̄ ocs pedes
als auctas eēt̄ p̄tra te sicut̄ s; me. qz tu met̄ ne
gas p̄fectiones diuinas distingui realit̄. z tñ
habes ex fide p̄cedere diuinas p̄sonas differ
re realit̄. sufficit igit̄ q̄ sit ibi aliq̄ silitudo Nec
st̄dit̄ ibi Aug. necio p̄cludere. qz articulo sc̄itē
trinitatis non pōt̄ necessaria ratōe p̄bari. Est
igit̄ hoc sile. q̄ sicut̄ diuine p̄fectiones non
derogant simplicitati p̄sone. sic diuine p̄sone
nō derogāt simplicitati eēntie. qz non maiorē
p̄positionē faciūt relatiua realit̄ distincta in ea
dē eēntia q̄ absoluta s; m̄ rationē distincta in ea
dē p̄sona. Ad. xi. dicendū q̄ q̄nis intel
ctus possit intelligere sapiam z iusticiā differ

Ad 10

re formalit̄. non tñ intellectus verus intelli
git ea vt in deo sunt differre formalit̄ circūscri
pra omī p̄partione ad extra. Ad. xij. dicen
dū q̄ quelibet p̄fectio attributalis vt i deo est
cū sit idē qd̄ diuina eēntia ē formalit̄ infin/
ta. nec vt sic ē cōicabilis creature nisi i quadā
sui silitudine p̄cipata. s; vt vnū attributū p̄
n̄m̄ intellectū alteri p̄distinguit. puta prout
ad extra comparat̄ sic distinguit̄ z a diuina
natura z inter se. Illud autē totum p̄cedit
ex actu rationis. z ideo non pōt̄ ex hoc argui
dīna formalit̄ z ex natura rei. sed sola dīna ra
tionis. Ad. xij. dicēdū q̄ essentia dei q̄
uis vnitissime oēs p̄fectionē p̄tineat sine omī
distinctōe ex natura rei. i ipa tñ obiectiue oīa
reducit̄. z i hac reducētia obiectiua ipsa volun
tas diuina siue ipse deus plenā habz domi/
nij libertatē respectu omīs intellectus creati re
uelādi vniciūq; put̄ vult. Nec tñ magis cla
re patebūt circa finem. vij. libri. vbi hec mate
ria ē sp̄aliter p̄tractāda.

Ad 12

Ad 13

Quantuz ad terci

Articul⁹ 3

um p̄ncipale. vtruz attributa diuina distin
gui p̄nt p̄ intellectū p̄cipientē diuinā essentia
am s; m̄ se sine omī p̄partione ad extra. Dicē
dum q̄ nullus intellectus pōt̄ ponere distin
ctiōne diuinorū attributorū s; s; d̄ o i p̄empla
tiōe diuine eēntie q̄ ad intra absq; omī p̄parti
one ad extra. qz ens simplicissimū nō pōt̄ p̄ci
pi s; m̄ se nisi sub vna rōne. dīna eēntia est sim
plicissima. ḡ zc. Sz̄ istā p̄clusiōz sūt ali
qui solēnes doctores. dicētes q̄ distinctio at
tributorū sumit̄ a diuino intellectu p̄ compa
tione ad itra circūsc̄p̄to omī p̄ducto ad ex
tra z p̄ducibili z creato sine creabili. Istud tñ
vt dicit̄ nō fiet̄ intellectu simplici. sed intelle
ctu p̄ferēte essētiā diuinā sub vna ratione ap
prehēsam. ad seipsam apprehēsz sub alia ra
tione. puta p̄cepta sub ratione veri. pōt̄ p̄pa
ri ad seipsam sub ratione boni. Et illud p̄bat̄
multip̄l̄. P̄mo sic. qz ea q̄ p̄ncipalitus
p̄ueniūt deo qz creaturis nō debet̄ deo attribui
i ordine ad creaturas. sed sapia. bonitas z ce
tera attributa p̄ncipalitus p̄ueniūt deo qz cui
cūq; creature. ergo zc. P̄. sicut̄ sapia z boni
tas differūt in deo rōne. sic sapia z veritas dif
ferūt ratione. Sed distinctio sapie z veritatis
non pōt̄ colligi ex comparōe ad distinctiōne
reptā i creaturis. cū veritas nō sit i creatura per
moduz alicui⁹ creati. ḡ nec distinctio sapie z
bonitatis s; m̄ eē i ordinē qd̄ creaturas p̄ qd̄ 3

Vericus z
seq̄ces sui.

Ad 11

est cā maioris distinctōis pōt esse cā minoris distinctōis. sed fecūditas diuine eētie est cā siue rō distinctōis psonaz q̄ ē maior distinctōe attributor. ḡ rē. P̄ obiectū act⁹ p̄ponētis r reflexi nccio plura includit vel fm rē vel ad min⁹ fm rōem. qz oīs p̄positio vel reflexio aliquo mō implicat plura vel simplr vel fm qd. vel fm rē vel fm rōem. Sed deus vnico actu suo q̄uis simplex r̄ rectus intelligit oīa obiectiue que nos possumus intelligere actu componēte r̄ diuidēte. siue etiaz actu reflexo. circumscripta em̄ quacūqz creatura adhuc de us intelligerz se esse qd̄ p̄inet ad obiectū act⁹ p̄ponētis. r̄ intelligeret se intelligere qd̄ p̄inet ad obiectū act⁹ reflexi. ḡ plura eēti deo ad min⁹ rōne distincta circumscripta omī p̄patoe ad extra. P̄ ca q̄ p̄p̄t̄ deo i ordine ad creaturā dicunt sibi cāliter puenire r̄ nō forma/ liter. sed attributa diuina pueniūt deo forma/ liter. vñ si de⁹ nō diceret sapiēs vl̄ bonus nisi cāliter nō possem⁹ dicere q̄ magis estz forma/ lit sapiēs vel bonus q̄z q̄ formāl̄ sit lapis vel lignū. P̄ si nulla estz creatura. adhuc deus intelligerz se sub rōe veri r̄ diligerz se sub rati/ one boni. P̄. quasi hoc idē arguit quidam alius doctor sic. Illa natura i qua continent̄ s̄ tuāl̄ oēs rōes attributales potētia distigubiles. Si obijciat intellectui p̄fecte r̄ distincte ipsā intelligēti. oēs tales rōes reducēt in actū. Sz essētia diua respectu intellect⁹ dei ē h̄moi. igit̄ sicut pl̄itas fm rōnem obiectiue ponit̄ in eētia diuina intellecta. sic cor̄ndēter subiecti/ ue debz p̄m̄ i intellectu intelligibilitate P̄ nō minus absolutū ē intelligere diuinū q̄ sit suū esse. sed distinctū r̄ p̄fectū esse diuinū nō coexigit creaturam. ergo nec suuz intelligere quo distincte r̄ p̄fecte intelligit seipm. als̄ dei beatitudo depēderet a creaturis P̄ sicut po/ sterius nō pōt esse cā prioris. sic distinctio po/ sterioris nō p̄t esse cā distinctōis p̄oris. sed p̄ fectiones attributales vt sūt i creaturis sūt po/ steriores seipsis vt sūt i deo. Sapia em̄ creata ē cāta a sapia que ē i deo Dicit̄ ḡ ille doctor qz rōes attributales sūt potētia distigubiles i eētia diuina. r̄ p̄ hoc differt ab alijs de for/ malitatibz q̄ dicit̄ qz sūt actu formāl̄ distin/ cte. Per h̄ aut̄ qz dicit̄ intellectū diuinū ea di/ stinguere ab itra. differt ab ill̄ q̄ ponūt talē di/ stinctōz fieri solū i ordine ad creaturas. Et ad/ dit terciō qz talis distinctio fiat p̄ simplicē in/ tuitū r̄ nō p̄ intellectū p̄pantē diuinā essēti/ am sub ratiōe vnius attributi ad seipsaz s̄b rōe alterius attributi. qz coiplo qz potētia/ liter

Alexāder ordi. s. au gustin

4

5

6

1

2

3

sūt i diuina eētia q̄stū ad istā distinctōz rō/ nis p̄ simplicē intuitū intellectus p̄fecte essen/ tiā cognoscētis. talis distinctio reducīt i actū r̄ p̄ hoc differt ab illis quoz rōes adduxi p̄xi/ me an̄ istū. Sed nec ista vident̄ esse vera. Deficit em̄ sūdāmētū p̄mi doctoris. qz omīs p̄p̄atio p̄supponit distinctiōnē compabiliū. vel fm rē vel salte fm ratiōnē. Si ergo ex cō/ p̄atione diuine essētie ad seipsā innaceret di/ stinctio rōis attributor. tūc esset distincta an̄ qz distiguerent̄. quod est r̄dicitio. Fun/ dāmētū etiā sēdi doctoris videt̄ deficere. qz in actu purissimo nō pōt esse intrisece aliqd̄ po/ tētia distigubile quod nō sit actu distinctū. quia q̄uis hec p̄positio. iij. p̄ficor. qz in p̄p̄tuis nō differt esse r̄ posse panat̄ calumia qz/ tum ad ceteras intelligētias. tñ q̄stū ad ipm̄ deum r̄ maxime quo ad ea q̄ sibi pueniūt ad intra. iam dicta p̄positio ē infallibil̄ vera. Lū ergo essētia diuina sit actus purissimus. nō poterit esse i ea aliquid i potētia distigubile quod ab intra reducāt ad actuz. Ideo m̄deo rōibus eorum. Ad primū dico qz q̄uis et/ titas r̄ p̄fectio attributor principalis cōue/ niat deo qz creaturis. distinctio tñ eorum p̄i/ cipalibus puenit creatur⁹ qz deo. qz respectu co/ rūdē distinctio rōis debz sumi ad in star disti/ ctōis real̄ r̄ nō econūso. r̄ iō ad ip̄fectōz dei ce/ terz qz tal̄ distinctio p̄ncipal̄ ēct̄ i ip̄o qz i cre/ aturis. qz tūc opteret talē distinctōz real̄ esse i deo. r̄ p̄ oīs valde derogaret̄ diue simpli/ atati

Ad sēdm̄ dicēdū negādo minorē. qz coipo qz videm⁹ i creaturis sapiam seu quālibz aliā p̄fectiōz real̄ a suo differre subiecto. possum⁹ p̄cipere talia vt ponūt̄ i diuis differre fm rōem a veritate. q̄ fm n̄m̄ modū intelligēdi videt̄ se h̄re p̄ modū s̄bicti respectu h̄moi p̄fectionū.

Ad. iij. v̄dm̄ qz minor possz negari. qz essen/ tia ē cā siue rō vnitat̄ siue pueniētie psonaz. r̄ iō n̄ p̄t cā distinctōis r̄ d̄m̄e psonaz. hoc em̄ puenit ipsi relatiō. iuxta illud boetij. Eēn/ tia p̄inet vnitatē. r̄ relatiō multiplicat̄ trini/ ratē. Pōt etiā dici qz maior ē vera solum vbi maiorz mior distinctio sunt eiusdē rōis. Sz distinctōes psonaz r̄ attributor nō sūt eius/ dē rōis. cū vna sit fm rē. alia fm rōem. r̄ vna sit relatiuoz. alia s̄o absolutoz. Etā p̄t dici qz ex p̄patoe maiorz r̄ minorz distinctōis ad inuicē. nō bñ arguit̄ de vno ad alterz. nisi sint eiusdē rōis. Sz distinctio real̄ psonaz r̄ distinctio rōis attributor nō sūt distinctōes eiusdē rōis r̄ iō nec p̄p̄e sūt p̄p̄abiles. nec bñ cludit̄ de vno p̄ alterz. Ad q̄rtū dicēdū qz oīs diuisi/

Contra hē riciū alet.

Solutio rationum Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

tas rōis siue i actu sponēte siue i actu reflexo
 de necessitate sumit 7 orit ex aliq̄ distinctione vlt
 diuinitate reali. ex hoc em̄ q̄ intellectus n̄r vi
 det distinctionē realē i illa p̄pōe cū d̄r homo ē
 vel homo ē alio. ipse ponit distinctōz saltem
 fm̄ rationē in illa qua d̄r deus ē. vel de⁹ deus.
 vel deus ē lux. Et eodē modo de actu reflexo.
 Nā p̄mū qd̄ a n̄ro intellectu d̄cipit non p̄t eē
 ipse intellect⁹. nec etiā act⁹ eius. sed ē aliq̄ res
 extra realiter differēs tam ab intellectu q̄ ab
 actu suo. 7 ex hoc q̄ sic videt se aliquid intelli
 gere quod realiter differt ab ipso. cū seipm̄ in
 telligit ponit differentia rationis inter seipm̄
 vt intelligit 7 vt intelligit. vnde si solum in
 telligeret seipsum. tunc impossibile esset q̄ se
 ipsum distingueret a seipso. Omnis em̄ d̄m̄
 tia rationis oportet q̄ sumat ab aliquo appare
 te. ad qd̄ aspiciēs intellect⁹ causet h̄mōi d̄m̄
 tiam. Sed tale apparēs deficeret h̄mōi intel
 lectui qui nihil aliud intelligeret q̄ seipsum.
 Sic eodē modo dico q̄ si de⁹ nihil aliud in
 telligeret q̄ seipsum. q̄uis intelligeret se esse.
 7 intelligeret se intelligere. qz in omnibus ra
 tibus nō intelligeret aliud q̄ eius simplicē ef
 fectiā. p̄ tale suū intelligere nullā poneret dif
 ferētiā rationis. Ad quintū dicēdū q̄ si
 nūq̄ creatura facta fuisset. adhuc de⁹ eēt forma
 liter sapiens 7 bonus. 7 sic de alijs attributis.
 Un̄ attributa nō dicunt deo uenire ex hoc
 q̄ possit ea cāre. qz tūc eadem esset ratio attri
 butalis 7 idealis. Sed oīs p̄fectio attributa
 lis deo uenit ex hoc q̄ ipse ē talis. puta sapia
 in q̄tū attributū est uenit deo ex eo q̄ est sa
 pīes. 7 licet intrinsece deo ueniat om̄s talis
 p̄fectio. distinctio t̄n̄ talium p̄fectionū cū sit qd̄
 rationis sine compatione ad creaturas sibi n̄
 poterit uenire. Ad sextum dicēdum q̄ si
 nulla esset creatura. adhuc intellectus diuin⁹
 posset essentiā suā intelligere sub ratiōe ver
 ri. 7 diligere sub ratiōe boni i ordine ad cre
 aturas quas deus producere posset cū veller.
 in quibus intellectus 7 voluntas tendētes i
 verum 7 bonū realiter essent distincta. si deus
 huiusmodi creaturas in esse p̄duceret. Ad
 primū alterius doctoris dicēdū q̄ rationes
 attributales nec sunt actus distincte nec potē
 tia distinguibiles nisi in compatione ad ex
 tra. q̄a sicut sunt actus distincte ex hoc q̄ actus
 ad extra compant. sic sunt potētia distingui
 biles ex hoc q̄ p̄nt ad extra compari. bñ qui
 dem eētia diuina p̄hendit om̄ia. sed vnit⁹
 sine q̄tū est ex pte sui. 7 ideo quicqd̄ mul
 titudinis ibi poterimus cogitare q̄tūz ad ab

Ad 5

Ad 6

Id. alex.

soluta hoc totū sibi p̄petit in p̄pōe ad extra
 Ad sed⁹ dicēdū. maior possit negari. qz nō
 eēt incōueniēs dicere q̄ intelligere diuinū ali
 qd̄ n̄notet. qd̄ tamē nō connotat esse diuinū.
 Ad minore dico q̄ esse diuinū q̄uis non co
 erigat esse creature. ita q̄ ab eo dependeat. im
 possibile tamē est esse ipm̄ diuinūz eē nisi ipm̄
 comprehendat omne esse. sic impossibile est eē
 diuinū intelligere nisi ipsum p̄hendat om
 ne intelligere. Propter qd̄ si de⁹ nō intelligeret
 creaturā ipse nihil intelligeret. Un̄ sicut deus
 nō p̄t h̄re impotentia respectu p̄ductōis crea
 turaz. sic nō p̄t h̄re ignorantia respectu cogni
 tionis creaturaz. Illud t̄n̄ nullā dependentia
 arguit i deo sed sumā p̄fectionē. hoc em̄ ē ma
 xime p̄fectionis omnia dependere a seipso 7 se
 a nullo penitus dependere. Ad terciū dicē
 dū q̄ sicut posterius nō potest eē causa prioris
 q̄tū ad eē reale. sic nec q̄tū ad distinctio
 nē realē. S; sicut poster⁹ p̄t eē causa prioris
 ad esse ratiōis. multa em̄ fm̄ rationē ponit in
 tellectus noster esse in deo 7 sibi ex parte p̄ue
 nire. que t̄n̄ nullū esse reale ponunt in deo. cūz
 ipse sit immutabilis. sic distinctio rationis i
 priori potest dari ex distinctione reali que est
 in posteriori.

Ad 2

Articls 4

Quantum ad quatuor

tū p̄ncipale. vtz attributorū i diuini distinctio
 fm̄ rationē p̄ quēcunq̄ intellectū siue creaturaz
 siue increatū sumat p̄ p̄pationē eoz ad crea
 turas i quibus realit̄ distinguunt. Dicēdū q̄
 veritas illius articuli p̄t concludi ex p̄cedē
 tibus. Nā cū attributa diuina nec distingua
 tur ex natura rei formalit̄. vt patuit i. ij. articu
 lo. nec possint distingui ab intra. vt patuit in
 ij. sequit̄ necio q̄ eoz distinctio sumat a d̄cum
 q̄ intellectu i p̄pōe ad creaturas. P̄ h̄ idē
 p̄bo sic. Nihil imp̄fectōem includēs esse p̄t
 in diuinis nisi in compatione ad creaturas.
 sed oīs distinctio p̄ absoluta icludit aliquā ipse
 ctōz. qz vbiq̄ q̄ distinctio p̄ absoluta. siue sit
 distinctio rei siue rōis. oportet necio q̄ vtrūq̄ sit fi
 nitū seu ad min⁹ alter sit finitū seu app̄hēdat
 ad modū finitū. qz neq̄q̄ p̄nt eē plā infinita ab
 solute 7 fm̄ p̄fectōz eētialē. cū igit distinctio
 attributorū sit distinctio absolutoz. q̄ rē. Lā
 at̄ isti⁹ distinctiois i ordie ad n̄m̄ intellectū sic
 dicit doctor noster 7 bñ. ē excessus diuine eēt
 tie 7 defectus n̄ri intellectus. S; extra p̄di
 cta quidā doctor arguit sic Si de⁹ i se nō pos
 set suas p̄fectiones distinguere. vel h̄ esset ex

Egidius.

Locon 5.

pte dine essetie vel ex pte dini intellectus. nō p/ mo mō. qz tūc nec creat⁹ intellect⁹ possz i dina essetia apphēdere pfectōes. Nec scdo mō. qā fm 2m cū. xij. metaph. intellectus aptus. na/ tus ē diuidere etiā adunata i esse. distinguit em intellect⁹ ppter sui pspicacitatē vbi sensus nō pē distinguere. Lū igit intellect⁹ dīn⁹ sit in finite pspicacitatis. ex pte sui non apparet ali qd impedimētū pdicte distinctōis. P. sic ea q sūt realr diuisa se hnt ad vnitatez rōis. sic ea q sūt realr idē ad diuersitatē rōis. s3 duo andiuidua realr diuersa pnt pcepti vt vnū fm rationē spēi absqz hoc qz compent ad aliquod vnū fm rē. ergo ea que sūt vnū fm rem. pos/ sūt pcepti vt differētia fm rationē absqz eo qz compent ad aliqua diuersa fm rem. P. in intellectū qz virtualr plura continet qz vege/ tariū. ideo distinctius pōt pcepti qz vegetati uū. cū g cēntia diuina vtuatiter infinitas pfe ctiones pnteat. videt qz possit pcepti distinctis sine. P. si intelligere z velle essēt idē in deo re z ratione intrinsece cōsiderata circūscripta omī ppatōne ad extra. tūc sequit qz deus essz malus quia cū intelligat mala ipse veller ma la. sed q mala vult malus est. g rē. P. si in/ tellectus noster ex hoc formaret de diuina esse tia diuersos pceptus quia excedit ab ea. ea/ dem ratione de quolibz attributo formaz di uersos pceptus. qz eque bñ excedit a diuina po tētia siue sapia sicut a diuina essetia. z sic in vno attributo eēt infinita attributa. P. re ctū ē in dex sui z obliqui. vt dicitur. i. de aia. cum er go pfectiones vt sūt in diuis magis habeāt rationē recti i creaturis. aut rationē obliqui z impecti. ideo nō debemus iudicare de diuis pfectionibz p iudiciū quod habem⁹ de creatis pfectiōibus. P. dato q nō possumus co/ gnoscere trinitatē nisi p imaginē creataz. non tñ debemus dicere qz plōne i trinitate nō sūt distincte nisi p compatiōne ad imaginē crea tā. sic rē. P. cū creature nō fuerint ab eter/ no. si deus diceret sapiēs z bonus solū i com/ patione ad creaturas. tūc ab eterno nec fuissz sapiēs nec bonus. ergo rē. Sed illa nō cō cludūt. Ad pumū ergo dicēdū qz ppt intī mā seu oīmōdā simplicitatē dine essetie. z p/ pter pfectā dīn intellect⁹ adēqz rōz respectu tal' essetie de nō pcepti eā nisi sub vna pfectissima ratione intrinsece eā pceptiōe absqz oī ppati/ one ad creaturas. nec ex h' dīn⁹ intellect⁹ mior' ris pspicacitatis sed maioris. Dis em intelle ct⁹ diuidēs ea q sūt realr z cēntialr vnū. vel h' facit ex sua impectōe. vel hoc facit ad aliqua

Solutio Ad 1

aspiciēs q realr sūt vel pōterunt eē distincta Ad 2
Ad scdm dicēdū qz minor ē falsa. qz ex h' q intellectus videt forte z hōiem esse idē fm rē. z silr platonē z hōiem esse idē fm rē. igit pcepti forte z platonē esse idē inter se fm illam vnā rōem spēi. cū qz quilibet scōrū pceptus ē idē realr. Ad terciū dicēdū qz quibus aia intel lectiua icludat sbaliter sensitū z vegetatiū ita qz nō sūt ples forme sbales i hōmie. possu mus tñ ipsā distincte pcepti aspiciēs ad su/ as potētiās. actus z obiecta. i quibz oibz rea/ lē multitudinē inuenim⁹. Nisi em intellectus aliqd apparēs seu motūū ex aliqz illoz accipe ret. puta vel ex potētijs vl ex actibz vl ex obie ctis ipm intellectūū i se distincte nūqz pcepti ret qz quilibet intellectuū multa pcepti pnter ret. maxime si intellect⁹ pfecte itelligerz. als p pter sui impectōez nō valēs qd dicitatē rei pfe cte pphēdere possz de eadē re multas descriptio nes formare. i qua formatōe adhuc inniteret alicui reali multitudini. puta diuisis acciden ribz eiusdē qd dicitatē a qbz pcepti tales diuer/ sas descriptōes. Ad qrtū dicit nri iuniores Ad 4
doctores volētes saluare venerabilē doctozes L yonsiul
nrm Egidiū qz ibi falsū assūmit. qz intellige d bargo or
re z velle i deo differūt ratione Sed isti nō dis. a. 24
bñ rñdent p nre nec ad dicta sua. nec ad di/ gustum.
cta frs Egidiū. qz fm qz isti met dicit. z ex di/ Lora cū
ctis doctozis nostri habet expsse distinctio ra/ tionis i attributis diuis inasclit ex compati/ one ad creaturas. circūscripta g oī compatiōe tūc intrinsece ipa attributa nec erūt distincta re alr nec rōe. Bñ igit pcepto argumēto. tūc em dēter apper qz illud ē difficile qd in hac mate ria pnt adduci. Ad formā g argumēti mēdo nego pnam. Ad pbatōnē dico qz sicut sol per vnicū suū actū cerā sibi obiectā calefacit z liqz facit qz diu rō calefactibil' z liqz factibil' in tali cera inuenit. cessāte tñ rōne liqz factibil'. puta cū cera ē totalr liquifacata. z manente ratione calefactibilis. idem sol vniformiter se habēs in actu suo eādē ceram calefacit z nō liqz facit. immo depascit z exiccat. Sic intellect⁹ diuinus z volūtas diuina siue intelligere di uinū z velle diuinū sūt intrinsece vnū re z rōe. variationē tamē capiūt extrinsec⁹ rōne muta tōis facte in obiectalibz rōibus ipsius intel lect⁹ z volūtat'. Lū em bonū sit obiectuz volū tatis. z vez siue ens sit obiectū intellect⁹. ergo manēte eodē extrinseco obiecto vniformit' sub eisdē rōibz donitat' z entitat'. de⁹ p suā essenti am qz essentialr intellectus z volūtas talem rem intelligit rōne entitat' z veritatis. z vult

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including references to other works and authors like 'Lyonius', 'Burgio', and 'Lora'.

ratione cognite bonitatis. mutata tñ eadez re
 rōne bonitatis, et huata rōe entitatis, de eadez rez
 intelligit quis eam nō velit. Nunq̄s igit̄ de
 us vult malū. cū ordinata volūtas i malo nō
 repiat aliquā rationē volubil. q̄uis ipm intel
 ligat. cū rōe entitatis q̄ illud malū fūdat repi
 ar rationē intelligibil. Sic q̄ nō p̄ argui di
 ueritas rōis intrinsece i radio sol. ex h̄ q̄ sil̄ z
 sel̄ lutū exccat z cerā liq̄ facit p̄pter aliā taliā
 rationē obiectalē i ipsiū reptā rōe suaz diuisūz
 dispōnū. sic non p̄ argui aliq̄ diuisitas rōis
 intrinsece i dina volūtatē z intelligit. siue in
 suo intelligere z velle ex h̄ q̄ intelligit et n̄ vult
 siue nō diligit. sed pot̄ odit eandē rē. in q̄ ser
 uata ratione intelligibil̄ dep̄dit ratio volubi
 lis siue diligit. z inuenit ratio odibil̄ Ad
 q̄ntū dicēdū negādo p̄nāz. Ad p̄bationē di
 cedū q̄ rō formal̄ attributi n̄ excedit eque bñ
 n̄m intellectū. sicut rō formal̄ diuine eēntie. qz
 attributū sūptū fm suā p̄p̄riā rōez fm quā al
 teri attributo z etiā diuine eēntie p̄distiguit. sic
 n̄ ē infinitū. imo n̄cōio vt sic ē finite rōis. Qd
 pz ex duobz. p̄mo qz diuine sapie vel cuiusq̄z al
 teri attributo n̄ puenit i finitas nisi in q̄ntū di
 uine eēntie identificat. Secūdo qz p̄p̄ua z distincta
 rō cuiuscūq̄z attributi non p̄sumi nisi i p̄p̄a
 tione ad extrā ubi tales p̄fectōes n̄cōio sūt fini
 te. z iō n̄ op̄z de vno attributo vt attributū ē
 n̄m intellectū formare multa attributa Ad
 vi. ddm qz si attributa dina p̄siderāt q̄ntū ad
 suā entitatē z veritatē seu oia illa q̄ ip̄s reāl̄
 pueniūt. tūc intellect̄ p̄fect̄ seu p̄fecte cogno
 scēs debet z i iudiciū de eis h̄tū iudicare de ce
 teris. q̄uis ecōuerso fieri possit de n̄o intel
 ctū h̄ i via. cui sensibilia sūt p̄mo z maḡ nota
 qz non sūt eadē nob̄ maḡ nota z nature vt pz
 i. p̄hicoz. Sic em̄ se h̄z ocul̄ noctue ad lucē
 sol. sic aīe nostre intellect̄ ad ea q̄ sūt manife
 stissima i natura. vt d̄. ij. meth. Si aut̄ attri
 buta p̄siderāt q̄ntū ad eoz distinctiōz. tunc tal̄
 distinctio eis n̄ pueniat nisi fm rōz. ois āt̄ intel
 lect̄ illd̄ qd̄ ē mere fm rōez p̄cipit i ordine ad
 aliqd̄ reāl̄ sic se h̄ns. iō vt sic ois intellect̄ i i
 diciū de p̄fectōibz attributalibz d̄z sumere ex
 iudicio qd̄ h̄z d̄ talibz p̄fectōibz vt i creaturis
 reāl̄ sūt distincte. Cū d̄ i minorū qz attributa vt
 i dinis sūt h̄nt rōz recti. dico qz vez ē q̄ntū ad
 id qd̄ reāl̄ eis puenit. s̄z q̄ntū ad eoz distin
 ctionē q̄ solū fm rationē eis puenit ē econūso
 qz id qd̄ ē reāl̄ tale magis h̄z rōez recti qz id
 qd̄ ad p̄p̄ationē sui ē fm rationē tale. s̄z illa di
 stinctio i creaturis ē reāl̄. z i dinis ē fm rōez
 Ad. viij. ddm qz non ē silē. qz fide tenem̄ qz

Ad 5

Ad 6

Ad 7

sonas dinas ē realiter distinctas. nisi. n. fidel̄
 h̄ req̄reret. nullaten̄ ponerem̄ p̄sonaz reales
 distinctiōnē. s̄z d̄ attributis reāl̄ distinctiōz n̄
 fide nec rōe tenem̄ Ad. viij. ddm qz signifi
 catū oim attributoz n̄ min̄ deoz pueniebat ab
 eterno qz nūc. distinctio tñ attributoz vel nō
 pueniebat sibi ab eterno. qz ea q̄ fm rōez sūt i
 deo poterit sibi aduenire i tpe. vel si tal̄ disti
 ctio sibi pueniebat ab eterno h̄ op̄rebat inq̄z
 tū de h̄mōi attributa p̄p̄abat ad ipsa creabi
 lia p̄ eūdē deū i tpe p̄ducēda Forte dices qz
 tūc intelligere dei distinctiū q̄ distiguit sua
 attributa de p̄deret a nō ente puta a creabili
 bus nondū creatis R. qz intelligere dei nō re
 p̄det ex h̄ ab ipso creabili. sicut nec nunc ab
 ipsa creatura. qz non cognit̄ ab eterno illā di
 stinctionē p̄ ipm creabile sicut nec nūc p̄ ipsā
 creaturā. ita qz creatura vel creabile sit deo me
 diū coḡscēdi h̄mōi distinctiōnē. Ipse. n. coḡ
 scit talē distinctiōnē p̄ seipm. licet ipsā cogno
 scat i ordine ad creabile vel creaturā. q̄uis em̄
 aliqd̄ pueniat alicui p̄ se. p̄t tñ sibi puenire in
 ordine ad aliud. siue p̄notato qd̄dam respectū
 ad aliud Eēntia em̄ dina ē p̄ seipsā oim repi
 tatiua. z tñ h̄ sibi nō p̄t puenire nisi p̄notato
 respectu ad ipm rep̄tatum. Itē q̄uis de p̄ se
 ipm intelligat eēntiā suā. non p̄t tñ eā intelli
 gere nisi intelligat creaturas. Sicut q̄ nō bñ
 infer̄ qz ex h̄ diuinū intelligere p̄deret ex
 creaturis. sic etiā in p̄posito zc. Ad argumē
 tū p̄ncipale pz p̄ ea q̄ dicta sūt ad formā q̄re
 rationis posite p̄tra quartū articulū.

Ad 8

Instantia

Solutio.

Predicta tñ v̄
 ba. Postq̄z maḡ circa modū di
 uine generationis mouit qd̄em
 z huius q̄stionis assignauit r̄sionē. nūc in ista
 parte p̄misse r̄sionis adiungit declarati
 onē. Et diuidit in duas partes. qz p̄mo ma
 gister circa istam declarationē suam intentio
 nem p̄mittit. Secūdo veritatē declaratā cō
 cludit. ibi. Dicamus ergo qz pater. P̄ma i
 duas. quia p̄mo magister ostendit sub quo
 sensu hec p̄posito qua dicit. Pater volēs ge
 nuit filiū sit neganda. Secūdo sub quo sen
 su sit p̄cedenda vel affirmāda. ibi. Volēs ta
 men genuit. Et hec est diuisio et snia istius
 lectionis i generali. Circa quam quero in spe
 ciali.
Vtrū p̄ genuerit filiū necessitate vel
 volūtatē Et videt qz n̄citate. qz il
 lud p̄ p̄ducit n̄citate qd̄ n̄ p̄t non p̄ducere

sed p̄ nō p̄ filiū non pducere. Maior p̄z ex
ij. peri hermenias. vbi i q̄rto ordine modalium
nō possibile n̄ eē. ouertit cū necē eē. minor: eē
claro. qz si p̄ possz ipm nō pducere. tūc p̄tingē
ter pducere ipm. Nā possibile nō eē z p̄tin
gēs eē cū pollēri scdo ordine modalium. s; nul
lū p̄tingēter productū ex vi sue productōis ē
formalr necē eē. nec p̄ n̄s p̄t eē tē. s; si pater
possz filiū nō pducere filiū non eēt tē. Ex q̄
p̄z illa ē fālia. p̄ p̄t filiū non pducere. z
p̄ n̄s eē d̄dictoria ent vera. i. ista. p̄ non p̄t
filiū nō pducere. qz p̄ma ēi scdo anglo mo
daliū. z alia i q̄rto. q̄ sp̄ d̄dicunt Contra de
lectabilissima opatio non p̄t eē sine actu vo
lūtatis. sed generare diuinū ē electabilissima
opatio. s; tē. maior p̄z. qz nulla p̄t esse delecta
tio absq; z placētia volūtatis. minorē p̄bo. qz
opatio p̄fectissima ē delectabilissima. vt p̄z. ij
z. p. et h̄. sed generare diuinū ē opatio p̄fectissi
ma. Nā act⁹ z opatōes cū sp̄cificent ex termi
nis. tāto q̄libet opatio ē p̄fectior. quāto termi
nis p̄ ipsā pducit⁹ ē p̄fectior. sed filiū q̄ ē ter/
min⁹ dine generationis ē infinite p̄fectionis
Dic q̄tuo: breuif faciā. P̄rio ad declara
tōz terminoz ponā duas distictōes. Scdo
ostēdā quō p̄ necessitate d̄z generare filium.
Tercio quō volūtate. Quarto adducāz
aliq̄ d̄ me z respondebo ad eā.

Contra

Primum
p̄ncipale

Quantū ad primū

p̄mo distingua de necitate. scdo de voluntate
Necitū. n. multis modis d̄z. vt p̄z. v. meth. tñ
qz p̄ns qd̄ videt q̄rere d̄ necitate p̄ respectū ad
caz siue ad p̄ncipiū. id̄ ceter⁹ modis p̄termis
sis ē sciēdū q̄ fm. iij. caz genera q̄d̄rupl̄ p̄ re
lationē ad p̄ncipiū siue caz aliq̄ dicūt necia.
z fm h̄. iij. erūt modi necitatis. Prim⁹ re
spectu cāe material. z hec necitas d̄z indigētie
puta illd̄ h̄z materiā p̄tē sui. siue i isto ē aliqd̄
ad modū matie puta potētia passiuā. id̄ necō
indigz z p̄uāte. qz sibi derelictū necio destruet
Scds mod⁹ respectu cāe formal. z hec neci
tas d̄z erigētie. puta ignis ē necio calidus. qz
natura sua h̄ erigit. Tercia attribuit cāe ef
ficiēti. z h̄ dupl̄. qz vel tale agēs h̄mōi neci
tate p̄sequit ex p̄ncipio sibi intrinsece inerente.
z hec p̄t d̄ici necitas imutabilitat. Sicut ig
nis q̄tū ē ex p̄tē sui imutabilr calefacit. q̄uis
p̄ accēs possz ipediri. puta si deficerz sibi mate
ria. Vel tale agēs p̄sequit h̄mōi necitate a p̄nci
pio extrinseco nullā sibi s̄tutē intrinsece p̄ferē
te. z hec d̄z necitas coactōis. puta lapis aerez

Nota mo
dos necessi
tatis

necio mouet. qz a p̄ficiēte impellit violenter.
Quart⁹ respectu cāe final. z hec d̄z necitas
p̄ditōis siue p̄ditionata. puta si talē finē vis
p̄seq̄ necē ēte talibz medijs vti Voluntas
etiā vt ad p̄ns spectat dupl̄ p̄t sumi. vno mō
p̄ potētia volūtatiua siue p̄ncipio volūtatiuo Alio
mō p̄ actu p̄fecto ipsi⁹ volūtatis siue p̄ncipij
volūtatiui. mō q̄ d̄z i ethicis. q̄ volūtatis ē ipsius
finis. electio eoz q̄ sunt ad finē.

His premissis quo

Scd⁹ p̄
cipale.

ad id̄z p̄ncipale. i. quō p̄t d̄z filiū necitate ge
nerare. dico q̄ p̄m⁹ mod⁹ necitatis i deo nullo
mō p̄t poni. qz cū ipse sit pur⁹ act⁹. i. ipso n̄ eē
matia nec aliqd̄ materiale. z p̄ n̄s nihil pueni
ens ex necitate matie i ipso locū h̄z Nec q̄r
tus mod⁹ p̄p̄t i deo p̄t poni. qz tē cū oino sit
i seipso sibi sufficiens. z oēs h̄eat p̄fectōz. ipse n̄
agit p̄pter aliquē finē p̄sequēdū. tñ qz bñ agit
tē p̄pter bonitatē suā p̄cadā aliq̄ mō necessi
tas q̄rto mō dicta cū sit p̄ditionata p̄t deo zue
nire. puta si tē vult suā bonitatē p̄icare homi
necesse ē vt h̄oies pducatur. qz ei qd̄ oino nihil
ē nihil p̄icari p̄t. Scda p̄ticula tercij mo
di p̄nit⁹ a deo d̄z excludi. qz cū sit om̄ipotēs a
nullo extrinseco violētari p̄t. Questio igit
p̄ns his p̄dictis exclusis. sup̄ scdo mō necessi
tatis. z sup̄ prima p̄ticula tercij modi vertē.

Ideo dico q̄ loq̄ndo de scdo mō necitatis
tūc generatio filij ē necessario i diuis. qz natu
ra diua q̄ ē forma purissima siue pur⁹ actus h̄
necessario erigit q̄ in tribz subsistat p̄sonis. s; z
trinitas in diuis eē non p̄t nisi p̄ generet fili
um. z vterq; producat sp̄m̄ sc̄m̄. s; de necessi
tate natural siue formalis erigētie filius in di
uinis a p̄tē generat. Loq̄ndo etiā de p̄ma
p̄ticula ipsius tercij modi. p̄t necessario gene
rat filij. qz imutabilr determinat ad generati
onē filij p̄ suā naturalē p̄p̄rietatē. Un̄ hos du
os modos necitatis videt in diuis approba
re Rich. vi. de tri. c. i. sic d̄. Nihil itaq; ibi est
scz in diuis iuxta donū largiētis grē. sed totū
iuxta p̄p̄rietatē erigētis nature. Et h̄ q̄tū ad
primū modū necitatis quē posui esse i diuis.
Et subdit immediate Rich. di. Sicut. n. in na
scibili naturale ē ab alio nō procedere. sic sane
ei naturale est de se procedentē h̄re. Lum igit
fin p̄m. v. meth. potissim⁹ mod⁹ necessitatis
sit i eo qd̄ impossibile ē alr se h̄re. igit cum ille
mod⁹ i vtroq; iā dicto mō i diuinis implicet
videt mihi saluo sp̄ meliori iudicio q̄ possit
sane p̄cedi h̄ p̄p̄. p̄t generat filij necitate.

Quantum ad
Contra illa p̄z

oē qd pcedit vt volitū illi⁹ volūtas ē pncipiū
 Si aut nō est voluta. tūc nō esset deliciofa sed
 pncipiū. r h⁹ dicere videt esse anathema. vt p³
 p Hilariū i lib. de sinodis. igit ab his delista
 mus. Iste aut instātie nō infringūt predi
 ctā rōem. Ad p^{mū} igit dico q sicut spūscā
 pcessio sic ē libera q nō ē rtingēs ad vtilibz
 sed imutabil⁹ r determinatissima. sic filij gene
 ratio sic ē natural⁹ r necia q tū ē liberria. nō tū
 libertate dicitōis sed librate pfectissime pla
 cētē q ē multo maior libertas r nobilior qz ea
 q ē dicitōis. Ad scdm ddm q aliqd pcede
 re p³ p modū artz duplr. Uno mō qz ars ē ei⁹
 pncipiū. Alio mō qz ipm ē ars pcedēs. mō q
 dz creatura salis. i. creatura q ē sal. Prio mō
 pcedēs p modū artis ē ipm artificiatū. r omē
 tale sic est volitū. q etiā volūtas ē suū pncipi
 um. Secdo modo licz obiectiue possit dicivo
 litū. nō tū pductiue. ita q volūtas sit sue pro
 ductionis pncipiū. Sed fili⁹ scdo mō pce
 dit p modū artz. ipse dō creature pmo modo
 Ad p^{mā} pbatōz maioris ddm q illud qd p
 cedit p modū artz scdo mō illi⁹ natura ē pnci
 piū. qz naturale ingeniū inuenit artē. r cuz dz
 natura r ars sūt pncipia d distincta. dico q ipa
 sūt d distincta pncipia rōe distinctoz suoz pdu
 ctōz. n tū pprie debēt dici d distincta pncipia
 Illa. n. pprie dicūt d distincta pncipia quoz
 neutz ē ex altero. Sz vt iā dixi natura ē prin
 cipiū artis. Ad scdaz pbatōez ddm q quū
 volūtas sit pncipiū ipsoz artificialiū. non tū
 pprie ē ipsi⁹ artis pncipiū. fili⁹ aut non ē arti
 ficiatū. sed ē ipsa ars pris. Ad terciū ddm
 q generatio filij ē voluta p modū obiecti volū
 tati. r eodē mō ipse fili⁹ genit⁹ ē volūtas. n tū
 ex h⁹ sequit q sit p voluntatē pduct⁹. qz si illa
 pna cēt bona. tūc ipse p³ cēt a volūtate pduct⁹
 cū ipse p modū obiecti sit volit⁹. imo volūtas
 pduceret seipsā. cū ipsa velut seipsā. ē q i pba
 tōe pntie fallacia pntis. puta ē volitū. q pce
 dit vt volitū. qz dato q filius pcedat vt voli
 tū obiectiue. nō tū pcedit vt volitū pductiue
 puta q ipsa volūtas sit sue pductōis pncipi
 um Ad p^{mū} eoz q adduxi p primā d dōz
 terciū articuli ddm q natura q ē cēntialr libe
 ra nō tollit libertatē. Sed natura dina ē cēn
 tialr libera. Etiā p³ negari primā pntia. qz qz
 nis i nob act⁹ nature pcedat actū volūtatis. n
 tū tollit libertas a nobis. Etiā dato q natu
 ra determinet creatā volūtate respectu vltimi
 finis. nō nec tollit respectu vltimi finis liber
 tas p placētie. nec respectu eoz q sūt ad finē li
 bertas d dictionis Et silt⁹ nec i deo respectu eo

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Solutio
pumi d cō
dōz p^{māz}
arti. terciū.

rū q pducunt ad intra tollit libertas p placē
 tie. nec respectu eoz q pducunt ad extra libras
 d dicitōis Ad scdm ddm q fili⁹ rō produ
 cēdi creaturas. sicut ars ē rō pducēdi artifici
 alia. f. cū pposito r determinatōe voluataz
 Ad terciū p³ ex pcedētibz. Ad q^{mū} ddm q
 hylari⁹ ibi loquit de necitate coactōis r violē
 tie. quā etiā ego a deo pmit⁹ excludo. Ad
 q^{mū} ddm dū q dyoni. ibi loquit d producti
 one creaturaz. Argumenta posita pncipa
 liter ad quēstionē ambo pcedo iuxta ea q di
 xi in distinctionibus supradictis.

Ad 2

Ad 3 14

Ad 5

Ad argu
mēta prin
cipalia

Distinctio. viij.

Hic solet que
 rit⁹. Postqz mgr determinauit d
 diuina generatōe q^{mū} ad modū
 generādi. i. pte ista determinat d ea q^{mū} ad potē
 tiā generādi. Et diuidit i duas ptes. qz pmo
 de potētia generādi mgr mouet quedā dubia
 Secdo qz h^{mōi} potētia est ipsa diuina na
 tura. ideo psequēter magister tractat de qbus
 dā d ditionibus r p pueratibz diuine nature
 distinctione. viij. ibi. Nūc de veritate siue p
 prietate. Prima in duas. fm qd de potē
 tia generādi mouet duas qōnes. Nā primo
 inquirir an potētia generādi pueniat pri. Se
 cūdo vtz talis potētia repiat in filio. Secda
 ibi. Itē querit a quibusdā. Prima in tres. qz
 primo mouet illā quēstionē. Secdo ponit su
 am determinatōz. Et tercio ex dicit⁹ aug. idu
 cit qndā cauillationē. Secda ibi. Lūi versu
 tie. Tercia ibi. Sed vehemēter rē. Et hec di
 uidit in tres ptes. qz primo ponit quoddā di
 ctū Aug. qd pdictis videt esse rtrariuz. Se
 cundo oñdit quomō quidā negant illud di
 ctū Aug. Et tercio declarat qualiter sit intel
 ligendū. Secūda ibi. Hoc autē non videt.
 Tercia ibi. Pōt ergo sic intelligi. Sequi
 tur illa ps. Itē querit rē. Et diuidit in duas
 qz primo magister mouet quēstionē r respon
 det ad eaz. Secdo suā rñsionem explanat. ibi
 Ita etiā cū dicit rē. Nec est snia magistri in
 generali. Quia in ista septima distinctōe
 tractat de potētia generādi. igit quero istā
 quēstionē.

Vtrū potētia generādi i diuis dicat
 notionalr siue relatiue. Et videt q sic
 qz pncipiū distiguit a pncipiatō. cū
 nihil possit seipm producere vel pncipiare.
 Lū igitur distinctio in diuinis solū fiat pnes

Dicunt filia. qz p p r i u e q l i t a t i s f i m e a z s i m i l e
 vel dissimile dici. Sed essentia diuina sic se
 h z q i p s a v e r e e s t h o c z h o c a l i q d . z i n h c o n /
 uenit c u p m i s s u b s t a n t i s . z t n h z q u a d a s i m i /
 litudine c u s e d i s s u b s t a n t i s . e o q s i t r e p i b i l i s
 i n p l u r i b z . i d e o r o n e p m e o d i t o i s q p u e n i t
 c u p m i s s u b s t a n t i s s u p p o s i t a d i n a d i c u n t f i m
 e a i d e . r o e s t s e d e o d i t o i s q p u e n i t c u s e d i s
 s u b s t a n t i s p n t d i c i s i l i a . z q z v t r e p i t i g e n e r a
 t e z g e n i t o q n e c i o d i f f e r u n t . i p s a h z m o d u s e /
 c u d e s u b e . g g i g n e n s z g e n i t u f i m e a p n t d i c i
 2 s i l i a . P i n o i p r o d u c t i o n e s b a l i p n c i p i u p
 d u c t i u u e s u b a . s e d f i l i j d e i g e n e r a t i o c u n o s i t
 3 a c c i d e n t i s o p t e r q s i t p r o d u c t i o s u b a l i s . P
 i n o m i p r o d u c t o e v b i n a t u r a p r o d u c e r e c o i /
 e a t p r o d u c t o . i b i n a t u r a i p r o d u c e r e e r o p r o
 d u c t o i s . s z i f i l i j d e i g e n e r a t o e n a t u r a p d u c e
 r i t u d i c a t p r o d u c t o . a l s f i l i n o n e e t d e . s z e s s e t
 c r e a t u r a p r o d u c t a i a l i e n a s u b a . m a i o r p t z p
 4 i n d u c t i o n e i s i n g u l t a l i b z p r o d u c t o i b z . P
 i l l o q d e p r i p f e c t a r o i t e l l i g e d i i l l u d e p f e c t u
 p n c i p i u h b u p r o d u c e d i . S z e s s e n t i a e s i b i p
 f e c t a r o o i a i n t e l l i g e n d i . g z c . m a i o r p z . q z h
 b u p r o d u c a t c u o b i e c t u z p f e c t e i t e l l i g u t . m i o r
 e t i a e n o t a . q z p n i h i l a l i u d q s p s u a e e n t i a p r
 5 p f e c t e i n t e l l i g u t . P s i i d i u i s e s s e t d i s t i n c t i o
 n a t u r e f i m n u m e r z . z v n i t a s f i m s p e m . r o p r o
 d u c e n d i a t t r i b u e r e t n a t u r e z n o n r e l a t i o i . s i c
 n u n c a p p a r e t i c r e a t u r z . s z i d i s t i n c t i o s i u e v n i t a s
 n a t u r e n o t o l l i t a l i q u a p f e c t i o n e a n a t u r a . g
 6 z n u n c r o p r o d u c e d i s i b i d z a t t r i b u i . P . n o
 e s t m i n o r i s d i g n i t a t i s z p f e c t o i s p r i n e n t i a p
 d u c t i u a d i n e p l o n e q s p r i n e n t i a c r e a t i u a c u i u s
 c u q s c r e a t u r e . S z s e d a p r i n e n t i a p u e n i t d i n o
 s u p p o s i t o r o n e e s s e n t i e z n o n r o e r e l a t i o n i s . g
 7 z p m a s i b i p u e n i t r o e e s s e n t i e P a u g . d i c i t
 8 p r . d e t r i . c . x x . f i l i u d e i e e n a t u r a g e n i t u J t e
 d a m . i . l i . c . v i i j . l o q n s d e g e n e r a t o n e d i n a a i t
 q g e n e r a t i o e s i n e i n i t i o z e t e r n a n a t u r e o p u s
 9 e r n s . J t e R i c h . v i . d e t r i . c . i . a i t . N a t u r a l e
 e s t i n a s c i b i l i d e s e p r o d u c e n t e h e . E t . c . i j . a i t .
 P r o c e s s i o p r o l a p a r e t e i d e o e s t f i m p n c i p a l e
 p r o c e d e n d i o r i g i n e z f i m n a t u r e o p a t o z . E u
 i g i t g e n e r a t i o n p o s s i t p u e n i r e n a t u r e t a q s g e
 n e r a t i v t f u i t s u p r d e c l a r a t u d i s . v . o p t e r q p
 h m o i a u c t e s i n t e l l i g a t s i b i p u e n i r e t a q s p n
 c i p i o p r o d u c t i u o . g z c .

Tercia co
clusio.

Tercio dico q qz

nis potentia generadi i diuis qtu ad suu pn
cipale significatu dicat diuina essentia. qz euz
tn ad suu psignificatu pnotat respectu seu pe

nitare sine q respectu nullatenus progredit i
 acti generationis. Ad cui? euidencia e ad
 uertendu q sicut i creaturis aliq sunt entia q
 p h s . v i j . m e t h . a p p e l l a t a c c i d e n t i a c o p u l a t a q u i l
 l i p d i u i o n i s e s s e v i d e n t . q q u i s f i m c o z p n c i
 p a l e s i g n i f i c a t u s i g n i f i c e r e v n i p d i c a m e n t i
 p n o t a t t n r e a l t e r i p d i c a m e n t i . a e x i g e n t i a z
 p n o r a t i o n e s o r t i u n t q s e d a m o d o s . a q b o s i a b
 s o l u u t e t i a a s u a e n t i t a t e s p e c i f i c a t r a s i m u r a t .
 h b i g r a . P u l c r i t u d o c u z s i t q u i d a h a b i t e s t
 z e p m a s p e c i e q l i t a t i s . z p o n s f i m s u u p n c i p a
 l e s i g n i f i c a t u e s t e n t i t a s a b s o l u t a . p e r m i t t n
 q u e n d a m o d u e x p n o r a t o e r e s p e c t u g r u e n t i e .
 a q s i a b s o l u t u m u t a b i t i o p p o s i t a q l i t a t e . d a r
 t o e t i a p p o s s i b i l e v e l i m p o s s i b i l e q a b s o l u t u
 p n o t a s i l l u m r e s p e c t u r e m a n e a t f i m t o t a s u a
 e n t i t a t e . D a t o . n . q e a d e n u m e r o a l b e d o q u e
 e s t i n d e n t e p u l c r i t u d o . f i m t o t a s u a m a b s o l u
 t a e n t i t a t e p p o t e n t i a d e i t r a n s f e r a t i n o c u l u .
 i p s a e a d e m n u m e r o e r i t i o c u l o t u r p i t u d o p
 p t e r s o l a c a r e n t i a r e s p e c t u s g r u e n t i e . c u i i n
 d e n t e s u n t p u i c t a . z a q u o i n o c u l o c r i t d i s i n t
 e t a . E t e o d e m o d o s c i e n t i a p n o t a t r e s p e c t u a d
 s c i b i l e . q u i s i p s a s i t i n p m a s p e c i e q u a l i t a t i s .
 q u i q u i d e r e s p e c t u s s i p q u a c u n q s p o t e n t i a z
 a u f e r r e t a s c i a . m a n e n t e e t i a t o t o e t i a a b s o l u
 t o q d d i c i t s c i a . t a l e a b s o l u t u n o n e s s e t s c i e n t i a .
 q z a n i m a h a b e s i l l a q u a l i t a t e a b s o l u t a n i h i l
 s c i r e t . q z n u l l u r e s p e c t u a d s c i b i l e h e r . E s t
 e t i a v l t e r i s c i e n d u q t a l e a c c i d e n s c o p u l a t u
 q s t u z a d s u u p p r i u s i g n i f i c a t u n o z e b z s u m i
 i n s e n s u c o p u l a t i u o . p u t a q d i c a t a b s o l u t u z
 r e s p e c t u . q z t u n c e s s e t e n s p a c c i d e n s . z p o n s
 n e c e s s e t e n s d e t e r m i n a t i g e n e r i s n e c s p e c i e i . v t
 p a t z . u i j . m e t h . S z d i c i t a b s o l u t u s u b r e s p e
 c t u . S c i a . n . n o d i c i t q l i t a t e z r e l a t i o n e . s e d
 d i c i t q l i t a t e s u b r e l a t i o n e . z i d e o n o b s t a n t e i l
 l a p n o t a t o e q p e r m i t r e s p e c t u a d s c i b i l e . i p s a
 t n s i m p l r l o q n d o d r q l i t a s a b s o l u t a S i c
 p o t e n t i a g e n e r a t i u a s i m p l r z p n c i p a l r d i c i t d i
 u i n a e s s e n t i a . q u i s p n o t e r r e s p e c t u a d g e n i u
 p u t a p r i n a p p r i e t a t e . q p n o r a t i o e n o b s t a n t e
 s i m p l r l o q n d o p o t e n t i a g e n e r a d i d z d i c i e o n
 t i a d i n a s i u e r e s a b s o l u t a . z n o r e l a t i o . n e c d z
 d i c i e s s e n t i a z r e l a t i o . s e d m a g i s e s s e n t i a s b r e
 l a t i o n e . E s t e t i a n o t a d u q l i c e r q s t u a d p
 s e n s p p o s i t u s p e c t a t . a l i q m o d o s i l e s i t z e i l l u s
 a c c i d e n t i b z c o p u l a t i s z p o t e n t i a g e n e r a d i d i
 u i n i s . q z t n n u l l a s i l i t u d o c u r r i t p o e s p e d e s
 z s i n g u l a r i t e r v b i s i l i t u d o d e c r e a t u r i s t r a s s e r
 t u r a d d i u i n a . i g i t s c i e n d u q i h e d i s s i l e i n t e r
 p d i c t a . q z h m o i a c c i d e n t i a p e r m i t t a l e s r e s p e
 c t u s . z q s t u a d s u u e s s e z q s t u a d s u u z a g e r e . s i

ipsis uenit agere. ita q̄ sint rō alicui⁹ actōis
 Sublato. n. respectu scie ad scibile. nec māet
 scia q̄rū ad eē scie. nec q̄rū ad scire. q̄r vt sup̄
 us dixi. dato q̄ absoluta illa q̄litas sine respe
 ctu in aliq̄ remaneret. ille tñ p̄ h̄mōi q̄litate ni
 hil sciret. Sz eētia diuina in q̄rū d̄r potētia
 generādi p̄cernit sup̄radictū respectum. nō q̄
 tū ad eē potētie sed q̄rū ad agere fm̄ eā. ideo
 nō repugnat q̄n potētia generādi possit esse i
 aliq̄ cui tñ repugnat generare p̄pter carētia
 h̄mōi respectus p̄notati.

Sz p̄trariū prime

1 p̄lois aliq̄ doctores tenētes arguūt sic. Qñ
 cuiq̄ aliq̄s act⁹ inest alicui supposito 7 alteri re
 pugnat. optet q̄ tal⁹ act⁹ in sit fm̄ talē rōem p
 quā vnū suppositū differt ab alio. Un̄ p̄hus
 i. eth. volēs pbare q̄ beatitudo in hoie nō sit
 opatio sensitue frutis. arguit sic. Beatitudo
 inest hoī et nō bruto. q̄ inest hoī fm̄ id p̄ qd
 differt a bruto. hoc aut nō ē sensus sz intelle
 ctus. Sed generare uenit p̄ri 7 non filio. q̄
 uenit sibi fm̄ p̄ncipiū relatiuuz p̄ qd differt
 2 a filio. P̄. ex impfectione uenit q̄ aliq̄ for
 ma dat actū p̄mū 7 nō dat actū scdm̄. sed p̄/
 nitas dat supposito p̄ris actū p̄mū. esse p̄/
 nale. q̄ etiā si bi dabit actū scdm̄ puta genera
 re. Maior p̄z. q̄r valde esset impfect⁹ calor q̄
 sic daret eē calidū. qd̄ tñ nō posset calefacere
 Minor patebit inferius vbi pbabit q̄ pater
 3 nitas cōstituit p̄sonam p̄ris. P̄. sicut actus
 cōis req̄nt p̄ncipiū cōmune. sic act⁹ p̄p̄ri p̄nci
 piū p̄p̄riū. sz generare ē act⁹ p̄p̄ri p̄ri suppo
 siti. q̄ erit a p̄nitate q̄ est p̄p̄ria forma patris.
 4 P̄. sicut se h̄z p̄r ad creare in q̄stuz deus. sic
 se habet ad generare in q̄stum p̄r. q̄r sicut crea
 re est p̄p̄riū dei 7 uenit soli deo. sic generare i
 diuinis uenit soli patri. sed pater creat deita
 5 te. q̄ generat paternitate. P̄ p̄ductōis 7 for
 me q̄ p̄ducit eadem est relatio ad p̄ductū. vt
 ait Arist. v. meth. sed h̄ possum⁹ saluare in ge
 neratiōe diuina ponēdo p̄nitate eē formā q̄
 p̄r generat. 7 non ponēdo eētia. q̄r eētia nō
 6 refert ad filiū. ergo 7c. P̄. omnis actio de
 bet habere cōformitatē ad suū p̄p̄riū p̄ncipiū
 um. sz generare diuinū ē qd̄ relatiuū. q̄ suū
 7 p̄p̄riū p̄ncipiū d̄z esse relatio. P̄. actiones
 diuerſaz rationū requirūt distincta p̄ncipia
 fm̄ ratōz. sed generaret spirare sūt actōes rōe
 differētes. ergo eoz p̄p̄ria p̄ncipia erūt p̄ri/
 8 vnus rationis vbiq̄q̄ inueniē. P̄. vnū
 quodq̄ agēs agit eo quo formaliter ē. sed sup

positū generās i diuinis formalr est p̄nitate
 P̄. si aliqua cā sutes sz quare negaret pater
 nitas esse p̄ncipiū generādi i diuinis. h̄ ma
 xime eēt p̄ rāto. q̄r videmus q̄ in creaturis re
 latio nō pt esse p̄ncipiū actōis. sed illa cā est
 insufficientes. q̄r sicut se h̄z agēs absolutū ad p̄n
 cipiū absolutū q̄ elicit actōz absolutū. p̄ quā
 actionē absolutā ponit in esse p̄ductū absolu
 tū. sic se d̄z h̄re p̄ducēs relatiuū ad p̄ncipiū
 p̄ducēdi relatiuū q̄ elicit actionē relatiuā. 7 p̄
 ducit suppositū relatiuū. sed in diuinis gene
 ras. generatio 7 genitū omnia sūt relatiua. q̄ 7
 p̄ncipiū generādi erit relatiuū Et p̄firmat
 q̄r si illa cā negatōis eēt sufficientes. pari rōne de
 beres negare relationē in diuinis eē cōstitutū 7
 suppositū. q̄r nec h̄ in creaturis poterim⁹ inueni
 re. P̄. b. aug. i de si. ad p̄. ait. q̄ generare est
 op⁹ p̄rīe p̄p̄rietas. Sz p̄ scōaz p̄loz sunt
 qd̄ dicētes q̄ eētia absolute supra nō pt eē
 p̄ncipiū generādi. Et addūt q̄ sic eētia di/
 uia ē p̄ncipiū h̄mōi act⁹ q̄ ē sape in q̄stū est sa/
 pia. siue vt inducit rationē sapie. 7 ē p̄ncipiū
 act⁹ volēdi vt ē ipsa volūtas. 7 sic de alijs. sic ē
 p̄ncipiū siue potētia generādi vt induit rōz
 p̄nitate siue vt ē ipsa p̄nitas. Rōes illorū
 non inueni. posset tñ iste modus dicēdi p̄ba
 ri sic. Tale debet esse p̄ncipiū p̄ductiuū
 in omī productiōe reali. vt ratione sui nō so
 lum productū producti affilē. sed etiam ab
 eo realr distinguat. Nā oppositū distinctio/
 nis p̄ductōis a p̄ducto maḡ repuḡt p̄ductio
 ni q̄ oppositū affilatiōis. cū simplr sit impos
 sibile idē a seipso produci. sepius aut p̄du/
 cēs 7 productū dissimilia esse p̄tingit. vt ap
 paret in aliquibz mō struosis productōibus
 in quibus pua aut nulla apparet assimilatio
 realis tñ distinctio. Sed essētia vt absoluta
 est cā affilatiōis. essētia vt ē p̄nitas ē nota
 2 7 cā distinctōis. q̄ 7c. P̄. tāti ambit⁹ d̄z esse
 act⁹ generatōis quātī ambitus ē suū p̄p̄riū
 p̄ncipiū productiuū. Sed eētia absolute
 sumpta est maioris ambitus q̄ generatio. q̄r
 est i filio et sp̄sc̄to. qui generare nō possunt.

P̄. Idem manēs idē semp facit idē. vt d̄z
 ij. de generatōe. si vnū manēs vnū tñ produ
 cit vnū. Si q̄ eētia absolute sumpta eēt p̄n
 cipiū p̄ducēdi diuinā p̄sonā. cum ipsa semp
 sit vna 7 eadē nō posset in diuinis produci ni
 si vna p̄sona. Cōtra teraaz cōclusionē sunt
 quidā qui dicūt h̄ac copulatiuā. s. q̄ potētia
 generādi in diuis dicit essētiā 7 relatiōem in
 diuis. cū em̄ vt dicūt p̄ diuinā generationē
 aliquid p̄municet quod tamē nō producit.
 rā. 7 vt eaz
 K tenere.

Cōfirmat

Contra. 2. cōclusionē.

Contra. 3. p̄loem. Nāc opi. recitat diu. rā. 7 vt eaz tenere.

latius p̄gradi
 id est quod dicitur
 ratio aliq̄ sunt
 rācia copulata
 q̄r quia fm̄ rōe
 rē vnū p̄dicam
 omē. a cōp̄m
 ā modos. a cōp̄m
 specifica trāsmi
 s̄ sit quidā habet
 p̄ rōis fm̄ suū p̄n
 absoluta. p̄cerni
 rōe respect⁹ p̄p̄ri
 oppositū q̄litas
 possibile q̄ absol
 maneat fm̄ totū
 ē numero alioz
 fm̄ totā suam ab
 a transferat in
 i oculo turpitud
 tus cōgruente. cō
 io in oculo erit
 rā p̄notat respectū
 p̄ma specē qualitat
 p̄ quācūq̄ p̄notat
 etiā toto etiā ab
 solutiū nō esset
 aalitate absolute
 a ad scibile b̄ra. Et
 tale accidens copul
 significatiū nō ab
 pua q̄ dicit absolute
 nis p̄ accidens. 7 p̄
 generis nec specē. vt
 cit absolute suū resp
 q̄litate 7 relatiōis. sic
 one. 7 ideo nō obſtāt
 relatiū ad scibile
 q̄litas absolute
 p̄p̄ri 7 p̄ncipali
 notat respectū ad
 q̄ p̄notatiōē nō obſtāt
 rā generādi d̄z d̄z
 lita. 7 nō relatiō
 sed magis essētiā
 otādi q̄ licet q̄r
 aliq̄ modo sit i
 us 7 potētia generā
 litudō curru p̄o
 litudō de creaturis
 ciondū q̄r h̄mōi
 rā dicitur p̄municet
 q̄r q̄r ad h̄mōi

Barro et
 ntri aliq̄
 mā p̄loz

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8

puta eēntia dīna cū omībus attributis z cete-
 ris eēntialibz. aliqd vō productū pura pprie-
 tas filiū. opret pncipiū generatiōis talr allig-
 ri q aliqd ex pre pncipiū correspōdeat ei qd
 genito p generatiōē cōicat. z aliquid ei qd i
 ipso genito pducit. quod probat sic In ge-
 nerate z genito pncipiū z terminū sibi inuicēz
 corrdēt. s; i genito aliud ē q pductō tminat
 scz ipa filiatio. z aliud q cōicatio terminat pu-
 ta natura dīna. q pportionalibz i pducere p-
 nitas erit pncipiū pductōis z eēntia pncipiū
 cōicatiōis. P. emanatiōes dīne i talia prin-
 cipia debēt reduci qbz positis imediate appa-
 ret stat^o diuinaz emanatiōnū. sed mō p dīcto
 apparēt statū due emanatiōes z nō ples. vna
 scz cū pncipiū erit pntas. z alia cū pnci-
 piū erit spiratio actiua. Sed si sola essentia
 eēt pncipiū qua rōne vna eēt nō eēt pnci-
 piū vnus emanatiōis tm sed duaz. eadē
 ratione posset esse pncipiū plurū emanatio-
 nū vel infinitaz. Et addunt isti q qz genera-
 tio formalis respicit productionē qz cōicati-
 onē. igit relatio q bz rationē pncipiū produ-
 ctū magis bz rōem potētie generadi qz ipsa
 essentia que habet rationē pncipiū comunica-
 tū. Sed licet illi duo modi q pntas du-
 abus conclusiōibz dīcāt deficiāt. vt apparuit
 supius rōnibus introductis. Ille tñ tercius
 modus magis videt esse defectuosus. qz qz
 quid defectuositas apparet i alijs. hoc impli-
 cat ille cū additione ppriū defectus. Defi-
 cit em pmo. qz eē pncipiūz pducēdi i dīnis
 dicit pfectōz. s; fm istos relatio nullā dicit p-
 fectōz. q relatio nō poterit eē pncipiū pdu-
 cēdi in dīnis. P. ppter qd vnūquodqz ta-
 let ipm magi. s; tu i illa eadē distinctōe dīcis
 q respectus bz a diuina eēntia q possit eē pnci-
 piū pductōis. q nō debebas rationē pnci-
 piū pductūi excludere ab eēntia. s; sibi pnci-
 palr debebas tribuere. P. in pductione nō
 vniuoca pncipiū pductōis nobilit^o z pfect^o ē
 termino formali ipi^o pductōis. maxie si tal^o ter-
 min^o ē pduct^o. Lū q fm te formal^o termin^o p-
 ductōis pncipiū sit filiatio. z ē termin^o pduct^o. z
 etiā fm te tal^o pductio non est vniuoca. q p-
 nitas q fm te pncipiū tal^o pductōis erit p-
 fectior filiatiōe. qd tradidit alijs dīctis tuis.
 P. in nullo genere oppositiōis vnū opposi-
 toz ē p se t imediate pncipiū alteri^o. s; filia-
 tio z pntas sūt opposita. q zc. Ad primū
 qd i p rōem intelligis potētiā generadi. tūc
 nō oportet q talis actus insit supposito gene-

Contra du-
randum

Solo pp-
ma p-
Ad

rati fm illā rōem p quā differt a pducto. sed
 sufficit q illa ratio pnoter aliqd in pducere p
 qd producēs distinguit a pducto. Als sic in-
 uenit. Ad primū dicendū q maior nō est vlr
 vera. qz si illa supposita se hnt vt producēs z
 productū. tūc nō ē necesse q talis actus insit
 supposito generati fm illā rōem p quaz dif-
 fert a pducto. sed sufficit q illa rō pnoter ali-
 qd i pducere p qd producēs distinguit a produ-
 cto. Ad scdm vdm q vel p actū pncipiū intelli-
 gis eē hypostaticū z incōicabile. vl eē s; s; s; s; s;
 z naturale. si pmo mō tūc maior ē falsa. qz fili-
 atio nō min^o talē actū dat filio qz pntas pnci-
 piū nō dat filio actū scdm de q loqris. cuz tñ
 filiatio non sit minus pfecta qz paternitas.
 Isto mō etiā i creaturis maior est falsa. quia
 si pncipiū indiuiduale eēt pncipiū pductū
 vni. tūc indiuiduū produceret seipm. s; s; s; s;
 p foretate nō produceret nisi seipm. s; s; s; s;
 alijs indiuiduis. Si scdo mō tūc maior ē fal-
 sa. qz pntas nō dat patri eē substēs z natu-
 rale. qz tale esse habet p suā deitate. Ad ter-
 ciū dicendū q nō oportet actū ppriū hre ppriū
 pncipiū. s; sufficit q hēat cōe appropriatū
 p hoc q concernit in supposito pducēte ali-
 qd ppriū sine quo nullo mō in actū progre-
 ditur. Ad quartū dicendū ad maiorē q nō
 est simile. qz veritas ē forma absoluta. z p-
 quēs sibi nō repugnat eē imediatū pncipiū
 actōis. hoc aut repugnat paternitati Ad qn-
 tū vdm q forma q producēs pducit non dī-
 refert ad productū. ita q ipsa sit de genere re-
 lationis. sed pro tāto hoc dī. qz ipsa ē relatiō
 fūdamentū. q producēs refert ad pductū. Lū
 igit eēntia diuina sit fūdamentū paternitatis
 qua pater refert ad filiū. q meli^o saluamus di-
 ctū pbi ponēdo eēntiam esse pncipiū gene-
 rationis qz ponēdo relationē. Ad. vi. dīz
 q ois pformitas pprie actōis ad suū ppriūz
 pncipiū psupponit possibilitatē. ita q nō im-
 pliez repugnatā naturalē. s; vt dictū est rela-
 tioni repugnat q sit virtus actiua. z cuz dīz q
 generare diuinū est qd relatiū. dico q idō ē
 ab absoluto pncipio pnotate tñ pprietatē re-
 latiua. Ad. vii. vdm q actōes diuinaz rō-
 nū pnt esse ab vno cōi pncipio diuersimode
 tñ accepto fm diuisos modos sortitos z pno-
 tatos a diuisis proprietatibz diuinibz rōe. vtz
 a pntate z actiua spiratiōe. Ad. viii. dīz
 q maior ē vera loqndo d forma naturaliz cōi-
 cabili. z nō de forma indiuiduali z incōicabi-
 li. z tūc maior ē falsa. qz p veritate etiā qz forma
 naturaliz z cōicabili. paternitate pō est rang

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9 forma incoicabili z ad modū idiuuidui Ad ix. ddm. q qz i dnis generās z generatio z ge nitū sūt relatiua. iō pncipiū generatōis qz uil nō sūt relatio. z notat tñ relato ez. nec ē sile qd assumit z absoluto. qz cū absolutū sit vel pos sit ēē actiuū. sibi nō repugāt ēē pncipiū produ ctuū. hoc autē repugnat relatiōi cū nō sit acti ua.

Ad confir matōem

Ad confirmationē dico q i hoc captiuo intellectu meū i obsequiū fidei. qz fides catho lica ponit trinitatē psonaz cū vnitatē eēntic. qd nullo mō saluare possum nifi ponēdo di uina supposita pstitui pprietatibz relatiuis. Si em itā ptes potuissent saluasse diuie eēn tie vnitatē cū tribz suppositis absolutis nūqz ipsi potuissent aliquā relatiōz eē suppositi psti tutiua Sed posito q relatio nō sit pductiua nō minus bñ saluamus omnia que saluare de/ bemus qz tum ad diuinas pductiones. siue sint ad intra siue ad diuinas pductiones. siue ad rōne negare relationez i dnis eē suppositi pstitutiua q negam eaz pductiua. qz p mū ē i obsequiū fidei. scdm autē ad nihilū referri/ ret. ideo zc. Ad. x. dicēdū q p h vult aug. q p potētā generādi nō sit pgressus in actū generatōis nisi put z cernit i supposito gene rāte p rā pprietatē. q si sic non intelligeret il lud dictū Aug. tūc ipse sibi ipsi sepius tra/ diceret. z specialiter. xv. de trini. c. xx. vbi dicit filium dei natura genitū. Forte dices si si/ ne relatione nō potest eē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat eē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appositā sine qua nō. z cum hec sit p dicio distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quantitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quantitas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētionē producēt. al/ silat em sibi productū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz Et cuz dz q se pi p productū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētionē generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oino ē nēcū nō videt eē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Ad 10

Ad 10. q p potētā generādi nō sit pgressus in actū generatōis nisi put z cernit i supposito gene rāte p rā pprietatē. q si sic non intelligeret il lud dictū Aug. tūc ipse sibi ipsi sepius tra/ diceret. z specialiter. xv. de trini. c. xx. vbi dicit filium dei natura genitū. Forte dices si si/ ne relatione nō potest eē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat eē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appositā sine qua nō. z cum hec sit p dicio distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quantitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quantitas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētionē producēt. al/ silat em sibi productū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz Et cuz dz q se pi p productū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētionē generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oino ē nēcū nō videt eē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Instantia

Solutio.

Solo p z clone

Ad 1

Instantia

nēcū. cū ipossibile sit alr se hēre. Dico q nēcū tas nō ipedit intētōz p accūs. agēs em nātale p se intēdit generare. z totalr p accūs intēdit corrupē. z tñ ipossibile ē q generet nisi corrup/ pat. qz cū generatō vni sit corruptio alterius nēcū erūt tot corrupōes qz generatōes Ad scdm ddm q eēntia dina vt s; stat p nitate sic pncipiat actū generatōis. z vt sic nō ē maior/ ambit qz tal act. Ad. iij. ddm q licet eadē eēntia sit pncipiū generādi z spirādi. tñ alioz alio mō se hēvidet ab aliaz alia p pterate quā znotat. Ad pmū s tērtia zcloez dicēdū q minor ē falsa. qz relatio nec pt eē termin p du ctōis nec pncipiū. Si em termin dīne p du ctōis eēt relatio. suppositū pductū qz vi pro ductōis terminatē ad hmoi terminū nō eēt de us. eēntia igit dīna q in pte exūs ē pncipiū il li dīne generatōis. ipsa eadē i filio ē termin/ generatōis. Forte dices. h eē non pt. qz ter min/ z pncipiū debet eē distincta. Dico q ve rū ē in his in qbz producēs z pductū natura liter distinguūt. i talibz nāqz termin pductōis ē product/ i genito z nō soluz genito pcat. z iō realr differt a pncipio pductiuo. s; i dnis producēs z productū nō dnt naturalr. z ter/ min/ productōis nō ē product/ s; pcat. Idēz igit i dnis ē termin/ productōis z pcatōis i genito. z idē ē pncipiū pductōis z pcatōis i generāte. Dato em q ignis generās igni ge nito suā naturā eadē nūero pcatet. tūc termi nus generatōis nō eēt product/ nec differt z a suo pncipio productiuo. nec eēt i igne generā te aliud pncipiū pductōis z aliud pcatōis sic cū fide teneam p rez eadē suā naturā filio pcare zc. Ad. ij. ddm q nos nō min/ salua m/ statū dinaz emanationū qz tu. cū dicam/ hmoi pncipiū generādi qd ē dīna eēntia nō p gredi in actū nisi vt znotat p dicitas pprietat/ tes. Et h de primo pncipali.

Solutio.

Ad 2

Ad 3

Solo p z clone. Ad 1

Instantia Solutio.

Ad 2

Articul/ 2

Quātū ad secūdū

articulū q qrit. vtz potētā generādi sit i filio Est breuiter aduertēdū q h gerundiuū gene rādi pt duplr accipi. Uno mō vt ē gerūdiuū sibi actiu. z potētā generādi ēi solo pte. qz sol/ pte ē q actiue generat. Alio mō vt ē gerūdi uū sibi passiui. z sic ēi filio. qz in solo filio ē ge neratio passiua. Tercio mō pt accipi vt ē ge rūdiuū sibi impersonal. z sic qz grue pt dici q po tētā generādi non solū est in pte. sed etiā in fi lio z spūsancto. Nā impersonaliter accipiēdo potētā generādi. tūc idē ē qd potētā p quā

Instantia

fit generatio. et hec eдина eentia. q̄ vere et reali
e i tribz psonis. Forte dicit q̄ nullū ad ali-

Solutio.

quid siue relatio p̄ eē cōe tribz psonis. sed fm
mḡm hic in s̄ra posse generare nō ē posse qd
sed ē posse ad aliqd. q̄ potētia generādi nō est
cōis tribz. Rūdeo dicēdū q̄ si mḡ p̄ pos-
se generare intellexit potētiā generādi. tūc nō
ē locut⁹ de potētia generādi q̄stū ad suū p̄nci-
pale significatū. s̄z solū q̄stū ad suū cōnotatū.
qd ē respect⁹. vt p̄z ex dictis i. a. arti. Dato etiā
q̄ posse generare sit ad aliqd. ex h̄ t̄m n̄ sequit̄
q̄ potētia generādi sit ad aliqd. q̄ i aliq̄ p̄ eē
potētia generādi. qd t̄m nō p̄t p̄p̄e i actū ge-
neratōis. vt patebit statim i articulo sequenti.

Articulus 3

Quantum ad terciū

p̄ncipale. vtz fili⁹ possit exire i actū generatio-
nis. posito q̄ i eo sit potētia generādi. e dōz q̄
sicut natura i creaturis q̄ ē potētia generandī
ipsaz creaturaz i actū generatōis nō p̄rūpit
sine accidētibz mediātibz q̄bz actuali determi-
nat ad actū generatōis. s̄bz gra. dato ei q̄ ali-
q̄s ignis h̄ret p̄fectā igneitate. si t̄m p̄ dīna po-
tētia p̄naret calore. nūq̄ vt sic possz aliū ignez
generare. q̄uis i se h̄ret potētiā generādi ignē
puta igneitate. sic dīna natura q̄ ē p̄fecta potē-
tia generādi i actū generatōis nō p̄rūpit ni-
si put stat sub p̄p̄ietate generatōis p̄gruen-
te. puta sub p̄rūitate. Lū igit in filio sit dīni-
na natura sub opposita p̄p̄ietate. puta sub fi-
liatōe. igit q̄uis fili⁹ h̄eat in se p̄fectā potētiāz
generādi. nūq̄ t̄m poterit generare. sicut n̄ ig-
nis h̄ns p̄fectā igneitate subiectaz frigiditātē
poterit aliū ignem generare.

Articulus 4

Quantus ad quar-

tū p̄ncipale. vtz sit eadē potētia q̄ p̄r gignit et
fili⁹ gignit. dico q̄ eadē ē potētia q̄ p̄r i dīnis
gignit et fili⁹ gignit. et h̄ sp̄ loq̄ndo de potentia
q̄stū ad suū p̄ncipale significatū. q̄z vbi gi-
gnēs et genitū in nulla re absoluta differunt.
ibi necē ē ean dē eē potētiā q̄ gignēs gignit et
genitū gignit. sed pater et fili⁹ re absoluta sūt
idem omino. ergo rē. Maior p̄z. q̄ potētia
vt ex superioribus est manifestū i suo p̄ncipa-
li significato dicit absolutū. Minor p̄z ex ca-
tholica fide. Ad argumētū p̄ncipale dōz
q̄ maior ē vera de p̄ncipio qd. nō autē de p̄nci-
pio q̄. potētia autē generādi est p̄ncipiū quo
z nō quod.

Ad p̄nci-
pale.

Distinctio octava.

Hinc de veri-

Ntate rē. Postq̄ mḡr determinavit
de potētia generādi q̄ ē ip̄a dīna
natura. hic manifestat q̄sdā p̄p̄ietates que-
nietes illi nature. Et diuidit i tres. q̄z primo
tractat de dīne nature entitate et veritate. Se-
cūdo de ei⁹ incommutabilitate. Et tercio de ei⁹
simplicitate. Scda ibi. De etiāz solū eentia.
Tercia ibi. Eadēz sola. Prima in tres. q̄z
p̄mo oñdit quō hoc nomē eentia p̄p̄ue que-
nit ipsi deo. Scdo oñdit quō ex dicto. b. hie-
ronymi oñt quoddā dubiū i p̄posito. Et ter-
cio m̄det h̄mōi dubio. Scda ibi. Hic dili-
gēt rē. Tercia ibi. Illud q̄ qd rē. Tūc se-
quit illa ps. Eadēz rē. In q̄ mḡr t̄git de di-
uine eentie simplicitate. Et diuidit i duas p̄-
tes. q̄z primo declarat diuine eentie simplici-
tate p̄ compationē ad extra. Scdo p̄ compa-
tionē ad intra. Scda ibi. Hic diligēt. Pri-
ma i duas. q̄z p̄mo declarat h̄mōi simplicita-
tē p̄ p̄p̄ationē ad creaturas corpales. Scdo
ad incorpales. Scda ibi. Creatura q̄z sp̄ual

Quia i ista. viij. dist. magister tractat de
diuina simplicitate. ideo quero.

Vtrū i deo sit aliq̄ p̄positio. Et v̄r
q̄ sic. q̄z i q̄cūq̄ sūt p̄les forme actu i
illo ē p̄p̄o. s̄z i deo sūt p̄les forme actu
q̄z sic ait omē. xij. meth. Dēs forme actu sūt i
p̄mo motore q̄ i potētia sūt i materia prima
Cōtra. i q̄ nulla p̄t eē passiuā potētia i illo n̄
la p̄t eē p̄p̄o. q̄z q̄cūq̄ faciūt p̄positōz. v̄l vnū
ē i potētia ad alter. v̄l ambo sūt i potētia ad
terciū S̄z i deo nulla ē potētia passiuā. vt p̄z
xij. meth. ḡ rē. Hic p̄mo vidēdū ē vtrū in
deo sit p̄p̄o subal. s. Scdo vtz p̄p̄o accidē-
tal. Tercio vtz p̄p̄o modalis. Quar-
to s̄ tres p̄clusiones ex istis elicitas adducā
aliqua. et respōdebo ad ea.

Quantus ad primū

p̄ncipale. vtz i deo sit p̄p̄o sbalis. ē sciendū q̄
p̄p̄o sbalis dupl̄r sumi p̄t. s. fm rē et fm rōez.
Prūa ē ex forma et materia seu ex actu subali
et pura potētia. Scda ex genere et sbali dīna.
S̄z neutra illaz p̄t eē i deo. q̄ nulla p̄p̄o sbali
poterit eē i deo Prūa igit p̄cloyicq̄ nō
sit real p̄p̄o subalis i deo. s̄z manifesta ē ap̄d
oēs philosophātes. q̄z q̄i oēs posuerūt rē eē
purissimū actū. cui nihil admiscet d̄ potētia.
vt p̄z. xij. meth. Prop̄t qd ait p̄hs xij. meth.
Accidit itaq̄ oīa p̄ncipare malū. i. potētiā

Primum
p̄ncipale.

Condo

ne istoz pdicamentoz qua i dinis videm? sba em i dinis ep se. 7 relatio ead aliud. in ceteris tn nccio reqsitis ad roez generi no repuit hec genera i dinis. Ad. ix. ddm q dicitu dam. dz sic exponi. Generalissimuz gen e. i. marie coe. Un dam. no loqt ibi de genere pdicame/ tali. sz accipit ibi large genus p qcuqz coi. qd pz p sba sua. Aut. n. sic. Suba q trinet sup/ lubalt in creatura deitate. cogscibilr aut 7 co/ tentiue oez creatura generalissimu gen e.

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad. x. ddm. q minor n e vera. Ad pbatoz di co q h n arguit ceptu vniuocu sz anologicu de natura. n. ipi analogie e q vnu analogoru pl dister qz altez a pmo sub q analogat. qui buscuqz. n. duobz talibz datis vel vnu repen/ ter ab alto. vl ambo dependent a tercio donec reueniat ad pmu oim a q dependet oia cetera ad ipm ordinata. ex q apparet q i ceptibus analogis possum multos 7 varios gd assig/ re. Ad. xi. ddm. q si e scia dis. tuc no opret q de qb e vna scia esse vna roez vniuoca sed anologica. 7 talia no sut vni generi pdicame/ tal sz vni generis scibil. vn gen scibile pr esse latr 7 stricti qz sit gen pdicamentale In tota em phia naturali determinat de vna portoe p dicameti sube. in. v. meth. de terminat d omibz x. pdicamentis Equocat igit i argumto gen p ut sumit p genere scibili xp gener pdicamentali

Quatu ad secundu

pn cipale. vtru i deo sit ppo accntal. dico q in deo no pt esse aliq ppo accntalis. Qz in illo i q nullu e accns no poterit esse aliq ppo accu/ dental. deus est hmoi. g. tc. Maior pz. probz minore. qz omne accns aut e ppruz aut coe. sed ta ea q se habet vt ppruz. qz ea q se habet vt coia i deo sut penit ide qd sua dina natura. qz oetale p pncipatione reduci dz ad aliqd tale p eentia. sed hmoi accidnta siue sint ppruz si ue omnia substatijs creatis zueniut p pnci/ patione. g. in pma suba erut eentia lr idem cu suba. Et hec est intentio boetij in li. de tri. vbi ait. De cu sit forma simplex subiectuz ee non pt. Et ide boetij ait q i deo null est nuer? P si in deo eet ppo accntalis. vel illa eet ex esse 7 eentia. vel ppter cetera accntia eet eentia dei p se qntia. No pmo mo. qz tuc de no eet purz necesse esse. qd est s phos 7 theologos. 7 tuc op/ teret ipm habere alia cam supra se a qua eius esse 7 eentia dependeret. 7 sic no posset dici pzi mus motor. cui rtrariu demostrat. viij. phi/ sicoru. Nunc est qd ait Dylarius in li. de tri.

Esse no est accidns deo sz substites vntas. n. e scdo mo. qz cu3 omne tale adesse 7 abesse pos/ sit pter subiecti corruptione. si in deo talia es/ sent accidnta. ipse nccio mutaret. cui rtrari/ um habet. xij. metaph. 7. viij. phicoz. vbi di/ cit. q. deus e immobilis p se 7 p accidns. 7 ab in/ tra. Et Jaco. i. Apud que non e trmsmutatio nec vicissitudis obumbratio Propter qd ait pmenta. xij. metaph. Justicia. sapia. 7 cetera hmoi no significat i deo intctioes additas su pra sua subaz. Et. b. aug. viij. de trini. ait. Si qd de illa simplicitate dixeret? sba significat

Sed s has duas pres illi minoris pr in stari. Contra puma sic. Quecuqz sut vnu rea liter penit 7 oino quicuqz cognoscat vnu co/ gnoscat 7 reliquu. sed de u ee cognoscm? 7 ei? essentia no cognoscm? g ee eius realiter dif/ fert ab eentia. Maior patz. qz qd totaliter est simplex 7 indistinctu. vel totalr cognoscat vel penitus ignorat. Minor est Dama. i. li. vbi sic ait. Qm quide de est manifestu est nobis qd so est fm subam 7 natura incomphensi/ bile est oino 7 penitus ignotu. P. vnu qd/ qz diffinit p id qd est idem qd sua eentia. sed fm phm pens 7 esse nihil diffinit. qz cum sit omnibz omune. diffinitu p hoc a nullo peni tus distingueret Contra sedaz pre pr argui sic. Eade est distatia sube ad accns q est acci/ dentis ad subam. sed a substatia non pt fieri trsitus in entitate accntis. qz quod vere est nulli accidit. vt dz. i. phicoz. g. etiaz econuso qd est accns i vno in nullo poterit ee suba. vt ait pmen. i. phicoz. tra Alexandz qui posu it caloz esse forma substanciali ipsius ignis. Luz g oia talia q sunt posteriora eentia 7 esse rei sint in creaturis accidnta. ipsa i deo no po/ terut ee substatia. P fm Dyoni. de di. no. 4 mi. c. iij. Dia pncipat diuinam bonitate. sed nulla creatura videt pncipare diuinam sbam cum ipsa tmno repiat i tribz dinis psonis. g. ei? bonitas differt ab ei? suba. P. sicut qnti/ tas est ca eqlitatis. 7 qlitas silitudis. sic sub/ statia est ca ideritatis. Si ergo sapia eentidez qd rei substatia fm attributuz sapie creatura non deberet dici sllis deo. sed eade deo qd e im/ possibile. P. vbi cuqz est eqlitas 7 similitu do ibi est quantitas 7 qualitas. qz vt dicit in p/ dicamentis. ppruz est quantitatit fm ea eqle vl/ inequale dici. 7 ppruz est qlitatis fm eaz sile vel dissimile dici. Sed in simbolo Athana/ sij dicit. Equalis pater equalis filio equal spi/ ritus sancto. Et Aug. dicit q filius est simili/ mus pti. ergo tc. P. id sine quo res potest 7

Arguit 5. q in deo sit ppo ex esse 7 eentia.

1

2

3 Arguit q i deo sit ac/ cidnta

4

5

6

7

Marginal notes on the left side of the page, including 'Ad 9', 'Ad 10', 'Ad 11', and various philosophical or theological remarks.

Pro. 2. cō
clusione

intelligi non est suba sua. et p̄ p̄ns accidens. deus pot̄ intelligi sine bonitate. vt p̄z p̄ boetiū in li. de ebdomadibz. ḡ. 2c. Sed illa nō cōcludit. Nā om̄e acc̄ns p̄supponit cām efficiētē aliam a suo subiecto. Nā efficiēs et materia nō coincidūt. vt patet. ij. phisicor. s; subiectum inq̄stum recipit suū accidēs est in genere cause materialis. ergo est; aliqd̄ agens p̄ns deo a quo illud quod formaliter est in deo casualiter dependeret. ḡ. 2c. Ad p̄mū ḡ dicēdum q̄ fm̄ ph̄m. v. metaphice ens et esse multipl̄r dicunt. q̄nq; em̄ significāt essentiā rei siue actū essendi. q̄nq; s̄o significāt veritatē p̄positionū. Primo modo nō intelligim̄ hic i via esse rei. sed sc̄do modo. ex ipsis. n. effectibus cognoscimus hāc p̄positionē esse veram.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad p̄mū ḡ dicēdum q̄ fm̄ ph̄m. v. metaphice ens et esse multipl̄r dicunt. q̄nq; em̄ significāt essentiā rei siue actū essendi. q̄nq; s̄o significāt veritatē p̄positionū. Primo modo nō intelligim̄ hic i via esse rei. sed sc̄do modo. ex ipsis. n. effectibus cognoscimus hāc p̄positionē esse veram. Ad sc̄dm̄ d̄m̄ q̄ q̄uis nulla creatura pp̄rie diffiniat p̄ eē simpl̄r. qz h̄ cōe oi creature q̄ eē suū ē esse p̄cipatū. de t̄m̄ pp̄rijs sine. et nomiat et diffinit p̄ esse. qz hoc sibi soli puenit q̄ eē suū est eē simpl̄r et cā omnis alterius eē idem ex̄ns penitus quod sua cēntia. et ideo deus seipm̄ noialiter exp̄lit p̄ esse cū dixit ad Moysen Exo. iij. Ego sum q̄ sum. Et itez. Qui est misit me ad vos. Ad terciūz dicendū q̄ illud quod ē accidens i vno nō potest esse substātia in alio. sicut ait Auerois cōtra Alexādruz. qui posuit q̄ calor esset forma substāntialis ipsius ignis. Illa ē vera significatio sumat. sicut calor in igne et in alijs vniuo cerep̄itur. Sed si equiuoce sumit vel saltem nō vniuoce. nihil prohibet aliquid eē accidēs in vno et substātia in alio. Lupus em̄ ē quedam infirmitas i pede. et p̄ p̄sequēs accidēs. et est substātia in genere animalis. Lū igit̄ nihil dicat vniuoce de deo et creaturis. ideo q̄uis sapia in creaturis sit accidēs. in deo tamē potest esse suba. Ad quartū dicēdū q̄ sicut bonitas creature ē quedā p̄cipatio diuine bonitatis. sic substātia creature est quedā p̄cipatio substātie diuine. et sic diuina substātia est cēntialiter in tribus p̄sonis. licet p̄cipanter sit in creaturis quasi in suo exemplato. sicut diuina bonitas est i tribus p̄sonis essentialiter. in alijs autē participatiue. Ad quintū dicendū q̄ si eadem sapientia esset in deo et creaturis. tunc creatura posset dici eadē deo. quia ipsa esset diuina substātia. sed quia sapientia dei et creature nō solum nō est eadem. sed nec est eiusdem rationis. ideo nihil cōcluditur. Ad sextūz dicendū q̄ q̄uis in diuinis nō sit quāntitas nec qualitas. et tamē aliquid ibi fm̄ nostrū modum intelligendū admodū q̄n

titatis et qualitatis. rōne cuius potest ibi admitti p̄dicatio equalitatis et similitudinis. Dicunt em̄ similes p̄pter eandē bonitatē et sapientia. et equales p̄pter eandē virtutē et omnipotentia. Ad septimū dicēdū q̄ illud ē accidēs si ne q̄ res p̄fecte pot̄ intelligi. sed Boetiū loquit̄ de imperfecta dei cognitōe. viator. n. cognoscēs deū ex creaturis tanq̄ p̄ suos effectus p̄ deū cognoscere eē inq̄stum ip̄e est causa eēndi omnibus creaturis. p̄ter hoc q̄ actualiter apprehēdat bonitatē dei a qua causat̄ omnis bonitas creature.

Ad 7

Quantum ad terciū

Tercium
p̄ncipale.

um p̄ncipale. vtz in deo sit p̄positio modalis. Dico q̄ modos diuersos eēi diuis potest dupl̄r intelligi. vel q̄tum ad modos relativos. vel q̄tum ad modos absolutos. Primo modo p̄nt eē diuersi modi reales i diuinis relative differētes. qz vbi sūt diuersē res ibi p̄nt eē diuersi modi cōm̄dentes illis rebus. Sed in diuinis p̄cedim̄ esse relatōnes reales realiter differētes. igit̄ et modos p̄dictos p̄cedere possumus fore i diuis. D̄ntia autē talū modorū nō arguit aliquā p̄positionē i deo. sicut nec d̄ntia relatōnū. Sed loquēdo de modis absolutis. vel p̄ d̄ntiam talū modorū intelligi ḡt sola differētia rationis q̄ innascit̄ ex alia et alia comparatione vnius rei absolute que ē diuina cēntia. ad aliā et aliā creaturaz. sic potest dici p̄positio modorū esse in diuinis. qz sicut d̄ntia modorū illo modo sumptorū non est nisi d̄ntia rōis. sic p̄positio modorū ē t̄m̄m̄ p̄positio rōis. q̄ obiectiue p̄t esse i diuinis. licz sicut i creaturis sit i ip̄o intellectu. Vel p̄ d̄ntiaz talū modorū absolutorū intelligis d̄ntiam realē intrinsece diuine nature in eēntem p̄ter oēs actū intellectus. et sic nego p̄positionē modales in diuinis. Illud em̄ derogaret diuine simplicitati que summa est. sicut patz p̄ auctoritates sc̄torū. quas mgr̄ in l̄ra adducit in illa di. viij. nec hic volo adducē aliq̄s de nouo rōes. q̄ illā p̄doem euidēter p̄firmat̄ oēs ille rōes q̄s sup̄ius adduxi de attributis. Sed ē q̄daz doctor q̄ plurimū subtil. q̄ aliq̄ mō videt̄ tenere oppositū istū. Ponit em̄ ille doctor modos absolutos i diuinis quoz aliquos appellat modos attributales. aliquos vero fundamentales q̄ sunt fūdamētū p̄sonaliū p̄prietatū. De illis modis pp̄rijs p̄sonaz nihil intēdo dicere ad p̄ns. qz h̄m̄ materia spectat ad di. xxvi. vbi tractat̄ de d̄ntiaz p̄sonaz distinctōe.

Jacoby
vitiaco. 3.
q̄ 13. q. 6.

Vtrū aīa intellectiua sit tota ī toto cor/pe. 7 tota ī q̄libet pte corpis. Et vī/tes q̄ nō. q̄ īpossibile ē vñū 7 idē sil 7 sel moueri 7 ijs motibz. s; si aīa eēt tota ī q̄li/ber pte corpis qd̄ vīuificat. ipsa sil 7 eodē tpe ad motū vñū p̄tis moueret sursū 7 ad motūz alteri p̄tis moueret deorsū. 7c. In 7iū ē b. Aug. q̄. vi. de tri. c. vi. ait. q̄ aīa simplicior ē corpe. q̄ nō mole diffūdit p̄ spacū loci. sed ī vno quoq; corpe 7 ī vno toto aīa 7 ī qua libz pte eius tota ē. Hic q̄ttuor faciā. Pri mo ī q̄rā vtrū aīa rōnalis sit extēsa extēsiōe corpis qd̄ informat. Secdo dato q̄ nō. vtz q̄libet forma corpis p̄ter aīam rōnalē sit ex tensa. Tercio r̄debo ad id qd̄ q̄ querit. Et q̄rto 7 veritatē terciē 7 clusiōis assigna bo aliqs instātiāz 7 īp̄is r̄debo.

Primum p̄ncipate.

Quantū ad primū

vtrū aīa rōnalis sit extēsa extēsiōe corpis qd̄ informat. dico q̄ nō. Quia omē qd̄ extēditur extēsiōe corpis. hoc diuidit diuisiōe cor pus. sed anima rōnalis nō diuidit diuisiōe corpis. q̄ omē qd̄ naturalr̄ diuidit ad di uisiōnē alicui⁹ hoc etiā corrupit ad corruptio nē eius. aīa autē rōnalis est penitus incor ruptibilis. P̄. tunc cognitio intellectiua n̄ excederet cognitionē sensitīuā. q̄ spēs intelli gibilis recipitur ī anima extēsa. 7 p̄ conse/ quēs eēt extēsa. p̄pter quod nō posset duce/ re nisi ī cognitionē rei p̄ticularis. ad quā na turaliter potest p̄tingere v̄tus sensitīua. S; has rationes quidāz infrungūt instātiāz assi gnādo. Ad p̄mū eī dicūt q̄ nō sequit̄. diui dit. ergo corrupit. q̄ dato q̄ celū diuideret adhuc tamen quelibet ps celi maneret incor rupta. Ad scdm̄ dicūt. q̄ sicut caliditas re cepta ī lacte albo nō est alba. eo q̄ albedo nō sit sibi ratio recipiēdi caliditatem. sic dato q̄ species recipiat ī anima extēsa. ipsa tamē nō erit extēsa. quia quāritas siue extēsiō nō est ipsi anime ratio recipiēdi h̄mōi specie Se cūdo dicūt ad idē. dato q̄ anima sit extēsa. nō tamē oportet q̄ intellectus qui est īme/ diate locus speciez. vt p̄. iij. de anima. sit ex/ tēsus. Sicut em̄ aīa fm̄ suā essentiā est actus corpis. 7 tamē intellectus cū sit potētia īma terialis nō est actus corpis. sic dato q̄ anima sit extēsa. nō oportet intellectū eē extēsum.

Prima ra tio.

Secda ra tio.

Instantia 1. ratioz.

Instantia prima 7 se cūda rōez

Instantia scda

Instantia terciā

Tercio dicūt. dato q̄ species sit extēsa. ad huc poterit representare ipm̄ vniuersale. q̄ esse singulare directi⁹ opponit̄ ipsi vniuersali q̄

esse quātum vel extēsum. 7 tamē nō obstante q̄ species sit singularis. q̄ recipit̄ ī intellectu q̄ est res singularis. tñ ducit ī cognitionē ipsi us v̄lis. sic 7c. Rūdeo ad instātiāz primā q̄ dato q̄ celū eēt diuisibile naturaliter. tūc to tum celū esset corruptibile. 7 omnes sue par tes eēt corruptibiles. Sed dato q̄ celuz re/ maneat ī eadē dispositiōe qua nūc ē. 7 tamē miraculose p̄ dei om̄ipotentia diuidat tunc ni hil arguit ad p̄is p̄positū. q̄ loq̄mur de diui siōe naturali. Itē 7 cessa similitudine. tūc ex hac 7 clōne siue instātiā sequit̄ q̄ vna aīa rōnalis p̄ naturalē diuisiōz fiat p̄les aīe rōnāles. Nā si diuideret. 7 tñ pres maneret incorrupte sic pres celi diuisi. tūc q̄libet ps anime fieret tota aīa. aut totaliter frustra p̄maneret. Hoc em̄ 7 munit̄ videm⁹ ī om̄ibus formis quaruz pres manēt facta diuisiōe totius. q̄ quelibet ps sit tota forma 7 dat esse totale. Illud autē hereticū est dicere de aīa rōnali que a solo deo creat. Itē primū quod dicūt ad scdaz rōem nō valet. q̄ p̄ncipalis rō eoz q̄ probat aīaz humanā siue rōnalē esse extēsam ē. quia recipit̄ ī extēso. 7 tñ planū est q̄ extēsiō non est ratio recipiēdi ipsam aīaz ī materia. cuz hyle sit p̄p̄riū subiectū generatōis. vt dicit̄. i. de generatōe. Sic si ratio tua aliquid valet. p̄tra te optime 7 cludit̄ q̄ si species intelligibi lis recipit̄ ī extēso ipsa erit extēsa. q̄ si ex tensio nō sit ratio qua recipitur talis species. Et p̄ idē patet q̄ scdā instātiā nō valet. quia intellectus esset extēsus si eētia anime ī qua fundat̄ esset extēsa fm̄ rationē p̄dictam. Et q̄ additur q̄ intellectus est virtus īma terialis. Dico q̄ intellectus suā imaterialitatē h̄z ab imaterialitate ipsi⁹ aīe rōnal. ī q̄ sic ī p̄ prio subiecto īmediate fundat̄. cuz igit̄ p̄t qd̄ vñū qd̄q; tale 7 ipm̄ maḡ. si intellect⁹ rōe tal immaterialitatis nō ē extēsus nec eētia anime erit extēsa. Nec terciā instātiā valet. q̄ nō q̄libet singularitas impedit̄ rep̄ntatōz ipsius v̄lis. sed tal singularitas puta situalis 7 extē/ sa. talis em̄ singularitas implicat 7 ditiones indiuiduationis. pura hic 7 nunc a quibus abstrahit̄ ipsū vniuersale. P̄. primā 7 celoz p̄bo terciō sic. Nulla forma sup̄ seipsā cōuer/ siua est p̄tibilis vel extēsa. q̄ sicut ait Procl⁹ xv. p̄positione. Omne ad se 7 uersū ē incor porū. Et ī 7 m̄cto eiusdē p̄positiōis dicit̄ sic Nō em̄ totum toti copulat̄ partibile p̄ parti um separationē alijs alibi iacentibus. Nulluz igit̄ p̄tibile aptū natum est ad seipsū cōueri vt totū 7 uertat̄ ad totum. Si quid igit̄ ad se

Solutio ad instātiāz 7 p̄mā rōz

Ad p̄mā instātiā 7 scdā rōz

Ad scdaz instātiāz

Ad terciā instātiā

Tercia rō clusiōis.

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible due to fading and bleed-through from the reverse side.]

ipm est dverfiuū incorporeū est et impribile.
 Sz idē pēl' p'pōc. c. lvi. ait. q' aīa intellectiua
 sup seipfam est dverfiua. ergo ipsa non pote/
 rit esse extēsa. P. forma q' nō dependet a ma/
 teria. nō extendit extensione materie. quia eo
 ipso q' nō dependet ab ea nō oportet q' ipsam
 consequat' extēnsio vel alia accidētia que p se
 materiā psequunt'. sed anima rōnalis non de/
 pēdet a materia. cū possit eē naturaliter a ma/
 teria sepata. etiā qz i materia exis sibi ppetit
 talis actio in qua omne materiale trāscendit
 P. forma q' ē essentialiter r formaliter spū/
 alis nō potest eē extēsa. quia spūale cum sit to/
 tum simul nō potest habere partē extra partē.
 Sed aīa intellectiua est eēntialiter r formalr
 spūal. g' rē. Sz oppositū ist' p'clōis qdā
 pbāt sic. Omne illud qd ē subiectū qntitatis
 nccio ē extēsu. qz oē subiectū afficiē suo accidē/
 te. sed aīa rōnalis sicut r qlibz alia forma sb/
 stāntialis ē subiectū qntitatis. qz vel totū ppo/
 sitū fm quod totū ē subiectū quātītatis. r sic
 habet ppositū. quia vtraqz pars cōpositi erit
 subiectū quātītatis. vel totū dicit eē subiectū
 fm alteram sui partē. hec pars nō poterit esse
 materia. ergo erit forma. Q. autē non pos/
 sit eē materia hoc pbāt qntuplr Primo sic
 Si materia recipet quātītātē fm se r nō me/
 diātē forma subali. tūc materia pus haberet
 eē alterius generis. puta eē quātūm. quod est
 de genere quātītatis. qz eē p'pū generis puta
 eē substāntiale quod habere nō p' nisi p'habita
 forma subali. cū igit h' sit impossibile oportet
 q' materia subijciat quātītātē mediātē forma
 subali. sicut corp' subijciē colorē mediātē sup/
 ficie. Secō sic. Quātītās sic r qdlibz al/
 ud accidēs requirit subiectū exis in actu sim/
 plr. i potētia tū ad actū fm qd. sz cuiuslibet sup/
 posito p'dicamēti sube illa magis competunt
 rōne forme qz rōne materie. Tercio sic. Ef/
 fectus cōis aliquibz req'rit cām cōem i eis cōi/
 ter repibile. sed quātītās repit cōiter i inferio/
 ribus corpibus r celestibus. cū igit i celo nō
 sit materia. oportz q' quātītās tam istis qz il/
 lis insit rōne forme. Quarto sic. Sub/
 stāntia prima est subiectū oīm accidētū. vt pz
 in li. p'dicamēroz. sz materia cū forma ē suba/
 pma. ppter qd dī. i. p'phicōz. q' materia cum
 forma est cā oīm accidētū que fiunt in ea. si
 cut mater. Quito sic. Idem est subiectuz
 dimēsiōnū terminatay r intermiatay. sz ma/
 teria nō ē subiectū dimēsiōnū terminatay ni
 si p formā. qz suppositū nō habet eē termina/
 tū nisi p formā. g' nec intermiatay. P. omne

qd informat subiectū quātū r extēsum. Sz op/
 tet eē quātūm r extēsum. qz omne qd recipit
 ad modum rei recipientis recipit. etiam quia
 oportz esse pformitatem inter pfectionem r p/
 fectibile. Sed dato q' anima rationalis non
 eēt subiectuz quātītatis. tūc oportz necessario
 q' ipsa reciperet in materia quātā. r informan/
 do eam coaptaret se cuiuslibet parti eius. ergo
 necessario eēt extēsa. P. si alicui māco tri/
 bueret a deo miraculose vna manus. aut hu/
 iusmodi man' aiabatur p animā de nouo cre/
 atam. r sic vnus hō haberet duas anias eius/
 dem rationis. qd ē in conueniēs. Aut aīa p'xi/
 stēs mouebit ad illā ptem de nouo creatā dere/
 linquēs aliam ptem quā primo informabat.
 r tunc illa ps moueret et fieret inanimata. qd
 similiter est inconueniēs. aut manēs in pma
 parte extendet se ad partē de nouo creatam. r
 tūc habetur intētum. i. q' vere sit extēsa. Sz
 illa non concludūt. quia omne extēsum quā/
 titate naturali que est de spera actiuoz r pas/
 siuozum. r si vnū est actu. est tamē in ultra po/
 tētia. si ex sua diuisione nō corrumpit. Et di/
 co notāter quantitate naturali de spera actiuo/
 rum r passiuozū. ad remouendū instāntiaz de
 celo. quod q'uis sit extēsum. sic tamē est vnū
 in actu q' nō est multa in potētia. Dixi etiā
 si ex sua diuisione nō corrumpit. ad remouē/
 dum instāntiam que posset fieri de forma equi/
 r ceteris consimilibus. que si diuidunt corū/
 puntur. Sed si anima humana esset exten/
 sa. hoc nō fieret p quantitatē celestem. sed per
 quātītātē existentē in spera actiuoz r passi/
 uozum. r ipsa fm fides est incorruptibilis. er/
 go q'uis anima sortis esset vna actu. ipsa ta/
 men esset multa i potētia. Ad primuz di/
 co ad minozē q' anima nō est subiectū quātī/
 tatis. ita q' recipiat in se quātītātē subiectiue.
 Propter probaciones autē scienduz q' to/
 tum dicit extēsum rōne vtriusqz partis. ali/
 ter tamen r aliter. Dicit emē extēsum rōne
 materie. eo q' materia suscipiat quantitatē.
 ipsa emē est ratio susceptiua quātītatis. forma
 vero est ratio suscipiendi quātītātē. eo q' ne/
 cessitet materiā ad habendā quantitatē r cete/
 ra accidētia. sine quibus ipsa anima i h'moi
 materia nō potest conseruari. Nō tamē est si/
 mile de anima r superficie. licet pro simili ab
 istis accipiatur. quia superficies sic est corpori
 ratio suscipiēdi colores. q' etiam in se est ratio
 susceptiua eozūdem coloruz. ppter quod et/
 am sepata a corpore adhuc informatur colo/
 re. vt p'z in sacramento altaris. Quima vero

Quarta rō
 Quarta rō
 pi. ger.
 melite.
 Quarta rō
 cipalis.
 1
 2
 3
 4
 5
 Scda rō
 nicipalis

Tercia rō
 principal
 ger.

Scda opi
 ni. Ser.

Solo rō/
 nū Ser.
 Ad i

Intellectiva sic e corpi humano ro recipiendi qntitate z cetera accntia corpea. qm no recipit i se hmoi accidntia. als ania rationalis a corpe separa maneret extesa. sicut superficies separata manet colorata. Pot igit dici compositu ex resuim ratione forme huane. qz ppositu roe talis forme exigit i materia qntitate. Et sic etia intelligedu e illud phi. i. phi. c. Materia subiecta cu forma e ca oim accidntuz q fut in ea. Et p hoc prz ad alias pbaroes. Assumit tn i tertia pbaroe falsu. qz in celo e materia pprie dicta. vt patebit i. ij. li. di. xij. Ibi em hac materia tractare intedo. Ad scdaz ratione ducdu q minor e falsa. qz aia pus naturalr ifoz mat eentia materie. qzuis i eode instati matia recipiat quantitate. cui receptiois ro e ipsa forma modo quo ia dictu e. Dices forte cum aia informat materia quata optz q coaptz se pibus materie quate. als no eet pportio pfecti omis ad pfectibile. Dico q sic coaptat se q etota in toto. z tota i qlibet pre. sicut patebit in tertia pbaroe. z h sufficit ad saluadu hmoi p portione. No em optet q aia ronali sequat in oibz leges materie mo ceteraz formaz cu ipa sit imaterial z incorruptibil. nec educat de potetia materie. z in h differt ab alijs formis materia informantibz. Ad tertiū ddm. q sic cu aliq caro acqnt p nutrimentu tota aia incipit in ea ee. eo q tal caro hz ordinē ad totu. z hoc fit sine motu z extensione ipsi aie. sic z i tali manu miraculose creata aia incipet ee sine motu z extensione formali qda pntia. eo q tal man effecta eet ps illi toni corpi. in cui qlibz pre fm sui natura etota aia ronali. z ipm pmoz p se informat. z p ois quilibz pre eius.

Secd pncipale.

Quantuz ad secun
duz principale. vtz quelibet forma corporis pter animā rationālē sit extesa. Dico q forme corpis hoc est forme q sunt in corpibus sunt duplices. Quedaz em sunt intētionales. z de his nihil ad pns. qz in scdo distinctione. xij. cū determinato de luce corpali de eis aliquid dicā. Alie sunt reales. z de his omibz q sūt reales forme realr materia informātes siue sint subales siue accidētales pter animā intellectiua. dico q sunt vere quāte. vel p se. sicut ille q sunt in pdicamento quātitatis. vel saltem p accidēs. sicut alie omnes forme corpales. que si accidētales sunt fundant i materia mediāte quātitate. z p sequēs quēdam modū quantitatiū formant p iūctionē earum cū matre

ria quāta. Si vero substantiales sunt. tūc recipiūt quātitatē sicut z ipsa materia. cum ita possint ee ratio recipiēdi quātitatē ipsi materie q etiaz pnt ee ratio receptiua. z in se recipere quātitatē. Sed qz pns questio mora fuit nō de quacūqz forma sed de substantiali. nec de qz cūqz quātitate. sed solū de extēsiua. que magis pprie videt ee continua. ido pdictos terminos ad ppositū restringēdo dico q ois forma subalis e extensa pter aiaz intellectiua. Quia ois forma q vere diuidit diuisione qntitatis pnt ue vere extēdit extēsiōne quātitatis continue. Sed ois forma subalis i spha actiuozū z passiuozū vere diuidit diuisiōe qntitatis pntue. q zc. maior e nota. etia minor pz de aliqby puta de formis elemētozū Diuisa em qntitate ipsi aq diuidit ipsa aq. z p ois diuidit etiaz forma subalis aq. als p ipsā diuisiōez genera ref. qd e de risonū dicere. Et eodē mō pz d for mis mixtozū in vegetabilibz. qz pres decile a suis totis retinet aiam vegetatiua. Patz etiam in animalibz annulosis. quoz pres etiaz decile viuūt. Sed qz dubia aliquibz spāliter videt illa minor in animalibz pfectis. ideo pto eam sic. Illa forma que corrupit ex diuisione quantitatis alicui subiecti vere diuidit ex diuisiōe hmoi quātitatis. Sed ania vere corrupit ex continua z multiplicata diuisiōe quātitatis cuiuscūqz pfecti aialis. q vere diuidit. minor e nota ad sensū. maior etia satis pz qz nō apparet qre p talē diuisionem corrumperet nisi p hmoi diuisione forma attingeret. P. forma q sic educit de potētia materie vlt z de materia q tota educit de tota z ps de parte. vere extēdit extēsiōne subiecti. sed omis forma substantialis i spha actiuozū z passiuozū pter aiam ronālē est hmoi. q zc. Ista est rō doctoris nostri. z impugnat sic. Forma subalis naturalr pus dat ee materie qz ipa qntitas q educit de materia nō qnta. z p ois mior e falsa. qz nec forma nec materia hz pres nisi p qntitatē. Ad h doctor iuxta pncipia sua de scili pot respōdere. qz ipse cuz pmetatore tenet q materia nunqz totalr sepa a quātitate. z id fm eum in nullo prior. forma substantialis informat materia nō quāta. Sz dato q pora subiecto corrupto in pūcto generatiōis omnia accidentia corrupant corrupione subiecti sicut ego magis credo. tūc qzuis instantia sit multū apparens. tamen potest dici q adhuc partes forme dicunt educere de pibus materie. qz nulla mora intercepte nec temporis nec instantis inter corruptionē ipsā generatiōis

Conclo

Instantia

Solutio

qz ergo nec tēpe nec instanti materia fuit sine forma subali. nec etiam sine quāritate. ergo zc. Ut dicēdū q an prioris subiecti corrupti onez tota materia disponebat ad hoc qz tota forma de ipsa educeret. z ps materie dispone/ bat vt ps forme de ipsa educeret. ideo forma sic educta vere erit extēsa. qz vere erit educta tota forma de tota materia. z pars de parte.

forte itez dices. si nullū interuallū est in ter generatione z corruptionē nec tēps nec in stāns. tūc generatio z corruptio erūt in eodē istāti Doctor n̄ negaret p̄seqntiā. qz vt pz i scripto suo sup. viij. phisicoz. ipse vult qz vt tūmū tempus correspondet corruptioni. Sed instās ad quod immediate tale tēps copulat corrdet generationi tāqz dignius digniori. modo inter tale tempus z h̄mōi instās nullū cadit mediū. Sed qz corruptio ē eq̄ istanea sicut generatio. nō video qz tēps q̄slibet vlti/ mū vel breuissimū possit corruptioni corrdere. ideo cedo māz ad p̄ns. nec reputo māz ēē impossibile Sed impossibilitas forte p̄ bat mihi sic. Termini incōpossibiles nō p̄nt ēē simul i eodē instāti. generatio z corruptio sūt termini incōpossibiles. Rūdeo qz generatio z corruptio p̄nt capi dupliciter. Uno modo respectu vnus z eiusdē rei. z sic sūt incōpossi/ biles. natura em̄ rei non patit qz i eodē instā/ ti quo ignis generat i eodē instāti idēz ignis corrupat. Alio modo respectu alterius z al teri rei. z sic sūt p̄possibiles naturalit. qz nul lā ad inuicē h̄nt repugnātiā. Cū igit genera tio de q loq̄mur z corruptio non sūt respectu eiusdē rei. ergo minor fuit falsa. Sicut. n. mo/ tus augmētī z motus alterationis simul sūt i eodē subiecto. eadē em̄ res simul p̄t augeri z calefieri. eo qz illi duo motus nullam habēt ad inuicem repugnātiā. sic i eadēz materia simul potest ēē corruptio aeris z generatio ig nis vel e conuerso. eo qz tales mutatioēs sup̄te respectu diuersorum terminoz nullam habēt ad inuicem repugnātiā. Necesse em̄ est qz sint in eodē instāti generatio z corruptio isto modo sumptē. quia natura nō generat vnuz nisi corrupendo alterz. ideo expulsio vnus forme z introductio alterius oportet qz simul sint. Sicut em̄ cum clauus clauo expellit. si/ mul cuz vnus impellit alter expellitur. sic zc.

Sed contra clusionē in se sunt due opi/ niones. Una antiqua qz nulla forma substā tialis sit extēsa. quia omne quod extēdit. aut extenditur fm se. z sic sola quantitas est extē/ sa. aut extenditur ex eo qz recipitur i extēso.

sic albedo est extēsa. Sed forma substāntialis primo modo nō extēditur. cū non sit quanti tas. nec secūdo modo. cū recipiat immediate in nuda materia. Sed illa opinio sensui contradicit. qz nulla generatione facta ipsius aque. vna aqua diuidit in duas partes aque que ab inuicē de po rātur vtraqz parte manē/ te aqua. quod esse nō posset nisi forma substā tialis aque fuisset extēsa. Ratio etiam pzo cedit ab insufficiēti diuisione. quia si ēēt suf/ ficiens: tunc materia nūqz posset extēdi. quia ipsa nec est quāritas nec recipitur in quanto. cum ipsa sit omnū receptiua. z in nullo pos/ sit recipi. Nō igitur solum aliquid extēditur eo qz fm se sit quantū. vel quia recipit i quan to. sed etiam qz ipsum recipit in se quāritatez sicut materia. vel quia educit de quanto sicut forma substāntialis p̄ter animā intellectuā.

Secūda est opinio qz nulla forma anima to:um est extēsa. Quod probat primo sic. qz forma nō equaliter respiciēs totum z partes. nō est extēsa. sed nulla forma animatoz eq̄/ luter respicit totum z ptes. q̄suis em̄ quelibet pars ignis eque vere dicat ignis sicut totus ignis. tamen quelibet pars animalis nō dici tur animal. ergo nulla forma animatoz ē ex/ tensa. P. forma requirens partes diuersa rum rationū nō poterit esse quāta. quia de ra tione quāti vt quārum est: est qz habeat ptes eiusdem rationis. sed omnis forma animato/ rum requirit ptes diuersaz rationū. igit zc.

P. forma nō habens eadēz opationes in toto z i singulis partibus nō est quāta. forme animatoz nō habēt eadēz opatōes i toto z in singulis partibus. ergo zc. Sed nec ista opinio videt esse vera. quia ad sensum vide/ mus qz plāte z quedā animalia de cisa viuūt tanqz in his aia existēte actu quidē vna. potē tia vero plures. vt dicat. ij. de aia. Illud autē nō p̄tungeret nisi forma subalis in illis ēēt ex tensa. Ad rationes dicēdū. qz si forma edu cit de potētia materie z diuidit diuisione ma terie. tūc necio optet qz extēdatur extēsiōe ma terie. nō obstāte inequali denoiatōe quo ad p mā rationē. nec partiū diuersitate qz ad secun dā. nec varietate opationū quo ad terciā rati onē. Si em̄ p̄ma rō p̄cluderet. tūc forma cir culi nō esset extēsa. quia non equaliter deno/ minat totum z partē. nec equaliter omēs par tes. Nō em̄ quelibet pars circuli est circulus nec qlibet ps circuli ē semicircul⁹. Si scda cō cluderet: tūc forma celi nō esset extēsa. cum p tes sue sint diuersaruz rationum. vt patet ex

Contra opi

Solo rō/ nis.

Secūda opi. z etho me. p. i. q. 76. z i qoi bus de aia. z p̄gētilis.

Contra thoma

Solo rō/ nū thome.

abstāntiales sunt. sic
z ipsa materia. cum
ēdi quantitatē ipsi
receptiua. z in se
nō quēto mota fuit
de substāntia. nec
olū de extēsa. quā
nua. ido p̄dicatō
p̄gido dico qz illi
alaz intellectuā.
dū diuisione quā
tione quāritatē
subalis i p̄ra
lit diuisiōe quāritatē
etā minor p̄z
toz. Diuisa em̄
iq. z p̄ns diuisiō
p̄ ipsa diuisiōe
re. Et eodē mō p̄
tabilibz. qz p̄ns
n vegetatiua. p̄ns
nolis. quoz gener
Dubia aliquoz
nimalibz p̄fens
a que corrupit
cū subiecti vere
āritatis. Sed mā
a z multiplicata
p̄fecti aialis. qz v
d sensū. maior mā
p̄ talē diuisionē
vnus iō forma
dūat p̄ p̄tētia mater
tūat de tota z p̄z p̄
ne subiecti. sed omis
ra actiōz. z p̄tētia
mōi. qz zc. Ita
p̄pugnātiā sic. forma
e e materie qz ip̄o
nō q̄nta. z p̄ns mā
materia bz p̄tētia
reueria p̄ncipia
z ip̄e cuz p̄metate
cali sep̄at a quāritatē
noet. forma substā
ō quāta. Sz dū p̄
p̄ncipio generatiō
p̄nt corrupit
edo. tūc quāritatē
tamen potētia p̄tē
nē. educte z p̄tētia
intercipit. nec p̄ns
p̄pugnātiā qz p̄ns

Instantia

Solutio.

Instantia

Contra opi.

varietate cator. Aliq em ptes celi sunt ca frigiditatis. aliq de caloris. Et sicut de forma domus. et de multis alijs. Si tertia concluderet. tunc forma grani tritici non esset extensa. quia planus est in cuspide est alteri operatio quod in alia sui parte. Experiencia enim docuit quod formice quadam naturali industria grana que portat corrodunt in cuspide ne germinet.

Tercium principale.

Quantus ad tertium

1 principale dico quod anima humana est tota in toto corpore. et tota in qualibet eius parte. Quia illa forma que indivisibilis permanens informat totum et quantumlibet eius partem. illa est tota in toto. et tota in quantumlibet eius parte. Sed anima intellectiva est homini. 2 ut patet ex precedentibus. igitur etc. Item. b. Augustinus. in sermone de imagine illud expressit ponit. et. vi. de tri. c. vi.

Quartum principale. Ser. car. melita et quidam alij

Sed contra hanc veritatem

1 quidam arguunt multiplex. Primo sic. Si tota anima esset in una parte. tunc nihil ipsius anime esset in alia parte. consequentia probat. quod totum est extra quod nihil est. per abscissa manu ab humano corpore si tota anima esset in illa manu. tunc aut tota corrumperetur. aut maneret in illa manu. aut iret ad aliud corpus. aut rediret ad corpus a quo abscondit. Non primo modo cum sit incorruptibilis. et tota remaneat in residuo corpore. Nec secundo modo. quia tunc manus illa separata viveret. Nec tertio modo. quia tunc una anima vivificaret duo corpora. Nec quarto modo. quia nihil moueret ad illud in quo perfecte est. sed anima perfecte manet in corpore residuo. non obstantia te manus abscissione. ergo non fuit tota anima in predicta manu. 2 per. cum partes corporis sint infinite. id est creatum indivisibile esset in infinitis partibus. quod est impossibile. 3 etc. per. illi datur esse actuale in quo est tota anima. si ergo tota anima esset in qualibet parte. quilibet pars haberet esse actuale. quod est contra rationem partis ut pars est. quia secundum philosophum partes sunt potentia in toto. per. id quod est in aliquo ita modico quod non potest esse in minori. non est indivisibile. nec per consequens potest esse totum in qualibet parte eius in quo est. Sed anima humana poterit informare ita modicum corpus quod non posset minus informare. ergo etc. Maior pars. quia receptivum eius quod est indivisibile nunquam potest esse nimis modicum. Minor etiam patet. quod de anima. ubi dicitur. quod omnis natura est status certus est mensura magnitudinis. per. anima sensitiva hominis non

est tota in qualibet eius parte. ergo nec intellectiva. antecedens supponit esse notum. consequentia probatur. quia que sunt idem realiter illud quod convenit uni et alteri. sed sensitiva et intellectiva sunt idem in homine realiter. cum in homine sit una forma substantialis. per. si anima humana esset tota in toto corpore. et tota in qualibet eius parte. tunc omnes potentie anime essent in qualibet parte corporis. quia ubique est subiectus. ibi necessario sunt naturales proprietates subiecti. sed potentie anime sunt sue proprietates naturales. Item potest aliquis dicere quod hec conclusio dicitur prime. quia anima hic appellatur tota. cum ergo ratio totum sumat in ordine ad partes. nec possit aliquid esse totum quod nullam partem habet. videtur quod hec conclusio destruat primam. in qua dicebatur quod est indivisibilis et penitus inextensa. per. omne totum est maius sua parte. sed anima non potest dici maior aliqua parte. cum nullam habeat. iuxta positum est per me conclusionis. ergo idem quod primum. per. sicut quod est hic non est alibi. sic quod est in se totum in aliquo terminato situ. nihil sui poterit esse alibi seu in alio situ. Sed manus hominis tenet alium situm a pede. igitur si tota anima esset in manu. nihil sui erit in pede. ideo etc. Sed ista sophismata non concludunt. Ad primum dicendum quod animam esse totam in aliquo potest intelligi dupliciter. Uno modo sicut in proprio perfectibili. Alio modo sicut in eo quod ordinatur ad proprium perfectibile. Primo modo ubique est tota anima extra illud nihil est ipsius anime. quia ut sit totum corpus humanum videtur ipsi anime tanquam suum proprium et proprie perfectibile. Secundo modo tota anima potest esse in aliquo. et tamen ipsa tota potest esse extra illud. ut sic enim tota anima est in qualibet parte. et tamen a nulla parte determinatur ipsa anima ad esse in modo in illa parte. cum sit per accidens in ea. Ad secundum dico quod si eandem formam argumenti eadem difficultas sequitur contra te qui dicitur iam esse extensam. quia quero de parte anime que est in manu dum absconditur. aut illa pars anime corrumperetur. et sic tota anima illa esset corruptibilis. quia eadem ratione anime partes per hominem divisiones essent corruptibiles. quia omne totum est corruptibile. quilibet pars est corruptibilis. Aut revertitur ad corpus. tunc due partes forme eiusdem rationis informarent idem siue eadem parte perfectibilis. Dico ergo ad formam argumenti quod anima perfecte in toto corpore. in nulla autem parte est nisi in quantum illa pars habet ordinem ad totum. Si ergo aliqua pars nunc habens ordinem ad totum postea recidit a tali ordine. siue per abscissionem. siue per affectionem. siue per quamcumque aliam viam hoc fiat. tunc anima desinit esse in tali parte.

Solutio rationum Ad 1

Ad 2

margin notes on the right edge of the page, including references to other works and commentary.

non p motū vel mutationē sui. sed p mutatio
 nē illius pris. Ad terciū dicēdū q̄ quis p
 tes mathematicē sūpte sint infinite. tñ pres na
 turales corpis humani finite sunt. qz est dar
 remunā carnē. vt pz. i. phisicoz. Possz
 igit dici q̄ partes habētes ordinē ad totū na
 turale sunt partes naturales. t in illaz qua
 libet parte est tota anima. t cū nō sit in ptenī
 si vt habet ordinē ad totū naturale. nō oportet
 eā esse in qualibet parte mathematica distin
 cte. qz nec ille pres distincte signari possunt.
 sed totā eaz multitudinē. Possz etiam di
 ci q̄ nō est inconueniēs aliq̄od creatū simul
 esse i infinitis q̄ in potētia tm sunt t nō actu.

Ad 4

Ad quartum dicēdū q̄ illi dat esse actua
 le i quo est ipsa tota anima p se t tanqz in pro
 prio pfectibili. Nō autē illi i quo est tota aia
 p accidēs. puta vt ordinē habet ad suū ppriū
 pfectibile. Primo mō aia est in toto corpe or
 ganico phisico. vt pz. ij. de aia. Secdo mō est
 i parte. Ad q̄ntum dicēdū q̄ maiorē ve
 ra te eo q̄ est in aliquo fm p̄mensuratōem lo
 calem. nō autē de eo quod est i aliquo fm pro
 portionē formalem siue pfectionalē. Sic em̄
 anima rationalis q̄uis nō sit qualis seu acci
 dētalī sed substāntialī forma. requirit tamē
 debitas qualitates suū suscepibile disponen
 tes. sic q̄uis nō sit quāta. requirit tñ debitas
 quantitatē in suo pfectibili. cū oim natura cō
 stācium sit debita mensura magnitudinis et
 augmēti. vt dicit. ij. de aia. Ad sextū dicē
 dū q̄ aia sensitua in homie potest sumi p es
 sentia anime. t sic est idē quod intellectiua. t
 vt sic nō extēditur. Alio modo sumit pro po
 tētia sensitua. t sic extēditur extēsiōe organi
 in quo fundat subiectiue. Ad septimū di
 cēdū q̄ psequētia est falsa. loquēdo de potē
 tijs sensituijs. quia ille nō sunt i anima sicut
 i subiecto seu subiectiue. sed solū sicut in radi
 ce. i organis autē fundant subiectiue. De intel
 lectu autē t volūtate potē dici q̄ mediāte esse
 tia aie i qua immediate fūdant sunt i toto cor
 pore humano t i qualibet parte corpis: vt ha
 bet ordinem ad totū. Ad octauū dicēdū
 q̄ cum dicit tota ania. ly tota q̄ntum ad p̄sens
 spectat. potest itelligi dupliciter. Uno modo
 de toto integrali composito ex partibus quānta
 tiuis. Alio modo de toto virtuali cōposito ex
 partibus potestatiuis. Primo mō nō potest
 dici anima humana i aliquo esse tota positi
 ue. cum nullas habeat pres quāntitariuas. sed
 priuatiue. puta tota anima dicit esse i aliquo
 quia nihil est ipsius aie quod nō sit i eo. Si

cut etiā de dicit esse totus i aliquo. q̄uis nisi
 las habeat pres quāntitariuas. Secdo modo
 aia potest dici totū positiue. t potest dici tota
 i aliquo inq̄ntum nulla potētiāz immediate i
 ea fundataz excludit ab illo. Ad nonū di
 cēdū. q̄ vt aia habet pres positiue. sic ē maior
 qualibet sua parte. t qz tales pres habet virtu
 ales. bñ sequit q̄ ania sit maioris virtutis qz
 q̄cūqz sua potētia p̄se sumpta. Ad. r. p. p. p.
 ea q̄ dicta sūt ad primū t ad octauū. Pot
 etiā dici q̄ aliquid esse in determinato situ po
 test itelligi duplicif. Uno modo sicutaliter.
 ita q̄ cōmensuret loco illius situs. Alio mō
 nō situat. t isto secdo mō maior ē falsa. nā to
 tū corp⁹ p̄p̄i ē i hō determinato situ. puta in hoc
 altari. Attamē qz nō ē ibi sicutaliter. ideo non
 obstante q̄ sit in isto altari. etiam est in plu
 ribus alijs locis. Sic anima intellectiua si
 ue rationalis i nulla pte corpis est sicutaliter.
 q̄ nō obstāte q̄ tota sit i vna pte. sibi nō repu
 gnat simul esse in alijs partibus. Forte di
 cetur q̄ anima etiāz i toto corpe quod p se in
 format nō est sicutaliter. ergo fm istam respō
 sionē simul esse possz in pluribus corpibus.

Ad 9

Ad 10

Respōdeo q̄ q̄uis anima nō sit i toto cor
 pore sicutaliter t circūscriptiue. tamē est i toto
 diffinitiuē t determinatiue. Propter qd̄ duz
 est in isto corpe nō potest eē in alio. t hoc via
 nature. Utrū autē aliqua p diuinā potētiāz
 possit simul esse in pluribus corpibus. pate
 bit domio pcedente in lectura quarti libri.

Instantia

Rñ.

Ad argumentū principale i oppositū dicē
 dū. q̄ nō est incōueniēs vñū t idē moueri i
 r̄ijs motibz dū mouet p accūs. Forte dices
 clau⁹ in fix⁹ nauī mouet p accidēs ad motū na
 uis. t tñ i possibile ē q̄ sil moueat surū t reor
 sum. Rñ. q̄ aliqd̄ pot̄ dupl̄r moueri p acci
 dēs. Uno mō q̄ sic mouet p accidēs q̄ tñ mo
 tus formal̄ ipm attingit. t i ipō recipit sub
 iectiue. t sic vñū t idē q̄uis moueat p accūs.
 tñ nō pot̄ naturaliter sil moueri i r̄ijs moti
 bus. qz tñc r̄ia sil recipit i eodē. Alio mō q̄
 ipm sic mouet p accidēs ad motū eoz i q̄bō ē.
 q̄ tamē motus ipm nō attingit. nec subiectiue
 mot⁹ in ipso recipit. t sic vñū t idē pot̄ moue
 ri i r̄ijs motibus simul t semel. Uñ si due ly
 nec copulate ad eundē punctuz possent tali
 ter disponi q̄ vna moueret altera quiescente.
 idem punctus possz dici moueri ad motuz
 vnijs. t quiescere ad quietē alterijs sine ali
 qua repugnātia. eo q̄ mot⁹ nō recipit i se sub
 iectiue. Et eodē mō de motibz r̄arijs. si vna
 linearum moueret r̄i r̄iū. t alia reor̄iū.

Ad argu
mentū pn
cipale.
Instantia

Solutio.

Ad 7

Ad 8

is pte qz nec in
 it esse notū. p̄cipua
 realiter illud quod
 ensiua t uellectiua
 r̄iū in p̄cipua
 aia humana
 salter eius p̄cipua
 it i qualiter p̄cipua
 subiectus. t i
 r̄ates subiecti. t i
 r̄ates naturales.
 q̄ hōc p̄cipua
 p̄cipua tota. cū
 te ad partes. nec
 nulla p̄cipua. t i
 mā. in q̄ dicitur q̄
 in p̄cipua. p̄cipua
 anima nō pot̄
 habet. i r̄a p̄cipua
 idē quod p̄cipua
 idē q̄m se totū
 illi sui potētia ē
 r̄us homis t r̄us
 tota anima est i
 eo t. Sed sicut
 Ad primū dicēdū
 aliquo potest itelligi
 t in p̄cipua p̄cipua. t
 od ordinē hōc p̄cipua
 o vbiqz tota aia
 as aie. qz vt sic tota
 si aie tanqz sui p̄cipua
 bo mō tota aia potest esse
 p̄cipua t r̄a illud. vt i
 qualiter p̄cipua. t tamē a
 la. anima ad eē immo
 r̄i dēs i ea. Ad i cōm
 nā argumēt eadē dicitur
 q̄ dicitur eē extēsiua
 que est i manu dūz
 anime corrum p̄cipua. t
 pedibz. qz eē r̄one alij
 tē corrum p̄cipua. t
 q̄ q̄libz ps ē corrum p̄cipua
 q̄ nōc due partes
 ar̄i idē siue eadē p̄cipua
 o mā argumēt q̄ p̄cipua
 a aut parte cōmū
 nē ad totū. t argumēt
 dicit ad totū. t p̄cipua
 p̄cipua t r̄a p̄cipua
 per quam eoz alij
 vna t r̄iū q̄ r̄iū p̄cipua

Alia solu
no Egidij
Ad argu/
mentu prin
cipale.

Lū g̃ clau⁹ infir⁹ nani recipiat i se motū subie
ctiue ⁊ non aia. ideo non est sile de clauo ⁊ de
aia Vel posset dici q̃ sicut aia nō est in pre
nisi i ordine ad totū. sic nō mouet p̃ accidēs
ad motū pris sed ad motū totius. Lū igit to
tū non possit simul moueri p̃ijs motib⁹. ergo
nec aia. Illa est solutio doctoris nostri. ⁊ eaz
possum exemplo declarare. Planū ē em̃ q̃ lo
cus formaliter sumptus nec mouet p̃ se nec p̃
accidēs. ṽ p̃z. uij. phicoz. cui⁹ nō possumus
aliā cāz assignare nisi q̃ loc⁹ formalr sumpt⁹
nō fundat in corpe ambiēte simplr ⁊ absolu
te. sed solū vt illud corpus hz ordinē ad vni
uersū. ⁊ ideo ad motū tal⁹ corpis nec mouet p̃
se nec p̃ accidēs vniuerso nō trāsmutato. loc⁹
vero materialr sumpt⁹ puta vltima superficies
corpis ambiētis. qz absolute fundat i tali cor
pore. ideo mouet saltē p̃ accidēs ad motū tal
lis corpis. Sic qz aia nō ē in pre. nisi inq̃stū
talis ps ordinē hz ad totū. ideo nec p̃ se nec p̃
accidēs mouet. nisi moueat totū. Et vt di
xim⁹ q̃ vni ⁊ idē simul ⁊ semel mouet motib⁹
p̃ijs p̃ accidēs scdo mō dictū. p̃z i corpe xpi
qd̃ vt hz ēē in sacro sil mouet surū ⁊ deorsū.
sicut qn vn⁹ sacerdos eleuat corpe xpi. alter sa
cerdos eleuatū infer⁹ reponit Sic aia d̃r mo
ueri p̃ accidēs ad motū corpis qd̃ informat.
q̃ tñ subiectiue ipse mot⁹ nō recipit in ipa aia
ipsa. n. nō p̃t ēē subiectū mot⁹ corpal. cuz ipsa
sit indiuisibil. ⁊ mot⁹ trinu⁹ sit ⁊ diuisibilis

Distinctio nona

Nunc ad di
stinctionē psonaz ⁊c. Post
q̃ m̃gr̃ determinauit de di
uina generatōne. i ista pre
determinat de generatoris ⁊ geniti coeterna du
ratōe. Et diuidit i duas pres. qm̃ p̃mo tāgit
coeternitatē pris ⁊ filij q̃tum ad modū essen
di. Scdo q̃stū ad modū pdicādi ⁊ significā
di. ibi. Dic queri p̃t ⁊c. Prima diuidit in q̃t
tuor pres. Nam p̃mo p̃mittit diuinaz perso
naz distinctionē. Scdo annectit pris ⁊ filij
equalē durationē. Tercio p̃tra hāc veritatez
inducit hereticor obiectionē Et quarto refel
lit obiectōis p̃sumptionē. Scda ibi. Genit⁹
ē em̃ ⁊c. Tercia ibi. Sed p̃ hoc dicit. Quar
ta ibi. Sed q̃ris inquit. Tūc sequit illa ps
Dic queri potest ⁊c. Et diuidit in duas. qz
p̃mo p̃mittit quādam iniquū disputabilē ⁊ du

biā. Scdo infert vnā p̃clusionē determinate
tenedā. ibi. Dicamus g̃ filij. Prima i duas.
qz primo ponit dicta doctor q̃ videt sibi mu
tuo repugnare. Scdo nitit h̃mōi dicta i ve
ritate ⁊ cordare. Scda ibi. Sed ne tāti. Pri
ma i duas. qz primo ponit auctes affirmātes
q̃ nō semp nascit filius. Scdo illas q̃ dicūt
q̃ semp gignit seu nascit filius. ibi. Dugene
fo. Dic quero circa distinctōem nonā.

VTrū p̃t sit p̃or filio. Et videt q̃ sic
qz oē generās ē pus genito. pater est
generās filij. ergo ⁊c. Maior p̃z. qz
agere p̃supponit esse. g̃ optet q̃ p̃t sit aq̃s ge
neret. Minor p̃z ex fide. In p̃ranū ē ma
gister i lra i illa. ix. dist. vbi ait. Genit⁹ ē a p̃e
filius. ⁊ ideo fili⁹. nec tñ aū pater fuit q̃s fili⁹.
coeternē em̃ sibi sunt tres p̃sone. Dic p̃mo
ē vidēdū. vtz generatio actiua sit p̃or p̃nita
te. Scdo vtz h̃mōi generatio sit p̃or pro
cessione. Tercio vtz paternitas sit p̃or spi
ratione actiua. Et q̃to vtz p̃t sit p̃or filio

Ad quoz oim̃ intelligētiā ē notādū q̃ vij
sūt modi p̃oritatē. ṽ p̃z. v. metaph. Pri
mo mō d̃r aliqd̃ prius fm̃ tps. puta pri⁹ du
ratōe. Scdo d̃r prius fm̃ locū. sicut ignis
ē prius seu prior aere. qz p̃pinq̃or ē primo lo
co puta circūferētiē celi. Tercio fm̃ motū.
sicut illud qd̃ p̃pinq̃or ē primo mouēt. sic ē
puer p̃t dici prior seipso exāte viro. qz minus
distat a suo p̃mo p̃ncipio motiui. Quar
to fm̃ potētiam. sic agēs ē prius patiēte. ⁊ vlt
mouēs pri⁹ est moto. Quito fm̃ ordinē. sic
dux p̃t dici prior milite. qz ē p̃pinq̃ior regi.

Sexto d̃r aliqd̃ pri⁹ cognitōe. sic diffini
tia sūt p̃ora diffinito. Septimo aliqd̃ est
pri⁹ altero natura. sic vnū ē pri⁹ duob⁹. ⁊ suba
ē prior accidēte. De p̃mis q̃n qz modis cō
corditer oēs p̃sentit q̃ i diuis nec sit pri⁹ nec
posteri⁹. ⁊ sexto tñ ⁊ septimo dicta doctorūz
dissentit. iō q̃stū ad illos duos modos p̃di
ctas q̃ttuor clausulas p̃tractato.

Septem
modi p̃or
tatis

Quantum ergo ad
primū. vtz generatio actiua sit prior p̃nita
te. Dico q̃ inter generationē ⁊ p̃nitate nō est
aliq̃ prioritas fm̃ modū septimū puta natu
re. qz vbi nō est distinctio nature ibi non p̃ot
esse pri⁹ natura. sed generatio actiua ⁊ paterni
tas nō sunt distincta natura. g̃ ⁊c. Maior p̃z.
qz q̃lis ē prioritas inter aliq̃ talis ē distinctio
inter ea. Minor etiā p̃z. qz generatio actiua
⁊ paternitas dicūt q̃d̃ ē simplr i distinctā

Articul⁹
Londo

2. **P**. si esset inter ea positio nature. aut gene-
ratio eēt pōr pñitate. aut ecōuerso. Nō pmo
mō. qz agere p̄supponit eē. vel saltē nō poterit
eē p̄us eo. sed p̄ generās i esse p̄sonali cōstitui-
tur ipsa pñitate. ergo generatio que est sua p̄-
pria actio nō poterit esse p̄ior paternitate pa-
trem in eē p̄sonali cōstituente. Nec scdo mō.
quia paternitas cōstitutio sunt simul natura.
cū sint opposita relatiua. ḡ respectu cuiuscūqz
filiatio nō poterit esse p̄ior. nec pñitas respec-
tu cuiusdē poterit esse p̄ior. sed filiatio nō po-
test esse p̄ior generatione. ergo nec paterni-
tas poterit esse p̄ior ea. Sed quantum ad
secū mō p̄ouatis putat p̄ rōe. dico qz gene-
ratio poterit dici vno mō p̄or pñitate. et alio
modo posterior ea. Quia pñitas diuina p̄t
dupl̄r cōsiderari. Vno mō vt est relatio. Alio
mō vt ē p̄prietas p̄sonē cōstitutiuā. Nā pater-
nitas vt ē relatio. tūc respicit p̄ se terminuz ad
quē est. sed vt est p̄prietat. tūc respicit p̄ se sup-
positū in quo est. **Q**. em relatio p̄sonaz diui-
nam cōstituat. hoc nō habet vt relatio est. sed
vt diuina est. et idē realiter existens cū diuina
eētia. ergo alio modo cognitionis intelligit
paternitas vt relatio est. et alio mō vt cōstitu-
tiua est. Si ergo intelligit vt relatio est. tunc
modo nostro cognoscēdi est posterior genera-
tio. qz mō nostro cognoscēdi relatiōnes di-
cte modo poterit ex actōnibus innascunt. vt
p̄. v. metaph. sed pñitas cōstitutio sunt rela-
tiones mō poterit. vt p̄. v. metaph. ḡ. **S**i autē
pñitas accipit vt ē cōstitutiuā p̄prietat sup-
positi generātis. sic modo nro cognoscēdi ē p̄-
or generatōe. qz modo nro cognoscēdi actus
scdōs est posterior actu p̄mo. sed generatio mō
nro cognoscēdi etiā in diuis se hz vt actus se-
cūdus. p̄ncipiū aut cōstitutiuū p̄sonē generā-
tis se hz vt act⁹ p̄m⁹. ḡ. **D**ec tñ nullā ar-
guūt p̄oritātē ex natura rei. qz isto modo idē
potest eē p̄ius seipso. sub alia et alia rōne ad
seipsum compatū. Nā paternitas cōsiderata
vt relatio. est p̄ior seipsa cōsiderata vt est p̄so-
nē cōstitutiuā. qz illud fm nostz modū cogno-
scēdi p̄ius rei uenit quod est intimius sibi.
et a quo p̄ intellectū minus potest absolui. sed
p̄ nullū intellectū paternitas p̄t absolui a ra-
tione relationis. p̄t tamē absolui a ratiōe cō-
stitutiuē p̄prietatis. ergo. **M**aior p̄. p̄o-
lo minor. qz nullus intellectus p̄t rem ab-
soluere ab eo quod directe p̄dicat de ea in p̄-
mo modo dicēdi p̄ se. Sed relatio p̄dicat de
paternitate in p̄mo modo dicēdi p̄ se. et per
consequēs ē de intrinseca sua ratiōe seu for-

mali. sed esse cōstitutiuū p̄sonē non videt p̄di-
cari p̄ se. nec i p̄mo nec in scdo modo de ipsa
pñitate. qz ois p̄positio p̄ se d̄z eē oi. vt p̄.
i. posterior. sed illa p̄positio paternitas cōsti-
tuit p̄sonam. nō est de omni. cūz cōstituiere nō
p̄ueniat omni paternitati. Sed forte dice-
tur mihi qz illa dicta destruunt seipsa. qz quic-
quid est p̄ius p̄iore etiā ē p̄ius posteriorē.
ḡ si pñitas cōsiderata vt relatio. est p̄or seipsa
vt p̄prietat cōstitutiuā. et eadē pñitas cōside-
rata vt p̄prietat cōstitutiuā ē p̄ior generatōe
sequit qz eadē pñitas cōsiderata vt relatio sit
p̄or generatōe. cui⁹ oppositū tñ exp̄sse ponis.

Instantia

Rndeō et dico qz quicquid ē p̄ior p̄iore ē p̄ius
posteriorē. manēdo in fra eūdē modū com-
pationis. qui tamē modus si mutat nihil cō-
cludit. quia fallacia accidētis p̄mittit. sed in
p̄posito modus compationis mutat. qz ali⁹
ē modus compationis qua pñitas cōsidera-
ta vt relatio p̄atur ad seipsa vt ē cōstitutiuā.
et alius p̄t paternitas sub hac duplici rōne
p̄pat ad generatōz. Et licet nullū sile creatū
ad illū summe deitatis mysteriū declarādum
sufficiat. possumus tñ illud aliq̄liter exemplo
manuducere. Nō em albus si comp̄t ad eē
rationalē ad esse albū. tunc certū est qz p̄ius
sibi uenit eē rōnale qz eē albū. si tamen idem
homo fm hos duos modos essendi comp̄t
ad vñū modo agendi puta ad disgregare. tūc
certum est qz hoc p̄ius conuenit homini vt
est albus qz vt ē rationalis. sic. **P**otest
etiā dici qz nō ē in cōueniēs idem esse p̄ius
seipso ratiōe fm aliā et alia p̄pationē factā p̄
intellectū. ergo.

Solutio

Quātū ad secundū

Scd̄z p̄n-
cipale.

p̄ncipale. vtz generatio actiua sit p̄ior pro-
cessione. Pono cōformiter ad p̄cedentia duas
p̄clusiones. Prima ē. qz generatio in diuis
nō ē p̄or natura p̄cessione sp̄sūcti. Nā si esset
p̄ior natura tūc eēt dignior et p̄fectior ea. n̄l
ē falsum. qz emanationuz dignitas et p̄fectio
pensanda ē ex termis. Si ḡ generatio eēt p̄fe-
ctior p̄cessione. tūc fili⁹ qz ē termin⁹ generatōis
eēt p̄fectior sp̄sūctō. qd ē fide. cōntia patz. v.
metaph. Dato etiā qz ista cōntia aliq̄ in rebz
materialibus patiat calumniā. tamē in sepa-
tis a materia de quibz ad p̄ns loq̄mur simpli-
citer ē vera. **Q**. autē sit p̄ior ratiōe p̄ arz
qz mō nostro intelligēdi p̄ductio qz aliq̄d pro-
ducit. semp videt eē p̄ior illa p̄ductōe qua
tale p̄ductū alterz p̄ducit. Sed filius pro-

Prima cō-
clusio.

Secūda
cōclusio

ta cōfusiōe exten-
sā s̄ filii. P̄ma itē
ta docet qz videt filio
da ibi. Sed ne tñ
p̄ponit auctōr cōfusiō-
nis. Scdo illas qz
afat filius. ibi. **Q**uod
distinctionem nota-
bor filio. Et videt
nō ē p̄us generatōe
ū. ergo. **M**aior p̄. p̄o-
lo minor. qz nullus
intellectus p̄t rem ab-
soluere ab eo quod
directe p̄dicat de ea
in p̄mo modo dicēdi
p̄ se. Sed relatio p̄-
dicat de paternitate
in p̄mo modo dicēdi
p̄ se. et per consequēs
ē de intrinseca sua
ratiōe seu forme
malit. sed esse cō-
stitutiuū p̄sonē non
videt p̄dicari p̄ se.
nec i p̄mo nec in scdo
modo de ipsa pñitate.
qz ois p̄positio p̄ se
d̄z eē oi. vt p̄. i. poste-
rior. sed illa p̄positio
paternitas cōstituit
p̄sonam. nō est de omni.
cūz cōstituiere nō
p̄ueniat omni paterni-
tati. Sed forte dicitur
mihi qz illa dicta
destruunt seipsa. qz
quicquid est p̄ius
p̄iore etiā ē p̄ius
posteriorē. ḡ si pñitas
cōsiderata vt relatio.
est p̄or seipsa vt
p̄prietat cōstitutiuā.
et eadē pñitas cōside-
rata vt p̄prietat cōsti-
tutiuā ē p̄ior generatōe
sequit qz eadē pñitas
cōsiderata vt relatio sit
p̄or generatōe. cui⁹
oppositū tñ exp̄sse
ponis. **R**ndeō et dico
qz quicquid ē p̄ior
p̄iore ē p̄ius posteriorē.
manēdo in fra eūdē
modū compationis. qui
tamē modus si mutat
nihil cōcludit. quia
fallacia accidētis
p̄mittit. sed in p̄posito
modus compationis
mutat. qz ali⁹ ē
modus compationis
qua pñitas cōsiderata
vt relatio p̄atur ad
seipsa vt ē cōstitutiuā.
et alius p̄t paternitas
sub hac duplici rōne
p̄pat ad generatōz.
Et licet nullū sile
creatū ad illū summe
deitatis mysteriū
declarādum sufficiat.
possumus tñ illud
aliq̄liter exemplo
manuducere. Nō em
albus si comp̄t ad eē
rationalē ad esse albū.
tunc certū est qz p̄ius
sibi uenit eē rōnale
qz eē albū. si tamen
idem homo fm hos
duos modos essendi
comp̄t ad vñū modo
agendi puta ad
disgregare. tūc certum
est qz hoc p̄ius
conuenit homini vt
est albus qz vt ē
rationalis. sic. **P**otest
etiā dici qz nō ē in
cōueniēs idem esse
p̄ius seipso ratiōe
fm aliā et alia
p̄pationē factā p̄
intellectū. ergo.

Instantia

Confirmat

ducit generatōe. et ipse pducit spūm sc̄m acti-
 ua p̄cessione. q̄ generatio videt̄ eē p̄oz proces-
 sione. et maxime apud n̄m intellectū. q̄ ratio ē
 iā dicta similitatē harū emanationū neq̄ p̄-
 hendere. Sed forte dicit̄ q̄ generatio diuī-
 na siue verbi pductio. cū sit p̄m p̄fectū intelli-
 gere. videt̄ p̄supponere actū amoris et cōpla-
 cētie. q̄ p̄fectū intelligere non potest esse sine
 p̄fecta volūtatis intēre. q̄ p̄fecta intēre eē
 non poterit sine amore et cōplacētia. Cū ergo
 spū sancti emanatio sit p̄ actū amoris. videt̄
 q̄ etiā p̄m n̄m modū intelligēdi. p̄cessio spū
 sancti nō sit posterior diuīa generatōe. Et
 p̄firmat p. b. Aug. ix. de trinit. c. vlti. vbi ait.
 Partū mentis ancedit appetitus. Rūndē-
 do dico q̄ cū bonū cognitū sit obiectū volun-
 tatis. necesse est cognitionē p̄cedere ip̄m amorē.
 nō igit̄ requirit̄ actus volūtatis absolute p̄-
 pter cognitionē. sed magis ecōuerso. licet req̄-
 rat ad p̄tinuandā ipsā cognitionē. q̄ nisi co-
 gnitio placeret citius dissolueret̄. Itē diuī-
 gēs p̄supponit ea q̄ p̄iungit. sed actus amoris
 p̄iungit ex p̄te intellectus p̄olē parētī. q̄ modo
 n̄re cognitōis act̄ amoris p̄supponit genituz
 plē. Quāuis etiā instātia ista hēat aliquē
 colorē q̄ ad nostrū intelligere. qd̄ p̄cedit de im-
 p̄fecto ad p̄fectū. et p̄ p̄ns p̄ma nostra noticiā
 nō ē verbi pductiua. in diuis tamē hec instā-
 tia modica habet apparentiam. q̄ noticiā dei
 patris non p̄gredit̄ de imp̄fecto ad p̄fectum.
 et ideo p̄ p̄mū suū intelligere quia p̄fectis
 simū erat potuit s̄bz producere. Auctas
 Aug. intelligēda est de nostro intelligere. qd̄
 quīs p̄cedat appetituz p̄m p̄mos motus seu
 p̄m suū esse imp̄fectū. sequit̄ t̄n ip̄m q̄ ad suā
 p̄tinuationē p̄fectam.

Tercium principale

Quantū ad terciū
 p̄ncipale. vtz paternitas sit p̄ior spiratione
 actiua. Dico q̄ paternitas et spiratio actiua
 cum in p̄sona patris dicant eandē rem. sicut
 infra patebit. vbi pbabitur q̄ quīs dicāt di-
 as relationes reales ratione duoz suoz ter-
 minoz realiter distinctoz. qui sunt fili⁹ et sp̄-
 ritus sanctus. nō tamē sūt due res sed vna t̄m
 ratione vni⁹ immediati sūdāmētī qd̄ est p̄so-
 na patris. i. qua immediate fundant̄. ideo in-
 ter paternitatē et spirationē actiua non potest
 eē aliqua realis p̄ortas. q̄ oīs realis p̄ortas
 p̄supponit distinctionē realez illius quod d̄
 p̄us a suo posteriori. sed illa nō sūt realiter di-
 stincta. Est t̄n paternitas p̄oz spiratione

mō nostre cognitionis. Quia q̄n̄cūq̄ intelle-
 ctus p̄cipit aliq̄ i codē. vñū vt suppositi p̄sti-
 tutiū. et alter vt nō p̄stitues sed p̄supponēs
 suppositū p̄stitutū. illud qd̄ p̄stituit p̄cipit vt
 p̄ius. et nō p̄stitues vt posterus. Sed p̄ni-
 tas p̄sonā patris p̄stituit. et spiratio ip̄az cō-
 stitutam p̄supponit. ergo t̄c. Sed forte di-
 cetur q̄ cum nostra cognitio incipiat a magi-
 confusis et vniuersalibus. et spiratio sit cōmu-
 nioz paternitate. cū sit cōmunis patri et filio.
 videt̄ q̄ mō nostre cognitionis debeat dici p̄-
 oz. hac em̄ ratione essentia mō nostre cogniti-
 onis est p̄ior omni p̄sonali p̄prietate. q̄ omni
 p̄prietate essentia videt̄ esse cōmuni⁹. Rū-
 deo q̄ hic dupl̄ equiuocat̄. P̄io. i. de cogni-
 tione. q̄ nō querimus hic quid p̄mo cogno-
 scat noster intellectus. et d̄ hoc procedit in stā-
 tiā. sed querimus duobus vel pluribus obla-
 tis intellectui. quod talium obiectoz intelle-
 ctus dicat p̄ius esse alijs. Quāuis em̄ intel-
 lectus necessario p̄ius cognoscat creaturā q̄
 deum. tamē naturali sua cognitione dicit̄ de-
 um esse p̄ozem creaturā. Sic dato q̄ cōmu-
 nis spiratio esset p̄ius a nobis cognita q̄ ge-
 neratio. quia tamē cōmunis notio p̄m nostrū
 modū intelligēdi videt̄ quasi aduenticia esse
 p̄sonē constitute p̄ paternitatē. ideo intellect⁹
 adhuc diceret paternitatē esse p̄iorē spiratio-
 nē. Secūdo equiuocat̄ de cōmunitate. q̄ il-
 lud cōmune quod est magis notū vel p̄ior no-
 tum nobis noticiā intellectiua est cōmune p̄
 abstractionē. puta illud quod est magis con-
 fusum. Sed spiratio actiua nō est magis ab-
 stracta q̄ generatio. Et cum dicit̄ q̄ essentia
 diuina intelligit̄ esse p̄ior p̄prietatibus. q̄
 cōmuni⁹. Dico q̄ illa cōmunitas nō ē cau-
 sa huius p̄ioritatis. sed p̄suppositio natura-
 lis quam videt̄ intellectus in creaturis. vbi
 omnis p̄prietas suū fundamentū natura-
 liter p̄supponit. ad quaz creaturaz similitu-
 dinem cōcipit in diuinis h̄m oī p̄ioritatez.
 nō obstāte reali idēitate p̄prietatis cū h̄m oī
 diuino fundamēto.

Instantia

Solutio

Quantum ad quar
 tum principale. vtrum pater sit p̄ior filio. di-
 co p̄sist ad tres p̄cedētes p̄clusiones. P̄io
 q̄ nulla inter patrē et filiū potest esse realis p̄-
 ortas. q̄ summe et sim p̄liciter eterno nihil re-
 aliter p̄t esse p̄ius. sed vt dicit̄ in simbolo.
 Eternus pater eternus filius eternus spū sc̄s
 ctus. Et ibidē Neq̄ p̄ius neq̄ posteri⁹ neq̄

Quartus principale

Contra ia
cobum

Q, i diui
nis sit pul
origine.

ponere plus et posterius reale secundum quod. Sed ubi alii
qua multa differunt secundum esse multitudine simpliciter
realis ubi autem sunt multa non secundum esse. sed tantummodo
secundum modum essendi sicut in diuisis. ibi est multitudine
realis non simpliciter sed secundum quod. in diuisis propter
diuersitatem realium modorum essendi erit ibi plus et
posterius reale quous secundum quod. Sed illud non in-
telligo. quia aut ille per modos illos reales intel-
ligit modos absolutos. et sic de eos argui superius
dist. viij. ergo quo ad hoc ad presens dimittit.
Aut intelligit modos relativos. et sic dico
quod in quantum oppositi sunt utique realiter differunt.
sed cum hoc realiter simul sunt. nec aliqua realis
prioritas poterit poni inter hominum relationes.
Sed autem tales modi sunt desperati tunc adhuc
realiter coeterni sunt ratione coexistentie qua
coexistunt modis directe relative oppositis.

Alii dicentes quod in diuisis sit plus et posterius
originis seu secundum originem naturalem. probant hoc
primo auctore Augustino in libro de triplici habitaculo
ubi sic dicit. Cum iusti fuerint in patriam videbunt
quod interest inter generationem et processiones. et
videbunt quod pater procedit filium non natura sed ori-
gine. Item Richar. vi. de trinitate. c. viij. loquens
de priori et posteriori in diuisis sic ait. Prius et
posterius in hoc loco intelligi volumus non
temporalis successione sed ordine nature. P. i. po-
sterior dicitur. Primum est quod sic se habet quod
alteri uenit aliquid per ipsum et sibi non per alter-
rum. Sed filio et spiritu sancto uenit esse per patrem
et patri non per eos. ergo etc. P. pater est princi-
pium filij. ut patet Augustino. v. de trinitate. c. xij. Sed
ut dicitur. i. posterior. primum et principium idem sunt.
ergo pater est prior filio. P. posset gratia di-
sputatōis argui quod pater esset prior filio dura-
tione. quia sicut se habet corruptio ad desinere esse
ita generatio ad incipere esse. Sed omne cor-
ruptum desinit esse. ergo omne generatum incipit
esse. quod autem incipit esse non est eternum. ergo fili-
us non est eternus. P. quoad quocumque aliquid sunt
idem si unum habet principium et reliquum. sed esse si-
lij in diuisis et duratio sua sunt idem. cum er-
go filius habeat principium sui esse. etiam habet
bit principium sue durationis. Omne autem quod
habet principium durationis est temporale. P. ubi-
cumque est numerus ibi est plus et posterius. In
diuisis est numerus cum ibi sit ternarius. P.
ppriū naturaliter posterius eo cuius est propriū. sed
i deo est propriū puta proprietatis personalis. et illud
cuius est propriū puta persona. etiam est ibi proprietatis
essentialis et essentia. P. ut patet in predicamentis
vniuersi modus potentatis est quoniam aliqua conuertuntur
secundum existentiā sequentiā. et tamen unum est causa al-

terius. Sed pater et filius etc. P. quicquid est
primo proprium quous hoc est realiter prius. sed fi-
lius est immediatior patri. quia spiritus sanctus pro-
cedit a patre mediante filio. ideo etc. Sed
istud non valet. quia prius origine non ponit nu-
merum cum potest natura. et cum potest secundum cognitiōem si-
ue rationem. quia quocumque aliquid originatur ab aliquo
vel distinguitur et numeratur natura in producē-
te et producto. et tunc prius origine est idem quod plus
natura. vel sic productum quod tamen manet in eadem
natura cum producere et capere idem esse cum eo
tunc prius origine non est aliud quam prius ratio-
ne. Et per hoc ad auctoritatem Augustini. patet quod filius
in diuisis sic productum quod tamen manet in eadem na-
tura cum patre. et capere idem esse cum eo
dicendum. quod quous in diuisis sit ordo nature. quia fili-
us habet naturam a patre et non patet a filio. tamen ille or-
do non est diuisitate nature. sed fundatur super eadem
naturam et super eodem esse. et ideo quous filius sit a pa-
tre. quia tamen idem esse diuinitum capere cum patre. ideo non est
posterior patre nisi secundum quod intellectus percipit pa-
trē et filium in partem eorum in quibus productum ta-
liter originatur a producere. quod etiam ab eo numera-
ta natura distinguitur. et est simile de ista parte
posteriora. sicut superius dictum est de attributo-
rum distinctione. Ad tertium dicendum. quous
filius accipiat esse a patre. accipit tamen idem
esse. ergo non est posterior eo nisi percipitur ratio-
nis. Ad quartum dicendum quod primum. principium
et causa. idem sunt in rebus creatis. quia creatis causa siue
principium est illud ad cuius esse sequitur aliud. et ideo
in talibus potest esse primum et prius et posterius. non
autem in diuisis. quia filius non est aliud a patre. sed est
idem patri esse et in natura. et ideo est sibi totaliter coe-
ternus. Sicut enim idem non potest esse prius seipso nisi
secundum rationem. sic nec potest filio propter identitatem na-
ture. et propter oppositam relationem simultaneam
et mutua coexistentiam. Ad quintum dicendum quod non
est simile de generatione et corruptione. nisi loquē-
do de illa generatione qua genitum accipit natu-
ram et esse distincta realiter a natura et esse generatū.
Etiam potest dici quod quous res genita per generatorem
accipit esse. quod tamen incipiat esse per accidens est. quia
per se non uenit ei ratione generationis. sed ratione anne-
re generationis cum suo principio materiali propter quod
suum non esse percipit suum esse. Ad. vi. dicendum quod sic
filius taliter habet principium sui esse. quod tamen accipit idem esse
quod est sui principij esse. sic habet principium sue durati-
onis. quod accipit eadem durationem realiter et complere
quod est sui principij duratio puta diuina eternitatem.
Ad formam argumenti dicendum quod ibi equocat d
principio duratiōis. quia in primis accipit princi-
piū quod est duratiōis conuatiū. sed in ista illatioe

Extra illis

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

cu3 dicit qd h3 pncipiū duratōis ē tpale. ibi ac
 apit pncipiū qd ē duratōis limitatiū qd ē
 limes 7 terminus duratōis q formaliter 7 interi
 sece qnq3 cepit ee duratio. Et isto scdo modo
 nulla diuina psona h3 pncipiū duratōis cū
 oēs tres psonae habeāt vñā duratōz q est sim/
 plex eternitas. q dicit ab eo qd ē extra 7 termino. qī
 extra terminos oīno carēs limite. 7 ex pte añ 7
 ex pte post. Prio tñ mō filiū h3 pncipiū dura
 tōis sue. qz sicut i illa ineffabili generatiōe p
 cōicat filio suā deitate. sic etiā cōicat ei suā eter
 nitatē. Ad. viij. dōm q sicut i diuīs ē sapia
 7 magnitudo nō tñ q̄ntitas vel q̄litas. sic i di
 uīs p̄t ee ternari⁹. nō tñ est ibi numerus p̄p
 dicit. Ad. viij. dōm q maior nō ē vera nisi
 i his vbi p̄p̄riū ē realit̄ alteri nature ab eo ē
 p̄p̄riū. Ad. ix. dicitū q p̄ nō d3 dicit cā fi
 liū. qz cā ē ad cur⁹ esse sequit aliud. fili⁹ autē qz
 uis possit dici ali⁹ a patre. nō tamē d3 aliud.
 Ad. x. dōm q p̄ d3 producere sp̄m sc̄m me
 diatē filio. n̄ q p̄ nō i mediate pducat sp̄m/
 sc̄m. s3 h̄ d3 p̄o tāto. qz fili⁹ virtutē spiratiuā
 h3 a p̄e Ad argumētū pncipale nego ma
 iorē i his vbi generalit̄ 7 genitū solū distiguun
 tur relative. 7 penitus i nullo absoluto sūt di
 stincta. Ad probationē dico q i relatiuis esse
 relatiuum innascit vel resultat ex ipso agere.
 ergo in his q sola relatione distinguunt esse
 nō potest pcedere ipsum agere. q̄uis sit ei co
 eternum.

Distinctio decima.

Nunc post fi
 liū. Postq3 mgr̄ determinauit d
 filiū i diuis generatiōe. h̄ incipit
 determinare de sp̄s sc̄i processione. Et diuidit ē
 duas ptes. Nā pmo determinat de sp̄s sc̄i a pa
 tre 7 filio eterna emanatiōe. Scdo de eiusde3
 sp̄s sc̄i tpali processione. dist. xiiij. ibi. Prete
 rea diligēter 7c. Prima in duas. qz pmo det
 minat de processione sp̄s sc̄i fin se. Scdo de
 terminat de ea compatiue. puta compando
 spiritus sancti processione ad filiū generatiōez.
 dist. xij. ibi. Itē querit. Prima in duas. Nā
 primo tractat magister de modo quo spiritus
 sancti pcedit. Scdo de pncipio a quo pro
 cedit. distinctio. xi. ibi. Dic dicenduz est 7c.
 Prima in duas. Nā pmo tangit modū pro
 cedēdi ipsius spiritus sancti Scdo ostendit cur
 ipse solus nominat nomine p̄muni. ibi. Dic no
 tandū 7c. Prima in duas. qz primo ostēdit

q spiritus sanctus p̄p̄rie dicit amor. 7 p conse
 quēs habet q p moduz voluntatis procedit.
 Scdo sacoz auctoritatib3 probat qd dixit
 ibi. Nunc p̄o. Dic quero.

Vtrū sp̄s sc̄i pcedat p modū volū/
 tatis. Et videt q nō. qz si pcederet p
 modū volūtat. tūc possēt ee ples sp̄s
 sc̄i. imo q̄i infiniti. q̄is ē fallū. p̄o 7 naz. q̄a
 volūtas sequit formā apphēsi. cū ḡ tales for
 me possent apphēdi infinite. tales forme pos
 sent ee infinite. ḡ 7c. Cōtra. illd quod pcedit
 vt amor procedit p modū volūtat. Sp̄s sc̄i
 cr̄ pcedit vt amor. vt dicūt sci doctores. ḡ
 7c. Dic pmo vidēdū ē vtz aliq̄ diuina pso
 na p̄p̄rie dicat sp̄s sc̄i. Scdo vtz tal pso
 na procedat p modū voluntatis Tercio da
 to q emanet p modū voluntatis. vtz tales p
 sone possēt ee ples. Et q̄rto ppter s̄ba beati
 Aug. vidēdū ē vtz sp̄s sc̄i p̄p̄rie dicat ne
 rus patris 7 filij.

Quantū ad primū

Primum pncipale

ē aduertēdum q gr̄maticalr loq̄ndo . sp̄s
 vno mō d3 a spūalitate. alio mō a spiratione.
 Prio mō ē nomē cōe nō soluz oībz diuīs pso
 nis sed etiā oībz subijs sepatis. ac etiā multris
 corpib3. Corp̄a. n. s̄tūlia sepissime i p̄ha spi
 rit⁹ appellāt. Et i3 illo mō sumptuz h̄ nomen
 sp̄s nō sit nomē p̄p̄riū alicui⁹ diuine psonae. ē
 tñ appropriatū ex vsu sc̄pturaz tercie psonae.
 Cui⁹ rō possēt ee. qz i reb3 nob̄ notis illd sp̄m
 appellam⁹ i q̄ d̄tutē penetratiuā 7 impulsiuā
 p̄cipim⁹. s3 amore nihil ē penetratiu⁹ 7 impuls
 iuis. ḡ psona diuina q̄ ē ip̄e amor product⁹ ap
 propriate d3 sp̄s. Etiā appropriate d3 sanct⁹
 Nā fin Enstraciū sup. i. ethic. iustū cōstitit i
 eq̄litate ad alter. sc̄m autē i ordine ad deum.
 Cum ḡ dona q̄b3 i deuz ordinamur attribu
 antur amorū d̄ino. ḡ illa psona q̄ est ip̄e amor
 product⁹ i diuīs appropriate nō solū d3 sp̄s
 s3 etiā d3 sp̄s sc̄i. S3 si h̄ nomē sp̄s d3
 a spiratiōe. tunc nō solūm appropriate s3 etiā
 p̄p̄rie uenit psonae p̄dicte. qz illa psona pro
 prie d3 sp̄s. prout sp̄s d3 a spiratiōe. cui⁹ p
 sonalis proprietatē ē ip̄m spirare. sed psona di
 uina p̄dicte est h̄mōi. ḡ 7c.

Quātū ad secundū

Scd3 pncipale

pncipale. vtz spiritus sancti pcedat p mo
 dum voluntatis. dico q voluntas diuina p̄t
 duplr p̄siderari. Uno mō vt p̄cernet liberta
 tē p̄tingente siue p̄dictōis. Alio mō vt con

cernit libertate placetie et dilectiois cum neces-
 sitate immutabilitatis. sicut deus cum mari-
 ma placencia et liberrime vult sua bonitates
 et tamen vult eam necessitate immutabilitatis. quia
 non potest eam non velle. Primo modo spiritus
 sanctus non procedit per modum voluntatis. quia
 sic sole creature procedunt. Sed secundo modo spiritus
 sanctus proprie procedit per modum voluntatis.
 quia sicut se habet verbum seu sapientia genita in diuinis
 ad intellectum. sic se habet spiritus sanctus qui est
 amor productus ad voluntatem. sed ut inferi-
 patebit verbum diuinum procedit per modum intel-
 lectus immutabiliter. **g. r. Sed** huiusmodi
 conclusionis quidam doctor ponit. et huiusmodi
 procedit. Primo enim probat quod filius in diuinis non
 producat per actum intellectus. nec spiritus sanctus
 per actum voluntatis. Secundo dicit quod filius non
 procedit per modum intellectus. nec spiritus sanctus
 per modum voluntatis. imo ut dicit circumscriptis
 per intellectum a natura diuina intellectu et volu-
 tate cum actibus suis. adhuc est in diuinis generatio
 filii et spiratio spiritus sancti. Primum probat sic. quia si
 sic. tunc aut tales actus essent ipse productiones persona-
 rum. aut huiusmodi actus essent principia talium productio-
 num. Primum dici non potest propter tria. Primum
 quia productiones personarum sunt actus notionales. sed
 intelligere et velle sunt actus essentiales. ergo
 intelligere et velle non sunt ipse productiones.
 Utraque promissarum ut dicuntur est oppositio per se no-
 ta. Secundo quia cuiusque uenit aliquid actus qui
 persona producat. sibi uenit producere personam
 ad quam talis actus terminatur. sed intelligere et
 velle uenit omnibus diuinis personis. ergo quilibet
 diuina persona generaret filium. et spiraret
 spiritum sanctum. Tercio quia productiones
 filii et spiritus sancti dicitur reari. sed intelligere diuini
 et velle non dicitur reari. quia nec re absoluta nec re
 relativa. Nec potest dici secundum. si quales actus sunt
 principia talium productionum. quia illud est dicitur
 opposita fecunditati non potest esse principium actus qui ali-
 quid producat. quia omnis productio uenit ex fecun-
 ditate. sed dicitur actu uolendi et intelligendi est
 opposita fecunditati. quia ex ipso nihil constituitur.
 ut patet in methaphisica. Sed eorum dicitur probatur sic.
 Sed idem proportioabiliter fecunditas uenit
 deo et creaturis. sed fecunditas producedi uenit
 creaturis non ex eo quod sunt intelligentes et uolentes
 sed per aliquid proprium et conueniens. Multa enim intellectu
 carere generant et produciunt. sed natura diuina
 licet sit intelligens et uolens. ex hoc tamen nulla fecun-
 ditas inest sibi ad producendum quacumque per-
 sonam. Et addunt isti quod sicut calor ignis si est
 intelligens et uolens. causaret calorem sibi simili

Durad 5

Prima pro-
batio Du-
randi.

Secunda pro-
batio Durand.

lex fecunditate nature sine sicut tunc facit. nec
 ad hoc aliquid cooperari suum intelligere et velle. sic
 natura diuina. **P. quis** ordo rerum in diuina
 reari. talis est ordo rationum inter diuina secundum rationes. sed
 ubi intellectus et uoluntas dicitur a natura. ibi pro-
 ductio est reari vi nature et non vi intellectus aut
 voluntatis. **g. r. et** deo. **P. ex** dicitur aliquibus
 aliorum potest hoc idem argui sic. Filius quia est substantia primi. et
 tute sue productionis sibi conueniens natura. id est
 procedere per modum nature. sed spiritus sanctus non
 est primi substantia quod filius. nec sibi in diuina natu-
 ra conueniens. **g. etiam** procedit per modum nature **P. 4**
 spiritus sanctus procedit per modum alium quam creatura.
 sed creatura procedit per modum uoluntatis. iuxta il-
 lud hylary in li. de syno. **O**mnibus creaturis subest
 uoluntas dei attulit. filio pro natura dedit.
 Et confirmat. quia productio spiritus sancti maior est co-
 uenientia habet cum productione filii quam cum productione
 creature. quia productiones dicitur secundum diuinam ter-
 minationem productorum. maior autem dicitur est in se ipso
 secundum creaturam quam inter spiritum sanctum et filium. sed pro-
 ductio filii est per modum nature. et productio cre-
 ature per modum uoluntatis. **g. r. P. intellectus**
 uoluntas se habent ad opposita cum sint potentie ro-
 natales. sed productiones diuine sunt determinate ad unum
 vel uoluntas est ratio producedi aliquam diuinam
 personam. tunc nulla perfectio est in illa persona nisi
 illa secundum quam producat. quia ipsa perfectio determi-
 nata non potest esse ratio producendi alias perfectiones. quia
 eas nec formaliter nec virtualiter terminat. Et tamen quia pro-
 ductum non potest excedere suum principium productiuum
 sed ratio est falsa. quia nulla perfectio potest deficere alicui
 diuine persone. **P. principium** quod producat aliquid
 naturale est ipsa natura. sed spiritus sanctus est productum na-
 turale. cum sit producedi naturale. **g. r. P. actus**
 uoluntatis non potest esse nisi respectu per cognitionem. si ergo spiritus
 sanctus producat per modum uoluntatis. ipse potest esse
 cognitio quod producat. sed illa cognitio non potest esse
 abstractiua. quia omnis cognitio quam habet persona diuina
 respectu diuino est eternitina. **L. g. ituitiua** ter-
 minet ad re ut actu existit in propria natura. **g.**
 spiritus sanctus autem per uoluntatem producat existeret
 quod est impossibile. **g. r. P. quod** procedit per modum
 uoluntatis sunt artificiatum. **g. r. Sed** illa opti-
 a dicitur secundum doctores videtur ex parte deuiare. **Be-**
 atus enim augustinus. **sepius** spiritum sanctum non orat amor sine ca-
 ritate. iuxta illud. **vi. de tri. c. v.** Spiritus sanctus est
 aliquid esse patris et filii. quod conueniens substantia et coeterna
 si amicitia ueniret dicitur potest dicitur. sed aptus
 dicitur caritas. **g. r. It. xv. de tri. c. xix. ait.** Non
 frustra in illa trinitate solus spiritus sanctus caritas non
 cupat. **It. idem** augustinus de cognitione vere uite

Alij ad is

Confirmat

Contra du-
randum

psupponim⁹ intellectū r volūtatē i diuinis eē pe
nit⁹ idē realr qd ipsa diuina natura. nec ipaz
naturā excludimus i pdicti pductiōibz. imo
dicim⁹ q ipsa natura ē pncipiū vtriūsqz pdu
ctōis. vni⁹ tñ vt hz modū intellect⁹ eo q talis
productio terminat ad sūbū. r alteri⁹ vt hz mo
dū volūtat⁹ eo q tal pductio tminat ad amo
rē. Forte dicet mibi tu dicis q spūssāctus
producit amore q pater diligit filiū r fili⁹ pa
trē. r itez dicis. q productio spūssācti tminat
ad amorē. q amor terminabit ad amorē. r sic
amoris ē amor. R. q illud ē ppter penuriā
vocaluloz. qz vbi ex pte intellectus habem⁹
duo vocabula. puta intelligere qd ē ipa actio
intellectus. r sūbū qd ē termin⁹ tal actiōis. ibi
ex pte volūtat⁹ hēm⁹ solū vni⁹. ido amor su
mitā pro actu qz p terminō ipi⁹ act⁹. ppter qd
spūssāctus dī qnqz produci amore. quadoqz dī
amor product⁹. Ad. vii. ddm q quis spū/
scūs sit pductū nafale. tñ qz amor ē. id p mo
dū volūtat⁹ procedit Ad. viij. dōz q actus
volūtat⁹ p⁹ pari ad obiectū r ad tminū p ipz
pductū. P⁹io mō sp ē respectu cogniti. s3 nō
scdo mō. vñ nisi dē cog⁹ sceret suā bonitatē q i
productōe spūssācti ē obiectū dīne volūtat⁹ ipe
nūqz pducet spūssāctū. S3 ex h⁹ nōz q spū/
scūs sit cognit⁹. cū i tali productōe ipe n sit ob
iectū volūtat⁹. s3 termin⁹ actōis ipi⁹ volūtat⁹

Instantia

Solutio.

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Tercium
principale

Quantū ad terciū

pncipale. dato q spūssāctus procedat p modū
volūtat⁹. vtz tales psonē possent eē ples. dico
q quis spūssāctus p modū volūtat⁹ procedat
nō pnt tñ eē ples spūssācti. qz nullū productū
pfecte adequās p suā productionē ppiū suū
pncipiū pductiū qstū ad modū sue emana
tōis p⁹ multiplicari. da oppositū tūc pncipiū
p tale productū nō fuisse adequū. Sed spū/
sāct⁹ adeqz naturā diuinā qstū ad emanatōz
immutabilē q aliqd immutabilr producit p
modū volūtat⁹. Itā minores pbo sic. qz si eo
mō q pcedit spūssāctus ab eodē pncipio pcede
ret aliud suppositū. tūc spūssāctus n eēt ifinitū
pductū nec ifinite pfectōis. ifinitū em pro
ductū adeqz ifinitū pncipiū productiū sal
tē q ad suū modū producedi. P. i diuinis
suppositis nō ē multatudo nisi fm oppositas

relatiōes. qz vt ait ansel. oia i diuinis sunt idēz
vbi nō obuiat relatiōis oppositio. s3 si plura
supposita procederēt p modū amoris seu vo
luntatis. tunc nō caperēt oppositas relatiōes.
qz qcuqz fm eundē modū procederēt cape
rēt formas siles r nō oppositas. q talia suppo
sita eēt plura r nō plura. quod ē contradictio.

Sed forte dicet. si duo angeli vel duo ho
mines mutuo se diligunt ipi nō dicunt siue
pducunt eundē amorē. cur q pater r fili⁹ mu
tuo se diligētes aliū amorē non producūt cū
sint realiter distincta supposita. Itēz sicut
ea q sic producunt q in materia recipiuntur.
multiplicant multitudine pncipij recepti
ui. sic ea que taliter producunt q in nulla ma
teria recipiunt debent multiplicari multitudine
pncipij productiui. Sed pater et fili⁹ q
sunt duo distincta supposita pducunt spū/
sāctū in nulla materia receptū. q nō erit vn⁹
spūssāct⁹. Itēz spūssāct⁹ nō ē minoris virtu
tis qz ceterē diuine psonē. s3 ceterē diuine pso
nē sunt pductiue ad intra. q r ipe spūssāctus
Sed nō producet seipm. cum nihil possit se
ipm producere. ergo producet aliū spūssāctū
ctuz. Rūdeo ad p⁹mū q plures homies
habēt ples amores. qz absolute distinguunt. r
habēt plures voluntates. i quibz voluntatibz
distinctis distincti amores continent. Sed p⁹
r filius se diligunt fm vnā r eandē volunta
tē. Ad scd⁹ dico q pater r filius quis sup
positaliter sint distincti. tñ i pductōe spūssācti
occurrunt vt vnū pncipiū rōne vni⁹ sicut spi
rituine q ē diuina eētia. r ratione vni⁹ spirā
tōis actiue q vna r diuisa ēi pte r filio. r ido
cū sint vnū pncipiū spūssācti spirāt vnū spūssā
ctū r nō ples. Ad. iij. dico q spūssāct⁹ nō ē
minoris sicutis ceter⁹ diuinis psonis. qz h3 i se eā
dē potētā siue sicutē spiratūā quā h3 p⁹ r fi
li⁹. s. diuā eētā p modū voluntat⁹ immutabilr
diligētis diuā bonitatē. nō tñ spirat siue nō p
rūpit i actū pductōis alteri⁹ spūssācti. qz hmoi
sicutē nō habet sub respectu necio reqsito ad
actuz spirādi. puta sub spiratōe actiua. s3 po
tius h3 talē virtutē sub opposito respectu pu
ta sub spiratione passiua.

Instantia prima

Instantia secunda.

Instantia tertia.

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Quātuz ad quartū

pncipale. vtz spiritussāctus pprie dicitur ne
rus patris r filij. Dico q spiritussāct⁹ pprie
dicitur nexus patris r filij. qz illud qd ē pfect⁹
amor aliquoz hoc pprie dicitur nexus eoz. sed
spiritussāctus est pfectus amor patris r filij.

Quartus
pncipale.

Spiratiua hēbit ipse fili⁹ cui⁹ opposito respectu ad spirādū. Sic etiā virtutē generatiua cū opposito respectu ad generādū accipit a patre.

Alij ad id

P. instāt qdā aliq sic. Si i diuis pducens omne illud cōicat pducto in q sibi nō opponit. tūc p cōicaret spūscō ipm generare acti uū. qz in eo pater spūsanctō nō opponit. 7 sic spūscōs filiū generaret. 7 etiā filius cōicaret spūscō generatiōē passiua. qz in ea sibi nō opponit. Sed illa nō infringūt rōem supra dictā.

Solutio. Ad 1

Ad p̄mū ergo dico q fili⁹ hz omnia cū opposito respectu ad generatē vt generās ē. Sed opposit⁹ respect⁹ ad generatē vt generāl ē. ē sola filiatio. qz pposit⁹ respect⁹ generatīs vt generās ē. ē sola p̄nitas siue generatio actiua. Nō cludit igit instātia tua qd intēdis. scz qz filius vt genitus capiat velle siue potētiā spiratiua cū opposito respectu ad spiratōz acti uā q est i patre. qz p potētiā spiratiua p̄ non dicit generās. Etiā instātia tua est p̄ra te. qz tu met ponis qz pater cōicāt filio potētiāz spūscō cū pposito respectu. qz als filius nō spiraret spūsanctū. qd ē error grecoz.

Ad 2

Ad sc̄d̄m qz p̄sona pducēs i diuis p̄sonē pducte cōicat oia in qb ei non opponit q sunt cōicabilia. Sed p̄prietas p̄sonalis tā i creatur qz in diuis est in cōicabilis. qz ex q p̄sonā i esse p̄sonali cōstituit. si cōicaret tūc esset cōfusio p̄sonaz. Lū igit generatio actiua p̄sonaz patris cōstituat. 7 generatio passiua p̄sonam filiū. spiratio aut̄ cōmunitis nō cōstituat. ideo spiratio cōmunitis ē cōmunicabilis. nō aut̄ generare vel generari. Predictā etiā cōclusionē cōfirmo sic. Ubicūqz aliqua plura sunt sine omi cōfusione. ibi necessario inter illa ē ordo. v̄l origis puta qz hoc ē ab hoc. vel ordo p̄oris 7 posterioris. puta qz hoc est post hoc. Sz p̄r 7 fili⁹ et spūscōs sūt plura supposita absqz omni cōfusione siue ordine p̄oris 7 posterioris. qz hoc dicit esse post hoc. vt patuit sup̄ius. q̄ inter quasi bet duas diuinas p̄sonas erit ordo originis.

Sc̄d̄arō.

Terciarō

P. pater cōmunicat filio omne illud qd filio nō repugnat. sed spirare non repugnat filio. ergo r̄c. Maior p̄z. qz quecūqz res nō habet omnia que sibi nō repugnāt illa nō ē omnino p̄fecta. quia nō dum habet aliqd qd tam possibile est ipaz habere. sed filius i diuinitis est p̄fecte a patre pductus. ergo hz a patre omne illud quod sibi nō repugnat. Minorē p̄bō. quia omne qd repugnat filio vel repugnat ei ratione cōntie. vel ratōe relationis. puta ratōe filiationis. quia omne quod est i filio vel est cōntia vel relatio. sed spirare nō re-

pugnat filio rōe cōntie. quia tūc etiā repugnat patri. cū eadem cōntia que est i filio sit i patre. Nec ratione filiationis. qz nullā oppositiōē hz ad filiatōz. P. illud firmiter tenere debem⁹ ad cui⁹ oppositū sequit̄ heres manifesta Sz ad oppositū illi⁹ p̄p̄ois. spūscōs p̄cedit a filio seq̄t̄ heresis manifesta. qz si spūscōs a filio nō p̄cederet. spūscōs a filio nō cōt̄ p̄sona distincta. vt patebit i qd̄e p̄xima sequenti. q̄ fm fidē sc̄tāz firmiter debem⁹ asserere i spūsanctū a filio p̄cedere. P. illā veritatē ponit xp̄s se Augu. xv. de tr. 7 i multis alijs locis. Illa em veritas. qz spūscōs p̄cedit a patre 7 filio. tpe Aug. ita vniūformiter tenebat. qz tpe aug. opposita opinio videt̄ nō fuisse. quia Aug. nulqz videt̄ fecisse mētionē de opposita opinione. Lū igit noue fantasie deriuates ab his q vlt̄ tora dei ecclia tenuit sint penitus repudiande. ergo r̄c. Predictē etiā veritatē sentiunt ceteri catholici doctores quos m̄gr allegat i s̄ra. s̄. Athanasius. Didimus. Cyrillus Chrysoptom⁹. 7 p̄les aliq. Sz d̄nū istū r̄c. net error grecoz. 7 p̄r p̄bari sic. Nō min⁹ p̄uenit spūscōs cū p̄re qz fili⁹. sz spūscōs nō p̄uenit cū patre i productōe filiū. qz nec filius p̄uenit cū patre i productōe spūscōi. P. vnū simplex productū req̄rit vnū simplex productū. da oppositū tūc fm se totum 7 totalit̄ acceptū dependet a plumbus. qd ē impossibile Sed p̄sona spūsancti ē vnū simplex productū. qz r̄c. P. si spūscōs p̄cederet a p̄re 7 filio. tūc vnū 7 idēz p̄ eādē relatiōem referret ad duos terminos. puta idē spūscōs p̄ eandē spiratōz passiua referret ad p̄rē 7 filiū. p̄ns ē falsū. qz r̄c. P. illo mō debem⁹ loq̄ de diuina p̄sonaz emanatōe. qm hō h̄mōi emanatō nē exp̄mit̄ sc̄ptura sacra. Sz sc̄ptura sacra de spūscō dicit qz p̄cedit a p̄re. 7 nulqz i ea legim⁹ qz p̄cedat a filio. qz r̄c. P. illud nō est tēnēdū cui⁹ oppositū inuenit̄ i dictis ap̄lorūz 7 sc̄tōz doctōz. sed spūsanctū p̄cedere a filio ē h̄mōi. qz r̄c. Maior patz. minorēz p̄bō. qz sacerdotes achate dicebant se hanc fidē a sancto Andrea apostolo didicisse. s̄. qz spūsanct⁹ a patre p̄cedit 7 in filio requiescit. Sed i quo quis requiescit ab eo nō p̄cedit. Et Damasc. li. i. ca. x. Credimus i vnū spūsanctum deū viuificatē. ex patre p̄cedentē 7 in filio quiescentē. Et ca. xi. ait. Spūsanctū ex patre dicim⁹. 7 spūm patris nominam⁹. Ille aut̄ liber a sūmo p̄ntifice ē approbatus. vt p̄z i p̄logo eiusdē libri. qz r̄c. Itē ista minorēz patz a Dionysio. q. 2. q. 1. 10. ybi ait. P̄r est s̄rtana

Quarta ratio.

Quinta rō.

Error grecoz qz spūscōs nō p̄cedat a filio

Marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'D' and various small text fragments.

reitas. fili? aut? r spūscūs pullulatiōes diuine nature. Syna pullulatio nō pcedit ab alia sed q̄libet immediate pcedit ab arbore. ḡ rē.

Sed istis pestiferis p̄uasionibus nulla mens catholica debz assentire. qz ex franco rei euāgelio iste error poterit apte reprobari. nul

1 la em̄ psona dina accipit aliqd ab alia nisi p/ cedat ab ea. Sed filius dicit de spūscō. ipe

2 de meo accipiet. igit rē. Itē i eplis ap̄licis ipse sepissime dicit spūs filij. vel igit ipse est spi ritus filij formaliter vel originaliter. Non for

maliter. quia tūc filius r spūscūs nō eēt psonaliter distincti. ergo ipse est spūs filij ori ginali r pductiue. Ad primū igit dicēdū

q spūscūs nō potest pcurrere ad uerbi pduc tionē. qz illud qd pcedit p modū amoris p/ supponit illd qd pcedit p modū uerbi r co gnitionis. sed tal' p̄suppositio nō impedit qn filius possit pcurrere ad pductionē spūscōi

cū uerbū nō p̄supponat amorē sed econuerso

Ad 2 Ad scd̄ dicēdū q vnū simplex productū requirit vnū simplex producēs vel plura. p̄uē

niētia tñ i vno simplici p̄ncipio productiuo r sic est i proposito. qz filius cū patre est vnus

simplex p̄ncipiū spūscōi r nō plura p̄ncipia put ueniūt i vna s̄tute spiratiua r i vna cōi

notione. siue actiua spiratiōe. q̄ ē vna r p̄nit' induisa in patre r filio. p̄pter qd spūscūs a

p̄re r filio non pcedit plibz pductōibz s̄yna tñ. ḡ rē. Ad tertiū dicēdū q pater r filij re

spectu spūscōi n̄ hnt rōez pluriū terminoz sed vni' tñ. sicut em̄ tota trinitas terminat oēs re

lationē creature. sub ratōe tñ vni' termi. eo q i om̄ibz tribus psonis sit vna uirtus creatiua

sic rē. Ad quartū dicēdū q filij dicit q semet ipm̄ exinanituit formā serui accipiēs. volēs i

om̄ibz profundissimā humilitatē suā onde re. r patris s̄blumissimā dignitatē. nō dicit q a

me procedit. sed q a p̄re pcedit. dicit tñ implicite equalitē istius cū ait. Ipse me clarificabit.

qz de meo accipiet. Nihil em̄ ab ipso accipiet si ab ipso nō procederet. Ad quintū nego

minore. Ad probationē cum dicit de scd̄ an drea rē. dico q p talia s̄ba nō excludit ratio

p̄ncipij respectu spūscōi ab ipso filio. s̄ tñmō exp̄mit p̄ncipalitas auctis q̄ ē i p̄re. puta dat

intelligi q s̄tute producēdi spūscōi filij h̄z a patre r non a se. pater aut h̄mōi s̄tute h̄z a se

ipso. Et cū addit. qd quiescit i aliquo nō pro cedit ab eo. illa est falsissima i diuis. quia i s̄a

cto euāgelio filius dicit quiescere i sinu patris r tñ p̄ternā generationē procedit a p̄re. In

diuis em̄ licet psona producta pcedat a p̄du

ceterōne origis h̄mōi psonas psonalr distū guētis. q̄scit tñ producta i producēte ratōe vnus r eiusdē p̄nit' indiuisile nature. Ad di

ctū dam. p̄z p iā dicta. Est tñ ibi sciēdū q sicut dicit doctores magni. i greca lingua hec

p̄positio ex. sonat i qn dā p̄ncipalitatē. sicut i la

tino hec p̄positio apud Loueniētē em̄ latino sermone dicit. Miles ē apud regē. qz rex ē apd

milite. Et ideo h̄atem h̄aci vsu nostro. s̄bū ē apud dēū vel apud patre. quis eā nō p̄uer

tam. insinuātes p hoc auctē productiua quā pater h̄z respectu filij r nō econuerso. eades ḡ

ratione greco more Dam. dicit spūscōi sanctus ex filio nō dicim'. p hoc insinuās filij h̄mōi

auctez a semetipso nō habere s̄z a patre. Et q p s̄ba p̄dicta nō fuerit in cetero damas. negare

spūscōi pcedere a filio. p̄z p uerba sequētia in eo. li. i. ca. xix. ubi sic ait. Spūscūs est uir

tus sanctificatiua emp̄stafes. i. in hypostasi existēs. a patre r filio indistāter procedēs. Et

ideo idē Damas. ca. xi. postqz dicit spūscōi san ctum ex filio nō dicimus. ut daret intelligi p

talia uerba se nolle negare originē ipsius spi ritus sancti a filio. sed tñ modo p̄ncipalitates

originis imp̄ortatā p h̄ac p̄positionē ex. s̄bdit ibidē post s̄ba p̄dicta. Sicut ex sole ē radi' r

splēdor. sic a patre ē filius r spūscōi sanctus. p ra diū tñ nobis splēdor tradit. Ad dictū dyo

nisi p̄z p iam dicta.

Nota.

Quantum ad secū

Secūdu p̄ncipale.

dū p̄ncipale. ut pater r filij sint vnū p̄nci p̄ncipiū respectu pductōnis spūscōi. Dicēdū q

quis possit dici q p̄ r filij in spūscōi pducti one sint plēs pducētes. eo q sint singulari seu

suppositali disticti. r actōes sint singulariū. ut p̄z. i. meth. tñ non d̄z dici q spūscōi sanctus

producāt ut plures sūt. sed ut vnū p̄ncipiū sunt. Quia ly ut est nota reduplicatiōnis. re

duplicatio aut respectū h̄z ad cām seu p̄nci p̄ncipiū pductiū. qd cum sit vnū in patre r filio

puta vna diuina essentia ut uolūtas secun da sumpra sub respectu p̄posito ad spirandū.

puta sub actiua spiratione. ideo pater r filij sunt vnū p̄ncipiū spūscōi. r debet dici q

ipsum spirant ut vnū p̄ncipiū sunt rōe vni us uirtutis spiratiue indiuisibiliter existen

tis in utroqz quo ad talē productionē. P. sicut se habet tota trinitas in actu creationis

ad creaturā. sic se habet pater r filius in actu spirationis ad spiritū sanctū. Sed totā trini

tatē dicimus vnū dēū r vnū p̄ncipiū creature

Contra et orē greco um
Solutio toz.
Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5

eo q̄ eētia dīuina cū respectu ad creaturā sit vna toti trinitati cōis. igit p̄r z fili⁹ sūt vnum p̄ncipiū spūsc̄i p̄pter vnā v̄tutē spiratūā q̄ ē ambobz cōis. Et illa ē intrinsecō bri Aug. q̄ ait Sicut pater z filius z spūsc̄i actus relatiue ad creaturā sunt vniū p̄ncipiū. vnus creator. vn⁹ dñs. sic pater z filius relatiue ad spūsc̄i actus sunt vniū p̄ncipiū. Istā cōclusionē etiā qui dā doctor declarat sic. Volūtas em̄ vt ait p̄fectā fecunditatē habere nō pōt ad p̄ducēdū sp̄ritūsc̄m nisi i duobz existat p̄sonis. q̄ fecunditas volūtatē consistit i plenitudine p̄fecti amoris qui esse nō pōt nisi ad minus i duobz. dī cēte Rich. iij. de tri. ca. iij. Nō potest eē amor iocūdus nisi ipse sit mutuus vt. s. sit q̄ amorē impēdatz qui amorē repēdat. Et sic p̄dictus doctor cōcludit q̄ pater z filius sunt vniū p̄ncipiū spūsc̄i actus spiratūi. i. in vnā volūtatē fecūda modo p̄dicto. quod tñ p̄ncipiū rōe qua dicit voluntates cōcordē in amore impensio et repensio cōnotat distinctionē. Sz p̄tra istā declarationē arguit sic. In quocūqz signo nature vel origis i supposito vel supposito ē dare p̄ncipiū p̄ductiuū p̄fectū. necesse ē ex tali p̄ncipio p̄ducī terminū nisi impediāt. Sz p̄us natura q̄ pater amet filiū vel amet a filio. p̄r z fili⁹ h̄nt volūtatē fecūdā ad spiratūū spūsc̄i actū. nec i diuis obuiat aliqd̄ impedimentū. Sz an p̄ducit⁹ est spūsc̄i actus q̄ sit ille amor impensius et repensius. quē tu ponis spūsc̄i esse p̄ductiuū. Maior p̄z. minor p̄bat. qz in illo signo i quo pater z filius h̄nt eētia diuinā p̄r tē sibi sub rōne summi diligibil̄ h̄nt p̄ncipiū p̄fecte fecundū ad producēdū amorē infini tū ad equatū tali p̄ncipio. sed anqz pater z fili⁹ us mutuo se diligāt ē eētia diuinā p̄ns volū tati corz sub rōe sumi amabilis z vt actu ama ta amore eētiali. P̄. ratio q̄re i nobis reamatio requirit ad p̄fectū amorē ē. qz aliqd̄ ad dī diligētī. Statim em̄ cū alicui amāti con stat q̄ reamat̄ intēsi⁹ diligit p̄ dilectū. Sed in diuis nihil addit supposito diligētī ex ipa reamatōe. qz tota ratio p̄fectionis illius dile ctōis ē eētia diuina ex̄ns i infinitū diligibil̄ Sz ex reamatōe nō fecūdat volūtas. P̄. si de ratiōe amoris iocūdissimi ē q̄ sit mutuus. cū tali amore pater sit b̄tis. sequit q̄ p̄r formaliter sit beatus dilectōe filij z nō dilectōe essen tie. z sic dependet pater a filio q̄ ad suā beati tudinē p̄fectā. P̄. reamatio nō facit ad diu lectionē amāti nisi cognoscat. quantūcūqz. n. aliq̄s dilectus a me reamat̄ me. nisi cognosca

De i. sū.

Locon p̄ Den.

1

2

3

4

ipm reamare me. nō p̄ficiat nec auget mea di lectio ex sua reamatōe. si ergo reamatio faceret ad p̄ductōem spūsc̄i. tūc pater z filius p̄du ceret spūsc̄i in q̄tū sciētes seu cognoscentes z vltimata z p̄lectiua ratio spiratūi erit cogni tio. z p̄ p̄ns spūsc̄i nō p̄cederet libere z p̄ modū volūtatē. sed magis ex necitate scie.

Sed illa nō cōcludūt. Ad primū igit dīco q̄ ratio illa p̄supponit p̄r z posterus i diuis ex natura rei. hoc aut̄ proxime supius improbauit dist. ix. Etia p̄supponit q̄ pater p̄ us diligit eētia diuinā q̄ filiū. z filius p̄r diligit eētia diuinā q̄ patrē. z hoc silr nego qz cū eētia diuina nō possit cognosci seorsum a suppositis. qz nullū h̄z esse p̄ter qd̄ h̄z i sup positis. ideo nō pōt p̄us amari q̄ amant sup posita. Nō ē est ibi naturaliter prius amato q̄ reamatio. nisi sumat̄ prius rōne solū q̄ mō supius ē declaratū prius eē in diuis. Ad se cū dū dicēdū q̄ reamatio in diuis nō addit reāl aliqd̄ sup amationē. qz nō ē ibi reāl pri us dare amorē q̄ reamorē. sed silr naturaliter sunt ibi amor z reamor. sicut aut̄ amor i diui nis p̄cedit reamorē fm̄ rōem. sic reamor pōt addere sup amorē aliqd̄ fm̄ rōem. Ad ter cū dicēdū q̄ nō sequit q̄ pater sit formalit̄ be atus filio. vl q̄ patris b̄tudo repēdat a fi lio. sed b̄n sequit q̄ p̄r nō possit eē b̄tis sine fi lio. qz nullus sine socio ē iocūda possessio. si cut ait Boetius. hoc aut̄ nō arguit aliquā p̄ rogatiūā i filio q̄ patrē p̄cedat. nec i patre ali quā dependētiā derogatē sue dignitati. qz sicut pater cognōtōe b̄tifica nō potest nō cog scere creaturā. vt sup̄ declarauit dist. vi. n̄ tñ dependet a creatura. sic zc. Et qd̄ mix si pa ter nō pōt diligere nō diligēdo filiū. z nō re amate filio cū pater nō possit eē nō ex̄nte filio

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad quartum dicēdū q̄ ex hoc nō sequit q̄ pater z filius p̄ducāt spūsc̄i vt sciētes. sed vt amātes. q̄uis ex h̄ b̄n possit cōcludi q̄ pro ductio spūsc̄i p̄supponit noticiā z sibi p̄du ctionē. in omī. n. amore p̄supponit cognitio. cū bonū cognitū sit obiectū volūtatē. Etiam ratio nō est ad p̄positū. qz in diuis nō est ex reamatōe augmentū amoris sicut rō p̄sup ponit. Sz amor z reamor z noticia vtriusqz oia sūt vniū i diuis z silr natura. Quicqd̄ igit sit de dicit̄ istī doctoris ad p̄ns nō curo. cū non sit p̄ me. p̄z tñ q̄ ille rōes nō cōcludūt.

Quantū ad terciū
p̄ncipale. vtz pater z fili⁹ respectu p̄ductōis

Tercium p̄ncipale

Egidius.

spūscā possint dici plēs spiratores. Dicit doctor n̄ q̄ sicut vna deitas vnit tres dinas psonas i creādo. sic eadē deitas vnit p̄z et filiū i spirādo. differētē tamē. Nā put tres diuine p̄sone creant. ita hoc eis competit p vnaz deitātē in qua vniūtur. q̄ ipsa deitas creat. sed prout p̄r et filiū spirāt sp̄m̄ sanctū sic hoc eis competit p vnā virtutē spiratūā q̄ est ipsa deitas. q̄ t̄ ipsa deitas non spirat. et ideo nō dicunt plures creatores ppter vnitātē vni⁹ creātriciā eēntie q̄ ipsa creat. sed p̄nt dici plures spiratores. cū diuina eēntia nō spirat. Sz q̄da d̄ctor. Et p̄mo probat q̄ illa nō est p̄p̄ia. eēntia diuina creat. qz actus sunt suppositoz. vt p̄z. i. methaph. z. ij. ethicoz. sed eēntia diuina fm se nō est suppositū. quia als h̄rem⁹ q̄tuor supposita i diuini. q̄ diuine eēntie nō competit p se creare vel agere. P̄. aia rationalis q̄uis sit sepabilis a corpe. dū t̄ in corpe. nō conuenit sibi aliqua opatio per se quia si aliquis dixerit aiam p se intelligere dicit eam texere vel edificare. vt dicit. i. de ania. ergo multo fortius cum eēntia diuina non possit separari a diuinis suppositis. ergo tanq̄ agēt nō potest sibi attribui aliqua operatio.

3 Tercio ipse puenit respōsiōē ad hęc dicta z ait q̄ nō valet si dicit. Creare est actus essentialis. z ideo p̄t puenire eēntie que est principū essentialē. quia sicut actus notionalis est a virtute generatiua vel spiratiua. nō q̄ virtus h̄mōi talē actuz eliciat suppositiue. sed solum formaliter est ratio eliciēdi actū notionalē. sic z si creare sit actus eēntialis. nō tamē debet attribui eēntie diuine tanq̄ agenti. sed tanq̄ rationi agēdi. Sed illa nō vidētur esse vera. quia om̄is eēntia que p se habet eē p se potest agere. maxime quo ad actus eēntiales. quoz h̄mōi natura poterit eē principūz ipsi supposito. Si em̄ natura ignis p se haberet eē. ipa posset eē principū quod siue produccēs respectu ois opationis cur⁹ est principūz quo siue p̄ncipiū productiui. sed eēntia diuina p se habet eē. Nō. n. diuina eēntia capit eē ex eo q̄ producat in supposito. qz ipsa improducibilis est. Si em̄ caperet eē ex eo q̄ eī suppositis. tunc necessario eēntia nūcraret nūmeratione suppositoꝝ. quod ē hereticū dicere. q̄ diuine eēntie competit p se agere fm act⁹ eēntiales. P̄. de quocūq̄ vere et pp̄rie p̄dicat nomē verbale deriuatū a verbo significāte aliq̄ actum illi pp̄rie puenit elicere talē actuz. sed creatrix est nomē verbale de scēdēs abyl-

timo supino illi⁹ verbi creō. as. eque grāma ticaliter sicut creator. z pp̄rie p̄dicat de diuina eēntia. quia oēs sancti doctores dicunt deita tē siue eēntiā diuinā eē creatricē. q̄ actus q̄ dicit creare pp̄rie sibi conuenit. Ad primuz ergo cum dicit q̄ actus sunt suppositoꝝ. dico q̄ textus Aristotelis nō habet suppositoꝝ sed singulariū. modo licet eēntia diuina non sit suppositū absolutū. potest tamē sine omni incōueniētia dici hoc singulare absolutū. eo q̄ p se h̄z hoc eē pura diuinū. Et si in aliqua trāslatione quā ego tamen nūq̄ recordor me vidisse. inueniret q̄ actōes sunt suppositoꝝ. diceret q̄ Aristoteles pro t̄to sic scriberet. q̄a loquebat̄ ibi de rebz quaz nature p se nō habēt eē. sed acquirūt eē in suppositis. z ideo per se nō poterunt agere. Ad sc̄d̄m dicēdum q̄ anime humane dū est i corpe p se nō competit agere. qz dum est i corpe p se nō habet esse sed dato q̄ p se haberet eē sicut negare nō poteris de eēntia diuina. tūc dicerem q̄ haberet p se agere. z nō minus per se ageret dum esset i corpe qz dū eēt separata a corpe. Ad terciū dicēdum q̄ nō est simile de actu eēntiali z notiali. quia ex pte actus notialis eēt manifesta contradictionis implicatio. qz om̄e productū differt necessario a producete cū impossibile sit idē producere seipm. sed eēntia diuina a nullo producto i diuinis potest differre. qz a quocūq̄ realiter differt eēntia diuina. illud nō potest esse deus. ergo si eēntie diuine cōpeteret actus notionalis. tūc ipsa a producto differret z nō differret. z p̄sequēs produceret z nō produceret. Istoz autē incōueniētiū nullū sequit. posito q̄ eēntie diuine comperat p se agere fm actus eēntiales. Addit etiā dicit⁹ doctor ad dicta p̄cedētia q̄bus mō r̄sum est. q̄ cā quare nō p̄nt dici plures creatores est. quia vis creatiua pura eēntia diuina nō multiplicat nec p̄notat aliquā distinctiōē suppositoꝝ. qz si eēt i vno t̄m̄ adhuc illud suppositū crearet. Sed illud exp̄sse dicit alijs suis dicit⁹. qz ipse manifeste ponit q̄ emanatio creaturaz necessario p̄supponat emanationē psonaz. quod si ver⁹ est. tūc nō eēt possibilis creatio si eēntia diuina t̄m̄ haberet eē in vno supposito. quia tūc nō esset psonaz emanatio. Quidā etiā alij dicūt q̄ hoc nomen spiratoꝝ vel creator potest teneri adiectiue vel substantiue. Primo modo stāt talia noia pro suppositis. z sic possunt dici duo spiratores z tres creatores. Sz sc̄do modo debet dici vn⁹ creator. et vnus spiratoꝝ. Sed isti falsum

Solutio rōnū hē. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Opt. hē.

Lōtra eū.

Alia opi.

Lōtra eā. m

ip̄scl̄ her anḡl̄ man
 de si ego rematio
 cū autē p̄ter et filiū
 ū sc̄t̄as l̄m̄ cogitō
 ra ratio spiratū
 is non p̄cedit
 ed magis ex n̄c̄n̄c̄
 ludat. Ad p̄m̄
 p̄ponit p̄r⁹ z p̄s
 hoc autē p̄ponit
 Enā p̄supponit q̄
 iunā q̄ filiū. z h̄m̄
 nā q̄ p̄rē. z hoc
 nō possit cognosc
 allū h̄z esse p̄rē q̄
 ōp̄us amari q̄ amari
 bi naturaliter p̄ponit
 ūmas p̄m̄ rōnē d̄c̄
 i p̄m̄ eē in diuini. z
 rematio in diuini
 mationē qz nō ē h̄m̄
 remoz. sed sicut
 eamoz. sicut autē
 ces fm rōm̄. sic remoz
 ē aliq̄d fm rōm̄. z
 sequit q̄ p̄ter sit
 patris v̄m̄do t̄p̄idē
 ū q̄ p̄r nō possit eē
 sine loco ē iōc̄da p̄s
 sine. hoc autē nō argu
 o p̄rē p̄cedat. nec ip̄
 am t̄p̄oz q̄z sine d̄c̄
 n̄c̄ō h̄m̄ica nō p̄ossit
 re sup̄r̄ clarant d̄c̄
 ūra. sic ē. Sed m̄z
 t̄rē nō d̄c̄t̄ d̄c̄t̄. z
 ater nō possit nō eē
 n̄c̄ō d̄c̄t̄ q̄ hoc nō s̄p̄
 d̄c̄t̄ q̄ p̄m̄ v̄r̄ sc̄t̄
 is ex h̄m̄ possit p̄cludē
 i p̄supponit noticiā z h̄m̄
 n̄c̄ō amoz p̄supponit
 ū ū obiectū volūtas
 tad p̄p̄m̄. qz in diuini
 agem̄t̄i amoz s̄m̄
 z remoz z noticiā
 s̄ z ill̄ natura. Quidē
 octoz ad p̄m̄ nō eēt
 q̄ ill̄ rōes nō p̄m̄

ntū ad r̄c̄
 p̄p̄r̄ z h̄m̄ica p̄m̄

aliud se habere. et ut expresse patet ibidem per ly aliud non notant Aristotelem. re quamcumque. sed soluz terminu oppositu. respectu cuius relatio sortit sua quidditate. a cuius comparatione dum decidit non potest servare propriam quidditatem. nec per se virtute distinctuaz. **4** Per quicunque res recedit ab alio respectu cuius proprie diffinitur. tunc perdit propriam quidditatem. nec per se retinet propriam realitatem. et hoc secundum te. quia tu pro eodem sumis quidditatem relationis et realitatem. quibus non deberes sic sumere. quia relatio secundum rationem habet veram quidditatem relatiuam. non tamen veram realitatem. relatio vero secundum dici habet veram realitatem. non tamen veram quidditatem relatiuam. Sed non obstantem quod relatio competat ad quodcumque aliud preter ad terminu ipse recedit ab eo respectu cuius proprie diffinitur. ergo non poterit in huiusmodi comparationibus retinere propriam quidditatem. **5** Tu ipse dicis quidditas relatiouis non est nisi esse relatiouis in ordine ad terminu. Ad hoc dicitur quod si hoc nomen res accipit absolute. tunc in diuisis tunc est una res. Si vero accipit relatiue. tunc tot sunt ibi res quot sunt relatioues. Si suppositiue. tunc sunt tres res. Sed nec illud valet. quia ut patet in xxvij. relatio non potest dici alia et alia res. nisi sit in alio et alio secundum admeto primo. **2** Etiam illud est contra illam decretalem de summa trinitate et fide catholica. c. dñam. ubi expresse negat omnes reales quaternitas in diuisis. Per res distincte existentes in diuinis ab homine catholico ut distincte debet adorari. sed nullus catholicus adoratur quaternitate in diuisis. ergo etc. **3** Ad tertium dicitur quod non oportet quod spiratio passiuua sic per supponat generatio passiuua per modum originis. quod una persona originetur ab alia. sed sufficit quod ambe arguentur a tertia. Sed nec hoc valet. quia ex eo quod ambe sunt ex tertia non resultat aliquod realis distinctio inter personas productas. nisi ex vi productionis personis productis aliquid coincidentione cuius ab inuicem distinguant. verbi gratia ex eo quod omnes creature sunt ab vno deo. non distinguuntur creature inter se nisi ex vi creationis distincte nature et principia distinctiua creatur coincident. sed istis duabus personis communi caret una natura et due relatioues. ex parte nature non distinguuntur. quia est tamen una. nec ex parte relationu. quia in eadem persona eunt possibiles. Non enim plus repugnat passiuua passiuo quam actiuua actiuo. Sed actiuua generatio et actiuua spiratio non ponent distinctiounem in producente. ergo nec passiuua generatio et passiuua spiratio in producto. **Solutio** Ad quartum dicitur quod non oportet quod si amor supponat verbum. quod

Solutio scdi.

Contra

2

3

Solutio terci.

Contra

Solutio quarti.

pter hoc verbum debeat poni principiu amoris effectiuu. Sed quis illa solutio valeret de verbo et amore. quod si verbum et amor re absoluta ab inuicem distinguunt. puta put sunt in nobis. loquedo tamen de verbo et amore quod sola ratione originis distinguunt. oportet necessario quod amor sit verbum. supponat quod etiam ab ipso procedat. ut ex tali processione innascat distinctio relatiua. **Contra** Ad quintum respondet quidam alius. et negant minorem quo ad ambas suas partes. Ad primam probationem dicunt quod falsu assumit. quia intellectus siue natura in diuisis et voluntas non differunt sola ratione sed formaliter natura rei. Secundo dicitur quod dato quod ita est. adhuc non sequitur quod filius et spiritus sanctus sola ratione differant. quia non oportet tantam distinctiounem esse in principijs sicut in principiatis. Due namque idee sola ratione differunt in mente diuina. et tamen duo idea re realiter differunt. Ad probationem secunde dicitur eodem modo quod non oportet relatioues que sunt in principio tamen distinguere illud in quo sunt sicut relatioues que sunt in principiatis. et additur quod non est simile. quia simpliciter est impossibile eadem personam accipere bis esse secundum duas perfectas productiones. sed non est impossibile unam personam producere duas personas secundum duas perfectas productiones. et ideo quibus relationes productorum constituant distinctas personas. non tamen relatioues que sunt in producere. Sed prima eorum solutio non valet. quia superius dicitur. vi. probatur est quod in diuisis inter absoluta non est dare distinctiounem nisi sola rationis. Nec secunda solo valet. quia quoniam aliqua producantur que indistincta sunt naturaliter a producendis. ac etiam inter se. tunc non potest esse maior distinctio in productis quam in producendis. Sed supposita diuina producta sunt eiusdem nature et inter se et cum producendis. ergo etc. Propter quod etiam exempla non sunt ad propositum quia ideata et inter se differunt naturaliter et a suis ideis. et ipsis ideatis coincidunt principia quibus formaliter distinguuntur. et quibus unum alteri repugnat. quod non fieret in proposito. sicut patet per predicta. **Contra ista** Ad illud quod dicitur contra alterum meum probationem dico quod bene volo quod in producente non distinguantur relationes deperate. Sed hoc volo quod si distinguantur in suo modo passiuo sicut tu ponis. quod tunc necessario distinguantur in suo esse seu modo actiuo. quia cum actus sit qui distinguit. impossibile esse videtur quod aliqua secundum suum esse passiuum sint magis distinctiua quam secundum oppositu modum. puta secundum suum modum quo actiuua appellatur. Et cum dicitur quod sequitur hoc impossibile. quod idem producat bis duabus productionibus perfectis. dico quod hoc impossibile

Contra

Solutio quinti.

Contra ista

perfectiois vel ordo originis. Sz primus ibi da
 ri non potest cum omnes tres persone sint eque perfecte. et
 ergo si est ibi ordo. oportet quod sit ordo originis qui
 est huius ab hoc. vel hoc esse ab hoc. et hoc est
 Aug. intentio in Maximinum. ubi ait. quod ordo
 originis solus est inter personas quarum una est ex al-
 3 tera. non tamen prior altera. P. ansel. in de
 processione spiritus sancti. c. ij. circa principium. ait.
 Supradicta relatio opposita que ex hoc innascitur.
 quod deus est de deo. prohibet patrem et filium et spiritum sanctum
 propria singularum attribui alijs. que auctas si bene
 attendit manifeste concludit oppositum. Illud autem
 quod superius fuit adductum per contraria. hoc dicit
 ansel. disputative in adversarium. quod per hoc quod
 post illa verba concludit oppositum illorum verbo-
 rum ex intentione propria sic dicit. Itaque filius et
 spiritus sanctus quod sunt ab invicem speculemur. intel-
 ligamus spiritum sanctum esse de filio. quod filius non
 est de illo. et converso filium non esse de spiritu sancto.
 quia spiritus sanctus est de illo. Ad primum ergo
 argumentum istius opinionis dicendum quod minor non
 est vera. quod si spiritus sanctus non procederet a filio spiritus
 sanctus non esset. nec esset aliquid divini productio nisi sola
 generatio. nec esset dare duas divinitas que sup-
 positum patris producens differret a duobus pro-
 ductis. Ad quorum omnem intelligentiam est no-
 tandum quod persona producens in divinis persone pro-
 ducte communicat omne communicabile in quo produ-
 cto non opponit nec repugnat. Si enim aliquid
 communicabile producens producto non commu-
 nicat. tunc inter duo necessario dabitur unum. scilicet
 quod productio non est simpliciter utriusque perfecta.
 vel illud tale in producere non habetur.
 Sed manifestum est quod communis spiratio est com-
 munitatis. cum non sit proprietas personalis patris. Et
 iam nunc tenemus quod de facto comitata sit filio. Et
 iam in illa comitacione patris non opponitur filio. quia
 sola paternitas et filiatione opponitur. etiam si oppo-
 neret patris filio secundum eam. de facto nunc non possit sibi
 comicare eam. sed sequitur necio si patris filio non comicat
 communem spirationem. vel quod productio filij non sit sim-
 pliciter perfecta. vel quod patris non habeat illam communem spira-
 tionem. Cum igitur primum dari non possit. quod tunc filius
 non esset deus. quod nulla divina persona potest produ-
 ci productione imperfecta. sed dabitur secundum. scilicet quod si
 filius non recipit a patre communem spirationem. quod
 tunc pater non habet eam. Sed planum est quod si fi-
 lius non spiraret spiritum sanctum. ipse non haberet a
 patre communem spirationem. sed de primo ad ultimum
 si spiritus sanctus non procederet a filio. spiritus sanctus non
 esset. quod essentia divina in patre non esset coniuncta
 communi spirationi sive spirationi active. et per
 consequens pater non posset producere spiritum sanctum.

Solutio
rationum
Ad 1

Nota

Quibus bene intellectus plane patet quod tunc etiam
 am in divinis non esset aliqua productio nisi sola
 generatio. et quod non esset dare duas reales dif-
 ferentias quibus duo producta realiter differ-
 rent ab uno producere. Est etiam in illa mino-
 ri petito principij. quod presupponit illa producta
 esse plura. et per consequens cum omnis pluralitas
 innascat ex distinctio presupponit ea esse distin-
 cta. hoc autem est quod hic querit. puta si fili-
 us non produceret spiritum sanctum. verum tunc duo
 producta supposita possint esse in divinis ab in-
 vicem vere distincta. ergo non valet. Ad 2
 cunctum patet per iam dicta. quod posito quod spiritus san-
 ctus non procedat a filio. tunc non essent in patre
 tales distincte relationes. Dato etiam quod essent
 adhuc non haberent distinctos terminos. quia
 non maiore distinctione requirunt due relatio-
 nes passive in suis immediatis fundamentis quam
 due relationes active directe opposite illi pas-
 sive. Ad tertium dicendum quod maior non est
 vera de relativis relative sumptis. quibus vera
 sit de absolutis. Absolutum enim per unam naturam
 suam absolutam differt a quocumque ad quod po-
 terit comparari. Sed relativum ut relativum cum
 suo esse ut sic consistat in respectu ad alterum. nisi
 per unam relationem referat ad plura. non potest
 per unam relationem differre a pluribus. et ideo
 quibus eodem relativo sint plures relationes quibus
 una convenit sibi magis proprie et alia minus pro-
 prie. illud tamen relativum per illam que sibi minus pro-
 prie convenit distinguit a sibi opposito secundum illam
 relationem. et non secundum eam que magis proprie sibi
 convenit. quod ut relativum est tunc per illam communem rela-
 tionem refert ad illud et non per propria. Ad 4
 tunc concedo maiorem. quod si impossibile sit unam personam
 accipientem unam naturam procedere duabus perfectis
 processibus. sed hec impossibilitas non sequitur ex po-
 sito meo. sed ex tuo ut supra dixi. Etiam suppo-
 nit falsum. quod si filius non produceret spiritum sanctum.
 tunc non essent plures processiones in divinis. pro-
 ut declaravi in solutio primi argumenti. Ad 5
 dicendum ad minorem. quod si filius non produceret spiritum
 sanctum. tunc non esset diversitas actionum in divinis. Et
 dato quod esset. sicut non argueret ex parte productis
 pluralitates supposito in divinis. sic nec ex parte
 producti. Ad sextum dicendum quod in contrarium suppo-
 nit falsum. puta quod patris spiritum sanctum. dato quod
 spiritus sanctus a filio non procederet. quod ego constanter
 nego. quod dico quod hoc posito pater nec spiraret
 nec spirare posset. quia spiratio virtute cuius
 respectu active spirationis non habet. Ad 7
 primum dicendum quod generare et spirare non possunt pro-
 tunc regiri in una persona. non propter aliquam na-

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

turalē v̄l formalē repugnātiā que sit inter ea. sed p̄pter hoc q̄ incōicabiles ⁊ p̄sonales p̄p̄tates sūt duaz p̄sonaz i diuis. Ad formā ḡ argumēti dico q̄ maior ē insufficiēs. q̄a d̄z addi ad finē maioris. vel nisi ip̄m ⁊ oppositū illius cū quo se comparat sint p̄sonales. ⁊ p̄p̄sequēs incōicabiles p̄p̄tates. Si autē hic ordo quez nūc credimus esse in diuis ex tua suppositōe mutaret. puta q̄ sp̄s̄ factus a filio nō procederet. tunc dico q̄ ip̄m spirari nihil esset. eo q̄ pater nihil spiraret. Ad octā uū dicēdum q̄ in p̄sequēte nō solum assumit impossibile sed incōpossibile. q̄z cū fili⁹ omne posset agere habeat a patre. dicere q̄ filius ad intravel ad extra aliquid producat qd̄ p̄ nō producat ē planissima cōtradictio. q̄z ē dicere filiū nō esse filiū. Lōcessis t̄n̄ his adhuc dico q̄ nō est simile de illo p̄sequēte ad illud an̄ce/rens. quia si solus filius produceret sp̄s̄ factū. tūc sp̄s̄ factus ⁊ pater se haberēt sicut pro/ductū ⁊ improductū. ⁊ ideo necessariō differ rēt. sed si solus pater. tūc sp̄s̄ factus ⁊ filius ambō eēt producti a patre. Si ergo vis q̄ si militudo currat. tūc addas impossibile ip̄posibili. ⁊ supponas q̄ filius producat patre et sp̄s̄ factū. tūc dicere tibi cōnece ad p̄cedentia q̄ pater ⁊ sp̄s̄ factus nō eēt nisi vna p̄sona producta. quia hoc dato sicut tunc i filio compaterētur sedue relationes actiue. sic i illo vno producto se compaterētur due relati/ones passiue. Ad nonū dicēdum q̄ minor est falsa. quia supponit ip̄m spirari esse. dato q̄ sp̄s̄ factus nō procederet a filio. quia vt probaui spirare nō maneret ex parte p̄ris. Sed vno relatiuoz nō manere. nō manet reliquū. Omnes etiā probationes eius deficiūt. Prima quia nō sequitur. a nō includit b forma/liter. ergo est distinctus ab eo. loquēdo de di/stinctione reali de qua i p̄senti loqueris. pater nitas. n. diuina nō includit diuinā essentiaz formaliter. ⁊ tamē nō differt ab ea realiter. et eodē modo de sapiētia diuina respectu bonitatis. In alijs ḡo duabz p̄batōibz p̄nt qd̄ est i p̄ncipio. Ad decimū pater p̄iam dicta.

Ad 8

Ad 9

Ad 10

et plene p̄tate q̄ n̄cōn
 aliqua p̄ductio n̄cōn
 on ē d̄z d̄z d̄z d̄z
 ad p̄ductio realiter d̄z
 d̄z. Et si n̄cōn illa n̄cōn
 q̄z p̄supponit illa p̄sona
 iuens cu omnis p̄sona
 rō ē p̄supponit ea et d̄z
 uod hic quēnt p̄nt i
 sp̄m̄ factū. v̄l d̄z
 ta possunt ē in diuis
 ta. ergo nō valēt. d̄z
 n̄ d̄z. q̄z p̄nt q̄z
 a filio. tūc nō eēt
 latones. Dato etiā q̄
 a distinctos terminos
 rationē requirit d̄z
 s̄ immediatis functionē
 ctus d̄z d̄z d̄z
 cū d̄z d̄z q̄z
 relatiue sum p̄nt
 d̄z d̄z d̄z
 d̄z d̄z a quocūq̄ d̄z
 Sed relatiuū vt relatiuū
 tar in respectu ad alterū
 nē referat ad plura. nō
 nē d̄z d̄z a pluribus
 actio sint plures relatiōes
 di magis p̄nt d̄z
 elatiuū p̄ illa q̄ d̄z
 istū q̄z a sibi oppositū
 e non s̄m̄ cū q̄ magis p̄nt
 relatiuū est tūc q̄ n̄cōn
 d̄z illud ⁊ nō p̄ p̄nt. d̄z
 d̄z. q̄z. i. p̄nt d̄z
 i natura p̄cedere d̄z
 hec ip̄s̄ d̄z nō
 tuo vt sup̄ d̄z. Et
 si filius nō p̄nt
 d̄z d̄z p̄nt d̄z
 d̄z d̄z d̄z d̄z
 ut nō arguat ex p̄e p̄nt
 p̄nt d̄z d̄z d̄z
 d̄z d̄z d̄z d̄z
 d̄z d̄z d̄z d̄z
 nō p̄cederet. op̄ ego
 q̄ hoc p̄nt pater
 d̄z. quia spirari
 e spirationis nō
 a q̄ generare ⁊ spirari
 na p̄sona. non p̄nt

Ad p̄ncipiale argumētū.

Ad argumētū etiā p̄ncipiale p̄z. Possz etiā dici q̄ licet spirare nō sit de ratōe filij vt filius est. est tamē de ratione filij vt a spiritali/cto distinctus est relatiue. sicut licet albedo nō sit de ratōe sortis vt sortis ē. ē t̄n̄ de ratōe eius vt a platone nigro distinctus est.

Distinctio duodecima ⁊ decimatercia.

I Tē queritur

zc. Postq̄ m̄gr̄ determinauit de filij generatōe. ⁊ sp̄s̄ facti p̄cessiōne s̄m̄ se. nūc p̄sequit de eis compatie. Et diuidit i duas p̄tes. q̄z p̄mo in q̄rit aliq̄ de p̄cessiōnis ordine. Secdo de distinctōe p̄cessiōnis a filij generatōe. di. xij. ibi. Post hec p̄s̄ d̄z rādū. Prima i duas. q̄z p̄mo simul mouet duas q̄oes. Secdo ponit ad illas q̄oes disti/ctas r̄s̄ d̄z. Secda ibi. Dis ⁊ h̄m̄i. Et hec diuidit in tres p̄tes. q̄z p̄mo q̄z ad primaz q̄oem oñdit q̄ sp̄s̄ factus nō procedit p̄us a patre q̄z a filio. Secdo quo ad sedaz q̄oes oñdit q̄ sp̄s̄ factus nō p̄cedit magis a p̄re. Et terciō oñdit sub q̄ sen su intelligēde sūt aliq̄ auctes q̄ p̄dictis vidēt obuiare. Secda ibi. Nūc autē tractādū. Tercia ibi Augustin⁹ t̄n̄ i. xv. li. de tri. Tūc sequit dist. xij. P̄ hec p̄siderādū zc. i q̄ m̄gr̄ innuit distinctōz inter generatōz ⁊ p̄cessiōz. Et diuidit i duas p̄tes. q̄z p̄mo oñdit q̄ sp̄s̄ factus nō d̄z dici genit⁹. Secdo ostēdit q̄ sp̄s̄ factus nō sit genit⁹. et h̄m̄i n̄ d̄z d̄i ci ingenit⁹. ibi. Nūc p̄siderādū ē. P̄ia i tres. q̄z p̄mo oñdit q̄ nasci seu generari n̄ p̄t p̄p̄te re sp̄s̄ facti. Secdo oñdit q̄ p̄cedere d̄z uenit filio. cui t̄n̄ p̄p̄tate d̄z uenit generari. Et terciō ex his innuit d̄z inter generatōz ⁊ p̄cessiōz. q̄z uis sufficiēter h̄m̄i distinctōz attingere n̄ possunt i ista vita mortalī. Secda ibi. Luz autē sp̄s̄ factus. Tercia ibi. Int generatōz ⁊ filij. Tūc seq̄t illa ps. Nūc p̄siderādū. vbi p̄mo sp̄m̄ factū n̄ debere dici ingenitū oñdit ex dictis aug. Secdo ob̄icit ex dictis h̄ero. Tercio t̄n̄ d̄z h̄m̄i obiectōi. Secda ibi. Hiero. t̄n̄ in re gul. Tercia ibi. S̄z vt istā zc. Et hec i dual Nā p̄mo ponit p̄dicte obiectōis solutōz. Se cūdo addit sue solutōis p̄firmatōez. ibi. Qd̄ autē zc. Quātū ad istas duas distinctōes quero h̄ac questioē.

V Trū generatio filij sit p̄z spiratione sp̄s̄ facti. Et videt q̄ sic. q̄z illud cui⁹ termin⁹ ē p̄ncipiū spiratōis h̄ ē p̄us spiratōe. s̄z generatōis termin⁹ puta filij in di uis ē p̄ncipiū spiratōis. ḡ zc. Cōtra. sic se h̄z filij ad sp̄m̄ factū. sic se h̄z generatio ad spi ratōz. s̄z filij nō p̄t ē p̄z sp̄s̄ facti. ḡ nec genera tō erit p̄z p̄cessiōe siue spiratōe. maior p̄z. q̄z sic se h̄z termin⁹ ad terminū sic se h̄z via ad vi am. minor filij p̄z. q̄z nō maiorē p̄zitarē h̄z si li⁹ respectu sp̄s̄ facti q̄z p̄ respectu filij. s̄z sup̄ d̄z. ix. p̄batū ē q̄ p̄ nō ē p̄z filio. ḡ zc. Dic m 4

quatuor sunt videnda. Primo de eo quod querit
Secundo quatuor ad dist. sequente videndum est. vtz ge-
neratio et spiratio differat realiter. Tercio vtz
eaz distinctio magis affilet distinctioi specificice vel
numerati. Et quarto vtz spiritus sanctus possit dici ge-
nitricus sicut videtur dicere. b. Hiero.

Primum principale. Quantus ad primum

Opinio vtz generatio filij sit prior spiratio et spiritus sancti. di-
ctum est superius in distinctioe. ix. Sz vnu est quod di-
stuli vsq; mo. vtz q; sunt quatuor ad prius et
posterius in diuis tria ponunt. q; non reputo esse ve-
ra. Primum est q; generatio filij est prior spiratione
spiritus sancti naturali presuppositione. Et posset
probari secundum eos. q; sicut se habet terminus processio-
nis vnius ad terminum processiois alterius. sic se
habet processio ad processionem. Sz spiritus sanctus presup-
ponit filium cum sit tertia persona in diuis. et filius
secunda. q; processio spiritus sancti presupponit processionem
filij.

Instantia Secundo idem dicitur de prinitate vel quatuor
quod alia diuina relatio per comparisonem ad funda-
mentum. quia sicut ipsi dicunt in creaturis non
plus differt relatio a fundamentum quod in diuis. q; v-
trobique reperitur absolutum et relatum. vtriusque
secundum propriam rationem vtriusque. sed in creaturis
est ordo nature secundum prius et posterius inter fun-
damentum et relationem. ergo et in diuis. Et si
dicitur eis. si in diuinis fundamentum est prius
nature quod respectus. tunc erunt in diuinis due
nature. Ipsi respondet q; licet in diuinis non
sint due nature facientes compositionem. sunt ta-
men in diuinis due res extendendo nomen rei
ad absolutum et relatum. Tercio idem dicitur de
communis spiratione respectu paternitatis. Nam
cum paternitas sit persone patris constitutiva. et com-
munis spiratio non constituat. sed patris personam
constituat presupponat. sequitur q; prinitas sit na-
turaliter prior communis spiratione. Sed illa
non videtur esse vera. quia summe primo nihil
potest esse prius naturaliter. sed quodlibet pater
et filius est summe primum. cum sit simpliciter eter-
num. ergo etc.

Solutio Ad primum ergo dicitur q; non
quolibet presuppositio arguit realitatem seu natura-
lem. sed solum illa presuppositio que est in diuersitate na-
ture. persona enim diuina que est pater presupponit
seipsum vt est deus. et tamen inter deum et patrem in
diuinis non est prius et posterius reale de quo
tu loqueris. falsum etiam in argumento assumit. q; quod
quoduis filius producat spiritum sanctum. et presupponat a
spiritu sancto. tamen non est realiter seu naturaliter prior
spiritu sancto. cum eadem habeat naturam penitus diuisam

Contra opinionem In secundo dicto sicut falsum assumit cum dicitur

Solutio Ad 1
Ad 2

quod non plus differat relatio in creaturis a suo funda-
mento quod in diuis. Illa est falsissima. q; dato q;
relatio creata trahat quatuor ad eam suam fundamen-
tum ad ipsum comparata. non tamen recipit predicatum funda-
menti. sed diuina essentia sicut et idcirco predicatur
de quolibet diuina relatione et predicatioe dicere. hoc est
hoc. Cum ergo talis predicatio vbi cuius inuenitur necio
concernat maiorem conuenientiam predicati ad subiectum
quod vbi inueniri non potest. ergo necio sequitur q; plus
differat relatio creata et suum fundamentum quod rela-
tio diuina. Etiam non est ille quod assumunt. q; cum re-
lationes creaturarum sint temporales. et quasi tota die
quatuor ad actualitatem et nominatum suum fundamentum
adueniant et recedant. quid mirum si suum fundamen-
tum tanquam naturaliter presupponunt. Relationes
vero diuine sunt simpliciter eterne et immutabiles.
ideo nihil est ad propositum quod assumunt.

Responso etiam eorum cum dicunt q; in diuinis
sunt due res extendendo nomen rei ad absolutum
et relatum est periculosa valde. quia si res abso-
luta in diuis poneret numerum cum re relata cum
sint tres res relate et vna absoluta ponens cum
eis numerum. tunc esset realis quaternitas in diui-
nis. quod fuit error Joachim. qui error est ex-
presse damnatus extra de summa trinitate et
fide catholica. ca. damnamus etc. Nos autem
sacro approbante concilio. Nec tertiū eorum
dictū valet. quia etiam secundum eos paternitas non
est prior filiatione. sed simul sunt natura et na-
turali intelligencia. Sed filiano non potest esse
prior spiratione actiua. ergo nec paternitas.
quia quoadmodum aliqua simul sunt quicquid non
est posterius vno non potest esse posterius altero. pro-
bato minore. q; nihil eorum que per coniccat filio est
posterius filiatione. q; omne tale quod per coniccat in
se per habet. cum nihil det quod non habet. sed pater non
solum essentiam. verum etiam eam notionem vel ipsam
spirationem filio coniccat. q; huiusmodi spiratio non po-
terit esse posterio: filiatione. Item cum talis conis-
notio equalē habeat relationem oppositam et simul-
tatem cum spiratione passiuā que est spiritus sancti constitutiva
proprietates. que habet prinitas et filiano. liquido
apparet q; in diuis nulla potest esse realis prioritas
nec personarum nec relationum. siue oppositarum. nec
dispararum. nec processionum siue originum. Et cum
dicitur q; communis notio non constituit. de hoc sunt
opiniones. vt infra poterit patere. cum tracta-
bitur de constitutivis principijs personarum. Ad prius
tamen dico q; dato q; non constituat patris personam
in esse distinctio quo ad filium. non tamen est po-
sterior paternitate. sicut nec essentia diuina que
personam patris non constituit in esse distinctio respectu
eius cuiuslibet diuine persone.

Comma
hoc eorum.
Ad 3

Quātū ad secundū

principale. vtz generatio et spiratio differant realiter. Dicendum quod omnes catholici doctores in huiusmodi conveniunt quod duae sint vere et reales productiones in divinis. puta production filij quod dicitur generatio. et production spiritus sancti quod dicitur spiratio. Sed in modo declarandi istarum processionum distinctio et doctores variant. Dicit enim doctor noster quod relationes oppositae in divinis distinguuntur secundum se. supposita vero distinguuntur per tales oppositas relationes. despatate vero relationes distinguuntur. eo quod immediate fundantur in suppositis distinctis oppositis relationibus. et ideo cum generatio et spiratio sint in duobus suppositis relationibus oppositis realiter distinctis. puta in filio et spiritu sancto. ideo huiusmodi processionem realiter sunt distinctae. Sed contra istum modum quem credo esse verum. arguit quidam doctor sic. Quia tu alibi dixisti quod tota causa quare generatio et spiratio possunt stare simul. est quod non habent ad invicem oppositionem. sed non plus opponuntur generari et spirari quam generare et spirare. et illa poterit stare simul si illa est causa sufficiens quare assumis. Propter tu pluries dixisti quod relationes despatate non multiplicatur seu distinguuntur nisi assit distinctio secundum esse. cum ergo in divinis etiam secundum te non sit distinctio secundum esse. ergo secundum dicta tua processionem siue despatate relationem non erunt ibi distinctae. Propter si relationes despatate distinguuntur realiter ex hoc quod sunt in distinctis suppositis. tunc communis notio erit realiter distincta a seipsa. eo quod sit in parte et filio. probatio consequetur. quod existere eadem causa semper sequitur idem effectus. sed secundum te causa distinctio est realiter relationum despatate in divinis. quod sunt in distinctis suppositis. Sed istis non obstantibus dicta nostri doctoris manent inconvulsa. loquitur enim doctor de talibus despatatis quae ambe sunt personales proprietates et inconvicibiles. ex cuius ignorantia procedunt argumenta praedicta. Ad primum ergo dicendum quod causa quare generatio et spiratio stant simul est non oppositio. tamen hoc non est tota causa. etiam secundum dicta doctoris nostri. Est enim intentio doctoris nostri quod cum praedicta non opponantur. causa huiusmodi impossibilitatis est. quod spiratio non est inconvicibilis personae proprietatis. sed generatio et spiratio sunt duae personae inconvicibiles et personales proprietates. Et tamen minor videtur esse falsa. quod eo ipso quod per ipsum generatio communi filio ipsa spiratio activa quod directe opponitur spirationi passive. ergo saltem indirecte magis opponuntur generari et spirari quam generare et spirare. quod per generare nihil communicat partem quod directe spirationi activa opponitur

Ad secundum dicendum quod esse dare gradus in relationibus despatatis. quod quaedam nec directe nec indirecte opponuntur. et ille ut rem dicunt non multiplicatur nisi multiplicato ipso esse rei in qua fundatur. quoniam multiplicari possunt ut relationes sunt. si ad distinctos terminos referantur. Alie sunt quae saltem indirecte aliquo modo opponuntur. sic iam patuit de generari et spirari. et hec non multiplicari etiam ut res sunt distinctis et multiplicatis suppositis in quibus sunt non multiplicato ipso esse. Ad tertium dicendum quod compositio notio non est in parte et filio ut duo sunt. sed ut unum principium sunt ipsi spiritus sancti. ut patuit superius distinctio. et. et. et. Doctor etiam compositio in diversis suis dictis et scriptis diversimode nititur declarare modum distinctionis illarum processionum. quandoque namque dicit quod distinguuntur per comparationes ad terminos. quia processionem se habet per modum motus. omnes autem motus et mutationes specificantur et distinguuntur ex terminis. ergo cum illarum processionum termini sunt realiter distincti. puta filius et spiritus sanctus. ergo et ipse processionem realiter distinguuntur.

Sed istud impugnat primo a doctore nostro sic. Quod motus non solum termino ad quem in quantum suppositum habet rationem termini quod ut sic realiter et denigrari continentur eiusdem speciei. quando realiter terminaret ad suppositum sortis. et denigrari ad suppositum platonis. Item due albedines differunt specie cum terminaret una ad hominem. alia ad lapidem. Distinguuntur ergo motus ex terminis in quantum forma seu natura habet rationem termini. ut patet in physicorum. Differunt enim denigratio et dealbatio specie. quia albedo et nigredo quae sunt termini formales illorum motuum differunt specie. et dealbatio et dealbatio differunt numero. quod albedo et albedo differunt numero. Cum igitur in divinis terminus formalis sit unus puta natura divina. quoniam terminus suppositales differant. ergo ex termino quod motus specificat non possumus probare realem distinctionem processionum in divinis. Etiam illud potest probari sic. sicut se habent emanationes ad terminos emanationum. sic se habent principia emanationum. puta intellectus et voluntas ad ipsas emanationes. quod emanationes mediant inter principia et terminos. sed in divinis principia non distinguuntur realiter ex emanationibus. ergo nec emanationes distinguuntur realiter ex terminis. Propter ab eodem res habet esse et distinctum esse. sed ipsi motus non habent esse ex terminis. quod secundum suum esse ipsi motus procedunt terminos. ergo et. Propter si omnis motus specificaretur

Secundum principale.

Egidius.

Contra egi-
dium arguit
dam do-
ctor.

Pro Egi-
dio.

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Opi. tho.

Egidius
thoma

2

3

4

m 5

ex termino. tunc motus curuus z motus rectus
eunt eiusdem speciei. sequens est falsum. qz non
minus dicit qz distinguunt diuisione pncipa/
li qz qz scdaria. puta qz dicit ex sdiuisione vni/
us mēbrū pme diuisionis Sz motus fm locuz
pmo diuidit in motū rectū z circularē. motus
aut rectus diuidit in motū sursum z deorsū. z
qui dicit specie. qz. sequētia pz. quia mo/
tus rectus z motus curuus siue circularis pnt

Thomas

ad idem vbi terminari Propter quod do
ctor p dicitur ponit adhuc tres alios modos p/
ter iam dictū modum. Primo em ait qz ta
lis distinctio emanationū sit ratione modorū
emanandi. puta quia vna ē modo intellectus
siue nature. z alia modo voluntatis Scdo
qz vna emanatio est ab vno puta generatio. z
alia ēa duobus. puta ipsa spiratio siue spūsa
cti pcessio. Tercio dicit qz distinguūt rōe
ordis. ex eo vitz qz velle hēt ordinē ad intelli/
gere. Sed p mus illoz triū modoz nō va
let. qz cū natura z volūtas i diuinis sola rati/
one differāt. nisi aliud dicat. ex eaz dīa que
est p modū nō sūz intelligēdi nō poterimus
arguere realem differētiam ipsaz processioū

Contra p
mū.

Contra se
cūdum

Contra ter
cium.

Opi. scia.

Nec secūdus modus valet. qz procedere ab
vno vel a pluribus nō in eo qz plura sed ma/
gis in eo qz vnū. hoc p se non facit dicitiam.
Nec tercius modus valet. qz talis ordo qz
est inter velle z intelligere diuinū. nō potest eē
ordo realis. quia ordo realis p supponit ordi
nata realiter distincta. sz intelligere z velle dī
sunt idem realiter. ergo zc. Dixerūt ergo qz
dam aliqz qz emanationes non pnt distin/
gui. nisi ponatur qz earum pncipia puta in/
tellectus siue natura z volūtas sunt formaliter
distincta ex natura rei. quod probāt sic. Qz
idem manēs idem semp facit idem. ij. de gene
ratione. ergo si pncipiū illarū emanationū
eēt indistinctū realiter z formaliter. tūc soluz
vnam emanationē produceret. P. impos/
sibile est qz vnuz indistinctū realiter z forma
liter duoz productozū sit pncipiū. quozum
vnū procedat libere z aliez necessario. sz spū
sanctus procedit libere z filius necessario. er/
go zc. P. agēs quodcūqz fm pncipiū in/
distinctū formaliter nō determinat sibi certū
numez productoz. sicut patet tam in agente
vniuoco puta in igne producēte ignem. qz in
agēte equiuoco. puta de sole producēte ignē.
Si igit pncipiū productiuū in diuinis es
set indistinctū formaliter. tūc immoderata es
set diuina productio Sed quū illa disti
ctio formalis sit superius reprobata. tamē qz

Contra cā.

ad pns spectat negocium arguo ptra eam sic
Ubiqz reperitur ratio omīs entitatis sū vna
ratione entitatis vnitissime z simplicissime qz
tum est ex natura rei et ab intra. ibi nulla ca/
dit distinctio formalis ex natura rei. z p con/
sequēs oīs ratio actiuitatis ibidē poterit vni/
tissime repiri. sed i diuis est hūior. vt declara/
tū est superius. ergo zc. P. nō minus ē mira
bile z singulare oppositas relatiōes fūdari in
vno penitus indistincto fūdamēto qz idēz sim
plex z formaliter indistinctū eē pncipiū dua/
ruz emanationū realiter distinctaz. maxime
cū motus z emanatiōes etiā naturalr loquē
do nō numerētur p ea a quibz sūt. motus eē
vnius nauis vnus existens posset esse a mille
viris. Sed i diuinis opposite relatiōes sunt i
eodē simplicissimo z indistincto fūdamēto.
ergo zc. Ad p mū p dicit qz p hys pillā pro/
positionē nō intēdit excludere ab eodē p dū
cētē qn possit plura pducere. sed intēdit pclu
dere pductōis ppetuitatē. puta si tale agēs est
inuariabile. tūc si semel pducit spz producet. z
sub illo sensu tūc pcedo p pōem enaz i diuis.
qz p inuariabilr spz genuit. generat z i semp
ternū generabit filiū suū. Et eodē mō dico de
p rē z filio quo ad spūm scm. Ad scdm dī
cēdū qz filius sic pcedit naturalr z nccio. qz tū
pcedit liberrime. qz nullaten pcedit coactē. z
spūscūs sic pcedit libere qz tū pcedit determi/
nate z necessario. determinate quidē. qz p suaz
processionē sibi cōicat eadē natura que z filio
p munitat p generationē. z necessario pcedit.
qz inuariat pcedit. z impossibile est cū nō
procedere. Ad terciū dīcēdū qz quūis ma/
ior aliquā veritatē hēt de agētibz scdis. non
est tū vera de agēte pmo. Agētia nāqz secūda
determināt ad distincte agēdum per certa
pncipia sibi indita ab agēte pmo. P. mū
autē agēs nō expectās impressiōē seu deter
minationē cuiuscūqz alterius agentis p vnā
suam simplicē entitatē ex seipso est determina
tum ad producendū omīa que producit taz
ad intra qz ad extra. vnde ex infinitate perfe
ctionis diuine nature ptingit qz ipsa omīno
existēs indistincta est pncipiū distinctozū.
Etiam ipsa diuina eētia in qz tum est secur
dū pncipiū illaz duarū emanationū sic con/
notat paternitatē z p munitē notionē. que z si
nō sint distincte res. sunt tamen distincte re/
lationes. Posito enim qz voluntas z intelle
ctus in diuinis essent distincti modo quo ipsi
ponunt. adhuc talis distinctio oporteret qz
immediate oīretur ab ipsa diuina essentia

Solutio
Adi

Adi

Adi

Quoniam dicitur
Solutio
Adi
Adi
Adi

di pductōe quiscūq; vniuoeca producēs r p
ductū dnt penes hmoi actōz r passiōz. s; sic
ē i diuis teste Dama. qui ait l. i. c. i. q; i diuis
omīa sūt idem pter generatōem. in generatōz
4 r processione. P. supposita omīno eiusdes
r equalis perfectōis nō differūt specie. quia i
simplr differētibz specie nō possūt dari due
species equalis perfectōis. sed supposita diui
na sunt omīno equalis immo eiusdē perfecti
onis. quia cuiuscūq; suppositoꝝ r fieri r aliqua
perfectio illud nō esset reus. cum hoc intelli
5 ligatur nomie rei quod est pfectū omni perfe
ctōe. vt patz p mētorē. v. metaphice P
illa est expressa in tērio Damal. l. ij. c. vi. vbi
ait. Numero r nō natura dicuntur differre
hypostasēs. Ad primū ergo p rarie opini
onis dicēdum ad minores. q; quis paterni
tas r filiatio fm se p sderate distinguūt speci
fice. tñ vt pstitūt diuina supposita induūt
modū individualiū p pueratū. igit vt sic di
stinguūt ipsa pstituta supposita solū indiu
6 dualr. Hoc etiā videm⁹ i creatur. puta q; ali
qua individualia pncipia fm se considerata
specie differūt. attñ vt distinguūt sua indiu
dua sub vna cōi natura nō distinguūt ea spē
7 s; solo nūcro. Ad scdm dicēdū q; maior so
lū verificat de talibz pncipijs distinctiōis q; di
stinctz p ipsa dāt eē simplr. nō autē de his que
8 dāt eē individualē r incōdicabile Ad. ij. di
cēdū q; dato q; duo hoies nascerēt quoz vn⁹
eēt triāgularis. r alter quadrāgularis. nō ob
stāte q; tales figure differāt spē fm se p sdera
te. tñ hī duo hoies p tales figuras tāq; p sua
pncipia individualia differēt solo nūcro r
9 individualr. sic rē. Ad qrtū p; p idē Ad
qntū dicēdū q; Aug. loquit de pductōibz rōe
q; sūt idē relatiōibz pstitutiuis. qd cū diligētia
q̄sim i illo caplo. s; nec hec vba nec aliq; iphs
silia inueni. Si tñ alicubi talia vba vel his
silia inuenirēt i dictis Aug. tūc dico q; si p
10 terēt fm se. tūc differūt spē sicut iā dictū est.

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4 r 5

Quartus
pncipale.

Ad pnci
pale argu
mentum.

Quātus ad quartū

pncipale. vtz spūsanctus possit dici ingeni
tus. Dicēdū q; quis hec sit falsa. spūscūs est
genitus. hec tñ nō est vera. spūscūs ē ingeni
tus. accipiēdo ingentū p uatiue. q; affirma
tina de p dīcato p uatiuo nō sequit ad negati
uam de p dīcato finito. nisi p supposita p stāna
subiecti cū aptitudine ad formā oppositā illi
p uatiōi. s; spūscūs nō sic caret generatōe q;
hēat aptitudinē ad eā. Ad argumētū pnci

pale dicēdum q; quis termin⁹ generatōis sit
pncipiū spiratōis. tñ q; spiratio r generatio
sūt psonales p puctates duoz suppositoꝝ
simplr coeternoz r relatiue oppositoꝝ. ideo
nō est ibi prioritas nisi rōis.

Distinctio. xiiij.

Proterea dili
gēt. Ista ē distinctio. xiiij. in q;
magr postq; tractauit supius de
spūscū emanatōe eternali. h; r terminat d; eius
dē spūscū pcessiōe tpali. Et diuidit i tres p
tes. q; primo magister tractat de istius tpalis
processionis seu missionis pncipio. Secdo d
ei⁹ modo. Tercio de quodā spūscū p pno vo
cabulo. Secda incipit distinctiōe. xvi. ibi. Nūc
de spūscū rē. Tercia distinctiōe. xvij. ibi. Pre
terea diligētē p sderandū. Prima in duas.
q; pmo oñdit quō spūscūs tpaliter pcedit a
pre r filio. Secdo quō etiā pcedit a seipo. di.
xv. ibi. Dic p sderādū. Pna i duas. q; pmo
oñdit quō spūscūs tpaliter pcedit a pre et
filio. Secdo inqrit vtz dari possit ab aliq; ho
mie scō. Secda ibi. Dic qnt vtz viri sancti.
Pna i duas. q; pmo q̄nt ad pncipiū tpalis
processionis ponit suā rēsmiationē. Secun
do excludit a suo proposito quādā falsaz opi
monē. ibi. Sūt autē aliqui. Sequit illa
pars. Dic querit vtrū viri sancti. Et diuidi
tur in tres ptes. q; primo ostēdit q; spiritus s; a
ctus non datur nec dari possit ab aliq; pura
creatura. Secdo ostēdit quomō huius verita
ti auctoritas apli videt esse p rana. Et terciō
manifestat q̄liter illa auctas sit intelligenda.
Secda ibi. Sed huic videt s; iū. Tercia ibi.
Sed intelligendū est aplm dixisse. Circa
istā distinctiōe q̄ro hāc questionē.

Trū spūscō ueniat tpal pcessio.
v Et videt q; nō. q; ei qd ē simplr eter
nū nō uenit pcedere tpalr. s; spū
scūs ē simplr eter⁹. s; rē. Maior pbat. q; sic
se h; illud qd ē simplr tpale ad eternā proces
sionē. sic illud qd est simplr eternū ad tpalem
processionē. sed impossibile ē simplr tempale
eternaliter pcedere. s; impossibile videt sim
plr eternū tpaliter pcedere. mior p; ex fide
In dñū ē magr i lra q; dicit q; gemia ē spūscū
pcessio. eterna. s; r tpalis. In illa q̄ōe q̄nt
oz sunt vidēda Primo de eo quod querit.
Secdo vtz pcedere seu processio sit pro
p riu spiritus sancto. vel sit p mune sibi r filio.

[Marginal notes on the right side of the page, including a large heading 'Quarta distinctio' and several columns of smaller text.]

Tercio vtz pcessio tpalis ipse spūscī ponat
numez cū eterna sua pcessioe. Et q̄to vtz ī
tali t̄pali pcessioe det spūsanct̄ psonaliter.
vel dona sua tm̄.

Quantuz ad primū

pncipale. s. vtz spūsc̄to ueniat pcessio tpa/
lis. sic procedā. P̄mo em̄ ponā illud qd̄ te/
nere propono circa istud q̄sitū. Sc̄do du/
cas aliquas instātas contra me r̄ m̄debo ad
eas. Tercio adducā modos dicēdi aliq̄nū
doctoz ī ista materia. r̄ dicet̄ eoz obuiato in/
q̄tū mibi vident̄ contraria. Quo ad p̄mū
dico q̄ spūsc̄to uenit t̄pali pcessio. q̄ illa
pcessio q̄ est ad terminū t̄palem seu ad ter/
minū qui in t̄pe cepit eē. dicit̄ debet t̄pali. sed
spūsanct̄o cōuenit pcessio ad terminū q̄ in
t̄pe cepit eē. q̄ r̄. Maior p̄z. q̄ om̄e qd̄ se h̄z
p̄ modū fluxus siue pcessus inter duos ter/
minos. quoz vnus se habet vt terminū a quo
r̄ alius vt terminū ad quem. semp̄ illud r̄/
nominat a termino ad quē est. r̄ ideo motus
r̄ mutatiōes semp̄ denomināt a terminis ad quos
sunt. vt pater p̄ ph̄m. v. ph̄sicoz. sed p̄ces/
sio vt p̄z ex vi vocabuli mediat̄ inter duos ter/
minos. requirit̄ em̄ aliquid a quo pcedat. et
aliquid ad quod pcedat. Minor etiaz p̄z.
q̄ pater r̄ filius diligunt nos spūsanct̄o. ergo
amor qui est spūsc̄tus procedēs eternaliter
a p̄re r̄ filio. aliquo mō te. minat̄ ad nos qui
cepimus eē in t̄pe. r̄ sequētia p̄z. sed ancedēs
ponit̄ m̄gr̄ ī s̄ra infra distinctiōe. xxxij. vbi eti
am int̄edo aliqua circa illā materiā tenosī tra
ctare. Et illa pcessio pōt sic describi. Pro
cessio t̄pali spūsanct̄i est progressus amoris
a patre r̄ filio ad creaturā pro sanctificatione
eius. In hac descriptiōe progressus ponit̄ pro
genere. cetera aut̄ ponit̄ pro d̄nit̄is. Et quia
pcessio ad tria potest compari. s. ad termi/
nū a quo. r̄ ad terminū ad quē r̄ ad effectuz q̄
sequit̄ h̄mōi pcessiōz. q̄ vt ab oibus h̄mōi
d̄nit̄ie cernent̄. igit̄ q̄ ad p̄mū ponit̄ p̄r et fil
us. quo ad sc̄dm ad creaturā. r̄ quo ad terciū
ponit̄ p̄r et sanctificatione. His p̄missis p̄mo
p̄ h̄ic instari p̄tra cōcludem. Sc̄do p̄ iā dictaz
descriptiōe. Cōtra cōclusionem arguit̄ sic
Spūsc̄ti spiratio nō ē t̄pali. q̄ nec eius pro
cessio. ancedēs ab om̄ibz cedit̄. cū a probat̄.
q̄ q̄ idē sunt quicqd̄ uenit vni r̄ alteri. s̄z spi
ritus sc̄ti spiratio est idē qd̄ eius pcessio.
P̄. spūsc̄tus nō cepit eē in t̄pe. ergo eius
pcessio non potest eē t̄pali. ancedēs p̄z.

q̄ in symbolo dicit̄. Eternus pater eternus fi
lius eternus spūsc̄sanctus. sed nullū eternum
capit eē in t̄pe. cū etiā p̄z. quia spūsc̄tus
sua pcessioe accipit eē. P̄. illud p̄ quod
creatura eleuat̄ supra tempus nō debz dici tē
porale. sed p̄ virtutē spūsc̄sancti procedētis in
nos eleuamur supra tempus. q̄ r̄. Maior ē
nota. q̄ p̄ t̄pale nō trāscendit̄ t̄pus. Minor ē
p̄z. q̄ fm̄ Aug. ī li. de tri. cū aliqd̄ eternū men
te capimus. iam nō in hoc mūdo sumus.

P̄. omne tempale est mutabile. q̄ spūsc̄to
nō uenit t̄pali pcessio. cū etiā p̄z. q̄ cui cō
uenit hoc qd̄ est mutabile hoc r̄ se ē mutabi
le. nā mutabile nō p̄t eē p̄ditio immutabilis.

P̄. nullū mutabile pōt eē idē reāl̄ cū cō
t̄radictiua. sed pcessio spūsc̄ti ē reāl̄iter idē qd̄
cōt̄radictiua. q̄ fm̄ Ansel. oīa in diuīs sunt
idē. vbi nō obuiat relationis oppō. s̄z inter es
sentia r̄ pcessioe nō est oppositio relatiua.

P̄. pcessio sic se h̄z ad spūsc̄m sicut gene
ratio ad filiū. sed filiū nō d̄r generari t̄pali n̄
si rōne assumptē hūanitat̄is. q̄ spūsc̄to non
d̄r attribui pcessio t̄pali ex q̄ nullā naturā
assumpsit. Cōtra descriptiōe pōt argui sic
Si pcessioe spūsc̄ti ad creaturā effect̄
est sanctificatio. tunc columba que apparuit
christo baptisato fuisse sanctificata. r̄ s̄r nu
bes que apparuit in monte thabor. vbi assū
pto Petro. iacobo r̄ Johāne christus transfi
guratus est an̄ eos. sed illud nullus poneret.
cōsequētia probat̄. quia spūsc̄sanctus appuit
in illis creatur̄. sed nisi pcessisset ad eos nō
apparuisset in eis. P̄. sanctificatio creature
ē effectus totius trinitatis. q̄ nō bene attribui
tur pcessioe. que uenit soli spūsanct̄o.

P̄. in dono pphetic̄ spūsc̄tus videt̄ proce
dere. r̄ t̄m hoc donū stat q̄nq̄z sine sc̄tificatiōe.
vt apparuit in Balaā ppheta q̄ nō fuit san
ctus. Sed illa nō cōcludūt. Ad p̄mū
q̄ dicendū q̄ licet spiratio r̄ pcessio sint idēz ī
significato. t̄m d̄nt ī mō significandi. ex eo q̄
aliqd̄ cōnotat pcessio qd̄ non cōnotat spiratio.
Nam spiratio solū cōnotat pncipiū a quo. sed
pcessio etiā cōnotat terminū ad quē. q̄ si eter
nus ē pcessio dicit̄ eterna. sicut cū amor pro
cedit a patre in filiū r̄ cōuerso. r̄ si est tempo
ralis. pcessio potest dici t̄pali. Ad sc̄dū
dum nego r̄ sequentiā. Ad probationē dico.
q̄ si spūsc̄tus accipit eē sua pcessioe put̄ etna
ē. nō vt t̄pali ē. Possz etiā dici q̄ t̄pali pro
cessioe licet nō accipiat eē nouū. accipit tamē
quendā modū eēndi nouū. puta esse qualiter
uō erat. s. sanctificādo creaturam. nō tamē p̄

quis terminus generat
bis an q̄spiratio r̄ gene
raturus dicit̄ sup̄p̄
r̄ r̄ relatiua oppositio
itas nisi rōis.
distinctione p̄mū.
rimus
ticulus.
Reterea d
ter. Ita d̄ distinctio
m̄gr̄ postq̄ tractat̄
nō ē eterna. h̄ t̄pali
s̄r t̄pali. Et dicit̄
magister tractat̄
ca m̄litionis pncipio
rao r̄ quodā spūsc̄to
ca in p̄p̄t̄ distinctiōe
Tercia distinctiōe
p̄siderandū. P̄mū
r̄ quo spūsc̄tus t̄pali
sc̄do quō etiā p̄cedit
p̄siderandū. P̄mū
ūsc̄tis t̄pali p̄cedit
n̄gr̄ vt d̄m p̄cedit
da s̄r. Dic̄ q̄n̄ vt
q̄ p̄mo q̄n̄ ad p̄mū
ponit̄ suā d̄nit̄ionē
a suo p̄cedit quōdā
Sūt aut̄ aliqui
quēnt̄ vni vni t̄pali
r̄ p̄mo ob̄dit̄ q̄n̄
am̄ nec d̄m p̄cedit
sc̄do ob̄dit̄ quomō
s̄ apl̄ videt̄ esse p̄cedit
q̄nt̄ illa auētas s̄r
Sed h̄nc videt̄ s̄r
q̄ndū est apl̄m d̄m
non ē q̄ro h̄ac quēstioe
r̄ spūsc̄to ueniat t̄pali
videt̄ q̄ nō q̄n̄ qd̄
nō uenit p̄cedit
s̄r et̄m q̄ n̄. Maior p̄
qd̄ ē simp̄l̄ t̄pali ad
ad qd̄ est simp̄l̄ et̄m
ē. sed impossib̄le ē simp̄l̄
p̄cedit. q̄ impossib̄le
t̄pali p̄cedit
m̄gr̄ s̄ra q̄ dicit̄ q̄
ma. s. r̄ t̄pali. In
s̄da P̄mo de t̄pali
vt p̄cedit seu p̄cedit
illat̄. vt s̄r p̄cedit

Contra de
sc̄pt̄z pro
cessiōis.

1

Solutio
rōnū p̄ cō
clusionēz.
Ad 1

Ad 2

rima p̄
articuli

uid ē p̄
tio t̄pal

cōda ps
articuli
tra cō/
sionem

1

2

mutatioz sui. s; tmmō pmutatōz z nouitatē
 setenentē ex pte creature. Sicut. n. d. ex tpe
 d; creator z dñs. nō p mutatiōē sui. sed p so
 lam nouitatē se tenentē ex pte creature. sic ex
 tpe p̄t spūsc̄i p̄cessio terminari ad creaturaz.
 z p cōsequēs ipse incipiet eē in creatura aliter
 q̄s fuit. seu qualiter non fuit. sine om̄i mutati/
 one z nouitate sui sed solius creature. ita q̄ na
 scit quodāmodo quedā mutua relatio. q̄ q̄s/
 uis sit realis ex pte creature. tñ solū ē rōnis ex
 p̄t spūsc̄i. eo q̄ h̄mōi relatio reducat ad rela
 tiōē terciū modi. q̄ vt p̄z p̄ ph̄m. v. metaph.
 q̄uis sit realis ex pte mēlurati tamē est rōnis
 tñ ex parte ipsius mēlure.

Ad 3

Ad terciū dicē
 dum q̄ aliquid potest dici temporale dupl̄r.
 Uno modo eo q̄ ipm sit subiectū t̄p̄z z motui
 celesti. Alio modo eo q̄ ipm sit vel est quādo
 tempus est. Primo mō nō est t̄p̄alis proces/
 sio spūsc̄i sed sc̄do mō. q̄uis autē p̄ primū
 nō eleuatur sup̄ tempus. p̄ sc̄dū tamē pos
 sumus eleuari.

Ad 4

Ad quartū p̄z p̄ iam dicta
 quia tempale sc̄do modo dictuz nō optet esse
 mutabile. nam ad solam mutatiōē alterius
 tale t̄p̄ale potest incipere z cessare. vt patuit i so
 lutione sc̄dū argumēti.

Ad 5

Ad quintū dicē
 dū q̄ q̄uis oīa que i diuinis sūt sint idē diui/
 ne eēntie. tamen p̄pter hoc q̄ aliqua habitu/
 do z uenit alijs que nō uenit eēntie se p̄t cō/
 cedit aliquid de alijs quod non p̄cedit de eēn
 tia. Etā maior nō est vera loquēdo de t̄p̄a
 li sc̄do modo dicto sup̄ius. de quo semp loq̄r
 in p̄posito

Ad 6

Ad sextū dicēdum q̄ minor nō
 est vera. qz filius dei mente spūaliter concipit
 z spūaliter gignit. Unde de beata uirgine di
 cit beatus Bernardus. q̄ p̄n̄ concepit dei fu
 lium mēte q̄s ventre. Et sic spūaliter genitus
 etiā ipse filius dicit spūs salutis. iuxta illd
 Isaie. xxvi. A timore tuo dñe cōcepimus. et
 quasi parturimus spiritū salutis.

Solutio
 rōnū 3 de
 scrip̄tiōē.
 Ad 1

Ad p̄
 mū zra des̄p̄tiōē dicēdū. q̄ p̄cessio spū/
 sc̄i nō fuit i illa columba vel nube. vel etiam i
 igne cū mittebat spūsc̄i actus apostolis in lin
 guis igneis tāq̄ i termino. sed solū tāq̄ in si
 gno. z ideo nō oportebat talia recipere hunc ef
 fectū sanctificatiōis. qz talis effectus tmmō
 do relinquē ex vi processiois i creatura rati
 onali seu intellectuali que est illius processio
 nis termin⁹ susceptiuus Un sic doctrina ma
 gistr̄i seu doctoris aliter est i uerbo docētis. z
 aliter in mēte discipuli audiētis. qz i uerbo est
 trāsitiōe tanq̄ i signo. sed in mēte discipuli
 suum effectū relinquit. sic i p̄posito zc. Ad
 sc̄dm dicēdum. q̄ q̄uis s̄ctificatiō sit effect⁹

Ad 2

toti trinitati. tñ appropriat spūsc̄i sancto. Nā
 sicut opa i quibus claret sapia diuina appro
 priant filio. eo q̄ filius sit sapia genita i diui
 nis. sic illa i quibus bonitas z misericordia eluce
 scit appropriant spūsc̄i actō. eo q̄ spūsc̄i act⁹ sit
 amor procedēs in diuinis. Posset etiaz dici
 q̄ q̄uis simpl̄r loquēdo sanctificatiō sit toti⁹
 trinitatis effect⁹. tamē isto modo sanctificare
 puta p̄ modū amoris procedētis terminati ad
 mentē hoīs est p̄p̄iū ipsius spūsc̄i. qz i diui
 nis non est amor procedēs seu amor notiona
 lis nisi amor qui ē ipse spūsc̄i actus. Ad ter/
 cium dicēdum q̄ licet donū gratuitū gratuz
 faciēs. puta gratia seu caritas nō dēf̄ nisi spūsc̄i
 p̄cessione. alia tamē dona nō gratuita seu
 nō gratū facientia sic dari p̄nt q̄ in eoz dona
 tione spūsc̄i actus nō dicit procedere. sicut in
 fra patebit. ideo talia dona possūt alicui con
 ueniri absq̄ sanctificatiōe. De numero autē ta
 lium donoz est p̄phetia. ideo argumētuz nō
 p̄cludit. Quo ad terciū promissuz in isto
 articulo ē sciēdū. q̄ multi doctores multipl̄r
 loquunt̄ circa istud quesitū. quoz vn⁹ ponit
 hāc p̄positōz. q̄ spūsc̄i i tot p̄cedit tanq̄ i
 terminū. in quot p̄cedit amor diuin⁹ tanq̄ i
 obiectū. Et ad declaratiōē istius p̄positi
 onis ipse ponit ordinē obiectoz ipsius diuini
 amoris dicēs. q̄ diuin⁹ amor dedit p̄mo z p̄n
 cipaliter in eēntiam diuinā z in p̄sonas diui
 nas. que vt ait idē t̄p̄e participāt eēntiam. se/
 cū dante uero z p̄cipatiue. immutabiliter ta
 mē z formaliter dedit in quidditatiuas rōnes
 oīm creaturaz z in p̄fectiones eaz. sed muta
 biliter z zrangēt z nō formaliter dedit in epi
 stētiās creaturaz s̄m eē q̄ deditatiuū. ac etiam
 s̄m eē accidētale quod capiūt p̄ proprietates
 naturales. z s̄m eē morale quod capiūt ex p̄
 sectionibus s̄tuosis. z s̄m eē gratuitū qd ca
 piūt ex p̄ticipatiōe donoz gratuitoz. Et sc̄
 dit. q̄ s̄m hoc spūsc̄i qdā generali p̄cessiōe
 p̄cedit in omnē realitatē creature imutabil̄.
 quia tanq̄ terminū formalez respicit omnes
 realitates rerum. processione uero spūali pro
 cedit in p̄fectiones gratificantes tanq̄ i ter
 minū i que dedit immutabil̄ z ab eterno. In
 aīas uero s̄ctas procedit mutabiliter. prout
 participare incipiūt dona gratuita q̄ sunt ter
 mini imutabiles eterne processiois. S; zc
 in his dictis multi uidentur esse defectus.

Ad 3

Tercia p̄
 h̄ articuli
 Aureolus

Contra au
 reolum

Primo in hoc q̄ dicit p̄sonas diuinas idē
 tice participare eēntiam diuinam. quia illud
 quod habet in se totam eēntiam diuinaz s̄m
 omnem suam uirtutem z p̄fectionem. z est

ipsa eētia diuina hoc nō picipat eētia diuina sed quelibet psona diuina ē hmoi. ergo rē. Maior probat. qz picipare est partē capere. dicit em a pte. r capio capis. ergo vbitotum fm omnē suam virtutē r pfectionē habetur ibi nihil participat. Minor etiam patz. quia nō omne dei intelligit ens pfectū vniuersali seu omni pfectione. vt pz. v. methaphice ergo si aliqua diuina psona totam diuinā essentia fm omnē suam virtutē r pfectionē nō haberet. illa nō eēt deus. Item si aliqua persona nō eēt diuina eētia illa nō eēt deus. sed participās nō est participatum. Nec unatur illud dicitur p hoc qz adiungitur idēce. quia nihil participat seipsum Albedo em nō participat albedinem. sed subiectum participat albedinem. quādo quasi partes capit albedinis. sumpta albedine fm totā suam intensionē. Unde si aliquod eēt subiectuz habens in se albedinē fm omnē gradum r pfectionē albedinis. hoc nō participaret albedinē. eo qz ipsam haberet fm omnē totalitatē sue virtutis. Sic in pposito rē. Unde illa duo vocabula. s. participare idēce vident sibi mutuo repugnare. Secūdo in hoc qz ponit pma rium r secundariū obiectū diuini amoris. et dicit diuinū amorē secundario terminari ad rationes quidditatuas creaturaz r ad pfectiones earū r ad existētiās. nō concordat cum alijs dictis suis que ponit inferius distinctione. xxxv. vbi dicit qz diuina cognitio nō terminat ad aliquā creaturā tanqz ad obiectuz secundario cognitū. Et ibidē ait qz cū diuinus intuitus fert in diuinā eētiam r creaturaz. nō fertur tanqz in duo cognita seu duo inuenta: sed tñ modo in vni. Ex his arguat sic. Diuinus amor non fertur in aliqua obiecta. nec terminat ad aliqua. nisi in ea ferat et terminet diuina cognitio. quia amor psumponit cognitionē. r bonū cognitū est obiectū voluntatis. sed fm illum doctozē cognitio diuina nō tendit i aliquid tāqz obiectū secundariū. nec terminat ad aliquā creaturaz. ergo quidditates creaturaz r pfectiones earū non possunt eē obiectū secundariū diuini amoris ad quod diuinus amor immutabiliter terminet. cuius ppositū hic asserit ille doctoz. Tercio dicitur illa dicta. quia sibi mutuo vidēt repugnare Dicit em ille doctoz qz spiritus sanctus procedit immutabiliter in omnē realitatem creature. tūc pono sub illa maiori hāc minorem. sed existētie creature r anime sacre sūt aliqz realitates creature. ergo spūssanctus i

rerum existētiās r animas sacras pcedit immutabiliter. Oppositū aut illius pclusiois ille doctoz hic ponit. vt pz in pdictis. Lū igit maior sit sua r vera. addita mion i debita forma syllogistica. inferat oppositū dicti p ipm immediate. qz pz qz dicta sua mutuo sibi repugnāt. Qz aut minor illi syllogismu sit vera pz. quia qd nulla res est omnino nihil est. sicut dicit beatus Aug. sed nequaqz est dicēdū qz aīe sacre r rez existētie omnino nihil sint. qz rē. Quarta ille doctoz videt incidere in opinionē quā ipse met reprobat. Erat em opinio que dicit. qz spūssanctus dicit procedere in animā solū inqz tum dona sua recipiunt in aīa. Hāc opinio nō ipse reprobat dicēs. qz sic dicēdo pater r filius dicerent pcedere. quia talia dona sūt a tota trinitate. cum in diuina sint opa trinitatis. Sed qzuis pclusio sua verbis dissonet a pdicta opinione. reali tñ videt eē eadez. quia si spūssanctus nō procedit in aīam sanctā nisi inqz tum aīa picipat dona gratuita qz sunt terminus immutabilis eterne pcessiois. tūc de plano sequit qz spūssanctus nō procedit in aīas sanctas nisi in qz tum dona sua recipiuntur in aīa. quod fuit pclusio opiniois p eam reprobate. Et illud euidenter apparet ex dictis suis dis. xiiij. arti. ij. questionis sue. vbi sic ait. Nō est aliud spūssanctus i aīas sacras pcedere qz terminū processionis eterne i animabus eē r ponit ex rpe. Patz igit qz finaliter hic aliud nō ponit qz illd quod antea reprobauit. ergo rē. Alia opinio i isto pposito eē qz spūssanctus pcedit in animas p modum amātis r dirigētis r p modū amari r cognitū. Sed nec illud valet. qz in hoc nō consistit rō processionis spūssancti. qz cōe eē oibz diuis psonis. sed qlibet diuina psona amat aīam sanctā r amat ab ea. r cognoscit animā sanctaz. r modulo humane capacitatis cognoscit ab ea. Etiam quelibet diuina persona dirigit r gubernat animas sanctā. ergo rē.

Quātū ad secundū articulū. s. vtrū processio pueniat tñ spiritui sancto. Est aduertēdum qz qzuis cōmuniter r large loquendo quelibet diuine psonē emanatio possit dici processio. iuxta qd etiam filius loquēs d seipso ait Johānis. viij. Ego autem ex deo processū r veni in mundū. tamen illud vocabulum pro emanatione spūssancti tenet tanqz pprrium. eo qz emanatio filij pprrium nomē habeat r dicitur generatio. r hoc iuxta

4

Tho. Contra eū.

Secūda articulus

in appropiat spūssanctus
ne claret spūssanctus
r filius sit spūssanctus
obus tonitas r mētia
r spūssanctus r spūssanctus
in diuis. Postea r
loquēdo sanctificatio
r. tamē isto modo
moris procedētia
ppriū ipsius spūssancti
os procedis seu amorem
ui ē ipse spūssanctus.
r licet dona gratuita
aria seu caritas nō p
alia tamē dona nō gra
entia sic doni pnt qz m
entis nō dicit procedētia
deo tāia dona possit
sanctificatio. Deum
est ppheta. idō argum
Duo ad tertiū p
idū. qz multi doctoz
a istud quēstū. qz
r spūssanctus i tota
nor pcedit amorē diuini
r ad rēclarationē
ut ordinē obiectū
is. qz diuini amoris
eētiam diuinā r
ait idēce participat
r pncipat. immutabiliter
alter r dicit in quidditate
rāz r pfectiones earū
angit r nō formalitē
rāz fm eē qd dicitur
liale quod caput p
r fm eē morale quod caput
r iustis. r fm eē gratia
patione donoz gratia
oc spūssanctus qdā generalit
mūc realitē creature
terminū formalē r p
rerum. processio vero spū
ectiōnes gratificantes tanqz
ē rōdū immutabilē r ab
sacras pcedit immutabiliter
r incipit dona gratuita
tabulis eterne processionis
rāz multi videntur
in hoc qz dicit psona
ipare eētiam diuinā
et in se totam eētiam
nam virtutem r pfectionem

1
 2
 1
 2
 Solutio
 Ad 1

cuiuslibet diuine persone conueniat missio actiue. Formando me dicitis sanctorum et magistrum in terra. dico quod sic. quia quando aliqua sic se habet quod omnia eorum opera sunt penitus diuisa. nihil in talibus operibus potest vni competere actiue nisi alteri competat actiue. sed secundum Damascum et Augustinum. exceptis solis productionibus ad intra. omnia alia opera trinitatis sunt communia tribus personis et penitus diuisa. ergo etc. Forte dicitur contra illam conclusionem sic. In omni ordinata legatione legatus siue missus recipit auctorem seu potestatem a mittente seu delegante. sed sicut dicit Anselmus. quicquid a deo fit ordinate fit. et spiritus sanctus nulli persone diuine tribuit potestatem. ergo spiritus sanctus nullam personam diuinam mittere potest seu delegare. Maior pars. et sicut minor quod sum ad personam sui premissam. Altera sic probatur. quia sicut persona diuina producens et non producta se habet ad recipere potestatem ab alia diuina persona. sic se habet persona producta et non producens ad deferre potestatem alteri persone diuine. sed propter primum persona patris a nulla persona diuina recipit potestatem. ergo propter secundum persona spiritus sancti nulli persone diuine tribuit potestatem. Pro mittere et mitti habet eum in diuinis et producere et produci. sicut patet per Augustinum. de trinitate. capitulo 7. sed cuiuslibet persone non competit producere. quod cuiuslibet persone diuine non competit mittere. Ad primum dicendum quod mittere actiue potest intelligi dupliciter. Uno modo principaliter et auctoritatiue. Alio modo sequenter et determinatiue. Primum modo mittit solus ille qui tribuit potestatem legato seu missio. Secundo modo mittit omnes illi qui tale legatum destinant ad usum et executionem iuris accepte potestatis. Unde posito quod solus imperator alicui legatum tribueret imperiale auctoritatem cuius potestatis usum et exercitium imperator non immediate vellent precedere. assessores autem et amici imperatoris vna cum imperatore determinarent quando vbi circa quid talis legatus iam dicta potestatem ab imperatore receptam deberet exercere. Quis huiusmodi legatum principaliter et auctoritatiue a solo imperatore mitteret. Contra tamen et determinatiue mitteret ab omnibus qui tale legatum ad sue legationis officium exercendum destinaret per suam determinationem. Et de isto secundo modo mittendi loquendo maior non est vera. et ideo nihil concluditur proposito. quod quibus persona producens mittat personam productam auctorem ei tribuens. quod persona producens maiestatem et potestatem quam habet in se conicit persone producte. tamen illa premissa potestas non ponitur in executione quo ad extra. nisi de consensu voluntate et determinatione omnium trium personarum. ideo secundo modo predicto omnes

diuine persone vere dicunt mittere. Forte ex his dicitur contra rationes quas feci per conclusionem. quod ex quo collatio potestatis actiue solum uenit persone producte. ergo quibus diuisa sunt opera trinitatis. tamen actiue aliquid uenit vni persone quod actiue non uenit omnibus personis. cuius oppositum videtur esse assumptum in maiori ratione tue. R. quod omnes potestates seu auctores que deferunt persone producte a producete. illa deferunt ex vi productionis. Unde per actum generationis per communicat diuinam essentiam et omnipotentiam filio. et per et filius per actum spirationis hec conicit spiritus sancto. secundum istos rationes non est in distinctio vel diuisio in diuis. immo est realis distinctio. licet igitur actiue deferre auctoritatem ueniat vni persone et non alteri. hoc tamen non est contra illam maiorem quam assumpsi. quod expressum se ibi loquor de ista actiuitate que talibus conuenit secundum opera que ab ipsis procedunt in distincte. Et ex his pars quod sit dicendum ad secundum. quod quibus uis mittere primo modo habet eum per producere. eo quod potestates conicit persone producte ex vi productionis. tamen secundo modo habet eum ex consensu voluntatis determinatione omnium trium personarum. Quo ad secundum propositum sicut illi articulo dico quod spiritus sanctus mittit filium. non primo modo super dicto. cum sibi nullam tribuat auctorem. sed secundo modo. quod filius est legatus dei patris. Juxta quod ait Abdias in principio sui libri. Legatum misit deus ad gentes. Et hic legatus accepit auctoritatem ab eterno a deo patre ut merces hominum valeat illustrare. Ad tales enim operationes exercendas dicit mitti filius. eo quod rationes sunt sapientie que est appropriata filio. Sic etiam spiritus sanctus mittit dicit quod fuit in nobis opera pietatis et misericordie. que respiciunt amorem et caritatem. Licet igitur ex hoc principaliter et auctoritatiue. tamen quod determinatio illi auctoris ad usum et executionem facta est per diuinam voluntatem que vere est voluntas spiritus sancti et eque sicut patris et filii. ideo ut sic. determinatiue et ad usum destinationis non solus pater. verum etiam spiritus sanctus mittit ipsum filium. Et illa videtur esse expressa intentio Augustini. de trinitate. capitulo 5. ubi ait. Mitti a patre filius sine spiritu sancto non potuit. Nam pater intelligit eum misisse quod ex femina eum fecit. non utique sine spiritu sancto hoc fecisse dicit. Et eodem modo Augustinus exponens illud Isaie. spiritu sancto. Misit me dominus et spiritus eius. dicit hoc esse intelligendum de missione filii dei in mundum per carnis assumptionem. Sed hunc conclusionem dicit quod uindicta doctorum opinio. Dicit enim quod uerbum diuinum tripliciter mittit. Uno modo in carne. Alio modo in mente. Tercio modo ad faciendum predicationes. Primum duobus modis ut dicit mittit filius

Instantia

Solutio

Ad 2

Loco 2

Scotus ad alia

a solo patre. sed tercio mo mittit a spu sancto.

1 Ro quo ad h e. qz missi auctas dependet a mittete. sed filius dei i nullo dependet a spu san

2 cto nisi fm assumpra huanā naturā fm quaz pdicauit i mundo. g. rē. P. mitti z mittere sūt opposita relatiue. z sūt p duci z producere tūc arguit sic. Qñcūqz vnus termin⁹ relatiu⁹ includit alterz terminū relatiu⁹z. tūc termin⁹ correlatiu⁹ includētis includit terminū corre

3 latiuū inclusi. sed mitti includit p duci. g. mittere icludit pducere. cū g spūscū nō producat filiū. ergo nō mittit eū. P. si opposituz in opposito. z ppositū i pposito. Sz mittere z mitti sūt opposita. z mitti fm Aug. est ori

4 ginari. ergo mittere est originare. sed spūsanctus nō originat filiū. g. neqz mittit ipsum.

5 P. si nō est de ratione mittētis psonē qz originet missam. z ppter hoc spūscū pōt mittere filiū. tūc pari rōne filius pōt mittere patre. quod est tra omnē veritatē. P. psona mittēs dicit operari p psonam missam. pater em dicit diffundere caritatē p spūsanctū. z illustrare ac erudire p filiū. sed spūsanct⁹ nō opatur p filiū. ergo rē. Sed bñ intellecta distinctōe quā pmissi supius. illa oia laborāt i equoco. oia em arguūt de mittente pncipalr z auctoritatiue. nō autē de mittete psequēter z de terminatiue seu ad vsūm destinatiue.

Ad p mū g dīcedū qz maior nō est vera loquēdo de mittete scdo mo dicto Ad scdm dīcedū qz quīs mitti includat p duci. tñ nō includit p duci a mittete determinatiue z destiatīue. sz in

cludit p duci a mittete pncipalr z auctoritati uē. ois igit psona q mittit illa etiā pducit. sz nō pducit a quibz mittete sed solū a pncipali

Et p idē pz ad terciū. qz dato q mitti a pncipali mittete eēt originari. nō tñ a psequēti z determinatiuo mittete. Ad quartū nego cō sequētiā. qz cū de rōne legati sit q ab alio ha

beat prātem z nō precise a seipso. pater autē pncise a seipso z nō ab aliquo alio habet prātem. ergo repugnat patri q mittat. hoc autē nō repugnat filio. cum filius nō seipso sed ab alio

puta a patre habeat potestātē delegatāz. patri igit repugnat vterqz missionis modus passīue sumptus. Prim⁹ quidē qz nō habz aucto

ritatis determinatio dicit missi. sed solū determinatio auctis seu prātē delegate ab alio. Da to. n. q impator a seipso vel ab alio determinat

retur ad exercitiū sue potestatis. ex hoc tñ nō diceret mitti vel legari. maxime si ille imperator esset salis q a nullo penitus dependeret in

cuiuscūqz pfectionis collatōe. sic de psona patris rē. Ad quintū dicendū q maior nō ē

vera nisi sit psona mittens pncipaliter. illa em dicit opari p psonā missam. sed nō perso

na mittēs psequēter. Quo ad terciū hic inquirendū dico q psona diuina missa ab alia

psona pncipaliter z auctoritatiue. mittit se ipsā psequēter z determinatiue. Sicut. n. si totū capitulū mittit vniformiter vnū qui est d

co:pe capituli. tūc missus mitteret seipsū. sic hic i pposito rē. Dic trāseo. qz applicatio istius pz ex pcedētibus. Sed tra illā cōclu

sionē arguunt ijdē doctores qui z supius arguebāt tra secundā pclusionē sic. Semp in

ter mittentē z missū oportet dare distinctiōē sed eadez psona diuina nō potest esse a seipsā

distincta. ergo rē. P. subordinata est potestas missi respectu mittētis. sed idē respectu sui nō habet potestātē subordinatā. P. mittēs

respectu missi hz auctoritatē. sed rē. Sed ad illa z cetera p silia dico breuiter q oia pcedūt de mittete pncipalr. vt supius dictū est.

Quantum ad quar

tū. vtrum cuilibet diuine psonē pueniat missio passīue. tenco pclusionē negatiuā. qz pater nō mittit. ergo mitti nō puenit cuilibet perso

ne diuine. psequētia patet. Antecedēs ponit. b. Aug. iij. de trini. ca. vlti. z probatū est etiam supius. z adhuc potest probari sic. Persona

habēs in se auctoritatē vniuersalis pncipij. alia nō potest mitti. pater est hmoi. ergo rē. P. si pater mitteret. vel ipse mitteret pmo mo

supius dicto vel scdo. Nō primo. qz non hz prātem ab alio. Nec scdo. qz missio scdo mo dicta p supponit p mā. quecūqz em psona mit

tit vel destinat determinatiue. eadē mittit auctoritatiue. qz vt supius dictū est prās deter

minabilis in missio vel in legato non est prās primordialis p se autērica. sed est potestas de

legata. z p psequēs habēs talē potestātē mitti tur a delegatē qui ei contulit potestātē Sz

forte dicit q actio reciproca puenit cuilibz psonē diuine actiue z passīue. sed mittere ē actio reciproca. g. Maior patet. qz p tanto q intel

ligere est actio reciproca. ideo puenit pri actiue z passīue. Nam pater intelligit se z intelligit a se. Minor patet. qz illa actio est reciproca que cōuenit alicui reflexe supra seipm. sed sic puenit missio psonē diuine. qz vt patuit i

tercia pclusionē terciū articuli. diuina psona mittit seipsā. P. beatus Aug. iij. de trini.

Ad 5

Conclō 3

Scot⁹ z q dā ali.

2

3

Artic⁹ 4

Contra.

1

2

unt mittit... nā fecit... indimū... id puenit... ubus psona... in maiori... is q pfer... vi pncipis... omnicar... d z filius... scro fm... nduū in... licet igit... m plone... oec quā... actiuitate... yplis p... d sit dī... nō hēat... p ducere... r cois vol... mar. Quo... ali dico... sup dī... io nō. qz... od aut... m mittit... ut aucto... somini... nes ex... nes sint... ā spūscū... atinas z... tate. Licet... aucto... ad vsū... qz vere... q. id vt... ue nō sol... pm filiū... q. de m... ille qz... nō hoc... s. illud... s. dicit... i in mūdū... p dū... Dicit em... Uno mō... mō ad fac... o modis...

lora bñ.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad argu-
mentū pnci-
pale.

ca. xx. ait. q. fili⁹ mitti dicit ex eo q. cuiusq. mē-
te ex tpe pcpit. si igit illa est cā sufficiēs missi-
onis. cū pater nō minus q. filius mēte perci-
piat. sequit q. etiā pater mittat. Ad pumoz
dicenduz q. licet missio possit aliquo mō dici
actio reciproca. tamē passiuē nō pōt uenire
nisi psonē habēti auctoritatē delegatā seu ab
altero cōicatā. hoc est em̄ de rōne missi seu de
legati. q. habeat auctoritatē delegatā. 7 iō mis-
sio passiuē patri uenire non potest. cū ipse a
nullo habeat potestātē. Ad scdm̄ dicēdum
q. ad hoc vt psona vere dicat missa: nō suffi-
cit talis mentalis pceptio. sed oportet q. sic p-
cipiat q. ab alio aliq. mō esse cognoscat. Pro-
pter qd̄ in eodē ca. dicit Aug⁹. Pater cum ex
tpe a quoq. cognoscat nō dicit missus. Et s̄
dit cām dices. Nō em̄ habet d̄ quo sit. aut ex
quo pcedat. Utergo de illa inuisibili mis-
sione finalr̄ pcludamus. est aduertēdū q. i il-
la materia nouē pōnes pnt formari. quarū
tres sūt om̄i mō false. tres om̄i mō vere. 7 tres
vno mō vere. 7 alio mō false. Iste tres. p̄
mittit seipm̄. filius mittit patrē. spūscūs mit-
tit patrē. sūt oīno false. qz p̄ nec pōt mitti au-
toritatē nec determinatiue. S̄ iste tres
p̄ mittit filiū. p̄ mittit spūscm̄. fili⁹ mittit
spūscū. sūt oīno vere. s. auctoritatē 7 de-
terminatiue. Iste autē tres. fili⁹ mittit seipm̄.
spūscūs mittit seipz. spūscūs mittit filiū. sūt
vno mō vere. s. determinatiue. 7 alio mō false. s.
auctoratiue. Ad argumētū pncipale pz ex his
q. dicta sūt supius. qz nō oīs appetitō diuine
psonē est missio. Nam apparitio q. debet esse
missio p̄supponit emanationē psonē apparen-
tis. qz nisi eet psona producta. tūc nō haberet
auctē delegatā 7 ab altero cōicatā. quod eet
p̄ra rationē missi seu delegati. 7 sic argumētū
nō pcludit quod intrēdit.

Distinctio decimasexta.

Nunc de spū
scō rē. Postqz mgr̄ determina-
uit de tpal̄ missionis pncipio. h̄
incipit determinare de eiusdē missionis mō. Et
diuidit i duas ptes. fm̄ q. duplr̄ mittit spūscū
et. s. visibilr̄ 7 inuisibilr̄. P̄io igit h̄ determi-
nat de spūscū missione visibili. Scdo de in-
uisibili. di. xvij. ibi. Jā nūc accedam⁹ p̄ma i
duas. qz p̄mo p̄missa distinctiōe de visibili 7
inuisibili missiōe. mgr̄ psequit p̄mū membz
scz visibilē missiōē. Scdo iter missiōz filij 7

missiōē spūscū facit 3 patōz. ibi. S̄ p̄us
qr̄dū ē. Et hec diuidit i tres. qz p̄mo ondit
q. spūscūs ex h̄ q. mittit nō dz dici minor pa-
tre. Scdo q. fili⁹ fm̄ q. hō ē minor tota trini-
tate. Et tercio ondit q. de p̄ etiā p̄siderata dei
tate maior ē filio ex donātis auctē. Scda ibi
Norādū autē q. filius. Tercia ibi. Dylarius
ait. Circa istā distinctiōē quero.

Vtrum species in quibus spūscū
tempaliter missus apparuit fuerint
imaginarię vel vere reales seu corpo-
rales. Et videt q. fuerint imaginarię. Dz
fm̄ Augustinū. ij. de trini. ca. v. Missio visi-
bilis ppter hoc fit. vt corda hominū 7 mota
exterioribus visis 7 uertatur fm̄ intellectum
ad occultam eternitatē. sed a fantasmatibus
et imaginarijs speciebus mouet intellectus.
igit rē. Contra. in euāgelio dicit q. colum-
ba in qua apparuit spūscūs descendit corpali
specie. 7 habuit rez corpus 7 nō fantasticum
seu imaginariū. Sic quattuor sūt videnda.
Primo vtruz missio visibilis ueniat ali-
cui diuine psonē. Scdo vtruz psona visibi-
liter missa fm̄ q. apparet i corpali specie sit mi-
nor psona que mittit eā. Tercio de eo quod
querit. Quarto vtruz tales species formantur
misterio angeloz.

Quantū ad p̄mū

Articls 1

vtruz missio visibilis conueniat alicui diuine
personē. est aduertendū q. missio predicta sic
describi potest. Missio visibilis est diuine p-
sonē ad aliquem hominē destinatio sub tali
visibili signo quo manifestat vel manifesta-
ri potest aliquo mō emanatio psonē que mit-
tatur. 7 sc̄tas homis ad quē mittit. Ex qui-
bus patet q. missio visibilis tria includit. scz
diuine psonē eternā emanationē. 7 anime reuo-
te internā sanctificationē. 7 vtriusqz. s. emana-
tionis 7 sanctificationis eternā apparitōē
seu manifestationē. 7 hoc de facto vel fm̄ apr̄
tudinē. quia licet tali signo hec duo nō semp
manifestentur. tū h̄mōi signū est apr̄ū natum
ad hoc vt mediante ipso hec manifestent.

Ex his etiam apparet quid dicēdū sit ad
illud quod querit in isto articulo. Nā p̄ri nō
pōt p̄tere visibilis missio. qz cui repugnat
inuisibilis missio. eidē repugnat visibil̄ mis-
sio. sed patri repugnat inuisibilis missio. vt
patet ex p̄cedētibz. 7 rē. Maior patet. quia
cui repugnat inclusam eidē repugnat inclu-
dens. sed missio visibilis includit missiōē in

Scdo 1

ignē. sed vise sunt eis. Nō em̄ sub eadē signi-
 ficatione solemus dicere. visum ē mihi. q̄ di-
 cim⁹ vidi. Et in illis quidē spūalibus visis
 imaginū corpaliū solet dici. et visum ē mihi et
 vidi. In illis s̄o que p̄ expressam corpalem
 spēm oculis demonstratur nō solet dici. visū
 est mihi sed vidi. Et quōvis beatus Augu-
 neutra partē hic asserat determinate. sunt ta-
 mē quidā qui dicūt q̄ ille lingue ignee nō fu-
 erunt imaginarie sed reales. qz vt dicunt veri-
 tas nō d̄z fictōibz manifestari. nā i opibz s̄i-
 tatis nulla d̄z ē fictio. sed appetōes s̄a sticte
 sūt qdā fictōes. P̄ illud qd̄ ē imaginatōe
 vni⁹ nō apparet alteri. s̄z ille lingue nō solū ap-
 paruerūt aplis q̄bz i illo signo mutebat spūs
 scūs. sed et plibz alijs apparuerūt q̄ cuz aplis
 in illa domo fuerūt. Sed quid sit hic tenē-
 dum. determinate asserere nō presumo. maxi-
 mē cū tār⁹ doctor sicut erat Aug. neutra p̄-
 tem determinate asseruerit. Sed nec rōes
 illoz cludūt. igit ad primū dicēdū q̄ minor
 nō est vera. qz multi pphete receperūt verita-
 tē sue pphete p̄ spēs fantasticas et imagina-
 rias. i qua tñ ppheta nulla fuit fictio falsita-
 tis. Ad scdm dicēdū q̄ illd̄ signū d̄tute di-
 uīa vel angelica poterat multiplicari in fan-
 tasijs oīm illoz quibz apparuerūt ille lingue.
 De colūba s̄o i qua appuit spūscētus ba-
 ptizato dño. dicit beatus Aug. libro supius
 allegato. nō ē dubiū quin fuerit vez corpus
 reale. cū scriptura eam corporali specie asserat
 descēdisse.

Quantus ad quar-
 tum articulū. vtrum tales species in quibus
 spūs sanctus missus est formetur misterio an-
 geloz. Dicēdum q̄ qz deus ammittat corpo-
 ralem creaturā mediante spūali. Lex em̄ dei-
 tatis est infima p̄ mediā reducere i suprema.
 vt patet p̄ Dionisiū i de angelica hierarchia.
 ideo cōgrue dici potest omnes illas species i
 quibus modo p̄dicto diuine p̄sone apparēt.
 ita tamē q̄ nō sint assumptē in vnitatē suppo-
 siti diuini. ēē formatas ministerio angeloz.
 Si autē aliqua illaz rerum assumeret a diuī-
 no supposito. tūc ratione sue dignitatis sine
 aliquo creato agēte medio formaret immedi-
 ate p̄ ipm̄ deum. sicut factus fuisse creditur de
 humanitate dñi nostri iesu christi. forte
 dicitur p̄tra primā clusionem. q̄ cum ange-
 lus format aliquod corpus. tūc ipse angelus
 apparet in tali formato corpore. et ideo si ange-

lus formaret predictas species. tunc in talibus
 speciebus nō fieret missio diuine p̄sone. s̄z po-
 tius angeli qui in talibus speciebz apparet

Rūdeo q̄ hoc nō sequit. quia licet angel⁹
 habeat causalitatē sup talis rei formatōe. nō
 tamē habet causalitatē sup dono gratuito qd̄
 a solo deo intus formatur. et efficitur in mēte
 illius ad quē dicit fieri h̄mōi missio. quod q̄/
 tem donuz significat p̄ specie extrinsecus mi-
 nisterialiter formatā p̄ angelū. et ideo licz an-
 gelus format h̄mōi corpus mediāte motu lo-
 cali facto in aere et ceteris elemētis ad hoc cō-
 grūctibz. tamē si donū significatū h̄mōi cor-
 pore seu specie nullo mō subest p̄tati angelice.
 sed tūmodo depēdet a diuina p̄tate. tūc non
 debet dici apparere vel mitti angelus. sed po-
 tius p̄sone diuina cuius appropriatur respici-
 cit h̄mōi donū. puta si illud donū se habet p̄
 modū sapiētie. tūc mittit filius. cuius appro-
 priatū est sapiētia. si p̄ modū amoris vel cari-
 tatis. tūc mittit spūscēt⁹ cui bonitas appo-
 priat i diuīs Si autē tale donū respicit singu-
 lariter p̄tate vel maiestare diuinā. tūc qz po-
 testas appropriat p̄ri. pot̄ dici q̄ in specie tūc
 apparere pater apparet. tamen ex hoc non de-
 bet inferri q̄ pater sit missus. quia apparitio
 in plus se habet q̄ missio. qz sicut patet ex pre-
 cedētibz supius. p̄sone nō producte repu-
 gnat mitti. quōvis sibi nō repugnet apparere.
 apparuit em̄ p̄r in voce dicēte. Dic ē fili⁹ me-
 us dilectus. tamē ex hoc nō debet dici missus
 Ad argumēta p̄ncipalia p̄z. qz neutz est d̄
 ea que hic dicta sunt.

Solutio

Ad argu-
mēta p̄nci-
palia.

Distinctio decima septima.

I Am nūc acce-

dam⁹ rē. Dic mgr̄ determinat de
 inuisibili missioe ipsi⁹ spūscēti
 Et diuidit i duas ptes. qz p̄mo circa h̄ ponit
 suā intētionē. Secdo recitat sibi suā opiniōz
 ibi. Sup̄ dictū ē. Quātū ad p̄mū ē sciēdū q̄
 tūc spūscētus inuisibilr̄ mittit cū caritas i cor-
 dibz nr̄is diffūdit. iō mgr̄ duo facit. qz p̄mo d̄
 caritate ponit suā p̄p̄uā opiniōz q̄stū ad eēn-
 tiā caritatē. Secdo q̄stū ad augmētū caritatē.
 Scda ibi. Dic q̄rit si caritas. P̄ria ps ē p̄ri-
 tis lectōis. Et diuidit i duas ptes. qz p̄mo p̄
 mittit suā intētiōz. Secdo remouet qndā ca-
 uillatiōez. ibi. Sed ne forte. Prima i duas.
 Nā p̄mo ponit suam opinionem. Secun-
 do adiungit suę opinionis cōfirmationē ibi.

in d̄tate. in p̄tate
 ḡfones a d̄tate
 in d̄tate sic
 filius. qz rē. Cōtō-
 rē et filium qm̄
 omne p̄tate
 sed soluz d̄tate
 habet a p̄tate
 ep̄lo. Et illa em̄
 Quia videt sic au
 ās. sed nō m̄tate
 i tñ donat est
 us igit est copul
 ater dicit manifest
 hoc de prima con
 Lōcluzio scda. Co
 parat p̄sone diuine
 et suppositi a tal
 minor ceteris p̄tate
 i creatura apparat
 sicut nō p̄tate
 a. sed cum p̄tate
 reatura nō assumptō
 a illa creatura d̄tate
 nunciat sibi m̄tate
 is nō pot̄ inferri q̄
 is diuine p̄sone p̄tate
 minor est. Et
 sicut q̄ de monar
 qz est q̄ deus p̄tate
 vel spūscētus nō

Ad 1
 Ad 2
 Ad 3
 Ad 4

stantia

Ne autem retata. Et hec i duas. fm q duo p/ mult. s. q caritas e de. 7 q e spūscūs. Nā pri mo pbat q caritas sit de. Scdo q caritas sit spūscūs. ibi. Cū autē frna rē. Tūc sequit il la ps. Sz ne forte. Et diuidit i duas. qz pri mo ostēdit q caritas nō soluz causat dē de. vt qdā dicere voluerunt. veruetā cēntialr dē de us. Scdo manifestat quō ex h spūscūs inui sibiliter dē missus. ibi. Tunc. n. nobis Cir ca istā lectionē qro.

Vtrū aliqs exns in caritate possit cui dēter cogscere se eēi caritate. Et videt q sic. qz. viij. de tri. dicit. s. Aug. q q diligit frēz magz nouit dilectioez q diligit qz frēz quē diligit. 7 loquit d dilectōe caritatiua sed frēz p̄t euidēter cogscere. g. 7 caritatē. Eō tra. ecces. ix. dē. Nō scit vtz odio vel amore dign⁹ sit. s. oia i futurz referuāt. incerta. Dic ē aduertēdū q sicut ait phs. ij. posteriorz. qsti ones sūt eāles nūcro his q se scim⁹. Questi ones aut sunt qdruplices sicut ibidē pz. puta si ē. an ē. qd ē. 7 ppter qd est. Illaz tñ questio nū duabus ad pns dimissis. duas tm de cari tate tractato. Primo igit vidēdū est. vtruz possimus cognoscere qd ē caritas. Scdo vtz possim⁹ cognoscere an i nobis sit caritas.

Tercio dato q in nobis sit caritas. vtrum p hmoi caritatē possim⁹ exire in actū merito rium eterne bñtūdis sine speciali motōe spūl sancti. Et quarto vtz caritas 7 gratia sine duo habitus realiter differētes.

Articul⁹ 1

Quantuz ad primū

vtrū possimus cognoscere quid ē caritas. ē ad uertendū q duplex est noticia qstū ad qd est. Una qstū ad quid nomis. 7 illa est facilis. qz communis enti 7 nō enti. 7 enti possibili 7 p/ hibito. et ideo quo ad id facilis est rñsio. qa caritas vt sic est quedā virtus. qua median/ te voluntas elicit pfectū actum meritorie di/ lectionis in via 7 pmiatorie in patria. Alia ē noticia qstuz ad quid rei. 7 hec de caritate est multū difficilis. 7 hoc pbat summa d̄spitas opinionū qstū ad istū articulū. qz quidam dicunt q sit virtus creata. q est habitus for/ maliter inherēs voluntati. Alij dicūt q sit s̄ tus increata. que est ipse spūl sac⁹ mouēs vo luntatē ad actū dilectōis. Multitudini igit doctorz me ad pns cōfirmādo teneo p̄mā opinionē. que probat sic. Si caritas nō esset habitus creatus formaliter inherēs volunta ti. actus meritorie dilectionis non eēt volun/

Q, cari/ tas sit hie/ creatus.

I

tarius. qz sicut motus rei naturalis nō exns a pncipio intrinseco nō pōt dici naturalis s. violētus. sic mot⁹ voluntatis nō pcedēs a pncipio intrinseco nō poterit eē voluntari⁹. P. 2 illd qd mouet tñmō a pncipio extrinseco. mo uet ad modū instrumēti. 7 p pns non moue/ tur libere. qz nō est in ptate instrumēti agere vel nō agere. sed de nccitate agit iuxta impe/ tum impellētis. Sed si caritas nō eēt habit⁹ inherēs voluntati. tunc i actibus dilectōis meritoze voluntas moueret a pncipio extri/ seco nō conferente aliquaz vim inherētē ipsi voluntati. ergo actus volūtatis non possent eē meritoz. quia nō eēt liberi. P. sicut nō 3 potest aliquid nō albū fieri albu⁹ formaliter nisi p albedinem sibi formaliter inherētē. sic nō potest aliquis deo nō carus fieri deo carus formaliter nisi p caritatē sibi formaliter inhe/ rentē. sed pctōz pueris de non caro sit carus.

P. impossibile est de opposito trāsitū fieri 4 i oppositū nisi mediāte aliq mutatoe. s. i pū cto puerionis pctōz trāsit de eo qd est nō car um eē deo. ad eē carz. aut ergo mutatio fieret ex parte dei. aut ex parte pctōis pueri. Non primū cū deus sit immutabilis. ergo erit alu/ quid intrinsece inherēs formaliter ipsi puer/ so rōne cur⁹ nūc dicit eē car⁹. qd nos appella/ mus habitum caritatis. qz si solus actus eēt. tūc talis dormiēs nō eēt deo carus. cū ptunc actum caritatis nō eliciat. P. si gnū est acq 5 sit habitus habere delectationē in ope. vtz pz ij. ethicoz. sed i actibus diuine dilectōis cōma rima delectatio. g. i nobis erit habitus carita/ tis rōe cur⁹ in hmoi opibz delectemur. Sed 6 opposituz illi d̄clusiōis tenet m̄gr sniaz di/ ces hic in lra. q caritas ē ipse spūscūs affiscti bone volūtati ad eliciendū actū dilectōis si ue caritat⁹. qd ipse 7 aliq sui sequaces probat 7 multipl. Primo sic. qz nō min⁹ de imedi 1 ate opat in nobis q ad ea q sunt grē qz q ad ea que sunt nature. sed deus non vtz aliquo me dio in opere creationis qn naturaz instruit. g. nec i ope recreatiōis 7 gratie vtz aliquo me 2 dio. P. si ad actū meritorie dilectionis nō moueret immediate humana volūtās a spū/ sac̄to. tunc tali actū de p̄digno seu de iusticia nō daret vita eterna. cōns est falsum. iuxta il/ lud. ij. ad Thimo. iij. De reliq̄ reposita ē mi hi corona iusticie. quā reddet mihi in illum/ die iustus iudex. pbat cōntia. qz cum volun/ tas nra sit finita. 7 act⁹ suus finit⁹. g. si habit⁹ seu virtus qua median te actum meritorium elicit etiam eēt finita. tunc in nullo meritum

Opio mā/ gistri.

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

notus rei naturalis
 seco no potest
 volun... no potest
 mo a pncipio
 strum...
 est in pte
 d r nccitate
 Sed si caritas
 ari. tunc i actibus
 ntas mouet
 ne aliquas
 o actus volun
 ia no eunt
 no alid fieri
 m si bi formal
 us deo no caritas
 ip caritate
 s ueritas de non caritas
 bile est de
 mediate alio
 pcedo: trahit
 e e car. aut ergo
 te ex parte
 s sit immutabilis
 ce inheret
 ue dicit e car
 m caritatis
 umis no caritas
 ans no elicit
 habere delatione
 ed i actibus
 ano. qd nobis
 in hmoi opibz
 h d d d d d d d d d
 q caritas e
 ad eliciendū
 q ipse r ali
 Primo sic qd
 tobis qd ad
 ture. sed deus
 recreationis
 recreationis r
 i ad actū
 mediate huma
 tali actu r
 ara eterna
 hmo. iij. De
 uesticie. qua
 uider. pof
 finita. r act
 qua mediant
 a eā finita

3 nostr ad equat de d digno ipsam vitā eternaz
 siue donū glorie. q̄ optet q̄ talis actus imme
 diate sit a spūscō. P. sicut deus i creatōe p
 duxit aliqua p seipm immediate ppter coz ex
 cellentiam. puta angelos seu substācias sepa
 ras. aliqua s̄o mediāte vi productiua natu
 re cōicata. sic congruū esse videt vt in gratui
 tis opibus nostre recreationis ad ea q̄ sunt ex
 cellētissima nos moueat immediate. hec autē
 4 sunt actus dilectionis et caritatis. P. fru
 stra sit p plura qd eque bñ fieri potest p pau
 ciora. sed postō habitu creato ipsius caritatē
 adhuc vt cōiter dicat nō possumus mereri si
 ne speciali motiōe spūsancti. Lū igit nō ma
 gis possit spūscūs nos mouere stāte tali ha
 bitū q̄ ipso nō cōtē. quia eius virtus a nul
 lo creato dependet. r deus r natura nihil faci
 5 ant frustra. ergo rē. P. actum ppheticē rati
 one sue excellētē immediate sine aliquo ha
 bitū medio elicit spūscūs i mēte ipi pphete.
 sed actus diuine dilectōis ē excellētior q̄ act
 ppheticē. illa minor p̄. quia aplus. i. ad Lo
 runt̄. xij. p̄fert actū caritatis r ipsam carita
 tem ipsi ppheticē. Maior etiāz patet. q̄a nul
 lus habit⁹ creatus pōt intellectū ppheticē du
 6 cere i noticiā futuroz. P. si caritas p cuius
 diuisionē ad nos dicimur deo cari. eēt aliq̄s
 habitus creatus. tūc aliquod accidēs existēs
 in anima sancta eēt carius deo q̄ ipsa anima.
 sed p̄sequens est falsum s̄m omēs doctores.
 p̄sequētia p̄bat. qz ppter qd vnūq̄qz tale et
 7 illud magis. vt patet. i. posterior. P. nihil
 est bonū p eētiam nisi solus deus. sed caritas
 est bona p eētiam. Maior patet. qz omē qd
 est cūtra deum sicut est ens p participationē.
 sic est etiā bonū p participationē. Maior p
 bat. quia illud est bonū p eētiam qd non po
 test intelligi nō bonū. sed q̄uis omnis alia s̄o
 tus possit intelligi nō bona cū possit eē infor
 mis. sola tamen caritas nō potest intelligi nō
 bona. cuz impossibile sit eam esse infor
 8 mē. P. vij. de trini. ca. vij. ait August. Deus
 diligit qui dilectionē diligit. qz deus est dile
 ctio. sed illud nō sequeret nisi ois gratia di
 lectio eēt deus. sicut nō sequit. hoc est sensu
 uū. ergo eāal. nisi omne sensitiuū sit animal
 Multas etiā alias auctēs adducit magi
 ster tam de sacro canone q̄ de dictis sanctor.
 quas ad p̄sens dimitto. qz vna r̄sione p̄ter
 ad oēs r̄ndet. Sed q̄uis illā opinioz nō
 teneā ob reuerentiaz multoz doctoz opposi
 tā partē tenentiū. fateor tamē q̄ predicta opi
 o non est adeo piculosa sicut multi eam vi

dent estimare. tria in cōueniētia magistro mi
 nus iuste imponētes. P̄mo vicz q̄ act⁹ dile
 ctionis a volūate elicitus sit spūsanctus. cū
 talis actus caritas siue dilectio dicat. Se
 cūdo q̄ ex puris naturalibz mereri possemus
 si sine habitu caritatis infuso elicerem⁹ actuz
 merito ue dilectionis. quod fuit error pelagi.
 Tercio q̄ spūsanctus assumeret aīam rōna
 lē in vnitātē suppositi. si ipse eēt immediatuz
 principiū actus nostre volūtatē. quod dicitur
 tur fuisse error manicheoz. P̄mū nō est
 p̄tra magistrū. qz vt p̄ i textu istius. xvij. di
 stinctionis. ipse expresse ponit dilectionē in q̄z
 tum sumit p actu nre volūtatē eē quid crea
 tū. q̄uis ad eliciendū hmoi actū nō requira
 tur s̄m eū habitus creatus qui caritas nomi
 net i ipsa volūate. ad hoc eēt s̄m magistruz
 sufficit immediate ipse spūscūs. q̄ sine aliq̄ cari
 tatē hitū ipsa volūate ad eliciendū hmoi actū
 p̄fectissime poterit incliare. Nec s̄dm est
 2 mgrm ppter duo. P̄io qz mgr nō posuit q̄
 ex nris puris naturalibz possem⁹ elicere hmoi
 actū. s̄z p̄tute spūscū. h aut nō posuit pelagi⁹
 Secūdo qz q̄uis mgr nō posuit hitū caritatis
 creatū. posuit tñ hitū grē a deo creatū r aīe
 infusū. dantē ipsi anime eē spirituale. r ipsaz
 eleuante sup omia sua naturalia. Propter qd
 appet q̄ nō valeat illud cōe argumentuz qd
 fit p̄tra mgrm. q̄ aīa exis in puris naturalibz
 non pōt p̄tingere obiectū simplr sup naturale
 Nec potest aliq̄ actū sup naturale elicere cir
 ca hmoi obiectū. sed si nō haberet in se habi
 tū caritatis create. tunc eēt in puris naturali
 bus. hic magister diceret q̄ ista minor est fal
 sa. qz aīa talis nō est i puris naturalibus. qz
 p habitū grē p̄stituit in eē sup naturali. iuxta
 illud apli. Gratia dei sum id qd sum Nec
 3 terciū ē mgrm. qz ad positionē mgrī nō seq̄
 tur q̄ spūscūs assumat talē aīaz in vnitatem
 suppositi. s̄z solū q̄ iūgat hmoi anie sic motor
 supeminēs iūgat ipsi mobili. Quāuis igit
 his bñ intellectis rōes q̄cūqz fiūt i magistrū
 solubiles appareāt. r ei⁹ vt mihi videt positō
 sine piculo possz sustineri. tñ vt me p̄formē po
 sitōibz modernoz. ad rāōes inductas p ma
 gistro breuiter r̄ndet. q̄uis rāōes alterius
 ptis eque reputē solubiles sicut istas q̄ indu
 ctē sunt pro magistro. Ad p̄mū q̄ dicēdū
 q̄ deus r i naturalibz r in spūalibz immediate ē
 cā i genere cause efficiētis. nō tamē in genere
 cause formalis Non. n. potest dare eē huma
 nū sine forma humana. r idō dicit p̄similiter
 q̄ deus nō potest dare esse carum sine forma

Triplr 3
eū iuchūt.

Solutio

2

3

Solutio
rōnū q̄ su
crūt p ma
gistro.
Ad i

notus rei naturalis
 seco no potest
 volun... no potest
 mo a pncipio
 strum...
 est in pte
 d r nccitate
 Sed si caritas
 ari. tunc i actibus
 ntas mouet
 ne aliquas
 o actus volun
 ia no eunt
 no alid fieri
 m si bi formal
 us deo no caritas
 ip caritate
 s ueritas de non caritas
 bile est de
 mediate alio
 pcedo: trahit
 e e car. aut ergo
 te ex parte
 s sit immutabilis
 ce inheret
 ue dicit e car
 m caritatis
 umis no caritas
 ans no elicit
 habere delatione
 ed i actibus
 ano. qd nobis
 in hmoi opibz
 h d d d d d d d d d
 q caritas e
 ad eliciendū
 q ipse r ali
 Primo sic qd
 tobis qd ad
 ture. sed deus
 recreationis
 recreationis r
 i ad actū
 mediate huma
 tali actu r
 ara eterna
 hmo. iij. De
 uesticie. qua
 uider. pof
 finita. r act
 qua mediant
 a eā finita

culatō
gistr.

Ad 3. Sic in nobis informis aut formata, quia in hoc fides dependet a caritate. Ad tertium dicendum quod ad hoc quod caritas diligat, sufficit quod additarius cognoscat. Dato etiam quod quis diligat se diligere, nescit tamen utrum talis dilectio sit supernaturalis.

Articulus 3. Quatuor ad tertium

principale, posito quod in nobis sit caritas, utrum per huiusmodi caritatem possimus exire in actum meritoriorum eterne beatitudinis sine speciali motu et impulsu, primo ponam conclusionem quod non potest, secundo adducam distinctionem cuiusdam doctoris in materia proposita, et distinctionem unam inter quod ipse multipliciter affirmat est in me. Tertio respondebo ad sua motiva. Quatuor ad primum dico quod huiusmodi caritatem non potest exire in actum meritoriorum sine speciali motu et impulsu, quod ostenditur finis alicuius agens est altior et magis suam naturam excedens, tanto huiusmodi agens sublimior ac specialior indiget movere siue dirigere, sed finis dei sic diligens siue caritatem habetis est sublimissimus, et tota suam naturam excedit, ergo non obstante quod habeat caritatem et gratiam indiget motione et directione singulari ipsius specialis. Primum idem arguit doctor in exemplo satis familiari dicens. Sicut puer huiusmodi penam in manu in actu scribendi se habet ad magistrum ducentem manum suam, sic se videt habere huiusmodi caritatem in opere meritorio ad ipsum specialis sed puer talis quibus penam habet in manu non tam ordinate scriberet nisi magister manum suam duceret, et cetera. Primum plus requirit ad exercendum opera meritoria quam ad prosequendum opera naturalia, sed huiusmodi caritatem non potest exercere opera naturalia nisi sibi suffragetur vltis influentia, quod quatuor ad opera meritoria indiget specialis scientia assistentia et influentia speciali, et cetera. Primum ad Romanum vii, dicitur. Qui spiritus dei agunt, hi filii dei sunt. Et Isaias ait. Omnia opera nostra operatur deus. Sed quod ab aliis agit ab eodem movetur. Sed et quodam doctor ut primum quod circa hanc materiam distinguunt dicens, quod vel intelligit quod illa influentia specialis sic sit necesse quod sine ea huiusmodi caritatem nullo modo possit meritorie operari, vel quod sine ea non possit firmiter et perseveranter operari. Primum modo negat predictam conclusionem, secundo modo ipsam affirmat. Primum probat sic. Sicut res constituta in esse naturali cum principis naturalis operativus se habent ad operationem naturalem, sic res constituta in esse supernaturali cum principis supernaturalibus se habent ad operationem supernaturalem. Sed res naturalis res naturalis, et supponit solum influentiam vltimam, et cetera.

Primum nulla res est constituta sua propria operatione, et cetera. Primum Augustinus, et cetera. Primum sic res animi stratur ut eas proprios cursus agere sinat, sed deus potest illam propriam motionem subtrahere remanente gratia et caritate, et per huiusmodi gratia et caritas habebunt operationem sine huiusmodi motione. Sed quod cum quod operatio procedens a gratia et caritate est meritoria, et cetera. Primum opera de genere honorum sine caritate facta non sunt meritoria, quod tamen si fuerit cum caritate meritoria sunt. Sed dicere quod huiusmodi caritatem non possit elicere talia opera sine speciali motu, quod per se sine caritate potuit elicere in convenientes, et cetera. Primum quod huiusmodi specialis motus non indiget speciali motione specialis, sed huiusmodi caritatem huiusmodi specialis motus per illud ad Romanum v. Caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum quod datur est nobis. Sed ad primum sue distinctionis probat sic. Ad primum ad in mobili ac perseveranter in talibus operibus in quibus magnam patimur difficultatem necio indigemus specialis auxilio. Sed propter corruptionem nature per primum pariter peccatum, et inclinationem foveit, et multitudinem temptationum, quibus homo sit in caritate, tamen patitur magnam difficultatem in operibus meritoriis, ergo et cetera. Sed illa secundum da primum distinetur si concedo gratia principalis mee conclusionis, primum non nego, quod sic illud quod est primum disponens ad introductionem forme naturalis puta celum, illud idem est post introductionem coadiuvans in omnibus naturalibus operibus quod sunt secundum illam formam, sic primum disponens ad introductionem forme supernaturalis est ipse specialis secundum suam speciale motionem et singulari influentiam, quod ad hoc non sufficit influentia generalis, aliter homo posset se naturaliter disponere sufficienter ad infusionem gratie dei et caritatis, cuius oppositum probabit in li. ij. igitur in omni operatione meritoria necio occurrit specialis motus specialis, sicut in omni operatione naturali necio occurrit influentia celi. Ad primum dicitur quod maior est vera cum habet adiecto quod sic se habent res naturales secundum influentiam vltimam seu naturalem ad suas operationes naturales, sic se habent res spirituales secundum influentiam spirituales seu speciale ad operationes supernaturales, et tunc sequitur oppositum illud quod arguens intendit. Ad ij. dicitur quod si subtraheret influentiam vltimam dato quod forme naturales manerent, res tamen secundum eas nihil agerent, sic in proposito, subtrahat tali speciali motu et impulsu, dato quod caritas maneret, homo tamen secundum eas nihil operaretur. Ad ij. dicitur quod talia opera sine predicto influxu non essent meritoria. Ille, n. in fluxus est totus trinitatis.

Conclusio.

Secunda pars distinctionis

Contra got fridum.

Sot fridus tra.

Ad i

Prima pars distinctionis

Ad z

Ad 3

quis appropriet spūscō. Propter qđ qđtuz
ad personā prīs ait filius Joh. vi. Nō p̄ ve
nire ad mensi p̄ meus traxerit eū. Et qđtuz
ad seipm idē filius ait Joh. xv. Sine meni
hil potestis facere. Et qđtuz ad spūscōm dicit
in ps. Spūs tuus bonus reducet me in ter
rā rectā. Et in Joh. ij. Spūs vbi vult spirat
Ad 4 Ad qđtū dđz ē qđ ē p nob. qz p̄ inbitatōz
spūscōi i nobis debem̄ intelligere spālē influ
xū spūscōi q̄ spāluter assistit nobis.

Articls 4

Quantum ad quar

tū pncipale. vtz caritas 7 grā sint duo habi
tus realr dñtes. dico q̄ hie caritatz et grē sūt
duo hie realr dñtes. qz isti hie qđtū vn̄ p se
respiciat eēntiā aie tāqz sbiectū p̄p̄iū 7 imedia
tū. 7 alter respiciat potētiā. illi nō cōio dñt. s; ha
bit grē sic imediatū 7 p̄p̄iū sbiectuz respiciat
eēntiā aie. 7 caritas volūtate q̄ ē potētiā eius/
de eēntiē. ḡ rē. Maior pz. p̄bō miorē. qz grā
dat eē aie. iuxta illd apli. Grā dei sū id qđ sū.
Caritas dat opari fm opa s̄tutū. iuxta qđ ait
Grē. Magna qđ ē opa s̄t si amor est rē. Lū ḡ
ē respiciat eēntiā 7 opari potētiā. iō rē. Ad
argumētū pncipale dđz q̄ ille q̄ diligit maḡ
nōuit dilectiōz qz frēz qđtū ad eēntiā act⁹. nō
tñ qđtū ad modū act⁹ q̄ ē acceptatio dei. 7 qz si
ne tali mō quis dicat dilectio. nō tñ p̄p̄e dr
caritas. ideo quis aliqz possit se scire diligere
deū. n̄ tñ p̄ se scire vtz h̄mōi dilectio sit caritas
pp̄ue dicta siue dilectio meritoria. iō n̄ valet

Ad argu
mētū pnci
pale.

Hic queritur

si caritas rē. In ista pte mgr̄ in
qrit de augmēto caritatz. Et tria
facit. qz p̄mo circa h̄ mouet qđem. Scđo po
nit suaz rñsionē. Et terciō addit rñsionis sue
pfirmatōem. Scđa ibi. Nis itaqz rñdemus
Tercia ibi. Ut aut̄ cert⁹ rē. Tūc sequit̄ il
la ps. Sup̄ dictuz est rē. In q̄ mgr̄ adducit
opiniōz supradict̄. Sūā. Et diuidit̄ in duas
pres. qz p̄mo ad h̄ q̄ caritas q̄ deū 7 primuz
diligim̄ nō sit spūscōs adducit̄ isti⁹ opinio
nis pbatōz. Scđo ad iūgū quādā aliā q̄ sti
onē. ibi. Dic qrit cū spūscōs. Prima diuidi
tur i tres. fm q̄ tenētes opiniōez istā triplr̄ p
bāt suā intētiōz. Primo. s. ex caritatz diuine 7
hūane distinctōe. Scđo ex spūscōi opatōe
seu causatōe. Et terciō ex caritatz hūane descri
ptōe. Scđa ibi. S; aliud ē inqunt. Tercia
ibi. Alis qz inducūt. Quelibet istaz p̄iū du
uidit̄ i duas. fm qđ mgr̄ p̄mo adducit̄ isti⁹

opinionis pbatōem. Scđo ecōtra opponit
suā rñsionē. Et partes de se patent. Circa
hāc lectionē quero.

Vtrū habit⁹ caritatz augmētū possit
suscipe. Et videt̄ q̄ nō. qz mot⁹ aug
mētū terminat̄ ad q̄ntitatē. sed caritas
nō ē q̄ntitas. ḡ rē. Maior pz i li. pdicamētoz
7. v. meth. minor s̄lt pz. qz caritas cū sit habi
tus. oportz q̄ sit i p̄ma spē q̄litaris. Cōtra
si caritas nō suscipet augmētū. tūc vna cari
tas nō esset maior alia. dñs est falsū. ḡ 7 añce
dēs. falsitas p̄ntis pz. qz cū fm mensurā cari
tatis sit mēsurā p̄mij i vita brā. si vn̄ nō h̄ret
maiorē caritatē alio. om̄s fm eandē mensurā
gliaz possiderēt. cui⁹ oppositū saluator̄ infinuz
at cū ait. In domo prīs mei māsiōes multe
sūt. Dic p̄mo videndū ē. vtz caritas possit
augeri. Scđo videndū de mō augendi seu
suscipiēdi magis 7 min⁹ caritatis qz cetera
rū formaz q̄ intēdunt ac remittūt. Tercio
vtz caritas augeri possit in infinitū. Et qz
to vtz possit minui.

Quantū ad primū

dicūt cōmuniter q̄ caritas potest augeri. qz for
ma cui⁹ p̄p̄iū pncipiū pductiū ē liberū
7 pncipiū suscepitiū est variabile. 7 poterit eē
aliter 7 aliter dispositū q̄ntum ad receptōez il
lius forme. illa poterit augeri. sed caritas est
h̄mōi. ḡ rē. Maior pz. Nā agēs p̄pter sui li
bertatē p̄t aliter 7 aliter influere. 7 subiectū p
pter sui variabilitatē p̄t aliter 7 aliter influere
agētis suscipe. 7 p̄ p̄lequēs forma poterit vari
ari seu augeri. Minor de se nota ē. qz deus est
p̄p̄iū pncipiū pductiū caritatis q̄ in oī sua
pductōe ad extra agit cōtingēt 7 libere. Et iā
q̄ aia nostra siue voluntas sit variatōi subie
cta experimur quasi om̄i hora. P̄ oīs for
ma creata habēs modū quātitatiū potest su
scipere augmētū. sed caritas habet modū q̄
titatiū. ergo. Maior patz. Minorē probō
qz oīs virtus p̄t compari vel ad subiectū ut
quo est. 7 sic dicit̄ qualitas. 7 vt sic p̄t susci
pere magis 7 min⁹ fm q̄ subiecto dat magis
seu intēsius 7 remissius esse. fm maiorē vel
minorē dispōem subiecti. vel potest p̄pari ad
obiectū i quod rēdit. 7 sic induit̄ quēdam mo
dum quātitatiū. eo q̄ mensuret̄ ab obiecto
7 vt sic dicit̄ vna virtus maior alia etiā in ea
dem specie. fm q̄ fortius rēdit in obiectū. Lū
igit caritas sit p̄fectissima virtus oīm virtutū
ergo rē. Sed p̄tra illud videt̄ esse quedā

Primum
pncipale.

Cōtra cō
clōz opio.

opinio q̄ dicit q̄ motus ad caritatē nō d̄z di-
ci augmentū sed alteratio. qz ois mor⁹ ad q̄li-
tate est alteratio. sed caritas cū sit virt⁹ est bo-
na qualitas mētis. P. ois mor⁹ ad aliquē
terminū q̄ sit p recessuz a d̄uo est pprie altera-
tio. vñ phs i topicis loquēs de alteratōe q̄ est
ad albedinē dicit albius eē qd̄ ē nigro imper-
mixtius. sed motus ad caritatez est h̄mōl. ḡ
zē. Probatio assūpre. qz ait aug. lxxxiij. q̄sti
onū. q. xxxvij. vel. xxxviij. fm aliā capitulati
onē fm q̄ auget caritas minuit cupiditas. qz
caritatis venenū ē spes adipiscēdoz. nutritiō
tuz ei⁹ minutio cupiditatis. pfectio aut̄ nul-
la cupiditas. Sed illa i nullo infrin gāt il-
lud qd̄ p̄mo dixi. Auctas etiā iā allegata ex-
p̄sse ē p me. qz māifeste ponit augmentū fieri i
caritate. Un̄ idē Aug. ait ad Bonifaciū. z h̄f
in glo. i. Loz. xij. qz caritas meret̄ augeri vt
aucta mereat̄ p̄fici. Ad primū ḡ d̄icēdū q̄
motus augmenti p̄t esse ad qualitatē fm q̄
h̄z modū quantitatiū. caritas aut̄ vt iā pa-
tuit habuit modū quantitatiū. Propter n.
h̄mōi modū caritas nō solum dicit̄ intēsiōz
sed etiāz dicit̄ maior. iuxta quod ait saluator
Joh. xv. Maiorē caritatē nemo h̄z zē. Ad
scdm̄ paret p̄dicta.

Quātū ad secūduz

p̄ncipale. q̄liter auget̄ caritas. sūt diūsi mo-
di doctor. quibz de clarāt formas intēsiōes
z remissibiles suscipe magis z minus. Do-
ctor em̄ n̄ ponit formā magis z min⁹ suscipe
nō fm gradus i eēntia. qz illos nō habet. cuz
forma sit simplici z inuariabili eēntia consi-
stens. vt ait auctor sex principioz. Sz vt ip̄e
ait forma suscipit magis z minus fm diūsos
gradus inesse fm q̄ dat magis z minus eē sb
iecto. ppter maiorē z minōrē dispōem ipsius
subiecti Et confirmat illa opinio sic. Sicut
se h̄z virtus ad agere. sic eēntia ad eē. sed eadē
virt⁹ i nullo variata fm grad⁹ eēntie magis z
min⁹ agit i passū fm q̄ ē mag⁹ z min⁹ disposi-
tū. ḡ eēntia eēntialr z intrinsece siue fm grad⁹
in eēntia i nullo variata. eidē subiecto dat ma-
gis z minus eē. fm q̄ ip̄m subiectū ē magis z
minus disposituz. P. grad⁹ forme mutat⁹
in eēntia mutat spēm. qz forme sunt sicut nu-
meri. vt p. viij. metaph. Sicut. n. i numeris
q̄cūqz vnitare addita vel remota mutat spēs
nūeri. sic quocūqz gradu mutato q̄tū ad eēn-
tiā forme mutat spēs fm talē formā. sed cari-
tas vel albedo z cetera p̄similia accidētia i ea-

dem specie manētia suscipiūt magis z minus
ḡ h̄mōi susceptio nō erit q̄tū ad gradus sc̄l-
lentia. sed solū q̄tū ad gradus in eē. P. si
caritas z cetera h̄mōi forme susciperēt magis
z minus fm eēntiam suāz. tūc in abstracto di-
cerent̄ fm magis z minus. p̄ns ē falsū. ḡ z an-
cedēs. falsitas p̄ntis p. qz dicit phs i pdica-
mētis q̄ iusticia nō d̄z magis z min⁹ iusticia.
pbat̄ p̄ntia. qz q̄cqd̄ puenit forme fm eēntiā
suā. h̄ puenit sibi i abstracto. P. si caritas
augeret̄ fm ptes eēntiales sibi additas succes-
siue. aut ille ptes differēt numero solū. z hoc
non. qz plura solo numero d̄ntia nō possunt
eē simul in eodē subiecto. aut differēt specie.
z tūc caritas aucta nō esset eiusdē rōnis. quo-
rum vtrūqz est irrationabile P. simpliciū
sup pdicamēta dicit. qz intētio Aristo. fuit q̄
forme nō suscipiāt magis z minus in se. sed p
ut p̄cipiunt i subiectis. Ad illas rationes
r̄ndet quidam doctor qui est p̄trarie opinio-
nis. Ad p̄mū dicit q̄ nō est simile de age-
re z virtute. z de eē z eēntia. tū qz agere differt
a virtute. tuz qz plura requirunt ad agere. vt
delicet subiectū dispositū. Sed illa solutō
nulla est q̄tū ad ambas suas ptes. quia si/
cut agere differt a virtute. sic esse differt ab es-
sentia. sicut doctor noster probauit in multis
suis questioibz z tractatibz. nec valet sc̄da no-
ta solutōis. qz cū actus actiuoz sint i partē
p̄disposito. nō minus requirūt dispositio i sb/
iecto ad hoc q̄ recipiat eē ab eēntia q̄ ad hoc
q̄ recipiat agere a virtute siue potētia. sic ergo
nulla. Ad scdm̄ dicit q̄ pars adueniēs nō
facit caritatē auctā esse alterius speciei. qz nō
affert nouā rationē. sc̄d ē aliqd̄ eiusdē rōis cū
p̄ma. Sed oppositū istū dicit̄ p̄babat rō.
iō nisi ad p̄batōnes r̄ndeat solutio nō valet.
Ad terciūz dicit q̄ forme in abstracto p̄nt
dici maiores. sicut dicit̄ maior iusticia i vno
q̄z in alio. sed magis et minus aduerbialiter
de ipsiis nō dicit̄. qz talia inherēntiaz p̄dicati
determināt. Nullū autē eēntiale p̄dicatū in-
est suo inferiori fm magis z minus. Sed
nec illud valet. qz q̄ iusticia dicit̄ magna vel
maior vel maxima. hoc nō est propter aliquē
gradū essentialē qui sit in ipsa iusticia. sed est
propter modū quantitatiū quē sōnt iusticia
i ordine ad obiectū. sicut dixi i primo articu-
lo illius questiois. Et cū addūt sc̄do q̄ nul-
lū eēntiale p̄dicatū inest suo subiecto fm ma-
gis z minus. dico q̄ ver⁹ est. et cā illius veri-
tatis ē. qz nō habet gradus essentialēs. si em̄
haberet h̄mōi gradus. tūc posset p̄dicari fm

Sed eōra oppo-
sita sepaunt. Lm
caritatē augmentū p̄nt
ideē q̄ nō qz mot⁹ ad
ad q̄ntitatē sed caritas
aior p̄z illi. p̄dicamēta
p̄z qz caritas cū sit bo-
na ip̄e q̄ntitas. Lm
augmentū. tūc vno
ia. p̄ns est falsū. ḡ z an-
cedēs. qz cū fm mensurā
i vita b̄tā. si vñ nō p̄nt
oms fm eandē mensurā
oppositū saluatiōe
p̄ns mo m̄ltos mō-
dendū ē. vtz caritas
adidū z mo augēt
tūm̄ r̄a caritatis eē
inf ac remittit. Lm
postur in infōnū. Lm
ū ad p̄mū
caritas potēt augeri
n̄cipiū p̄ductiōe
iūm̄ est variabile. r̄m
vōtū q̄m̄ ad remittit
vōtū augeri. sed caritas
aior p̄z. Nā agēs p̄nt
z alter infōnū. z d̄icē
itatē p̄t alter z alteriō
p̄sequis forme p̄nt
Dinos z se nota. qz p̄nt
ductiōe caritatis p̄nt
agit z n̄m̄ ḡtē r̄ d̄icē
voluntas sit variabile
tali om̄i b̄tā. P̄ns
modū quantitatiū p̄nt
ū. sed caritas b̄tā m̄ltū
Daior p̄z. N̄m̄ p̄nt
et compan vel ad subiectū
et qualitas. z vt sic p̄nt
n̄m̄ q̄ subiecto d̄icē
m̄ltus esse. fm m̄ltos
subiecti. vel potēt p̄nt
ēdū. z sic d̄icē q̄ntitas
nū. co q̄ mensurā d̄icē
a virtus maior. aliter
p̄ forme r̄dūt in p̄nt. Lm
secūluma virtus m̄ltū
ad p̄nt illud r̄dūt p̄nt

3
4
5
Aureolus
soluit.
Ad 1
Cōtra au-
reolum.
Ad 2
Cōtra eū.
Ad 3
Cōtra eū.

Ad 4 eos etiam abstracto. Ad q̄rtū dicit q̄ reali-
 tates fin quas sit formaz intensio nec distin-
 guunt specificice nec numeraliter. nec aliq̄ mō
 p̄scindunt vt distincta in actu. sicut nec pres-
 2 t̄tinui dicunt actu distinguui. dicunt autē di-
 stinguui i potētia inq̄tū minor gradus potest
 eē exclusa realitate maior. Sed nec illa so-
 lutio sufficit. q̄ q̄ncunq̄ aliqua sic se habent
 q̄ ab inuicē sunt sepabilia z ex pre aū z ex pre
 post. necessario p̄uincunt ab inuicē reali dif-
 ferre. sed fin te minor gradus p̄cedit h̄mōi re-
 alitate additā z sequit eam. q̄ vt dicit potest
 manere exclusa tali realitate. q̄ n̄ c̄cio sunt ali-
 quo mō distincta. oīa aut q̄ differūt aut diffe-
 rūt numero. aut specie. aut genere. aut anolo-
 2 ḡia. q̄cūq̄ aut istoz dato: appet z stat argum̄
 tū i vigore suo P. vnūq̄q̄ q̄tū h̄z de enti-
 tate tm h̄z de vnitate. q̄ cū h̄mōi gradus eēn-
 tie supueniēte appelles realitatē. z oīs realitas
 sit entitas. n̄ c̄cio dabis sibi aliquā vnitatē. q̄d
 em̄ nō significat vnū nihil significat. vt dicit
 iij. meth. Sic igit illud supueniēs dicit ad-
 ditā entitatē. sic dicit additā vnitatē. z p̄ oīs
 etiam iuxta tua p̄ncipia illa erūt v̄e aliq̄ mō di-
 sticta Ad q̄rtū dicit sic ad terciū. z addit q̄
 rō albedis nō magis inest maiori albedini q̄
 2 minori. nec p̄fecti inest q̄uis p̄fectior sit albe-
 do. Sz illud q̄d hic addit multiplicē iclu-
 dit defectū. Primo q̄ vna albedo nō ē maior
 alia loq̄ndo de magnitudine eēntiali de q̄ ille
 doctor ad p̄ns loq̄t. sz solū magnitudie ma-
 teriali siue fūdamēntali. Propt q̄d dixit arist. i
 p̄dicamēt. Quāta ē superficies tantā albedinē
 dices. q̄ dicat. Nō ex magnitudie eēntie p̄pe-
 tit talibz formis p̄dicatū h̄ q̄ dicāt magne. sz
 solū rōe extēsiōis quā fortitū ab extēsiōe suo-
 rū subiectoz. sec̄m̄ ē de v̄tutibz. vt parui su-
 2 per̄. P. dicere q̄ rō albedis p̄fecti nō p̄ue-
 niat vni albedini q̄ alteri. posito q̄ vna albe-
 do p̄fectior sit alia. loq̄ndo de p̄fectōe eēntiali
 de q̄ ad p̄ns ille loquit. ē tollere adeq̄tūz iter
 diffinitionē z diffinitū. z ē dicere q̄ diffinitō
 nō sit sermo exp̄ssiu⁹ q̄d dicitatis z essentie rei. q̄
 oīa sūt z̄ arif. i li. topicoz z multis alijs locis
 2 v. p̄ egid. Sūt etiā quidā aliq̄ q̄ directe arguūt z p̄-
 1 dicitā opiniōz n̄ri doctoris. P̄io sic. si cari-
 tas q̄tuz ad eēntiā ē indiuisibilis. q̄ quicūq̄
 hō ep̄ns i caritate h̄ret tantā caritatē q̄tā h̄z
 2 xps. oīs ē falsū P. si caritas auget p̄pter
 dispōez subiecti cū tal̄ dispositio intēdat. aut
 h̄mōi dispositio h̄z grad⁹ i eēntia. aut intēdit
 rōne alteri⁹ dispōnis. z sic vel erit p̄cessus i in-
 finitū. vel dabis aliquā formā h̄ntē grad⁹ in

eēntia. qua data eadē rōne q̄libet alia forma
 gradus habebit i eēntia. P. si caritas possz
 augeri p̄pter dispōem subiecti. eadē rōne pos-
 set in inui p̄pter indispōem subiecti. oīs ē sal-
 sū. oītia p̄z. q̄ vt d̄r. i. post̄. Si affirmatio
 ē cā affirmatiōis. tūc negatio erit cā negatio-
 nis. P. eē accidētis nō differt ab eēntia ac-
 cidētis. q̄ si suscipit aliq̄d accidēs magis et mi-
 nus fm̄ eē. etiā suscipiet fm̄ eēntiā. q̄ q̄ sūt ea-
 dē z indistincta. q̄cquid p̄uenit vni z reliquo
 q̄ rē. P. si ex sola maiori vel minori dispō-
 5 ne subiecti forma suscipet magis z min⁹. tūc
 aer eq̄lit dispōsit⁹ eq̄liter illuminaret ad p̄ntiā
 lune sicut ad p̄ntiā solis. cur⁹ oppositū euidē-
 ter exp̄mur. P. arguūt q̄dā aliq̄ sic. Si ca-
 ritas eq̄ p̄fecte q̄tum ad eēntiam eēntiā quoli-
 bet beato. tunc oēs eq̄liter p̄marent. oīs ē sal-
 suz teste xpo q̄ in Johe ait. In domo patris
 mei māshones multe sunt. p̄bat oītia. q̄ p̄e-
 miū nō n̄det actui sed habitui caritatē. P.
 6 capacitas supioz angeloz est maior q̄ inferi-
 orū. sz p̄fectio debet eē p̄portioata p̄fectibili.
 q̄ si angelus supior nō h̄ret maiore caritatez
 essentialiter q̄ inferior. tunc inferiori existēte
 beato p̄pter repletionē siue capacitatē. supior
 nō eēt beatus. q̄ pen es suā capacitatē non es-
 set repletus. P. p̄m̄etator. vi. phisicoz ait.
 7 q̄ cū aliquid mutat de albo in nigz. p̄m̄ ha-
 bet de termino a quo. z p̄m̄ d̄ termino ad quē.
 q̄ h̄mōi forme essentialiter h̄nt p̄tes. P. ar-
 guunt aliq̄ hoc idē sic. Si tales forme nō ha-
 9 berent gradus in eēntia. hoc esset pro tāto. q̄a
 essentie eaz sunt simplices. sed esse nō est mi-
 nus simplex q̄ essentia. ergo nec haberēt gra-
 dus in eē. P. oīs realis alteratio terminat
 10 ad verā qualitātē. sed motus intēsiōis quo
 forma suscipit magis est vera alteratio. q̄ ter-
 minat ad aliquā qualitātē. sed talis qualitas
 nō potest esse illa que p̄fuit. q̄ ad illud quod
 est actu nō est motus. cū motus sit actus en-
 tis i potētia fm̄ q̄ i potētia. vt p̄z. iij. phisicoz
 Nec p̄t eē totaliter altera forma a p̄ma. q̄ p̄
 hoc p̄ma nō intēderet. etiā due forme solo nu-
 11 mero d̄ntes eēnt i eodē. q̄ erit fm̄ aliū gradū
 i eēntia eiusdē forme. qui vera q̄litas dici po-
 test. P. relatio nō p̄t intēdi nisi intendat
 suū fundamētū. sed p̄cipatio forme ē q̄dā
 relatio cui⁹ fūdamētū ē ipsa forma. q̄ non p̄t
 maior vel minor p̄cipatio eē. nisi forma i es-
 sentia sua habeat gradus z p̄tes. Sed illa
 q̄uis sint difficilia. t̄n solui p̄nt ex dictis do-
 12 ctoris nō s̄n b̄n intellecti. Ad cui⁹ intellectū
 ē aduertēdū q̄ nō p̄ oīa p̄s̄r ponit doctor nē

Alexander
 augustinus
 fis. 2. q̄. 12.
 6
 7

Aliq̄ ad id.

Materia
 solutiois.

susceptione fieri i caritate et ceteris formis. quia licet eadem aie magis disposite vno tepe qz alio eadem caritas ter magis esse. vt dixit ille doctor: distinctioe. xvij. q. viij. tamē deus rōe sue libertatis sine omī nra cooparōe pōt aie infū dere caritatē. et ipsā disponere iuxta libitū sue voluntatis. sicut dixit ille idē doctor: eadez di/ stinctioe. q. vl. Ad p̄mū igit argumētū di/ cēdū qz q̄uis i p̄po nō sint ples ptes eēntie ca ritatis. qz tales ptes caritas nō hz. ē tñ in eo eē carissimū et deo maxime gratū. qz sicut dicit doctor: noster dist. xvij. q. xi. aia xpi tantā re/ cepit gratiā et caritatem qua sic replebat eius capacitas taz actualis qz possibilis. qz si talis anima vltorius fuisset aucta in gratiā. nō re/ māssisset in eadē specie. Ad scdm dicēdum qz q̄uis illud argumētū aliquā apparētā ha beat de alijs accētibz magis et minus suscipiēti/ bus via naturali. de caritate tñ et grā et ceteris p̄tibus a deo p creationē infusis nihil p̄clu/ dit. quia oēm talē formā deus pōt fm magis et minus intumare subiecto nō illa p̄ua requi/ sita dispositioe. ita qz eadē eēntia caritatis idi/ uisibilis fm grad⁹ essentialis fm qz magis a suo creatore intumaf subiecto et intumaf ra/ dicaē in eo. fm hoc dat magis et nobilius esse subiecto. et magis participat a subiecto. Sz q̄stum ad susceptionē magis et minus p̄out est i rebus naturalibz. tunc doctor n̄ met fa/ cit illud argumētū p̄tra se. ij. suo quolz. q. xiiij. Et m̄det ad ipsum sic. Dicit em̄ qz intentio et remissio que est in secūdis qualitibus redy/ cit i intensionē et remissionē que est i p̄mis q̄ litaribus. et illa reducit vltorius i intensionē et remissionē que est i raritate et densitate. hec autē que est in raro et denso nō reducit vltori/ us in aliquā accidentalē dispositionē. sed im/ mediate reducit i partes quātitatiuas mate/ rie. qz ex sua natura hoc habet qz p̄nt ab agen/ te p̄strungi. et sic intēditur densitas. et possunt ab eodem agēte distēdi et dilatarī. et sic inten/ ditur raritas. Et per hoc cessant multe cau/ lationes que a modernis doctoribus indu/ cūtur cōtra doctorē nostrū. que omnia proce/ dunt ex ignorātia istius solutiōis. Et si ali/ quis in stare dices qz calidū et frigidū. humi/ dū et siccum nō debet reduci ad rarum et den/ sum. quia qualitates prime nō debent reduci ad secūdas. Respondet doctor ibidem. qz q̄uis calidū et frigiduz tē. sint priora raro et denso p̄ compationē ad agens. quia agēs ca/ lesfaciēdo rarefacit. raritas tamen et densitas sunt priorēs quātūm ad materiā. quia mate/

ria rarefiendo calefit. Et quia illa solutio fit i ordine ad materiā. igitur tē. Ad tertium parebit i quarto isti⁹ questōis articulo Ad quartū. dicēdū qz esse accidētis ē quidā mod⁹ p̄fectius que fortit subiectū ex p̄iūctōne sui cū accidēte. qui quidē mod⁹ nō est essentia ac/ cidētis. quia ille modus intēditur et remitti/ tur fm qz ipm accidēs magis et minus subie/ cto intumaf. Ad quintuz respōdet noster doctor. i. sniaz. disti. xvij. q. viij. in solutiōne quarti argumēti dices. qz nō est silē et luce et de formis realibus de quibz ad p̄ns ē sermo. qz lumē intēntionaliter est in medio. qd p̄bat. qz due intēntōes solo numero d̄ntes a duabz cādēlis deriuare p̄nt sil esse i eadē pte mediq. qz si tales cādele i eadē linea ex opposito po/ nātur. hō eēs in vna pte videt illā q̄ sibi op/ ponit. et eēs i alia pte eiusdē linee videt aliā. quod nō p̄tingeret nisi in omī pte illius linee eēt intēntōes ambaz cādēlaz. que tamē solo numero differūt. Et qz talia intēntōalia repē/ dēt q̄si totaliter ab agēte. qz nō solum in fieri. sed etiā i facto esse et i p̄seruari dependēt a suis productiuis. hinc est qz a fortiori agente pu/ ta a sole aer etiā minus dispositus potest ma/ gis illuminari qz a luna vel debiliori agente aer purior et magis disposit⁹ illuminet. Hinc est etiā qz plura lumina simul p̄ntia eidem ae/ ri magis illuminat eū qz vnū lumē. Quo/ rum omnū oppositū videmus in formis re/ alibus. Forte dices qz idē videmus in for/ mis realibus realiter a suis agētibz inductis i subiectis. Positis em̄ duobus calefactibili/ bus p̄ oia eque dispositis. et vnū illoz ponat iuxta vnū solū cartonez. et aliud iuxta maci/ mū ignē. nō obstāte equalitate dispositiōis i eis. illud i quod agit ille maxim⁹ ignis magis calefit qz illud i quod agit solus carto. igitur nō solū rōne dispositiōis subiecti maioris et minoris forma realis dat magis et minus eē verūctiā ex virtute agētis. stante eadē disposi/ tiōe subiecti. possumus q̄ dicere qz nō solum q̄stū ad formas intēntionales. verūctiam quā rū ad formas reales maior effectus inducitur ex virtute agētis i subiect⁹ eodē modo dispo/ sitis Respondet qz predicto casu posito qz us talia passa in principio sunt eodē modo disposita. p̄seuerante tamē actione predicto/ rum agentū circa hmōi passa immediate fit difformis dispositio. quia ille magnus ignis ratione sui predominij sup tale passum velo/ citer disponit ipsum et intense. propter quod tale passuz q̄uis nō recipiat plures gradus

Ad 3
Ad 4

Ad 5

Instantia

Solutio

a eadē rōne q̄ h̄t alia form
i eēntia. p̄ a caritate p̄
ipōm subiecti. eadē rōne
indispōm subiecti. q̄
vd. i. post. Et ista
s. nūc negato et cā magis
accētis nō differt ab
ip̄t aliq̄d accidētis magis
suscipit fm eēntiā. qz
a. q̄ quid d̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
sola maior vel minor
ma suscipit magis et
sūc̄cliter illuminat
m̄ā solis. cur op̄tōm̄
p̄ arguit d̄ā in i
et q̄m̄ ad eēntiam eēnti
eōs equiter p̄m̄m̄m̄m̄m̄
q̄ in Jobe ait. In domo
s multe sunt. p̄bat p̄m̄
actū sed habuit carit
yoz angeloz et m̄m̄m̄
tē et p̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
yoz nō h̄t m̄m̄m̄m̄m̄
inferior. tunc m̄m̄m̄m̄
p̄tationē sue capacitate
qz p̄n̄ es sua capacitate
p̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
mutat et alio in magis
no a quo. et p̄m̄m̄m̄m̄
e essentialiter h̄t p̄m̄
doctē sic. Si talis p̄m̄
us in eēntia. hoc est p̄m̄
sunt simplices. sed eēnti
et q̄ essentia. ergo nec debet
p̄. ois realis alteras tem
litatē. sed motus intēntio
ur magis est vera alteratō
quā qualitatē. sed talis
illa que p̄nt. qz ad illud
st motus. cū motus sit actu
fm qz i q̄ntia. v. p̄. v. p̄. v.
totaliter s̄m̄ forma a p̄m̄
intēntō. m̄ā due forme
s eēnti eodē. qz eēnti fm alio
dē forme. qui vera q̄ntia
elano nō pot̄ intēdi. m̄m̄m̄
nem̄. sed p̄ncipano forme
d̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
deat gradus et p̄m̄. p̄m̄
fficialia. m̄ solū p̄m̄m̄m̄
n̄ v̄n̄ intellectū. Sed m̄m̄m̄
qz nō p̄ oia p̄m̄m̄m̄m̄m̄

Solutio
Ad 1

Ad 2

actua/
m

Instantia

Solutio

dispositioe materie. qz hmoi dispoes sunt ad hoc vt ipsa materia diuersimode pficiat fm diuersos gradus i esse pualr pccetos in eade eentia forme.

Ad 2 pze loquedo non est forma. sicut via no est terminus. qz mor e via i formaz. Et si aliq mo fm suu ee materiale motus diceret id e qd for ma. vt sic ipse mor no ee diuisibil. nec hret pres eentia lr disticta. Sz fm suu ee forma / le mor e quida fluxus z e quid forma lr successi uu. z vt sic no est id e qd forma. cuz forma sit fm sua natura ens forma lr pmanes. Lome. etia videt ibi loq de pnbz qstatiuis. qz si ali qua magnitudo q est calida dz frige fieri. illa magnitudo no sil relinqt calore in oibz suis pnbz. sz successiue.

Ad 3 ma fit p ageris actione actu i subiecto fm ma gis z min. in qtu subiecto magis z min? di / spolito p actione ipsius ageris forma dat ma gis z minus ee. z isto mo fm magis z minus etia fuit in poteria anqz est z i actu. sed nec nuc actu suscipit magis et minus i eentia. nec tuc ad tales gradus fuit i poteria. Magis etia p pze diceret q forma dat esse fm magis z mi nus. qz q suscipiat esse fm magis et minus. quia forma no suscipit esse sed dat esse. z sub / iectu per forma suscipit esse. Minor ergo est neganda modo quo ille ponit ea. Est igitur alia opinio que ponit q forma suscipiat magis z minus p additione partis eiusde ra tiotis cu pcedere. puta caritas per additione noue caritatis. z sic de alijs. Et probatur sic.

1 Sicut trahes siue tendes arcu curuitate ad / dit curuitati. sic intedens albedine siue augel caritate. albedine addit albedini. et caritatem caritati. P. videmus ad sensuz q plubuz addituz plumbz. totu efficitur ponderosius ex hoc q grauitas addit grauitati. z ignis ad dituz igni totu efficitur calidius p additio / ne vnus caloris ad aliu. Sic igitur eodem modo est in alijs. P. can dala superueniens

4 cadele magis illuminat aerē. P. sicut se ha bet augmeratio quatitativa ad quatitate. sic se habet alteratio intesiva ad qualitate. sed il / la no potest fieri sine additoe noue quatitatz g nec illa sine aductu noue qlitatz Sz illa opinio stare no pot. qz vel caritas supuenies faceret vnu cu caritate pexnte. z tuc vna cari / tas est z forma z pfectio alteri. z altera eet sb / iectu istius. vel maneret ab ea disticta. z tunc duo accnta realia solo numero dña eent siml in eode. Ad pmu g dicendu q qz p hmoi tractu subiectu curuitatis flectit in extremis

vltra suam medietate. et p psequens ad cur / uitate melius disponit. ppter quod eadem q pzfuit sine aliqua alia de nouo superueniete dat tali subiecto magis esse curuu. Sivero p continuatione hmoi tractus extrema totali / ter conungeretur. tunc dico q prima curuitas tolleret z inducit forma circularis figure que specie differt a prima curuitate. Ad ij. dice

Ad 2 duz q sicut si alba superficies adiu gatur albe superficies. ex hoc no suscipit magis intesive. sic eode modo de plumbz z igne. In eade em parte plumbi nec est maior grauitas nec ma gis graue esse qz ante fuerat. Sicut em plu / res homies simul iucti fortius trahut nauē. nullus tamē eoz propter iuictione talem ad alteru est fortio: in seipso intrinsece. Sic li / cet illi plures ignes simul iucti extrinsece pos sent i fortioze actōem. intrinsece tñ ex hoc nul lus eoz esset magis calidus. q si oppositum. qnqz apparet hoc esset p tato. quia materia nullius eoz vel saltē alterius no erat perfecte intesa vel summe ad caliditatez disposita an hmoi iuictione. z facta iuictione perfecte di / sponit. z p psequens intesius ee recipit.

Ad 3 terciu dicendu q no est ad pposituz. vt patuit supius. qz lumē e forma intesionalis. Ad

Ad 4 quartu dicendu q no est simile de qntitate z alijs formis. qz sola quatitas e p se diuisibil i ptes eiusd rationis. ideo ipsa fm tales ptes ppze augmentat. Nulla autē alia forma est diuisibilis in hmoi ptes nisi p accidēs. puta rone quatitatis put fundat in quato. z ideo no pnt tales forme intedi vel augeri intrinse ce fm eentias. sed soluz fm esse intesum et re / missum penes dispositione subiecti. Sed

Instantia forte dices. Si de separet duos calores. quo ru vnus suo subiecto dat magis esse calidu. z alter minus esse caliduz. adhuc illi calores separati tenerent gradus suos qzuis essent sepa rati a subiecto. z p conseques ab omni dispo sitione subiecti. Dic diceret doctor noster q nulla qualitas pot separi etia p potētia rei ab oi subiecto. qz hoc implicaret dictionez vt ipse pbat. ij. Iniaz. dist. xix. q. ij. Dato tamen q ita fiat. tunc dico q deus virtute sua cōser / uans hmoi accidens supplet omne illud qd hmoi accidens in tali gradu perfectionis cō seruauit i subiecto anteqz separatur. ppter qd virtute diuina conseruante. tale esse et opera ri. aut saltem equiualeus habebit separu. qua le habuit cum erat subiecto z dispositioibus subiecti coniuictuz. Alij dicunt q prima forma cedit et corrum pit. z perfectior forma

Solutio

Dpi. qra

o 4

... inus simplex...
... magis disposita...
... ad eandem...
... id est esse...
... illud esse...
... ad vnde...
... ut virtualiter...
... sic quos...
... i capite...
... e. rdo...
... i relato...
... ano. Sed...
... iōz...
... niones...
... minus. Dicit...
... forma...
... soluz...
... sed etia...
... no econ...
... ppter...
... ma. puta...
... est dispo...
... i minus...
... subiecto...
... no est...
... i comple...
... igitur...
... gradus...
... iato. qz...
... a gener...
... recedat...
... ale r fm...
... e r fm...
... ma en...
... ite in...
... z minus...
... eius su...
... abut p...
... cu sub...
... b i fm...
... la occludit...
... arca vocat...
... p pte...
... p pte...
... iderata...
... eentia...
... i forma...
... us materia...
... ter q diuersi...
... ppter diuersos...

Scotus.

otra sco.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Instantia

Solutio

Dpi. qra

introducitur primam continens in virtute. et sic suscipitur magis. quia in omni motu reali terminus a quo et terminus ad quem sunt incommpossibiles. ita quod necessario unus abijcit altero acquisito. Sed in omni motu intentionis terminus a quo est forma remissa. et terminus ad quem est forma intensa. ergo acquisita intentione abijcitur remissa. **1** P. non minus sunt incommpossibiles terminus a quo et terminus ad quem in motu ad formam quam in motu ad ubi. Sed in motu ad ubi cum terminus ad quem acquiritur necessario terminus a quo relinquuntur. ergo idem quod prius. **2** P. contraria non possunt esse simul. sed plus. v. plus corporum dicitur. quod minus albus et magis albus sunt contraria. Sed illud dictum non solum est falsum. verum etiam periculosum. quia fide credimus christi corpus manere tandem sub speciebus hostie quod diu manet ibi homo species et non ultra. sed planum est quod illa hostia in accidentibus siue speciebus suis suscipit magis et minus. ergo si in tali motu species prime corrumpitur. tunc intensus vel remissus huiusmodi speciebus non remaneret ulterius sacramentum. quod est contra fidem. **3** P. frigidum plus sensu calido remittit calorem. Si ergo calor remissus esset essentialiter alia forma a calore procedenti. tunc frigidum generaret calidum per se. quia agens naturale per accidentem corrumpit. non enim corrumpit nisi in quantum per se inducit aliquid in materia. ut patet per commentatores. xij. metaphisice. sed ipsum frigidum non potest inducere frigiditatem. quia illa stare non potest cum calore in illo secundo gradu remisso primo. nec tepiditate eadem ratione. ergo per se solum induceret calorem. quod est impossibile. Ad primum igitur dicendum quod terminus a quo non est essentia forme absolute simpliciter. sed est ipsa forma secundum esse quod dat subiecto penes dispositiones protulic in subiecto existentes antequam talis motus incipiatur. terminus autem ad quem est eadem forma essentialiter secundum esse acquisitum ex dispositionibus inductis per tale motum. non oportet ergo quod forma prima tollatur. sed sufficit quod cesset in materia quam ad eam primum. et incipiat ibi esse quod ad eam secundum.

Ad 2 Ad secundum dicendum quod maior est vera sumendum forme per terminum. etiam minor est falsa. quia in motu circulari idem punctus potest esse terminus a quo et terminus ad quem. Ad tertium dicendum quod quousque maneat eadem essentia albedinis quam primo statim cum imperfectionis dispositionibus dat minus esse albi. et postea in ductis perfectionibus dispositionibus dat magis esse albi. non tamen manet simul minus

Contra eam

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

albi et magis albi. eo quod iam esse transierit secundum quod erat minus albus. et tunc modo sit esse secundum quod actu est magis albus. Alii dicunt quod caritatem augeri quantum ad essentiam suam potest intelligi dupliciter. Uno modo secundum partes formales. et appellantur partes formales talia siue ne quibus impossibile est rem esse. sicut est differentia rei. vel genus. Alio modo secundum partes tales que adveniunt et recedunt. sicut dicuntur carne secundum formam que permanet. secundum materiam autem que fluit et desluit. Primo modo ut dicitur forma non recipit magis et minus. Secundo modo recipit magis et minus. Sed nec illud valet. quia forma simplex non habet partes materiales in essentia sua. nisi per accidentem sibi competant. puta ratione subiecti in quo fundatur. si illud est quantum tunc talis forma extenditur et habet partes accidentales sibi competentes. Sed caritas de qua ille loquitur in illa questione est forma simplex. et non fundatur in subiecto quanto.

Est igitur quidam alius qui ea que ponit videtur radicaliter ex iam dictis transisse. Dicit enim quod omnem formam que intenditur. necesse est intendi per acquisitionem alicuius realitatis participans forme illius specificam rationem. quod omnem quod movetur est in potentia ad illud ad quod movetur. quod motus est actus eius in potentia secundum quod in potentia. ut dicitur in ij. phisice. Omne autem quod est in potentia caret aliquo actu in quem tendit per motum. ut patet in ij. metaphisice. Sed subiectum est ista sub forma remissa. vere movetur ad realitatem aliquam pertinentem ad genus qualitatis. ergo necesse est quod aliqua realitas illius generis per intentionem acquiratur. Addit tamen postea quod realitas illa secundum quam minor caritas perficitur. non potest esse integra caritas. et precise distincte participans realitatem aut rationem specificam sicut unum individuum caritatis. sed participat rationem caritatis per quamdam reductionem. ita quod potest dici minor caritas. Est enim illa realitas omnino impossibilis et re et intellectu. unde nec per divinam potentiam est factibilis per se quod capiat esse precisum et demonstratum. nec est intuitive intelligibilis etiam ab angelico intellectu sed solum est cognitibilis. Sed illa non videtur esse vera. quod talis realitas augens essentiam caritatis. nec cessario a deo creabitur postquam creata fuit essentia caritatis. et per consequens ita terminabitur actus creationis ad huiusmodi realitatem. quod non terminabitur ad essentiam caritatis. quod nulla factio terminatur ad illud quod ante factum est quod incepit talis factio. sed essentia caritatis ante facta est quod incepit factio istius realitatis. Quare autem quod

Dpl. alex. augustini.

Contra alex. andrea.

Aureolus

Contra alex. reolu.

Distincte terminat actū diuine creatōnis. h̄ di
stincte potest a deo produci p sui oipōtētiāz. z
distincte pōt ab angelo cognosci. z potest ee
ens remōstratū. que oīa p̄cise sunt p̄tra te. ḡ

2. P̄. oīs realitas vel ē materia. vl forma.
vel p̄positū ex vtroqz. vel modus alicuiꝝ illo
rū. sed illa realitas quam tu ponis nō est ma
teria. quia tūc caritas cuius rationē specificaz
participat eēt ens materiale. nec forma vel cō
positū. quia tunc posset precise produci et co
gnosci. quod tu negas. nec modus. quia mo
dus nō augmentat essentiā rei. sed illa reali
tas superueniens auget essentiā caritatis fm̄

3. P̄. quādo aliqua sic se habēt q̄
vniū est maioris p̄fectionis vel entitatis q̄ al
terū. si illud quod est minoris entitatꝝ potest
habere entitatē p̄cīsam z distinctā sine illo qd̄
est maioris entitatꝝ. tūc z eōuerso nō repuḡt
illi quod est maioris entitatis. habere entita
tem p̄cīsam ab eo quod est minoris entita
tis. z maxime potentia dei in talibus operan
te. Sed si caritas augetur in essentia modo
quo tu ponis. tunc potest contingere q̄ cari
tas superueniens est maioris entitatis q̄ pre
existens. quia vni p̄uero qui hodie habet mi
nimū gradū caritatis. cras deus posset infun
dere maiorem caritatē q̄ habeat quicunqz be
atorū. tunc plane pateret q̄ caritas superueni
ens quam appellas concaritatē. esset maior
p̄fectionis z entitatis q̄ caritas p̄existens.
Eū ergo illa p̄existēs habuerit entitatē p̄cīsam.
ḡ z huic nō repugnat h̄re entitatē p̄cīsam.

4. P̄. aut gradus p̄ceptis z gradus supueni
ens sunt eēntialiter ordinati. aut nō. Si sic.
tunc tales gradus necessario differunt specie.
quia impossibile esse eēntialē ordinē inter ea
que sunt eiusdē speciei. z sic gradus supueni
ens nō p̄ciparet eādē rōem specificā cū p̄
cedēte. cuiꝝ p̄positū tu affirmas. Si nō sūt
eēntialiter ordinati. tunc ita p̄cīsam entitates
poterit habere scd̄s a p̄mo sicut p̄mus a scd̄o.
qz i nō eēntialiter ordinatis sicut deus vel na
tura pōt p̄ducere p̄mūz absqz scd̄o. sic scd̄m
absqz p̄mo. Ad rōem suā dico q̄ illud qd̄
mouet motu intētionis ē i potētia ad vltēri
rē gradū in esse. nō autem in essentia. z illo eē
caret. z ideo tendit ad ipsum p̄ talem motuz.
Est etiam in minōri manifesta p̄titiō princi
pij. quia hoc ille deberet probare. vīcz q̄ sub
iectū existens sub forma remissa vere mouet
ad realitates aliquā pertinet ad genus qua
litas. accipiēdo realitatē p̄ parte eēntie ipi
us qualitatis.

Solutio
d̄nis sic.

Quātuz ad terciuz

Tercium
p̄ncipale.

principale. vtrum caritas augeri possit in in
finitum. Dico q̄ caritas simpliciter z absolu
te nō potest augeri i infinitū. fm̄ quid tamen
z respectiue potest augeri in infinitū. et sumo
hic argumentū intēsiue z nō extēsiue Pri
mū p̄tō sic. Omne quod recipit in aliquo
limitato z finito. fm̄ suam naturā est limita
tum z finituz. z p̄ se sequens nō potest simpli
citer crescere in infinituz. caritas est h̄mōi. er
go zc. P̄. oīs natura q̄ est intēsiuibilis z au
gibilis in infinituz. illa est remissibilis et di
minuibilis in infinitū. Un̄ qz q̄nto vt q̄ntū
est nō repugnat augeri i infinitū. ḡ quantuz
vt quantū est puta mathematice sumptū est
diuisibile z diminuibile i infinitū. Sed nec
caritas creata nec aliqua alia forma suscipi
ens magis z minus est remissibilis in infini
tum. als calefaciens posset per infinitū tem
pus remittere frigidum. q̄ nunqz induceret
aliquem calorem. eo q̄ semp aliquid frigidū
tatis remaneret in illo subiecto. Est i instā
tia ferretur de numeris contra maiore p̄posi
tionē qui augent in infinitū. nō tū diminiū
tur in infinitū. eo q̄ statim habeant ad ipsaz
vnitatem. R̄ndeo q̄ hec instātia nō est ad
p̄positum. quia nos loquimur de gradibus
forme eiusdē speciei. numeri autē differūt spe
cie. Scd̄m conclusōz p̄tō sic. Sicut se ha
bet noticia abstractiua vie ad noticia intui
tiuam patrie. sic se videt habere caritas deside
ratiua vie ad caritatē fructiua patrie. sed si ab
stractiua vie augetur siue intenderetur in
finitum. nunqz tamen posset q̄stum ad perfe
ctionem noticia equari noticia intuitiue pa
trie. ergo si zc. P̄. q̄ncunqz aliqua sic se ha
bent q̄ actus vniuz q̄uisqz intēdat nō pōt
eq̄ri actui alteri. nec eius p̄fectōem attingere.
attū sp̄ p̄ sui intensionem sibi poterit magis
ac magis conformari. tūc illud cuiꝝ actus sic
intendit pōt dici aliquo mō augibile siue in
tensibile in infinituz. sed actus caritatis vie
isto modo sic se habet respectu actus caritatis
patrie. ḡ zc. Maior p̄z. qz cū habet cognosci
mus p̄ p̄rios eozū actꝝ. ideo ex cōditionibz
ipozum actū iudicamus de cōditionibz ipo
rū habitū. Minor p̄z. qz actꝝ p̄p̄ri carita
tis vie est amor desiderij qd̄ necessario est cuz
motu z affectōe ipsius animi. p̄pter quod di
xit August. in cōfessionibus suis. Ad te feci
si nos d̄ne. z in quietuz est cor nostrū donec

Sōdo 1

2

Instantia

Solutio

Sōdo 2

2

requiescat i te. Sed act^o ppri^o caritat^{is} patrie est delectabilissima & beata fruitio & plena me^o quietatio. Sed planuz est q^o p^odict^o act^o caritatis vie. cuz nullo modo possit habere p^ofecta delectatione & plenaz quietatione. nullo modo poterit equari beate fruitioni. Q^o autē h^omoi actus caritatis vie possit sp^o magis con^oformari actui caritatis patrie. patet. qz viator existens i statu p^ofectoz i suis opationibz nō est minoris efficacie qz ex^ons in statu penitēti^o um seu de nouo p^ouer^oz. sed existēs i statu pe^onitentiū tante fuit efficacie gratia dei sibi coo^operate. q^o ex merito suo actus sue caritatis ma^ogis fuit depuratus. & p^osequens actui patrie magis p^oformatus. quod patet. qz als de sta^otu penitentiū nō peruenisset ad statū p^ofecto^o rū. ergo eadē ratione vel potiori hoc v^olterius
3 continue poterit p^omereri. P^o idēz confir^omo sic. De rōne viatoris est q^odiu manet via^o tor si inutiliter ociosus nō fuerit. semp suo ter^omino poterit magis appropinquare. nā quic^o quid nō p^otingit terminū poterit pp^oinquius accedere ad terminū. sed sola intēlio caritatis facit nos appropinquare termino nostre pere^ogrinationis. qz sicut sola caritas fm^o augmē^o tū diuidit inter filios p^oditionis & regni. sic so^o la caritas iuxta suū augmentuz nos facit ap^o propinquare ad h^omoi regnuz. hoc em nulla virtus potest fm^o se excepta sola caritate. cum o^ois alia virtus possit esse in formis. & p^o conse^o quēs sine merito. Dato igit q^o deus iustū via^o torē p^o infinitū tēpus dimitteret viatorē. cari^o tas i infinitū posset augmentari. q^ouis nūq^o eq^o ref^o caritati beatorz. Sed p^otrariū p^ome con^o clusionis tenēs quidā doctor ponit absolute q^o caritas potest augeri i infinitū. qz nec fm^o ra^o tionē pp^orie speciei caritas h^oz terminū. cuz sit p^oicipatio q^odā caritat^{is} infinite q^o est sp^oūssētūs. nec ex p^ote agētis. qz deus q^o est infinit^o p^oducit caritatē. nec ex p^ote subiecti. qz q^onto magis ca^o ritas intēdit tanto magis capacitas subiecti auget. nunq^o em vas aliquod posset impleri liquore. si quāto plus susciperet tanto habili^o us fieret ad suscipiendū. p^opter q^od vt dicūt in
1 infinitū pōt fieri augmentū caritatis. P^o eā
2 dē clusionē quidā alij probāt sic. Sp^o rō et mēsurā habet sumit^o ab obiecto. cū igit boni^o tas diuina q^o ē pp^oriū obiectū caritatis sit i infi^o nitū diligibilis. g^o rē. P^o p^ofectibile p^o carita^o tē pōt fieri i infinitū sp^o nobili^o. g^o caritas pōt i infinitū semp augeri & intēdi. p^ontia p^otz. quia sp^o debet esse p^oportio inter p^ofectibile & p^ofecti^o onē. antecēdēs p^obat. qz de^o pōt i infinitū crea^o

Thōas 3

Alij ad id

1

2

re angelū nobilitore. qz nulla creatura pōt ex^o haurire potētā creatoris. cū g^o volūtas āgeli sit pp^oriū subiectū caritat^{is}. g^o rē. P^o vbi ter^o min^o ad quē accedit p^o intēsiōnē alicui^o forme
3 distat i infinitū. ibi crementū illius intēsiōis potest esse i infinitū. s^o termin^o p^o quē accedi^o mus p^o intēsiōnē caritatis distat a nobis i in^o finitū. ergo rē. Sed illa opinio exp^osse esse
4 videt^o Aug. ench. c. vl. vbi ait sic. Mitigat^o autē cupiditas caritate existēte. donec veniat
1 ad tantā magnitudinē qua maior esse nō pos^o sit. P^o nullus motus alteratōis pōt eē infi^o nitus. vt patz. vij. phisicor^o. s^o ois mot^o intē
2 siōis ē motus alteratōis. g^o rē. P^o si sp^o intē
3 dere^o siue extēdere^o volūtat^{is} capacitas fm^o in^o tensiōnē caritatis. tūc null^o posset eē beatus. quia nunq^o repleret capacitas. nullus autēz
4 beat^o esse potest. nisi tota sua capacitas sit ple^o ne quietata. & p^osequēs repleta. ergo rē. P^o
5 causa formalis nō potest dare materie seu sb^o iecti causalitatē materialē seu p^oditōz materia^o lē. sed receptibilitas seu capacitas est cōditio materialis. ideo capacitas nō potest augeri
6 subiecto ex collatione caritatis. ergo rē. P^o talis capacitas voluntatis quam ponis. vel
7 est idē quod natura volūtat^{is}. & tūc sicut na^o tura nō potest crescere i infinitū. in p^o illd^o au^o gust. iij. super Gen. c. ij. Omnis natura ē cer^o tis limitibus circumscripta. Et. ij. de anima. Omniū natura cōstantuz est certa mensura magnitudinis & augmēti. Sic talis capaci^o tas idem existēs quod volūtas nō poterit cre^o scere i infinitū. Aut dicit perfectionē additaz volūtat^{is}. & tūc sequitur idē quod prius. quia p^ofectio & p^ofectibile sunt p^oportio nāta. fini^o tū autē & i infinitū nō sunt h^omoi. ergo rē.
8 P^o nō magis habet deus rōez infiniti inq^o 6
9 tū est causa productiua caritatis. qz inq^ostum
10 est causa cuiuscūqz alterius creature. sed rati^o one infinitatis diuine nō arguit aliq^od produ^o ctū a deo crescere i infinitū. ergo nec de caritate hoc arguere debemus p^opter dei producentis
11 infinitatez. P^o si caritas nō haberet termi^o 7
12 nū fm^o rationē pp^orie speciei ex hoc q^o est que^o dā participatio infinite caritatis tūc cū omis
13 creatura participet diuinā eēntiā que est for^o maliter infinita. sequeret^o q^o nulla creatura eēt
14 terminata fm^o rōem pp^orie speciei. p^ontia p^otz. q^oā
15 posita eadē cā sequit^o idē effectus. Ad p^omū
16 igit dicendū q^o ratio & mensura caritatis cre^o ate sumitur ab obiecto nō fm^o adequationē. quia sic deus solus habet caritatē. sed fm^o con^o formitatem obiecti ad potētā. cū igit capa^o

Contra thomā

Solutio Ad 1

Ad 2

caritas nostre voluntatis sit finita. ergo caritas
 non potest crescere in infinitum simpliciter. Ad secundum.
 Dicendum quod illi qui ponunt quod caritas est in diuer-
 sis angelis dicitur sic sicut et ipsi angeli. illi videlicet
 habent dicere quod si deus in infinitum semper produ-
 ceret nobilitatem angelorum. quod semper produceret nobili-
 tatem caritatis. Sed dato quod caritas eiusdem speci-
 ei sit in omnibus angelis. tunc potest negari veritas.
 quod cum eadem specie non possunt dari in finiti gra-
 dus nec essentia nec esse. non videtur quod aliquid
 possit in infinitum intendi simpliciter et absolute
 nisi mutet speciem. Propter quod dicunt solle-
 nes doctores. quod tanta fuerat gratia et caritas in
 christo. quod si amplius augetur fuisset non mansisset
 in eadem specie. Ad probationem dicendum quod quod
 eius homo propter perfectionem ad perfectibile re-
 quiritur in perfectioribus naturalibus. non tamen in su-
 pernaturalibus. Unde quis antea christi quam
 tunc ad sua naturalia sit inferior quam quod angelo.
 in praesens illud per. Minus est enim paulo minus ab
 angelis. caritas tamen christi maior est quam sit caritas
 omnium angelorum simul et vniuersae sumpta. Ad ter-
 tium dicendum quod maior est veritas accessus ad
 terminum in successu. sed sic non est de accessu ad
 obiectum caritatis. quolibet enim actu caritatis
 tale obiectum attingit. Ad minus dicendum quod
 quis naturaliter et tentatiue deo distat a no-
 bis in infinitum. est tamen cuiuslibet creature in-
 terior quam creatura sibi ipsi. sicut quod ait beatus Au-
 gustinus in libro confessionum. propter quod cuiuslibet cre-
 ature potest obiectiue iungi sicut bene placitum sive
 voluntatis. Virtus etiam sedes conclusio in
 pugnat ab aliquibus sic. Omne finitum per
 unum accessum attingi potest maxime ab eo quod est
 eiusdem rationis cum ipso. sed caritas cuiuslibet cri-
 stianus in patria est finita. et eiusdem rationis cum ca-
 ritate vite. ergo attingi potest quo ad sui equali-
 tatem per continuam intensioem caritatis ipsius vite.

Ad 3

1. P. dato quod aliquis in patria habeat tres gra-
 dus. et vnus viator habeat vnus. et idem via-
 tor per opera meritoria acquirat secundum gra-
 dum. non apparet quare non possit illum ter-
 tium gradum attingere. maxime cum sit eiusdem ra-
 tionis cum isto secundo quem iam adeptus est.

Ad 2 et 3

1. P. quod doctor noster hic ponit exemplum de
 angulo contingente resultate ex diametro et linea
 semicirculi. Respondet illi quod exemplum non est
 ad propositum. quia illi duo anguli sunt diuersarum ra-
 tionum. ideo per incrementum vnus non puenit ad
 equalitatem alteri. Sed caritas vite et caritas
 patrie est caritas eiusdem rationis. imo in eodem hoie
 supra est eadem caritas numero. sed in his que sunt
 eiusdem speciei. per intensioem vnus puenit ad similitudinem

alteri. Sed illa non concluditur. nec de me. nec de doctorum nrm. Presupponit enim doctor quod ille proficiens in caritate maneat viator. qua hypothesis supposita arguitur sic. Quicquid aliqua duo sic se habent quod eis realiter annexa a quibus abfolui non pnt sunt diuersarum rationum et quodammodo icopossibilia. tunc talibus sic permanetibus per intensioem seu incrementum vnus non puenit ad equalitatem alteri. sed caritas vite et caritas patrie sunt homini. ergo etc. Maior pars. quod non potest fieri coequalitas inter aliquam stater repugnata iter ea que ipsi sunt inseparabiliter annexa. sed minor patet expressse per Augustinum in omelia que legitur in festo Johannis euangeliste. Ad primum ergo dicendum quod licet caritas vite et patrie sint eiusdem rationis. tamen put est in viatore. est inseparabiliter coniuncta his que differunt ratione ab illis que necessario sunt requisita quo ad perfectionem caritatis que est in patria. pura hic est coniuncta enigmati fidei. ibi autem clare visio obiectum diligibile clarissime demonstrat. Dicendum autem viatoris reclusa est in carcere molis corporalis. de quo dicit Sapientia. ix. Corpus quod corrumpit aggrauat animam: et deprimat terrena habitatio sensum multa cogitantem. ibi autem extra est ab omni molestia corporali. His et alijs multis similibus statibus et permanentibus in viatore. planius est quod subiectum caritatis nunquam tam nobiliter disponet in via qualiter in patria. propter quod eadem essentia caritatis nunquam daret esse tam nobile et intensum quale daret in patria. cum ergo caritas non suscipiat magis et minus sicut essentia sed solum sicut esse. sequitur necessario quod viator manens viator nunquam per sue caritatis augmentum caritati coprehensiois poterit coequari. Sicut enim linea vnus cubiti signata in circulo decet cubito non crescente circulo semper magis dirigitur et accedit ad rectitudinem. et quicquid circulus cresceret in infinitum. nunquam pars illa manens in circulo fieret plene recta. Si tamen separaretur a circulo in breuissima morula posset perfecte dirigitur ita quod totaliter esset recta. Sic quis caritas viatoris annexa statui potest miserie que circulo similes. eo quod idem sibi respondeat per sine et pro principio. quia viator de terra oritur et iterum reuertetur. quis inquam talis caritas inter datur. manens tamen in fixa periodo illius presentis miserie nunquam erit plene recta sicut illa que est in patria. raptam vero extra statum predictum quasi in actu oculi perfecte dirigetur. Et per hoc patet ad secundum et tertium. arguendum.

Contra illa

Solutio Ad 1

Ad 2 et 3

ppositum. quia cum dilectio sit qdā uersio
mētis in xū. ḡ si pctm veniale hmōi uersio
nē retardat. ḡ dimiuit caritatē Rñ. q̄ licz
p ipsa venialia pctā actus caritatis q̄ ad suū
feruorē tepescat. habit⁹ tñ caritatis integer p/
seuerat. Ad scdm dicēdū q̄ maior pt nega
ri. qz multa sūt q̄ rē pnt impedire dū ē in fieri
que tñ ipsā nō dimiuit cū est in facto eē.

Solutio

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Argu/
tū pnci
e.

Ad terciū dicēdū q̄ licet q̄tū ad exteriorē
apparētiā deus videat min⁹ diligere ipm q̄
est in pctō veniali q̄ aliū. eo q̄ effectū minus
diligētis circa ipm exerceat. qz ipm p tali pe/
cato ad penā purgatorij ordinat. ex h̄ tñ reali
ter ondit q̄ nō min⁹ diligit ipm q̄ aliū. qz eq̄/
le celeste pmiū ambobz reseruat. pctm. n. veni
ale q̄uis mereat penā. nō tñ dimiuit gliam

Ad q̄rtū dicēdū q̄ malū venial pcti q̄uis
nō tollat illud bonū qd̄ iā in aīa factū est. im/
pedit tñ illud bonū qd̄ protūc cū tale peccatū
pmittit possit fieri in aīa viatoris. Uel dicent
dū q̄ tollit aliqd̄ bonū. qz facit hoies tepescere
q̄ ad feruorē act⁹. Ad q̄ntū dōm q̄ sicut ca
ritas ē a solo deo. sic imediata dispositio q̄ ad
caritatē i se ē a solo deo. r iō pctā nra venialia
sicut nō attingūt caritatē. sic nec attingūt im
mediatā dispositōem ad eā. r iō de magis dispo/
sico nō fit min⁹ dispositio respectu caritatis i se
licet respectu annexoz possit per⁹ disponi. pu/
ta p inobediētiā r rebelliōz vīriū inferiorz.

Ad. vi. dōm q̄ si tal cupiditas ē veiale pctm
tūc nō pōt attingere habitū caritatis. tñ qz p
talē cupiditatē vires inferiores readunt mi/
nus habiles ad obediēdū impio volūtati im
pantis fm rectā rōem. ḡ sit hō min⁹ feruidus
q̄tū ad executionē ipsi⁹ act⁹. r ideo cupiditas
minuit caritatē nō i se q̄tū ad habitū. sed so/
lū q̄tū ad actuz. Ad argumentū pncipale
dicēdū. q̄ q̄uis caritas non sit quātitas. tñ
habet quēdā modū quantū.

Distinctio decima octaua.

Reterea dili

Pgēter rē. Postq̄ mgr tractauit
de mō tpalis pcessiōis ipsius
spūscī. i hac. xviij. distinctiōe tractat de ppi
etate ipsi⁹ spūscī signata sub noīe dari siue
doni. Et pt breuiter ista distinctio diuidi in
q̄nqz ptes. fm q̄ mgr circa h̄ nomē donū pro
ut puenit spūscī mouet q̄n qz qōes. Se
cūda ibi. Sed querit cui donabilis. Tercia
ibi. Dic ont questio. Quarta ibi. Dic queri

tur vtz filius. Quinta ibi. Post hec querit
vtrū rē. Prima diuidit in tres. qz primo ar/
guēdo ad vtrāqz partē mouet questionē. Se
cūdo circa motū questionē ponit suā determi
nationē. Et terciō siue determinatōi adiungit
probationē. Secūda ibi. Ad quod dicim⁹.
Tercia ibi. Nō ergo spūscī sanctus. Sutr que
stio secūda diuidit in tres ptes. Nā primo
magister pmittit titulū questionis. Secun
do tangit materiā solutiōis. Et terciō subiun
git quoddā notabile ex p̄dictis. Secūda ibi
Ad quod dicimus. Tercia ibi. Et notandū
est. Etia terciā questio diuidit in tres ptes.
fm q̄ primo mouet questio. Secūdo addit
respsōio. Et terciō ex p̄dictis quasi correlative
multiplex infert illatio Secūda ibi. Ad hoc
breuiter respondemus. Tercia ibi. Ecce his
verbis. Et hec in quattuor. fm q̄ inferuntur
quattuor correlative. Secūda ibi. Ex supra/
dictis. Tercia ibi. Et fm hoc rē. Quarta ibi
Itaqz et spūscī sanctus. Quarta questio simili
ter diuidit in duas ptes. Nā primo propo/
nit questionē. Secūdo annectit responsionē
Respsōio incipit ibi. Ad quod dicimus q̄ fi
lius rē. Ultima questio diuidit i duas par/
tes fm q̄ primo mouet questio. Secūdo in
futurū differtur eius respsōio. Secūda ibi.
Dui⁹ questōis determinationē Circa hāc
distinctionē quero.

Vtrum hoc nomē donū in diuis di/
cat nonnaliter. Et videt q̄ non.
qz omne nomen notionale importat
distinctionē. sed in hoc nomie donū nō ē di/
stinctio. quia tota trinitas r quelibet persona
potest seipsam dare. ergo rē. Cōtra. iij. de
trini. ca. pen. ul. ait Augul. Spiritū sanctum
donū esse est spūscī sanctuz a patre procedere.
sed processio est nomē psonale siue notionale
ergo rē. Sic breuiter sunt quattuor vidē
da. Primo de hoc quod querit. Secū/
do vtrum soli spūscī sancto conueniat hoc no/
men donū. Tercio vtrū spūscī sanctus sit eo
donuz quo spūs. Quarto vtrum sit eo do
num quo deus.

Quantū ad primū

Articls 1

vtrū hoc nomē donū i diuis dicat nonnaliter
Dicēdū q̄ sicut verbū fm suā ppiam ratōez
dat intelligere pcessum a proferēte. ita donū
dat intelligere processum a donāte. sed pro/
cessus conuenit persone r nō essentia. ideo taz
verbum q̄ donum in diu inis ē personale seu

notiōale et nō cōtiale. Propter qd̄ aug. iij. d̄ tri. c. vi. ait. q̄ sp̄m̄ sc̄m̄ donūz eē c̄a pre p̄ce dere. Nōmē tñ dati cōtialit̄ sumit. q̄z uenit sp̄ūscō ex tpe. Un̄ ait aug. v. d̄ tri. c. xv. sp̄m̄ sc̄m̄ ab et̄no fuisse donū. s̄z ex tpe fuisse datū.

Articls 2

Quantuz ad secun

dū articulū. vtz soli sp̄ūscō ueniat h̄ nomē donū. Dicēdū q̄ donū tripl̄r̄ differt a dato. Nā donū ē donatio libera. ex q̄ nō expectat̄ aliq̄ redonatio. vt p̄z. i. ethi. Ex q̄ p̄z q̄ donū ratione sue significatiōis addit aliq̄ sup̄ datū. Sc̄do differt i mō significādi. q̄z donūz d̄z q̄si ab aptitudine vt d̄t. sed datū dicit̄ ab actu donatiōis. Tercio d̄t rōe significatiōis q̄z donū cū sit nomē significat sine tpe. sed da tū cū sit p̄cipiū. vel si noiāl̄ sumit q̄si p̄no mie s̄bali tenet. iō significat cūz tpe. Ex q̄b̄ p̄z q̄ donū dicit̄ rē emanātē p̄ modū libertat̄ sine tpe in aptitudine vt d̄t. Eū igit̄ sp̄ūsc̄m̄ cūz procedat a patre et filio p̄ modū amoris et libere sine tpe in aptitudine naturali vt d̄t in tpe. cū etiā quia amor p̄ncipaliter habz ratiōnē doni. alia aut̄ ex p̄sequēti inq̄tum p̄nci p̄t ratiōnē amoris. ideo sp̄ūsc̄m̄ p̄p̄ne do nū dicit̄. Propter qd̄ ait Aug. xv. d̄ trini. c. xvij. Nō frustra in hac trinitate nō dicit̄ ver bū dei nisi filius. nec dicit̄ donū dei nisi sp̄ūsc̄m̄ sanctus.

Articls 3

Quantuz ad terciuz

p̄ncipale. vtz sp̄ūsc̄m̄ sit eo donū q̄ sp̄ūsc̄m̄. di cēdū q̄ sp̄ūsc̄m̄ eadē proprietate ē donū qua p̄stituit̄ esse p̄sonali. q̄z. b. Aug. iij. d̄ tri. c. xvij. dicit. q̄ sicut natū esse ē filiū a patre esse. ita sp̄ūsc̄m̄ donū dei esse est a patre et filio procedere. sed filiū natū esse est sua p̄sonalis proprietate. ergo sp̄ūsc̄m̄ donū dei eē zc.

Locō au gustinē

Sed cōtra illud arguit quidaz sic. Illud quod uenit sp̄ūsc̄m̄ i ordine ad creaturā nō potest esse sua proprietate p̄sonalis. sed eē donū uenit sp̄ūsc̄m̄ i ordine ad creaturā. ergo zc. Maior patz. q̄z proprietate cuiuslibet diuine p̄sonē est p̄rior omi creatura. M̄nor etiā pater. q̄z ex hoc sp̄ūsc̄m̄ dicit̄ do nū. q̄z dat̄ nobis. P̄. omnis relatio rei ad creaturā est relatio rōnis. sed p̄p̄ietas i diuinis est relatio realis. cū igit̄ hoc nomē donūz cōueniat sp̄ūsc̄m̄ i ordine ad creaturas. ergo zc. P̄. vna p̄sona diuina nō cōstituitur duabus relationibus. sed sp̄ūsc̄m̄ i p̄sona p̄stituit̄ spiratione passiuā. ergo esse donū

nō erit eius p̄sonalis p̄p̄ietas. ergo zc. S̄z illa sunt manifeste cōtra int̄tione Augu. pro ut magister cū adducit i illa. xvij. distinctiōe in lra. Ad p̄mū dicēdū q̄ minor nō est vsq̄z quaq̄z vera. quia si nulla creatura eēt nec vnq̄z fieret. adhuc sp̄ūsc̄m̄ esset donūz. eo q̄ eēt amor p̄sonaliter productus in diuinis. amor autēz est donū p̄mū oim donoz. p̄mū em̄ quod libere damus est amor noster. et illo p̄ p̄sequēs damus omne qd̄ libere dam⁹.

Solutio

Ad 1

Ad secundū pater p̄ idē. Ad terciū dicēdū q̄ sicut uerbario i diuinis est idē qd̄ genera tio. sic donatio in trinitate i diuinis idēz ē quod spiratio. et p̄sequēs esse donū et esse spiratuz idem sunt.

Ad 2 et 3

Quantum ad quar

tum. vtz sp̄ūsc̄m̄ sit eo donū quo deus. Di cur doctor noster hac distinctiōe. q̄ cū q̄libet diuina p̄sona sit omnino simplex. ideo illud quo sp̄ūsc̄m̄ est deus. et illud quo est donūz non p̄nt realiter differre. differre tamē forma liter. q̄z sicut pater nō est formaliter eo pater quo deus. nā formaliter ē deus deitate et pater paternitate. sic sp̄ūsc̄m̄ ē deus p̄ diuinaz eētiam et naturā formaliter. donū autē ē pro p̄p̄ietate relatiua. Et declarat se exemplariter dicēs. q̄ sicut aliquis currens existēs lassus et calidus. alio est formaliter lassus. et alio for maliter calidus. q̄z lassus est lassitudine. et ca lidus calore. originaliter tñ vno et eodem reci pit vtrūq̄. vtz ipso cursu. Ita sp̄ūsc̄m̄ ē ca dex sua processione accipit q̄ sit deus et q̄ sit do nū. q̄suis formalit̄ sit proprietate donū et na tura deus. S̄z q̄suis a nullo aduersariōū hec dicta doctoris s̄ alia sua dicta ducat̄. tñ satis apparēter vident̄ repugnare. cū ipse vn digz i diuinis neget eē d̄ntiā formale. Nunc aut̄ obiectioni de facili possumus r̄ndere. di cētes q̄ doctor hic sumit d̄ntiā formale p̄ ea d̄ra q̄ ē fm̄ formale rōem. et talē nō negat iter relatiōz et s̄dāntiū etiā i diuinis. q̄suis eā neget int̄ absoluta. Ad argumētū p̄ncipale d̄d̄z q̄ donū dupl̄r̄ ad p̄ns dicit̄ p̄t. Uno mō oē illd̄ qd̄ est donabile vel dari p̄t siue a seipso siue ab alio. et sic d̄z eētialit̄ i diuinis. q̄z uenit oib̄ bus tribus. Nā p̄ p̄t dare filiū. et p̄t et fili⁹ sp̄ūsc̄m̄. et pater seipm̄. p̄t etiāz quelibet p̄sona diuina dare seipsaz. Alio modo dicit̄ donū illud quod ex proprietate sue originis accipit q̄ sit donabile. et hoc nomen donum dicit̄ notōaliter i diuinis. eo q̄ soli sp̄ūsc̄m̄

Articls 4

Nota q̄ egid⁹ cap̄ se ponit for malitatem.

Cōtra egi diuin.

Solutio

Ad p̄nci pale argu mētum.

ueniat. cui ppriū ē pcedere p modū amor.

Distinctio decimanona

Nunc postq̄z

re. Duculqz mgr̄ diermianit d̄ diuie eēt̄i uenitate. psonaz tri nitate. ac psonalis origis distinctōe r̄ alicta r̄ te. hic i ista. xix. dist. incipit tractare de pdicta r̄i psonaz equalitate. Et diuidit i duas pres qz primo ostēdit diuinaz psonaz equalē ma iestare. Sc̄do ostēdit ex pdictis orni quāda z singularē difficultatē. dist. xxi. ibi. Dicor̄ q̄ stio trahēs r̄c. Prima i duas. qz p̄mo ostēdit psonaz equalitatē ex hoc qz h̄nt eādē magni tudinē r̄ maiestare in eēdo. Sc̄do ex hoc qz h̄nt eādē virtutē r̄ p̄tatem i agēdo. dist. xx. ibi. Nūc ostēdemus. Prima diuidit in tres qz p̄mo mgr̄ ostēdit i quo p̄sistit psonaz equa litas i cōi. s. i. eternitate. magnitudine r̄ p̄tate. Sc̄do probat hec tria nō differere sed so la ratioē. Et tercio prosequit psonaz equali tatē i speciali. prout at̄tēditur i ipsa magnitu dine. Sc̄da ibi. Lūqz enumerat̄ ista. Ter cia ibi. Quāz eternitate. Et hec diuiditur i tres. Quia p̄mo ostēdit diuinaz psonaz ma gnitudis equalitatē ppter p̄sistentialitatis vnitatē. Sc̄do ppter totalitatis immuni tatē. Et tercio ppter simplicitatis puritatez. Sc̄da ibi. Sed iaz nūc. Tercia ibi. Si endū est igit. Prima diuidit in duas. qz p̄ mo probat intētum ex hoc qz tres diuine per sone sunt reali vna natura. Sc̄do ex hoc qz q̄ libet diuina psona habet esse i alia psona. Se cūda ibi. Et inde ē qz p̄r dicit eē. Tūc sequit̄ il la ps. Sed iā nūc. Et diuidit i tres. qz p̄mo ponit veritatis intēre declaratiōē. Sc̄do ecō tra ducit apparentē obiectōz Tercio hui⁹ ob iectionis subdit solutiōem. Sc̄da ibi. His vidētur aduersari. Tercia ibi. Nec q̄ hic di cūtur. Prima i tres. qz p̄mo ostēdit qz natura respectu diuinaz psonaz nō habet rationē toti us integralis. Sc̄do qz nō habet rōem to tius v̄tis. Et tercio qz nō h̄z se i rōne p̄tis ma terialis vel formalis. Sc̄da ibi. Dic adij cūdum ē. Tercia ibi. Notādū etiā qz eēt̄ia. Tūc sequit̄ illa ps. Sc̄dū ē igit. Et diuidit i tres. qz primo mgr̄ probat diuinā simplici tatē ex eo qz vna psona nō est minor personis plunbus. Sc̄do ifert ex pdictis qz deus nō debet dici triplex sed unus. Tercio osten dit qz modus his oppositus inuenit̄ in rebus

corpaliibus. Sc̄da ibi. Preterea cū deus. Tercia ibi. In rebus corporeis. Dic quero Trum vna psona sit i alia. Et vi del qz nō. qz i quocūqz est paternitas filiatio r̄ spiratio. ille ē pater et filius r̄ spūscūs. sed si p̄r r̄ spūscūs sunt i filio. tūc erit i eo paternitas r̄ filiatio r̄ spiratio. ergo si lius eēt̄ pater r̄ spūscūs. r̄ sic eēt̄ p̄fusio per sonaz. Cōtrarium ponit magister i lra illi us. xix. distinctōis. Ista questio possz ha bere duplicē intellectū. Quoz p̄m⁹ ē satis fa cilis. alter vero difficilis. Primo possit in telligi vtrum vna psona sit i alia intellectua liter r̄ obiectiue. Et tunc de facili respondet qz sic. Quia omne cognitū est i cognoscēte obiectiue. vel p seipsum. vel p suam similitudinē. sed quelibet diuina psona cognoscit quamli bet diuinam psonā nō per similitudinē sed p seipsam. quia qz aliquid nō respicit̄ intelle ctui p seipm sed i suo simili. puenit ex impfe ctōe p̄ntati. que i diuinis esse nō potest. ergo quelibet diuina psona est i qualibet diuina per sona p seipsam intellectualiter r̄ obiectiue.

Alio mō possit intelligi hec q̄stio. vtz vna psona sit in alia realiter r̄ entitatiue. Et sic qz nis questio sit difficilis. tū ratioē fidei et pro pter auctes sanctorz. r̄ dicta sacri canōis. ne cesse ē nos illud firmiter p̄fiteri. Dicit. n. sal uator Johis. xiiij. Ego i patre r̄ pater in me est. Modus tamē declarādi diuersi mode tā gitur a diuersis. Quidā em̄ illud declarāt ex diuina productōe. Aliqui ex diuina relatiōe. Alij ex diuinaz psonaz eēt̄iali identificatiōe. Et ideo ponā q̄ttuoz p̄clusiōes. s. tres negati uas r̄ vna affirmatiua. P̄ia ē qz quālibz di uinā psonā eēi q̄libet diuina psona nō p̄r p̄ba ri ex diuinaz psonaz pductiōe. Sc̄da qz h̄ nō p̄r sufficiēter p̄bari ex diuina relatiōe Ter cia qz h̄ nō p̄r p̄bari sufficiēter si rō t̄m̄mō su mit̄ ex diuinaz psonaz eēt̄iali identificatiōe. Quarta qz pdicta inep̄ntia cuiuslibet diuine p̄sone i quibz sufficiēter p̄bari p̄t ex reali p̄ue niētia r̄ reali d̄s̄ntia quā habet diuine p̄sone nō ppter eēt̄iā t̄m̄ nec ppter relationē t̄m̄. s. ppter eēt̄iā r̄ relatiōem simul.

Primū patet. quia

si ratione origis sufficiēter possit p̄bari p̄du ctū eēi p̄ducēte r̄ ecōnfero. tūc pater carnalis vere eēt̄ i suo filio. r̄ filius i patre. p̄ns ē falsū. q̄ r̄ ancedēs. p̄ntia parz. quia filius carnalis vere originat̄ a patre carnali. forte dicit̄ qz

Ec̄do 1

2

3

4

Ec̄do 1

Instantia

Solutio
 non est simile de patre carnali. quia talis pater agit actione transeunte. pr autem diuina actio ne imanente. Rñ. q. quous generatio diuina non sit transiens quo ad diuinam naturam. est tamen transiens quo ad personam. quia pater non generat seipsum sed filium. qui realiter existit ad personam distinctum a patre. P. dato q. p. reale originem possit aliquo modo pbari q. productum sit in producente. eo q. omne productum aliquo modo sit in suo principio productiuo. p. hoc tñ pbari non potest q. pducens sit in pducto. sed in diuis non magis est productum in producente q. pducens in pducto. equum enim vere est pater in filio sicut filius in patre.
 2
 3
 P. cu. originem in diuinis sunt diuersarum rationum. q. si ratioe originis vna persona est in alia. tunc non filius et vniformiter inesse sibi mutuo diuine persone. falsitas omnis est nota apud omnes doctores. omnia p. q. que p. difformem rationem insunt difformiter insunt.

Conclō 2
Secundo dico q. non
 potest pbari q. diuine persone sibi mutuo insunt ratioe diuine relationis. q. q. aliquibus sunt ratioe oppositiois illa non sunt ratioe p. q. vnu illo/ rñ alteri insit. Sed relationes diuine sunt p/ nis ratioe oppositiois. q. rñ. P. rone illius non uenit p. inesse ratione cuius sibi p. p. co/ uenit adesse. sed ratioe relationis persone diuine uenit adesse. Maior patz. q. tales modi simplr diuersi non pnt uenire eidem rone eius de. Minor est nota. q. relationis esse adesse P. id quod est p. rñ distinctiois persone a persona non est ratioe eendi vna persona in alia. sed relatio in diuinis est p. rñ distinctiois vni/ persone ab alia. ergo rñ.

Conclō 3
Tercio dico q.
 vnaquaque persona diuina esse alia non potest sufficiter probari ex h. p. q. realiter sunt idem in diuina eentia. q. ex eo p. q. non pbat aliqd al/ cui in esse. ex quo p. q. sibi uenit p. se esse. s. q. cui liber diuine persone uenit p. se esse ppter hoc q. est idem realiter qd diuina eentia. q. p. hoc non potest p. q. pbari alteri inesse. P. si ratioe qua pater est idem filio in diuina eentia pater est in filio tunc est in seipso p. se et pmo. p. sequens est falsus. vt patz. iij. p. h. i. cor. vbi pbat impossibile esse q. idem sit in seipso pmo. omnia p. q. q. sicut pater est idem realiter filio p. diuinam eentiam. sic est idem sibi p. pmo et p. se. q. p. nihil alter. q. si ratione identitatis q. sibi uenit p. eentiam p. q. est in filio. ratioe qua est idem sibi p. p. se et non per alter est

in seipso primo. P. rone illius qua alia sunt oino idem realiter non potest p. q. pbari vnu il/ loz esse in altero. sed ratioe diuine eentie persone sunt oino idem realiter. Maior patz. q. p. inter ea quoz vnus est in altero oportet q. alia diuina discernat. sed in diuina eentia sic persone diuine ueniunt q. in eentia nullo modo differunt.

Quarto dico q. q.
 uis ratio ista inessendi non sit eentia p. q. sine relatioe nec relatio p. q. sine eentia. eentia tñ relatio simul sumpta sunt p. q. q. que querit diuina persona est in altera. q. q. q. q. supposita liter differunt. ita tñ q. vna natura realiter conueniunt. illoz necio vnu est in altero. sed persone diuine ratioe relationum realiter differunt. rone diuine nature realr ueniunt. q. rñ. Minor patz. ex fide. maior est p. q. q. in quocumq. est natura al/ cuius in illo est illud cuius est natura p. q. supposita tñ inter ea reali dñtia. als p. illa maiore sp. p. baret idem esse in seipso. q. natura cuiuslibet est eo. Sed natura cuiuslibet diuine persone est i. q. q. q. diuina persona. ita tñ q. persone realiter differunt inter se. q. q. q. q. diuina persona est in qua liber diuina persona. Sed dices q. si illud qd est ratioe per se eendi p. q. non est ratioe inessendi. et sicut illud qd est ratioe ad essendi p. q. non est ratioe inessendi. tunc nec simul iuncta poterunt esse ratioe inessendi. Sed vt sup. dixi diuina eentia est ratioe personis per se eendi. et relatio ad aliud eendi et p. q. vnu illoz ab altero sumptu separim non poterit esse ratioe sufficiens personam eendi in persona. q. nec simul iuncta poterunt esse ea sufficiens talis modi inessendi. Rñdeo p. interemptoies maioris. q. q. q. q. sibi naturaliter mutuo insunt oportet ea hñe ueniunt et dñtia. sed nec eentia est ratioe dñtie ipsis diuinis personis. nec relatio est ratioe ueniunt. simul tñ iuncta ratioe eentie sic ueniunt q. tam est ratioe relationis hñoi persone differunt. Ad argumentu p. n. cipale dicendum ad maiore. q. relationes diuinas esse in aliquo dupliciter potest intelligi. s. forma liter vel idetice. Primo modo maior est vera. q. formalr p. rñitas est in solo p. q. filiano in filio. p. cessio siue spiratio passiva in sp. q. facta. Secundo modo maior est falsa. q. rone idetitatis qua omnes diuine relationes sunt idem cu. eentia diuina. in qualibet diuina persona sunt omnes ille relationes. ergo rñ.

Distinctio vicesima.

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible]

Nunc ostēde

mus rē. Nec ē distinctio. xx. in qua mgr̄ on̄dit diuinar̄ perso-
nar̄ equalitatē. ex eo q̄ h̄nt eandē virtutē r̄ po-
restatē. Et diuidit̄ i duās partes. qz̄ p̄mo ma-
gister istud probat auctoritate. Sc̄do rōne.
ibi. Itē alio modo Prima i duās. qz̄ p̄mo cir-
ca illud p̄positā veritatē quam sentit̄ ponit. r̄
auctoritatibus sanctor̄ mun̄it. Secūdo quādā
cauillationē que huic veritatē videt̄ esse r̄tra-
ria tollit. ibi. Sed in q̄s pater. Tūc sequi-
tur illa pars. Itē alio mō. vbi magister p̄mo
probat suū p̄positū. Secūdo remouet qd̄
suo p̄posito videt̄ esse r̄trarium. ibi. Sed
forte dices rē. Prima i duās. quia p̄mo p̄-
bat intentū r̄atōe ducēte ad impossibile. Se-
cūdo rōne accepta ex similitudinē. ibi. Hoc
autē p̄ similitudinē. Circa hāc distinctiōz̄
quero hāc quēstionē.

Vtrū oīpotētia diua p̄fecte p̄ueniat fi-
lio. Et videt̄ q̄ nō. qz̄ illi p̄fecte nō
p̄uenit oīpotētia cui deficit aliq̄ potē-
tia. s; filio deficit aliq̄ potētia. pura potētia ge-
nerādi. cū ipse nō possit generare. ḡ rē. Cō-
tra. si oīpotētia p̄fecte nō p̄ueniret filio. tūc si-
li nō eēt p̄fecte r̄. cū nō est fallū. qz̄ d̄ i symbo-
lo r̄ filio. P̄fectus deus p̄fectus h̄d̄ ex aīa rōna
li rē. p̄bō cōtrā. qz̄ oīpotētia ē p̄prietas solū
us r̄. sed cui p̄fecte nō p̄uenit aliqua p̄prie-
tas ipm̄ nō est p̄fecte illud cui est p̄prietas. ḡ
rē. Dic q̄rtuor̄ sūt vidēda. Primo vtz̄ potē-
tia generatiua p̄p̄hendat̄ sub oīpotētia. Se-
cūdo dato q̄ sic. vtz̄ alicui possit cōuenire oī-
potētia cui tñ̄ repuḡt generare. Tercio vtz̄
oīpotētia p̄fecte p̄ueniat filio. Et q̄rto vtz̄
p̄fecte p̄ueniat sp̄s̄i s̄c̄o.

Quantū ad primū

sic p̄cedā. Primo em̄ ostendā q̄ omnipo-
tētia cōsiderata absolute cōp̄hēdit potētiāz̄
generādi. Secūdo q̄ oīpotētia filij cō-
p̄hēdit potētiā generādi. Tercio ostendam
q̄ quidā i ista distinctiōe arguētēs r̄tra dñm
Egidij ipm̄ nō intelligūt. nec dicta sua fide-
liter cōscripserūt. Quarto ponā circa istuz̄
articulū modos dicēdi aliquoz̄ doctorūz̄. et
eis obuiato inq̄tū dictis nostris vidētur esse
r̄trarij. Primū patet. qz̄ p̄fectissima potē-
tia nō excludit̄ ab oīpotētia. sed potētia gene-
rādi diuisa ē p̄fectissima potētia. ḡ rē. maior
r̄ se p̄. minorē p̄bō. qz̄ potētia q̄ p̄ducit̄ p̄o-

ductū nobilissimū ē nobilissima potētia. sed
potētia generādi p̄ducit̄ filiū dei q̄ ē p̄ductū
nobilissimū. ḡ rē. P̄ om̄e illud qd̄ p̄fectā
h̄z̄ rōem alicuius termi. p̄p̄hendit̄ sub illius
termi vli distributione. sed potētia generādi
habet p̄fectā rōem potētie. ḡ cōp̄hēdit̄ cū
dicat̄ oīpotētia. qz̄ tūc h̄ic termin⁹ potētia
vli distribuit̄. P̄. nō magis h̄z̄ rōem potē-
tie potētia creādi qz̄ potētia generādi. sed
potētia creādi cōp̄hēdit̄ sub oīpotētia. ḡ
r̄ generādi. P̄. om̄e illud qd̄ est p̄ncipiū p̄-
ductiū alicui⁹ termi realis p̄ductōe reali cō-
p̄hēdit̄ sub oīpotētia. sed cōtra diuisa q̄
est ipsa potētia generādi vt patet sup̄ dist.
vij. est p̄ncipiū productiū termi realis. pu-
ta filij. r̄ productōe reali. puta ipsa generatōe
ḡ rē. Secūdo dico q̄ potētia generādi p̄pre-
hēdit̄ sub oīpotētia filij q̄stū ad suū p̄ncipale
significatū. qz̄ illa potētia q̄ vere ē i filio p̄pre-
hēdit̄ sub oīpotētia filij. sed potētia generādi
vere est i filio saltē q̄ ad suū p̄ncipale signifi-
cā. vt sup̄ p̄bauit̄ dist. vij. Maior p̄z̄. qz̄ po-
tētiā vere esse i aliquo omnipotēte que tamē
nō includat̄ sub sua omnipotētia eēt opposi-
tū in adiecto. Minor vt dixi probata ē dis-
t. vij. P̄. in generatōe filij vt patet sup̄
dist. v. idē est potētia productiua sine potē-
tia generādi r̄ termin⁹ generatōis. s; termin⁹
generatōis vere ē i filio. puta ipsa diuina natu-
ra q̄ ē termin⁹ formal̄ ipsi⁹ diuine generatōis. ḡ
r̄ p̄ncipiū generādi erit i eo. Quātū tñ̄ ad
suū significatū siue cōnotatū potētia generā-
di nō p̄p̄hendit̄ sub oīpotētia filij. qz̄ vt sic nihil
aliud dicit̄ nisi respectuz̄ p̄nitatis sine q̄ h̄ns
h̄mōi potētiā nō p̄t generare. sicut si aliquis
ignis quacūqz̄ virtute fieret q̄ p̄fectaz̄ haberet
igneitatē sine tñ̄ calore. potētiā generādi ig-
nē vtiqz̄ haberet. q̄suis nūqz̄ ignē posset gene-
rare. Et illa videt̄ exp̄ssa nostri doctoris intē-
tio tā in illa distinctiōe qz̄ i alia. vbi ait eādē po-
tētiāz̄ generādi que est i patre esse i filio q̄suis
sub opposito respectu. Et quo patet q̄ q̄-
dam minus iuste doctoz̄ nō s̄tz̄ impugnat̄
Dicūt em̄ doctoz̄ h̄ic dicere potētiā generā-
di nō p̄tinere ad oīpotētiā. cuius oppositū
ipsi probāt. r̄ stat virtus r̄atōis i hoc. qz̄ cum
oīpotētia vt in patre est sit p̄fectio simplr̄. et
vt sic ad ipm̄ p̄tineat potētia generādi. ergo
si potētia generādi eēt impossibilis filio.
aliqua p̄fectio simplr̄ esset impossibilis fi-
lio. r̄ sic filius nō eēt simpliciter p̄fectus. P̄
q̄ncūqz̄ aliqua sic se habet ad omnipotētiā
q̄ oīpotētia vnus plura claudit̄ in se qz̄ oī-

2
3
4
Cōclō 2
1
Nota
Cōclō 3
Aureolus
di. 20.
1
2
p

o primo. P̄. rōne illas
idē realiter nō p̄fecti possunt
ē i altero. sed r̄atōe diuinitatis
ino idē realiter. Minor p̄z̄
p̄z̄ vnus est i altero cop̄tū
mas. sed i diuina cōmū
nūqz̄ q̄ cōtra nullo mō
Quarto dico
ratio ista in illis nō s̄t cōtra
rōne r̄atōe posse sine cōtra
no simul sumpta sūt p̄fectio
diuina p̄sona est i altera. qz̄
distictio. ita tñ̄ q̄ i vnā
sūt. alioz̄ vnū est i altera
in r̄atōe r̄ationis realiter
ine nature reali cōmū. ḡ
de. maior p̄z̄. qz̄ i op̄tione
in illo est illud cui est r̄atō
inter ea reali cōtra. als p̄
et idē est i seip̄o. qz̄ i natura
ad natura cuiuslibet d̄mō
diuina p̄sona. ita tñ̄ q̄ p̄sona
inter se. ḡ quilibet diuina p̄sona
diuina p̄sona. Sed d̄mō
tio per se cōtra p̄fectio est r̄atō
r̄ illud qd̄ est r̄atō ad d̄mō
in illi. tūc nec simul sūt p̄
fēdi. Sed vt sup̄ d̄mō
sonis p̄ se cōtra. r̄ r̄atōe
vile vnū illoz̄ ad altero p̄p̄
erit ē r̄atō sufficiens p̄sona
r̄. ḡ nec simul sūt potētia
i modi in illi. R̄atōe
aions. qz̄ q̄cūqz̄ sibi p̄uenit
p̄p̄tēta ea d̄re p̄uenit r̄atō
ita est r̄atō in ip̄s̄e ip̄s̄e
ano est r̄atō p̄uenit. sicut
e cōtra sic p̄uenit q̄ r̄atō
p̄p̄tēta p̄fēdi. Sed r̄atō
vile dicēdi ad maiorē q̄ r̄atō
i aliquo duplicatōe p̄fēdi
r̄ vel idē. P̄mo mō
umalr̄ p̄mitas est i solo p̄fē
tio sine ip̄tano passiuā i ip̄s̄
ō maior. ē fallā. qz̄ r̄atōe
vile r̄atōes sūt idē. cōtra
alibet diuina p̄sona sicut
r̄. r̄. r̄.

Distinctio r̄atōe

potētia alterius illa nō sunt paria i om̄ipoten-
 tia. ḡ impossibile est potētia generādi claudi
 i om̄ipotētia p̄ris z nō in oipotētia si ḡ. P.
 arguit ḡ quoddā dicitur doctoris. Dixit em̄
 doctor q̄ filius nō pōt generare. qz ḡdictōem
 implicaret. Si em̄ posset in actū generatōis
 tūc generaret. qz in p̄petuus n̄ d̄r esse z posse.
 Sz si generaret tūc esz p̄. Si eēt p̄ tūc nō
 esset filius. qz p̄ et fili⁹ in diuis distinguunt
 oppositis p̄prietatibz. ḡ de p̄mo ad vltimū. si
 filius i diuis posset in actū generatōis. tūc fi-
 lius nō esset filius. p̄pter qd̄ filiū nō posse ge-
 nerare n̄ derogat oipotētie fili⁹. qz nō posse ea
 que ztradictionē implicāt n̄ derogat om̄ipo-
 tentie. Contra illud arguit sic. Quāuis sic de
 scribat oipotētia. Dipotentia ē potentia attin-
 gēs om̄e possibile ḡdictōez n̄ implicās. tamē
 i hac descriptione implicatio ḡdictōis sumit
 absolute z nō p̄ppationē ad agēs. alioqn̄ qd̄
 libet agens esset om̄ipotēs. qz qd̄libet agens
 pōt in om̄e illud qd̄ nature sue zgruit z nō
 repugnat seu n̄ ztradicit sibi. ergo relinquit
 qd̄ ratione om̄ipotētie sit attingere om̄e il-
 lud qd̄ absolute z i se nō implicat ḡdictionē.
 Et infra eadē questōe ille idē ponēs i hac ma-
 teria suā opinionē ait. q̄ potētia generādi nō
 claudit sub oipotētia. qz potentia generādi n̄
 est potentia p̄ductiua. sed est potētia entitati-
 ua. posse. n. generare n̄ ē posse elicere generati-
 onē. sz ē posse esse generatōz z posse esse p̄rez.
 oipotētia autē ē potentia p̄ductiua. Ex hoc
 em̄ de est oipotens in q̄stū ois potentia p̄du-
 ctiva ztinē i vna dei potētia eminent. igit̄ vt
 dicit̄ potētia generādi n̄ claudit sub oipotē-
 tia. Sz dicta illa multipl̄r deficiūt. P̄mo
 em̄ deficiit illa positio i eo q̄ negat potētia ge-
 nerādi esse potētia p̄ductiua. qz potētia gene-
 rat̄ q̄ i esse genito ponit̄ ver⁹ termin⁹ real̄ illa ē
 vere p̄ductiua. sz potentia generādi est potē-
 tia generātis. i. p̄ris q̄ i esse genito ponit̄ ver⁹
 termin⁹ realis. i. fili⁹. ḡ est potentia p̄ductiua.
 Maior p̄z. qz generās p̄ talē potētia h̄mōi
 terminū n̄ p̄t i esse genito ponere nisi ip̄a gene-
 ratōe. z p̄ oīs p̄ductōe. p̄pter qd̄ n̄ccio potē-
 tia h̄mōi generātis erit p̄ductiua. Maior au-
 tem q̄stum ad om̄nes suas p̄tes fundat̄ in fi-
 de catholica. P̄. si potētia generādi i diuis
 nis n̄ est p̄ductiua. tūc filius i diuis nō es-
 set productus. znt̄ia patet. q̄a ad opposituz
 znt̄is sequit̄ necessario oppositū antecedentis.
 falsitas znt̄is patet. qz esse productū est znt̄is
 ad esse genitū. qz om̄ne genitū est p̄ductū sed
 n̄ eōuerso. ergo si filius i diuis nō esset pro-

Rō egidiū

Positio aureoli

Contra aureoli.

2

ductus nō esset genitus. quod est ztra fidez.
 Etia est implicatio ztradictionis. qz ad non
 genitū sequit̄ nō filius. igit̄ si filius n̄ esset ge-
 nitus. tūc esset filius z nō esset filius. Conse-
 quētia itez patet. qz ois terminus product⁹
 p̄supponit p̄ductis potētia p̄ductiua
 Secdo p̄dicta positio deficiit i eo q̄ dicit̄. q̄ pos-
 se generare nō sit posse elicere generationē. qz
 om̄e illud qd̄ vere est op⁹ nature est aliquid
 elicitiū ab opante p̄ naturā. Sed Dama. li. i.
 vbi agit de generatione diuina ait q̄ generatio
 ē op⁹ nature. maior p̄z. qz oē op⁹ est aliqd̄ eli-
 citū ab ip̄o operāte. Si igit̄ generatio ē qd̄ eli-
 citū. tūc posse generare ē posse elicere genera-
 tōz. P̄. tu accipis p̄ eodē posse generaret
 potētia generādi. vt p̄z i dicit̄ tuis. Si ḡ
 posse generare eēt potētia entitatiua z idē qd̄
 esse generatōz. tūc potētia generādi esz qd̄ re-
 latiū seu notionale. z n̄ esset qd̄ absolutū si-
 ue ipsa natura diuina. cui⁹ vtuisqz opposituz
 pbau multipl̄r supius dis. vij. Tercio de
 ficit ille doctor i his q̄ induxit ztra d̄m̄ egu-
 diū. P̄. me em̄ due ratōes in nullo sūt cō-
 tra Egidiū. qz vbiqz vnqz locutus est de
 illa materia. ibi expresse ponit potētia gene-
 rat̄ eadē que est i patre esse in filio. quia
 nō sub eodem respectu. sicut patet euidenter in
 suo scripto sup̄ p̄mū s̄n̄iatum. di. vij. q. iij.
 z di. xx. q. i. z. ij. P̄. me igit̄ due rationes nō
 sūt ztra doctorē. tamē volo respōdere ad eas
 Ad p̄mū igit̄ dicēdum q̄ potētia gene-
 rat̄ nō pp̄rie dicit̄ perfectio. cum nō habeat
 se p̄ modum inherētis. qz cum generatio sit
 opus nature. potētia generādi est ipsa diuina
 natura que i se vnitissime z perfectissime com-
 prehendit oēm perfectionē formaliter aut vir-
 tualiter siue eminenter. Ratio etiā falsū assu-
 mit. qz doctor nūqz dixit potētia generādi eē
 incōpossibile filio. qz cū ipse exp̄sse dicat po-
 tentiā generādi esse diuinā naturā i q̄ genitū
 assilat̄ gignēti. ipse diceret diuinā naturā esse
 incōpossibile filio. si potētia generādi dice-
 ret ei eē incōpossibile. Forte dices. si doctor
 tu nō dixit potētia generādi eē incōpossibile
 filio. tū dixit equalēs. qz ip̄e ait dist. xx. q. ij. si
 liū n̄ posse generare. R. q̄ talē equalentiaz
 habeas tibi. qz nec doctor nec eius discipuli
 h̄mōi equalentia acceptabūt. qz p̄ posse gene-
 rare debet intelligi potentia generatiua vt p̄-
 rūpit i actū generatōis. qz cū nō possit poten-
 tia nisi vt ē ziūcta respectui p̄posito ad gene-
 rōz puta p̄nitati. q̄ qd̄ respect⁹ cū n̄ possit eē
 i filio p̄pter oppōez quā h̄z ad filiationē. idē

Solutio Ad

Instantia

Solutio

posse generare & grue negat a filio. S; poten-
 tia generandi q;tu ad suu pncipale significatu
 abstrahit a tali respectu vt pbatu e di. viij. io
 n e equalis dicere potetia generandi & posse ge-
 nerare. Ad. ij. ddm. q; rō nō e nos. q; nos
 pcedim potetia generandi pnerere ad oipotenti-
 na filij illo mō q; dictu est. s. Ad. ij. m det
 doctor nī psonalr. q; fm ipm & fm veritatez
 qñcūq; aliqd fm se nō e impossibile si alicui
 supposito repugnat non ex defectu alicui? na-
 ture seu alic? esse deficientis supposito opret q;
 tal' iplicatio dictionis attendat ex repugnā-
 tia formali supposito illi? respectu talis rei. nec
 ex b in hmoi supposito p argui aliq? ipotetia
 seu diminutio oipotētie. ppter qd filij plenaz
 hz oipotetia sicut p. q; uil potetia generandi q;
 vere e i supposito filij n prumpat i actu gene-
 rationis. q; tal' actus repugt tali supposito.
 cū supposito filij i eē psonali pstituat genera-
 tōe passiva. non repugt tñ sibi ex defectu alic?
 esse siue nature. cū esse filij compñdat omne
 esse. & natura eius compñdat oem naturā et
 formaliter vt eminet omnē pfectiōem. Et
 cum dicit q; tūc quodlibet agēs esset omni po-
 tēs. q; potest oia que sibi nō repugnāt. Rū/
 det doctor q; illa repugnātia in agētibz cre-
 atis est ex defectu alicuius nature quā agens
 creatū nec formaliter habet nec eminet. pu-
 ra si ignis nō potest frigidare. hoc est p tā/
 ro. q; sibi deficit esse frigidū siue natura frigi-
 ditatis. & ideo nō est simile quod p simili in-
 troductū arguēdo. Un ad maiore declaratio-
 nē hui? dicit doctor nī & bñ. q; si p nō posset
 generare cuz ei? supposito ex formali suo psti-
 tutiōe generare nō repugnet. opret q; sibi re-
 pugret ex defectu alicui? pfectionis siue natu-
 re. & p sequēs pater nō esset oipotēs. Eti-
 am conclusio quā ille ex dicto argumēto asser-
 tue infert est simpliciter falsa. cū dicit. relinq;
 tur q; q; de rōe oipotētie sit attigere oē illd qd
 absolute & i se nō implicat dictionē. Si em
 illa illatio esset bona. tūc inter duo necio seqre-
 tur vñū. s. q; vel filius nō esset oipotēs. cuz n
 possit i actu generationis. v? q; generatio i di-
 uis simplr & fm se sit ipossibil' & dictionōz impli-
 cet. & tūc nec p possz generare. q; vtrūq; e
 fidē aplicā & catholica. Sūt aut q; daz aliq;
 qui satis pformiter dicit pnes opinionē no-
 stri doctoris i hac materia. Dicit em q; ex
 hoc nō e aliq; diuina psona oimipotēs q; habe-
 ar diuinā essentia cuz oī respectu q; sudat i ea.
 q; tūc pater nō esset oimipotēs. cum careat
 ipsa filiatione. Sed ex hoc solo dicit oimipo-

tēs. q; habet essentia diuinā que fm se est om-
 nipotētia. quolibet q; diuina psona habet oī/
 potetiam. cū quolibet habeat diuinā essentia.
 licet nō quolibz possit generare. q; potetia ge-
 nerandi ad explendū actū generatōis coeigit
 paternitatē. licet eam intrinsece nō includat. &
 ideo solus pater generat. q; i solo pte potetia
 generandi iūgat tali respectui. Ista opinio si
 bñ pñderat a doctore nro. i nullo quasi vide-
 tur discrepare. ppter quod mīroz & quibus/
 dā de nostris. qui dicūt se doctore nostrz vel/
 le saluare. & tenere i omībus suis conclusiōibz.
 & tamē hāc opinionē impugnat. Primo
 sic. Inconueniēs esse videt q; aliquod posse po-
 nat i aliquo quod tamē nūq; reducat in esse.
 sed potetia generandi que est in patre in nulla
 alia persona potest poni i esse. ergo rē. P. si
 idem lumē i sole existēs illuminat & calefacit.
 i alio corpe tñ modo illuminaret illud corpus
 nō diceret eque potens sicut sol. sic dato q; ea-
 dem potetia q; est i patre ad creādū & generā-
 dū. sit i filio ad creādū & nō ad generādū. fili-
 us ex hoc nō diceret eque potēs patri. P.
 essentia absoluta nō est potetia sed solū vt est
 pncipiū act? & ideo cū vñū supposituz potest
 pncipiare aliqū actū quem alterū non po-
 test. licet i illi suppositis dici possit eadez ef-
 fectia. nō tamē eadem potetia. Sed q; il-
 la nō minus sūt ptra doctore nostrū q; ptra
 p mune veritate. ideo mīdet ad ea. Ad p/
 mū igit dicendū q; maior nō est vera si habe-
 ar actū adequatū prius origine i alio suppo-
 sito. sed sic est q; potetia generandi vt est i pte
 pncipiū elicitiuū actus sibi totaliter adequa-
 ti puta pfectissime generatōis. Si em actus
 generationis nō esset oimino adequatus vir-
 tuti generatiue vt est i patre. tūc filius i diu-
 nis nō esset oimino perfectus. Etiā posset di-
 ci q; i filio nō est posse generare. q; uis in ipso
 sit potetia generandi. Ad scdm dicendū. q;
 si illud corpus nō faceret eadem opationes
 quas facit sol. hoc esset ex pte alicui? absolute
 pfectionis existentis in sole que nō esset i hoc
 corpe. & ideo non esset tale corpus eque potēs
 sicut sol. Sic aut nō est in diuinis sicut iā pa-
 truit. Ad terciū dicendū q; potetia pte dupl'r
 pñderari. Uno modo vt e iuncta oibz necio
 req; sitis ad hoc vt i actum pncipiā respectu
 cui? est potentia. Scdo modo vt non e actu-
 talibz iuncta. Primo mō maior e vera s; non
 scdo mō. Dato em q; i aliq; eēt ignētas p tute
 diuina sine omni calore. illud vt sic nūq; pnci-
 piaret actū generationis ipsi? ignis. & tamē

Ad 2

Ad 3

Dionisius de burgo beruē.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

sclo 4
crucis.

Ne haberet verā potētiam generandi ignē. Et ista videt esse incertio. b. Aug. li. iij. extra Na ruminū. ca. xxiij. vbi ait. Absit vt ideo pater potētior sit filio. quia creatorē. s. filius genuit pater. filius autem nō genuit creatorē. nō em̄ nō potuit. sed nō oportuit. Lū igit logice loquēdo due negatōes faciāt vnā affirmatio nē. oportet q̄ exponat. Non em̄ nō potuit. id est potētiam generādi habuit. sed nō opruit. qz talis potētia i paterno supposito actū sibi totaliter coequatū habuit. Un̄ sicut i patre ppter hoc nō rest potētia generādi. qz nō pot aliu filiu generare q̄ illum vnigenitū que ab eterno genuit. sic nō bñ arguit filium nō habere potētiā generatiuā. quia aliu filium nō generat. Sūt etiam quidaz aliq̄ qui dicūt potētiam generādi nō pertinere ad omnipotētiam. Ad cui⁹ declaratiōē pmittūt qualidaz supposēs. Quarū prima est q̄ cū in deo non sit passiuā potētia. ideo omnipotētia est potētia actiua. Secūda est q̄ obiectū actiue potētie ē ens possibile. non tñ possibile tale qd̄ opponit simplr̄ impossibile. qz sic qlibet diuina psona ē ens possibile. qz etiā psonā patris nō est impossibile esse. tñ nō pt esse termin⁹ actiue potētie. q̄ obiectū actiue potētie erit possibile qd̄ opponit ei quod est formaliter necesse. cū igit qlibet diuina psona sit formaliter necesse esse. patz q̄ om̄ipotētia nō potest esse respectu alicui⁹ diuine psonē ad intra. Ex quibus etiā patz q̄ potētia generādi nō ptinet ad om̄ipotētiam. cuz sit respectu diuine psonē. t̄ q̄ filius ē om̄ipotēs q̄uis nō possit generare Et q̄ oēs tres diuine psonē sint eque oipotētes t̄ intēsiue t̄ extēsiue. Et illud probāt quidam aliq̄ sic. Om̄ipotētia est potētia nō ad esse sed ad agere. vñ aliquis dicit om̄ipotēs. nō quia potest esse oia. sed quia pot̄ agere omnia. cū ergo generare i diuis siue potētia generādi sit idē qd̄ esse patrē. id nō ptinet ad oipotētia. t̄ ideo sicut nō arguit impotētiam in filio q̄ nō potest esse pater. sic non arguit impotētia in eo q̄ nō pot̄ generare. P̄ potētia actiua est p̄ncipiū transmūtādi aliterum fm̄ q̄ alterz. sed potētia generatiua i diuinis nō trāsmutat alterum fm̄ q̄ alterz. quia terminus generatiōis puta diuina eētia nō ē alterz a generāte. etiā filius qui est termin⁹ totalis ipsius generatiōis nō est alterz v̄ aliud a patre. Sed illud nō videt esse psonum dicitis sanctorz. quia Aug. de fide ad Petru expresse dicit. q̄ pater non esset om̄ipotēs. si nō posset producere filium seu equalē creato

Scotus.

Alij ad id

Contra sco.

rem. Ex quo ego arguo sic. Illud necessario cadit sub oipotētia ad cui⁹ negatōem negatur oipotētia. Sed vt patet i pdicta auctoritate Aug. ad negatōem potētie generādi i patre sequit negatio oipotētie. q̄ ex eadem aucte p̄z q̄ oipotētia nō solū est ad extra actiua sed etiā ad intra i diuis pductiua. Patz etiā q̄ nō solū oipotētia ē respectu possibil̄ vt distinguit̄ extra formaliter necesse. verū etiam vt distinguit̄ om̄ne illud qd̄ nō est impossibile. vñ q̄uis patrē esse nō sit impossibile. p̄z tñ pductū esse ē simplr̄ impossibile. qz tūc p̄ nō esset p̄. qd̄ implicat̄ d̄dictōem. P̄. si ex h̄ q̄ potētia passiuā nō est i diuis sufficēter arguitur om̄ipotētia que est in diuis esse potētia actiua. tūc eodē mō sequit potētia generādi i diuis esse potētia actiua. qd̄ est extra te t̄ sūdamētū tuū. Et p̄ hoc p̄z ad illā primā d̄ductōem quā facit p̄m⁹ doctor. Ad secū dū p̄z ex his q̄ dixi i terciā d̄clūsiōne. vbi p̄bauit q̄ potētia generatiua est vere pductiua Ad terciū p̄z q̄ p̄phus p̄ illa verba d̄scribit potētiā actiua prout repitur i istis rebz materialibus. vbi producēs t̄ productū differūt p̄ naturas absolutas. Nō em̄ vidit Aristot. hāc ineffabile generatōem. in qua generās t̄ genitū totalr̄ veniūt i absoluto. et t̄mmodo d̄nt̄ relatiue. Etiā possemus dicere filiu esse alterz a patre nō neutraliter s̄z masculīne. nec essentialiter sed suppositaliter.

Solutio Ad 1 Ad 2 Ad 3

Ex predictis etiam

apparet qd̄ sit dicēdū q̄stū ad alios tres articulos q̄ois. Ad argumētū p̄ncipale nego minorē. Ad p̄batōz dicēdū q̄ nō ē bona p̄na nō pt̄ generare. q̄ nō h̄z potētiā generādi. etiam in creaturis. puta i specie humana. q̄uis aliquis habeat potētiā generādi. si tñ sibi d̄ceret aliqd̄ instrumētū necessario requisitum ad actū generatiōis hūane. ipse sic h̄ret potētiā generādi q̄ tñ nō posset generare. sic qz filius h̄z potētiā generādi nō sub respectu p̄posito ad actū generationis. imo sub opposito ipse nō pot̄ generare.

Alij d̄claratiuū. Ad argumētū p̄ncipale.

Distinctio vicesima prima.

Hic d̄coriur que h̄tiorē. Dic maḡ oñdit ex pdictis h̄tiorū quāda difficultatē. qz em̄ d̄ctū ē i p̄cedētibz. q̄ vna sola p̄sona nō em̄ioz

scipit vt aial ille nō ē concept⁹ specieī sed ē cept⁹
 p^r generis. r qz cept⁹ generis abstrahit a sis
 is dⁱuis diuisiuis. vt p^rz. iij. meth. iō n̄ miz
 si hō vt aial capiat sine rōnali. q̄uis vt sic n̄
 possit capi sine sensibili. qd̄ ē dⁱntia p̄stituti
 ua respectu aialis. Ad. iij. dⁱm ad maiore
 q̄ illud req̄rit illud aliud terminatiue r obliq̄.
 r p̄ dⁱns nō req̄rit ipm̄ tāq̄ p̄ncipalr̄ ceptuz
 obiectiue sed solū scdane. q̄uis vtrūq̄ capiz
 atur eodē ceptu subiectiue. puta eodē idisti
 cto actu itelligēdi. Ad. v. dicēdū q̄ ille p̄n
 cipalis cept⁹ est relatiuus. r terminat ad ali
 ud modo quo iā dixi.

Ad 4

Ad 5

Articls 2 **Quantuz ad secun**

dū p̄ncipale. vtz dictio exclusiua addita vni
 relatiuoz excludat aliud. dicēdū q̄ dictio ex
 clusiua addita vni relatiuoz excludit altez.
 qz q̄uis dictio exclusiua nō excludat a t̄mio
 cui addit illud qd̄ est de suo ceptu p̄ncipali.
 excludit t̄m̄ oē illud qd̄ ē de ceptu scdario. s̄z
 sic iā patuit vnū relatiuū nō ē de ceptu p̄n
 cipali alteri. s̄z t̄m̄ oē scdario. iō rē. maior p̄z
 p̄ p̄m. i. phicoz. vbi p̄tra p̄menidē r mellis/
 sum ait q̄ntū ad p̄mā p̄tē maioris. Si illud
 qd̄ vere est eēt solū homo adhuc necesse est eē
 animal bipes. Quātum ad scdam partez ait
 Nō em̄ amplius p̄ncipiū est si vnū solum.
 Et subdit rationē. P̄ncipiū em̄ cuiusdam
 aut quorūdam est. Ex quo apparet q̄ dictio
 exclusiua addita vni relatiuoz excludit alte/
 ruz. r p̄ consequēs excludit seipm̄. sicut addi
 ta p̄ncipio excludit p̄ncipiatū. quo excluso
 negat r excludit etiā ipm̄ p̄ncipiū. qz vnuz
 relatiuoz nō p̄t manere excluso reliquo. po/
 sita em̄ se ponūt. r perempta se perimūt. vt di
 cit̄ i p̄dicamentis. Ex quo etiā apparet q̄ per
 additionē dictionis exclusiue ad vnū relati
 uoz p̄tingit manifesta implicatō r tradictionis.
 qz relatiuū ad affirmatiōez sui ponit. r
 ad exclusionē sui correlatiui tollitur r negat.

2

Contraria opinio

Sed est quedā opinio que simpliciter ter
 net oppositū huius. Rationes illorū sunt il/
 le. quia dictio exclusiua solummō illa exclu/
 dit ab inuicē que ab inuicem p̄nt i essendo se
 pari. sed vnum relatiuoz nō potest separi ab

altero nec i essendo nec i itelligēdo. P̄. ma 2
 ior est ceptio inter duo relatiua q̄ inter totū
 integrale r suam partē. quia relatiua posita se
 ponūt r perempta se perimūt. sed dictio exclu
 siua addita huiusmodi toti nō excludit par
 tem. Non em̄ sequit̄. Sola domus est. ergo
 paries nō est. immo affirmatiue potest infer
 ri. ergo paries est. P̄. Si solus pater ē. pa
 ter est. si pater est filius est. ergo si solus pater
 est filius est. r p̄sequēs nō excludit. P̄. 4
 illud quod est de intellectu alicui⁹ nō excludi
 tur p̄ additionē dictōis exclusiue ab ipō. Nō
 em̄ sequit̄. solus homo est. q̄ animal non est.
 qz animal est de intellectu hominis. sed vnū re
 latiuz est de intellectu alterius. Sed illa
 nō excludit r omnis opinio tenet oppositū
 ergo. Ad p̄mū dicēdum q̄ maior ē fallā
 vt patuit i p̄cedētibus Ad scdm̄ dicēdū
 q̄ maior nō est vera p̄siderādo p̄stitutiōez rei.
 qz p̄s integralis spectat ad constitutiōem to
 tius. vnū aut̄ relatiuoz nō spectat ad p̄stitu
 tiōē alteri. Ad terciū dicēdū q̄ p̄ma p̄na
 q̄ assumitur p̄ maiore potest negari. quia di
 ctio exclusiua addita vni relatiuoz sapit na
 turā di. tōis distra hētis. sicut igit̄ nō sequit̄.
 hō mortuus est. q̄ homo est. sic nō sequit̄. so
 lus pater est. q̄ pater ē. r illa videt̄ eē exp̄ssa in
 tērio Aristō. i. phicoz. cū ait. Nō em̄ ampli⁹
 p̄ncipiū est vnum solū. Ad q̄rtū dōm q̄
 maior est vera si est de suo p̄ncipali intelle
 ctu. sic aut̄ vt patuit nō est vnum relatiuū de
 intellectu alterius. q̄ nō valet quod dicit̄.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Quātuz ad terciuz

p̄ncipale. vtz hec sit vera. solus p̄r ē de⁹. dicē
 dū q̄ hec p̄positio. solus p̄r ē deus ē negāda.
 qz cū dictio exclusiua addita vni relatiuoz
 excludat altez. ergo si illa est vera. sequeret̄ q̄
 filius nō esset deus Et si dicit̄. Augul. q̄n
 qz cedit illā. solus pater est immortalis. Di
 cendū q̄ qz patri appropriat̄ virt⁹ r potētia si
 cut filio sapia. ideo sicut ratione appropriari
 omis dicit̄ i p̄sona filij. Syz celi circuiui sola.
 sic qz immortalitas attestat̄ futuri seu potētie
 ideo appropriate cōcedit̄ illa. solus p̄r habet
 immortalitatē. p̄ hoc em̄ nō excludit̄ alie diui
 ne p̄sone a fortio p̄dicari. s̄z t̄m̄ modo exclu
 dunt̄ ab appropriatōe ei⁹ Est t̄m̄ sciēdum
 q̄ si in p̄positōe predicta ly solus nō tenet ex
 clusiue sed p̄cisiue. tūc p̄positio ē vera. Est
 em̄ sensus q̄ illud diuinū suppositū qd̄ in eē
 p̄sonali p̄ solā paternitatē cōstituit̄ est deus.

Articls 3

Instantia Solutio

Nota bñ

Sic em no excludunt alie diuine psona a co
fortio illius pdicati quod est deus. sed tmmo
do pscindit forma subiecti.

Articles 4

Quatu ad quartu

pnipale. vtz hec ppd. sol' de' e' de'. sit pceden
da. dico q' hec ppd. solus de' e' de'. vel sola tri
nitas e' de'. e' absolute pcededa. qz p' talia dat
intelligi q' solum illud qd hz naturaz diui
na est deus. vel q' solum tres psona in vna na
tura sunt verus de'. Ad argumentu in op
positu pnipale p' p' dicta i. iij. articulo.

Ad argu

netu pnci

ale.

Distinctio vicefima secuda.

Est predicta

P nobis. Postqz mgr a distinctioe
scda vsqz huc tetriminavit de di
uine eentie vnitare. psonaz trinitate. ac diui
nis pfectoibus z pductoibus deo intrinsece co
uenientibus. In ista. xxij. dist. mgr incipit tetet
miare de nomibz ista expmentibz. Et duo fa
cit. qz pmo tractat de hmoi noibz. Secdo de
pprietatibz a quibz talia noia vident ee impo
sita. dist. xxvi. ibi. Nunc de pprietatibz. Pna
i duas. qz pmo mgr tractat de hmoi diuis
noibz i generali. Secdo psequit de eis magi
in spali. dist. xxij. ibi. Predictis adhiעדu e.
Pna i duas. qz pmo pmit duplici ordinē
circa diuina noia. Secdo qstu ad vsu taliu no/
minu instruit nos qda fideli regula. ibi. Scie
du e igi. Pna i duas. fm q' istoz noim duo
sunt ordies. Secda ibi. Dis adhiעדu. Tūc
seqt illa ps. Sciedu e igi. Et diuidit i duas
qz pmo regula pmissa assigt. Secdo circa pdi
cta recapitulat. ibi. Ecce apte docuit. Circa
ista dist. qro.

Vtz aliqd nom ab hoie do ipositu pbe
ueniat deo. Et vt q' no. qz illi qd e
inenarrabile n possum' ppe seu pfecte
nomē iponere. sz de' hmoi. qz dr. vi. ppoe d
cais. q' pma ca e sup oēs enarratoz. z deficiūt
ligue a narratoe ei'. Cōtra. omē. xij. meth.
ait. q' vita z scia ppe de deo dicāt. g' zc. Dic
pmo vidēdu e vtz de' sit noiabil' Secdo vtz
sit noiabil' plibz noibz. Tercio vtz aliqd il
loz noim pure z pbe ueniat eentie diue fm se
z n i ordie ad aliqd op' Quarto vtz noia ar
tributalia d' deo dicāt pper fm distinctas rōes

Quatu ad primuz

ids 1

vtz de' sit noiabil'. dico q' de' e' noiabil'. Ipe ei
seipz noiāt cū xpo. iij. dixit moysi. Ego sū q' sū
Pōt etiā noiari a nob. qz qd possum' itelli
gere possum' significare. cū voces sint note earz
passionū q' sūt i aia. vtz. i. per hermen. sz deū
possum' itelligere z fm theologos z fm phos

Quāuis aut illa celo nec a phis nec a gēti
libz pūat i dubiū. tñ ppt aliqs auctes lcoz
z maxie Dion. q' fm pma h' boz appetitiā ab
hac celo dissonare vidēt. adducā aliq' p me
z mēdo ad ea Scdz cm Dio. i. d' di. no. de' 1
ē unoiabil' a nobis. nā nihil noiām' qd nlla
cognitōe cogscim'. sz vt ipe ibidē vt d' ducēt
deū nlla cognitōe cogscim'. qz ei' neqz ē scis
neqz fātalma neqz opio. i. cognitō est imatura
neqz nomē. i. simpliciū apphēsiō q' format' dif
finitō q' p nomē itelligit. qz rō quā significat
nomē ē diffinitō. neqz fmo. i. cognitō ppositi
roz q' format' enūciatio. neqz tact'. i. cognitō
pnipioz quā tactū appellat rōe simplici' z i
mediati ituit'. neqz scia. i. h'it' celo. P. 2
idē Dio. vi. d' di. no. ait. De' sup oēs tmūti ex
tē' a nullo capē' ē aut pphēsius. Term in' aut
rei ē diffinitō. Cū igr rō quā significat nomē
sit diffinitō vidēt q' ipz noiare n possum' P. 3
si noiaret. aut noiaret affirmatiue vel negatiue
Pno mō n p' pprie noiari. qvz dr. ij. d' āge.
hierar. oēs affirmatōes d' deo dicte sūt icōpa
cte. nec scdo mō. qz negatiue n expmit qd res
sit. sz qd res n sit P. signi ad signū dz ē ppor
tio. sz nllz nomēa nob ex cogitabile potūt do
ē pportioatū. qz finiti ad ifinitū nlla ē ppor
tio. P. si aliqd nomē sibi ppter h' maxie eēt
nomē ent' aut sbe. sz h' n. g' n' alia. nō nomē
ent'. qz ait Dio. q' de' n' ē ens sz sup ens. n' nō
mē sbe. vtz p aug. v. d' tri. Sz illa n' pcludūt
qz vt sup' d' iij. paruit. deū eē p se notū. oē
aut qd p se ē notū ē aliq' mō noiabile. Itē illd
de q' tractat i hā scia ē hē noiabile. sz d' deo nō
solū i theologia tractat sz etiā sepi' i phiaz spā
lit i metaph. g' zc. Ad oēs illas auctes dyo.
z multas cōsiles q's sepi' ponit d' dz q' p hmoi
fba dyo. nō intēdit. nisi q' hic exntes in via
deū pfecte cogscere n possum'. n' p pns noia
re. p h' tñ n intēdit negare qn ipfecte ipm pol
sum' z cogscere z noiare. z p h' p' ad pma tria.

Ad. iij. d' dm q' iter signū z signū n oz eē p/
portōz fm adeqtoz seu eq' litatē. als ei circūl'
nūqz possz eē signū vini sz sufficit q' signū ipo
nat' sigto ab aliq' ppetate q' i sigto existat fm
rē. z aliq' mō appareat vel exprimat in signo.

Ad qntuz d' dm q' nomē entis z esse pro/
p' q' sime deo cōp'et. vñ ppter h' q' eminētiāz

p 4

Cōtra illa

Solutio
Ad pma
tria.

Ad 4

Ad 5

pprietatis illius q̄ hoc nomē ens z cē deo cō/
ueniūt nos nō apphēdim⁹. ideo ait Dyoni.
q̄ de⁹ non est ens sed sup ens. Aug. aut negat
deū esse subam. prout suba est vnū de. x. pdica
mētis. qz natura dina ē sup omē pdicamētū.

Article 2 **Quantuz ad secun**

1 dū. vtrū deus sit nomiabilis pluribus nomi
bus. Dico q̄ deū possum⁹ noiare pluribz noi
bus. quia eo modo quo aliqd̄ intelligimus:
ipm̄ possumus significare. sed deum cōingit
nos multipliciter intelligere. ergo possumus
ei diuersa noīa significatiua imponere. Mi
noze pto. possumus em̄ deū intelligere ex crea
turz. qz inuisibilia dei p ea q̄ facta sūt intellecta
p̄spiciūtur. ad ro. i. Dm̄oi aut̄ noticiā p̄cipi
mus vno modo via remotōis. s. remouēdo a
deo oēm impfectionē quā i creaturis videm⁹.
z sic noiāmus eū incorruptibile. immateria
lē. imutabile. z sic de s̄silibus. Alio mō ratōe
eminērie. z sic dicam⁹ eū eternū. oīporentē. im
mēsum. illuminatū. Tercio rōe cālitatis. z sic
2 d̄z creator. p̄seruator. z gubernator. P. fm̄
grāmaticos z phos modi significādi sequūt
modos intelligēdi. sed intellectus viatoris p
pter sui debilitatē z p̄fectionis diuine sublimi
tatē vnā z simplicissimā entitates diuine natu
re p̄t̄ infinitis modis p̄cipi. qz sicut intellect⁹
diuinus p̄pter sui excellētiā qua oē creatū
z creabile i infinitū excedit omnia creata z cre
abilia vnico p̄ceptū p̄cipit. q̄uis talia sint in
finita. sic intellectus noster quia a diuina na
tura i infinitū excedit. ideo vnicam dei natu
ram seu p̄fectionēz infinitis p̄ceptibus posset
p̄cipere. z fm̄ quēlibet p̄ceptum ei nomen im
ponere. Propter qd̄ ait Dyoni. xij. de di. no.
Laudare habemus eū qui ē infinitoz noīm.

Instantia
prima

3 Sed hic posset instare aliq̄s. qz ait. b. hy
larius i de tri. q̄ nō sermoni res. sed rei debet eē
sermo subiectus. ergo sermonē siue nomen de
bemus taliter imponere qualiter videmus na
turas rez se habere. ergo vnicā dei p̄fectōz nō
2 nomiābimus diuersis nomibz. P. simplex
aut totaliter cognoscit. aut penitus ignorat.
sed deus ē simplicissimus. aut igit totaliter
cognoscit. z sic vno tm̄ noīe noiabit. aut peni
tus ignorat. z tūc nullo nomie noiabit. qz qd̄
nullo mō intelligim⁹ nullo noīe significam⁹.
P. aut talibz diūsis noībz r̄ndz aliq̄ diuersi
tas ex pte rei. aut nulla. Si aliq̄ tūc de⁹ p̄po
situs. Si nulla. tūc talia noīa essent penitus
synonyma. z p̄ sequēs eēt nugatio cū simul

lūgerēt. qz sicut Auicēna ait i metaphica sua
Si vnū nō adderet aliqd̄ sup ens. tūc dicen
do ens vnū eēt nugatio. quia talia nomia es
sent synonyma Ad primū dicēdū q̄ sermo
quo rē noiāmus ē rei subiect⁹ q̄z tū natura ūel
lectus patit̄ q̄ nomē imponit. z ideo diuinus
intellect⁹ si suā naturā noiaret vnū nomē sibi
imponeret. qz vnico p̄ceptū ipsaz p̄fecte p̄pre
hēdit. Noster aut̄ intellect⁹ diuersis noībus
ipsā noiāt. eo q̄ a diuersis rez similitudinibz
ipsā diuersimode p̄cipiat. Ad scdm̄ ddm̄
q̄ simplex dupl̄r p̄t̄ cogsci. Uno mō intrise
ce z diffinitiuē siue q̄dditatuē p̄ p̄riā disti
nitōz. z sic maior ē vera. Alio mō extrisece p̄
effect⁹. z sic maior nō ē vera. qz p̄t̄ fm̄ pl⁹ z mi
nus cognosci. fm̄ q̄ effect⁹ magis z min⁹ cog
scit. z maxime si nullus illoz effectuz sit sibi
adequat⁹. Et qz sic ē i p̄posito. ideo zc. Ad
terciū dicēdū q̄ talia noīa nō sunt synonyma
z q̄uis ipsis intrinsece et ex pte nature diuine
nō r̄ndēat diuersē rationes. extrinsece tm̄ i cre
aturis diuersē rōes ipsis r̄ndēt. ratione qua
rū diuina p̄fectio vna ex̄ns i seipsa diuersimo
de a nobis intelligit̄. et p̄ p̄ns diuersis noībz
nō synonymis noiatur.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Article 3 **Quantū ad terciū**

vtrū aliqd̄ illoz noīm que de deo dicūt pure z
pprie aueniūt eēntie diuine fm̄ se z nō in or
dine ad aliquod opus. sunt due opimōes q̄
d̄ hoc sibi mutuo p̄tradicūt. s. qz eaz p̄tradi
ctio est magis verbalis q̄ realis. ideo primo
recitādo vtrāqz opimōne. Scdo on̄dā earuz
p̄cordiā z tollā p̄tradicōne. Est igit vna
opimō q̄ dicit q̄ nullū nomē a nobis imposi
tū significat diuinā eēntiā fm̄ se z pprie abs
qz p̄partōe ad extra. qz si aliquod nomē eēt ra
le. hoc viderēt d̄ hoc noīe deus. sed hoc nō. qz
fm̄ Dama. li. iij. c. xij. theos grece qd̄ est deus
latine. vno mō dicit a theaste quod est vide
re vel p̄siderare. quia omnia nuda z apta sūt
oculis eius. vt dicit apostol⁹ ad Hebre. Alio
modo a thein quod est fouere. quia omnia fo
uet i bono. Dicit etiā a themi. quod ē ardere.
qz deus noster ignis p̄sumēs est. cōsumit em̄
omnē maliciā. P. nulla res est a nobis no
miabilis nisi inq̄tū est a nobis cognoscibil.
qz verbū quod foris sonat signū est verbi qd̄
in tus lucet. fm̄ Augul. xv. de tri. ca. xi. Sed
fm̄ Dama. qd̄ deus est incomphēsbile est a
nobis z penitus ignotū. ergo tm̄ fm̄ operatio
nes que nobis note sūt eēntie diuine nomina

Article 3

De re gā

i sum. li. 4

5 iponim? P. Dama. dicit. li. i. ca. xij. q. sin
 gulū eoz q̄ de deo dicūt optet nō qd̄ ē fm̄ sub
 stātia significare. sed qd̄ n̄ est oīdere. aut ha
 bitudinē quādā. aut aliqd̄ eoz q̄ assequūt na
 turaz vel opationē. Alij dicūt q̄ aliqd̄ no
 mē pōt significare rei eētā nudā. qd̄ probāt
 auctoritate Ambrosij in li. de tri. vbi ait. q̄ q̄
 dam nomia perspicuaz diuine maiestatis ex
 primūt veritatē. P. dicit rabi Moyses. q̄
 omnia nomia creatoris que inueniūt in librj
 sanctis sunt assumpta ab operibus. p̄ter vniū
 nomē quod est appropriatū ei. scz tetragram
 matō. rideo vocatur nomē sepatum. quia si
 gnificat substātiā creatoris significatiōe pu
 ra. Dicūt etiā isti p̄pter argumēta alteri opo
 niōis. q̄ nomē p̄t imponi ad significādū p̄p̄e
 z distictē illud qd̄ nō intelligit n̄ intellectus.
 Imponimus em̄ nomē sube panis z ceteraz
 rez corpaliū substātijs. quaz tñ rōes suba
 les nō intelligimus. qz als intelligerem⁹ qū
 p̄ns est substātia panis an̄ p̄secratioez corpis
 xpi. z sciremus qū abest facta p̄secratioe. Et
 iō dicunt isti q̄ oīno falsus est dicere q̄ nulli
 rei distinctus possit nomē imponi q̄ intelli
 gitur. Sed isti q̄uis verbis p̄radicat sibi
 mutuo. i. retamē nulla est p̄radictio. quia
 nomē aliqd̄ p̄p̄ie significare aliquā naturaz
 pōt dupl̄r̄ intelligi. Uno mō p̄fecte z diffini
 tiue. ita q̄ cōm̄ideat sufficēter formali ratio
 ni siue subali illius nature. Et sic prima
 opinio p̄cludit veritatē. qz nullum tale nomē
 potest viator imponere diuine nature. qz ipaz
 diffinitiuē nō potest apprehēdere. Scdo
 pōt dici aliqd̄ nomē p̄p̄ie significare aliquā
 naturā. eo q̄ p̄ nosz arbitriū distictē sit im
 positū ad significādū illā naturā nude z in se
 circūscriptis q̄buscūqz q̄ fm̄ nrm̄ modū intelli
 gēdi vidētur annexa illi nature. siue p̄ modū
 p̄p̄ietatū. siue p̄ modū accētium Et sic scda
 opinio ē intelligēda. z illo mō p̄t eē vera. qz cū
 noia sint ad placitū. possum⁹ nature diuine
 quā fide credim⁹ esse vnā i tribz p̄sonis aliqd̄
 nomē imponere qd̄ ipsā naturā diuinā p̄p̄ie z
 distictē significat. circūscriptis p̄ intellectū oībz
 p̄p̄ietatibz z attributis. z q̄buscūqz ceteris fm̄
 nrm̄ modū intelligēdi aduētis illi nature.
 Et sic vtraz opinio suo modo p̄t dici vera.
 Scda tñ opinio illo qd̄ vltimo adiūgit fal
 sus assumit. cū ait nos nō intelligere subaz pa
 nis aut ceteraz rez corpaliū. Nec p̄batio vz
 quā adducit de sacro altaris. qz cognoscere p̄
 sentā vel absentā rei. siue rem siue substāti
 am rei esse hic et nūc. nō spectat ad noticiam

abstractiuā s̄z intuitiuā. sicut etiā ille doctor
 cui⁹ est opinio secunda habet dicere in tra sua
 p̄cipua. sed quidditates rez naturalū nō co
 gnoscim⁹ cognitōe intuitiuā s̄z abstractiuā. q̄
 quidem noticia abstractit a p̄ntia et absentia
 ab hic z nūc. z ideo q̄uis vere intelligam⁹ qd̄
 ditatē panis. nō tamē possumus cognoscere
 nisi in q̄tū fide tenemus qū assit vel absit sb̄
 sacramento altaris.

Quātū ad quartū

Articls 4

p̄ncipale. vtz noia attributalia d̄ deo dicant
 p̄p̄ie z fm̄ distictas rōes. est aduertendū q̄
 vt videt duo ibi inquirūt. P̄no vtz noia
 attributalia p̄p̄ie de deo dicāt. Scdo vtz
 fm̄ distictas rōes. Quātū ad p̄mū dico
 q̄ q̄tū ad modū significādi q̄ surgit ex mō
 nostro intelligēdi. qui p̄pter sui imp̄fectōem
 trāscēdere nō valet naturā rez creataz. tūc ta
 lia improp̄issime dicūt de deo. qz fm̄ nostrū
 modū intelligēdi noia attributis imponim⁹
 p̄enes cognitōem quam de ipsis vt sunt i crea
 turis accipim⁹. Mod⁹ em̄ intelligēdi sequit
 modū eēndi. z mod⁹ significādi modū intelli
 gēdi. z ideo vt h̄nt esse i creaturis nobis no
 tis. sic modū significādi talibz noibz attribui
 mus. S̄z q̄tū ad rē significatā tāto mag⁹ p̄
 p̄rietalia noia dicūt de deo q̄z de creaturis. qz
 to sapiētia z cetera attributa veriori z realiori
 modo habet esse in deo q̄z in creaturis Duo
 ad secūdum dico. q̄ dicūt de deo fm̄ distin
 ctas rationes. distinctione tamē sumpta per
 comparōem ad extra z nō ab intra. vt patu
 it sup̄ius distictōe. vi. Ad argumētū p̄n
 cipale dicēdū q̄ q̄uis deus sit inenarrabilis a
 viatore narratiōe simpliciter p̄fecta. est tamē
 aliquo modo ab eo narrabilis. z p̄sequens
 aliquo modo noiabilis.

Ad p̄nci
 pale argu
 mētum.

Distinctio vicesimatercia.

P̄redictis adii

ciēduz est. Postq̄z mag⁹ determi
 nauit de noibz diuis i generali.
 h̄ p̄sequit d̄ eis i sp̄ali. Et diuidit i duas p̄f
 qz p̄mo sp̄alit tractat de h̄ noie p̄sona. Scdo
 oīdit quō nomina numeralia z nomina di
 stinctōem significātia trāsserūt ad diuina. di.
 xxij. ibi. Dic diligēter in q̄ri oz. Quātū ad
 p̄mū est aduētēdū q̄ mag⁹ i p̄cedē dist. dixit
 rat oia nomia in diuis subam significātia

Scotus
 concordia
 ionū.
 ad tercia
 tra sco.

de qualiter diuina psona dici singulariter. et doibus non pluraliter. Et quod hoc nomen psona videtur significare substantiam. et tamen de patre et filio et spiritu sancto simul non predicatur singulariter. sed pluraliter. ideo a predicta regula magister excipit hoc nomen persona. Et diuiditur in duas partes. scilicet quod primo facit huiusmodi exceptionem. Secundo dicitur suorum facit recapitulationem. ibi. Jam sufficienter. Prima in duas. quia primo ponit huiusmodi exceptionem. Secundo ex dicitur Aug. innuitur rationem. ibi. Quia questione Aug. diligenter. Et hec in duas. scilicet quod primo ponit predicte questionis rationem. Secundo ostendit ex huiusmodi ratione ostendit alias questione. ibi. Sed hic queritur. Et hec in duas. quia primo mouet questione de terminis sumptis in decreto. Secundo de terminis sumptis in abstracto. ibi. Verum et hic alia. Quilibet ista ratio potest diuidi in questione et rationem. Et partes patet. Hic quero.

Vtrum hoc nomen persona predicatur pluraliter in diuis. Et videtur quod non. Quod secundum Augustinum. li. v. de tri. c. viij. et li. viij. c. i. quicquid in diuis ad se dicitur. de qualiter persona profert singulariter et de omnibus non pluraliter. sed secundum eundem Augustinum. viij. de tri. c. vi. persona ad se dicitur sicut ad se dicitur deus bonus. magnus. et cetera huiusmodi. Contra. fide catholica tenemus in diuis tres esse personas et unam diuinam essentiam.

Hic primo videndum est de hoc nomine persona secundum se. utrum sit nomen prime intentionis vel secunde. Secundo dato quod sit nomen prime intentionis. utrum repiat in diuis. Tercio utrum in diuinis significet substantiam vel relationem. Et quartum de eo quod queritur.

Articuli

Quantum ad primum

utrum hoc nomen persona sit nomen prime intentionis vel secunde. Dicendum quod hoc nomen persona est nomen prime intentionis. quia illud nomen est prime intentionis cuius immediate significatio dicitur verum ens reale in dependens ab actu rationis. hoc nomen persona est huiusmodi. et maior pars minor pars. quia si nullus esset intellectus rationis et fabricas intentiones secundas. ad huc huiusmodi nomen persona diceretur verum significatum in supposito diuis et angelicis. P. incoicabilis substantia intellectuali nature est verum ens reale prime intentionis. hoc nomen persona est nomen prime intentionis. Aliis suppono esse notum. primum pars. quia signum et immediatum significatum sibi in unum cor

videtur quantum ad intentionem prime intentionis et secundas. puta si significatum est prime intentionis. nomen ipsum immediate significans est nomen prime intentionis. hoc primum et immediatum significatum huiusmodi nomen persona est incoicabilis substantia intellectuali nature. ut patet per Rich. iij. de tri. c. xxi. Sed in ista questione sunt due opinioniones. Quare prima dicit tria esse genera nominum. Quedam enim nomina significant veras res. ad quare esse alia nihil facit. sic sunt sortis. plato. lignum. lapis et cetera huiusmodi. et illa sunt nomina prime intentionis. Alia que mere et pure significant ipsam intentionem. sicut genus speciei. et similia. et sunt nomina secunde intentionis. Quedam autem significant aliqua que medio modo habentur. sicut nature viles. puta homo. aial. Nam licet talia significant ipsam rem que est extra animam. significant tamen eam per modum communis abstracti. quod fieri non potest nisi per actum intellectus.

Ad propositum ergo hec applicatio dicitur quod persona et indiuiduum significant cum nominibus secundo modo positus. quia significant pura secundas intentiones. Et illud probatur sic. Illud quod significat rem prime intentionis hoc in diuis pluraliter non potest. hoc persona pluraliter significat in diuis. hoc tenet. P. illud quod relatiue operatur ponit alicui secunde intentionis est secunda intentio. quia operatur posita sunt eiusdem generis. hoc persona cuius sit ipsum indiuiduum rationali nature secundum boetium. necio operatur ponit vbi quod est secunda intentio. hoc tenet. P. ois prima intentionis que predicatur de pluribus in quid. est genus vel species. sed persona predicatur de pluribus. puta de patre et filio et spiritu sancto in eo quod quid. ergo si persona esset nomen prime intentionis esset genus vel species respectu diuinarum personarum in diuinis. quorum vtrumque falsum est. et contra Aug. viij. de tri. ca. ix. vbi ipse negat rationes speciei aut generis fore in diuis. hoc tenet. P. indiuiduum est nomen secunde intentionis. hoc persona est indiuiduum. quia dicitur Dama. li. iij. c. iij. quod hypostasis et persona indiuiduum monstrat. P. illud quod est conueniens secundum rem in diuis est vnum numero. ut patet per Dama. li. i. ca. ix. sed persona non est vnum numero in diuis. ergo a constructione prout sequitur de constructio antecedentis. si persona non erit aliquid conueniens secundum rem. hoc solum secundum rationem. et per prout erit nomen secunde intentionis. P. illud quod dicitur negatio pura est secunda intentio. quia negatio est ens rationis. hoc persona significat negationem. cum diffiniatur per incoicabilitatem. Sed illud non videtur bene dicitur. quia impossibile est scire trinitatem consistere in tribus secundis intentionibus. cum in rebus consistat quod nos beatos facit. Juxta quod ait Augustinus. i. de doctrina christiana. Res quibus fruenduz est sunt pater et filius et spiritus sanctus. sed gloriosa trinitas consistit in tribus personis. ergo persona non potest

Sec. de se.
Nota diu.
sticio em.
ger. de no.
mibus.

Contra gra.
ardu.

dico q pprietas de q loqmur licet non sit de ratione subeputa veritatis. e tñ de intellectu seu de ratione subsistens i tali suba pura pris. cu ipm pstituat vt pprietas. r distinguat vt re/ latio. Ad scdm dico. q posito q ita sit. pu/ ra q pater vt pater pncipaliter significz pater nitate sicut r ceteri termini pcreti. nihilomin9 tñ illud qd significat patre n9 vt pater e. sed vt res subsistes est. n oportet q pncipaliter seu i recto significz relatione. Et qz sic est d h noie psona vt iam patuit. ideo nihil pcludit

Ad 2

me. Varij etiã r diuersi snt modi dicendi diuersoz doctoz in illo articulo. sed qz quasi nullis roibz sulciuntur. ideo breuissime hmoi modos pcurã. fuerut ergo quidã dicen/ tes q psona i diuis antiquitus solũ significa bat eentiam. modo aut vt dicunt i singulari si gnificat subam. i plurali v9 stat p supposito

Sed isti quis quo ad pmũ vez dicat. qz añ tpa Aug. r etiã tpibus suis. cu dicebat p sona. solũ dabat intelligi suba. qz suppositũ i natura intellectuali significat subam. saltem pncipaliter etiã apud modernos. Propter qd Aug. sepins isto modo antequo vteba t in dictis suis. vt p3 spãliter. vij. de tri. ca. vi. vbi ait. Cũ dicimus psonã patris non aliud qz subam pris intelligim9. Et ibidẽ ait q per sona dicit ad se r nõ ad aliud. Sed quo ad scd9 isti non bñ dicunt. qz quis numer9 singu laris r plural' variet modũ significãdi. signi ficatõz tñ n variat nisi i noibz eteroclit9. Alij dicunt q tã i singulari qz i pli h nomẽ psona i/ drinter stat p eentia r supposito. Sz nec illd v3. qz si i pli statet p eentia r supposito in drin ter. tũc eentia dicit n repugnet plicari. Alij dicunt q significat essenã r suppositũ sil' r eq pncipalr. Sed nec illud v3. qz modi signifi/ cãdi sequunt modos intelligedi. qz talr signifi/ cam9 sicut intelligim9. Inde etiã d: q r9 quã significat nomẽ est diffinitio. cu q plura sil' et eq pmo siue pncipaliter n possim9 intellige/ re. ideo plura simul r eq pncipalr vno noie vniuoco non possumus significare.

Quantum ad quar

tum pncipale. vtz hoc nomẽ psona p dicit p laliter i diuis. Dicendũ q sicut iam patuit psona vt restringit ad diuisa significat suppo sitũ relatiuũ. cu igit talia supposita vt fide cre dimus multiplicetur i diuis. ideo psona i di uinis pluraliter p dicit. Ad argumẽtũ pã cipale dico. q Aug. ibi loquitur more antiquo.

arie opi ones.

Articls 4

Id pnci/ ale argu icum.

Vel dicẽdũ q p se loquẽdo de p dicatione perso ne ipsa ad se dicit. vel saltẽ non ad aliud. nisi vt restringit ad diuina. g r c.

Distinctio vicesima quarta.

Hic diligẽter

inquiri. In ista distinctõ. xxiij. mgr tractat d termis nũeralibz put accipiunt i diuis. Et diuidit i duas p/ tes. qz pmo ondit q hmoi noibz significant. Scdo quõ tales termi ad h nomẽ psona ap plicant. dif. xxv. ibi. Preterea p dicitãdũ r c. Prima i tres. qz pmo circa p dicitã mgr mo/ uet qõez. Scdo ponit qõis solutionẽ. Et ter cio solutiõis explanatiõẽ. Scda ibi. Si di/ ligẽter r c. Tercia ibi. Cũ em dicit. Et hec in duas. qz pmo mgr ponit sue rñsionis decla rationẽ. Scdo grã tal' declarationis mouet r tollit vñã incidentẽ dubitationẽ. ibi. Nõ est ptermittendũ. Prima i duas. fm q pmo declarat q dixerit i termis pprie numeralibz. Scdo in termis licet nõ pprie numeralibz. tñ pluralitate significãtibz. ibi Cũ aut dicit mus distincte. Prima i duas. qz pmo insi/ stit huic declarationi qstũ ad terminũ signifi cãtem numeri pncipiũ. Scdo qstũ ad ter/ minos significãtes numez ibi. Item cũ dicit mus plures. Prima i duas fm q pmo decla rat ppositũ. put vnũ qd est pncipiũ nume ri iũgit i diuis termino essentiali. Scdo put iũgit termino psonali. ibi. Silr cũ d: Cir ca istã dist. quero hãc questionẽ.

Trum in diuinis sit verus numer9. Et videt q sic. quia vbi cũqz est vera trinitas ibi est verus ternarius. r per psequẽs verus numerus. qz p dicitũ essenã le nõ potest ab eo vere negari i quo pceditur esse subiectũ. sed hec est eentialis p dicitio. ter narius e numerus. qz pcesso ternario esse in di uinis. numerus ab eis non põr negari. sed in diuinis est verissima trinitas. g r c. Cõtra nullũ accidẽs vere r realiter poterit esse in di uinis seu in deo. cu sit omĩno simplex. sed nu merus est vez accidẽs reale cu sit de p dicitã mẽ to quãtitatis. ergo r c. Circa illã questõz est aduertendũ q cũ vnitas sit pncipiũ nu/ meri. de pncipiãtis autẽ non possum9 debi te iudicare nisi cognitõis pncipijs. ergo pzi mo vidẽda sunt aliqua de ipsa vnitate que e pncipiũ numeri Scdo videndũ est que sit materia numeri pprie dicit. Tercio que

nobles qui pferantur
vñtãtõem caroz pnt
regabat ad comoz
laris vñtãtõem
olũ ad dñtãtõem
dã facies a pulcritudine
ponit a laris sed ad
aro. vtz p hñtãtõem
etymologia impus
cũ tales p pñtãtõem
vñtãtõem snt i
q nomẽ imponit
ero pñtãtõem qd dicitur

fit forma numeri siue quid dicat numerus q̄tum ad suuz esse formale. puta vrrū nume rus fm suuz esse formale fit aliquid extra ani mā realiter differēs a rebus nūerat̄. Quar to vidēdū est de eo quod querit̄.

Articls 1

Quātuz ad primuz

sunt duo videnda. Primo em vidēdum est que sit differētia inter vnū quod est p̄ncipiū numeri. ⁊ vnū quod p̄uertit cū ente. Sc̄ cūdo vtz vnū quod est p̄ncipiū nūeri aliqd addat super vnū quod p̄uertitur cum ente.

Primum primi.

Quātum ad primū dico q̄ differūt sicut positūū ⁊ p̄natiūū. quia vnū quod p̄uertitur cum ente est quid p̄natiūū fm suuz for male significatū. eadem em res vt est aliquid i seipsa dicitur ens. sed vt est a seipsa indiuisa sic dicit vna. Unū autē quod est p̄ncipiū numeri est quid positūū. eo q̄ p̄stituat speci em discrete quātūtat̄. que est vere aliqd po sitūū. Et illa videt esse intētio Aristo. ⁊. me taph. vbi vult q̄ vnū qd ē p̄ncipiū nūeri op̄ ponit nūero sicut mēsurā mēsurato. vnū autē qd p̄uertit cū ente opponit mltitudini sic in diuisibile diuisibili.

Correlati um.

Ex h̄ etiā p̄ q̄ vnuz qd ē p̄ncipiū nūeri aliqd mō se h̄ vt inferius ad vnū qd p̄uertit cū ente. Et dico aliqd mō. q̄ positūū nō ē simplr inferi⁹ respectu p̄nati ui. cū eius p̄dicatōz formale nō possit recipere directe ⁊ p̄ se. Lū em vnū qd p̄uertit cū ente p̄ dicit de aliqd ente positūo. hoc nō fit fm q̄ il lud ē positūū. sed fm q̄ est i se indiuisū. Unū vnū qd ē p̄ncipiū nūeri ē directe inferius ad ipm ens. cū sit qd positūū ⁊ p̄dicatōz ent̄ di recte recipiat. respectu autē illi⁹ vni⁹ p̄natiui n̄ ē inferius. nisi inq̄tū illud vnū est in d̄ns ab ente.

Questio. Solutio

forte queret aliqs ex q̄ radice innasci tur illud duplex vnū. R̄ndeo q̄ sepi⁹ vnū oppositōz dinoscit p̄ alterz. ⁊ ideo ex duplici multitudie q̄ opponit ipsi vni coḡscere pore rimus innascētia illi⁹ duplici vni⁹. Est em vna multitudo q̄ innasct ex distinctōe rez for mali q̄ res specificē distinguūt. ⁊ illa multitu do inuenit i oibz entibz tā materialibz q̄ im materialibz. Et iō tal multitudo est multitu do trāscēdēs. ⁊ silr ipm vnū p̄ cui⁹ replicatōz p̄cipit tal multitudo ē trāscēdēs ⁊ cū ente cō uertit. In tali nāqz formali oim entū multi tudine qlibet res ē vna fm se. eo q̄ nō sit alte ra p̄pter formalez distinctiōem sui ab altera. Alia autē ē multitudo q̄ innasct ex distinctiōe materialī. puta ex diuisiōe p̄tinui. ⁊ hec mul

titudo fm suā p̄p̄riā rationē nō inuenit nisi i rebz materialibus quātūtatē p̄tinua in forma tis. vel i p̄tibz quātūtat̄is p̄tinue vt sūt ab inu cē separe. Et hec multitudo p̄p̄rie dicit̄ eē nu merus q̄ ē sp̄s discrete quātūtat̄is. Propter qd dicit̄. iij. phicoz. q̄ numer⁹ causat̄ ex diui siōe p̄tinui. ⁊ vnū qd ē p̄ncipiū illi⁹ nūeralis multitudis siue ipsi⁹ nūeri p̄p̄rie dicit̄ eē ipm p̄tinuū. q̄ vt dicit̄ aliq̄ solēnes doctores. ea dē res puta eadē p̄tinuitas vt p̄ficit rē i se est p̄ncipiū nūeri. vt aut p̄ficit eā i ordie ad p̄tel dē p̄tinuū. Quātū ad scdm̄ p̄mi vtz vnū qd ē p̄ncipiū numeri aliqd addat sup vnū qd p̄uertit cū ente. p̄ ex iā dicit̄ q̄ vnū qd ē p̄ncipiū nūeri sup vnū qd p̄uertit cū ente addit quēdā modū eēndi positūuz gener⁹ extermi nati. Est t̄m aduertēdū q̄ i hac mat̄ia tā an tiq̄ q̄ modernū varias s̄nias p̄tulerūt. Au cēna em hic duplr̄ errauit. vt p̄ ex dicit̄. auer. iij. meth. Primo qdē q̄ nullā posuit distin ctōz inter p̄dictas duas vnitates. nec vnū di xit aliqd addere sup alterā. Sc̄do q̄ vidit q̄ ipm vnū qd ē p̄ncipiū numeri ē accidēs qd dā reale d̄ns ab eo quod tenoiat. ideo dixit q̄ vnū qd cū ente p̄uertit addit aliquid sup ipm ens. eo q̄ accidēs semp̄ addit aliquid su per illud cui⁹ est accidēs. alā si nō differēt vnū ⁊ ens. tūc esset nugatio dicēdo ens vnū. quia t̄m valeret ac si diceret̄ ens ens vel vnū vnū. Sed ille modus dicēdi refellit̄ p̄ Auer. iij. metaph. q̄ si ens esset vnū p̄ aliqd additū. tūc vt ait Auer. si illud additū esset aliquid ⁊ nō esset vnū. tūc vnū ⁊ ens nō con uerterēt̄. Si autē est vnū. vel erit vnuz per aliquid aliud. ⁊ tūc erit p̄cessus i infinitum. vel est vnū p̄ seipm. ⁊ tūc pari ratioē fuit stā dum i primo. Et addit Auero. q̄tum ad so lutōem rationis Aucēne. q̄ dicēdo ens vnū nō est nugatio. q̄ quis vnū et ens nō diffe rāt realiter. sed sint idē. differūt tamē ratio ne. Modus etiā Aucēne parz esse falsus ex dicit̄ Aristote. in eodē. iij. At em q̄ vnū ⁊ ens sunt vnū fm naturā. ⁊ p̄sequūt̄ se sicut p̄ncipiū ⁊ causa. Dicit̄ insup quidā mo dernū. q̄ vnū quod est p̄ncipiū numeri. ad dit sup vnū quod p̄uertit cū ente ratōez mē sure. q̄z tota sua ratio in mēsuratiōe p̄sistit. Importat em tale nomen vnū partē aliquo tam totius discreti. cui⁹ p̄tis ratio i ratioē mē sure videt̄ p̄sistere. ⁊ credo q̄ isti velint dice re cum pho in phicis. q̄ ps aliquota dicit̄ il la que aliquoties sumpta adequat suū totū. ⁊ p̄ p̄sequēs est apta nata ipsū mēsurare.

Secūdu p̄mi.

Op̄i. autē cēne.

Corra aut cēnam.

Dericus.

Egidi^o 5.

Sed contra illud doctor noster in hac disti.
 1 tripl^r arguit. Primo sic. Ex relatōe nō pōt
 pōtūi absolutū. sed mēsuratio impōtat rela
 tionē. q̄ si ratio vnus i mēsuratōe cōstitueret.
 tunc vnū pōtēt cōstitūere numez q̄ est res ab
 2 soluta cū sit spēs quātitatis. q̄ rē. P. nihil
 pōtēt sub aliquo cōi nisi p̄ illud quod est i
 eo. sed relatio mēsure nihil ponit i ipsa mēsu
 ra sed solum i mēsurato. ergo p̄ hōi relatōz
 vnū quod est p̄ncipiū numeri nō poterit cō
 trahi ad certū genus puta ad gen^o quātitatis
 3 P. p̄ illud qd̄ infer^o addit sup̄ suū sup̄ius
 ipm̄ inferius cōstituit. sed p̄ rōem mēsure non
 cōstituit aliqd̄ d̄p̄dicamēto quātitatis. qz mē
 suratio ē quedā passio siue pprietas q̄ primo
 ducit quātitati. et deinde trāssert ad alia. vt
 dicit phus. x. metaph. passio autē nō cōstitu
 it illud cui^o ē passio. Uez ē tñ q̄ ille rōnes
 nō cōcluderēt aliqd̄ cōtra illos. si ipsi dicerēt
 q̄ vnū quod ē p̄ncipiū numeri dicit p̄ se ipsā
 rē substratā tali habitudini siue relatōi mēsu
 re. puta q̄ diceret ipsam rē que est mēsurā. re
 lationē autē non diceret p̄ se sed cōnotatiue.
 Sed qz q̄ ad hoc illoz intētiōz nescio. id rati
 ones p̄dictas i suo vigore stare p̄mitto Alij
 dicūt q̄ vnū quod est p̄ncipiū numeri super
 vnuz quod p̄uertit cum ente addit ratiōz po
 sitiuā. que tñ non est nisi i anima obiectiue.
 quia hec ratio nō est aliud q̄ clausio indiui
 si inq̄stum indiuisum ē. quā facit i ens indi
 stinctū inq̄stum in distinctuz comp̄h̄ edendo
 quasi i esse indistincto ipsuz summādo r̄ mē
 surādo. Et hoc probāt sic. qz ratio vnus
 r̄ ratio numeri i hoc solū differunt q̄ vnū est
 indiuisibile. numerus autē ē diuisibilis. sed
 clausio diuisoz inq̄stū diuisa sunt ē formalr
 numer^o q̄ clausio indiuisi est formal^r rō vni
 tatis P. vnū quod ē p̄ncipiū numeri cō
 sistit i quadā equalitate excludere plus r̄ mi
 nus. vñ cum dicit vnus senit. tñ ē dicere q̄
 nec plures nec pauciores. sed p̄cept^o sic medi
 ans iter plura r̄ pauciora ē p̄ceptus positiu^o.
 q̄ rē. Sed hec positio deficit i se duplicif.
 1 P̄mo ex hoc q̄ dicit illud positiuū. q̄ vnū
 ex his p̄ncipiū numeri addit sup̄ vnū qd̄ p̄uertit
 tūz ente. tñ esse obiectiue i anima. qz illud
 qd̄ est extra animā ens reale non ē tñ obiecti
 ue i anima. sed vnū qd̄ est p̄ncipiūz nume
 ri est extra animā vtz ens reale. Maior p̄tz.
 minorē probō. qz auerros. x. metaph. cōmen
 to. viij. ostendēs differentiā inter vnū quod
 est p̄ncipiū numeri. r̄ vnum qd̄ p̄uertit cum
 ente. ait. q̄ vnum qd̄ est p̄ncipiū numeri ē

accidēs additum rei. sed vnum qd̄ conuertit^r
 cum ente est id ipm̄ quod res. addita tñ sibi
 duplici negatione. puta q̄ est indiuisa i se. et
 diuisa a quolibet alio. Cum igit accidēs isit
 ei cui^o est accidēs. qz accidētis esse ē inesse. vt
 dicit. iij. metaph. ergo positiuū qd̄ vnuz exi
 stēs p̄ncipiū numeri addit sup̄ vnum con
 uertibile cum ente. nō solum erit obiectiue in
 intellectu. sed erit etiam subiectiue in re extra
 cuius dicit esse accidēs. Deficit sc̄do in eo
 q̄ dicit rationē vnus consistere i quadā clau
 sio quā facit i ens indiuisum comp̄h̄ edēdo
 r̄ quasi i esse indistincto ipm̄ mēsurādo. quia p̄
 hec verba sequit q̄ ipm̄ vnum sit qd̄ summa
 tum r̄ mēsuratū. quod est cōtra aristo. x. meta
 ph. vbi ait. q̄ numerus ē multitudo mēsurā
 ta p̄ vnum. ergo nō summat r̄ mēsurat ipsuz
 vnum. sed p̄ vnū cetera mēsurat. r̄ ideo ibi
 dicit ait phus. q̄ vnum se habet ad numez si
 cut mēsurā ad mēsuratum Rōnes etiam
 adducte nō cōcludūt. Ad p̄mū ergo dicen
 dū q̄ maior est falsa. qz i multis alijs dicit p̄
 terqz in esse diuisibili r̄ indiuisibili. qz dicit si
 cut p̄ncipiū r̄ p̄ncipiūz. sicut mēsurā et
 mēsuratum. r̄ sic de alijs. Ad minorē dico. q̄
 q̄uis clausio possit aliquo mō competere taz
 numero q̄ vni quod est p̄ncipiū numeri. tñ
 opposito mō p̄uenit ipsis Nūero em̄ p̄uenit
 passiuē tāqz clausio r̄ mēsurato. sed vni si p̄
 rit actiue. sibi competet puta tanqz claudenti
 r̄ mēsurati ipsūm numez. Et sequit ex ratōe
 istius doctoris oppositū illius qd̄ intēdit. qz
 ipse intēdit cōcludere q̄ sicut numerus est qd̄
 dā diuisuz. clausum r̄ mēsuratū. sic ipm̄ vnū
 sit quoddā indiuisum. clausum r̄ mēsuratū.
 Ad sc̄dōm dōm q̄ p̄ duplicē exclusiōz ipli
 cātē binā negatōz nō respectu vni^o s̄ respectu
 distinctoz. puta respectu ei^o qd̄ ē pl^o. r̄ respectu
 ei^o qd̄ ē min^o seu pauci^o. nō hēs rōem formali
 ter positiuā. s̄ simplr p̄uatiuā. cui^o oppositū
 cōcludere tu debebas. qz ex duabz negatiōibz
 nō resultat eq̄pollēria vni^o affirmatiōnis nisi
 ambe negationes sumant respectu vnus. ita
 q̄ sc̄da negatio neget primā.

Solutio rōnū aure. Ad 1

Ad 2

Quantuz ad secun

Articls 2

dū p̄ncipale. q̄ sit materia numeri p̄pe dicti.
 dico q̄ materia nūeri p̄prie dicti sunt res i q̄
 bus fundat forma numeri. puta diuēse res
 materiales quaz q̄libet ē trīnua. distincta tñ
 ab alia. qz illud ē materia numeri ex q̄ mate
 rialr generat numer^o. s̄ nūer^o generat ex deci
 q 2

ratione no inuenit
 quantitate vnica
 inuenit vnica
 multitudine p̄prie
 sc̄re quantitas. p̄
 q̄ nūer^o cōstituit
 qd̄ ē p̄ncipiū illi
 ipm̄ nūer^o p̄prie
 ut aliq̄ solens docere
 vnitas vt p̄ncipiū
 aut p̄ncipiū ei^o dicit
 uariū ad sc̄dōm p̄m
 mēri aliqd̄ addit
 r̄ ex iā dicit q̄ vnū
 vnū qd̄ p̄uertit cū
 ndi. post vnuz gen^o
 ducit q̄ i hac mēsu
 rā vnā hās p̄ncipiū
 p̄t errat. vt p̄
 no qd̄ qz nullū p̄ncipiū
 ad vnū vnitas nō
 elup alterā. Sed
 p̄ncipiū numeri
 h̄ eo quod vnitas
 nte p̄uertit addit
 accidēs semp̄ addit
 st accidēs. alia nō
 cōtē negatio dicit
 ret ac si diceret ens
 d̄ ille modus dicit
 metaph. qz si ens
 r̄ ar. Alij. si illud
 ē vnū. nūc vnū
 p̄uertit est vnū. vter
 r̄ nūc erit p̄ncipiū
 sep̄m. r̄ nūc pari
 Et addit. Alij. q̄
 nis. Alij. q̄ dicit
 o. qz vnus vnū
 d̄ sint idē. differē
 etiā. Alij. q̄ dicit
 te. in codē. in. Alij.
 i fm̄ naturā. r̄ p̄
 aila. Dicit vnū
 i quod est p̄ncipiū
 quod p̄uertit cū
 ua ratio in mēsuratōe
 n̄ tale nomen vnū
 dicitur. cui^o p̄prie
 istere. r̄ credo q̄
 n̄ p̄ncipiū. q̄ p̄
 dicit sum p̄prie
 est p̄prie p̄ncipiū

Solutio vnū egid.

Tureolus

otra au/ dā.

2 fione continui. vt patz. iij. phisicor. g. 7c. P. ipse res numerate sūt materia numeri pprie dicti. sed res materiales continue pprie nūcra- tur. qz sicut se hnt res formale disticte ad mltitudinē trāscēdētē. sic se hnt res continue siue quaz qlibet est i se continua ab alia tñ materia/ liter disticte ad multitudinē q pprie dicit nūc- rus. sed ille sumāt multitudie trāscēdētē. g. il- lenūerant nūero pprie dicto. Forte dices qz equi. hō. asin. leo. capra. z sic d alijs q forma liter dnt etiā numerāt nūero pprie dicto.

Instantia

Solutio.

Rñ. qz ex pre q qdlibet taliu pdictor. z cō- similitū ē res material' hñs i se continua qzita- tē. rōe cui nō dñt spē. qz vt continua sunt eius des spē esse pnt. ista talia numerant numero pprie dicto. p accidēs aut ē q differāt forma- liter in qstū tali numero numerant.

Articls 5

Quātus ad tercius

pncipale. q sit forma nūeri siue qd dicat nu- merus qstū ad suū ē formale. Dico q quis nō habeat nōmē vsitatu q natura forme q ē numerus abstracte noicm. possim tñ eā ap- pellare nūerositatē. qz sicut forma continui no- miai' unitas. sic natura forme nūeral' noia- tur numerositas. z ista forma ē vez ens reale exñs i ipsis rebz nūeratis subiectiue tāqz acci- dēs reali dñs a subiecto siue a rebz nūeratis.

Duo g pbato. Pmo q numer' ē vez ens reale extra aiaz. Secdo q differat a rebz nūe- ratis. Pmū pbō sic. Illud qd est reali z p se sensibile ē vez ens reale circūscpta oī opari- one intellect'. sed numer' ē hmōi. qz. q. de aia dicit q cōia sensibilia sūt numer'. figura. ma- gnitudo. mor' z qes. z sicut ibidē pz sensibi- lia cōia sūt sensibilia p se. licz nō pmo. maior ē eudēs. qz sensibile pcedit opatiōz intellect'.

Lōco 1

2 P. figura ē ens reale extra aiaz. g nūerus ē ens reale extra aiaz. Anz pz ad sensū. etiā qā ipsa ē qra spēs qlitatis. iō ad entitatē figure nihil facit intellect'. Anz pz pbō. qz ois figura p supponit numez tāqz aliqd necio reqstū. si- ne q impossibile ē ēē figurā. Impossibile est emē ēē triāgulū sine ternario. z quadrāgulū sine qternario. vñ eadē necitate q triāgul' est cir- cūscpta oī opatiōe intellect'. eadē necitate an- guli triāguli fundāt actual' numez ternariū circūscpta oī opatiōe intellect'. P. spēs vera pdicamēti realis est qd reale. sz numer' ē vera spēs quātitat'. vt patz i pdicamētis. z. v. meth. P. ois relatio real' indepēdēs ab aia reqrit fūdāmētū reale extra aiam. sed dupluz

3 vera pdicamēti realis est qd reale. sz numer' ē vera spēs quātitat'. vt patz i pdicamētis. z. v. meth. P. ois relatio real' indepēdēs ab aia reqrit fūdāmētū reale extra aiam. sed dupluz

4

z dimidiū quoz immediatū fundamētū pōt ēē quaternarius z binarius sunt relatōes rea- les indepēdēs ab aia. qz relatōnes mō nu- meri z modo potētie sūt reales z disticte ptra relatōes ad quoz esse facit intellectus. vt patz v. meth. maior sūt patz ex codē. v. P. si nu- merus qstū ad suū esse formale dependeret ab aia siue ab actu anime numerātis vt volūt aliqui doctores. tūc aia n nūcraē nō haberet plures denarios i archa sua diues qz pauper. qñs est falsum ad sensū. qñtia patz. qz plura z pauicora esse nō pnt vbi nullus ē numer'. sed si numerus in suo esse ab actu anie depen- deret. tūc anima nō existente in tali actu. puta hominibz dormientibus nequaqs esset nume- rus. z p sequeñs nec plus nec pauca? Quo ad pbationē secūde z clusionis p suppono ex pcedētibus q res disticte quaz tñ quelibet est continua pprie numerant. Tūc arguo sic. Illud quod formale z specificē est z distictū rebus numeratis. hoc reali differt ab eis. sed numerus est hmōi. g. 7c. Maior patz. pbat minor. qz res nūcraē vel sunt ipse quātitates continue. vel sunt res quāte quātitate iformare quoz quocūqz dato pz q numer' formaliter z specificē differt ab eis. P. sicut vnitas q ē pncipiū numeri se hz ad rē quā denoiat etiā q fundat. sic se hz numer' ad ipsa numerata. sz vnitas exñs pncipiū numeri differt a re in q fundat. g numer' differt a numeratis. Ma- ior pz. qz cū numer' sit ipsa multitudo taliz vnitatu si vnitas reali differt a substrato suo optet q numer' differat a suo. Mōi euidēs est autē z mētatoris vt sup' allegau. q ponit. x. meth. q i hoc differt vnū qd ē pncipiū numeri ab vno qd auertit cū ente. qz vnū exi- stēs pncipiū numeri addit accidēs reale sup- rē q dicit vna. sed vnū auertibile cū ente. ad- dit sup ipm ens solā rationē. Sed p rariū pnc' clusionis isti' terci' articuli qdā arguit sic. Nulla realitas videt acquiri i aliquo p h' q sit cum alio. q nō acquireret in eo si fieret si- ne illo. Sed si lapis sit pte sine aliquo alio nō acquireret in eo aliqs numerus. si aut cum aliquo alio acquirat in eo dualitas. g duali- tas siue numerus nō erit aliq realitas. P. si numerus ē aliqua forma accidētalis realis aut talis forma subiectiue erit in qualibz vni- tate fm se rotam. et sic vnū simplex accidēs erit i diuersis subiectis. qd ē impossibile. aut erit in vna sola vnitate. z hoc erit impossibili- us. qz tūc numerus ēē i diuisibilis. etiā oīs alie vnitates supfluerēt. P. si numerus ēē

Lōco 2

Scot' et aureolus.

forma realis extra animā. aut erit aliqd vnu
 2 tūc numerus erit principiū numeri. 2 pnci
 puū numeri pdicabit de numero. aut est plu/
 res fm ptes ita q vna ps sui recipit i vno cō
 tinuo 2 altera in alio. 2 tūc i eodem continuo
 essent due quātitates. s. 2 unitas 2 pars ipsi
 4 us numeri. P. in his que sunt actu diu/
 sa. nō potest esse vna forma realis. sed partes
 3 numeri sunt actu diuise. ergo 2c. P. nulla
 forma realis extra animā est replicabilis sup
 seip[s]az. sed vt patet i arismetica numerus re
 flectit sup seip[s]um. s. 2 unitas em̄ duos binari/
 6 os 2 tres ternarios. 2 sic de alijs. P. partes
 materiales vnius totius nō pnt fieri ptes al
 terius sine sui mutatōe. sicut nec ipsa mate
 ria sub noua forma fieri pōt sine mutatōe. s3
 vnitates q̄ sunt ptes materiales vnius q̄ter/
 narij sine aliq̄ sui mutatōe p solaz vnius vni
 tatis additiōem efficiūt partes quinarij.
 7 P. impossibile est q̄ vna 2 eadē res nume
 ro existēs extra animā sit in decem homibus
 2 i decem equis. sed phus dicit. uij. phicoz. c.
 8 de tpe. q̄ idem est denarius decem equoz 2 de
 cem hominū. P. potest hoc idēz argui sic.
 Illud quod est cōe entz nō entz nō potest cō
 forma realis existēs extra animā. sed nume
 rus est cōis entz 2 nō entz. qz nō minus pore
 runt numerari chymere vel hircocerui qz la
 9 pides vel ligna. P. forma existēs i partiu3
 2 nexiōe que 2 nexio solum fit p animā nō po
 test esse res extra animā. numerus est hmōi.
 quia partes numeri in re extra nullam habēt
 2 nexiōem. cum possint esse separte loco 2 sub
 10 iecto. P. si numerus esset ens reale extra ani
 mā. tūc vna pars subiecta pdicamēto quā
 titatis haberet plures entitates reales specie
 differētes q̄ oia alia pdicamēta. 2 sequētia
 p3. qz i specieb[us] numeroz est processus i in
 finitū. sed 2 sequēs ē falsum. quia cū ens 2 b
 num 2 ueritatur illud qd infinitas comphe
 dit entitates reales infinitas comphedit b/
 nitates. 2 p 2 sequēs pdicamentū quātitatis
 esset pfectius 2 melius om̄ib[us] alijs pdicamē
 tis. qd ē absurdū 2 iauditū. Itē 2 sedaz cō
 eldem pōt argui sic. Si numerus realiter dif
 ferret a numeratis. tūc statim datis duobus
 numeris in finite erūt quātitates i actu. 2 nō
 ē impossibile. q̄ 2 an̄s. pbat 2 n̄tia. qz dualitas
 illoz duoz numeroz differret realr ab eis tā
 q̄ a suis substratis numeratis. et sic habem⁹
 tres entitates. 2 trinitas illaz trū entitatum
 differret realiter ab eis. 2 sic habem⁹ quaterni
 tate. 2 eadē ratōe illa quaternitas differret ab

illis quattuor entitatibus tāq̄ a suis numer/
 ratis. 2 sic simultanē infinite entitates resulta
 būt. P. si numerus est forma realiter in exi 2
 stēs numeratis 2 differēs ab eis. vel erit tota
 i toto suo subiecto 2 tota i qualibet parte. vel
 tota i toto 2 fm pte i parte. Primū ē impossi
 bile. qz ois forma ens tota i toto 2 tota i qua
 libet pte est indiuisibilis. 2 sic numerus nō est
 set numerus. nec est d pdicamēto q̄titat[is]. Nec
 scdm ē possibile. qz vnu numeratoz pōt esse vl
 tra mare 2 aliud citra. ppter qd nō pōt aliq
 2 nexio vnius forme realis i ipsis inueniri.
 P. impossibile est aliquā formā reale abso
 3 luta alicui aduenire 2 ab eo recedere sine om
 ni sui mutatōe reali. sed dato vno numerabi
 lium nō est i eo aliquis numerus. posito vero
 alio numerabilium ponitur i eo numerus. 2
 ablato illo alio auferit ab isto numerus sine ta
 mē omni sui mutatōe. ergo numerus nō po
 terit esse entitas absoluta realiter differēs ab
 4 ipsis numeratis. Sed illa q̄uis sint ma
 gne apparētie. tū nō 2cludūt. ideo predictas
 duas 2clusiones 2firmato quālibet vno me
 dio. 2 deinceps soluā rōes iam inductas.
 Primā sic. Illa est forma realis extra ani
 mā de qua pbatur passiōes reales ab anima
 nō dependēs. numerus est hmōi. qz de nūe
 ro pbatur paritas 2 imparitas. equalitas et
 inequalitas. multiplicitas 2 paucitas. 2 cete
 ra talia que om̄ia vidētur esse reales passiōes
 seu pprietates. 2 cōclusionē secūdam 2fir
 mo sic. Sciētie reales in eadem parte realis
 phie formaliter 2 distincte requirūt subiecta
 formaliter 2 realiter distincta. Sed arismetica
 2 geometria i parte phie realis que dicitur
 mathematica sunt scie realiter cōdistincte. et
 numerus subijcit i arismetica. numeratū 2 o
 puta ipm continuū subijcit in geometria. er
 go 2c. Et 2firmatur. qz species eiusdem ge
 2 neris ex opposito 2 distincte realiter differūt.
 sed numerus cum sit discreta quātitas. 2 nu
 merata cum spectet ad p̄tinuam quātitatem.
 vt patuit supius sunt i eodem genere quātita
 tis ex opposito 2 distincte. ergo 2c. Ad pri
 mū igit inductū 2 primā 2 cōdem dicēduz q̄
 maior ē falsa. ex hoc em̄ q̄ vna nota produci
 tur cū alia resultat i qualibet nota aliquid de
 dulci melodia quod nō resultaret i ea si sola
 pduceret sine alia nota. In multis etiā alijs
 illa maior parit instātiā. Ad secūdū di
 cendū q̄ illa distinctio est insufficientis. qz for
 ma que est numerus nec ē tota i qualibet vni
 tate fm se sumpta. nec est tota i vnitare tm̄

Contra ista 2firmatio 2clonū

2firmatio sed cō clusiois.

Solutio rōnū 2 p mā 2clōz.

Ad 2

ai quoz immedie...
 marus 2 binarius...
 penātes ab ai...
 modo potēte...
 ad quoz esse...
 maior sūt pars...
 sum ad sui...
 ue ab actu...
 octoroz. tūc...
 ternarios i arch...
 salum ad sen...
 oia esse nō pnt...
 numerus in suo...
 ic anima nō...
 doz dormitibus...
 2 plequeis nec...
 rionē cōclēde...
 bus q̄ res disti...
 ua p̄tue nume...
 quod forma re...
 numeratis. hō...
 us est hmōi. 2...
 qz res nūate...
 vel sunt res...
 uocūq̄z dato...
 ced differt ab...
 ā numeri se h...
 d. sic se h3...
 s cōis pncipiū...
 ā. q̄ n̄ numer...
 s. qz cū nume...
 atū si vnitat...
 e q̄ numerus...
 uete 2 n̄tātō...
 2. mēb. q̄ i...
 ven ab vno qd...
 hncipiū nume...
 nat vna. sed...
 ip ipm ens...
 2 clusiois ist...
 nulla realitas...
 cum alio. q̄...
 lo. Sed si lap...
 equirēt in co...
 so alio acqui...
 sine numerus...
 merus ē aliq...
 talis forma...
 fm se totam...
 vna sola vni...
 vna sola vni...
 quā numerus...
 vniates logi...

urcolus 2 alijs 2 cōdem

ficātes intelligēdi sint. cū huic noi psona ap/
plicat. Et diuidit i duas. qz pmo mouet hāc
qō em. vtz dicēdo tres psonē diuie. vel alia ē
psona pīs. vel alia filij. hoc nomen psona si/
gnificet diuinā cētā. Et arguit ad vtrā
qz partē. Scdo psequit qō em. ibi. Persona
em vt sup. Et hec i duas. qz pmo psequit qō
nē fm alioz opinionē. Scdo psequit eā fm
7. 2. iā intēuonē. ibi. Sciēdū ē igit. Quātum
d p mū ē aduertēdū q quidā fuerūt illi⁹ opi
nōis q cū dicit tres psonē diuie. hoc nomen
psona significet diuinā cētā. ideo mgr duo
facit. qz pmo recitat motiua ist⁹ opinionis
Scdo arguit ptra inuētores istius positōis
ibi. Sed qd nō debūt. Prima i duas. qz pzi/
mo mgr adducit eoz rōes. Scdo ostēdit q li
ter ipsi ad oppositas obiectōes respōdēt. ibi.
Quibusdā videt Tūc sequit illa ps. Sci
enduz ē igit. Et diuidit i duas. qz pmo mgr
iuxta suā intēuonē ē qō em p dicitā dē terminat q
ad terminos nūerales. Secūdo q ad terminos
alietatē significātes. ibi. Deinde qrit. vtz fm
eādē. Prima i duas. qz pmo ist⁹ questōis dē
terminat veritatē. Scdo mēdēdo obiectōibus
rollit falsitatē. ibi. Ad hoc autē qd illi Tūc
sequit illa ps. Deinde querit rē. Et diuidit i
tres ptes. qz pmo qstū ad terminū alietatis
qō em renouat. Scdo veritatē tenēdā infinu
at. Et terciō dicta sua recolligit. r auctōrita/
tibz sanctorū rotōrat. Scda ibi. Ad qd dicit/
mus. Tercia ibi. Ex pdictis colligit. Cir
ca istā distinctionē. rrv. quero.

V Trū hoc nomē psona dē deo r creatu
ris dicat equoce Et videt q sic. qz
pl⁹ differūt deus r creatura qz celestia
r inferiora. sed fm omē. i dē suba orbis. q cū/
qz dicit dē celestibz r inferioribz dicunt equo
ce. g rē. Cōtra. que simplr sūt equo ca vnū
alter nō picipat. sed psona creata est p parti
cipationē psona talis. psona nō diuina essenti
aliter r nō picipatiue. ergo rē. Quattuor
breuissime dico i illa qōe Pūo q h nomē p
sona dē deo r creatur⁹ nō dē equo ce. Scdo q
nō dē vnioce. Tercio q dē analogice. Et
qto q h mōi analogia magis declinat ad eq
uocationē qz ad vniuationē.

Primus probo sic.
qz nomē significās aliq pla nō dē pprie equo
ce dē eis nisi ipsis pparat eq pmo. s h nomē p
sona rōe dignitatis a q iponit vt patuit pū
quāt r mag⁹ diuū supposit⁹ qz hūanis. g rē.

Et dfirmat. qz qn cūq aliq d p dicit d plibz
sic tñ q vni uenit simplr pfecte r alteri pici
patiuē. digniori mō dē dē eo cui uenit cētā
liter qz dē eo cui uenit p picipatōz. sed nō so
lū h nomē psona sed dē qd uenit deo r crea
ture deo uenit simplr pfecte. creature aut pti
cipatiue. g nō dicit dē eis simpliciter equo ce.

Sed forte dicit q p h i pdicamētis dicit
ens pdicari equo ce r. x. pdicamētis. r tñ ens
pncipalius dē dē suba qz dē accidēte. R. q
p h i pdicamētis loq̄t large r nō stricte siue
ppe dē equo catōe. r iō tāqz logic⁹ large loq̄n
r nō pprie dicit ipm ens esse equo cū. sed. iij.
metaph. magis pprie loquēs nō dicit ipsuz
esse equo cū sed analogū.

Secundā cōclusio

nem pto sic. Ea q differūt genere nō pnt hē
vnū nomē qd ipsis vniuoce ueniat. sed res
significate p h nomē psona i diuis r hūanis
dnt genere. g rē. Maior pz. vij. phicoz. vbi
p h s pbat q pprie vniuocatio cē nō pōt nisi i
spē spālissima. Sz forte dicit q quoz est
vna rō siue diffinitio illa vidēt eē vniuo ca.
Sed diffinitio psonē data p Rich. f. intel/
ctualis nature incōicabil⁹ substētia. ē cōis p
sonē diuine. hūane r angelice. g nomē psonē
dicit dē his vniuoce. R. q illa nō ē diffini
tio pprie dicta. sed ē qdā dēscriptio analogā. qz
etiā ipsa talis dēscriptio fm prius et posterius
dicit dē deo. angelis r homibz.

Conclusio tertia

prz ex duabus pcedētibz. qz n omē exns aliq/
bus cōe. r nec vniuoce nō equo ce uenit ipis
nccio videt q ipsis ueniat analogice. maxi
me si vni uenit p pri⁹ r alteri p posteri⁹. sed
nomē psonē cōe deo r creaturis. r nec vniuo
ce nec equo ce ipsis uenit. et deo uenit pū
qz creatur⁹ sicut iā patuit. g rē. Sz forte di
cet q cū mod⁹ significandi seq̄t modū intell
gēdi. igit qd primo a nobis itelligit illd p no
mia a nob imposta pmo significat. sz pri⁹ in
telligim⁹ psonā creata qz diuinā. g rē. Rñ
deō q licz qstū ad modū significādi q sequit
modū itelligēdi viatoris h mōi noia impo
nētis prius ueniat hoc nomē psona creatu
re qz creatori. eo q creatura sibi magis sit no
ta. prius tñ uenit deo r siderādo pfectōz ad
quā significādū tale nomē est impositū. pu
ta incōicabile substētia intellectuales natu
re. eo q talis pfectio i infinitū modo pfectior
q 4

Cōfirmat

Instantia

Solutio

Articls 2

Instantia

Solutio

Articls 3

Instantia

Solutio

tu infinitos. sicut nō ē
diuisū i infinita infinita
actu ptra scōz p dicitōis
ā ad phōz dico q ueniat
nō dicit ab eis. qz p p dicitō
tati suū substrati nō sūt
sed h mōi dualitas reducit
i est dīna entis. Et h mōi
sic codē mō dico q dicitō
dicitū substrati nō sūt
nua. Ad scōm dico q
is ē rōta i toto suū substrati
r dicitōi sibi sicut vniū
nō est tota i qualibz pte. vtz
nie est in pte substrati sicut
r dē forma dom⁹ r dē obiectō
ales sūt ill⁹ dicitōis qz p dicitō
subiecti. sed qz qz pte
ata mutat rōta forma. Vtz
nplex ē forma. Quēdā tñ
lter pte sicut aia sicut
r p pte sicut forma
q sic rōta i toto. qz p pte
forma q ē numer⁹ vtz
forma tal dicitōis sicut
efficit tota forma tollit
ad lectū pme dicitōis

uātū ad qua
ale. vtz i diuis sicut
p dicit nō ē in diuis
i rōta dicitōis quaz
p dicitōis diuis. numer⁹
p dicitōis. Maior pz. qz
diuis. p. i diuis nō ē
ē nūer⁹ pprie dicitōis
p dicitōis sequit oppositū
p dicitōis dē dare nūer⁹
diuis nō pōsum⁹ dare
macuninū. li. ij. c. x.
cū motiua obmotio cā
cētū pncipale dōm qz
p. sed ē multatudo nō
dicitōis os rōtat. r rōtat
ad multitudine dicitōis

Distinctio vicesima
Reterea
terādū. Dicitō
sumi dicitōis

repiat i teo q̄ in quacūq; creatura.

Articls 4 **Cōclusionē quartā**

pto sic. Qz quicqd̄ uenit fm̄ vnū nomē rebus simplr̄ eternis ⁊ rebz t̄p̄alibz magis uide tur eis p̄petere equiuoce q̄ vnū uoce. sed perso ne diuine sunt simplr̄ eterne. ⁊ humane sunt t̄p̄ales. §. 7c. Sed forte dicit q̄ fm̄ hoc h̄ nomē suba de angelis ⁊ homibz magis dicit̄ equiuoce q̄ vnū uoce. ⁊ hoc nomē corp⁹ de celesti bus ⁊ inferioribz silr̄ magis dicit̄ equiuoce q̄ vnū uoce. cū illa sint eterna. ista uo t̄p̄alia. Rñ deo q̄ nec angelus nec sc̄lū uec aliqua creatu ra p̄prie ⁊ simplr̄ ē eterna. sed solus deus eter nus dicit̄ d̄z etiā fm̄ grāmaticos. qz eternū di cit̄ ab e qd̄ ē extra. ⁊ terminū. quasi extra termi nū posituz. sed ois creatura h̄z terminū ex pre añ. qz nō fuit ab eterno. cū habuerit p̄ncipiū sue creationis. Etiā ois creatura inq̄stuz de se est habet terminū ex pre post. qz fm̄ Aug. sup̄ Gen. ad lram. q̄scito omnipotētis dei manus ipaz creaturā p̄seruare desineret. in nihilū rediret sicut ex nihilo facta est. ⁊ ideo nō ē simi le de angelis ⁊ celis respectu inferiorz. et de deo respectu creature. Phi tñ qui ponit̄ angelos ⁊ sup̄ celestia ab eterno fuisse. de plano cede rēt q̄ ea que dicunt̄ de istis superioribz. ⁊ de istz inferioribz corruptibilibz. magis dicunt̄ eq̄ uoce q̄ vnū uoce. Propter qd̄ dixit̄ phs. x. me taph. q̄ corruptibile ⁊ incorruptibile pl̄ diffe runt q̄ genere. Et Auerrois in de suba orbis ait. Quicūq; dicunt̄ de sup̄ celestibus ⁊ inferi oribz dicūt̄ equiuoce. Et p̄ hoc patz ad ar gumētum p̄ncipale. Credidit em̄ Auerro is h̄mōi sup̄ celestia esse simpliciter eterna. qz uis ipse i tali materiā sibi p̄p̄i q̄nq; p̄radicat

Instantia

Solutio.

Ad p̄nci pale argu mētum.

Distinctio uicesimalēptā.

Nunc de pro p̄rietatibz ⁊c. Postq; m̄gr̄ tra ctauit de noibus q̄ de existētibz in diuis dicunt̄. hic incipit tractare de p̄prie tatibus quibus h̄mōi nomia imponunt. Et diuidit̄ i duas pres. Nā p̄mo tractat de p̄prie tatibz. Sc̄do de cōibz appropatis. di. xxxi. ibi. Preterea cōsiderari optet. Prima i duas. qz p̄mo tractat de p̄prietatibz p̄sonas cōsti tuētibz. Sc̄do de p̄prietatibz nō cōstituētibz. p̄sonis tñ inexistētibz. di. xxvii. ibi. Preterea cōsiderari optet q̄ nō s̄m̄ tres. Prima i duas.

qz p̄mo tractat de noibus p̄prietatum p̄so naliū fm̄ se. Secūdo uidet̄ nomina p̄prietatum ad nomina personarum compare. disti nctione. xxvii. ibi. Dic potest queri. Prima in duas. Nā p̄mo ostēdit quomō hoc nomē hypostasis est in diuis admittendū. Secun do assignat nomina p̄prietatum hypostases constituentiū. ibi. Jam de p̄prietatibz. Ista in duas. quia p̄mo assignat trīs diuinarū personaz tres constitutiuas p̄prietates. Se cundo circa p̄prium filij ⁊ spiritus sancti mo uet quāsdā dubitationes. ibi. Dic queritur quomodo. Prima in duas. qz p̄mo ostē dit quot sunt h̄mōi p̄prietates. Secūdo ostē dit quid sunt. P̄mo em̄ ostēdit q̄ nume raliter sunt tres. Secūdo ostēdit q̄ genera liter seu q̄tum ad modum generis sunt rela tiones. ibi. Quo circa. Sequit̄ illa pars. Dic querit̄ ⁊c. vbi p̄mo magister mouet cir ca p̄prietatem filij vnā questionē. Secū do immediate adiungit suā responsionē. ibi. Sed magna est distantia. Et hec in duas. Nam p̄mo suam responsionē magister recit at inq̄stum tangit p̄prium ipsius filij. Se cūdo uirtutē eius responsionis adaptat inq̄ stum tangit p̄prium sp̄s sancti. ibi. Ita etiam de sp̄s sancto. Et ista secūda diuiditur in tres partes. qz p̄mo ostēdit in quo sensu sp̄m̄ sanctum p̄prie appellamus donū. Secun do in quo sensu ipm̄ p̄prie nominam⁹ sp̄m̄ tum sanctū. Et tercio remouet quorūdam di ctum quod ueritati uidet̄ esse p̄rariū. Secū da ibi. Dic queri solet ⁊c. Tercia ibi. Quidā tamen putant. Circa istaz. xxvi. distincti onē quero.

Vtrum p̄sone diuine relationibz di stinguat̄ur. Et uidet̄ q̄ nō. qz in diuiduū substātie nō cōstituūt relatio ne. Sed fm̄ Dama. li. ii. ca. vi. p̄sona impo zat indiuiduū i genere substātie. Cōtra. il lud quo diuine p̄sone multiplicant̄ illo disti guuntur. sed fm̄ Boetiū in libro de trini. cōn tia cōtinet uinitatē. ⁊ relatio multiplicat trini tatē. ergo ⁊c. Dic quattuor sunt uideā ra tione quattuor opinionū. que ceteris p̄prie tatibus ab antiquis tempibz fuerūt solēno res i illa materia. P̄mo igit̄ uideūz est. utz p̄sone diuine distinguant̄ absolute. Se cūdo utruz distinguant̄ origine. Tercio utrū distinguant̄ diuina relatione. Et q̄ to dato q̄ sic. utrum cum tribus suppositis relatiue distinctis sit dare vnū suppositū ab solutum.

Quātuz ad primuz

vtz pfone diuine distinguant absolute sic pcedā. Primo em ostēdā q̄ i diuis nō sūt tria supposita p̄rietatibz absolutz distincta. zad/ ducā i hūi opinione linconici. cū suis moti uis. r̄ m̄debo ad ea. Scdo ostēdā q̄ diue psonenō distinguunt modis absolutz. q̄s qdā appellāt modos h̄ndi pfectōz. r̄ recitabo opi nioz oppositā cū suis motiuis. r̄ ipis m̄debo

Primū p̄to sic. Omē qd sic se h̄z q̄ ipm i quolibet est melius q̄ nō ipm. hoc dicit perfe ctione simplr. Sed omē absolutū formaliter exis i diuis ētale q̄ ipm i quolibet est melius q̄ nō ipm. vt patz p Ansel. monologion. xv. igit si diuie pfone distinguūt p̄rietatibz abso lutis. tūc aliq̄ pfectio simplr eēt i q̄libet perso na q̄ nō eēt i alia. r̄ sic cuiuslibet diuine pfone de ficerēt due pfectōes simplr quibus alie due pfone ab ipsa differēt. quod nō solū est tra fidē. verūetiā tra vera p̄hiām. r̄ sp̄aliter tra Ansto. v. metaph. r̄ z men. ibidē. ca. de perfe cto.

2 P. si nō omīs absoluta pfectio esset in qualibet diuina psona. tunc maior perfectio r̄ bonitas esset in tribus psonis q̄ i vna tm. qd̄ in libro. de trini. negat Aug. tanq̄z deuiū a ca tholica veritate. P. si diuine persone eēt proprietatibus absolutis ab inuicē distincte. tunc vel nulla diuina psona esset producibi lis. vel natura diuina esset mutabilis. conse quens q̄tum ad verāq̄ sui partē est impossibi le. ergo r̄ ancedēs. p̄sequētā p̄to. qz omīs natura i qua forma absoluta innascit ex reali productioe. illa natura necessario mutat. sed si aliq̄ psona diuina absoluta p̄rietate cōsti tuta pducere. tūc i natura diuina p̄ realē p̄ ductionē forma absoluta innascere. s. illa for ma q̄ psona pducta cōstituit. vel q̄ psona di uina nō pducere. vel natura diuina muta bitur

3 P. talis absoluta p̄rietate cōparata ad eēntiam necio h̄ret rōem actus vel potētie. qz q̄ncūq̄ aliq̄ duo absoluta sūt sil. optz q̄ vnū h̄eat rōez act. r̄ alter rōez potētie. Sz h̄mōi psonal p̄rietates nō pōt h̄re i tali cōparatōe ra tionē potētie. qz tunc nō pōt dare ipsi perso ne esse in cōicabile siue psonale. Nec essentia pōt habere rōez potētie respectu h̄mōi propri etatis. qz ipsa est purus actus r̄ infinit. clau dens in se necessario oēm rationē actualitatis r̄ p̄sequēs nō potest cape esse ab aliquo alio actu. Sed p̄trariū istius opinionis pro bāt linconici. r̄ sui sequaces. r̄ rōes eozuz vt

4

pi. tria comen.

plurimū probāt. q̄ pfone diuine nō distinguā tur relatioe. r̄ p̄sequens reputāt se probasse q̄ distinguant p̄ncipijs absolutis Argu unt igit p̄mo sic. Omis relatio p̄supponit an se illud qd̄ refert h̄mōi relatione. sed essentia diuina nō refert. quia ipsum suppositū refer tur. ergo diuina relatio non constituit nec di stinguat suppositū. sed p̄supponit ipm esse di stinctū. P. omis relatio realis p̄supponit rea les distinctioem extremoz. ideo em fm p̄hm idēritas nō est relatio realis. qz ei extrema nō sunt realiter distincta. sed relatioes diuie sunt relatioes reales. ergo p̄supponūt sua extrema. scz ipsa supposita realiter esse distincta. et per p̄sequens nō distinguēt ea. quia quod p̄sup ponitur ab aliquo hoc nō innascitur ab eo.

5 P. si virtute generationis in esse genito. si lus constitueret filiatione. tūc nō magis ge neraret filius q̄ pater. q̄ns ē falsum. q̄ r̄ ancedēs. falsitas q̄ntis patet. p̄batio q̄ntie. qz per generationē nō minus generanti acquiritur propriū ad aliquid q̄z acquirat filio. Si igit filius ex hoc dicit gigni. qz p̄ generatiōz sibi ac q̄rit filiatio. eadē rōne p̄r generaret. qz sibi per generationē acq̄rit p̄ritas. P. relatio ori ginis i suo immediato fūdamento nō fundat nisi mediāte actu origis. cū igit suppositoū sit agere. q̄ omīs relatio originis p̄supponit suppositū ex cuius actu innascit talis relatio. r̄ p̄sequens p̄mordialiter nec cōstituit suppo sitū nec distinguat. P. formale distinctiūū suppositi ē fm se incōicabile. s. nec filiatō nec p̄ritas ē fm se formalr incōicabil. maior pz. qz si formale cōstitutiuū suppositi nō esset in cōicabile. nec suppositū eēt qd̄ icōicabile. mi nor p̄bat. qz si filiatio seu p̄ritas esset forma incōicabilis. aut hoc esset in q̄trum relatioes sūt. aut in q̄tuz filiatio r̄ p̄ritas sunt. aut in q̄trum relationes diuine sunt. Nō p̄mo mō. qz tūc nulla relatio esset cōicabilis. r̄ sic nec in creatur iuenerent relatioes silēf. Nec scdo mō qz tūc i nulla natura possent inueniri plures filiatōes aut p̄ritates. Nec terciō mō. qz tūc cōis spiratio cū sit diuina relatio nō esset cōica bilis. qd̄ est falsum. cū filio cōicet. Et p̄fir mat. quia si prima psona in diuis prius spi rasset q̄z genuit. tunc sp̄ūsancto cōmunicasset vim generatiuā cum respectu p̄posito ad ge neratōem. r̄ p̄ q̄ns p̄ritas fuisset cōicabilis.

6 P. q̄n aliquis actus ancedit aliquē termi nū. tūc ancedit omē illud qd̄ sil naturalr ē cū illo termino. Sz generare qd̄ est actus pfone p̄ime ancedit filiationē. que ex ipso innascit.

Cōfirmat

attestaf diuine pfectōi suppositatiōz diuā esse
 relatiuā r nō absolutā Ad. ix. ddm q̄ sicut
 diuina supposita in cludūt subaz siue natura
 diuina. sic etiā relatiōz. r iō nō solū debēt dici
 supposita subalia. sed etiā pprie supposita re/
 latiua Ad. x. ddm q̄ maior nō ē vera nisi il
 lud pfectissimū suppositū eēt nū tm̄ in na
 tura. qz si multiplicat supposita. necesse est eoz
 p̄ncipia p̄stituta multiplicari. q̄ si fuerit sba
 lia r absoluta. natura necio nūerat qd̄ i diuis
 ponere tenuit ē a catholica fide Ad. xi. ddm
 q̄ maior nō ē s̄a. maxie si illd̄ p̄ncipiū alteri
 generis nō sit acc̄ns. nec facit p̄p̄z cū natura
 s̄ fm̄ totā suā realitatē trāsīt i naturā. tūc nul
 lā ipsectōz arguit i natura suppositata Et qd̄
 assumit. p̄ s̄i r acc̄ntibz r natura humana i
 xpo. cū hoc qd̄ nō ē s̄ile etiā nō est vez. qz nec
 accidēs supponit. s̄ a suo s̄iecto recipit. nec
 natura hūana a s̄bo ē suppositata sed assum/
 pta. Secdo dico q̄ diuina supposita nō sūt
 difficta p̄ modos absolutos. qz oē qd̄ aduēit
 supposito iā p̄stituto ē s̄ibi acc̄ntale r aduēti
 ciū. q̄ si diuine p̄sone p̄stitunt p̄ modos abso
 lutos. tūc relatiōes diuine aduēnūt suppositū
 rāqz aduētiē acc̄ntales. qd̄ ē impossibile. cū
 i deo nihil acc̄dentale possit poni. P̄. p̄stitū
 talibz modis. aut supposita p̄stituta sūt ab/
 soluta aut relatiua. Si p̄mo mō tūc oēs rōes
 q̄s adduxi. p̄cedētē op̄inōnē eā sunt p̄ illā.
 Si secdo mō. tūc isti modi quibz p̄sone p̄sti/
 tuūt nō erūt absoluti s̄ simplr relatiui. qd̄ ē
 re. P̄. si p̄sone p̄stitunt p̄ modos absolu
 tos. aut i diuis erit realis p̄p̄. aut nulla di/
 stinctio. qz tales modi nō possent p̄sonas di/
 stinguere p̄ comparōnē ad oppositū cū non
 sint relatiui s̄ mere absoluti. nec p̄ p̄panōnē
 ad eētā. qz tales modi p̄pati ad eētā. aut
 totalr trāsēūt i eētā. r tūc nō poterit esse ma
 ior distictio fm̄ tales modos q̄ fm̄ eētā i q̄
 nulla ē distictio nisi fm̄ heresim arrianā. aut
 tales modi nō trāsēūt i eētā sed p̄ distiguūt
 eētā. r tūc cū tales modi sint absoluti. neces
 sario faciēt p̄positiōz cū eētā P̄. tales mo
 di aut differēt solo nūero. aut specie. Nō p̄i
 mo mō. qz nec i relationibz. nec i absolutis plu
 ra solo nūero d̄rntia p̄nt eē i diuis. Nec secdo
 mō. qz ea q̄ differūt sp̄e si ipsis repugnat eē s̄
 mul i eodē necessario sūt opposita. sed isti mo
 dis repugnet esse i eadem p̄sona. qz p̄ tales
 modos p̄sone ab inuicē essent distincte. Nec
 tamē possent tales modi esse oppositi nisi op
 positōe relatiua. que tamē ab ipsis p̄scindit.
 cuz dicātur modi simplr absoluti. In diuis

em̄ nec pōt esse p̄traria oppositio. nec p̄tradi/
 ctoria nec pugna inter p̄ncipia p̄stituta.
 qz i om̄i tali oppositōe sp̄ vnū oppositōz est
 p̄fectius r alter im̄ p̄fectius. In solis em̄ re/
 latiuis oppositis ipsa opposita p̄nt eē forma/
 liter eque p̄fecta. Sed ē quidā subtilis do
 ctōz qui. iij. suo quolz. q. vij. artic. iij. r s̄i in
 q̄nibus suis sup̄ p̄dicamēta ponit tres diui
 nas p̄sonas p̄stitui p̄ tres modos absolutos
 Isti autē modi sūt esse naturaliter. esse in tele
 ctualiter r esse amabiliter. Per p̄mūz p̄sti/
 tuūt p̄sona patris. p̄ scdm̄ p̄sona filij. r p̄ terci
 um p̄sona sp̄s̄ sancti. Et illos modos abso/
 lutos dicit esse im̄mediatū s̄udamētū diuinaz
 relationū. Et illud p̄bat sic. Opposita i eodē
 fm̄ idē simul essent p̄nt. sed i diuis sūt rela
 tiones opposite. vt recta fides tenet. q̄ h̄m̄oi
 relatiōes nō p̄nt im̄mediate s̄udari in diuina
 eētā fm̄ idē. sed fm̄ distinctos modos iam
 dictos P̄. habitudo semp̄ ē distinctōz. ita
 qz distinctio p̄ntelligit h̄itudini. sed oīs rela
 tio dicit h̄itudinē. q̄ distinctio relatiue op
 positōis p̄p̄igit aliā distictiōnē i s̄udamēto.
 P̄. vbi cūqz sūt relatiōes reales optet eē di
 stinctōem i s̄udamētis eaz. qz relatiō q̄ sit re/
 alis nō habet a relatione s̄ibi opposita. sed h̄
 habet a s̄udamēto relationis opposite. p̄pter
 qd̄ relatiua q̄ dicunt fm̄ rationē vere sūt op/
 posita relatiue. relatiōes tm̄ eoz nō sūt reales. eo
 qz nō sit realis distictio i s̄udamēto. sed i di
 uis sūt relationes reales. q̄ rē. P̄. vbi cūqz
 ē origo. ibi ē p̄ncipiū r termin⁹ origis. sed i di
 uis ē vera origo r relatiō. nec pōt eē p̄ncipiū
 nec terminus originis. ergo eētā diuina erit
 p̄ncipiū r termin⁹ originis. Hoc autē eētā nō
 potest competere. nisi i essentia sit aliq̄ diuer/
 sificatio. qz si essentia nō diuersificata eēt p̄n/
 cipiū r termin⁹ hui⁹ originis. cū essentia sit in
 qualibet p̄sona. ipsa essentia i qualibet p̄sona
 h̄ret rationē p̄ncipiij r termi. qd̄ nō ē dicēdū.
 q̄ i eētā erit aliq̄ distictio modoz fm̄ quaz
 ipsa d̄r p̄ncipiū r termin⁹ Et addit ille do
 ctōz q̄ illi modi p̄sonales nō sūt modi p̄fectio/
 nis sicut sūt modi attributales. sed sūt modi
 habēdi p̄fectionē. Eadē em̄ p̄fectio q̄ habet i
 p̄re naturalr. habet i filio intellectualr. r i spū/
 sc̄to amabilr. Sz illud nō valz. qz sicut oim̄
 triū diuinaz p̄sonaz ē eadē natura. adē intelle
 ctus. r idem amor. pur amor sumit absolute
 sic om̄iū triūz p̄sonarū est idem modus es
 sendi naturaliter. intellectualiter r amabilr.
 forte dicit q̄ illud nō valet. quia pater na
 turaliter non est ab alio. sed filius naturalr ē

Jac. de vl
 ter. 3. q̄ 13.
 q. 7. ar. 4

Additio
 eiusdem

Contra Ja
 cobū.

Iustantia

si creaturis relatiua
 re. hoc m̄ est im̄possibile
 na. qz eo ipso q̄ talis p̄sona
 nino prima im̄possibile
 qd̄ aliud reale in ipso
 itū. Dato em̄ p̄ im̄possibile
 solutus p̄p̄tentes s̄i
 rati. ad huc filio acc̄nt
 ito. in patre p̄p̄tentes
 ara. nec p̄ducta nec acc̄nt
 pugnat p̄sone om̄m p̄p̄t
 id quatuor dicitū q̄ p̄p̄t
 sit vera i creaturis. i diuis
 gis r relatiō origis s̄i
 num illoz nō respiciant
 atus ipm̄ fundamētū
 religidi. Eadē em̄ res
 fctas p̄p̄tatis. p̄p̄tentes
 sic dicit p̄p̄tatis p̄p̄tatis
 ter modū em̄ p̄p̄tatis
 id r rano referēdi p̄p̄tatis
 relatiō. Et quibz p̄p̄tatis
 nū sub q̄ accipit est h̄
 d̄ minorē dicitū r p̄p̄tatis
 n̄ diuis est in d̄rntia
 aut in q̄m p̄p̄tatis
 una relatiō. sed in q̄m
 n̄ q̄m diuine p̄sone p̄p̄tatis
 na subalis s̄i
 est suba. nec in q̄m
 in q̄m forma subalis s̄i
 ddm̄ r rano referēdi p̄p̄tatis
 ratione p̄p̄tatis. q̄ est p̄p̄tatis
 p̄p̄tatis em̄ dico q̄ p̄p̄tatis
 iō nō est m̄z si ad ipm̄
 d. vi. ddm̄ q̄ sicut in q̄m
 eā nec post. nec p̄p̄tatis
 falla. qz generatiō
 tanec sunt. nec p̄p̄tatis
 qz relatiō diuina p̄p̄tatis
 p̄p̄tatis. qz vt sic fm̄
 in q̄m. sed distictio
 r p̄p̄tatis ad oppositū. q̄
 na r illis quoz. fr̄ctas
 solubiles d̄r qz p̄p̄tatis
 e r d̄rntia em̄ p̄p̄tatis
 solutā absoluta r d̄rntia
 pla sūt supposita i eodē
 appositano magis dicitū
 qz ad talū absolutū
 em̄ multiplicē nata. sic q̄
 r eētā diuina sūt
 o diuisi nec triplicē

Sed ois forma effectū suū formale cōicat ei cui pūgit. ergo eētia esset pater anq̄ patris
 5 suppositū esset cōstitutum. P. si paternitas cōstituit. et. vel hoc fieret p sui pūctōem ad es-
 sentiam. vel p sui vnionē ad suppositū. Nō
 p̄mo mō ppter ea q̄ iā dicta sunt. Nec scdo
 mō. qz ois vnio p̄suppōit sua vnibilit̄. n̄ vnq̄
 vnū vnibilitū cōstituit alter. licz cōstituerē pol
 sint aliq̄d tertium. ergo i h̄mōi vnioe relatio
 non cōstituit suppositum sed ipm p̄supponet
 6 cōstitutum. P. si relatio cōstitueret diuinū
 suppositū. tūc diuinū suppositū esset ens per
 accidēs. cōns ē falsum. qz i deo nihil ē p accidēs
 cōntia pater. qz oē quod i se claudit q̄dditates
 7 duoz p̄dicamētoz ē ens p accidēs. P. illd
 qd ē sūme entitatis nō pot̄ formale cōstitui il-
 lo qd ē mīme entitatis. sed suppositū diuinū
 8 ē sūme entitatis. ⁊ relatio ē mīme entitatis. P
 sola suba est p̄ncipiū p̄sentatis terciū modi.
 sed p̄sentas suppositi ē p̄sentas terciū modi. ḡ
 nō poterit eē ab ipsa relatōe. Maior ⁊ minor
 parēt. i. posterior. Sz illa nō p̄cludit. q̄a
 que se totis differūt illa i nullo cōueniūt. quia
 sunt p̄ma diuersa. vt p̄. x. metaph. sed p̄lo
 ne diuine realiter cōueniūt. ergo nō differūt
 se totis. Ad p̄mū ḡ dicēdū q̄ ens simplr
 Ad 1 simplex q̄uis se toto differat a q̄cunq̄ differt
 absolute ⁊ naturalr. nō tñ differt se toto ab eo
 cū quo uenit i eētia seu natura. ⁊ differt so-
 Ad 2 lū p̄sonalr. Ad scdm ddm q̄ ex h̄ nō p̄ui-
 cit diuinā p̄sonam includere aliq̄d ⁊ aliquid
 sz solū aliq̄d ⁊ ad aliq̄d. qd quidē ad aliquid
 fm totā suā realitatē trāsit i naturā siue i ipm
 qd est aliquid. ⁊ p̄sequēs nullam cū eo faci-
 Ad 3 et compositionē. Ad terciū ddm q̄ de rōne
 suppositi nō solū est p se esse. sed etiā incōica-
 biliter esse. licet igit suppositum diuinū ab es-
 sentia diuina habeat p se eē. tñ a p̄prietate re-
 latiua h̄z incōicabiliter eē. et p̄sequēs talis
 Ad 4 p̄prietas poterit eē suū formale p̄ncipiū cōsti-
 tutiuū. Ad q̄rtū ddm q̄ nulla est p̄prietas
 realis i qua p̄es h̄mōi sint vnite anq̄ totuz
 ex p̄tibz sit cōstitutū. ⁊ ideo relatio nō dat eē-
 tie effectū suū formale. sed h̄mōi effectū soluz
 dat ipsi toti supposito cōstituto. Exēplū d̄ aīa
 rōnali q̄ nō dat i aliq̄ p̄uori ipsi materie eē rō-
 nale. sed solū h̄mōi cōstituto tribuit tale tale.
 Ad 5 Et p hoc p̄z ad q̄ntū q̄ nullū sequit̄ incō-
 nueniēs si relatio cū eētia fm n̄m modū irel-
 ligēdi p̄nita cōstituit diuinū suppositū. ḡ ⁊ c.
 Ad 6 Ad sextū nego cōntiam. ad p̄batōz dicēdū
 q̄ q̄dditas relatiua compata ad diuinā eē-
 tiā nō manet fm p̄p̄riā realitatē diuine eētie

Cōtra p̄po-
sitiuū.

Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6

⁊ distinctā. sed trāsit p̄nit̄ i p̄az. ppter qd cō-
 stitūtū ex relatōe ⁊ eētia nō erit ens per acci-
 dēs. Ad septimū dicēdū q̄ illa q̄ p̄ueniūt
 i omni entitate p̄fecta. nccio oportet q̄ eozuz
 p̄ncipia formaliter cōstitutua q̄ sunt eozū ad
 inuicē distinctiua dicāt mīmaz entitatē. ⁊ iō
 patet maiorē eē falsam. qz diuina supposita
 p̄ueniūt i omni entitate dicēte realiter p̄fecti-
 onē cū quodlibet diuinū suppositū sit simplr
 p̄fectū. eo q̄ sit verus deus. Ad octauū di-
 cēdū q̄ licet relatio nō sit p̄ncipiū illi p̄sentat̄
 tñ ē p̄ncipiū incōicabilitatis. ⁊ qz incōicabi-
 litas ē de rōe formali cuiuslibz suppositi sin-
 glar. iō pot̄ h̄mōi p̄p̄etas relatiua eē forma-
 le p̄ncipiū suppositi diuini formalr cōstitutiuū

Ad 7
Ad 8

Quātū ad quartū

p̄ncipale dato q̄ diuina supposita differāt diuina
 relōeozuz cū eoz supposit̄ relatiue distinct̄ sit da-
 re vnū suppositū absolutū. sic p̄cedā. P̄mo
 ponā p̄cedem vnaz vere catholicā. Scdo
 recitabo vnā opinionē d̄iam. Et terciō so-
 phismatibz illi opi. m̄debo Quo ad p̄mū
 dico q̄ catholice loquēdo i diuis nō pot̄ po-
 ni vnū suppositū absolutuz cū tribz supposi-
 tis relatiuis. qz tale suppositū vel distiguere-
 tur ab alijs tribz. ⁊ poneret numez euz cis
 ⁊ tunc esset quaternitas p̄sonaz. quod est er-
 roneuz ⁊ ab ecclesia cōdemnatū. vt patz extra
 de summa trini. ⁊ fide catholica. firmiter cre-
 dimus. ca. damnamus. vl nō poneret nume-
 rum cum eis. sed idēficaretur cuiuslibet eoz.
 sed hoc est impossibile. P̄mo qz de ratōe
 suppositi est q̄ sit incōicabile. ḡ si vnū absolu-
 tuz suppositū tribz supposit̄ relatiuis cōiter
 idēficaret. tunc suppositū eēt cōicabile ⁊ in-
 cōicabile Scdo qz q̄libet diuina p̄sona eēt p̄so-
 na absoluta ⁊ p̄sona relatiua Tercio qz fm
 Rich. iij. de tn. c. xx. p̄ nomē p̄sonē nūq̄z itelli-
 git nisi vnū aliq̄s solū ab oibz alijs singulari. p̄-
 p̄rietate distinct̄. ḡ si eētia eēt p̄sona absolu-
 ta. tunc a p̄sonis p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄s̄s̄cti necessa-
 rio eēt distincta. Quarto qz idē supposituz
 fil̄ generaret ⁊ generaret. quia patre generāte
 ppter idētitatem quā haberet cum patre ipm
 generaret p se. ⁊ filio genito etiaz ipm genera-
 ret ratōe idētitatis quā haberet cum filio.

Article 4
Q̄ d̄ d̄ d̄
n̄ sit vnuz
suppositū
absolutuz

Nec valet si dat̄ instātia de diuina essentia
 que est eadem i tribz. ⁊ tamē nec generat nec
 generatur nec procedit. vt patuit superius.
 Quia origo in diuinis repugnat essentia
 tāq̄ p̄ncipio quod. nō autē repugnat p̄sonē.

Instantia
Solutio

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

septimū dicendū. q̄ q̄n sup̄ multiplicat̄ i se
 riori. tūc nō tenet p̄ntia ab inferiori ad superi
 us cū exclusione. Si em̄ plura aīalia essent i
 vno solo homine. falsa eēt consequētia. vnus so
 lus hō currit. ergo vnus solū aīal currit. dato
 igit̄ q̄ p̄sona eēt sup̄ius respectu dei. tñ q̄ hoc
 sup̄ius multiplicat̄ in hmōi inferiori. quia i
 vno solo deo sunt plures persone. ḡ rē. Ad
 octauū dōm. q̄ Augul. non accipit ibi existe
 re siue subsistere p̄ subsistere suppositali. quia
 multe sunt res q̄ tñ nō sunt supposita. Nō vi
 det ḡ aliud p̄ illa verba velle Aug. nisi q̄ hoc
 nomē deus fm̄ q̄ hmōi nō dicit̄ relatiue sed
 absolute. Ad nonū dicendū q̄ eētia diuina
 subsistit p̄ se. nō tñ sepatim p̄sonaliter a tribus
 p̄sonis. sed vno esse simplicissimo subsistit in
 tribus p̄sonis Ad. r. dicendū q̄ intelligētie
 nō semp̄ credendū est. vt p̄z. iij. phicoz. z maxi
 me respectu sup̄ioz. respectu quoq̄ se h̄z ocul̄
 nōstri intellectus sicut oculus noctue ad lu
 cē solis. vt p̄z. iij. meth. Nihil em̄ phibet que
 dā falsa pbabiliōra esse quibusdā ver̄. vt di
 cit̄. i. topicoz. Cū si naturalis rationis iudi
 cio simpl̄ vellemus inniri. nūq̄ poneremus
 in diuinis p̄sonarū realē trinitatez. sicut nec
 gentiles nec iudei posuerūt. Ad vndecimū
 dicendū q̄ quis hoc p̄fectionis sit q̄ suppositū
 tū nō differat a natura. nō tñ est p̄fectionis q̄
 vnū solum suppositū sit vnus nature. p̄fecti
 or em̄ esset natura si ipsa indiuisa z penitus in
 distincta: plura haberet supposita. q̄b tñ oi/
 bus ipsa realiter eēt idē. Illud igit̄ qd̄ p̄fectio
 nis est in substātijs sepatis p̄fecti? uenit eēt
 tie diuine. quia ipsa idēficat̄ tribus supposi
 tis realiter distinctis. i quibz tñ ipsa mīme nu/
 merat̄. Etā posset dici q̄ minor nō est vera.
 qz cura deū nō est aliq̄ natura cui? suppositū
 nō addat aliqd̄ sup ipsam. z p̄ nō differt ab
 ea. Ad argumētū principale dicendū q̄ p̄so
 na diuina quis possit dici indiuiduuz sube
 rōne nature q̄ vere est suba. est tñ relatiua ra
 tione principij p̄stitutiui.

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad p̄nci/
pale argu
mentum.

Distinctio vicesimalseptima.

Hic queri po
 test rē. Mḡ in ista diu. xxvij.
 opat noīa p̄prietatū noībz p̄so
 naz. Et duo facit. Nā primo oñdit quō no/
 mina p̄prietatū se habeant ad noīa p̄sonalia.
 Secdo dat quādā regulā ordinate p̄ferenda
 tā noīa sub̄alia q̄ nomīa notionalia. ibi. Et

hic est aduertēda. Prima in duas. Nā p̄mo
 oñdit quō p̄prietates significant noībus p/
 sonalibz. Secdo quō p̄ferunt q̄nqz nomibz
 nō p̄prie p̄sonalibus sed p̄sonalibz equipol
 lētibz. ibi. Dic nō est p̄mittēdū. Prima
 in tres fm̄ q̄ p̄mo circa hmōi noīa questio
 nē mouet. Secdo ad morā questio nē rīder.
 Tercio r̄nsionē declarādo veritatē intentā p/
 mouet. Secda ibi. Ad quod sine. Tercia ibi.
 Nectū nobis videt̄. Et hec i duas. qz p̄mo
 i ista materia declarat quāsdā p̄positiones.
 Secdo p̄p̄ijs vocabulis noīat distinctiuas
 relatōes. Secda ibi. Relatiōnū p̄o rē. Tūc
 sequit̄ illa ps. Et hic ē aduertēda. Et diuidit̄
 in tres p̄tes. Primo em̄ ponit regulā genera/
 lē circa noīa significātia tam subam q̄ notio
 nē. Secdo ratione hui? regule mouet inciden
 tē questio nē. Et tercio subinfert qd̄ om̄is solu
 tionē. Secda ibi. Dic querit̄ cū dicit̄. Ad qd̄
 dicimus. Circa istā distinctio nē. xxvij. q/
 ro hanc questio nē.

Vtrū tot debeam? ponere res eē i diui
 nis quot ponim? relatōes. Et vi
 det̄ q̄ sic. qz multiplicato iserou ml/
 tiplicat̄ in p̄ius. sed relatio realis ē inferius re
 spectu hui? quod ē res. ḡ q̄ nēs multiplicat̄ re
 alis relatio totiens multiplicat̄ vera res. z per
 p̄ns tot erūt in diuis vere res quot sunt ibi re
 ales relatōes. Cōtra. in diuis non p̄t eēni
 si trinitas rez. sed relatōes reales in diuis sūt
 plures tribz. ḡ nō sunt in diuis tot res q̄t sūt
 ibi relatōes reales. Dic sunt q̄tuor vidē/
 da. Primo em̄ vidēdū est q̄t sint reales re
 latōes in diuinis. Secdo vtz sint tot vere
 res q̄ sunt relatōes. Tercio vtz hmōi rela
 tiones sint posteriores actibz notionalibus.
 Et q̄rto vtz verbū dicit̄ eētialr vel noti
 onaliter in diuis. De oibz em̄ istis m̄gr vide
 tur inquirere in illa. xxvij. distinctio nē.

Quantū ad primū

quot sint reales relatōes in diuis. ē aduertē/
 dū q̄ in diuis ē d̄ntia in ter notōes. relatōes
 z p̄prietates. Omne em̄ illud dicit̄ notio qd̄
 p̄sonā diuinā notificat̄ ita q̄ nō est cōe tribz.
 Relatio aut̄ quo p̄sona ad terminū realē rea
 liter refer̄. Proprietas p̄o dicit̄ quo p̄sona i
 esse incōicabili siue p̄prio z p̄sonali p̄stituit̄.
 Et ideo q̄nqz sunt notōes. qz p̄ notificat̄ pa/
 ternitate z innascibilitate z spiratōe actiua. q̄
 dicit̄ cōis notio. qz p̄ eādē notificat̄ etiā fili
 us. cū ipsa sit vna simplr i p̄re z i filio. filius

Articō 1

[Marginal notes on the right side of the page, partially obscured and difficult to read.]

ho pter eodem notione notificat filiatioe. et spi-
ritu scilicet notificat sola spiratioe passiva Pro-
prietates ho sunt tm tres. Na cu psonas i ee
psonali pstruat. et psonae diuie sint tm modo
tres. sequit q proprietates diuie sint tm modo
tres. s. paternitas. filiatio et passiva spiratio.

1 Relatoes ho reales sut qttuor. qz qlibet re-
latiua oppositio duas requirit relatoes. sed i
diuis sut tm due relatiue oppositioes reales.
vna qua pr opponit filio et eouerso. et alia q
pater et filius opponit spu sancto et eouerso.

2 P. i diuinis no sunt in trisece relatoes rea-
les nisi ougis. quo supposito arguo sic. Que-
libet origo requirit duas relatoes reales. qz
alia est relatio realis: qua producens refert ad
productu. et alia qua productu refert ad pro-
ducens. Sed i diuis sut due vere et pfecte ori-
gines. s. uerbatu siue uerbi generatio. et pcel-
sio siue spu sancti productio. g erut ibi qttuor
reales relatoes. s. p. nitas. filiatio. actiua spi-
ratio. et passiva spiratio.

3 P. ois illa relatio e
realis que habet fundametu reale et terminu
realem. sed quelibet predictarum relationu e
hmoi. g. r.

Quatuor ad secundu

ncipale. utz i diuis sint totae res qe sunt re-
latioes. dico q ille qttuor relatoes diuine no
sunt qttuor res. sed sut tres res tm. qz no pnt
esse ples res i diuis qz sunt psonae. s. psonae tm
modo sut tres. ut tenet fides catholica. g tm
modo erut tres res i diuis. Maior pater. qa
si i diuis essent plures res qz psonae. tunc ne-
cessario i aliqua diuina psonarum eent plu-
res res ab inuicem realiter differetes. quod e
impossibile. quia talis psona no eet vere sim-
plex. Sed forte dicit q ille plures res no
sunt absolute s. mere relatoes. ideo no derogat
summe simplicitati. qz sicut relatio cuz diuisa
eentia i eadem psona no derogat simplicitati
sic nec relatio cuz relatioe. Rndeo q ois mul-
titudine rez realiter dntiu in eadem psona vi-
det derogare summe simplicitati. qd aut addi-
tur de eentia et relatioe no est simile. quia essen-
tia diuisa et relatio no sunt due res sed vna tm
Nulla em realis differetia est inter eentia di-
uina et relatoes. sicut infra patebit. P. pau-
ciores res essent i spu sancto qz i patre et filio.
quia si comunis notio esset alia res a paterni-
tate ut est i patre. et a filiatioe ut est i filio. tuc
pter eentiam diuinam essent due res i patre. pu-

ta paternitas et comunis notio. et eodem mo-
do de filio. sed in spu sancto eet solum passiva
spiratio. et sic spu sanctus esset simplicior pa-
tre et filio. quod est impiu confiteri. P. om-
nia in diuinis sunt ide vbi no obuiat relatio-
nis oppositio. ut patuit p Ansel. i qone pcece-
den. sed comunis notio nec paternitati nec fi-
liatioe opponit relatiue. Sed forte dicitur

Instantia

Solutio

4

Egidius

Contra ista

Alexander de marcia augustin.

2

Primo in diuis...
quatuor ad secundu...
Instantia...
Solutio...
Alexander de marcia augustin.

3 **3° rē.** P. qñ aliqua duo sūt eadē alicui ter-
 cio oī mō realitatē tūc sunt idēz inter se oī mō
 realitatis. sed pñitas z filiatio fm pdictā po-
 sitionē sunt idē cōi notioni oī mō realitatē pu-
 ta re absoluta z re relata. ḡ inter se nec poterūt
 differre re absoluta nec relata. qđ est inconve-
 niens. qz tūc pater nullā distinctionē habet
 a filio.

4 **4°** P. quicunq; aliqua sic se habent vt
 supius z inferius. tūc multiplicato inferiori:
 nōcio multiplicat z supius. sed res z qđ supi-
 us ad relationē. ḡ tot erūt res quot relatōes.

5 **5°** P. istud posset argui sic. Si quattuor re-
 lationes diuine non essent quattuor res. hoc
 maxime eēt p tanto qđ eōis notio non differt
 realiter a pñitate z filiatiōe. qz de alijs tribus
 patet qđ differūt. Sed hoc nō obstat. qđ pōt
 pbari primo sic. Illa ḡ non pñt conueni-
 re idē respectu eiusdē nō sunt idē realiter. sed
 cōis notio z pñitas nō pñt puenire patri re-
 spectu eiusdē. qz pñitas ppetit sibi respectu fi-
 lii z cōis notio respectu spūscī. ḡ nō pñt esse
 idē realiter ad min⁹ re relata.

2 **2°** P. sicut se ha-
 bet pñitas ad filiatiōes. sic se hz cōis notio
 ad passiua spirationē. ḡ zmutatim sic se ha-
 bebūt paternitas ad zmunē notionem sicut se
 habet filiatio ad passiua spirationē. sed filia-
 tio z passiua spiratio sunt due res. ḡ paterni-
 tas et cōis notio erunt due res.

3 **3°** P. genera-
 tio actiua ē alia res ab actiua pcessione. ḡ pa-
 ternitas erit alia res a zmuni notionē. z sequen-
 tia patet. qz sicut generatio actiua est realiter
 idē quod pñitas. sic pcessio actiua est realit^r
 idē quod cōis notio. ancedēs probat. qz due
 passiōes seu illa que se hñt ad moduz duaz
 passiōnū immediate non possunt esse ab vna
 actionē. sed generatio passiua que est a gene-
 ratione actiua. z processio passiua que est a p-
 cessione actiua sunt due emanatiōes passiue.
 ḡ generatio actiua z processio passiua. nō pos-
 sunt eē vna actio. z p consequens nec vna res.

4 **4°** P. impossibile est eē eandē relationem pro-
 ducētis z producti. etiam dato qđ idē sit pro-
 ducens z productū respectu diuersoz. sed fi-
 liatio est relatio producti. et zmunis notio ē
 relatio pducētis. ḡ videt qđ in filio cōis notio
 z filiatio differāt realiter.

S^odo ptra mo-
 dū declarādi doctoris nostri arguūt quidaz
 sic. Cum dicis qđ relatio habet qđ sit res a fun-
 damento in quo est. vel p fundamentū intel-
 ligis diuinā essentiā. vel diuinū suppositūz.
 Nō primū. quia tūc omnes diuine relatōes
 essent vna res nūero. cū diuina eētia sit pe-
 nitus vna. Nec secundū. qz pncipiū con-

Probatio
minoris.

Contra egi-
dium.

stitutiuū nō habet qđ sit res ab eo qđ constituit
 ut. sed fm te relatiua p puetas cōstituit suppo-
 sitū. ergo ex ipso supposito nō habet qđ sit res.

P. etiam in creaturis sup eodē fundamen-
 to puta in eadē albedine respectu tamē diuer-
 soz fundat similitudo z dissimilitudo. qđ dif-
 ferūt realiter. Sed istis nō obstatibz pdi-
 ctam tenebo cōclusionē. eo qđ magis zformis
 catholice fidei videt. Et qz totuz pondus in
 hoc consistit qđ ipsi nitunt pbarē qđ zmunis no-
 tio differat a pñitate vt est in pre. z a filiatio-
 ne vt est in filio. tanq; res a re. igit oppositū il-
 lius arguo sic. Illa ḡ te se iuuicē pdicat p
 dicationē idētica nō pñt differre sic res a re. sz
 cōis notio pdicat idēice i p̄e d ipsa pñitate
 z i filio de ipsa filiatiōe. ḡ nō differt ab eis sicut
 res a re. Maior pz. qz ei⁹ oppositū iplicat
 dictōz. qz tūc eēt idē z nō eēt idē. minorē p
 bo. qz oē qđ pdicat de p̄e i diuis idēice: pdi-
 cat etiā de pñitate i diuis idēice. sz cōis no-
 tio pdicat de p̄e idēice. ḡ de pñitate. minor
 pz. pbo maiorē. qz quicūq; aliqd pdicat idēi-
 ce de aliq; termino z crete supro qđ nō pdicat de
 eo abstracte supro. ille termin⁹ z cretus erit alē
 quid aggregatū. z deficiet necessario a summa
 simplicitate. sed quelibet diuina plona ē sum-
 me simplicitatis. ḡ quicqđ pdicat idēice de
 quacūq; diuina plona sub termino z creto p
 lata. de eiusdē termini z creti abstracto pdica-
 bit. Et eodē modo arguit de filiatiōe. P.
 si cōis notio z paternitas in plona patris di-
 cerent plures res realiter differēt. tūc in vna
 z eadē plona dīna eēt formaliter plura sup-
 posita. z sequēs ē impossibile. ḡ z ancedēs. p
 bo zntiam. qz res distincta que nō est alicui
 inherēs necessario est suppositū p se si ab alte-
 ro miraculose nō sustentat. Sed zmunis no-
 tio fm te ē res distincta. z non inheret alicui
 quia non est accidēs. nec sustentat miraculo-
 se sicut natura humana a p̄bo. qz intrinsece i
 diuis quicqđ est naturaliter est. ergo fm pos-
 sibiōz tuā cōis notio de se erit suppositū forma-
 lit^r pter suppositū p̄is. qđ ē impossibile. P. sz
 noie exp̄mente multitudinē rez diuiaz tenet
 qlibet catholic⁹ adorare xū. sed null⁹ xū ado-
 rat sub q̄ternitatis noie sz solū sb noie trinita-
 tis. ḡ q̄ttuoz relatōes diuine sūt q̄ttuoz res.
 Ad p̄mū ergo adductū z p̄loem ddm. qđ
 pñitate z zmunē notionē dicere duas relati-
 ones reales potest dupli^r itelligi. Uno mō qđ
 intrinsece dicant duas realitates. Alio mō qđ
 trinsece z notatiue. Primo mō ē falsus itel-
 lectus. qz intrinsece sunt vna z eadēz realitas

Contra op-
nōz alē.

Solutio
Ad

penitus indiuisa. et sub hoc sensu maior illi/ us rationis est vera. sed minor est falsa. qz i di/ uis no sunt illo modo quattuor relatoes rea/ les qz intrinsece dicat quattuor realitates. Se/ cundo mo est verus intellectus. eo qz pmitas z/ cois notio extrinsece coelegant duos terminos/ realiter distinctos. ratione quoz vere dicunt/ due relatoes reales realitate extrinseca. Snt/ etiam reales realitate intrinseca. qzuis no rea/ litate distincta. eo qz illud a quo dicunt habe/ re hmoi realitate sit penitus vna res z indiuisi/ tra. Et sub hoc sensu maior est falsa. qz no op/ tet qz vbi ponit vna realis realitate extrinseca/ qz ibi ponant plures res distincte intrinsece.

Ad 2

Ad scdm prz p idē. qz no puincit ex h nisi/ qz ponit due res intrinsece denoiantes ipsos/ terminos. extrinsece aut hmoi relatoes. ma/ xime si tales relatoes simul se ppatiunt in eo/ de diuino supposito. Etia pcessis ambabo p/ missis no plus cludatur nisi qz no pnt dari/ due relatoes realiter distincte nisi denē due/ res. z hoc no est ptra ppositu nostrz. qz no po/ nimus com notionē z paternitate esse duas/ relationes realiter distinctas. licet ponamus/ qz sint due relationes reales ratione duoz re/ alium terminoz. Ad tertiū dicitū qz si il/ la maior est p se nota vt illi dicūt. tūc sub illa/ maiore accipiam vnā minore infallibile z co/ cludam ppositū nostrū. z oppositū illius qd/ ipsi intēdūt. Dicam. n. sic. Illa que sunt eadē/ alicui tercio omni modo realitatis pura re ab/ soluta z re relata. sunt idē inter se omni modo/ realitatis. sed cois notio z pmitas sūt idē sup/ posito pris oi mō realitatis. qz nec dnt ab co/ re absoluta nec re relata. ergo nec differūt iter/ se re absoluta nec re relata. Ad formā tamē ar/ gumētī dico. qz aliqua esse eadem alicui entit/ tate relatiua potest intelligi duplr. Uno mō/ positiuē. Alio mō priuatiuē. Si positiuē bñ/ sequit qz sint eadē inter se entitate relatiua. sz/ no scdo mō. Verbi grā. Pmitas z generatō/ actiua sūt idē relatiōi qz ē patz ad filiū re rela/ ta positiuē. qz ambo referūt ad eūdē terminū/ scz ad filiū. Sed paternitas z filiatio sūt idē/ diuine eēntie nō solū re absoluta sed etiā rela/ ta. puatiuē tñ. qz qzuis nō referant ad eundē/ terminū ratione cuius relationis dicerēt idē/ re relata positiuē. tamē nō distinguunt rela/ tiuē ab essentia. cum nō habeant oppositiōez/ ad eam. Sic eodē modo paternitas z filiatio/ sunt idem pmuti notioni re absoluta ratōne/ diuine eēntie. z similiter sunt idē sibi re relata/ saltem priuatiuē. qz cum nullā oppositiōez

Ad 3

habeant ad eam. nō pnt relatiuē distingui ab/ ea. Et si iterz daret illa instātia de spiratioe/ passiuā. que cū nō opponit relatiuē filiatioi/ z paternitati. nō posset differri ab eis. Di/ co vt sup dictū est. qz ibi est oppositio salte in/ directa. z cū hoc in nullo eodez supposito po/ nit spiratio passiuā cum paternitate vel filia/ tione. si em esset in eodē supposito cū paterni/ tate. diceret qz nō differret a paternitate. Ad/ quartū dicitū qz plurificato inferiori plifi/ cat sup? ea entitate z realitate qz plificat ipm/ infer? Sed vt iā paruit plēs relatoes exi/ tes i eodē diuino supposito nō plificat qz tūm/ ad realitatē uenientē ipsis intrinsece z in re/ cto. sed solū qz tūm ad realitatē terminoz qz/ pnotat z coeigūt. ergo vt sic ex plificatioe su/ perioris quod est res. nō cludit qz relatoes/ diuine i eodē supposito exites fm se sint plu/ res res. sed tñmō ea qz importat coeiguitur z/ pnotatiuē sint plēs res. s. termi respectu quo/ rū hnt relatiuā oppositiōē. Ad qntū ne/ go minore. Ad pbatōz pma dico qz maior ē/ falsa. maxie si talia sint i eodez supposito sim/ plissimo i qz nulla pōt eē diuisitas rez. Ut/ ddm qz ea qz nō pnt uenire eidē respectu cui/ dē differūt realiter realitate extrinseca. nō tñ/ intrinseca. Ad scdas ddm qz pmutata pro/ portio pprietet i termis quatitatiuis. sed/ quatitas terminoz relatiuoz pprie pstitit in/ eozū oppositōe. qz oppositio terminoz pcer/ nit distantā. z p pns quatitatē taliū termino/ rū. ergo ex ipsa pmutatōe nō plus habe/ tur nisi qz sicut pmitas z filiatio relatiuē op/ ponūt. sic cois notio z passiuā spiratio relati/ uē opponūt. z p pns ex ipsa pmutatōe nō pl/ debet inferri nisi qz sicut pmutatōe nō op/ ponit tercio. sic scds nō opponit quarto. In/ minor igit illius pmutate pportōis comit/ rit fallacia figure dictōis. quia de quāto itur/ ad quid. Ad tertiā nego ancedēs. Ad pba/ tione dico qz maior est falsa. qz ab eadem solis/ actione pnt esse multe passiones realiter diffe/ rētes. Forte dicit qz nō est simile de sole. cū/ sit agēs vniuersale. Sed illud nō obstat. qz idē/ particularis ignis eadē sua calefactōe li/ qfactionē causat i cera z exiccationē in ligno. qz/ sūt due passioes realr dntes. passioes ergo/ pnt multiplicari rōne multitudis patientiū. stante eadem actione ratione vnius agētis.

Ad 4

Ad quartā ddm qz nō plus cōcludit nisi/ qz filiatio z cois notio sūt due relationes. nō/ tñ ex hoc sequit qz sint due res distincte reali/ tate intrinseca. Ad primū quod introducīt

Instantia
Solutio.
Ad 4
Ad 5
Ad pmas
pbatōem.
Ad scdas
pbatōem.
Ad tertiā.
Instantia
Solutio
Ad qrtas
Solo rō/
nū ē egid.
Ad 1

Ad primū quod introducīt

uū nō habet qz sit res ab eadē
fm re relatiua pmuta
go ex ipso supposito nō pnt
entiam in creaturis sup eodē
ta in eadē albedine re
ndat similitudo z vniuersali
realiter. Sed ista nō dicit
eneto cōclusionē. eo qz
lice fidei videt. Et cōtra
sistit qz ipsi nitunt pbatōez
fiterat a paternitate z filiatioe
est in filio. tangz res z
arguo sic. Illa qz de
ioe idēca nō pnt dnt
nono pōt eē idēca p
to z ipsa filiatioe. qz nō dnt
re. Maior pnt qz et op
s. qz nō eēt idē nō eēt
oc qd pōt eē de pēi dnt
na z paternitate i diuis idēca
ficut ex p idēca. qz nō pnt
to maiore. qz qz cūqz albedi
liqz termino z tere sup
tra cre supro. ille termino
qz gregari. z tēcāt nēc
licitate. sed quēlibet dnt
mplicitatis. qz quicqd pōt
cūqz diuina plona hnt
z eadē termino. z omni
Et eodē modo arguitur
ia notio z paternitas in plona
nt plures res realiter distincte
idē plona dnt eēt
ta. Nequē ē impossibile d
ntiam. qz res distincta quō
oris necessario est suppositio
naraculose nō sufficit. Et
m re i res distincta. z nō
non est accidēs. nec sufficit
ue natura pmuta a pōt
is quicqd est naturaliter dnt
tūa cois nono z tēcāt
ter suppositi pris. qd pōt
expmēte multitudine
et ca tōpōt adorare zū. hō
ab qz pmutas notē sz solū
qz qzuis relatoes diuine
Ad pmi ergo adductū
tate z pmuti notioni
s reales potest duplr
nō lēc dnt duas relati
dnt z pnotat. Pmutatō
qz qzuis relatiua

Doctorē nostrū dicēdū. q̄ ipse i illo pposito p fundamētū intelligit diuinū suppositū. ppter quod ipse in eadē questōe dicit. q̄ si cōmunis notio esset i patre ⁊ filio vt duo sunt. tunc cōmunis notio esset due res. quia esset i duobus suppositis vt duo sunt. essz tamētū vna relatio ppter vnitate sui termi. ergo ecōtra paternitas ⁊ talis notio erunt vna res. qz sunt i vno supposito. ⁊ due relationes ppter dualitate terminoz. Ad pbatioz dico q̄ pñitas vt relatio nō cōstituit psonā patrī. s; fm nrm moduz intelligēdi p̄supponit seipm vt p̄prietas patris ē ⁊ vt sic cōstituit. Nec etiā est imaginādum q̄ relatio habeat entitatē a supposito in quo est effectiue. quicqd em ē i patre a nullo pducit. Omne eni qd in patre est improducibile ē ⁊ innascibile. nec etiā filiatio efficiēter ē a filio. sed a patre pducit a quo pducit ipse filius. Sed est intelligēdū q̄ p̄tato dicit relatio h̄re qd res sit ab eo i quo est. qz ex sua natura habet q̄ eius realitas resulet in illo.

Ad 2. Ad scōz dōm q̄ nō est ad ppositū illd qd adducit de similitudine fūdāta i creatura. q̄a cū creatura nō sit omnino simplex. nō repugnet res distinctas eē i eodem fūdāmēto creato respectu diuersoz. ⁊ ideo dato q̄ similitudo ⁊ dissimilitudo dicat diuersas res. adhuc tñ possent simul esse i eodē fūdāmēto creato. repugnet tñ diuersas res esse in eadēz diuina psona q̄ est omnino simplex.

Articls 3 **Quantū ad terciūz**

pncipale. vtz relationes diuine sint posterior res actibz notionalibus. satis dictū est sup̄ dī. ix. articulo. i. Resumpsi tñ ad p̄ns ppter aliqua dicta doctorū q̄ postea inueni. q̄ illis tūc dictis vident repugnare. Dixi em tūc p̄mo q̄ inter paternitatē ⁊ generationē actiuaz nō pōt eē positas ex natura rei. eo q̄ sint idē realiter. Scōdo dixi q̄ fm rōez ⁊ fm nrm modū intelligēdi pōt esse i ipsis positas. qz paternitas cōsiderata vt p̄prietas cōstituit psonā patrī. ⁊ iō vt sic ē p̄oz generatōe. qz agere p̄supponit eē. sed pñitas cōsiderata vt relatio ē sequit generatōz. qz fm nostz modū intelligēdi relatioes ougis inascūt ex actibz. Scōz p̄mū arguit qdā doctor pbās q̄ pñitas ⁊ generatō actiua differāt realiter. qz qñ aliq̄ duo sic se habent q̄ vnū est realiter i aliquo. ⁊ reliquūz est in suo opposito. illa nō sunt realiter idē. illa patet. qz q̄ realiter sepant nō sunt realiter idēz. sed pñitas ⁊ generatō actiua sunt

D, pñitas ⁊ generatio differant.

h̄moi. qz paternitas est i patre realiter. cū p cā sic formaliter pater. sed generatio actiua est i filio. vt pbāt quattuor rationibz quas adduxi sup̄ius dist. viij. arti. ij. P. qñcunqz aliq̄ sunt idem realiter ⁊ quocūqz p̄dicat vnūz. ⁊ eodē vere p̄dicat aliud. sed pñitas vere p̄dicat de diuina eēntia ⁊ nō generare. qz illa ē falsa. eēntia generat. vt sup̄ius patuit di. v. articulo i. § 2c. P. generatio actio ē idē qd filius. ⁊ differt a pñitate. cōntia p̄z. p̄bo ancedēs. qz si cut se habet creatio actio ad creaturā. sic generatio actio ad filiū. Illa p̄z. qz sicut creatōe pducit creatura. sic generatōe pducit genitū siue filius. sed creatio actio ē idē qd creatura. ⁊ generatio actio ē idē qd filiū? P. fundamētū non ē idē cū fundato. qz nihil seipm fundat. sed generatio est fundamētū pñitatis. qz relationes producētis ⁊ pducti sup̄ actione sūclant P. qñcunqz aliqua sic se habet q̄ vnū manet alio non manere. illa non sunt idē realiter. sed paternitas manet ⁊ generatio nō manet. vt patet in creaturis. Et dato q̄ in diuis semp̄ simul maneat. hoc solum puenit ex diuina immutabilitate. ⁊ nō ex cōditione paternitatis ⁊ generatōis. quia dato p̄ impossibile q̄ generare trāsiret adhuc remaneret paternitas si filius pmaneret. P. ea que sūt diuersoz generū nō sunt idē realiter. sed paternitas reducit ad p̄dicamētū relationis. generatio ad p̄dicamētū actionis. § 2c. P. idem non est causa sui p̄p̄suis. sed generatio ē quasi causa paternitatis. qz pater est pater. qz generat. Sed illa nō concludit. qz si paternitas ⁊ generatio actio differēt realiter. tunc in eadem psona patris eēt due p̄prietates icōdicabiles. ⁊ p̄sequens in vna psona essent due p̄sonalitates. quia quelibet haz p̄prietatum daret esse incōdicabile. quod i diuinis est eē p̄sonale P. si paternitas ⁊ generatio actio differēt realiter. tunc in psona patris eēt quattuor notiones. qz eque determinate notificaret psona patris p̄ generatōz. sicut p̄ spiratōz actiuā seu pñitatē. Sed sācti doctores cōter ponūt solū tres notiones i psona patrī. scz innascibilitatē. pñitatem. ⁊ cōdem notionē. § 2c. P. inter duos simplices terminos nō p̄t esse nisi vna relatiua oppositio. ⁊ p̄ p̄ns i vtroqz extremo nisi vna t̄mōdo relatio realis. s; pater ⁊ filius sunt duo termini simplicissimi. ⁊ pñitas ⁊ generare in psona patris sunt vna t̄mōdo realis relatio. cum fm vtrūqz pater ad filiū t̄mōdo referat. Ad p̄mū igit̄ p̄z p̄ ea q̄ dixi dist. ix. vbi oppositū istius minoris

Cōtra illa

Solutio Ad

- Ad 2 pbau. r m di ad pbatiōes eius. Ad scdm ddm q̄ q̄uis cōtia dīna n̄ generet. generatō tñ pdicat̄ de ea idē tice nō min⁹ q̄ ipa p̄nitas hec ē em̄ verissimā. cōtia dīua ē ipsa genera
- Ad 3 tio dīua. r est ipm̄ generare dīuinū. Ad tertiū nego an̄cedēs. Ad pbatiōē dico. q̄ n̄ ē silē. qz creatio ē qd̄ tpale transiēs i alienā natura. sed generatio actio ē eterna et nō trāsīt i alienā naturā Ad q̄rtū nego minorē. qz vt p̄ i creaturis trāsēte actu generatiōis māet paternitas. q̄ paternitas aliud habet funda/ mētū q̄ actū generatiōis. Ad. v. ddm q̄ si cut ex dīna imutabilitate puenit q̄ p̄nitas manere nō pōt non manēte generatiōe. sic ex plōne patris simplicitate puenit q̄ p̄nitas realr differre nō pt ab ipsa generatiōe q̄ ē i pa
- Ad 4 tre Ad sextū nego maiorē. qz vt patebit cū de hoc me p̄tulerit disputare. eadē res pōt eē i diuersis pdicamētis sum̄pta fm̄ aliū r aliūz modū. falsū etiā assumit. qz pdicamētū acti/ onis q̄rtū ad actiōes notionales in dīuis re/ ducit ad pdicamētū relatōis. r q̄rtū ad actiōes absolutas reducit ad subaz. Propter qd̄ dixit Boetius q̄ solū duo pdicamēta sunt in dīuinis. s. substātia r relatio. Ad septimū ddm q̄ illa causalitas est fm̄ nostz modū in telligēdi qui orū habet ab his que in creatu ris videmus. sed fm̄ veritatē rei nulla est i di uinis causalitas inter paternitatē r generati onē. qz eodē pater ē pater r generās. Sed cū dixi ex dictis doctoris nostri q̄ paternitas p̄stituit psonam patris vt p̄nitas. cōtra ar guunt quidā sic. Per idem aliqd̄ p̄stituit et distinguit. sed fm̄ te distinguit in ordine ad oppositū siue vt relatio est. ergo etiā p̄stituet in ordine ad oppositū. r p̄ cōns constituet vt relatio est. P. sicut se habet p̄nitas abso/ luta ad suppositū absolutū. sic h̄z p̄nitas relatiua ad suppositū relatiuū. s. p̄nitas ab/ soluta vt absoluta p̄stituit suppositū absolu/ tū. q̄ relatio vt relatio cōstituit suppositū rela tiuū. P. si cōstituit vt p̄nitas. saltez sub aliq̄ ratiōe p̄stituit. aut q̄ illa ratiō ē absoluta aut relatiua. aut indr̄ns ad absolutū r relati uū. si p̄mo mō. tūc p̄stituet suppositū absolu tū. si scdo mō. tūc habet intentū p̄ te. qz q̄cqd̄ p̄p̄erati relatiuū puenit s̄brōe relatiua. h̄z p̄p̄ tit sibi vt relatio ē. Si tertiō mō. tūc suppositū p̄stitūtū nec eēt absolutū nec respectiuū. s. ēēt indr̄ns ad vtrūqz. q̄ rē. S. nec illa dclu dūt. qz fm̄ nostz modū itelligēdi eūdē ordi nē attribuiū aliq̄b vbi dūt sola rōe quē vi dem⁹ iter ea vbi realr dūt. S. i rebz creatis
- Ad 5
- Ad 6
- Ad 7

traegi.

Lōtra

vbi p̄stitues r referēs realr dūt. p̄nitas re/ latiua p̄cedit relatōz q̄ cōstitūtū referē ad al/ ter. q̄ fm̄ nostz modū itelligēdi i dīuis vbi hec sola ratiōe dūt p̄cipim⁹ eandē. puta eadē paternitatē p̄ns cōstituit vt p̄nitas ē s̄z vt tali supposito p̄nitas r incoicabilr cōue nit qz p̄cipiam⁹ eā in ordine ad oppositū siue vt relatio ē Ad p̄mū igit ddm q̄ q̄uis p̄ idē ex pte rei aliqd̄ distinguat r p̄stituat. n̄ tñ fm̄ idē ex pte nostri modi itelligēdi. Ad scdm patet p̄ idē. qz q̄uis suppositū relatiuū cōstituit p̄a relatōe r vt relatio ē p̄siderando qd̄ dicitur sen naturā rei constituent. tñ illā rē cōstituetē p̄cipit itellec⁹ noster p̄ in coicabi liter i eē p̄stituto q̄ ē rō p̄p̄eratis qz p̄cipiat eā ad eē siue ad aliud referri q̄ ē ratiō relationis. Ad. iij. ddm q̄ itellec⁹ vidēs p̄ncipiū p̄sti tutiū suppositū relatiuū. nec cōsiderat ipz s̄b rōe absoluti. nec s̄b rōe relatōis p̄cise. nec sub rōe indr̄ns sub mō abnegatōis vtriusqz. vt isti in proposito accipiūt indr̄ns. s. cōfide/ rat ipm̄ sub ratiōe p̄p̄eratis relatiue. Om̄is em̄ relatio cōsiderata vt p̄nitas determinate inest ei cui⁹ est p̄p̄eritas. q̄uis tēdat ad alte rum vt relatiua est.

Solutio. Ad 1 Ad 2

Ad 3

Quātū ad quartū

Articls 4

principale. vtz s̄bū i dīuis dicat cōtialr vel notionaliter. dīcēdū q̄ s̄bū dī notionalr in dī uis. qz illud qd̄ p̄ modū emanāsi se h̄z dī no/ tionalr. s. s̄bū se h̄z p̄ modū emanāsi r p̄cedē tis a s̄bāte seu dicēte. q̄ rē. De h̄ nō plus ad p̄ns. qz materiā de s̄bū alibi intēdo determinā/ te p̄tractare Ad argumētū p̄ncipale ddm q̄ p̄z p̄ illud qd̄ dictū est ad quartā ratiōē ale xandri in. ij. arti. istius questionis.

Ad p̄nci/ pale argu mentum.

Distinctio vicesima octaua r vicesimanona.

Reterea cōsi

Pterari optet. Postqz mgr̄ tracta uit de p̄p̄eritatibz psonas cōsti/ tuētibz. hic tractat de p̄p̄eritatibz psonis in/ exētibz. Et diuidit i duas ptes. Nā p̄mo tractat de h̄mōi eternis notionibz. Secūdo incidēter determinat de quibudā tpalibz rela tōibz. di. xxx. ibi. Sūt. n. qdā noia rē. P̄ua i duas ptes fm̄ q̄ p̄ncipaliter due sunt hu/ iusmodi notionēs psonas nō constitutēs. s. unascabilitas r cōmūnis notio seu actiua spi/

ratio. Primo igitur magister determinat de inascibilitate. Secundo de communi notione. distinctione. xxx. ibi. Est preterea aliud nomen. Prima in duas. quia primo tractat de proprietate ingenti. Secundo de proprietate ipsius generis. ibi. Sciendum quoque est. Prima in duas. Nam primo tractat de ingenti condicione. Secundo de genti ab ingento distinctione. ibi. Illud etiam taceri. Prima in tres. quia primo magister ostendit quod solus pater dicitur ingentis. Secundo inquiritur utrum solus pater dici debeat non generis. Tercio ostendit quod inascibilitas est illa proprietates a qua pater dicitur ingentis. Secunda ibi. Ideo queri solet. Tercia ibi. Si autem vis scire. Sequitur illa pars. Illud etiam taceri. In qua primo remouet arrianorum falsam opinionem. Secundo mouet incidentem questionem. Tercio apponit suam responsionem. Secunda ibi. Preterea queri solet. Tercia ibi. Ad quod dicimus. Tunc sequitur illa pars. Sciendum quoque. Et diuidit in tres partes. Nam primo tangendo quaedam proprietates filii. puta quod dicitur uerbum. imago et sapientia generis. magister querit utrum ibi sapientia predicet relative siue personaliter. Secundo ostendit quod in illo sensu sapientia accipitur notionaliter siue personaliter. Et tercio ostendit quod imago quomodo accipitur essentialiter. Secunda ibi. Laue lector. Tercia ibi. Illud etiam sciri oportet. Sequitur pars illa. Est preterea aliud nomen etc. quod est principium. xxx. distinctionis. in qua magister tractat de communi spiratione. Et quia pater et filius in hac communi notione conueniunt prout sunt unum principium spiritus sancti. ideo magister duo facit. Quia primo ostendit quod hoc nomen principium multipliciter dicitur. Secundo respectu quorum in proposito accipitur. ibi. Et pater ab eterno. Et hec in duas. Nam primo magister premitte suam intentionem. Secundo declarat eam. ibi. Omnium ergo que sunt etc. Et hec in duas. scilicet quod duo premisit. scilicet quod deus est principium ad intra eternaliter. et ad extra temporaliter. Igitur primo probat patrem. filium. et spiritum sanctum in tempore fuisse unum principium totius uniuersi. Secundo ostendit patrem ab eterno fuisse principium filii. et patrem et filium principium spiritus sancti. ibi. Deinde in eodem. Et hec in tres. quia primo ostendit patrem et filium esse unum principium quo ad spiritum sancti productionem. Secundo ostendit hoc conuenire patri et filio secundum unam communem notionem. Et tercio illius notionis inquirunt nominalem expressionem. Secunda ibi. Ideo queri solet. Tercia ibi. Si vero queritur circa istas duas distinctiones quero hanc questionem.

nalem expressionem. Secunda ibi. Ideo queri solet. Tercia ibi. Si vero queritur circa istas duas distinctiones quero hanc questionem.

Vtrum hoc nomen principii per comparationem ad intra debeat admitti in diuis. Et uidetur quod non. quia ubi non admittitur unum relatiuorum. nec alter debet admitti. scilicet principium et principiatum sunt relatiua. ut patet. l. philosophorum. et principiatum secundum dicta scriptorum non proprie admittitur in diuis. sed nec principium. Contra. beatus Augustinus dicit quod pater est principium sine principio. et filius est principium a principio. Pretermissis multis modis dicendi principium qui a philosopho narratur. u. metaphisicorum. solum accipio hic principium secundum quatuor suos modos maxime uniuersales. puta secundum quatuor modos causales. tot enim modis dicitur principium quorum causa. Igitur ad modum distinctionis cause hec questio posset intelligi de principio materiali. formali. efficaci et finali. De primo puta. utrum aliquid materiale uel quasi materiale sit in diuinis. dixi superius dist. v. arti. uij. De finali autem dei bonitate tractare uidebitur ad finem quarti libri spectare. et spectabat ad primam distinctionem primi libri. Propter quod ibi aliquid de hoc dixi. cum de fructu tractaui. Ad primum igitur solum foret quod de principio formali constitutiuo. et de principio originali productiuo. Igitur in hac questione primo uidebitur. utrum in diuis sit principium formali constitutiuum. Secundo utrum in diuis sit principium originali productiuum. Et sic ratione breuitatis in hac lectione prebenda materia duarum distinctionum. scilicet. xxvij. et xxx. Nam circa. xxvij. distinctionem in qua tractat de inascibilitate communiter inquirunt de principio constitutiuo patris. Sed dist. xxx. inquitur de principio productiuo in diuis.

Quatuor ad primus

utrum in diuinis sit principium formaliter constitutiuum. sic proceda. Primo enim ostendam quod inascibilitas non est persone patris formaliter constitutiuum. sicut dicitur quidam. Secundo quod nec primitas accepta ut generatiuitas est persone patris constitutiuum. Ex quorum remotione patebit lucidior ueritas opinionis nostri doctoris de persone patris constitutione. quam in questione proxime preedicti recitauimus. Dico ergo primo quod inascibilitas non est persone patris constitutiuum. Quia illud quod est formaliter constitutiuum non potest constitui principium formaliter primum

Articulus 1

Lodo 1

2 tino. sed psona patris ē res formalr positua. in nafcibiliras vo formalr dicit pvarioz nati
 3 unitatis siue negatoz eēndi ab alio. g. rē. P id qd nihil ponit et aliqd supponit nō pte esse
 4 pstitutuū p me psona. illa pte. qz qd de se ni- hil ponit de se nihil pstituit. 7 singulariter qd
 5 p supponit aliter non constituit primū. s. in nafcibiliras cū sit pūatio nihil ponit. sed p
 6 supponit subiectū seu aliquā pūietatem per quam ueniat subiecto. P. psona diuina
 7 cū sit formaliter relatiua. in esse psonali cōsti- tuitur relatione que formaliter et directe
 8 sit relatio. sed in nafcibiliras solum p reducti onem est relatio. quia pūatio nō est i gene-
 9 re p se. s. reductū ad gen^u sui habit^u. Iuxta qd ait Aug. v. de trini. c. viij. q. sp. negatio ē in eo
 10 dē p dīcamēto i qd ē affirmatio. Et. ij. elēcoz dē q. i nō facere intelligit facere. 7 oīno i negatōe
 11 dicitio. i. affirmatio. Et. ij. de ania. rectū est ius
 12 de sui 7 obliqui. P. sicut se habet spūscū/ ctus ad nō esse alium ab ipso. sic se habet pa-
 13 ter ad non esse ab alio. sed ad constitutiōez p sone spūscū nihil facit qd alter nō est ab ipso
 14 g. in nafcibiliras que in patre per se nihil dicit nisi patrē nō esse ab alio ad constitutiōez pso-
 15 ne patris nihil facit. P. pūietas pstituti ua psona est de se formaliter incōicabilis. sed
 16 in nafcibiliras 7 oīs alia negatio sic dē se nō hz entitatē. sed si quā dicit entitatē. hāc dicit pro-
 17 tanto. qz fundat in ente. sic de se non dicit ali quā unitatē seu incōicabilitatē nisi ratione p
 18 pū pōstitui i quo fundat. P. psona forma liter pstituta pūncipio formaliter positua ē
 19 nobilitoz 7 pfectioz ea q pstituit formalr nega tiuo. sed filius 7 spūscū pstituit pncipul
 20 formalr posituus. g. dato p impossibile q pso na pūis pstitueret h pncipio negatiuo qd ē i
 21 nafcibiliras. tūc psona filij 7 spūscū eēt pfecti oēs qz psona pūis. qd ē incōueniēs Sz op
 22 pōstū illi⁹ clonīs posuit vn⁹ doctor. q diebz suis magne fuit reputatōis. Et pbat sic. Il
 23 lo formalr psona pstituit q ab alia psona diu stigit. s. p m dam. li. i. c. ij. fm oia p r fili⁹ et
 24 spūscū sūt vnū 7 idē pter ingeneratōz. gene ratōz 7 pcessiōz. cū igit ingeneratio p quā solā
 25 p ab alijs distigit sit idē qd in nafcibiliras. g. in nafcibilirate psona patris pstituit. P.
 26 nobilitoz pūietate q ē i patre psona pūis con stituit. s. in nafcibiliras ē nobilitoz patris pro
 27 pūietas. Maior p. pbat mior. qz illa pūie tas q sic ē i patre q nō pōt cōicari creature est
 28 nobilitoz illa q pōt cōicari creature. sed patn/ tas pōcōicari creature 7 n in nafcibiliras. P

psona pūis aut pstituit pūietate. aut cōi notl one. aut in nafcibilirate. illa pte p sufficere di uisioz. qz nō possum⁹ intelligere in psona pūis pte pūietates seu notōes. Sed nō pstituit pūietate. qz cū p sit p qz generat. g. pūietas p/ supponit generatōz. s. generatō cū sit act⁹ sup pōstū. g. p supponit suppositū pstitutū. n⁹ cōi notōe. qz si cōi notio suppositū pstituerz. tūc vnū paret suppositū ex pte 7 filio. cū sit vtri qz cōis. g. sola in nafcibiliras poterit pstituerē p mū suppositū i diuis P. pūietas ad digni-
 4 tate pūies pmo adueniēs diue eēntie pstituit primā psonā i diuis. in nafcibiliras ē h mōi Pertinet em ad dignitatē q aliqd nō p suppo nat aliud a q pducit. Aduenit etiā pmo eēntie diue. qz q rōne pūietas pūis ad esset eēntie diue qz in nafcibiliras. eadē rōne ipsa filiatio pūis ad esset. cū relatiua sint siml natura 7 naturali intelligētia. Sed oē qd fm nfm mō dū intelligēdi ē poster⁹ filiatio. h p cōicari fi-
 5 lio. qz i tali nō opponit filio qd sequit filiatio nē. g. fili⁹ eēt in nafcibil. 7 p cōis fili⁹ 7 nō filius. qd est ptradictio. P. prima psona i diuis
 6 dē pstitui prima pūietate diuina. sed in nafcibiliras ē prima i diuis pūietas. Maior p. pūietas pbāt multiplr. Primo sic. Illō
 7 qd ē vltimū in resolutiōe ē primū i pstitutiōe s. in nafcibiliras ē vltimū i resolutiōe. qz in re soluedo cū puentū fuerit ad in nafcibiliratez
 8 stat. quia in nafcibile est quod a nullo alio ē. sed i paternitate nō stat. qz dato q pater esset ab alio. nō tamē ppter hoc desineret eē pater
 9 Sedo sic. qz mag⁹ ē de rōne primū nō esse ab alio qz aliud esse ab ipso. Nam xpūs deus noster dicit primogenit⁹ marie. Matth. i. et
 10 Luce. ij. nō quia post ipsum alius fuerit fili⁹ us Marie. sed qz an⁹ ipsum nullus erat. Lū ergo in nafcibiliras dicat nō esse ab alio. pater nitas vero dicat a se esse aliud. ergo rō primū
 11 magis uenit in nafcibilitati qz pūietati Ter cio qz sicut hē esse se habet ad cōicari esse. sic
 12 se habet modus habēdi esse ad modū cōicari di esse. sed hē esse est pūis qz cōmunicare eē g. in nafcibiliras que est quidā modus habē-
 13 di esse nō ab alio est pōz pūietate q est quidā modus cōicadi eē alteri. Quarto sic. Illō
 14 qd est ratio eēndi alteri est pūis eo. sed in nafcibiliras ē patri ratio generatōis. 7 p pūietas paternitatis. Illa mior pbat duplr Pri mo sic. Sicut se habet genus ad nō genera re. sic se hz ingēntus ad generare. sed filius i
 15 diuis qz genitns ideo nō generat. g. pater in diuis qz ingēnt⁹ nō generat Sedo qz sicut
 16

Probatio minoris.

nem. Secūda sibi. Iden
 Si vero queritur
 distinctione quero p
 hoc nomi pūcipū qz comp
 ntra dicit admōi dū
 det q nō qz vbi nō admōi
 nec aliter dicit admōi
 dicitū sit relatiua. 7 p pū
 cū fm dicta laoz nō pū
 g. nec pūcipū. Licit
 pater ē pūcipū hōie
 a pūcipio. Pater mō
 i pūcipū qui a pūcipio
 in accipio hic pūcipū
 odoz matrem emittit
 o modo cauales. tot em
 nū quot caula. g. qz
 cause hōe qz hōie
 o material. formal. et
 o tamē et vltimo nihil
 ata. 7 qz aliquid mater
 sit in diuino. dicitū
 finali ante rei dicitū
 7 quāri libi hōie. 7 p
 distinctione i pūcipū. P
 g. dicit. cū de hōie eēt
 la hōie qd de pūcipio hōie
 de pūcipio eēt hōie pūcipio
 : qōne pmo videt. 7 hōie
 formalr pstituit. Sed
 cipū originalr pōstū. Et
 nē i hac lectōe pūcipū
 in cōmōi. s. rōne. cōie
 distinctione ē in qua
 pūcipio inquit de pūcipio
 tis. Sed dicit. qz pūcipio
 ctuo in diuis.

ionauē.

atuz ad pūcipū
 diuino sit pūcipū hōie
 sic procedat. Pūcipū
 biliras nō est psona
 tiua. sicut dicit quidā
 as pcepta 7 generatō
 pstituit. Et qz pūcipio
 diuz veritas o psona
 patris constitutiōe. cū
 pcedit creatū. Dicit
 biliras nō est psona
 a illud quod ē hōie
 pūcipū pūcipio hōie

Contra b/
nauc.

se h3 non spirat ad spirare. sic ingenit ad ge-
nerare. sed fili qz non spiratus spirat. g pater
qz ingenit generat. Sed illa no cludut.
qz sicut se h3 negatio ad affirmatone. sic illd
quod se habet ad modu negatōis ad illd qd
se habet ad modu affirmatōis. sed negatio est
posterior affirmatōe. vt dicit. i. topicoz. g in
nascibilitas n poterit hre rōez pōis respectu
eoz q positue siue affirmatiue se habet i pso-
na patris Ad pmu igit ddm q dama. p in
generatōz circulo quif pmitatē put fūdat im-
mediate sup aucte vlis pncipij p qua psona
pma pstituit ab oibz alijs distinguit. Cū da-
ma. i eodē ca. subdit post verba pdicta dicit.

Solutio.
Ad 1

In sol pprietatibz pmitatis. filiatiois z pcel-
sionis dīnaz cognoscim. Ad. ij. nego mi-
norē. Ad pbatōz dico qz quis maior ppo ali
quā pmeat pmitatē pando positiuū ad posi-
tiuū. qz fm nostz modū intelligēdi oipotētia
q n pōt coicari pfectior esse videt qz sapia q coi-
cat creature. tñ pando negatiuū seu pūati-
nū ad positiuū nō ē vera. qz negatiuū qz tū ad
illud qd formalr dicit nō ipoztat pfectiōz di-
recte. licet rōe illi qd supponit ipoztat pfectiōz
Enā minor deficit. qz pmitas fm q est psonē
patris cōstitutiuā. puta vt immediate fundat
sup aucte vlis pncipij. ratōne cui pater dicit
fontana veritas. sic paternitas cōino incōica-
bil. qz nec etiā alicui diuīe psonē cōicari pote-
rit. z p oīs multo min⁹ poterit coicari cuiū/
qz creature. Ad. ij. ddm. q psona patris psti-
tuit pmitate. ad pbatōz dico qz pmitas pōi-
terata vt ppetas n p supponit generatōz fm
nostz modū intelligēdi. vt patuit supi. i3 ma-
gis cōuerso p supponit ab ea Ad. iij. nego
minorē. ad pbatōz pme pt dico q n ē ab alio
fm se n dicit pfectiōz vl dignitatē nisi rōe sū-
strati i q hmoi negatio fūdat. manēdo. n. ifra
ambitū istī negatōis p cise. tūc ita qz chime-
ra n ē ab alio. sic pater dīn⁹. attñ illa negatio i
chimera nullā dicit dignitatē. qz ex pre sūstra-
ti nihil supponit pūnes ad dignitatē. Inna-
scibilitas autē i patre p supponit pcellētissimā
dignitatē. qz p supponit pmitatē fūdatā sup
aucte vlis pncipij. Ad pbatōz alter⁹ pnis
dico qz quis pmitas z filiatio sint sil natura
z naturali intelligētia. tñ pmitas ē pri⁹ origie
ipā filiatioe. z p oīs nascibilitas z oia alia p/
sone patris pueniētia q ipā paternitate pstituit
sūt priora origie ipā filiatioe. pōitas. n. ori-
gis pparit secū similtatē nature z natural in-
telligētie. Nec etiā reputarē icōueniēs si pce-
terē nascibilitatē nostro mō intelligēdi ē po-

Ad 3

Ad 4

steriorē filiatioe. maxie cū nascibilitas sit ne-
gatō generatōis n actiue s3 passiue. q qdē pas-
siua generatio ē idē qd filiatio. Negatio atē
posterior affirmatōe cui opponit. vt pz. i. to-
picoz. Et si dicet q tūc aliqd qe pueniēs
patri ē posteri⁹ filio. R. q n hēo p incōue-
niēri. saluo tñ semp meliori iudicio. qz aliq ne-
gatio negatiua possit puenire patri q fm nrm
modū intelligēdi ex generatōe filij resultat. vt
dēs. n. noster intellect⁹ filiuū ē nascibile qz natu-
ralr pcedit a patre. g ex opposito qz fides ca-
tholica tenet patrē a nullo posse pcedere. s3 ex
seipso ē. oppositū illi affirmatiōis iā credere
i filio puta nascibilitatis attribuit patri ipm
inascibile appellādo. Nec tñ nascibilitas
pōt coicari filio. dato qz filiatioe sit posterior. qz
ei⁹ oppositū pōt tribuit filio puta generatōez
passiuā q opponit ipsi nascibilitati Enā qz nō
lū pūatiuū vl negatiuū ē cōmunicabile nisi
ingrtum positiuum i quo fūdatur est cōmu-
nicabile. sed illud in quo fundatur inasci-
bilitas puta auctas vlis pncipij non ē coica-
bile filio. qz si talis auctas pteret filio. tunc
fili⁹ p duceret seipm. iō inascibilitas n pōt
coicari filio. Ad. v. nego minorē. Ad pba-
tionē primā nego minorē. qz negatio seu pūati-
tio nō pōt ēē de pōne seu pstitutione rei po-
sitiue. licet possit sequi ad ea q sunt de compo-
sitōe siue pstitutione rei. z ideo non pōt fieri
vltimata resolutio nec i pūatiōez nec i nega-
tionē. Ad pbatōz dico qz resoluē inqūsi-
ua factavsqz ad pmitatē q pater dīn⁹ ē pater
tūc ē star⁹ pmitate. n tñ vt paternitas ē. ipsā
accipiēdo fm hoc nomē cōe. s3 vt diuina pa-
ternitas ē. puta vt fūdat sup aucte vlis pnci-
pīj et oīs ouginis. vt sic em sola paternitas
est solius patris psonalis ppetas. Unde si
quereret quare psona patris est inascibilis.
illa negatio resoluēret in hanc affirmatiōē.
quia diceret qz pro tāto est inascibilis. quia
paternitas diuina que hui⁹ psonē ē pstituti-
ua fundat sup aucte vlis ougis. rōe cui⁹ sibi
ppetit esse pncipiū oim z a nullo pncipiari.
Ad scdm nego minorē. qz cū rō pmi sit po-
sitiua. n pōt pncipalr p sistere i aliq pūatiōe. ad
pbatōz dōz q h nomē pmo genit⁹ ē nomē dig-
nat⁹. pmo genit⁹ ei⁹ rōe dignitat⁹. dabat antiq⁹
dīnū hereditatis cū pmita bndictōe. z qz pat-
na bndictio z regni hereditatio xpo excellēt
sime ab oibz qz pph⁹ attribuebat. iō euāgeli-
ste ipsum pmo genituz appellabāt. non cu-
rātes de ppetate vocabli fm qz pnotat pūa-
tiōz pūatis genit⁹ aut ppositiōē posterioris

Instantia
Solutio

Ad 5
Ad proba
tionē.

Ad 2

Nota tñ
de pmo ge-
niti voca-
bulo.

Dist. XXVIII. et. XXIX

Ad 3 Ad terciū ddm q̄ quis ista minor sit vera i absolutis. nō tñ ē vera i talibz relatiuis q̄ p cōicare esse ⁊ accipe esse ⁊ stituitur i esse. qz in talibus simul est habere eē ⁊ ꝓmunicare eē. et modus habēdi nō est prior q̄z modus ꝓmu nicādi. h̄mōi autē sunt diuina supposita. ergo in diuinis minor est simpliciter falsa. Et qm falsum assumit cū ꝓmisse ꝓclusioni appli catur. quia innascibilitas formaliter nō dicit modū habēdi esse. sed dicit modum nō habē di esse. quia dicit negationē essendi. ab alio.

Ad 4 Ad quartū dīcēdū q̄ minor nō ē vera. Ad primā ꝓbationē nego minorē. Si em̄ genitū eē esset i diuinis ratio nō generādi. tūc cū tal ratio nō obster i spūsancio qui nō ē genitus ipse vtiqz generaret. quod est ꝓtra fidē. Ad scđam ꝓbationē nego itez minorē. negati uū em̄ nō potest esse ꝓ se ratio ꝓstitui. ⁊ idō fi lius nō spirat eo q̄ non spiratus. h̄ eo q̄ a pa tre sibi ꝓmunicat potētia spirādi euz respectu ꝓposito ad spirādū. puta cū cōi notionē. h̄ n̄ generat. qz sibi ꝓicat potētia generādi cum re spectu ꝓposito ad generādū. Scđo sūt q̄ dā circa illā materiā dīcētēs q̄ ꝓma ꝓsona in diuinis n̄ ꝓstituit ꝓnitāte vt ꝓnitas ē. h̄ vt ge neratiuitas ē. Dicit em̄ isti hec q̄ttuor: se h̄re ꝓ ordinē. s. generatiū. potens generare. gene rās. ⁊ pater. ita q̄ illoz semp vnū est prius al tero s̄m nō ꝓuertētiam ꝓsequētē. quia omne potēs generare est generatiū. sed non ꝓuertit ur. qz puer est generatiuis. et tñ non ꝓt ge nerare. Itē omne generās est potēs generare. sed nō ꝓuertit. qz homo ꝓfectus est potēs ge nerare. q̄uis multi remaneāt ꝓnites. Et eo dem modo generās est prius patrē. quia ꝓt aliquis mori immediate post actū generatio nis anqz fetus ꝓcreet. ⁊ sic sūt generās. nūqz tamē pater. Nec autē ad ꝓposituz applicādo dicit q̄ primū illoz. s. generatiū ꝓstituit ge neratiuitate sicut vltimuz. s. ꝓr vt ꝓr ꝓstituit ꝓnitāte. Ad euadendū ḡ multas difficul tates q̄ tracte sūt supius cū recitauī opinionē illoz qui suppositū absolutū ꝓnūt in diuinis dicit isti q̄ cū i eadē relatione diuina sint mul te formalitates. quaz ꝓma est generatiuitas. igit ꝓma diuina ꝓsona ꝓstituit generatiuitate ⁊ sic acc̄ generatō i ꝓsupponit suppositū gene rās ꝓstitūtū. ⁊ relatio ꝓmi suppositi ꝓm for malitatē illā q̄ d̄ ꝓnitas seq̄t actū generatō i q̄ fuerūt due difficultates. i q̄b̄ illi de supposi tis absolutis se maxie fūdabāt. Sz istā opi nionē capio n̄ posse s̄sistere. ḡ ꝓmo arguo ꝓ ꝓsitiōz opinōis i se. Scđo ondā q̄ ꝓdictas

difficultates ⁊ cetās ꝓsiles n̄ euadūt. Prio 1 igit arguo sic. Illud qd̄ s̄m rōez suā formalē ꝓparit̄ secū aliqd̄ qd̄ repuḡt ꝓmo supposito i diuis n̄ ē formale ꝓstitutiū illiꝓ suppositi. h̄ generatiuitas ē h̄mōi. ḡ ꝓc. maior ꝓz. Dīno rē ꝓb̄ ex dīctis eoz. qz ipsimet dīcūt q̄ gene ratiū est aliqd̄. cū tñ non ꝓt generare. Ge neratiuitas autē est illa formalitas s̄m quā re lato ꝓmi suppositi ꝓstituit generatiū. cū igit ꝓmo supposito i diuis repuḡnet n̄ posse gene rare. seq̄t q̄ nullatenꝓ eē ꝓsonali ꝓstituit ge neratiuitate. P̄. illud qd̄ ꝓsupponit suppositū ꝓstitūtū n̄ ꝓstituit suppositū. h̄ generatiui tas ꝓsupponit suppositū ꝓstitūtū. qz oīs apti tudo ꝓsupponit illd̄ eē aptitudo. h̄ generati uitas dicit q̄ndā aptitudinē. P̄. ꝓꝓctas sup positi ꝓstitutiua d̄z eē maxie determinata. eo q̄ cōstituat rē i incoicabili subsistētia. h̄ int̄ oēs illas q̄ttuor formalitates q̄s illi attribuūt re lationi ꝓme ꝓsonē i diuis generatiuitas em̄ me determinata. igit nō erit ꝓꝓctas cōstituti ua ꝓmi suppositi. P̄. eisdē rōibz q̄b̄ sup̄ 4 dīst. vi. reprobaui formalitates i absolutis. ꝓ terūt h̄ reprobari i ꝓꝓctatibz relatiuis. maxie cū eas ꝓnūt i eadē relatione. qz vt sic vna for ma erūt multe forme. Multiplicato em̄ vno ꝓiugatoz multiplicat ⁊ reliquuz. formalitas autes et forma sunt coniugata. ⁊ se habent vt ꝓcretum et abstractū. Dato tamē q̄ essent h̄mōi formalitates. adhuc generatiuitas nō erit suppositi cōstitutua. Quia q̄nūqz il lud qd̄ ē suppositi ꝓstitutiū exp̄mit multis modis. quoz modoz vnus h̄z rōz ꝓfectior. ⁊ alter rationez minꝓ ꝓfecti. s̄ ꝓz constitūere sub rōe ꝓfectior. maxime si suppositū ꝓstitū tū ē nobile ⁊ ꝓfectū suppositū. Sed etiā s̄m illos generatiuitas includit i ꝓnitāte ⁊ n̄ ecō uerso. qz q̄cqd̄ ꝓfectōis ꝓcipi poterit i genera tiuitate ꝓcipiet i ꝓnitāte. h̄ n̄ ecōūso. ⁊ ꝓꝓctis rō ꝓnitatis ē ꝓfectior rōe generatiuitatis. Cū igit ꝓmū suppositū i diuis sit ꝓfectū supposi tū. magis d̄z ꝓstitui formalitate q̄ ē ꝓnitas. qz formalitate q̄ ē generatiuitas. Nec etiā ꝓ 6 istū modū iste potest euadere difficultates ra ctas supius. Quia autē illud suppositū ꝓsti tūtū ꝓ generatiuitatē erit suppositū absolutū ⁊ tūc icidīs i opinionē reprobatā. aut erit sup positū relatiū. ⁊ tūc simultanee optet esse s̄m um correlatiū. qd̄ nō est aliud q̄ suppositū genitū. Et tunc arguit ꝓtra te sicut ꝓtra me. puta sic. Quētiqz sūt s̄l' a q̄cūqz supponitur vnū ⁊ reliquū. h̄z suppositū generatiuitate cō stitūtū. ⁊ suppositū genitū sunt siml. ⁊ s̄m te

ratio in actu h̄ ꝓmū...
affirmādo eū...
Et si dicit q̄...
om̄ semp melior...
atiua ꝓst...
ligēdo...
steri...
it a patre...
mer patrē a nullo...
ꝓpositū illi...
na nascibilitatis...
ē appellādo...
n̄ filio...
s̄m ꝓr...
q̄ ꝓꝓctis...
uū vt...
ꝓnitātiū i...
sed illud...
puta auctas...
qz h̄ talis...
dūceret...
lio. Ad...
mā nego...
dōr eē...
cet ꝓlit...
ꝓstitutiōne...
na rēolutio...
Ad ꝓꝓctōz...
ꝓꝓctōz ad...
tāꝓ ꝓnitāte...
ēdo s̄m...
us ē...
rois...
na patris...
ē quare...
cano rēolutio...
ꝓꝓctōz q̄...
itas diuina...
dat sup...
esse ꝓꝓctū...
scđm nego...
n̄ ꝓr...
ꝓꝓctōz q̄...
negent...
vereditatis...
dico...
d̄o q̄...
ꝓꝓctōz q̄...
ꝓꝓctōz q̄...
ꝓꝓctōz q̄...

Ad 4

ꝓꝓctas

ꝓmi.

tra opi nem.

act' generatōis p'supponit suppositū generati
ue cōstitutū. q' etiā supponet suppositū genitū
qd ē impossibile. qz tūc est genitū anqz gene-
raret. Itē oē qd relatiue refert ad genitū i
intellectuali natura p'nitate refert ad ipm. si
igit act' generatōis p'supponit tale suppositū
ergo p'nitas nō seqret actū generatōis. Pz
igit q' p' p'dictā fāctā formalitatū n̄ euadūt
h'moi difficultates. Nō curo tñ ad p'ns ista
soluere q' ad h' ceta cōsilia m̄ di sup' di. xxvi

Di. xxix
Articls 2

Quātū ad secundū

p'nipale. vtz in diuis sit p'nicipiū originali-
ter p'ductiū. possit q' d'upl'r fieri inquisitio.
Primo vtz rō p'nicipij inueniat i diuis tam
respectu intrinsecorū puta p'sonaz. qz respectu
extrinsecorū. puta respectu creaturariū. Secdo
quō tal' rō ibi repiat puta vniuoce vl' equo-
ce vel analogice. Tercio vtz p'r filij sint vnuz
p'nicipiū spūscī. Et quarto dato q' sic. vtruz
tñ possint dici p'les spiratores. Sed qz de ter-
cio r quarto satis plix tractauit dist. xi. que-
stione. i. articulo. ij. r. iij. ideo ad p'ns soluz de
primo r secdo aliqd breuissimē dicā. Quā-
tū igit ad primū dico q' q'suis i creatur' p'nci-
piū r cā dicant ad cōuertentiā. i. diuinis tñ re-
spectu intrinsecorū ita admittēdū est nomē p'n-
cipij. qd tñ negāduz est nomē cause. Nā cā ē
ad cui' eē sequit aliud. vt p'z. v. metaph. In
diuis igit vbi nulla ē seq'la i esse. cū ibi nō sit
pus r posterius i esse. sed vnū r idē eōim per-
sonaz. ibi nō debet admitti nomē cause. Itē
vbi nō est aliud r aliud substātiue. nō potest
admitti nomē cause. cū ad eē cause sequat ali-
ud. sed i diuis nō repit aliud r aliud substāti-
ue. qz als eē diuisa natura. Sed q' nomē
p'nicipij vere diuisa ueniat p'z. qz dicit. v. me-
taph. q' p'nicipiū est vnū est aliquid. qd tñ ē
dicere. q' p'nicipiū est a quo aliqd habet esse.
Sed filius i diuinis vere ē a patre. r spūscian-
ctus ab vtroqz. igit p'r vere ē p'nicipiū filij. r
pater r filius p'nicipiū spūscī. Respectu tñ
creaturaz tota trinitas r pōt dici p'nicipiūz.
qz ois creatura a dño deo est. r silr potest dici
causa. qz cū creatura p'ducat a deo i aliena na-
tura. ergo in creatione ad esse dei tanqz ad esse
cause sequit aliud. puta ipsa creatura a deo si
ue ab eē diuino eēntialiter distincta. Quā-
tum ad scdm dico q' p'nicipiū in diuis respe-
ctu p'sonaz ad intra. r respectu creaturariū ad
extra. nec dicit vniuoce nec equoce. sed dicit
analogice. Quia qñcūqz ratio alicij' nomis

Lōdo 1

Lōdo 2

Ratio

puenit alicui rei in compatōe ad plura. quo-
rum respectu vnus puenit sibi prius qz respe-
ctu alterius. h'moi nomē de tali re nec d'z vni-
uoce nec equoce sed analogice. sed ratio p'nci-
pij prius puenit deo qstū ad p'ductiōem p'so-
naz qz creaturaz. ergo h' nomē p'nicipiūz q'
ad intra r quo ad extra deo nec puenit vniuo-
ce nec equoce. sed analogice. maior p'z. Qz
si d'peteret ei equoce. tūc nō competeret ei f'm
vnā rationē. Si vniuoce. tūc nō prius d'pete-
ret ei respectu vnus qz respectu alteri'. Et suf-
ficiēti ergo diuisiōe relinquit q' sibi comparat
analogice. Minore p'bo q' d'upl'r. P'imo
sic. Qz qñ aliqd nomē vnū puenit aliq'bo du-
ob. quoz tñ vnū f'm significatū illi' nois est
rō alterius. illud nomē p'ri' intelligit d'peterē
illi' p' quod cōuenit alteri. siue quod est ratio
quare illud nomē pueniat alteri qz eōuerso.
sed eē p'nicipiūz creaturaz puenit deo p' hoc
q' ipse est p'nicipiūz p'sonaz. qz sicut patebit
li. iij. dist. xi. articulo. i. emanatio p'sonaz ē ra-
tio emanationis creaturaz. Secdo sic. Quā
vnū cōe nomē dicit de necio r p'ngēti. prius
videt d'peterē necessario qz p'ngēti. sed eē p'n-
cipiū p'sonaz puenit deo necio. qz nō potest si-
bi nō competere. r eē p'nicipiū creaturaz cō-
uenit sibi libere r p'ngēti. potuit em deus
eas nō p'nicipiare si voluiss. ergo rē. Ter-
cio sic. Lū hoc nomē p'nicipiū sit relatiū. vt
p'z. i. p'p'icorū. vbi cūqz ergo relatio significa-
ta p' ipm realiter aliqd ponit. ibi hoc nomen
p'nicipiū prius r magis p'pue repit q' vbi ni-
hil reale ponit. sed ex hoc q' vna diuisa p'sona
ē p'nicipiū alterius. relatio realis ponit in p'so-
na producēte q' alterius ē p'nicipiū. s' ex hoc
q' deus est p'nicipiū creaturaz nō ponit i deo
aliq' realis relatio. vt patebit in dist. immedia-
te seq'nti. q' rē. Quarto sic. Qd puenit deo
ab eterno. prius r magis videt sibi d'peterē qz
qd puenit sibi i tpe. sed eē p'nicipiū p'sonaz cō-
uenit deo ab eterno. creaturaz autē ē p'nicipiū i
tpe. ergo rē. Ad argumētū p'nicipale i oppo-
sitū ddm q' si negat i diuis eē p'nicipiatū. hoc
sit p'pter hereticos. qui p' eodē volūt accipere
p'nicipiatū r causatū.

Probatio
minors.

Distinctio tricesima.

Sunt eni que
dā rē. Postqz mgt' d'eterminauit
de diuiaz p'sonaz eternis mon-
onibus. nūc in ista. xxx. distinctione tractat

Ad p'nci-
pale argu-
mentum.

de earundem psonaz tpalibus relationibus.
 Et diuidit i duas ptes. Quia pmo mgr on/
 dit q quedā tpales appellatōes deo pueniāt.
 Secdo ostēdit qliter 7 p quez modū deo con/
 uenire valeāt. ibi. Quomō g. Prima i tres.
 Nā pmo magister pmitit suā intentōem.
 Secdo ptra suā assertiōnē adducit obiectōez
 Et tercio illius obiectiōnis innuit dissoluti/
 onē. Secda ibi. Sed hic aliqz dicit. Tercia
 ibi. Ad qd dicit pōt. Sequit illa ps. Quō
 g. Et diuidit i duas ptes. Nā pmo ostēdit su
 pradictōz possibilitatē. Secdo ex hic dicit ostē
 dit eē soluta qndā sup tractā difficultatē. ibi
 Dic pōt solui qō. Circa istā dist. qro.

V Trū relatio dei ad creaturā sit pōrre
 latōe creature ad deū. vl ecōuerso. Et
 videt q relatio dei ad creaturā sit pōr
 qz sic sebz sūdāmētū ad sūdāmētū. sic rela
 tio ad relatiōez. sed de pōr qz creatura. g. rē.

Cōtra. relatio fm rationē ē postērior relati
 one fm rē q sibi opponit. s3 relatio dei ad crea
 turā eē fm rationē. vt. j. patebit. relatio pō cre
 ature ad deū est realis. ergo rē. Dic quat
 tuor sunt vidēda. Primo vtz aliqua rela
 tio sit inter deū et creaturā. Secūdo dato
 q sic. vtrum talis relatio sit realis ex parte dei

Tercio vtrum sit realis ex parte creature.
 Et quarto videndūz est de eo quod quez

Quātūz ad primūz

pncipale. vtz aliq relatio sit inter deū et crea
 turā. dicēdū q sic. Quia inter mēsuratū 7 mē
 surā opret eē relationē. sed de eē mēsurā oim cre
 aturaz siue oim entū. vt p3 p Auer. r. meta/
 ph. vbi sic ait. Illud qd ē mēsurā oim ē p mū
 pncipiū. de. s. qui ē motor oim absolut⁹ ab oī
 materia. q est actus vltimus. cui n̄ admisceē
 oīno potētia. qui ē pncipiū vt motor. forma 7
 finis. Et. xi. ppositione pcli dī. Dis deus mē
 sura ē entū. P. inter pducēs 7 productūz
 est vera relatio. sed deus est creator oim. Ha
 ioz patet. v. metaph. Mior declarat circa pn
 cipiū secūdi libri. P. quecūqz simplr sūt di
 uersa. inter ea saltē est relatio diuersitat. s3 de
 us 7 creatura sūt simplr diuersa. cum differāt

plus qz genere. vt p3. r. meth. S3 aliqz tri/
 plr hic possz instare Pūo qz relatiua sūt sil
 natura. de aut pōr ē oi creatura. Secdo qz q
 nō sūt ad inuicē pabilia n̄ sūt ad inuicē refe
 ribilia. s3 deus 7 creatura n̄ sūt ad inuicē ppa
 bilia. cū nō sint vniuz generis. Sola em illa

sunt ad inuicē pabilia q sūt vniuz generis.

Tercio qz i qcuqz genere ē vniuz relatiuoz 7
 alterz. sed de nō ē i genere creature. cū i nullo
 genere claudat. sed i se claudat pfectōes oim
 genēz. vt p3. v. meth. S3 illa n̄ obstāt p
 tati iā dicte. qz. b. Aug. epistle dicit. v. li. d tri.
 q creator relatiue dī ad creaturaz. sic dñs ad
 pū. g. rē. Ad p mū g ddm. q qzuis relatiua
 vt relatiua sūt sint sil natura. in n̄ oz sūdāmēta
 seu sbiecta relationū eē siml. 7 idō qzuis de vt
 creator sil sit cū ipsa creatura. nec pū eē pōt
 erit qz eē creatura. qz vt creator ē terminat rela
 tionē q creatura referē ad ipm. tñ vt deus ē p
 cedit oim creaturā. qz vt sic nō dī relatiue. sed
 absolute. Ad scdm ddm. q non oim ē ppa
 tio quoz ē relatio. pprie loqndo de patione
 mō q illa dicunt ad se compabilia que ad se
 mutuo sūt ordinabilia. sed solū illoz que ad
 inuicē referunt penez quantitatē vel qualita
 tē. iuxta q alterz altero pōt dici mai⁹ vl min⁹.
 meli⁹ vel pei⁹ vel albi⁹. 7 sic de alijs hmōi. Re
 latione. n. diuersitatis referunt ea ad se inuicē
 q diuersoz genēz sūt Ad terciū pōt dici q
 n̄ oportz sūdāmēta relationū eē eiusdē genēz
 sed solū ipsas relationes. quātitas. n. et quali
 tas dñi genere. qzuis eēlitas 7 sil'itudo q sū
 dant in ipsis sint in eodē genere relationis.

Etia potest dici q qzuis deus i nullo gene
 re sit ita q claudat i eo. est tamē i quolibet ge
 nere sicut pncipiū illius generis. 7 ideo de
 referē ad quamlibet rē cuiuslibet generis sicut
 pncipiū ad pncipiatiū.

Quantūz ad secun

dum pncipale. dato q sit relatio inter deum
 7 creaturas. vtrum sit relatio realis ex pte dei.
 pono duas conclusiones. Prima est q re
 latio deo adueniens temporaliter. ex pte dei nō
 est realis. Secunda q hoc nō obstāt de
 us tamē vere terminat relationē creature. 7 ex
 hoc fm rationē referē ad creaturam. Cir
 ca primā sic pcedam. Primo. n. pbato pdu
 sione aliquibz rōibus. Secdo ad ducaz ptra
 ea motiua opposite opimōis. Et tercio mde
 bo ad ea Pūo igit⁹ dcoz pto sic. Nullū ens
 qd simplr ē necesse eē. possibile ē deo cōuenire
 ex tpe. sed omne quod realiter est in deo ē sim
 pliciter necesse esse. quia nihil existēs realiter
 in actu purissimo et simpliciter pmo pōt esse
 ptingēs. g. nulla relatio realiter existēs in deo
 potest deo aduenire ex tpe. g. rē. P. si relatiō
 p quam deus ex tpe referē ad creaturam esset

Lōtra

Solutio. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Articls 2

Lōclo 1

Lōclo 2

z

in re in compo ad p...
 vniuz pncipiū sibi p...
 hōi nōmē de tali rē...
 uoce sed analogo...
 uenit deo qm ad p...
 turaz. ergo hō nōmē p...
 qd ad crea deo nec p...
 uoce. sed analogo...
 equo. tūc nō compo...
 ē. S vniuz deo nō p...
 tu vniuz qz relatiō...
 diuisio creatiōis q...
 Mior pōt dī dōpō...
 aliq nōmē vniuz p...
 in vniū fm significā...
 illud nōmē pōt mē...
 cōuenit alteri. siue q...
 d nōmē pueniat alit...
 qz pūz creaturaz p...
 nūcipiūz psonaz. q...
 articulo. i. amāz p...
 nōnia creaturaz. S...
 omē dicit de necō...
 ere necessariū qz p...
 ay puenit deo necō...
 ppete. 7 eē pncipiū...
 libere 7 ptingēt. p...
 nūcipiū hē vel illz...
 hōc nōmē pncipiū...
 sicoz. vbi qz ergo r...
 i realiter aliqd p...
 pū pūz 7 magis p...
 pncipiū. sed ex hoc q...
 hō alterius. relatio...
 acōe q alterius ē p...
 pncipiū creaturaz nō...
 is relatio. vt patet...
 g. rē. Quarto sic. Q...
 pūz 7 magis vidē...
 t sibi i tpe. sed eē pncipiū...
 ab eterno. creaturaz...
 rē. Ad argumētū p...
 q si negat i dūis...
 hereticos. qui p...
 am 7 causam.

Distinctio tricesima

Quantūz ad primūz

da rē. Possibile est deo aduenire ex tpe. g. rē. P. si relatiō p quam deus ex tpe referē ad creaturam esset

creata. maior p3. Minor pbat. qz illa relatio est realis que a nullo intellectu dependet. nec humano nec angelico nec diuino. sed illa relatio qua de ab eterno refert vt pducens e hmoi Istam pbo. No em dependet ab humano intellectu vel angelico. qz no du fuerit. Nec ab intellectu diuino. qz eentia diuina nro modo intelligedi anqz sit intellecta ab intellectu diuino habet in se et ex se in finitam virtute et perfectionem. et psequens potentia producedi omne pducibile seu possibile produci. No em deus e omnipotens et omniu productiuus ex eo q intelligit se talem. sed eouerso ideo intelligit se talem. quia ipse est talis. P. producentis aliquid i diuersitate nature. no minus refertur ad ipsum qz produces aliquid in eade natura. sed pater realiter refert ad filiu que producit i eadem diuina natura. g creator realiter refert ad creatura quam producit i diuersitate nature. Minor p3 ex fide. pbat maior. nam cu relatio realis requirat extrema realiter distincta no minus est relatio realis inter creator et creatura que suppositaliter et naturaliter distinguunt. qz inter patre et filiu qui solu suppositaliter distinguuntur. P. illud quod pprie et fm nome suum importat relationez. vbi cuqz hoc realiter inuenit ibi erit realis relatio. sed principiu ex nomine suo importat relatione. qz vt dicit. i. phisicoz. pncipiuz aut e cuiusda aut quorunda. Lu igit deus sit realit pncipiuz creature. ipse realiter refert ad creaturam. P. omne realiter diuersu ab alio refert ad ipm reali relatione. quia ipsa diuersitas e relatio. sed deus est realiter diuersus a creatura. g. zc. P. omne nomen quod pprie dicit de deo et no metaphorice ponit re sui significati realiter et formaliter i deo. qzuis em deus no sit formaliter lapis. est tamen formaliter sapiens qz lapis dicit metaphorice de ipso. sapientia no formaliter et pprie. sed deus pprie. immo ppriissime dicit dñs et creator. ergo relationes talibz nomibz importate realit erit i deo P scia realiter refert ad scibile. qzuis no econuerso. vt p3. v. metaph. sed deus scia sua q est ide qd eentia sua ab eterno sciuit omne creatura. ergo zc. Sed illa no cludut. quia sicut i hac materia dicit solenes doctores. s. sancto Tho. et frater Egidius. ea que realiter ad se mutuo referunt. illa ad se mutuo realiter ordinantur. sed deus no ordinat realiter ad creatura cu ab ipsa i nullo dependeat. qzuis eouerso creatura ordinat ad deum. qz ab ipso realit dependet. ergo deus no refert realiter ad creatura

qzuis eouerso creatura realit referat ad ipm deum. Ad primu igit dicendum q maior no est vera. qz omne moues siue agēs actione trahente denominat a motu vel ab actōne. qzuis motus talis no sit in mouete sed in mobili. et actio talis no sit in agere sed in passo. Ad minorē tamē potest dici q deus in omnibus talibus nomibus denominat a forma absoluta. prout talis forma terminat realem ordinē siue relationē creature ad ipm deum. Dicit em dñs prout habet in se potētiā coactiuaz ad quam seruicus creature terminat. Dicit creator prout habet in se potētiā creatricē ad quā relatio creature terminat. Ad secundū dicēdū q deus respectu creature sic est producens q etiā est mēsurā producti. ideo relatio actiuis ex pte dei trahit ad relationē que se habet modo mēsure. sed quia mēsurā ad mēsuratum no refert realiter. ergo zc. Ad terciū nego minorē. Ad probationē dico q licet in illis quibus diebus no fuerit intellectus humanus. fuerit tamē intellectus angelicus et diuinus. qui vidētes relationē realez ipsius creature termini ad actiuā potētiā creatoris. poterant eōtra fm rationē percipere relatōez creatis ad creaturam. Ad quartū. nego maiorē. quia relatio mēsure ad mēsuratū habet fundamentum reale et extrema realiter distincta. et tamē no est realis. vt patet. v. metaph. de relatione scibilis ad sciam. Ad quintūz nego minorē. Ad probationēz dico q relatio pductiuā ad pducibile creabile no fuit relatio realit ab eterno i deo. qz no habuit extrema realiter distincta. creabile em anqz fuit creatū no differebat realiter a creatrice essentia. vt patebit in. ij. libro. qz relatio realis requirit extrema realiter distincta. ergo in illa pbatione datur no causa pro causa. qz dependētia ab intellectu no e causa quare hmoi relatio no sit realis. sed idistinctio extremoz est causa Ad sextū nego maiorē i tali materia cu producens est infinite nature et simplr necesse eē. quia tūc productū in eade natura est eque perfectū cu producēte. ppter quod inter tale producens et pductū potest esse mutuus ordo. qz equaliter se coerigunt. Sed productū a tali producēte in aliena natura rone sue limitate pfectionis i in finitū distat a nobilitate et pfectione producētis. et ideo licet dependeat a producēte et ordinat ad ipm. et psequens ad ipsum realiter referat. tamē h no potest fieri eouerso ppter indepēdētiā producētis. Ad probationē dico q peccat p assignationē no cause p cā Pot etiaz dicit

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Alia solutio

homo...
 dicitur sic. Si enim deus...
 pater sui...
 ratiō no creatio...
 deus i creatura om...
 agit et hoc q...
 dicitur creatura...
 reo. P. quod...
 em suū...
 no habuit...
 et sibi relatio...
 e. qd negat...
 gis. Dicit n...
 lū e accidit...
 Bug. v. de...
 dicitur dicit...
 amilēstū...
 et qz ei aliqd...
 us ad qd deus...
 oppositū istius...
 multipli. P...
 s. formalit...
 informate ipm...
 maliter dicit...
 re. et sic de...
 licet sit in...
 illū refert...
 il. qz relatio...
 reales i vno...
 d deus cu...
 arā sicut actiu...
 relatio os sunt...
 ma realia v...
 omni actū...
 reaturā sunt...
 hō. Quid...
 hō dicit no...
 is. Minor...
 eatura creatu...
 an oīm actū...
 turari creator...
 sūdamētū...
 sed qz hō...
 i dominiū...
 na sunt deus...
 s. vbi cuqz...
 ad pducibile...
 producētis ad...
 n est possibile...
 it relatio realis...
 relatio realis...
 terno referat...
 ill erat. g...
 dicit realiter ad...

otra opi
ne.

nō m̄deat ordo dependētie qua referat ad s̄b
ditos. sed solū dependētia quā terminat put
subditi ordināt ad ip̄m.

Quantū ad terciū

principale. vtrum relatio que est inter deūz et
creaturā sit realis ex parte creature. sic proce/
dam. Primo ponā vnam c̄clusionē z ipsam
probato. Secūdo instabō p̄tra eam z solua z
instānas. Tercio inferā quod dā correlariūz
cōtra dicta cuiusdā doctōris in ista materia.

Lōcō ē hec q̄ creatura reali referat ad crea

torē. Quod illud quod realiter referat ab altero

z ad ip̄m ordinat. hoc realiter referat ad ip̄z.

sed creatura realiter dependet a deo z ad ipsūz

ordinat. vt patet. xij. metaph. P. omne pro

ductūz reale realiter referat ad producens. sed

creatura est realiter producta a deo. ḡz. P.

omne mensuratū realiter referat ad mensuram

qua p̄fectissime mensurat. sed deus est mēsu

ra oim̄ p̄fectissima qua omnes creature perfe

ctissime mensurant. Contra illā c̄clusionē

ab aliquibz instat sic. Si ois creatura referat

ad creatorē relatiōe reali. tūc ipsa relatiō qua

referat creatura cum sit realis est vera creatura

z p̄ consequēs refertur ad creatorē. aut igit̄

referat relatiōe s̄m̄ ratiōē. aut relatiōe reali.

Si primo mō. tūc pari ratiōe quelibet alia

creatura referat relatiōe s̄m̄ ratiōē ad creato

rē z nō reali relatiōe. Si secūdo modo. tūc

eadē modo queret̄ de illa relatiōe. z erit pro

cessus in infinitū. P. creatura s̄m̄ q̄ p̄ pro

ducta a deo sic referat ad deūz. sed a deo s̄m̄ sub

stantiā suā est producta. igit̄ s̄m̄ suā substan

tiā referat ad deū. z nō s̄m̄ aliquā relatiōē ac

cidēraliter sup̄ueniēte. P. omis relatiō est

quasi quod dā mediū inter extrema relatiua.

sed inter creatorē z creaturā nullū cadit medi

um. q̄ s̄m̄ Bern. omne quod ē aut est creatu

ra. aut creaturę cēntia. Sed illud expresse

ē p̄tra. b. Aug. v. de trini. c. vi. vbi ait deūz di

ci relatiue ad creaturaz. nō ratiōe accidētis

quod accidit sibi. sed ratiōe accidētis quod

accidit creature. ad quam dici incipit ipse de

us. Oportet igit̄ q̄ relatiō creature ad ipsūz

deū sit aliquid reale existens in ipsa creatura

quo ad deū creatura referat. Ad primū igit̄

dicendū. q̄ relatiō referat ad deū. nō tamē alia

tionē. relatiō autem respicit terminū seipsa.

Ad secundū dicendū q̄ sicut aliquid dici
tur simile ipsa qualitate causaliter et fundamē
taliter. sed ipsa similitudine dicit simile forma
liter. sic quelibet creatura p̄ suas naturā refer
tur ad deū fundamētaliter. sed ipsa relatiōe for
maliter. Ad terciū dicendūz q̄ quis inter
creatorē z creaturā non sit mediū tale qd̄ nec
sit creator z creatura. tamen inter creaturā
absolutā z creatorē p̄ modū cuiusdā tendētie
mediat creatura que est relatiō. que cū sit ipa
tendētia siue ordo. nō requirit aliam tendē
tiāz mediā. sed seipsa tendit ad terminū. nec
etiā mediat relatiō tanq̄ res alia a suo fun da
mento sed tanq̄ modus. Et ex hoc potest
inferri p̄tra vnū doctōrez q̄ falsa est sua adin
uentiō qua ponit circa illam distinctiōz. xxx
q̄ nulla relatiō formaliter sumpta sit ens rea
le extra animā. Omis em̄ relatiō vt ait depen
det ab actu ratiōis. et formaliter solūz habet
esse obiectiue i anima. Et hoc ipse pbat p̄mo
de relatiōibz que dicunt̄ modo vnūz. vt est
similitudo. equalitas z idētitas. De idētitate
tamen dimitto. q̄ ibi p̄cedo secū q̄ ibi sit re
latiō s̄m̄ ratiōez tm̄. De similitudine et s̄o
arguit sic. Omis realitas potest p̄ diuinā potē
tiam manuteneri absq̄ omni alia realitate a
qua non dependet. sed realitates duarū albe
dinū a similitudine nō dependēt. ergo si simi
litudo esset ens reale posset deus manuteneri
duas albedines destructa similitudine. sed il
lud est falsum. q̄ intellectus semp̄ eque inue
niet similitudine circa h̄m̄oi duo alba. Se
cundo pbat hoc idē de relatiōibz mō numeri
sic. Si relatiō mō numeri eēt verū ens reale
extra animā. tunc in vna reputā i vna sola li
nea essent infinite entitates reales. falsitas cō
sequētis patet. pbat p̄sequētia. q̄ talis linea
respectu sue medietatis esset dupla. z illa me
dietas respectu totius esset subdupla. Iterūz
eadem linea respectu sue tercię partis esset tri
pla. respectu quarte eēt quadrupla. z sic de sin
gulis ptibus. que cū sint infinite eēt insin
te entitates relatiue actu in eadē linea. quod
est impossibile. ergo relatiōes tales nō pos
sūt dicere formaliter aliquā entitatē extra ani
mā. Tercio idē pbat de relatiōibus dictis
mō potētie. q̄ illud nō pōt poni res i natura
qd̄ nō habet aliqd̄ p̄ductiū nec mediate nec
mediate. s̄ p̄ritas ē h̄m̄oi Maior pz. q̄ ni
hil pōt seipm̄ p̄ducere. vt pz p̄ Aug. i. de tri.
ca. i. z p̄ omē. xij. meth. cōmento. xxxvij. Mi
nozem pbat. q̄ paternitas que de nouo fit in

Ad 2

Ad 3

Correlari
um s̄ Au
reoli.

Rōes Au
reoli.

z

3

mudi. m̄lo m̄lo p̄
in deo. s̄ ratiōe cuius
ana. vt ait Boetius.
ua deus dicit v̄n̄ solū
e sequit̄ q̄ deus ex
erem? cū esset d̄m̄
Ad p̄mū dōm̄ q̄ nō
l̄ referat. q̄ sicut op̄
realis. sic nō ē cōm̄
s̄ ratiōe s̄m̄ ratiōez
oīz. q̄ ratiōe s̄m̄ ratiōez
l̄ ratiōe ratiōez. sicut
z tal rō ē casta z vna
le Boetius? Quis ratiō
mediat. p̄mū ratiō
it̄ res p̄m̄ ratiōez. p̄
plato. Quis aut̄ ratiō
mediat. Et s̄ dupl̄
sua subtilitate p̄p̄t
res se lup̄ fantasia
s̄ v̄z ens reale p̄m̄
nōlectū nō p̄dicari
uidū. z illud ē nō
fūto fundamēto s̄m̄
ctus. puta nō p̄dicari
fundamēto s̄m̄ ratiōez
l̄ q̄n̄ aut̄ talia intel
te. sed ex suo mō
it̄. c̄ h̄m̄oi v̄p̄m̄
uis em̄ i ratiōe s̄m̄
tura q̄ cōuētiō m̄
urato. n̄ apud intel
ia dependētia. q̄
p̄ndere m̄ ratiōez
endat m̄ ratiōez. s̄
urā vt m̄ ratiōez
q̄ tamē dependētia
illegit̄ m̄ ratiōez
p̄ d̄t dependētia in
surati ad m̄ ratiōez
ven s̄ ratiōez apud
dependētia m̄ ratiōez
sua terminat̄ depen
m̄ ratiōez ad m̄ ratiōez
Ad terciū dicendū
iter est idē s̄m̄ ratiōez
d̄ seipm̄ est relatiō s̄m̄
plam̄ p̄cipiēdo v̄n̄
par. v. metaph. s̄
is poter̄ v̄n̄ z ratiōez
tos qua terminat̄
m̄ ratiōez. sicut
d̄ relatiō s̄m̄ ratiōez

idē 3

do 1

antia

1

ra istā

7.

oluitio.

Ad 1

aliquo producente. si causat. aut causat a tali producente i quo e. aut a pducto. aut ab actio ne fluere a producente in productu aut ab aliq extrinseco puta a celo vel a deo. Non primo modo. tu quia relatio eor p se terminus pdu cētis. tu quia acquireret sine puia adquisitio e alicuius absoluti. tu quia producens ageret in seipm. Nec scdo modo. qz filius no potest aliquid impmere in patre. Nec tertio mo. qz actio est subiective in passio. Dicere autē qz de us vel celū imprimat hmōi realitates est ab/

4 **surdū.** Quarto pbat idē de relatione men surati ad mensurā sic. Impossibile est aliquā rem dependere a nō re. quia res nō dependet a nihilo. sed sciētia potest manere respicibili de structa z penitus annihilata. ergo impossibi/ le est qz relatio sciētie ad scibile que est relatio mensurati ad mensurā sit aliquid in re exis.

5 **Quinto dicit qz vniuersaliter omni relati/ oni repugnat qz sit res in natura existēs. quia illud nō est res quod acquirē i subiecto nul lo agente ipm attingente. relatio est hmōi. qz si vnum album fuerit in oriente. z aliud albū fiat in occidente. similitudo generat i albo exi stente in oriente. nullo tamē agente ipm attri gente. Sed illam positionē nō reputo to/ nam. nec theologice nec philosophice loquē do.**

1 **Ratio pumi est. Quia si relatio non ē ali ud pter ens rationis obiective exis in intelle ctu. cū diuine psonē nō distinguatur nisi tri bus relationibus. diuine psonē nō essent di/ stincte nisi tribus entibus rationis. z p conse quēs nō essent realiter distincte. qd fuit error**

2 **sabellij. P. Aug. v. de tri. ca. iij. dicit qz rela tiones i creaturis sunt accidentia nō autē in deo. Et addit ibidē. qz omnia accidūt creatu/ ris que vel amitti possūt vl' minui. vt magni tudines z qualitates. z quod dicit ad aliqd. sicut amicitie. seruitutes. similitudines z eq/ litates. Sed ens ratiōis obiective solū exis in aia nō pōt esse accidēs rei extra aiam. g. rē.**

3 **Qz autē hec positio vere phisē contradicat pa tet pmo de phisā Aristot. qui. v. meth. appel lat relatiōes mō numeri z mō potētie relatiōes reales. z dicit eas realiter aliqd ponere in vtro qz extemoz. relatiōes sō mō mēsure i mensu rato dicit realiter aliquid ponere qzuis nō in mēsure. Sed planū ē qz nō plus i vno exte/ moz poneret qz i altero si oīs relatio eor fm ra tionē tm. Itē i pdicamētis z. v. meth. phs distinguēs ens reale extra aiaz i. x. pdicamē/ ta. i hmōi reali distictōe cōnuerat relatiōz cū alijs. ix. pdicamētis realibz. Itē ē Auce.**

Extra au/ reolū.

qz ipe. ij. sue meth. dicit. qz relatio hz ppriaz certitudine fm quā hz ppriū in esse z ppriaz actualitatē. Itē est extra Auer. qz directe in uehit i illā positionē. xij. meth. cōmēto. xij. vbi sic ait. Relatio est debilitatis esse alijs pdi camētis. ita qz quidā intellexerūt seu putauē rūt ipsaz esse ex scōis intellectis. Et idē cō/

6 **men. ij. celū z mūdi. cōmēto. ix. ait. qz compa/ tio est accidēs sepabile a re. sed omīs compa/ tio pprie dicta ē relatio. g. rē. Est etiā illud**

8 **i simpliciu sup pdicamēta. vbi expse distin/ guit relatiōz i relatiōz reale. z relatiōz fm rōez. sed fm istā positōz oīs relatio ē fm rōz. Itē**

9 **i Euclidē p totā geometriaz. vbi tractat de ppositiōibus z eqūlitatibz z ineqūlitatibz. qz cū sint vere relatiōes. si tmō vt entia rōis eēt obiective i intellectu. scia euclidis nō eēt scia realis sed rōnalis siue logicalis. Ad pmi**

igit dīcēdū qz si mior debite sumit sō maiore. tūc i mīore supponit relatiōz eē rē alterā a fun damēto. z hē falsū. qz qzuis relatio real' a suo opposito real' differat. nō differt tm a suo sū damēto sicut res a re. cū nullā habeat opposi tionē ad ipm sūdamētū. Est igit relatio z sū/ damētū eadē res. alio tm talio mō se habens

Etiā ratio ē ptra te. z deus pōt destruere omē ens fm rōem. z manuteneere ens reale. s. fm istā rationē deus nō pōt destruere simili/ tudinē z manuteneere duas albedines. igit ex natura fundamētōz innascunt ipse relatiōes tāqz vera entia extra aiam. z p oīs nō habent tmō modo esse obiectiuū in aia. vt tu intendis pcludere. Ad scōm nego pntiā. Ad pba/

tionē dico qz eo mō quo actu sunt signabiles ptes linez. eo mō pnt eē relatiōes reales i pti bus respectu totū. z i toto respectu talū pti/ als nō bñ dixisset phs. v. meth. qz relatiōes mō numeri sūt reales ex pte vtriusqz extemū. sed qz sp acceptū i talibz finitū ē. vt dicit. ij. phi/ coz. qz infinitas in talibz semp ē i potētia et i fieri. z nunqz in actu nec i facto esse. vt piz ibi dem. ideo nunqz erūt infinite entitates reales in actu quantūlibet relatiōes mō numeri sint entitates reales extra animaz realiter exites.

Ad terciū dicendo nego minorē. Ad pba/ tionē dico qz pntitas siue quecūqz alia relatio realis z habet causā pductiuā p se z p accidēs semp tm mediāte pductione alicui' absoluti. Per se quidē. qz producēs aliqd suppositū. z cōmunicās sibi virtutē generatiuā est p se cau sa omīs paternitatis que vnqz causabit vl' sū dabit in tali potētia generatiua. Illud autēz suppositū pductū generās postea filiū est cā

Solutio Adl

Adz

Adz

... ad quartū ...
 ... ad quintū ...
 ... ad sextū ...
 ... ad septimū ...
 ... ad octidū ...
 ... ad nonū ...
 ... ad decimū ...
 ... ad undecimū ...
 ... ad duodecimū ...
 ... ad trigesimū ...
 ... ad quadragēsimū ...
 ... ad quinquagesimū ...
 ... ad sexagesimū ...
 ... ad septuagesimū ...
 ... ad octogēsimū ...
 ... ad nonagesimū ...
 ... ad centesimū ...

p accidēs eiusdē p̄nitatis. q̄ est causa sine q̄
 nō siue remouēs prohibens. quia nō esse filij
 est causa prohibens actualē existentia ipsius
 paternitatis. Et cū dicit q̄ tunc pater cau
 sare aliquid i seipso. Dico q̄ nihil repugnat
 causare aliquid in seipso p accidēs. Sicut
 em̄ motus ipsius grauis est i graui. ⁊ tamen
 causat a graui. nam graue p se remouet pro
 hibens. quod remouendo mouet seipsum de
 orsum p accidēs. vt patet. viij. phisicorū. et
 sicut talis motus per se est ab ipso generante.
 quod quidem generans quantum dat de for
 ma tantū dat de loco. ⁊ p consequēs de motu
 ad talem locum. vt apparet in eodem. viij. sic
 in pposito ⁊c. Ad quartum nego minore.
 quia si repenit⁹ destructa adhuc maneret sci
 entia. tunc habens scientiaz nihil sciret. quia
 tale scitum nihil penitus esset. cum sit destru
 ctum tam in se q̄ in suis causis. ⁊c nihil au
 tem nō potest esse scientia. Nihil em̄ nō con
 tingit scire. quia nō est. vt dicit. i. posteriorū.

Ad 4

Ad 5
 Ad quintū dicen dū q̄ vel p agens actua
 liter attin gēs intelligis agens p accidēs. si
 ue causam p accidēs. ⁊ tunc minor est falsa.
 q̄ nunq̄ acquiri paternitas sine actione pa
 tris qua phibens paternitatē puta nō esse fi
 lij remouet. Vel p agens actualiter attin gēs
 intelligis agens siue causā p se actualiter ope
 rantē. ⁊ tunc maior est falsa. quia p eam eque
 bene probat q̄ motus actualiter inexiētēs gra
 ui non sit aliqua res. sicut ⁊ paternitas. q̄ a
 causa p se illius motus. puta illud a quo ge
 nitū fuit illud graue protūc cum graue mo
 uet nō attingit actualiter ipsum graue. q̄ for
 te protūc destructū est. ⁊ nō est in rez natu
 ra nisi in potētia. Et sic apparet q̄ rationes
 illius nō conuincūt.

Ad 5

Ad 4

Quātus ad quartū

p̄ncipale. vtrum relatio dei ad creaturam sit
 prior relatione creature ad deum vel econuer
 so. Dicen dū q̄ relationes p̄dicte puta creatu
 re ad deū ⁊ dei ad creaturā vt relatiōes op po
 site sunt. neutra ē prior alia. q̄ vt sic hec ena
 tura relatiōz. q̄ vt relatiua sunt simul sunt
 Sed q̄ vt dixi sup̄ cū similitate nature stat
 poritas originis. ideo posset ille articulus pe
 tere. vtz relatio qua refertur creatura ad deū ⁊
 magis habeat rationē originis respectu rela
 tiōis qua refert deus ad creaturā q̄ econuerso.

Et tūc penes istū intellectū dico. saluo tū
 q̄ meliori iudicio. q̄ relatio q̄ creatura refert

ad deū. magis habeat rationē originis respectu
 relatiōis q̄ deus refert ad creaturā. siue illa re
 latio sit eterna siue tpalis q̄ econuerso. Dicit
 q̄n̄cūq̄ aliq̄ relatiua sic se habet q̄ vnū realit
 refert ad alter. illud aut econuerso nō refert ad
 illud nisi ex hoc q̄ intellectus ⁊cipit ipz refer
 ri ad illud motuū illius ⁊ceptus accipiēns
 ab illa p̄ma reali relatione. tūc illa realis rela
 tio magis est origo illius relationis fm̄ rōez
 siue fm̄ ⁊ceptū intellect⁹ q̄ econuerso Sed sic
 est i pposito. q̄ vt sup̄ius patuit. ex quo intel
 lectus ⁊cipit realē relationē creature termina
 ri ad ipm̄ deū. ⁊cipit ex suo mō intelligēdi ne
 cessario econtra ipm̄ deū terminatē h̄mōi rela
 tionē creature referri ad ipsā creaturā. q̄ obie
 ctive mouet ipz intellectū relatio creature ad
 ⁊cipiendā relationē quā ponit i creatore. et p
 p̄ns origo ei⁹ dici pot̄. P. q̄n̄cūq̄ aliq̄ duo
 sic se h̄nt q̄ vnū est naturale. aliud aut ex so
 lo ⁊ceptu intellectus apphēdētis ipm̄ ad se
 militudinē illius natural. tūc illud naturale
 ē p̄ns origine illo quod ad instar sui p intelle
 ctū est apphēsum. Sed relatio creature ad
 deū ē naturalis. cū ipsa naturaliter dependat
 a deo fm̄ totū suum esse. relatio autē dei ad cre
 aturā est ex sola apphēnsione intellect⁹. q̄ ⁊c.

P. semp̄ illud est prius origine a quo mo
 uet intellectus ad aliquem conceptū. q̄ illud
 quod fit ex tali conceptu. sed a reali dependen
 tia siue relatione creature mouet intellect⁹ ad
 concipiendū deū esse realē terminū illi⁹ depen
 dentie. ⁊ ex tali cōceptu ipse intellectus refert
 econuerso h̄mōi terminū. s. deum ad creaturā.
 q̄ ⁊c. Sed si sic dixerō. qd̄ credo bñ dictū.

tūc motuis duaz opinionū me optet r̄ndere
 Quaz p̄ma sine distinctōe simplr̄ dicit. q̄ re
 latiōes dei ad creaturā sunt p̄ores relatiōibus
 creature ad deū. Quia q̄n̄ aliqua relatiua sic
 se h̄nt q̄ vnū est totaliter cā alteri⁹. tūc relatiō
 illius qd̄ est cā est prior relatione eius qd̄ est
 effectus. sed deus totalr̄ est cā creature. q̄ ⁊c.

P. eadē est relatio q̄ deus vt creatiu⁹ ab eter
 no refert ad creabile. ⁊ quā vt creans in tpe re
 fert ad creatū. q̄ nihil de nouo pot̄ sibi adue
 nire. sed relatio creatis ē prior relatiōe creati.
 q̄ sicut create actiuū est prius creati passiuo.
 sic relatio creatis ē p̄or relatiōe creati. q̄ prior
 ē relatio qua vt creatiuus ē refert ad creabile
 q̄ econuerso relatio creabilis q̄ creabile refer
 tur ad p̄ncipiū creatiuū P. nō q̄ creatura
 pot̄ creati ideo deus pot̄ creare. sed econuerso.
 Sicut q̄ posse creare p̄cedit posse creati. sic re
 latio creatis p̄cedit relatiōez creati. q̄ ⁊c. P.

Contra

Alex. 3. q. 6.

1

2

3

4

8 3

nō minus relatio dei pducētis est cā relatiōis sui pducti q̄ relatio naturalis agētis est cā relatiōis que est in naturaliter pducto. sed sp̄ relatio naturalis agentis ē prior cāliter relatiōe sui pducti. puta paternitas filiatiōe. ḡ ꝛc.

Alia opi. Est insup̄ alia opinio aliquantulū t̄pans supradicta. Dicit em̄ q̄ relationes dei ad creaturā que ab eterno deo conueniūt sunt prior̄ res relationibus ipsis correspōdētibus ex parte creature. Quia ad illō quod ab eterno deo puenit nihil facit intellectus. sed de⁹ ab eterno habuit relationē ideatiui respectu ideabilis ⁊ creatiui respectu creabilis. cū igit̄ relationes dei ad creaturā solū p̄ tanto dicant̄ posterior̄ res relatiōibus creature ad ip̄m. eo q̄ intellect⁹ facit ad esse realiū relationū. ergo ꝛc.

1 P. nullius respectus eterni creatura poterit eē causa ḡ ꝛc. P. quicūq̄ aliq̄ duo sic se habēt sicut p̄mū ⁊ scdm̄. ⁊ scdm̄ nō habet q̄ sit aliquid nec ad se nec ad p̄mū nisi a p̄mo. tūc scdm̄ nō refert̄ ad p̄mū. nisi q̄ p̄mū refert̄ ad se/cundū. sed sic se habent creator ⁊ creatura. et/

2 go ꝛc. Sed illa nō concludit. quia i om̄i relatiōe qua deus refert̄ ad creaturā. semp̄ cōcurrit relatio mensuræ ad mensuratum. quia sicut deus vt creans est mensurans creaturā. sic vt ab eterno creati⁹ vel ideatiuus ē mensuratiuus creabilis. Sed omnis relatio mēsure ad mensuratū dicitur ex relatione mensurati ad mensurā. q̄ vt p̄. v. metaph. mensura refert̄ ad mensuratum. eo q̄ mensuratum refert̄ ad mensuram. ergo omnis relatio dei ad creaturam. siue vt creata est. siue vt creabilis est. origine videt̄ esse posterior̄ relatione creature ad ip̄m. Ad p̄mū igit̄ dicendū q̄ maior nō est vera. maxime si relatio cause ad causatū est fm̄ rationē. ⁊ cōuerso relatio causati ad causam est fm̄ rem. sed dei ad creaturā relatio semp̄ est fm̄ rationē. creatura autem saltem vt creatura est realiter refert̄ ad creatorē. cum realiter ab eo dependeat. Ad minores dico q̄ deus est totaliter causa creature. relatio tamen que est in deo non est causa relatiōis que est in creatura. quia deus creat virtute absoluta ⁊ actione absoluta. cum hmōi virtus ⁊ actio. s. creationis sint cōmunes tribus p̄sonis. relatio vero dei ad creaturā ⁊ si sit cōmunis tribus p̄sonis. quia tamē nō est realis sed fm̄ rationē. nullius entis realis videt̄ esse p̄ncipiū. ḡ ꝛc. Ad scd̄z nego maiorē. q̄ vl̄ accipis creabile vt ab eterno habuit esse i mēte diuinā. neutro illoꝝ modoꝝ ē cadē rela-

Alia opi.

Extra illas opiniones

Solutio Ad 1

Ad 2

tio creatiui ad creabile. ⁊ creatis ad creatū. q̄ p̄mo mō extrema relatiōis nō dnt̄ realiter. Scd̄o mō alter̄ extremoz̄ est ens. ⁊ alteruz̄ penitus nihil. q̄ creabile extra mentē diuinā ab eterno nihil fuit. Dō planū est q̄ nō est eadem relatio eiusdem ad se. siue alicuius ad nihil. ⁊ que est creatis ad creatū. cū creans ⁊ creatū sint duo extrema reali distincta ⁊ am/

Ad 3 bito positina. Ad p̄bationē dico. q̄ quīs nihil reale possit de nouo deo aduenire. aliquid t̄m̄ fm̄ ratiōz̄ de nouo potest sibi aduenire. Et silr̄ nego minorē. nec valet probatio. quia cū actio dei sit realis. ipsa vere potest dici causa passionis create. relatio autē talis agentis qd̄ est omnino p̄mū. cum sit relatio mensuræ. ⁊ p̄ consequens nec realis sed rationis t̄m̄. non potest esse prior̄ causaliter relatione ipsius pducti ⁊ mensurati. que vere est realis. Et p̄ idem patet ad tertium. quia quīs posse crea re sit prior̄ posse creati. relatio tamen creatis cum sit relatio mensuræ non est prior̄ relatiōe creati que est relatio mensurati. Ad quar-

Ad 4 tum nego maiorē. quia relatio naturalis agētis ad naturale productum est relatio realis. nec trahitur ad relationē modo mensuræ. sed manet infra ambitum relationū modo portē. que sunt reales in vtroq̄ extremoz̄. cuius oppositū est in relatione sup̄naturalis agētis quod ē deus. vt p̄. ⁊ dicitur. Et iō dato q̄ relatio naturalis agentis esset prior̄ relatiōe sui pducti. oppositū t̄m̄ hui⁹ dicem⁹ de relatiōe sup̄naturalis agētis. cū talis relatio sit relatio mensuræ ad mensuratū. Etiam minor̄ posset negari. quia fm̄ Ansel. monologion. ca. ij. relatio nō est causa relationis sibi opposite. Et fm̄ Aristo. in p̄dicamentis. relatiua sunt si mul natura ⁊ naturali intelligētia. Ad p̄mū alteri⁹ opinionis dōz̄ q̄ intellect⁹ nō creat⁹ sed diuin⁹ facit ad hmōi relatiōes q̄ deo ab eo no fm̄ rōez̄ pueniūt. Ad. ij. dōm. q̄ quīs nulla creatura sit cā realiū respectuuz̄ q̄ deo fm̄ rōez̄ ⁊ nō reali ab eterno pueniūt. intellect⁹ t̄m̄ diuin⁹ erit eoz̄ cā. Ad tertiu⁹ nego maiorē. q̄ quīs creatura totū suuz̄ esse siue ad se siue ad aliud totaliter habeat a deo. tamen hmōi cālitatē deus nō h̄z a relatione que in ip̄o est fm̄ rōem. sed sua absoluta virtute. q̄ sua eētia est sibi rō ois cālitatis. ⁊ ideo nihil prohibet quin relatio que est in creatura reali possit esse prior̄ origine relatione que est i deo fm̄ rationē. Ad argumentū principale dicen-

Ad p̄ncipale argumētū. dū q̄ maior nō est vera nisi relatio in vtroq̄ fundamento sit realis.

Ad 1. aliter opin.

Ad 2.

Ad 3.

Ad p̄ncipale argumētū.

Distinctio tricesima prima.

Reterea con

P siderari oportet. Postq̄ maḡ sit
 pius determinavit de diuinariū
 psonaz p̄prietatibz p̄prie p̄p̄is. hic incipit
 determinare de cōsibus appropriatis. Et di/
 uidit in duas ptes. Q̄ p̄mo tractat de p̄mu/
 niū p̄fectionū appropriatione. Secūdo de p̄/
 priorum et p̄muniū ad inuicē compatie. di/
 stinctione. xxxij. ibi. Dicitur q̄stio. P̄ria
 in duas. Nā p̄mo mouet quāsdā dubitatio/
 nes. quaz solutōes valent ad habendū in di/
 uinis aliquas appropriatōes. Secūdo ere/
 quit tales appropriationes. ibi. Nō est p̄ter/
 mittendū. Prima in tres. Quia p̄mo de eq̄li/
 tate mouet tres dubitatōes. Secūdo immedi/
 ate applicat eaz solutōes. Et terciō ostēdit si/
 miles posse fieri dubitatōes et dari responsio/
 nes de similitudine sicut de equalitate. Secūda
 ibi. Ad qd̄ dicimus. Tercia ibi. Hoc idē di/
 cimus de simili. Tūc sequit illa ps. Nō ē
 p̄mittendū. Et diuidit in duas ptes. Nā
 p̄mo exequit istas diuinās appropriatōes
 fm̄ sniam hilarij. Secūdo iuxta sniam Auḡ.
 ibi. Illud etiā sciri oportet. Prima in duas.
 q̄ p̄mo fm̄ hilarij tangit appropriationē.
 Secūdo dicitur hilarij innuit explanatōz. ibi
 Nō em̄ fm̄ p̄missā rē. Sequit illa ps. Il
 lud etiā sciri oportet. In qua August. pa/
 tri appropriat vnitate. filio equalitate. sp̄sū s̄
 cto vnitatis et equalitatis r̄cordiam. Et di/
 uidit in duas ptes. Nam p̄mo maḡ hm̄oi
 appropriationē ponit. Secūdo mēbra istū
 appropriationis exponit. ibi. Sed plurimos
 mouet. Et hec diuidit in tres ptes. Nā p̄/
 mo determinat quare patri appropriat vnitas
 Secūdo quare filio equalitas. Et terciō q̄re
 sp̄sū s̄cto r̄cordia seu trāquillitas. Secūda
 ibi. Nūc videamus. Tercia ibi. Q̄ autē in
 sp̄sū s̄cto. Prima adhuc diuidit in tres ptes
 Nā p̄mo ostēdit quō vnitas patri appropaf
 Secūdo quō quelibet diuina p̄sona cuiuslibz di/
 uine p̄sone eēntialiter identificat. Tercio ostē/
 dit qualiter ex his tā Arij q̄ salellitij falsitas
 p̄futat. Secūda ibi. Dicitur optet. Secūda
 ibi. In q̄ arriana. Circa istā dist. xxxi. que
 ro hanc questionē.

V Trū eq̄litas i diuinis sit relatio realis
 Et videt q̄ sic. q̄ vbiq̄q̄ inuenitur
 eq̄lis virtutis magnitudo ibi inueni
 tur vera et realis equalitas. q̄ eq̄litas ē realis

pprietas magnitudis q̄ntitatiue. s̄ i diuinis p
 sonis ē equalis virtutis magnitudo. q̄ q̄uis
 nō q̄ntitate molis deus sit magnus. et n̄ rea/
 liter magnus quāntitate p̄fectōis et virtutis ea/
 dem ex̄te i tribus p̄sonis. igit i diuinis ē equa/
 litas que est realis relatio. Contra. sancti
 nō ponūt in diuinis nisi quattuor relatiōes
 reales. s̄ paternitatē. filiationē. spirationē acti/
 uā et spirationē passiuā. quaz nulla est equa/
 litas. Nūc quattuor sunt vidēda. P̄/
 mo videndū est. vtz equalitas in creatur̄ sit
 relatio realis. Secūdo vtrum in diuinis sit re/
 latio realis. Tercio dato q̄ nō. vtrum i di/
 uinis equalitas sit relatio rationis. Et q̄r
 to gr̄a p̄dictoz videbunt aliqua de relatione
 idēntitatis.

Quantū ad primū

Articls 1

vtrum equalitas in creaturis sit relatio real.
 primo ponam vnā cōclusionē satis p̄munez
 quā credo esse verā. Secūdo adducā vnū mo/
 tiuū p̄trarie opinionis et respōdebo ad ipsum

Lōclo

Cōclusio ē hec. q̄ eq̄litas in creaturis dicit
 relationē realē. Quia illa relatio ē realis que
 fm̄ suū esse formale a nullo intellectu depen/
 det. sed equalitas creaturarū est hm̄oi. Ma/
 ior est nota. probō minoz. quia si nullus eēt
 intellectus. adhuc due linee bipedales essent
 equales. et bipedales et tripedales essent ineq̄/
 les. P̄ illud quod est de reali vniuersi per/
 fectione est aliquid reale. equalitas et ineq̄a/
 litas. similitudo et dissimilitudo sunt hm̄oi.
 q̄ ordo i quo consistit p̄fectio vniuersi neces/
 sario req̄rit eq̄litate et ineq̄litate. similitudine et
 dissimilitudine r̄. P̄ fm̄ p̄mē. v. meth. hec
 ē cā q̄re aliqua referunt realiter. q̄ in aliquo/
 rū relatiuoz subiectis aliqd̄ reale ponit p̄pter
 quod referri dicunt. vt i subiecto dupli et di/
 midij ponit quāntitas. sed i creaturis i subiecto
 equalitū ponit realis quāntitas in vtroq̄ extre/
 moz. q̄ rē. Sed quidā oppositū istius ar/
 guit sic. Relationes modo vnus tales sunt
 quale est illud vnū sup̄ quo fundat. sed vnū
 sup̄ quo fundat equalitas i creaturis ē soluz
 vnū fm̄ rationē. q̄ equalitas fundata super eo
 erit solū relatio fm̄ rōem. Maiorē p̄suppo/
 nit. minorē p̄bat. q̄ due quāntitates i duabus
 rebus equalibus ex̄ntes in quibus consistit
 equalitas nō sunt vnū nisi fm̄ rationē. cū sint
 distincte realiter et subiectiue. Sed illud

Durādus

Solutio.

modicū obstat p̄dicetis. q̄ equalitas nō est p
 prietas vnus. sed est pprietas quantitas.

cū p̄prium sit quātitatis fm eam equale vel ineq̄ale dici. igit̄ talis vnitas fm rationē nō impedit realitatē equalitatis. dūmodo sint reales quātitates in quibus vt cōmensurate se habent ad inuicem sine aliquo excessu fundatur equalitas. vt aut̄ vna excedit aliā fundat̄ in eis ineq̄ualitas.

Articls 2 **Quātum ad secun**

dū p̄ncipale. vtrum equalitas in diuinis sit re/ latio realis. sunt solēnes opinioēs ad vtrāq̄ p̄t̄ d̄ictionis. Primo igit̄ ponā vnā cō/ clusionē quā in hac materia estimo magis ve/ rā. Secō adducā oppositā opinionē cuz suis motiuis p̄ra eaz. Et tercio r̄debo ad ea. Dico igit̄ p̄mo q̄ eq̄litas i diuinis non ē relatio realis. Quia sicut dicit doctor n̄r in p̄ mo suo sc̄pto dist. xxxi. q. i. q̄ sicut cū relatiua mō pot̄tēte coincidūt cum relatiuis mō men/ sure. idē iudiciū habendū est de vtrisq̄. sic cū similitudo et eq̄litas coincidūt cū idēitate eodē mō iudicabit̄ de vtrisq̄. sed in diuinis coinci/ dūt. q̄ eq̄litas in diuinis erit relatio ratiois si/ cut ipsa idētitas. Et si dicit̄ quare q̄ pot̄t̄ us trahit idētitas similitudinē et equalitatem ad suum modū. s. ad esse relationē ratiois q̄ cō/ uerbo

Lōcō

Instantia

Solutio

Alex. Au gustin. 4. q. 13. q. 4. d. Egidium

Respōdet doctor n̄r dicens. q̄ sicut se habet fundamentū similitudis et equalitatis ad suū idētitatis. sic similitudo et equalitas se ha/ bēt ad idētitatē. Sed i diuinis fundamentū simi/ tudis et equalitatis trāsit i fundamentū idētitatis et nō cōuērso. q̄ equalitas et similitudo i diuinis non erunt relationes reales sicut nec ipsa idētitas. Sed i ista dicta doctoris q̄ dā sic p̄cedit. Primo em̄ impugnat modum hūc quo doctor n̄r declarat̄ cōclusionē. Secō arguit̄ i ipsaz cōclusionē. Nā cū doctor di/ cit̄ relationē eq̄litas et similitudis trāfire i idē/ titatem. iste distiguit̄ de idētitate. Nā idēti/ tas accipitur vel vt quelibet p̄sona. ac etiam ipsa diuina eētia est eadē sibi ipsi. et sic nō vi/ detur dubium quin idētitas sit relatio fm ra/ tionē. sed isto modo equalitas et similitudo non transeunt in idētitatē. q̄ nec p̄sona ali/ qua est similis sibi ipsi. nec essentia est equa/ lis sibi ipsi. Alio modo potest accipi idē/ titas prout in essentia diuina vna p̄sona est eadem alteri p̄sonē. et sic similitudo et equali/ tas tranfire possunt in modū idētitatis. sed vtrum talis idētitas sit relatio fm rationē nō est minus dubium q̄ vtrum similitudo et equalitas sunt relationes fm rationē Lō

tra cōclusionē aut̄ arguit̄ sic. Quia oppositēre latōes origis fundant̄ i vna eētia diuina. que tñ sunt relatiōes reales et realiter d̄ntes. non obstāt eētie vnitate. q̄ relatiōes cōes sicut sunt similitudo et equalitas sunt relatiōes reales. non obstāt q̄ fundantur sup vna ma/ gnitudine vel sup vna sapiētia aut bonitate.

Sed p̄ra eandē cōclusionē arguit̄ quidā alij sic. Illud quod est in filio ex vi p̄ductio/ nis qua a patre p̄ducit̄ necessario est reale. q̄ nullum ens rationis sibi inest ex vi sue p̄du/ ctionis. Sed equalitas inest sibi ex vi sue p̄/ ductionis. quia August. cōtra Maximinū lib. 2. ca. xvij. ait. q̄ in diuinis pater non ē maior filio. quia equalē sibi genuit. P̄. si 4 cut se habet magnitudo d̄mensua ad equali/ tatem in creaturis. sic se habet magnitudo p̄/ fectionis ad equalitatē i diuinis. Sed magni/ tudo p̄ma fundat equalitatē que ē relatio rea/ lis. cū eq̄litas sit p̄prietas quantitatis. ergo et cōda fundabit̄ realē eq̄liratē. P̄. si illud 5 qd̄ minus videt̄ inesse inest. et illud qd̄ magi/ sed minus videt̄ q̄ p̄ritas et filiatio sunt relatio/ nes reales stātē reali idētitate fundamenti q̄ eq̄litas. q̄ paternitas et filiatio nō sunt relati/ ones similitū noim et cōpantē. nā paternitas est relatio superpositionis. et filiatio suppositi/ onis. et p̄ sequens maiorē videt̄ requirere i/ fundamēto distinctionē. vel saltē nō minorē ad hoc q̄ sint relationes reales q̄ equalitas et cetera relationes similitū nominū et equi/ parantie. P̄. fm Anselmū monologio. xv 6 omnis p̄fectio simpliciter est in deo natural. et p̄ sequens realiter. sed equalitas est p̄fectio simplr. q̄ Aug. de quātitate aīe. ca. vij. dicit. Inequalitati eq̄liratē iure p̄ponis. nec quis q̄ omnino est vt opinor humanō sensu p̄dixi/ tus cui illud nō videat̄. Sed illa nō con/ cludūt. Quia illa nō est realis relatio cui esse 1 p̄pletū dependet ab intellectu. sed equalitas i diuinis est h̄mōi. quia pater nō potest accipi equalis filio nisi eadem magnitudo diuina bis accipiat̄ p̄ intellectum. puta semel in p̄re et semel in filio P̄. Inter eadem extrema su 2 per eodē fundamēto nō p̄nt fundari p̄les op/ positiones realium relationū. sed inter patre et filium sup eodem fundamēto fundat̄ pa/ ternitas ex parte patris. et filiatio ex parte filij ergo nulla alia relatio fundata inter ea pore/ rit esse realis. P̄. hec est differētia inter rela/ 3 tiones modo potētēz modo vnus sine mo/ do numeri. q̄ relationibus modo potētē fun/ damenta nō referunt. nec relationibus quas

Alj ad id.

Cōtra eos

falsum assumit. qz si pñ itas vel aliq̄ alia re/
 lano originis respiceret diuinas eñtiam tan
 qz primū z immediatū subiectū. tunc denomia
 ret diuinam essentiam. vel saltem denomina/
 ret suppositum cum reduplicacione concreti
 ipsius deitatis. puta vel deitas esset pater. nō
 solum idērice sed etiaz formaliter. vel tale sup
 positum inq̄stum deus esset pater. quoz neu
 trum est verum. quia ad primū sequerē q̄ di
 uina essentia generaret. quod est reprobatur
 supius. Ad scdm sequerē q̄ spūscūs gene
 rarer. qz q̄cqd̄ puenit diuino supposito inq̄/
 tū deus ē. hoc puenit oibz tribus indrnter.
 Un̄ qz eq̄litas z ineq̄litas respiciunt magni
 tudinē tāqz subiectū pmū z immediatū. id̄ vel
 ipse magnitudines erunt eq̄les vel ineq̄les si
 disticte sūt. vel saltē ipsa supposita erūt eq̄lia
 inq̄stū eadē magnitudine magna sūt. P. si
 3 equalitates in diuinis z similitudines essent
 relationes reales. tunc infinite relationes rea
 les essent in diuinis. quia fm̄ quodlibet attri
 butum diuinū attendendo modū infinitas
 sue quā trahit a diuina eñtia psone dicūtur
 eq̄les. Etā fm̄ pfectōz cuiuslibet attributi p
 sone diuine sunt similes. Cum igit̄ talia attri
 buta sint infinita. ideo zc.

Articls 4

Quātuz ad quartū

principale dico q̄ idēritas fm̄ q̄ de ea loqui/
 1 tur phus. v. metaph. puta fm̄ quam aliquid
 est idem sibi ipsi. est relatio fm̄ rationē. Quia
 fm̄ q̄ aliqd̄ se habet ad aliud. sic aliquo mo/
 do participat rationē relationis. cū ppria ra
 tio relationis sit ad aliud esse. sed idem com/
 parum ad seipm̄ nō est ad aliud nisi fm̄ rati
 2 onē. igit̄ idēritas hm̄oi est relatio fm̄ rationē
 P. relatio realis req̄rit extrema realiter di/
 3 stincta. sed idem nō potest esse realiter distit
 ctum a seipso. P. relatio repēdens ab in/
 tellectu est relatio rationis. sed idēritatis rela
 tio est hm̄oi. quia fm̄ phm. v. metaph. cū idē
 referē ad seipsum. intellectus vñt vno vt du
 obus. Contra tamen hanc veritatem qui
 dam arguunt sic. Diuersitas ē relatio realis.
 igit̄ idēritas est relatio realis. z sequēta patz.
 qz opposita sunt sub eodē genere. vt patz. iij.
 metaph. Idē autē z diuersum sunt opposita
 vt patz. r. metaph. Sed ens rationis z ens re
 ale nō sunt sub eodem genere. ergo zc. Ad
 illud breuiter respondeo q̄ duplex est identī
 tas. Quedam absoluta. z ista est idem quod
 rei vnitas. z opponit̄ diuisioni. z p̄ sequens

Contra h̄

Solutio

diuersitati nō relatiue sed p̄uatiue. z ista idē/
 titas nō est determinati generis sed trāscēde
 tis. quia in omni genere reperitur. sicut etiā ipa
 diuersitas. Alia ē idēritas relatiua. puta qua
 idē relatiue respicit seipz. z illa nō opponitur
 diuersitati relatiue. quia relatiue diuersū op
 ponit̄ diuerso. z idem opponit̄ eidem cū sint
 relationes similiū nominū. Forte dicit ad
 uersarius q̄ q̄uis idem z diuersum vt relati
 ua sunt non opponātur relatiue saltem oppo
 nūtur p̄uatiue. z p̄ consequēs erunt in eodē
 genere. quia p̄uatiue p̄tinet cū habitu ad idē
 genus. Respondeo q̄ vt relationes sunt n̄
 opponunt̄ p̄uatiue nisi ratione suoz funda
 3 mentoz. Dato tñ q̄ sint in eodem genere. ad/
 huc tñ nō sequitur supradicta z sequētia. pu
 ta si relatio diuersitatis est realis. q̄ idēritas
 sit relatio realis. quia hoc est ppriū ipsius re
 lationis q̄ ipsa fm̄ ppriam z p̄fectam ratōz
 sui generis est cōmunis rei z rationi. hoc ē re
 alibus relationibus. z fm̄ rationē solummō
 ad aliud se habentibus. als nulla relatio fm̄
 esse posset esse relatio fm̄ rationē. cū omnis re
 latio fm̄ esse sit in p̄dicamento relationis. qd̄
 est falsum. vt apparet de relatione dñi ad ser
 uū. Ad argumentū p̄ncipale dicendū q̄
 q̄uis magnitudo realis sit in diuinis. loquen
 do de magnitudine virtutis z p̄fectōis. eq̄li
 tas tamē nō est relatio realis. eo q̄ ratione idē
 titatis illius magnitudinis extrema illius re
 lationis vt extrema sunt. nō sunt realiter di
 stincta. vt patuit supius.

Instantia

Solutio.

Ad p̄nci
pale argu
mentum.

Distinctio tricesimasecunda.

Hic oritur que

h̄ lio. Postq̄ mgr̄ assignauit di
 uinis quozdā cōiuz appropā/
 tōes. hic circa p̄dicta mouet q̄sdā dubitatōes
 Et diuidit̄ i tres ptes. Quia p̄mo mouet qd̄
 nē circa appropriatū spūscū. Secdo circa ap
 propriatū filij. Tercio p̄ modū q̄onis vnū isto
 rū appropriatoz z pat̄ alteri. Secda ibi. Pre
 terea diligēter inuestigari. Tercia ibi. Pretea
 diligēter notādū. Prima i duas. Na p̄mo
 mouet hanc questionē. vtz p̄ vel filius dili
 gat spūsancto. Secudo ponit suam responsi
 onē affirmatiuā p̄tē tenēdo. ibi. Nuic questī
 oni. Tūc sequit̄ illa ps. Preterea diligen
 ter inuestigari. Et diuidit̄ in quattuor ptes.
 fm̄ q̄ circa appropriatū filij. iij. mouet q̄ones
 Quarū p̄ma est. an pater sit sapiens sapiētia

Quantū ad certū
 p̄ncipale dico q̄ idēritas fm̄ q̄ de ea loqui/
 tur phus. v. metaph. puta fm̄ quam aliquid
 est idem sibi ipsi. est relatio fm̄ rationē. Quia
 fm̄ q̄ aliqd̄ se habet ad aliud. sic aliquo mo/
 do participat rationē relationis. cū ppria ra
 tio relationis sit ad aliud esse. sed idem com/
 parum ad seipm̄ nō est ad aliud nisi fm̄ rati
 onē. igit̄ idēritas hm̄oi est relatio fm̄ rationē
 P. relatio realis req̄rit extrema realiter di/
 stincta. sed idem nō potest esse realiter distit
 ctum a seipso. P. relatio repēdens ab in/
 tellectu est relatio rationis. sed idēritatis rela
 tio est hm̄oi. quia fm̄ phm. v. metaph. cū idē
 referē ad seipsum. intellectus vñt vno vt du
 obus. Contra tamen hanc veritatem qui
 dam arguunt sic. Diuersitas ē relatio realis.
 igit̄ idēritas est relatio realis. z sequēta patz.
 qz opposita sunt sub eodē genere. vt patz. iij.
 metaph. Idē autē z diuersum sunt opposita
 vt patz. r. metaph. Sed ens rationis z ens re
 ale nō sunt sub eodem genere. ergo zc. Ad
 illud breuiter respondeo q̄ duplex est identī
 tas. Quedam absoluta. z ista est idem quod
 rei vnitas. z opponit̄ diuisioni. z p̄ sequens

Ad 3 diligere sint idē reali. dicit tñ rōne ⁊ habitu
dine. ppter qđ aliqd ꝓcedit de vno qđ nō ꝓce
dit de alio. Ad terciū vdm qđ p̄r ⁊ fili⁹ non
dicunt diligere spūscō tanq̄ forma q̄ sit eis
rō ⁊ p̄ncipiū diligēdi seu dilectōis. sed tanq̄
ꝓstituto seu p̄ducto p̄ actionē. et iō ille ablati
uus nō tenet cāliter. Ad q̄rtū p̄ ea q̄ di
cta sūt ad primū. Scđa ꝓclusio est hec. qđ
Ad 4 1 p̄r diligit se spūscō. Quia sicut se h̄z ꝓbū ad
Lōclo 2 1 p̄r diligit se spūscō. Quia sicut se h̄z ꝓbū ad
2 p̄r dicit se ꝓbū. qđ diligit se amore seu spūscō.
2 ꝓ. eodē amore pater diligit filiū ⁊ seipm.
sed vtiā parit diligit filiū spūscō. ergo et
seipm diligit spūscō.

Articls 2 **Et per hec eadē me**
dia p̄z qđ sit vdm ad scđm articuluꝝ qđnis
Nā sicut pater eodē verbo qđ dicit se dicit etiā
oīa alia. sic pater ⁊ filius eodē amore. s. spūscō
cto quo diligit se. diligit etiam nos ⁊ omīa
alia a se.

Articls 3 **Quantū ad terciūz**
articulū dico. qđ pater nō d̄z dici sapiēs sapia
genita. Rō qđ ad hoc p̄z p̄ ea qđ dicta sūt solu
tōe p̄mi argumēti ꝓcedētis opinionis. Nā il
lo ē aliq̄s sapiēs qđ intelligit. sed p̄r nō intelli
git sapia genita. s. filio. ergo nō est sapiens sa
pientia genita.

Articls 4 **Quātuz ad quartū**
articulū. vtz filius sit sapiēs sapia ingenita.
dico qđ si p̄ ingenitā sapiam intelligat p̄sona
parris. tunc illud quod p̄tē pōt h̄re dupli
cē intellectum. Unū qđ filius sit sapiens sa
pientia ingenita tanq̄ forma sua. Alium qđ
sit sapiēs ingenita sapia tanq̄ p̄ductiuo suo.
Prim⁹ intellectus est falsus. Quia simplr
simplex a sua forma differre nō pōt. s̄z fili⁹ rea
liter differt a sapia ingenita. s. a p̄re. Sed
scđs intellect⁹ ē ver⁹. qz fili⁹ ē p̄ductus a sapia
ingenita. qđ est sapiēs sapiētia ingenita. fm qđ
aliquid dicit tale suo p̄ductiuo. ꝓ. in di
uis fm. b. Aug. idem est esse ⁊ sapere. sed fili
us est p̄re seu sapiētia ingenita tanq̄ p̄du
ctiuo. ergo vti sic filius sapit sapientia ingeni
ta. hoc est dictum qđ filius habet esse ⁊ sapere
a p̄re. qui pater est ipsa sapientia ingenita.

Et qz doctor noster iuxta ea qđ ponit in pri
mo articulo habet ponere amorē productum
se habentē vt aliquid constitutū in diuins.

habet etiā ponere iuxta illa sua dicta ⁊ aliqua
supius posita duplicē amorē. s. amorē essenti
alem qui est ꝓmunis tribus. ⁊ amorē p̄sona
lem qui est ipse spūscō. Quoz ꝓtrariū
p̄ ordinē ponit quidā doctor. Primo igit
recitabo dicta ipsius. Scđo r̄ndēto ad ea.

Dicit qđ ille doctor primo qđ null⁹ amor ꝓ
ducit in diuins. Quia quicunq̄ aliqua sunt
idē fm rem ⁊ fm rationē. si vnū non attingit
p̄ realem productionē nec reliquū. sed eētia
in diuins est idē quod amor fm rē ⁊ fm rati
onē. ⁊ eētia nō producit. vt patet ex determi
natione ꝓcili. ergo nec amor. ꝓ. nulla rea
litas que est in filio capit esse p̄ productionē
nisi ꝓprietas p̄sonalis filij. ⁊ eodē mō de spū
scō. sed intellectio infinita nō est idē quod ꝓ
filiatio ⁊ amor infinitus nō est idē quod ꝓ
cessio qđ sunt ꝓprietates p̄sonales ꝓbi ⁊ spū
scō. qđ nō potest catholice ꝓcedi qđ i filio sit
aliqua sapia actualis producta: aut aliquis
amor productus in spūscō. Scđo dicit
idē doctor qđ i diuins nō p̄t ponit duo amorē
aut due sapie. quoz vn⁹ sit eēntialis ⁊ ali⁹ p̄
sonalis. Quia impossibile ē ponere duas rei
tates quaz vna sit eēntialis ⁊ alia p̄sonal. sed
amor ⁊ sapiētia sunt ꝓfectiones. ⁊ p̄ nōn
sunt aliud qđ veritas. ergo ꝓ. Et firmat.

Nā cū amor in diuins sit formaliter infini
tus. ⁊ sapia formalit sit infinita nec amor nec
sapia poterunt multiplicari. ꝓ. si in diuins
ponunt duo amorē. vnus eēntialis. ⁊ ali⁹
subsistens. aut in spūscō est solus amor
subsistens sine essentiali. aut subsistens cum
essentiali distinctus realiter ⁊ formaliter. aut
distinctus formaliter et nō realiter. aut indi
stinctus re ⁊ ratione. Nō primū. qz error est
ponere amorē essentialē nō esse in spūscō.
Nec secundum. quia tunc spūscō esset
amans duplici realitate. euz amorē illi sint
beatifici ⁊ infiniti. ipse esset duplici realitate be
atus ⁊ infinitus. ⁊ sic esset beator p̄re ⁊ infini
tior p̄re. Nec terciū. qz saltē formaliter eēt in
finitior et beator p̄re. Nec quartum. quia
amor essentialis nō est subsistēs. nec p̄duct⁹
nec ꝓp̄rius vni p̄sonē. quoz oppositū verū
caret de alio amore si daretur ⁊ ꝓ consequens
nō possent esse indistincti re ⁊ ratōe. Sed

qz ille ad modūz Solye gladium proprium
defert ad certamen quo poterit ꝓsterni. idō
dimissis opinionibz ⁊ multoz sanctorū auctō
ribz quibus in diuins asserit tam sapientia qđ
amor eēntialis. ac etiā sapiētia ⁊ amor p̄sona
lis. nec non sapiētia genita ⁊ ingenita ⁊ amor

Aurcolus

Jdēdo.

Lōfirmat

Lōtra ad

reolū.

productus et improductus. solū adducā cōtra euz ppria sua dicta que ille doctor ponit i eadē qōne. i qua ex intēctione format ratōnes supradictas. Dicit em q̄ i deo sint due sapiētie. Una quidē formalis. que est cōmūnis tribz. et pfectio simplr. et nō est aliud q̄s veritas put sibi sunt oīa in p̄spectu tāq̄ apta et nuda. Alia ē sapia obiectiva q̄ nō est pfectio simplr. sed est ip̄m verbū claudēs i se veritatem cum proprietate indistincta ab ea Et s̄l̄r dicit q̄ ē duplex amor. Unus quidē formalis qui est pfectio simplr. Alius s̄o pcessi uus. qui nō est aliud q̄s sp̄s amānis seu vinculū. cōsio vel nexus. Et quia illa dicta clare p̄tradit̄ cōclusionibus ductis p̄tra doctore nōstz. et quattuor rationibz quas ex dictis illius doctoris adduxi. imo quasi p̄ singula verba rationes ille possunt duci p̄tra vltima sua dicta. et dicta p̄tra rationes. igit̄ non tener̄ m̄dere ad eas. gratia tamē exercitij ad eas

Ad p̄mū ergo dico ad minorē q̄ quis eētia diuina sit idē quod amor productus qui est sp̄s sanctus realiter. d̄nit tamē rōne. qz cū p̄sona in sua formali ratione formaliter includat proprietatē quā formaliter nō includit essentia i sua formali ratione. pater q̄ d̄nit ratione. et p̄sequēs minor illa ē simplr falsa. Nā a quocūq̄ inclusū differt ratione ab eodēz includēs differt ratione. sed p̄sonalis p̄rietatis q̄ includit i diuina p̄sona differt ratōe a diuina eētia cū eētia s̄m suā formalē rōem sit ad se et p̄rietatis relatiua sit ad aliud. ergo p̄sona pura amor. p̄duc̄ s̄m sp̄s sanctus includens talē p̄rietatē ad minus s̄m rationē differt a diuina eētia. cui p̄positū dicebat̄ i p̄dicta minor. Ad sc̄dm dicēdū q̄ quis eētia filio cōicet̄ et sola p̄rietatis producat̄. t̄n illa est vera q̄ totus filius est genitus et productus. et p̄sequēs sapiētia p̄sonaliter sumpta potest dici genita. et eodem modo de amore et sp̄ritusācto. Ad primā rationē alterius siue positio nis dicēdū q̄ quis amor p̄sonalis nō sit aliud realiter q̄s veritas sicut nec ipsa p̄sona. tamē sicut p̄sona potest dici producta ratione p̄rietatis quā formaliter includit que vere est producta. sic et ip̄s amor. Ad s̄firmatōez dicēdū q̄ amor p̄sonalis de quo nos loq̄mur est eo mō infinitus quo quelibet diuina p̄sona ē infinita pura infinitate diuine essentia. et sicut nō obstante q̄ p̄sona filij vel sp̄s sancti est infinita tamen est producta. sic et tal̄ amor est productus quis sit infinitus. et p̄sequēs s̄m rationē differt̄ ab amore eētiali. igit̄ vt

sic poterit multiplicari. Ad sc̄dm dicēdū q̄ vterq̄ amor est in sp̄s sancto indistinct̄ realiter. distinctus t̄n s̄m rōem. vt sup̄ius dixi.

Ad argumentū p̄ncipale dicēdū q̄ nō est simile qd̄ in maiori sumit̄ p̄ simili de sapere et diligere. quia s̄m dicta sanctorz s̄ape in diuis t̄mmodo sumit̄ essentialiter. Propter hoc dicit Aug. vii. de trini. ca. v. q̄ si pater esset sapiens sapiētia genita. cū sapere sit idēz quod ēē pater esset filio. sed diligere non solum sumit̄ eētialiter. verū etiā notionaliter. ḡ rē.

Distinctio tricesimatercia.

Est supradicta rē.

Postq̄ mgr̄ a distincti one sc̄da vsq̄ huc tractauit de eētia diuina. p̄sonis. ac p̄rietatibz. h̄ insitit̄ eoz ad inuicē p̄parationibz. Et diuidit̄ i duas p̄tes. Quia p̄mo p̄pat̄ p̄rietates ad p̄sonas et ad eētiam. inquiredo eoz ab inuicē d̄nit̄ am. Sc̄do p̄cise compat̄ p̄sonas ad eētiam. dist. xxxij. ibi. Predict̄ est adhiēndū. Prima i duas. Nā p̄mo hic ponit̄ veritatis d̄terminatio. Sc̄do p̄ria argumētatio. ibi. Hoc aut̄ negat̄. Prima i duas. Nā p̄mo mgr̄ ostendit̄ p̄rietatē p̄sonalē esse idē realiter diuine p̄sonae. Sc̄do ostēdit̄ eandē proprietatē esse idē realiter diuine essentia. ibi. Q̄. em p̄prietatis. Sequit̄ illa ps. Hoc autē negant̄. Et diuidit̄ in duas p̄tes. Nā primo arguit̄ iā dictā veritatē ratione. Sc̄do auctoritate. ibi. Verū t̄n nondū rē. Prima in duas. Nā primo arguit̄ ex dictis quoz d̄m̄ doctorz. Sc̄do ex dictis hereticoz. ibi. Letez hereticoz. Prima in duas. Nam primō ponit̄ Hilberti p̄retam arguitio nē. Secundo mgr̄ interponit̄ suā respon sionem. ibi. Eoz doctrinis nouis.

Sequit̄ illa ps. Letez hereticoz Et diuidit̄ i tres p̄tes. Nā p̄mo mgr̄ i argumēt̄ hereticoz asserit̄ eē fraudulentiā et calliditatē. Sc̄do m̄det̄ eoz argumēt̄ iuxta catholicā rōratē Tercio ostēdit̄ ex r̄s̄sioe sua om̄i q̄ndā iat̄tigibile difficultatē. Sc̄da ibi. q̄rū audacie. Tercia ibi. Sz forte q̄rel̄ Sequit̄ illa ps. Verū t̄n nōdū. Et diuidit̄ i duas s̄m q̄ p̄dictā rōratē arguit̄ p̄ duas auctes. Sc̄da ibi. Itēz ill̄ p̄bis. Quelibz illaz diuidit̄ i duas Quia p̄mo p̄ auctē opponit̄ Sc̄do soluit̄. et p̄tes pat̄t. Circa istā. xxxij. dist. quero.

Verū p̄rietatis relatiua i diuis realiter differat ab essentia. Et videtur q̄ sic. qz que differunt q̄dditatue differt

Ad 2

Ad p̄ncipale argumētū.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

re iuxta illa sua dicta...
 dupl̄c̄ amor. s̄. amōre...
 e sp̄s sanctus. Quē...
 e quidā doct̄. p̄...
 p̄s. S̄do r̄s̄sio...
 doct̄ p̄mo q̄m...
 nis. Quia q̄m...
 s̄m rationē s̄m...
 ductio n̄c̄ r̄s̄sio...
 idē quod amor...
 nō product̄...
 ergo nec amor...
 in filio cap̄t̄ esse...
 p̄sonalis filij...
 collectio infinita...
 nō infinitus nō...
 p̄rietatis p̄sonas...
 potest cat̄p̄t̄...
 i actualis product̄...
 etus in sp̄s sancto...
 p̄ diuis nō p̄t̄...
 ic. quoz v̄t̄...
 uia impossib̄l̄...
 vna sit eētialis...
 lēna sunt p̄sonas...
 q̄s veritas ergo...
 nōz in diuina sit...
 a formalit̄ sit...
 runt multiplicari...
 no amōres. v̄t̄...
 s. aut in sp̄s sancto...
 s̄m eētialis...
 distinctus realiter...
 s̄ formaliter et nō...
 e et ratione. Nō p̄...
 osē eētialis nō...
 ndum. quia t̄n...
 upl̄c̄ realitate...
 infiniti. ip̄s...
 im̄tus. et sic...
 Nec t̄r̄cū. qz...
 beator̄ pat̄re. Nec...
 m̄nalis nō est...
 as v̄n p̄sonae...
 to amor si d̄r̄...
 et esse indistinct̄...
 moduz. S̄o...
 certamen quo...
 opinionibz et...
 us in diuis...
 m̄nalis. ac eēt...
 on sapiētia...

entitative. et p[ro]p[ri]etas real[is] s[ed] p[ro]p[ri]etas et e[ss]entia in diuina d[omi]ni q[ui] d[omi]n[ati]one. cu[m] sint diuerso[rum] gene[rum] q[ui] r[ati]o. Co[n]tra. cu[m] su[m]ma simplicitate nul[us] latet p[otes]t ee[ss]e realis d[omi]ni i[n] eod[em] supposito. s[ed] p[er]sona diuina vt h[ic] p[er] e[ss]e q[ui] simplex sic e[ss]entia. et p[ro]p[ri]etas est summe simplex. q[ui] p[er]sona co[n]stat ex e[ss]entia diuina et p[ro]p[ri]etate. q[ui] p[ro]p[ri]etas et e[ss]entia nul[lo] mo[do] poterit real[iter] differre. Dicitur q[ui]atu[or] or[atione] videda. P[ri]mo de eo q[uo]d q[uo] q[ui]nt. Sc[un]do v[er]o p[ro]p[ri]etas relatiua real[iter] differat a p[er]sona diuina. Tercio v[er]o p[ro]p[ri]etates diuine sint i[n] e[ss]entia et i[n] p[er]sonis. Quarto v[er]o no[n] obstat q[uo]d p[ro]p[ri]etates diuine differat ab e[ss]entia diuina sola ratione possimus saluare q[uo]d p[ro]p[ri]etates inter se realiter differant. et p[er]sonas faciant realiter differre.

Artic[ul]o 1 **Quatuor ad primu[m]**

v[er]o p[ro]p[ri]etas relatiua i[n] diuina real[iter] differat ab e[ss]entia. sic procedat. Ponat[ur] em[en]t[er] duas co[n]clusiones quas reputo veriores. et dicitur sancto[rum] magis co[n]formes et recitabo oppositaru[m] opinionu[m] motiua. et resp[on]debo ad ea. P[ri]ma co[n]clusio erit affirmatiua. Sc[un]da erit negatiua.

Co[n]cl[usio] 1 P[ri]ma co[n]clusio est. q[uo]d p[ro]p[ri]etas relatiua a diuina e[ss]entia differit s[ecundu]m ratione[m] q[ui] d[omi]n[ati]o[n]em.

1 Quia rationes formaliter includetes talia que p[er] contradictorie mutuo se excludit necesse[ri]o differunt. sed rationes diuine e[ss]entie et p[ro]p[ri]etatis relatiue sunt h[om]o[log]e. ergo r[ati]o. Maior p[ar]te[m] p[ro]b[atur] minor[em]. quia ratio diuine e[ss]entie includit esse ad se et no[n] ad aliud. sed ratio relatiue p[ro]p[ri]etatis includit ee[ss]e ad aliud et non ee[ss]e

2 ad se. P[ri]mo fundamentu[m] differt ratione ab eo cui[us] est fundamentu[m]. quia alia est ratio fundat[is]. et alia fundat[ur]. sed diuina e[ss]entia est fundamentu[m] omniu[m] p[ro]p[ri]etatu[m] relatiuaru[m]. ergo r[ati]o.

3 P[ri]mo q[ui]cu[m]q[ue] sic se habent q[uo]d s[ecundu]m nostru[m] modu[m] intelligendi vnu[m] alter[um] p[re]supponit illa necessa[ri]o differunt ratione. quia alia est ratio p[re]supponetis. et alia p[re]suppositi. nu[m]q[ui]d em[en]t[er] ides s[ecundu]m eandem ratione[m] sumptu[m] p[re]supponit seip[s]u[m]. sed s[ecundu]m nostru[m] modu[m] intelligedi p[ro]p[ri]etas relatiua p[re]supponit e[ss]entiam. ergo r[ati]o. Sed co[n]tra

Aureol[us] 3 ista co[n]clusio[n]e est quida[m] doctor qui circa ista xxxij. distinctione dicit. q[uo]d relatio in diuinis non solum no[n] differt ab e[ss]entia realiter et formaliter. sed nec s[ecundu]m ratione[m] differt ab ea. Et istud hic no[n] probat. quia dicit se hoc probasse distinctio[n]e. i. q. i. articulo. ij. sui scripti. vbi cum ipsum ex intentione perlegeret. non inuenit ad istud suu[m] p[ro]positu[m] nisi hanc p[er]sequen-

tiam. Si relatio in diuinis ratione differret ab e[ss]entia. tunc p[er]sona diuina aliquo modo esset co[m]posita et no[n] o[mn]ino simplex. Et ex dictis suis p[otes]t probari p[ro]p[ri]etas. et falsitas p[er]sequens.

Probat p[ro]p[ri]etas sic. Qui[us] p[ro]p[ri]etas dicitur ratione ip[s]a co[m]positu[m] est co[m]positu[m] salte[m] s[ecundu]m r[ati]o[n]em. q[uo]d t[ra]nsitus in id[em]tate[m] alicui[us] no[n] tollit co[m]positio[n]e[m] nisi illius generis s[ecundu]m q[uo]d t[ra]nsit. puta si t[ra]nsit realiter tollit co[m]positio[n]e[m] realis. si formalit[er] tollit co[m]positio[n]e[m] formalis. Si ergo relatio t[ra]nsit s[ecundu]m ee[ss]e et s[ecundu]m rem. et manet p[er] distincta e[ss]entie s[ecundu]m ratione[m]. igitur ex tali t[ra]nsitu non tollitur omnis co[m]positio. q[uo]d manet co[m]positio s[ecundu]m r[ati]o[n]e[m]. Falsitate[m] p[ro]p[ri]etatis possumus p[ro]bare q[ui]n[que] modis. P[ri]mo sic. Qui dicit omne nihil excipit. sed determinatio p[er] se[m]p[er] extra desu[m]. t[ri]ni. et si. catho. c. firmiter credimus. dicit simplex o[mn]ino. ergo nullus modus co[m]positio[n]is nec realis nec formalis nec rationis ponendus e[st] deo. Sc[un]do sic. Dis p[er]fectio simpl[is] i[n] summo ponenda est i[n] deo. sed simplicitas e[st] p[er]fectio simpl[is]. q[uo]d in vnoquoq[ue] melius e[st] ee[ss]e simplex q[uam] non simplex. ergo infinita simplicitas erit in qualibet diuina p[er]sona. sed non esset ibi summa vel infinita simplicitas si esset aliqua co[m]positio rei vel rationis Tercio sic. vbi cu[m]q[ue] est co[m]positio in conceptu ibi alter co[n]ceptu[us] est p[er]fectibilis p[er] alter[um] tanq[ua]m p[er] sui p[er]fectione[m]. vt conceptus aialis p[er] conceptu[m] r[ati]o[n]alis. et vniuersaliter vbi cu[m]q[ue] e[st] co[m]positio ibi vnu[m] co[m]ponibile est i[n] p[er]tina ad alter[um]. et q[uo]d potentia imp[er]fectione[m] dicit. q[ui] vbi e[st] co[m]positio s[ecundu]m r[ati]o[n]e[m] ibi e[st] imp[er]fectio illius generis. et p[er] consequens talis co[m]positio in p[er]sona diuina que e[st] p[er]fectissima poni no[n] potest. Quarto sic. us est quo maius vel melius cogitari no[n] potest. s[ecundu]m Ansel. p[ro]fologion ca. ij. Sed deus cogitatur melior si cogitat[ur] o[mn]ino simplex et ratione. quia vt sic magis attribuit sibi p[er]fectio simplicitatis in summo q[uam] si cogitatur simplex re. co[m]positus vero ratione. Dum sic. Anselmus de incarnatione verbi. ca. v. ait. Si esset aliquid quod nec actu nec intellectus dissolui posset. maius esset q[uam] quod intellectus dissolubile esset. itaq[ue] si omne co[m]positum saltem cogitatione dissolui potest. qui dicit deum esse co[m]positu[m] dicit aliquid maius deo se posse intelligere. t[ra]nsit ergo eius intellectus ultra deum. quod null[us] p[otes]t facere intellectus. Et p[er] hanc auctoritate[m] p[ro]cludit ille doctor dicens. q[uo]d hec auctoritas adaptatione non indiget. cum p[ro]positu[m] continet euiden-

Probatio p[ro]p[ri]etatis.

Probatio falsitatis co[n]sequens.

Co[n]tra ad resolu.

pdicatio eēt falsa. pater est eētia. quaz tñ. b.
 Aug. sepius ponit. vij. de trini. Patet etiā fal
 sitas eiusdē p eundē. xv. de trini. ca. vij.
 vbi ait. Simplex habens ē omē illud qd hz.
 sed fm eundē Aug. psona diuina ē eque sim
 plex sicut eētia. Lōsequētiā pbo. qz ps non
 pdicat d toto. sed eētia esset ps realis ipsius
 psonē. qz psona complecteret duas res disti
 ctas. puta eētia z relationē. P. fm Ansel.
 in diuis omia sunt idē vbi nō obuiat relatio
 nis oppositio. sed inter nullā diuinā relatiōez
 z eētia ē oppositio. g. zc. P. omē qd ē. aut
 est creatura aut creatrix essentia. sed relatio di
 uina nō est creatura. g. nō poterit realr differ
 rea diuina natura q est creatrix eētia P.
 dicit. x. metaph. Omē ad omē aut idē aut di
 uersū. igit relatio diuina aut est idē qd eētia
 diuina. z sic habet ppositū. aut diuersa ab ea
 z tūc necio erit creatura. P. impossibile est
 esse realē dntiā inter ea que de se inuicē pdica
 tur i abstracto. sed relatio diuina z eētia sūt
 hmōi. qz sancti cōiter ccedūt illā. paternitas
 i diuis est diuina eētia. z eōuerso essentia di
 uina est paternitas diuina. g. pprietas relati
 ua nō differt a diuina eētia. Sed p rariū
 istius quidā tenētes arguūt sic. Eadez res
 i diuis nō potit esse pncipiuz oppositoz. sed
 vnitas z distinctio sunt opposita. z eētia est
 cā seu pncipiū vnitatis. z relatio distinctōis.
 qz fm Boetiū eētia p rinet vnitatē. z relatio
 multiplicat trinitatē. P. impossibile est q
 eadē realitate qua aliqua pueniūt realiter dif
 ferūt realiter. qz opposita nō pnt puenire aliq
 bus fm idē z rōne eiusdē. sz p r z filius ab in
 uicē realiter differūt realitate paternitatis z fi
 liationis. z pueniūt realiter realitate sui fūda
 mēti. puta realitate diuine essentie. g. realitas
 relationis diuine est alia a realitate eētie. et p
 z pns realiter dnt relatio et eētia. P. sicut
 se habet modus eēdi p se z modus eēdi in
 alio ad ea i quibz fundant. sic modus eēdi
 ad aliud se habet ad illud i quo fundat. sed mo
 dus eēdi p se z modus eēdi i alio differūt
 ab illis i quibz fundat. qz pnt etiā ab ipsis se
 pari. sicut pz i humanitate xpi q nō existit p
 se. z quāritate panis in sacramento altaris que
 nō est in alio. g. relatio q est modus eēdi ad
 aliud silr differt realiter a suo fūdamēto. P.
 illa quoqz quodlibet ē vera res et vnū inuenit
 sine alio. illa nō sunt vna res. et p zns differt
 realiter. sed eētia diuina ē vera res. et p r nitas
 diuina cū sit realis relatio est vera res. z eētia
 inuenit i filio i quo nō paternitas. Si. n. pa

Durādus
 et mlti ali
 q relatiō re
 alr dnt afū
 damēto 1

2

3

4

ternitas eēt i filio. tūc filius eēt p r. Si autē
 sentia diuina nō esset in filio. filius nō eēt de
 us. g. paternitas z eētia differūt realr. Et co
 dē mō arguit de alijs omibz relatiōibus diui
 nis. P. quoz eēt realiter dnt illa necio dif
 ferūt realiter. sed eēt ad se qd est eēt diuine essen
 tie. z eēt ad aliud qd ē esse diuine relatiōis dnt
 realiter. ergo eētia z relatio dnt realr. P. 6
 expositio syllogismo arguit sic. Dec eētia
 ē hec p r nitas nullo mō realr dnt ab ea. hec
 eētia est hec filiatio nullo mō realiter dnt
 ab ea. ergo hec filiatio ē hec p r nitas nullo mō
 realiter dnt ab ea. conclusio est falsa. ergo aliq
 pmissaz. z qua rōne vna ē falsa eadē rōne
 z reliq erit falsa. P. de his q sunt realr idēz 7
 nō pnt verificari p r adictoria pdicata. sed eēt
 cōicabile verificat de eētia. nō eēt cōicabile ve
 rificat de diuina relatiōe. ergo eētia z relatio
 nō erūt realiter idē. P. q vni z idēz nume
 ro sunt eadē in ter se. sunt eadē ad minus illo
 mō quo sūt eadē illi eidē numero. g. si pater
 nitas z filiatio sunt realiter idē eētie. tūc erūt
 realiter idē in ter se. z p r nitas pater z filius nul
 lo mō eēt realiter distincti. cū p r nitate z fili
 atione tmmodo distiguant. P. sicut rela
 tio fm rationē ē hz modo rōnis ad suū fūda
 mēti. sic se habet relatio realis mō reali ad
 suū fūdamēti. sed nō pōt esse relatio fm ra
 tionē qn differat rōe a suo fūdamēto. ergo nō
 poterit eēt relatio realis qn differat fm rē siue
 realiter a suo fūdamēto. P. qñcūqz aliqua 10
 pueniūt realiter i aliquo tūc non pnt differe
 realiter inter se nisi p cā q addūt sup illud i q
 realiter sunt idē. z p r nitas nō pnt h r maiorē
 dntiā inter se qz sit dntia illius additi ab illo
 i quo realiter pueniūt. Sed pater z filius pue
 niūt realr i diuina eētia. z solā p r nitate z filia
 tionē addūt sup eā p quas etiā tmmodo dif
 ferūt inter se. ergo si p r nitas z filiatio ab essen
 tia nō dnt realiter. nec p r z filius p eas pote
 rūt realiter differre. P. q sunt eadē realiter 11
 vno plificato plurificat z reliquū. sed relatio
 nes diuine plurificat z nō eētia. ergo zc. P. 12
 quoz ē distincta vnitas eoz est distincta ent
 itas siue realitas. sed relatiōis diuine est vni
 tas qz eētie. ergo z alia realitas. Maior pz.
 qz ens z vnū p uertunt. P. si relatio nō dif
 fert realr a fūdamēto. tūc nullum eēt relatiū
 fm eēt. sed omne relatiū eēt relatiū fm dici
 falsitas p r nitas pz i pdicamētis. p r nitas etiā pz.
 qz illud ē relatiū fm dici qd nō est in pdica
 mēto relatiōis. P. si relatio diuina nō dif
 ferret ab essentia. tūc nec psona diuina posset 14

Durādus
 et mlti ali
 q relatiō re
 alr dnt afū
 damēto 1
 2
 3
 4
 Durādus
 et mlti ali
 q relatiō re
 alr dnt afū
 damēto 1
 2
 3
 4

differre ab eēntia. psequētia p3. qz psona nihil
 includit nisi relatione z eēntiam. Sed pbat
 falsitas pntis triplr. Pumo sic Quia q sunt
 idē realiter quicqd assumit in vnitatē vnus
 etiā assumit in vnitatē alterius. sed humani/
 tas dñi nostri iesu xpi est assumpra in vnita/
 tē psonē. z nō i vnitatē nature. g. zc. Scdo
 sic. qz psona generat et generat. sed eēntia nec
 generat nec generat. Tercio sic. qz psona re
 fert. sed eēntia nō refert. P. q sūt realr idēz
 illud qd realiter puenit vni realiter puenit al
 teri. sed relatio in diuis realiter distiguit. eēn
 tia nō nō distiguit. g. nō sunt realiter idem.

15

Istā vltimā rōem mgr facit i lra 3 scđm.
 Et ppter hanc rationē z p similes quas forte
 nō dum vidit distiguit. ait mgr ex verbis. b.
 Dilarij. q illud nō attingit nec tenet. verbor
 significatiā rei ipsius natura psumit. Et sub
 dit. Nibi i sensu labes ē. i intelligētia stupor
 zc. Un ego fateor pdictas rōes esse diffici
 les. Quia nī sancti doctores qsi vniuersa
 liter. z spāliter Hilarius. Aug. Bocti. et eti
 am magister in lra. sunt p me opinionis. ideo
 nō solū opinioē doctoz meoz allec. s3 i ob/
 sequiū catholice fidei ppter determinatōz vli
 calij p mā delusionē tenebo. z pdictaz rōmz
 dissolutōem attēptabo. Determinatio autē
 cōclij extra de sum. tri. z si. catho. ca. damna/
 mus. qstū ad istā materiā sic ait. Nos autē
 sacro approbātē cōclio credimus z pitemur
 cū Petro. q vna quedaz res ē in compōsibil
 quidē z ineffabilis. que veraciter ē pater z fi
 lius z spūsanctus. tres simul psonē. ac singilla
 tim quelibet earundē. et ido in deo solū modo
 trinitas z nō quaternitas. qz quelibet triuz p
 sonaz est illa res. vīz substātia. eēntia seu na
 tura diuina. Et. j. subdit. Licet igit alius sit
 pater. alius filius. ali spūsanctus. nō tñ ali
 ud. sed illud qd est pater ē fili. z spūsanctus
 oīno idē. Istud vltimū verbū nō pōt glo/
 sari 3 nostraz opinioē. nisi glosa corrupat te
 xū. Nā si spūsanctus ē oīno idē ei qd ē p. i. di
 uine eēntie. tūc nihil pōt esse in spūsancto qd
 differat realiter a diuina essentia. P. omne
 quod ē. aut est suba. aut accidēs. aut creator
 vtriusq. fm q ait Alphorabius in libro d or
 tu sciētiāz. sed relatio diuina nō potest esse ac
 cidēs. cū nullū accidēs sit in deo. nec substan
 tia creata. qz tunc psona p ipsaz pstituta esset
 creatura. necessario igit dabis q sit ipse crea
 tor. z psequens differre nō potent realiter a
 creatrice eēntia. P. in quacūqz psona sunt
 3 distiguitate res. illa necessario ē pposita. sed in p

retalif
i. pdi

1

2

3

sona diuina est eēntia diuina z relatio. igit si
 differēt realiter. quelibet diuina psona eēt cō
 pposita. quod repugnat vere phie. ac etiam ca
 tholice veritati. P. quicqd ē alia eēntitas a
 diuina eēntia hoc est alia bonitas. cū ens z bo
 nū puentant. igit si diuina relatio differt ab
 eēntia realiter. tūc i diuinis eēt alia bonitas a
 bonitate deitatis. z psequens psona plus ha
 beret de bonitate qz eēntia. z psona patris plu
 res haberet bonitates qz cetera psonē. cūz plu
 res pnteat relatiōes. q omnia sunt erronea. g.
 erronea vidēt ea que ponit pdicta opinio ex
 quibus sequūt illa. Ad pumūz ergo dico
 q quis eidē rei fm eandē comparatōz nō pos
 sint attribui opposita. tamē fm aliā z aliam
 comparatōē nihil obstat eidē rei cōpetere op
 pposita pdicata. Hoc em videmus etiā in crea
 turis. Nā vltima superficies corpis locātis re
 aliter eadē existēs p comparatōē ad corpū cir
 ca quod est vere ē locus. et p comparatōē ad
 corpus i quo est nō est locus. qz ita est locus
 locati q nō est locus locātis. z ita est superficies
 locātis q nō est superficies locati. Sic eadem
 res que est paternitas comparata ad diuinā es
 sentia nō est pncipiū distiguitōis. qz cū rela
 tio p se z fm se nō distiguit nec distiguit
 nisi a suo opposito. ad diuinā autē eēntiaz pa
 ternitas nullā h3 oppositōē. g. comparata ad
 eēntiam ab ipsa nō distiguit. sed p realē trā
 sitū in ipsam sibi realiter idēficat. z p conse
 quēs vt sic nō distiguit sed vnit diuinas p
 sonas. cū omnes sint vnū in diuina eēntia. Ea
 dem tñ paternitas comparata ad filiatōē cui
 oppositōe relatiua realiter opponit. distiguit
 psonaz patris cui est ppuetas realiter a filio
 cui ppuetas ē filiatō. sicut z ipsa realiter di
 stiguit a filiatōe cui realiter opponit. Ad
 scđm dicēdū q opposita pnt cōpetere eidē ra
 tione eiusdē realitatis. aliter tamē z aliter cō
 pate. sicut patuit de loco z superficie. In mul
 tis etiā alijs possent cui esset eūdem similia inue
 niri ad illud ppositū declarandū. Idē. n. mo
 tus realiter compatuus ad agēs. puta pside
 tus vt pcedit ab agēte est actio z nō passio. et
 idē numero motus compatuus ad patiēs. est
 passio z nō actio. Ad terciū dicēdū q isti
 modi cū sint diuersoz genēz nō sunt ad inui
 cem compabiles. nec pōt aliquid euidētē p
 bari de vno p similitudinē reprā in alio. vtru
 tamē esse p se z cē i alio differāt realiter ab his
 quoz sunt modi. magis vidēt spectare ad ter
 ciū libz qz ad pmū. igit vsqz ibi differo hmōi
 discussiones. Ad quartū dicēdū q maior

4

Solutio.
ronuz pdi
cte opinionis
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

c

Instantia
Solutio

no est vera. qz fortes e vera res. et ho inuenit sine forte. qz inuenit in platone. et in ho i forte no est alia res a forte. forte dicit q non est ide ho in forte et platone. Rudeo q supposito q vnitas specifica esset vnitas realis vt quida dicit. tuc oporteret q eade entitas realis ecr in forte et platone q esset vtriqz eadem. et tamen in platone ecr sine forte. et in forte sine platone. Vel supposita opinione. puta q qd ditas oim hoim esset vna idea separata. tuc fortes non diceret aliam rem ab illa idea. qz tuc fortes no esset homo si realiter differret ab illa humana quidditate. et tamen illa eade qd ditas inueniret in platone sine forte. qz fortes realiter differret a platone. Sic quis eentia diuina sit vera res. et paternitas sit vera res. et essentia sit in filio in quo no dicit esse pater/nitas. ex hoc no sequit nec conuincit inter paternitate et essentia realis differetia. quis conuincat quedam incouertetia. Sed fallacia conuincit esset si diceret. Ista no sunt adaequate et conuertibiliter ide. ergo no sunt realiter ide

Ad 5

Ad quintu nego minore. qz esse relationis no est esse nisi inqstum est ad esse. Et quia in comparatione ad eentiam relatio no adest. cuz no habeat reale ordinem oppositiois ad ipsas. ergo vt sic ipsum adesse transit in ipm esse diuine eentiae. comparatione autem ad oppositum ipsa relatio adest. et vt sic ipsa adesse distinguitur et multiplicatur. et ideo in diuinis est vnicu esse totius trinitatis. licet ibi sint plura adesse. que tamen adesse no ponit numeru cu illo vnico esse eo q transeat in ipm.

Ad 6

Ad sextum dicendū q sicut supius pbau distictioe. xi. q. ij. articulo. i. p. expositoꝝ syllogismū nihil concludit necessario qn mediuz excedit et inadaequate se habet cu extremis. et qz eentia diuina excedit paternitate que est ides filiationi. a qua differt ipsa paternitas. id e.

Un p eandez forma pot pbari q pater sit filius p duas pmissas verissimas. quarū oppositū dicere est hereticū. vt pater in decretali supius allegata. Dicā em sic. Hec eentia est hic pater. hec essentia est hic filius. ergo hic filius est hic pater. Cū igit conclusio falsa sit. et nullū peccatū sit in materia pmissarū. ergo peccatū est in forma syllogismi expositoꝝ. cuius forma consistit i hoc q mediū sit hoc ali quid signatū. et tunc necesse est extrema coniungi. vt dicit in libro prior. illud autē quod excedit respectu excessi no est hoc aliquid sed q si quale quid. id est quid comune. Ad septimū dicendū q contradictoria p̄dicata p̄nt veri

Ad 7

ficari de eodē fm aliā et aliaz comparationē. Posset etiā dici q eentia vt est ides pprietati relatiue no est comunicabilis. eentia em vt comunicata p modū generatōis est in filio. et idē realiter cū filiatione. et vt sic puta vt comunicata p generationē est i solo filio. et in nulla alia psona. eade eentia vt p inspirationē comunicata. est idē inspirationi passiuē. et vt sic est in solo spū sancto. vt autē est fontana veritas siue ratio vltis diuine pullulationis. sic est in patre. et est idē paternitati. et vt sic non est i aliq alia psona. Posset etiā dici q comunicabile et incommunicabile p̄nt eē idē realiter no adaequate. vt supius patuit i exemplis introductis. Ad octauū dicendū q p̄nitas et filiationis sicut sunt idē reali i diuina eentia re absoluta. sic etiā re absoluta sunt idē inter se. no tñ ppter h sequit q sint idē inter se re relata. Ad nonū ddm q no ē sile. qz no optet sp̄ daretā tā distinctionē i re quantā dam⁹ i rōe siue in actib⁹ rōis. Ad decimū ddm q maior p̄nitas ē vera et p̄nitas fallā. Est em vera i hoc q aut. qn aliq sunt idē alicui reali tūc non p̄nt differre nisi p ea q addūt sup illud. sed ē fallā i hoc q adiuigit q no possit eē maior d̄nitas eoz inter se qz sit d̄nitas illi⁹ additā ab illo in q̄ puenit illud adiuictū no ē vez nisi sit tal' ordo et comparatio illoꝝ q addūt ad aliud in q̄ puenit. q̄ lis ē ordo et comparatio illoꝝ inter se. Sic em no est i pposito. qz p̄nitas ad filiationē habz ordinē reale et comparat ad ipsam sicut ad suū oppositū. sed nec p̄nitas nec filiatio ad eentia habet ordinē reale nec opponit ei. Ad xi. ddm. q maior no est vera i his. que quis sint idē realiter. tñ no se habēt adinuicē adaequate. dato em q eēt idea platonis p̄dicata multiplicat et non idea. et tñ quodlibet p̄dicatū esset realiter idē illi idee. sic in pposito.

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad 12

Ad 13

Ad 14

Ad. xij. nego minore. qz entitas relationis vt comparat ad eentiam no fundat aliam vnitatem ab vnitatem eentiae. Ad. xij. nego p̄ntā Ad pbationē ddm q relatiuū fm eē no oportet q fm se totū sit i p̄dicamēto relatiuū. qz im plicat fūdāmētū qd nccio ē alteri⁹ p̄dicamētū. Ad. xij. nego fallitāte p̄ntis. Ad p̄mā p̄bationē ddm hūanitas xpi no est assumpta i vnitatē p̄sone verbi. sic q idē tēce trāscat in p̄sonā verbi. qz sic no maneret creatura. sed p̄tātō dicit assumpta in vnitatē p̄sone. qz sūstētā a p̄sone verbi. et no habet p̄prietā p̄sonalitātē. sed qz p̄prietā retinet naturā. ideo no dicit assumi in vnitatē nature. Ad. ij. patuit supius dist. v. cum illam materiā trāscraui. Ad

hij. ddm. q. psona referet. qz includit relatōem in compatione ad oppositū. eēntia aut nō referet. qz quis dicat eandē entitatē quaz dicit psona. nō tñ dicit eā sed eandē compatiōem.

Ad 15

Quantuz ad secūn

dū articulum. vtrum pprietates relatiua differat realiter a psona diuina. dico qz relatio seu pprietates diuina non differt realiter a psona diuina. Quia pprietates relatiua habet a psona diuina. sed psona diuina nō differt ab eo quod hz. cū sit simplex omīno. et simplex habens eōme illud quod habet. vt ait Aug. xv. de trim. ca. vij. § 7c. P. pprietates relatiue nō differūt realiter a diuina eēntia. ergo nec a psonis quas constituit. Antecedēs pz in articulo pcedētī. pbatō pntē. qz totum constitutum nō differt a pte constituēte nisi in qstuz includit alterā partē que distincta est ab illa Dato igit qz vna ps non sit distincta ab altera parte. iam ipm totū a nulla eius parte poterit distinctui. Cū si materia et forma nullā haberēt inter se realē dntiam. tūc totū constās ex materia et forma nec differret realiter a materia. nec a forma. Sed pncipia constitutiua seu constitutiua diuine psonē sunt veritas et pprietates. q cum inter se nullo modo realiter differāt. nec a tota persona poterūt differre. Sed ptra hāc pclusionē fuit opinio Hilberti porretani de qua opinione dicet i sequētī articulo. Probat aut illa opinio qstuz ad pntem articulū sic. Idē nō constituit seipm. sed vt pceditur a nobis pprietates constituit psonaz. § non erit idē realiter cum psona. P. q sunt idem realiter illa psonicāt eisdē pdicatis realiter. sed psona patris generat. § paternitas generaret psona filij est incarnata. ergo filiatio esset incarnata. Nec oīa et multa similia sunt incōueniētia. ergo 7c. P. omne qd relatiue dicit ē aliquid excepto eo qd relatiue dicit. vt ptz p Aug. in li. de trimi. sed psona est illud qd relatiue dicit. ergo relatio erit aliqd excepta persona q relatiue dicit. P. illud quod cuz altero realiter puenit. et ab eodē realiter differt. h non pōt esse suū pncipiū distinctiuū. sed psona patris puenit in veritate realiter cuz filio. et differt pntitate realiter ab eo. ergo psona patris nō est paternitas q est suū pncipiū distinctiuū. Minor patet ex fide. Maior probat. qz si eēt suū pncipiū distinctiuū. tunc

setoto distingueret ab illo. et psequens i nullo reali posset conuenire cuz eo. P. si psonis notio esset psona. tunc vel eēt psona pducta vel nō pducta. si pducta: tūc nō posset conuenire patri. si nō pducta. tūc nō posset conuenire filio. quoz vtrūqz est simpliciter falsū

Sed illa nō cōcludūt. Quia sicut ppter omnimodā simplicitatē q est in diuina veritate est realiter idē quod deus. sic ppter omnimodā simplicitatē psonē diuine cū sit eque simplex sicut natura. pater est idē realiter qd paternitas. et qlibet alia diuina psona ē idē quod sua psonalis pprietates. et idē cōsēdū ē de alijs duabz notionibz. pura de innascibilitate que ē idē qd p. et cōi notioe que est idē patri et filio. eo qz vtrūqz sit cōis. Ad primū ddm qz quis inter constituens et constitutū semp pcer nat aliqua dntia. tñ qñ constitutū intelligit eē simpliciter simplex. tūc illa dntia nō ē realis. sed sufficit q sit rationis. et p hoc ad maiorem cum dicit. idē nō constituit seipm. veruz est idē re et rōne. Nūc autē ita est qz inter psonā et eius pprietatē dntia rōnis dari pōt. 7c. Ad scdm q maior nō est vtrū vera. quia quis aliqua sunt idē realiter. tamē ppter aliū et aliū modū se habendi. vel ppter aliū et aliū modū significādi. aliquid vere pōt affirmari de vno quod tamē vere negat de altero. Si em daretur vna linea circularis. tunc cilius linee cum sit in diuisibilis fm latitudinē curuitas. conuexitas et concauitas necessario essent idē realiter. et tamē illa curuitas ita esset extrinsecus conuexitas q nō esset cōcauitas. et intrinsecus ita esset cōcauitas q nō cōuexitas. Et si illud repitur i creaturis aliquibz ppter eozuz aliquale simplicitatē. quāto magis est pcedendū in psonis diuis. quaz simplicitas oīs creature simplicitatē in infinitū excedit. Ad terciū dicendū qz p illud dictū nō intelligit Aug. qz i diuinis sit aliquid realit distiferēs ab eo quod relatiue dicit. sed sufficit fm Aug. qz differat rōne. quia ipse met ait qz simplex ē quicqd habet. et fm eundē Aug. psona ē eque simplex sicut natura Ad qrtū nego maiorē. Ad pbatōem nego pntiā. qz quis illud tale sit realiter idē quod suū pncipiū distinctiuū. tamē ita distinctui suo pncipio distinctiuo. q nō distinctui fetoto vel seipso. et hoc ppter differentia rōnis que pccernit inter ipm et suū pncipiū distinctiuū. et propter aliū et aliū modū se habendi conuenientē eīdē rei put habet rationē pncipiū distinctiui. et put habet rationē totius distinctiui.

Extra gillbertum

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

m alia et alia comparatione... qz cōna vt est idē psonis... omniūmodis. eēntia em... odu generatiōis est in filiatiōne... et vtrūqz nō... ratiōis est i solo filio... de eēntia vtrūqz psonā... ipuratiōem pōt esse... vt autē est fontana... ame pullulatiōis... gatemitan. et vtrūqz... Pōt etia dīca qz cōmunicabile pnt eīdē dntiam... quus patris i eēntia... octauū dicit qz psona... e idē realit diuina eēntia... absolute sunt idē... qz sint idē inter se... q nō ē ille. qz nō eēntia... onē i re quantā dicitur... Ad terciū ddm qz... falsa. Est em veritas... de aliquid realit tūc non pnt... addit sup illud. sed... nō pōt esse maior dntia... ita illud addit ab illō... anctū nō ē vt pnt... qz q addit ad aliud in... et compatiō illoz inter... pposito. qz pntitas ad hūc... talē et compatiō ad ipm... sed nec pntitas nec hūc... eodē realit nec opponit... q maior nō est veritas... realiter. tñ nō se habet... m qz eēt idea psona p... et non idea. et tñ quodlibet... realiter idē illi idē... q. nego minorē. qz... at ad eēntiam nō fundit... mitate eēntie. Ad... itionē ddm qz relatiue... i fetotū su i pdicamē... idamēti qd necio ē... cui. nego fallitāz pnt... ddm diuinitas pnt... psonē verbi. sic qz... bu. qz sic nō manet... et assumpta in vna... ma verbi. tñ dōt p... qz pntiam remnet... tu in vnitatē nō... et v. cum illam...

di. Hilberti.

porre.

1

2

3

4

Ad 5 Ad quintū dōm. q̄ illa diuisio ē insuffici-
 ens. qz̄ communis notio nec est p̄cise p̄sona pdu-
 cta nec p̄cise p̄sona nō producta. sed est vtra/
 qz̄ simul. Nam put est in patre sic est realiter
 p̄sona nō producta. put s̄o est in filio sic est ve-
 re & realiter p̄sona producta.

Quantū ad terciū

Artic' 3

Lōclo 1

articulū. vtz̄ pprietates diuine sint in eētia
 1 qz̄ pprietates relatiua est in eētia diuina. Qz̄
 omnis realis relatio est in suo fundamēto. s̄z̄
 pprietates relatiua in diuinis est realis relatio
 cui fundamētū est ipsa eētia diuina. vt tra-
 2 dit eōis doctrina. ergo rē. P. q̄ncūqz̄ aliq̄
 p̄currunt ad p̄stitutōem alicui⁹ quoz̄ vnū se
 se h̄z̄ vt p̄ncipiū p̄p̄riū & distinctiū. alteruz̄
 s̄o vt p̄ncipiū eōe & nō distinguēs. tūc sp̄ p̄n-
 cipiū p̄p̄riū & distinctiū intelligit aliq̄ mō in-
 esse ipsi p̄ncipio cōi. S̄z̄ relatiua pprietates et
 diuina eētia sic p̄currūt in diuina p̄sona. qz̄ p̄
 pprietatē p̄sona distinguit ab alijs p̄sonis. & p̄
 eētiam p̄uenit cū eis. ergo rē. Forze di-

Instantia

Solutio

Lōclo 2

ct̄. si paternitas eēt in diuina eētia. tūc diuī-
 na eētia formaliter esset pater. Cōsequētia
 p̄z̄. qz̄ forma inexistens alicui formaliter de-
 nominat ip̄m. Sed falsitas p̄sequētis patet
 qz̄ tūc eētia generaret. nā omne qd̄ ē forma-
 liter pater hoc generat vel genuit. opposituz̄
 aut̄ istius ostēsūm est sup̄ius. Et eodē mō se-
 quit̄ qz̄ eētia diuina denotet a filiatiōe filius.
 & sic eētia erit genita. q̄ oīa sup̄ius sūt repro-
 bata. Rūdeo qz̄ relatio originis non deno-
 minat fundamētū. sed t̄mō suppositū. An
 etiā i creaturis actus originis pura generare
 nō pōt p̄uenire nisi supposito. id̄ relatio origi-
 nis pura p̄nitās nō denotat potētā genera-
 tiuā q̄ est eius fundamētū. s̄z̄ solū suppositū.
 potētā em̄ generatiua nō dicit pater. sed sup-
 positū generās. Relatio igit̄ diuina cū sit i es-
 sentia sicut i fundamēto cōi. nō denotabit eam
 formalr. licet i abstracto p̄dicatōe idērica q̄li-
 ber diuina pprietates p̄dicet de eētia. Scōa
 1 p̄clo ē qz̄ relatiue pprietates i diuinis sūt i perso-
 nis. Qz̄ illud qd̄ se h̄z̄ p̄ modū p̄ncipiū for-
 malr p̄stitutū h̄ ē eo qd̄ formalr p̄stitutū p̄
 ip̄m. sed pprietates relatiua i diuinis ē illud qz̄ p̄
 p̄sona diuina i eētia indicabili & p̄sonali formalit̄
 p̄stitutū. q̄ rē. Maior p̄z̄. p̄to minorē. qz̄ illa
 p̄sona diuina formaliter p̄stitutū quo ab alia
 diuina p̄sona p̄cise distinguit. sed pprietate p̄so-
 nali p̄sona diuina ab alia diuina p̄sona p̄p̄e

distinguit. Illa etiā minor satis p̄z̄ ex dictis
 sup̄i disti. xxvi. P. illud qd̄ a sanctis dicit̄
 adorandū in p̄sonis diuis hoc est in p̄sonis
 diuis. sed in p̄fatōne de trinitate (& videt esse
 dictū Gregorij dicit̄. & i p̄sonis pprietates. &
 in eētia vnitas. & in maiestate adoret equa-
 litas. Forze dicitur qz̄ si in persona diuina
 esset pprietates relatiua. vel illa relatio esset de-
 us. vel nō esset deus. Si esset deus. tūc non
 possit distinguere p̄sonam diuinā a p̄sona di-
 uina. cui⁹ oppositū tu assumis in p̄batōe p̄ri-
 merationis. Si nō. tūc p̄sona diuina esset
 composita ex deo & ex non deo. quod eēt extre-
 ma & maxima cōpositio. cui⁹ oppositū sup̄i
 est assumptū cum dicebat. qz̄ p̄sona diuina ē
 simplr simplex. P. p̄tra ambas p̄clusiones
 pōt argui simul sic. Sicut se habet inesse ad
 p̄ se eēt. sic se habet ad aliud esse ad inesse. sed
 qz̄ accidentis eēt esse inesse. vt patet. iij. metab.
 ideo accidenti repugnat p̄ se esse. ergo qz̄ rela-
 tionis eēt esse ad aliud eēt. vt patet. v. metaph.
 & in libro p̄dicamentoz̄. ideo videt qz̄ relatiōi
 repugnet inesse. Illud potuit eēt motiuuz̄
 Gilberti porretani. qui posuit relationes di-
 uinas nec esse p̄sonas nec eēt in p̄sonis. sed po-
 suit eas afforis assistētes ipsis p̄sonis. Et
 forte etiāz̄ illo motiuo mouebat. Quia illud
 qd̄ fm̄ sui naturā ē quedā dependētia. h̄ nec ē
 illud nec ēi eo qd̄ totalr independēs ē. sed rela-
 tio fm̄ sui naturā ē qdā dependētia. cū s̄m̄ eēt
 sit ad aliud eēt. & t̄ā eētia diuina ē totalr inde-
 pendēs qz̄ etiā diuina p̄sona. q̄ relatio nec ē p̄so-
 na nec eētia. nec poterit eēt eētia nec in p̄so-
 na. q̄ rē. Cōtra illā p̄cludem etiā fuit p̄posi-
 tin⁹ qz̄ dixit qz̄ relatio diuina ē idē oīno qd̄ p̄so-
 na. sed nō ēi p̄sona. cui⁹ rō eēt potuit. Quia vt
 p̄z̄. iij. phicoz̄. idē nō ēi seip̄so. sed relatio di-
 uina ē idē oīno tam eētie qz̄ p̄sonis. q̄ nec po-
 terit eēt in eētia nec i p̄sonis. qd̄ ēō vtrāqz̄ cō-
 clusionē. P. om̄e qd̄ ē in altero est in eo fm̄
 aliquē modū eētū in. assignatū p̄ p̄m. iij.
 phicoz̄. sed fm̄ nullū illoz̄ modoz̄ possum⁹
 dicere relationē eēt in eētia diuina vel in p̄so-
 nis. q̄ rē. Maior p̄z̄. Maior declaraf p̄ indu-
 ctionē. Un⁹ em̄ illoz̄ modoz̄ ē sicut spes i ge-
 nere. ali⁹ eōuerso sic gen⁹ i sp̄e. Terc⁹ sic for-
 ma accētal ēi subiecto. Quart⁹ sic locatū i lo-
 co. Quint⁹ sicut forma s̄balis i eo cui⁹ ē forma.
 Sext⁹ sicut rex in regno. Septim⁹ sic res i fi-
 ne. S̄z̄ nullo illoz̄. vtz̄. modoz̄ relatio diuina ēi
 p̄sonis vl̄i eētia diuina. q̄ rē. Ad p̄mū dice-
 dū qz̄ illa relatio ē de⁹. & cū dicit qz̄ tūc nō disti-
 gueret. dico qz̄ licet nō distinguat vt est deus

Instantia

Porretanus.

Propositi-
nus.

Solutio.
Ad i

qz vt sic nō habet oppositam oppositionē. tñ
 distinguit vt habet rationē erumpentis origi-
 nis. qz vt sic vel erūper vt origo actiua. t tunc
 seipsa distinguit ab origine passiuua. t distin-
 guit psonam quā constituit a psona cōstitu-
 ta origine passiuua. vel econuerso erumpit vt
 origo passiuua vt passiuuz licet accipe in diui-
 nis mō quo dicimus generationē passiuā eē
 in filio. t spirationē passiuam eē in spūs sancto
 sic distinguit econuerso seipsa ab origie acti-
 ua. t distinguit psonam quā constituit a per-
 sona constituta origine actiua. Ad secundū
 dū nego maiorē. qz illud quod ad aliud ē eri-
 am inest. licet nō semp p modū accidentis in-
 sit. Ad terciū dicendū qz minor nō est vera
 q̄tum ad hoc qz relationē dicit fm se eē depen-
 dentia. Ad pbationē dicendū. qz quīs suum
 eē sit ad aliud eē. hoc tamē nō arguit depēde-
 tiam nisi rōne impfectōis fundamenti ipsius
 relationis vel suppositi quod ipsa relatiōe re-
 fert. sed diuine relationis tā fundamentū qz
 suppositū quod ipsa refert sunt infinite pfecti-
 onis. ergo ipm ad aliud eē diuine relationis
 nullam penitus dicit dependentiā. rōne cui⁹
 relatio nō possit eē tam in eēntia qz in psonis.
 quīs aliter t aliter. qz in eēntia est vt in fūda-
 mento. sed in psona vt in relatiuo seu in sub-
 iecto quod refert p ipsam. Propter qd etiam
 ipsa relatio diuina eēntiam diuinā nec teno-
 minat. nec constituit. nec distinguit. psonaz
 dō denominat. constituit t distinguit. Ad
 quartū dicendū qz quīs res finita non possit
 eē in seipsa. tamen res infinita sub vno mo-
 do vel vna ratione considerata potest eē in se
 ipsa sub alio modo vel alia ratione accepta.
 Ad quintū nego maiorē. qz sicut ait Dila-
 rius. t habet in lra distinctōis sequētis. s. di-
 stin. xxxij. nō ē humano sensu de deo loquer-
 dū. Si q̄s tñ hic aliquo mō veller assilare il-
 lis modis positis ab Aristo. tunc posset dici
 qz eē diuine relationis in psona aliquo mō as-
 similat hoc modo eēndi in assignato ab Ari-
 storele. qz sicut forma substāntialis rē cui⁹ est
 forma determinat t distinguit. sic etiā relati-
 ua p̄prietat determinat t distinguit psonam
 diuinā. Propter qd ait Dam. li. iij. ca. vi. de
 his diuis p̄prietatibz. qz sunt caractéristice
 determinatiue vel distinctiue hypostasialis nō
 nature. Sed modus quo sūt in eēntia nō p̄-
 bñ reduci ad aliquē illoz modoz Arist. nisi
 valde large accipiat ille modus quo formam
 accidentale dicit inesse extendēdo modū illū
 p omī eo qd est in aliquo sicut i fundamento

Ad 2
 Ad 3
 Ad 4
 Ad 5

etiam qualitercunq; dicto. scz accidentalivel
 substantiali.

Quātus ad quartū

Articls 4

articulum. vtrum nō obstāte qz p̄prietates
 diuine differant ab eēntia diuina sola ratiōe
 possimus saluare qz p̄prietates inter se realiter
 differant. t psonal faciant realiter differre. di-
 co qz quīs illa que perit ille articulus multū
 intellectum humanū transcendāt. tamē bre-
 uiter me expedien do dico qz illa sunt duo cō-
 possibilis. Ad cuius intellectū est sciendū
 qz cum relatio realiter sit quidam ordo. ergo
 prout relatio compat respectu illius respectu
 cuius fm suam rationē formalē habet reales
 ordinē. tunc ab illa seipsa realiter distinguit.
 t si quid talis relatio formaliter constituit. h
 facit ab illo formaliter t realiter eē distinctū.
 Sed put comparatur ad illud respectu cui⁹ si
 ue ad quod nō habet realem ordinē. tunc nec
 seipsa ab illo distinguit. nec respectu illius il-
 lud quod constituit facit eē distinctū. Sed re-
 latio diuina ad suum oppositū habet realem
 ordinē. ad eēntiam vero diuinā nō habet rea-
 lem ordinē. ergo seipsa realiter distinguit ab
 opposita relatione. t distinguit realiter sup-
 positum p ipsam constitutū a supposito con-
 stituto p relationē sibi oppositā. ab eēntia ve-
 ro diuina differt sola ratione formalī t nō re-
 aliter. nec p consequēs suppositū qd constituit
 it distinguit ab eēntia distinctione reali. s. so-
 lum mō distinctōe rōnis. Et illa est intentio
 fratris Egidij circa illā. xxxij. dist. vbi valde
 plix tractat illā materiā. Ad argumentū
 p̄ncipale nego maiorē. qz ppter aliā t aliam
 comparōem manēre eadē entitate reali in ali-
 quibz rebz variat rō quidditatis. t idō argu-
 mentū nō pcludit intentū. Alia inuenit ta-
 lis solutio. Potest dici qz qd ditas potest du-
 pliciter accipi. Uno mō p natura rei. Alio mō
 p ratione formali ipsi⁹ rei. Primo mō minor
 est falsa. quia si sic p̄prietat t essentia differ-
 rent quidditatiue. tunc differēt naturaliter.
 Sed secundo modo maior est falsa. qz pro-
 pter aliā t aliam comparōem manēre eadē
 entitate reali in aliquibus rebz variat
 ratio formalis eiusdem rei. sicut patet per ex-
 empla que etiam in rebz creatis superius in-
 trodixi.

Nota val
 de

Ad p̄nci-
 pale argu-
 mentum.

Distinctio tricesimaquarta.

5
 Solutio
 Ad 1
 Ad 2
 Ad 3
 Ad 4
 Ad 5
 Ad pnci-
 pale ar-
 gumentū.

De omni agn. leo vel lapis. posset aliq̄s incli-
 nari ad illa ut crederet aliqd̄ numis eē i illis
 7 p̄ p̄ns adoraret ipsa. P. metaphozica lo-
 cutio cū sit poetica videt̄ intellectū obfuscare.
 7 p̄ p̄sequēs nō congruit scīe q̄ est summe ver-
 nitatis manifestatiua. Ad p̄mū dicēdū q̄
 ibi est fallacia p̄ntis. Dato em̄ q̄ nō sit similitudo
 inter dū 7 creaturā corpalem ex pte po-
 tēne passiue. nō p̄pter hoc sequit̄ q̄ nulla simi-
 tudo ipsis p̄perat. q̄ multe sunt p̄fectiōes cre-
 ate etiā i ipsis rebz materialibz. rōne quarum
 possum⁹ hmōi similitudinē app̄hendere Ad
 scdm̄ nego maiorē eadē rōne q̄ negant̄ maio-
 rē p̄me rōis. Cū licet talia pbare possint q̄ i-
 ter dū 7 creaturaz nō sit plena similitudo. q̄
 tñ nulla sit similitudo hoc nō p̄uincūt Ad ter-
 ciū dicēdū q̄ rez similitudines magis attēdun-
 tur fm̄ species rez q̄ fm̄ genus. als em̄ nō mi-
 nus essent similia albū 7 nigz q̄ p̄ueniunt in
 genere coloris q̄ albū 7 album que p̄ueniunt
 in specie. sed Aug. concedit p̄fectiōes simpli-
 citer esse i deo fm̄ rationē speciez. q̄uis neget
 eas eē in deo fm̄ rationē generis. Ad quar-
 tū dicēdū q̄ coipso q̄ transumptiue 7 nō p̄-
 prie sed soluz similitudinarie de deo dicunt̄ nota
 creaturaz. nō p̄hibet̄ sed magis prohibetur
 omnis occasio idolatrādi. q̄ omne verum si-
 gnū est falsum si gnaturz. imago em̄ seu simili-
 tudo herculis nō est hercules. quia si esset her-
 cules. tūc nō esset vera imago herculis. quia
 fm̄ dilariū sui ipsius aliquid imago esse nō
 potest. Et Hugo sup. ij. capi. angelice hierar-
 chie ait. q̄ signū veritas esse nō potest. quia ē
 veritatis signū. Ad quintum dicēdū. q̄
 p̄pter simpliciores qui nō sunt subtiliū ratio-
 nū capaces expedit sacra scripturaz vti simili-
 tudinibus tractis a creaturis. cuz ipsa sit scīa
 que est omnibus cōis. Juxta qd̄ ait Aug. i. de
 trinitate. ca. i. Sacra scriptura puulis p̄gru-
 ens nulli⁹ generis rez verba vitauit. Itē si ve-
 limus possum⁹ dicere q̄ in hmōi metaphozis
 etiā purissimi possumus p̄ficere sensuz mysti-
 cū indagādo. 7 quasi testā hmōi verborz sub-
 tiliter p̄nctrādo spūalis dulcedis nucleū re-
 q̄rētes Ad argumētū p̄ncipale nego maiorē
 q̄ coipso q̄ vnuz hz ordinē ad aliqd̄ ad qd̄ al-
 terz nō ordinat̄. q̄uis inter se reali⁹ sint idē. tñ
 vnū q̄tū ad sui p̄ceptuz coertit̄ aliqd̄ quod
 alterz non coertit̄. Posset etiā dici q̄ phi-
 p̄ceperunt eēntiam diuinā imp̄fecte 7 incōfis
 se 7 nō distincte.

Distinctio tricesimaquinta.

Cumque supra

Disseruim⁹. Postq̄ m̄gr̄ huc
 usq̄ determinauit de his q̄ deo
 p̄ueniūt fm̄ intrinsecas p̄fectiōes. hic vltim⁹ vsq̄
 q̄ ad finē p̄mi libri determinat de his q̄ nō solū
 deo p̄ueniūt ad intra. verū etiā sibi vident̄ cō-
 p̄tere fm̄ extrinsecas opationes. Nec aut̄ sūt
 tria. s. scīa. potētia 7 volūtas. Et fm̄ h̄ residua
 ps ist⁹ p̄mi libri diuidit̄ i tres pres. Nā p̄mo
 tractat de dei scīa. Secdo de potētia. Tercio de
 diuine volūtat̄s efficacia. Scda ps incipit
 distinctione. xliij. ibi. Nunc de omnipotētia.
 Tercia dist. xlv. ibi. Jaz de volūtatē. Prima
 in duas. Nam primo agit de scīa dei genera-
 liter. Secūdo in compatiōne ad rationalem
 creaturam specialiter. Distin. xli. ibi. P̄desti-
 natio vero de bonis. Prima in duas. Nā p̄-
 mo determinat de scītia dei fm̄ se. Secundo
 tractat de ea compatiue. Dist. xxxvi. ibi. So-
 let hic q̄ri. Prima i tres. Nā p̄mo m̄gr̄ p̄mit-
 tit ea de q̄bz vsq̄ ad finē ist⁹ p̄mi libri intēdit
 facere mētionē. Secdo oñdit scīe dei multipli-
 cē fore acceptiōem. Et tercio de dei scīa mouet
 questionē. Secūda ibi. Sciendū est q̄. Ter-
 cia ibi. Sic p̄siderari oportet. Et hec in tres.
 Nam primo mouet questionē. Secūdo re-
 citat circa eam duplicē op̄inōnē. Tercio po-
 nit suam determinationē. Secūda ibi. Ad h̄
 autē. Tercia ibi. Ad hoc vtra moduluz. Et
 ista in tres. Nā p̄mo circa p̄dictā qd̄em det̄
 miāte isinuat suū p̄positū. Secdo isert triplex
 correlariū. ibi. Scīa p̄o. Et diuidit̄ i tres p̄-
 tes. fm̄ qd̄ tria infert correlaria. In q̄z p̄mo
 cōcludit oīa ab eterno fuisse a deo scīta. In se-
 cundo q̄ oīa ab eterno fuerunt in dei scīa. In
 tercio q̄ oīa sunt deo p̄ntia. Scda ibi. Ipe
 aut̄ oīa. Tercia ibi. Inde ē q̄ oīa. Luca
 h̄ac dist. xxxv. quero.

Vtrum primū obiectū diuine cognitōis
 sit ipa diuina eēntia. Et videt̄ q̄ n. q̄
 p̄m⁹ ac⁹ cuiuscūq̄ potēne cognitue
 nō p̄t eē reflex⁹. sed si p̄mariū obiectū diuini i-
 tellect⁹ eēt diuina eēntia. tūc p̄m⁹ ac⁹ d̄mi itelle-
 ct⁹ eēt reflexus. q̄ primariū obiectū diuine co-
 gnitionis nō potest eē diuina essentia. Ma-
 ior p̄z. q̄ actus reflexus p̄supponit actum re-
 ctū. Probo minorē. quia eēntia diuina est idē
 realiter quod diuin⁹ intellectus. 7 p̄sequēs
 diuin⁹ intellect⁹ intelligēs diuinā eēntiā intel-
 ligit seipm̄. sed actus quo idem seipm̄ intelli-
 git videtur esse reflexus. ergo rē. Contra.

ab eētia sua. Si pmo mō. tūc nccio deus si
ue diuina eētia ⁊ creatura sunt apphēsa vt
duo intellecta seu duo intuita. qđ ille firmissi
me negat. Si scdo mō. tūc diuina intellectio
3 eēt falsa. qđ est impossibile. P. ca que a deo
intelligunt cū assertōe dīctorioꝝ illa nccio
intelligunt vt multa intellecta. ⁊ nō vt vnuz
tm̄ intellectū. Illa pz. qz dīctoria pdicata n̄
pnt̄ intelligi eidē p̄tere fm̄ q̄ idē ē. Sz de
oꝝ creaturā itelligit vl̄ eē pductā vel eē pdu
cibilē. eētia ūo suā intelligit oīno eē nec pdu
ctā nec pducibilē. ḡ eētia suā ⁊ creaturam
nccio intelligit vt plura itellecta ⁊ nō vt vnū
4 tm̄. P. Si cognitio dei in solius sue eētie
intuicione sisset. et vltorius ad nihil aliud
se extenderet. tūc deus nec posset eē vltor ma
lor. nec p̄mator bonoz. qđ est p̄tra omnē ca
tholicā veritatē. Cōsequētia satis pz. qz om̄i
no sistēdo ī solius sue eētie simpliciſſimo in
tuitu cū abnegatōe oīs extēſionis sue cogniti
onis ad qđcūqz qđ nō est sua eētia. tūc nec
bonū nec malū creaturē vt creatura est appre
henderet. ⁊ p̄sequēs talium nec p̄mator eē
5 posset nec punitoz. P. malū nullū equiua
lens habet in deo. maxie loquēdo de malo cul
pe. qđ nec virtualiter nec formaliter p̄rinetur
in deo. Cū igit̄ deus cognoscat malū culpe cu
iuscūqz pctōnis. ḡ nō oīne quod deus cognō
scit de his q̄ sunt extra se cognoscat totaliter si
stēdo in illo emittit plus qz equiualeū sicut
tu ponis. cū nō solum deus cognoscat bonuz
sed etiā maluz. iuxta illud Prouerb. xv. In
omni loco oculi dñi p̄templant bonos ⁊ ma
los Rationes etiā sue nō concludūt. Qui
libet em̄ catholicus vt ego puto habet soluere
illas rationes. nec magis sunt p̄tra nos qz cō
tra istū qui facit eas. Nā tacēdo de illa termi
natione obiectiua. et solūmodo ponēdo q̄ de
us cognoscat creaturaz. nō minus procedūt
ille ratōes qz adiungēdo pdictā terminatōez

Ad p̄mū igit̄ dicendū q̄ minor est falsa.
Ad p̄bationē dico q̄ noticia qua de creatu
ras intelligit non mutat mutata creatura. q̄a
creatura nec mēsurat̄ nec causat̄. Ex sola igit̄
mutatione facta ī creatura nulla mutatiōe fa
cta in dei noticia deus eandē creaturā quā qñ
qz cognouit creabile ⁊ non creatā. nūc cognō
scit esse creatā. qua desinēte esse itēz cognoscat
ipsam esse creabile. ⁊ quādoqz fuisse creatam.
Etiā illa probatio est p̄tra illū doctozem.
qz ipse in distinctōe. xxxvi. q. i. articulo. ij. di
cit. q̄ sciētia nostra nec requirit q̄ res scita sit
in se. nec vt habeat eē in suis p̄ncipijs. quia

sciētia abstrahit tam ab esse actuali ipsius sci
bilis qz ab eē eius potenciali. Et sic sciētia nō
stra haberet maiorē stabilitatez qz noticia dei
si noticia dei ad res creatas quiscūqz secūda
rie terminata mutat ad mutatiōē rerū. sicut
assumit in p̄batione illius minoris. Ad se
cundū dicendū q̄ deū pfici creatura coeſigen
ter potest duplī intelligi. Uno modo q̄ deus
coeſigat creaturā q̄stum ad p̄prium esse ipsi
us creature. Alio modo q̄stum ad eē representa
tum seu q̄stuz ad esse cognitū. P̄mo modo
deus nō coeſigat creaturā. sed secundo mō nec
cessario coeſigat eaz. Eadē. n. necessitate qua
deus est p̄fectus omni p̄fectione. vt patz. v. me
taph. ipa eadē necessitate oīs creatura ē virtu
aliter p̄cta ⁊ origin aliter rep̄ntata in ipsa di
uina eētia. ⁊ nccio a deo cognita. Sicut igit̄
tur de⁹ ad eē suū diuinū puta ad hoc q̄ sit de
us coeſigat nccio p̄tinetiam oīs creature vel
formalē vel virtualē. sic ex p̄sequēti necessario
coeſigat determinatā noticiā omnis entitatis
ab ipso dñtis siue create siue creabilis. ideo
nō potest deus suā noticiā nō extēdere ad cre
aturā factam vel fiendā seu possibilē fieri. Et
quia eētia diuina nec est facta nec fiēda. nec
vnqz fuit possibilis fieri. ideo talis noticia dei
qua deus cognoscat p̄prie creaturam. aliquo
mō se extendit vltra diuinā eētia. nec sicut
om̄ino ibi. qz attingit alia saltē vt obiecta se
cūdana. Ad terciūz ddm̄ q̄ multi solēns
doctozes nō reputāt illud p̄sequēs eē impossi
bile. qz ipsi ponūt q̄ p̄tinuum sit p̄p̄tuz ex
indiuisibilibz. ⁊ illa ratio est vna de p̄tioribz
quas ipsi adducūt. Sed qz quasi omnes pe
ripatetici. quos ego sequor ī phia. vbi eoz di
cta fidei nō repugnāt. oppositū asserūt. ideo
rūdeo ad formā rationis negādo p̄sequētiā.
Ad p̄batōem dico q̄ nūqz oēs p̄tes cuiuscun
qz p̄tinui ponent̄ simul ī dei intuitu. qz sicut de
us nō p̄t̄ intelligere p̄tes motus tanqz entia
p̄manētia. qz de natura eaz est q̄ sint in qua
dam successione. sic deus nō p̄t̄ om̄s tales p̄
tes que successiue fiunt ex diuisione p̄tinui si
mul intēri. qz de natura taliū p̄tium est q̄ sp̄
sint in fieri. ⁊ vnqz in totali facto eē. vt patz p̄
Aristo. ⁊ omē. ij. phicoz. Nec ex hoc scia dei
ē ī aliquo imp̄fecta q̄ illud nō intelligit qđ n̄
ē intelligibile sicut nec potētia sua ex hoc ē im
p̄fecta. qz nō pducit illud qđ nō est pducibi
le puta dīctoria simul. Nec etiā pficit deus
in noticia ex hoc q̄ tales p̄tes noscat distincte
quas qñqz nouit indistincte. sicut nō profi
cit ex hoc q̄ nūc cognoscat aliquid eē creatum

Ad 2

Ad 3

in actū etiā i
no obiectū i suo
ra le nūc i yca e illa ep
i infirma qz qz p̄p̄t
oī ipm̄. sicut q̄ p̄p̄t
ā creaturā infirma qz
ip̄t. qđ est impossi
le docet. q̄ creaturā
terminatā intuitu
p̄p̄t. i eētia diuina
mano cōis. Nō sicut
ideret creaturas p̄ p̄
Nā tncōs circū
ā similitudinē videt
u dīuīdētis ip̄t
⁊ intelligēdo ad int
intellecū. ⁊ int
q̄ deus intelligit creaturā
oī q̄ deus intelligit creaturā
intellecū q̄ intelligit
intuitu p̄ intellectu
Cōstat aut̄ q̄ res hūc
cilo. Nō q̄ hūc
lo. Imo nō est aliud
⁊ intelligit sui p̄p̄t
duo intuita scdm̄ dī
quo scdm̄ am̄. qz p̄
⁊ deus intelligit creaturā
scdm̄ sup̄ eētia. ⁊ p̄p̄t
id creaturas. qz p̄p̄t
creatura. qz hūc p̄p̄t
intellecū. ⁊ p̄p̄t
ōne intellectu. P̄mū
⁊ deus intelligit creaturā
terminat ad cōm̄. hūc
p̄p̄t. ⁊ hoc m̄
attingit om̄e dīuīdēt
q̄ aliq̄ multitudine mē
i nūc. creaturā vlt
ntia vt intellectu. hūc
imū intellectu. hūc
⁊ p̄p̄t. qz canōm̄
quidē. Om̄a om̄e p̄p̄t
at̄ sicut attingit eētia
nue. sic necesse ē q̄ p̄p̄t
attingat obiectiue. Sicut
ētia nature. ipse eētia
volūtatē. ⁊ oīm̄ eētia
em̄ pducitur. qz eētia
nē ⁊ volūtatē em̄ hūc
ligēs creaturā vlt
le ponit. aut̄ intelligit
ata hūc. aut̄ nō intelligit

infans. Et ista diuidit in duas ptes. Quia primo probat in deo no ee mala. Secdo ostēdit in deo nō modo esse bona. ibi. Et inde est. Prima in tres. Nam primo ostēdit mala nō esse in deo. Secūdo ostēdit q hoc nō obstan te omnia mala sunt cognita a deo. Et tercio innuit q aliquo modo aliter et aliter bona et mala sunt a deo cognita. Secūda ibi. Sed quomō a lumine. Tercia ibi. Apparet itaqz

Sequitur illa pars. Prōinde si diligēter Et diuiditur in duas ptes. Quia primo magister q sup̄ dixerat explanat r declarat. Secūdo dicta sua colligēdo recapitulat. ibi. In pmissis apertū est. Circa istam dist. xxxvi. quero hanc questionē.

Vtrum mala habeant ideam in deo. Et videt q sic. quia ea que deus cognoscit vidētur habere ideam in deo.

Nam idee nō solum ponūtur in deo ad operandū. sed etiam ad representandū. r psequis ad cognoscendū. Sed deus cognoscit mala nō solum pene. sed etiam culpe. Nam medicus debet cognoscere infirmoz vulnera. et in ter sentētiandoz delicta. Deus autē est penitentiū medicus r curator. ipse em̄ est verus sanitarianus qui in vulnera seminiū relicti infudit vinum r oleum. r est obstinator iudex r condemnator. ergo rē. Contra. illud qd de se est nō ens nō habet ideam ppriam i deo. quia omne quod habet ideam ppriam in deo est a deo producibile. r p consequē habet naturam entis. sed malū culpe nō habet ratōez entis. cum sit quedā pūatio. r pūatio de se est nō ens. vt patet. i. phisicoz. nec est producibile a deo. quia si deus produceret malū culpe tunc ipse peccaret. quod est impossibile.

Hic sunt quattuor vidēda. Primum vtz distince idee sint in deo. Secūdo vtrum in finite idee sint in deo. Tercio vtrū malum culpe habeat ideam in deo. Quarto dato q nō. videndum est quomodo deus cognoscit malū.

Quātuz ad primū

vtrum distince idee sint in deo. ponam tres conclusiones. Prima est q idee i diuinis nō sunt distince ex natura rei. Secunda conclusio est q nō sunt distince p actum intellectus creati. Tercia est q sunt distince p actum intellectus diuini. Primā pbo sic. Si em̄ idee distinguerētur formaliter r ex natura rei i mente diuina. aut distinguerēt vt

absoluta. aut vt respectiua. sed nec sic nec sic. vt pbat. g. rē. Maior patet p sufficientē diuisionē. Minorē pbo qz tum ad ambas suas pres. Primo quo ad primā. qz sicut se habet entitas ad ens. seu materialitas ad materiā. sic formalitas ad formā. sicut ergo nō possunt esse distince entitates nisi sint distince entia. nec distince materialitates nisi sint distince materie. sic nec distince absolute formalitates ex natura rei nisi sint distince formalitates absolute. qz impossibile ē ponere i diuis. g. rē. Ista minor etiam potest pbari p omnia que dixi distin. vi. contra formalitates. et per tres rationes quibz qōne prima pcedēti probauit sedam pte tercie conclusiois. Sed alterā pte istius minoris pbo sic. Si idee i diuina eētia intrinsece ex natura rei dicerēt distinctas relatōes. sequerētur tria incōueniētia. Primum est. q deus infinitis realibus relationibz referretur ad creaturam. quia infinite sūt idee in deo. vt infra patebit. quarum qualibet deus refert ad creaturam vel conceptā vt creata est vel vt creabilis est. falsitas r sequēt. patet distinctione. xxx. conclusioe. i. articulo. ij.

Secundū incōueniens est q aliqua res q idēce idēz est quod deus nō erit naturaliter prior creatura. qz vt p3 i pdicamētis relatiua sunt simul natura siue naturali intelligētia. g. relatio quā dicit idea. r relatio quā dicit idea tū simul sūt natura. sed relatio quā dicit idea si ē entitas real. tūc nō cōio ē idēce idē deo. qā omne qd ē in deo ē idē deo. relatio autē quam dicitur ideatū est vera creatura cū fundet i creatura. g. rē. Tercū incōueniens est. q res que ē penitus idēce idē qd deus nullā haberet causalitatem sup̄ predictā realitatē relationis se tenētis ex parte creature. que tamē est vera creatura. quia sū Ansel. monologion. ca. ij. nulla relatio est cā relationis sibi opposite. 2 quicqd pfectionis est deo attribuendū ē. cuz ipse sit solus illimitate pfectionis. Sed distincta cognoscere vno formali pncipio ex natura rei formaliter indistincto pfectius ē qz cognoscere distincta pncipijs ex natura rei formaliter distinctis. Maior p3. Minorē pbo qz vniuersaliter videm⁹ q i oibz rebz cognituis quāto res ē nobilior r pfectior. tāto paucioribz pncipijs plura distincta cognoscit. Un̄ etiā i ipsis angelis vt patebit in li. ij. qn̄to angelus est pfectior. tanto paucioribz speciebus indiget cognoscēdo. Lum ergo deus infinite sit pfectionis. ergo in illo quod sibi ē ratio omnia cognoscēdi nulla penitus cadit

distinctio ex natura rei. Cū igitur idee sint prin-
 cipia cognoscēdi quibus deus cognoscit crea-
 turas. ut infra patebit. ergo nō poterūt in deo
 3 eē distincte ex natura rei. P. si idee que sūt
 creatorū z creabilium representatiue essent in di-
 uina eētia distincte ex natura rei tūc omnes
 beati eque plura viderēt in diuina eētia. z p
 sequens nulla posset fieri diuina reuelatio.
 cuius oppositū patet i sacra scriptura. Ange-
 lus em regni psaz restitit angelo populi isrlī
 tici q̄stum ad liberationē huius populi. ut scri-
 bit Dān. x. ca. quod nō fecisset si in diuina es-
 sentia vidisset populū tali tēpe liberandum.
 Etiam dicit brūs Dyoni. q̄ angeli superiores
 purgant z illumināt inferiores. Cōsequētiāz
 probō. q̄ q̄cquid i aliqua natura ex natura rei
 antrīnsece seu naturalr ē distinctū. hoc videt
 ab eo q̄ videt illā naturam. Propter hoc em
 impossibile ē videre diuinā eētiā q̄n disti-
 cte videant diuīe p̄sone. q̄ p̄sonaz distinctio ē
 intrīseca sine omī ad extra p̄p̄tōe independē
 4 ab omī actu ratiōis. P. illud quod ē p̄mūz
 i genere intelligibiliū est ex natura rei forma
 liter vnū z indistinctū. eētia diuina ē h̄mōi
 ut de se patet. ergo zc. Maiorē probō. quia p̄
 mū est mensura ceteroz. ut patet. x. metaph.
 z p̄ sequens debet esse maxime simplex et in-
 diuisūz. ut patet ibidē. Propter qd̄ ait cōmē
 ta. x. metaph. q̄ vnitas illius quod est mensura
 ceteroz sui generis est talis q̄ nō est diuisibi-
 lis neq̄ fm locū. neq̄ fm formā. neq̄ fm co-
 gnitōem. P. illud idē p̄bari p̄t q̄ plūmis
 5 scōz auctibz. Dicit em Ansel. de p̄cessiōe spi-
 ritus s̄cti. c. iij. q̄ oīa i diuis sūt idē vbi nō ob-
 niat ratiōis oppositio. s̄z vna idea nō oppo-
 nit alteri idee relatiue. Et Dām. ait. q̄ oīa
 q̄ sunt in diuis sūt vnū. p̄ter ingeneratōem.
 generatōem z p̄cessiōz. Sed qd̄ isti opi-
 niois s̄nū tenētes arguūt p̄ sua positōe sic.
 Rō cognoscēdi p̄cedit actū cognoscēdi. q̄
 distincta ratiō distinctā cognoscēs. Cū ḡ de
 eodē actu quo cognoscit se cognoscit distin-
 cte oīa alia a se. igit̄ an̄ omnē actum intelligē-
 di p̄cedūt i deo distincte ratiōes cognoscēdi
 creaturas quas ideas vocamus. z p̄ sequēs
 erūt distincte intrīsece z ex natura rei. P.
 2 assimilatio cognoscētis ad cognitū p̄cedit in
 ipso intellectu naturaliter actū cognoscēdi. q̄
 intellectus nō cognoscit nisi sit cognito assi-
 milatus. cū oīs cognitio fiat p̄ assimilatiōem.
 ut patet. i. de aīa. sed idee in mente diuina sūt
 quedam assimilatiōes quibus distincte deus
 cognoscit ea q̄ sūt extra eū. ergo talium assi-

Opi. d for
malitatibz

milatiōnū distinctio p̄cedit actūz intelligēdi
 quo illa cognoscunt distincte. P. illa que
 3 p̄sequunt diuinā eētiā ex natura eētie non
 p̄sequunt eā ex aliq̄ comparatōe facta p̄ intelle-
 ctū. q̄ sicut eētia nō est p̄ intellectū. sic nec il-
 lud quod naturaliter p̄sequit essentiā. Sed
 ista distincta exemplaria cōsequunt eētiā
 ex natura eētie. q̄ q̄cquid est in p̄sona diuina
 aut p̄uenit sibi p̄ eētiā. aut p̄ relatiōem. eo
 q̄ i p̄sona diuina nō possumus plura dare q̄
 eētiā z relatiōez. Sed idee siue rōnes rez re-
 p̄ntatiue sūt i qualibet diuina p̄sona. q̄ q̄li-
 bet diuina p̄sona cognoscit distincte oīa z nō
 p̄ p̄p̄rietatē relatiuā. nā q̄cquid p̄uenit p̄so-
 ne rōe p̄p̄rietatis relatiue nō ē cōe tribz. igit̄ p̄
 dicte rōes p̄ueniūt p̄sone rōe eētie. et p̄ s̄nū
 fm n̄m modū intelligēdi p̄sequūt naturā di-
 uinā naturalr. z nō in nascūt p̄ actū cuiuscūq̄
 q̄ intellectus siue sit creatus siue increatus. Jō
 qd̄ā illoz p̄cludūt q̄ ille forme an̄ oēm actūz
 intelligēdi sūt distincte i eētia diuina tāq̄ i
 speculo clarissimo oīm factibilīz rep̄ntatiō
 z exemplificatiō. P. si ille idee eētiā disti-
 4 cte p̄ actūz intellectus cōcipiētis eētiā di-
 uinā imitabilē a distinctis rebus extra. tūc
 necessario essent ab intellectu formate. p̄sequēs
 est falsum. q̄ ait Aug. lxxxiij. q̄ōnū. q. xvi.
 q̄ idee sūt ratiōes rez stabiles atq̄ immuta-
 biles. que et ipse formate nō sūt. ac p̄ h̄c rā-
 ne sūt. P. si idee nō distincte ḡerūt ex na-
 5 tura rei. aut distinguūt p̄ intellectum crea-
 tum. aut increatum. Nō p̄mo mō. quia cū
 idee sūt eterne vt iam patuit p̄ Aug. sequere
 tur q̄ distinctio p̄cederet suum principiū di-
 stinctiū. Nec scdo mō. q̄ illud qd̄ in nascit
 p̄ actū intellectus diuini est in sola p̄sona ver-
 bi. idee aut sūt i qualibet p̄sona diuina. cuz
 omīs p̄sone sūt vnū principiū creature. ut ait
 Aug. v. de trini. ca. xvi. P. eētia diuina vt
 6 naturaliter obijcit intellectui diuio. aut rep̄-
 sentat sibi omē intelligibile sub omī modo p̄-
 fecte intelligibilitatis. aut nō. Si sic. tūc ha-
 bet p̄positū. q̄ sicut p̄fectioris intelligibilita-
 tis ē ex p̄te intellectus distincte intelligere. ita p̄-
 fectioris intelligibilitatis ē ex p̄te obiecti disticte
 rep̄ntare. Si nō. tūc eētia diuina ē i fine in-
 telligibilitatis. cū nō possit rep̄ntare oē intelligibi-
 le sub oī mō p̄fecte intelligibilitatis. S̄z istā
 opiniōz ego male intelligo. Qz vbiq̄q̄ ponit
 distinctio q̄ ē maior distinctiōe mīma. ibi vt mi-
 hi apparet n̄ p̄ saluari sūma vnitas. s̄z distin-
 ctiō formal̄ ex natura rei ē maior distinctiōe mi-
 ma. ḡ si ponit i diuina eētia. ipa nō erit sūme

Contra opi
nionē.

vna. qd e p hōs r theologos. Minorē pto
 qz illa distinctio ē maior mima distinctio ē q est
 maxie distinctioi ppinqoz. s3 distinctio ex na
 tura rei ē hōi. qz illa distinctio ē maxie disti
 ctioi ppinqoz q ē reali distinctioi vicinior. nā
 real distinctio ē maxia distinctio. s3 distinctio ex
 natura rei ē ppinqoz reali distinctioi q3 disti
 ctio rōis. Nā mediū est ppinquū extremo q3
 extremū extremo. distinctio aut ex natura rei
 etiā fm istos ē media inter distinctōz reale r
 distinctōz rōis. qz ipa ē mior distinctio reali. r ē
 maior distinctio rōis. Etiā maior p3. qz vni
 qd q3 q3tū vadit ad distinctōz tm̄ recedit ab vni
 tate. Nā vt ait Boetius. i. de tri. c. i. pncipiuz
 plitatis ē alteritas. Ad p̄mū igit ddm ad
 maiorē q rō cognōcēdi nō pcedit actuz cogno
 scēdi. nisi apud talē intellectū cui rō cogno
 scēdi differt ab actu cognōscēdi. qd simplr fal
 sū ē i diuis. Vel pōt dici q maior nō ē vera
 nisi de rōe illa q causat actū. nō aut de rōe que
 terminat actū. Nā terminās vt terminat nō p
 cedit illud qd terminat. Rō nō idealis nō h3
 rōem cause respectu actū intellectū diuini. s3 so
 lū se h3 i rōe terminātis. Posset etiā dici q
 maior solū ē vera de rōe obiecti p̄marū. nō
 aut de ratione cognōscēdi obiectū scōarum.

Solutio
Ad 1
 Ad scdm p3 p iā dicta. Vel ddm q ma
 ior nō est vera nisi de intellectu q de se ē in po
 rētia ad intelligenduz. qz tal intellectū nō pōt
 distincta disticte cognoscere nisi p̄us silitudi
 ne talū distinctoz actiue. intellectū aut diui
 nus ē pur actus. Ad terciū nego minorē.
 ad pbationē cū d3 qd ē i psona diuina. aut
 puenit ei p essentia. aut p p̄prietatē. dico q si
 ly quicqd stat p re vel p modo reali. tunc illa
 ppositio vera est. Si aut stat p ratione vl p
 eo qd dicit tm̄ aliquid rōis. tūc nō ē vera.
 quia talia pueniūt p̄sone p actū intellectū di
 uini. vt infra patebit. Et sic ē in pposito. Vel
 potest dici q ille rationes ideales pueniūt p
 sone p eēntiam originaliter. r p intellectū for
 maliter r actualiter. qz originaliter ex virtua
 li p̄tinentia diuine eēntie puenit q intellectū di
 uinū actualiter hōi diuersas rōes circa ipaz
 p̄cipit. Et cū ille addit q sint i diuina eēn
 tia vt i speculo clarissimo. dico q vez est origi
 naliter. nō aut formaliter ex natura rei distin
 ctē. vt infra magis patebit. Ad quartū di
 cendū q ideas esse formatas potest duplr in
 telligi. Uno mō effectiue r productiue. Alio
 mō cōceptiue seu exp̄siue. Primo mō negat
 Aug. ideas eē formatas. nō autē scdo modo.
Ad 5
 sicut p3 p verba Aug. ibidē. Ad qntū di

cēdū q distinguunt p intellectū diuinū. Ad
 pbationē ddm q quis illud qd innascit i di
 uis pductiue p actū intellectū sit i sola psona
 verbi. tm̄ illud qd innascit p actum intellectū
 exp̄siue pōt eē in omnibus tribus. Exprimere
 em̄ in plus se habet q3 pducere. Omne em̄ i p
 ductū potest dici exp̄sum. nō tamē omne ex
 pressum est productū. nam nihil potest pro
 ducere seipm. q3uis aliqd possit exprimere se
 ipsum. Ad sextū dicendū q eēntia diuina
 obijct intellectū diuino sub omni mō pfecte
 intelligibilitatis originaliter distincte. nō hoc
 men distincte formaliter ex natura rei. qz hoc
 derogaret sue simplicitati r vnitati. Et cū di
 cit q sicut pfectioris intelligibilitatis est ex p
 te intellectus omnia distincte intelligere. sic
 rē. nego similitudinē. qz cū de naturali pfecti
 one diuine eēntie sit omnia vnitissime p̄tine
 re. ideo maioris pfectionis est ex pte eēntie et
 pfectioris intelligibilitatis distincte vnitite re
 p̄sentare ex natura rei intrinsece. q3 disticte di
 stinctione se tenēte ex pte eēntie. Sed qz intel
 lectus vt intellectus ex sui natura hoc habet.
 q adunata pōt distinguere r distincta vnire.
 vt ait p̄mētator. xij. metaph. ideo pfectōnis ē
 ex parte intellectus q possit distincte intelli
 gere ea que fm se sunt formaliter et ex natura
 rei indistincta in obiecto intellecto. Forte
 dicit aliquis q ex his sequit q aliquid sit ap
 p̄hensiuē vel exp̄siue in intellectu quod nō ē
 representatiue in eēntia. Rēdeo q exp̄dictis
 non sequit q aliquid app̄hensiuē sit i intelle
 ctu quod nō sit representatiue in eēntia. sed bñ
 sequitur q idem est in eēntia r i intellectu. ali
 ter tamē r aliter. quia i eēntia est modo eēntie
 vnitissime. sed i intellectu est modo competē
 ti intellectui penes intellectus pfectionē. s. ex
 pressiuē r distinctiue. nec tamē ex hoc intelle
 ctus differt ab eēntia nisi sicut vna res aliter
 r aliter considerata. Secūdo dico q idee
 nō distinguūt p actū intellectus creati. Quia
 distinguēs nō ē posterius distincto p ipsuz.
 sed vt supra patuit p Aug. idee sunt eterne.
 omnis autē intellectus creatus est temporalis.
 cum ergo omne tempale sit posterius eterno
 ergo rē. P. illa que in deo ab eterno viuūt
 nō dependent ab intellectu nostro. sed idee in
 deo ab eterno viuūt. Maior patet. Minorē
 ponit Aug. in questionibus ad Prosum. q.
 xxvij. vbi tractans illud Johis. i. quod factū
 est in ipso vita erat. sic ait. Omnia ergo que fa
 cta sunt r vitam nō habent. in ipso dei verbo
 vita sunt. Et paucis interpositis addit. U
 v 3

Ad 6

Instantia

Solutio

Loco 2

1

2

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

p se z simplr esse vbiqz sic se habet ad ipm de
um. Maior patet p Porphiriū. Maior no
ta est ex pcedētibz. Contra tamē illā muno
rē posset argui. Et primo qd eē vbiqz nō sit p/
prium dei. ex eo qd sibi soli conueniat. quia si
esset soluminodo vnus homo. tunc ania hu/
mana esset vbiqz. cum sit tota in toto corpore
quod viuificat. z tota in qualibet eius parte.

2 P. fm phm vniuersalia sunt vbiqz z semp
3 ergo nō solum deus P. vbiqz eē corpus
ibi necessario est materia. sed in omni loco est
corpus. quia nō est dare vacuū. vt patet. iij.
phiscor. ergo in omi loco ē materia. z p oīs
4 materia est vbiqz. z nō solū deus. P. illud
quod nō uenit deo ab eterno nō uenit sibi
semp. sed esse vbiqz nō cōuenit deo ab eterno.

solutio. Rūdeo ad
Ad 1 primuz qd ex hoc nō sequit qd aia p se z simplr
eēt vbiqz. sed solū p accidēs. puta illo casu po
sito. Ad scđz ddm qd vliā nō dicunt eē vbi
qz positiue. sed p uatiue. qz nulqz p se sunt. In
qz tūc em vliā sunt: tūc abstrahūt a p ditioni
bus in diuidualibus qd sunt hic z nūc. z p se
qdēs abstrahūt ab vbi z a loco. Ad terciū
ddm qd i omi loco ē materia p accidēs i qd eē cor
pus de pdicamēto sube. qd addo p rāto. qz i
loco vbi sunt accidētia sacri altaris nō ē mate
ria. qz in tali loco localiter et occupatiue nō ē
corpus de pdicamento sube. sed tūmodo cor
pus de pdicamēto quātitatis. Et nā nō ē sim/
plr eadē materia i diuisis locis. s; ē alia z alia
partio materie. sed idē dē in oi loco Ad qd
tū ddm. qd dū eē vbiqz ē dū eē i omibz rebus
ita qd nulla res sit i qua dē nō sit. z ido deus
ab eterno fuit vbiqz cū erat in seipō. quia nul
la res erat nisi ipse solus. In alijs rebus deus
cepit esse in tempe nō per mutationez sui. sed
per mutationē rez. Sic etiam res fuerunt in
deō ab eterno. nō stabilitate rerum fm se. sed
stabilitate z entitate dei. quia omē quod est i
aliquo est i eo fm modū eius in quo est. et iō
res sunt i deo eternaliter. z deus est in rebus tē
poraliter. cum res mensurent tpe. deus autēz
eternitate.

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad 12

Ad 13

Ad 14

Ad 15

Ad 16

Ad 17

Ad 18

loco p suam quātitatem. sed virtus angeli nō
quōcunqz accepta. sed p comparationē ad ob/
iectum z opationē est quantitas angeli. ergo
angelus potest dici vere esse in aliquo loco vl
corpore fm qd p opatōem suam virtutē suaz ve
re z realiter applicat circa talem locum. Mai
nor declaratur. Nam virtus nō dicit quanti
tas in ordine ad substantiā. nam vt sic dicit
qualitas z bona dispositio habentis. nam vir
tus est que habentes p ficit. ergo esse qz tūc ei
competet vt dicitū est. s. in ordine ad obiectuz
sue fm opatōem circa obiectū. Maior patz
p Auicēnā in sufficiētia sua. P. istius intē
tionis videt esse Damaf. li. i. ca. xvi. Dicit em
q angelus ibi est vbi opatur. P. illud cui
ius virtus est finita z limitata necessario loco
diffinit. z p cōsequēs diffinitue est i loco. sed
virtus angeli ē finita z limitata. qz c. maior pz.
Nā sicut deus ex hoc ē vbiqz. qz sue virtutis
quātitas est infinita. sic aliqd erit i loco deter
miato. qz eius virtus ē finita z determinata. z ido
angelus loco diffinit. cū ei virtus sit certa mensu
ra determinata z diffinita. Sed illā opi
nionē. quidā arguūt directe. quidā indirecte

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

Contra egi.

Quantus ad secun

dū principale. vtz angelus sit in loco. ponaz
tres p dusiones. Prima qd angelus est i lo
co. Secunda qd vnus angelus nō potest
esse in pluribus locis. Tercia qd angelus mo
uetur de loco ad locum. Cōclusionē p mā
probat doctor nosser sic. Unumquodqz est i

1

2

3

4

5

6

puz respectu stāte eodē fundamēto multipli-
 catis solū termis multiplicant si litudines. si
 tus aut nō dicit puz respectū. nā oīa sex pnci-
 pia dicit rē absolutā. q̄uis illā dicat cū pno-
 tatōe respectus siue sub respectu. Sedaz r
 tertiā pbatōnē pcedo. eo q̄ nō arguant de na-
 tura rei sed de potētia dei. Qui tñ ēēt oppo-
 site opinionis ille diceret ad scdām pbatōem
 q̄ nō est simile. qz virtute diuina sine p̄tradi-
 ctione potest tolli a dimensionibz corpis eaz
 effectus extrinsecus qui ē resistere alijs dime-
 sionibus. rōne cui? resistētie vnū corpus nō
 comparat̄ alter in eodē situ. Sed vnū r̄ idēz
 corpus eodē modo. s. localiter circūscriptiue
 ēē hic r̄ alibi implicaret p̄tradictionē. qz esset
 hic r̄ nō ēēt hic. Nā quod hoc loco circūscri-
 bit̄. alibi nō potest circūscribi. Ad terti-
 am pbatōnē diceret q̄ deus nec mediāte cō-
 uersione nec sine p̄uersione corpus suuz facit
 ēē simul i diuersis locis circūscriptiue fm eal-
 dem dimēsiōes. ergo rē. Tercio dico q̄ an-
 gelus mouet localiter. Quia oē qd̄ mutat lo-
 cū mouet localiter. sed angelus mutat locuz. vt
 p̄z p̄ Dama. li. ij. c. ij. P̄. aīa separata mouet
 localiter. ḡ r̄ angelus. Cōsequētia p̄z. nā cuz
 angelus sit p̄fectū suppositū. nō apparet qua-
 re sibi magis repugnet moueri q̄ an ime que
 nō habet rationē p̄fecti suppositi q̄ diu sepa-
 ra est a corpe. Antecedēs pater. Nā articulus
 fidei dicit animā ch̄risti r̄scēdusse ad inferos
 Sed forte dicit̄. q̄ si angelus mouet. tūc
 habet materiā prem sui. p̄ntia p̄z. ij. metaph.
 vbi d̄z q̄ in om̄i re mota op̄ret imaginari ma-
 teriā. Itē si mouet tūc habebit p̄tē r̄ p̄tē. qz
 vi. phisicor̄ p̄bat. q̄ om̄e qd̄ mouet p̄rim ē in
 termino a q̄. r̄ p̄rim i termino ad quē. R. q̄
 isti duo textus Arist. de bēt intelligit̄ de eo qd̄
 sic mouet qd̄ se spacio sup̄ q̄ mouet p̄mēsurat
 nō aut̄ de alijs. Sz vtz angelus mouet i tpe
 vel i instāti satis difficile ē videre. Sequi-
 do tñ dicta doctoris n̄ri opozz nos dicere q̄
 motus angeli fiat i tpe. Quia i quacūqz acti-
 one ē successio illa aliquo mō tēpe mensurat̄.
 sed tā i actōibz immanētibz q̄ i actōibz trāse-
 untibz ipsius angeli ē successio. Angelus. n.
 nō simul intelligit̄ q̄cūqz intelligit. nec simul
 informat̄ suus intellectus pluribz speciebus
 r̄ ideo licet angelus nō intelligat cū discursu.
 est tamē quedā successio in suis intellectōibz.
 Et sicut p̄ cognitōes. sic etiam p̄ affectiones
 mutat. Unde penes hmōi actōes Aug. viij.
 sup̄ Gen. ad lram dicit̄ angelū moueri p̄ tē-
 pora. Et sicut in actionibus angeli transcurribz

est successio. qz nō simul opatur in om̄ia cor-
 pora circa q̄ potest opari. Et vt patet in p̄ce-
 dentibus ex hoc q̄ opat̄ circa aliquod corpus
 dicit̄ ēē in loco. ergo ex successione talū ope-
 rationū ipse dicit̄ moueri localiter. vt p̄z p̄ Am-
 brosiū r̄ Bedā in lra istius distinctionis.
 Aduertendū tamē p̄pter aliq̄ dicta Aug.
 q̄ oīs successio reducit ad mēsurā t̄palē. r̄ q̄a
 in motu angeli immediate at̄cedit aliqua suc-
 cessio puta successio opationū. r̄ mediāte illa
 rum opationū successione at̄cedit variatio si-
 ue successio localis. r̄ ideo motus ille magis
 p̄p̄rie dicit̄ motus p̄ tpa q̄ p̄ loca. Inde for-
 te motus Aug. viij. sup̄ Gen. ad lram negat
 simplr̄ spūalem creaturaz moueri p̄ loca. affe-
 rēs eam mutari p̄ tpa. Sed p̄trariuz istū
 tenētēs dicit̄ angelū moueri i instāti. Quia
 maioris p̄tutis ē substātia spūalis q̄ res cor-
 poralis. sed solū multiplicat̄ radios suos ab ori-
 ente in occidēs i instāti. vt p̄z. ij. de ania. ergo
 rē. P̄. si mouet̄ in tēpe. tūc eque velociter
 mouet̄ corpus r̄ angelus. falsitas p̄ntis p̄z.
 qz sp̄ suba spūalis vigorosior est corpali. p̄ba-
 tur p̄ntia. qz deus p̄t facere corpus quod i
 grauitate vl̄ leuitate t̄m̄ excedit illud corpus
 quod mouet̄ in tpe cū angelo quātū tps̄ men-
 surās motū corpis excedit ips̄ mēsurans mo-
 tuz ipsius angeli. r̄ p̄ntis illud corpus a deo
 factū mouet̄ eodē tpe eque velociter cū ange-
 lo. P̄. ania intellectiua mouet̄ i instāti. ḡ r̄
 angelus. p̄ntia p̄z. antecedēs p̄bat. nā i illa du-
 ratōe q̄ corrumpit̄ r̄ mouet̄ hō nō manet aīa i
 corpe. als̄ simul moreret̄ r̄ viueret. sed corru-
 ptio homis ē i instāti. ḡ i instāti mouet̄ extra
 corpus. Sed p̄tra illā opinionē arguit̄ a
 quibusdā sic. Illud quod agit̄ i instāti non
 p̄us agit̄ i vna pte q̄ in alia. sed angelus non
 potest sic agere quin prius agat̄ in vna par-
 te q̄ in alia. ergo rē. P̄. omnis mutatio
 indiuisibilis est terminus alicuius moueri.
 vt dicit̄. v. phisicor̄. ḡ nec ē q̄ angelus pu-
 us habeat vey motū q̄ tpe mēsurat̄ q̄ muta-
 tū ēē. P̄. sicut se habet p̄ctus ad lineā. sic
 in stās ad tps̄. ergo p̄mutatim sicut se bz p̄-
 ctus ad instās sic lineā ad tps̄. sed p̄ctus non
 p̄t ab aliqua creatura p̄trāsi i minori q̄ in
 instāti. ḡ a nulla creatura p̄t p̄trāsi lineā i
 minori q̄ i tpe. P̄. angelus nec mouet̄ dū
 est i termino a quo. qz nō dum ē motus i cho-
 atus. nec dū ē termino ad quē. qz tūc cessauit
 motus. r̄ p̄ntis op̄ret q̄ moueat̄ i medio. igit̄
 si in eodē instāti ēēt i ipso medio r̄ in ipso ter-
 mino ad quē. tūc angelus simul moueret̄ r̄

Ad 2 et 3.

Ecdo 3

Instantia 1

Solutio

Opi. egi. q angelus mouetur i tpe.

Opi. q̄i
stāt̄ moue-
tur angēl.

Cōtra opi
monē.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

5 quiesceret. quod est contradictio. g. rē. P. aia
 sepata nō mouet i instāti. ergo nec angelus.
 sequētia patet. quia nō maioris velocitatis
 est angelus q̄ aia sepata. pbat̄ aīcedēs. q̄ si
 aia sepata moueret i instāti. tūc minoris fortu
 tis eēt in corpe glōrificato q̄ sine tali corpe
 cum i tali corpe nō possit moueri in instāti.

6 P. si angelus moueret i instāti. tūc rē nō
 posset tota virtute sua angelū velocius moue
 re q̄ ipse angelus moueat seipm. cū nulla mē
 sura breuior sit instāti. sed falsitas sequētis
 patz. q̄ idēz mobile velocius mouet virtute

7 infinita q̄ virtute finita. P. si angelus mo
 ueret i instāti. tūc simul eēt i duobus loc. q̄ a
 simul eēt i medio et i termino. Sed licz conclu
 sio sit vera. rātes tñ ille q̄uis sunt magne ap
 parētē. tñ nō cludūt. Ad primū igit̄ di
 cēdū. q̄ q̄uis agēs creatū p̄us natura agat i
 vnā ptem q̄ i aliam. nō tñ oportet q̄ p̄us du/
 ratōe agat i vnā ptem q̄ i alia. Ad scōz di
 cēdū q̄ illa ppositio Aristō. apud fideles nō
 ē vera vlr. Nā i pmo instāti quo sol fuit crea
 tus potuit illuminare. r tñ illā mutatōem illu
 minatōis nō p̄cessit aliqd̄ moueri. Ad ter
 ciū dōz q̄ p̄portio p̄mutata nō tenet nisi fiat
 p̄nes aliqd̄ intranscū. Tñ q̄ eēt de genere per/
 manētū ē de natura p̄cti. sicut esse de genere
 fluētū ē de natura intranea ipsius instātis. ḡ
 si i minor p̄portiois p̄mutate diceret. sed sic
 se habet p̄ctus ad instās q̄ p̄ctus ē quid p
 manēs. r instās ē q̄d fluēs. bñ cluderet. ḡ li
 nea est quid pmanēs. r tempus ē quid fluēs.
 sed p̄statio p̄cti vel lineae est quid extrinse
 cū ab eis. ideo nihil cluditur. Tñ sicut nō
 sequit. p̄ctus nō potest bis signari i eodē in
 stāti. ḡ linea nō pot̄ bis signari in eodem tpe.
 q̄ talis compatio est ad extrinseca. sic i p̄posi
 to rē. Ad quartū posset dici q̄ angelus in
 pmo signo vel instāti cū ē i termino ad quem.
 nō p̄pue dicit̄ quiescere. sed dicit̄ mutar̄ esse.
 r ideo nō sequit̄ q̄ simul moueat et q̄scat. q̄
 uis bñ sequat̄ q̄ simul mouet et mutatus est.
 r illud est p̄mune om̄ibz instātaneis. puta q̄
 simul mouent̄ r mutata sūt. Aer em̄ simul il
 luminat̄ r illuminatus est. Ad q̄ntū pot̄ ne
 gari p̄ntia. q̄ virtus aie naturalr loq̄ndo est
 minor q̄ p̄tus angeli. Dato etiā q̄ aia sepata
 moueret i instāti diceret aduersari q̄ nō ē in/
 conueniēs q̄ iūcta corpi q̄uis cūq̄ glōrificato
 moueat i tpe. q̄ iūcta corpi naturalr sequit̄
 leges corpis. nec hoc cedit ad imp̄fectōz aie.
 cuz vt sic sit sibi naturale q̄ mouet i tpe. dum
 scz est iūcta corpi. Ad sextū aduersariūz

negaret p̄ntiaz. q̄ in eodē instāti ipse diceret
 esse plura signa. et i breuiori q̄ i instāti posset
 deus mouere angelū p̄nta i vno signo. Pos
 set etiam dici q̄ eodē modo posset argui q̄ rē
 us nō posset citius aerez illuminare q̄ sol. cū
 sol illuminet eū i instanti. Et iō oportet nos
 dicere q̄ deus nūq̄ agit toto suo impetu actū
 suū. Natura igit̄ q̄ agit toto suo impetu actū
 suū q̄uis q̄nq̄z principiet in mima durati
 one. r q̄uis h̄mōi natura attingat equalitatē
 velocitatis qua deus eūdem effectū principia
 ret. multis tamē infinitis alijs modis natū
 ra potest deficere a virtute diuina respectu eius/
 dem effectus. Ad septimū diceret aduersa
 rius q̄ q̄uis impossibile sit aliqd̄ eē simul in
 duobus locis māsiue r pmanēt. tñ nō ē im
 possibile idē eē i duobus locz trāsiue siue in
 stabili r trāsiue. Ad ea tñ q̄ sunt idu
 cta d̄ doctore ipsemet m̄det hac distinctōne.

Ad primū dicit q̄ nō ē sile. q̄ lux nō mo
 uet p̄ aere. sed sūt i aere p̄tinue generatōes lu
 cis. q̄ quidē cū instātaneē sint. licet vna aliaz
 p̄cedat ordine cālitatis r origis. s̄l tñ inducū
 tur i eodē instāti. Cū igit̄ eadē virt̄ angeli ap
 plicet̄ ad totū spaciū. eadez aut̄ spēs lucis nō
 trāsit totū spaciū. ideo q̄ si in nullo ead̄ p̄posi
 tū. Ad scōm negat̄ p̄ntia. Nā tps mensu
 rās motū angeli ē alterius rōis a tpe mēsurā
 te motū corpis. r ideo nō sunt ad inuicē p̄pa
 bilia. nec p̄ abbreviatōem vnus ad equalita
 tē alteri poterim̄ puenire. Ad terciū dōm
 q̄ sepatio aie vt ē quedā corruptio nō ē mor̄
 p̄pue sed mutatio. r ido i instanti poterit mē
 surari. Si aut̄ post morē hois maneret aia
 i corpe nō vt forma corpis s̄ vt motor. q̄d do
 ctor n̄ valde reputat̄ possibile. r postea sepa
 ret vt motor sepa a mobili. idē eēt iudiciū de
 aia r de angelo. q̄ vt sic ipsa aia vero motu a
 corpe separet̄. ita q̄ eēt signare vltimū instās
 quo eēt i tali corpe. r primū quo eēt extra tale
 corpus. r p̄ p̄ntis motus eius tpe cōcepto ista
 illa duo instātia mēsuraret̄.

Et per hoc etiaz ap

Quantuz ad quar

tū p̄ncipale. vtz natura v̄lis sit i loco. dōm q̄
 sicut natura v̄lis nō generat̄ p se. sed generat̄
 ad generatōem alteri. puta ad generatōz p̄ci
 culariū. vt ait auctor. vi. p̄ncipioz. sic etiā nō
 mouet p se. sed si sibi p̄p̄t̄ aliqd̄ moueri. hoc

Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6

Ad 7

Solutio
eoz q̄ sunt
p̄ Exgidiū.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Articls 3

Articls 4

Ad pnci-
pale argu-
mentum.

solummodo sibi competit ad motu alteri. s. ad
motu pnculariu. Ad pncipale argumetu
prz. Ad illud in pncipaliu dicendu q nulla
suba spualis est i loco circumscripu. sic in-
telligit Boetius.

Distinctio tricesima octava
z tricesimanona.

Nunc ad pro-

positu zc. Sic mgr facit copari
one scie dei ad res scitas. z conu-
so. Et diuidit i duas pres. Na pmo mgr in-
quiri vtz scia dei sit causa rez. Secdo vtrum
scia dei mutet ex mutatoe rez. distin. xxxix.
ibi. Preterea queri solet. Prima i duas. Na
primo mouet questione z ponit eius soluti-
one. Secudo ex illa solutoe mouet alia inci-
dente dubitatione. ibi. Ad hoc aut quod su-
pra dictu est. Prima in duas. Na pmo mo-
uet pdicta questione z pcedit circa ea opina-
tione ad vtraqz parte arguedo. Secudo deter-
minatiue veritate asseredo. ibi. Nam que vi-
detur repugnantiaz. Tunc sequit illa pars.
Preterea queri solet zc. que est principiu di-
stinctionis. xxxix. Et diuidit i tres pres. Na
primo magister pponit questione. Secudo
interponit suam responsione. Tercio oppo-
nit quorundam obiectione. Secunda ibi. Ad
quod dicimus. Tercia ibi. Dic opponitur.
Et hec in duas fm q contra duo dicta addu-
cit instantias seu obiectiones. Secunda ibi.
Et vero. Prima in tres. Nam primo magi-
stertangit hmoi obiectione. Secudo resp-
det fm pnciam intentione. Tercio respondet
fm aliorum opinionone. Secunda ibi. Ad qd
dicimus. Pot quide deus. Tercia ibi. Item
a quibusda zc. Sequit illa pars. Et vero
quod zc. Ubi pmo ex dictis bti Hieronymi
p quedam pdicta adducit instantia. Secun-
do hmoi dicta exponit iuxta rectam intelligen-
tiam. ibi. Ex tali itaqz. Circa istas distin-
ctiones quero.

Vtruz scia dei sit ca rez ad extra pdu-
ctaz. Et videt q no. qz mutabilis
effectus pcedit a mutabili ca. s. ois cre-
atura e mutabil z vanitati subiecta. scia vero
dei no e mutabil. g no poterit ee ca mutabili-
um creaturaz. Maior patz. qz effectus z ca
hnt analogia z pportione ad inuicem. vt patet
ij. phisicoru. Minor de se nota e. Contra.
Auer. vij. meth. aut. q scia nra causat a rebz. s.

scia dei e ca rez. Sic pmo videndum e de eo
qd qrit. Secdo vtz de? cognoscat futura co-
tingentia. z hoc qrit ad illa dist. xxxviij. Ter-
cio vtz deus possit scire infinita. Quarto
vtz dei puidencia se extendat ad omnia. et h
qritum ad dist. xxxix.

Quatuor ad primu

vtruz scia dei sit ca rez ad extra pductaz. ponā
duas conclusiones. Prima e q scia dei est ca
rez. Secunda q fm nostz modū intelligē-
di nō ē immediata ca rez. **P**rimū pbo sic. **L**oco 1
Artificis scia est ca eoz que ab artifice ordia-
te z sciētificē pducunt. sed deus ē artifex oim.
iuxta illud Sap. vij. omniū ē emāri fex oēs
habēs virtutē. omnia pspiciēs. z oia ordinate a
deo pducunt. vt patebit i li. ij. ergo scia dei est
causa rez omniū. **P**. omne quod est reali-
ter z formaliter idē quod creatrix eētia. hoc
est causa rerū. sed sciētia dei est hmoi. quia vt
superius sepius est pbatū. attributa diuina nec
realiter nec formaliter differūt a diuina essen-
tia. g zc. **C**onclusionē scdam pbo sic. Illud **L**oco 2
qd est tm ca sine qua nō ipsaz rez pductari
fm nrm modū intelligēdi nō est p se z immedi-
ata ca ipsaz rez. Sed sicut dicit mgr in lra.
pscia dei est ca rerum sine qua nō si sciētiar
tm ad noticiā referamus **P**. fm idē genus
causē nō pnt vnus effectus esse plures cause
p se z eque primo seu immediate. sed volunt-
tas dei ē pma z immediata ca oim. g nō scia.
Maior prz. Minorē ponit bti Aug. ij.
de tri. ca. iij. vbi ait. Diuina voluntas e sum-
ma ca oim. z nihil hic agitur visibiliter z sen-
sibiliter quod nō de interiori z inuisibili ac in-
telligibili aula summi impatoris aut iubeat
aut permittat. Et illa est etiā intērio docto-
ris nri q ait. qz in volēdo est qdā mo? anie
ad res. in sciēdo aut eōuerso est quidā mo-
rus rerum ad alam. Ideo scia fm q scia non
potest esse immediata causa rez. co q sciens p
sciam suaz respicit scita fm q sunt in ipso. sed
volens p voluntatē suam potest esse immedi-
ata causa rerum. qz p voluntatē suam tendit
ad res fm q habent esse in seipsis. Sed cō-
tra illud arguunt quidā sic. Actōe immanē
tenihil pōt extra pstitui. sed velle ē actio im-
manēs. z sibi scire. g nec volūtas nec scia dei p-
pue est ca rez. sed ipsa potētia dei vt dicitur est
causa rez. **P**. illud cui? act? transit in aliter
pōt eē immediata ca ei? vel rō pducedi ipm.
potētia est hmoi. quia. v. metaphice. dicit. q

Artis 1

Loco 1

Loco 2

Loco 1

Loco 2

Egidius

Contra

Quatuor ad
Egidius
Contra

3 potētia ē trāsmutatīua alteri q̄m q̄ alter. P̄ eū dē ordine obseruat aliq̄ fm n̄m modū in religēdi inter se vbi differūt sola ratione. quē obseruat realiter i his i quibz differūt realiter sed in nobis nec scia nec voluntas elicit actio nē immediate qua aliqd̄ p̄ducit. s; t̄m modo

olutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

ds 2

Lo clo

2

3

to 2

Sed illa nō concludūt. Quia deus habet ab eterno potētiā producēdi creaturā. at t̄m solummō tunc p̄duxit q̄n̄ eterna sua volūtas creaturam voluit esse productā. Ad p̄ mū igit̄ dicendū q̄ nō negamus diuinā potētiā. sed dicimus q̄ voluntas est p̄ se et p̄ma causa oīm productoz ad extra. cū potētia dei nihil p̄sequat̄ ad extra nisi fm b̄n̄placitū t̄ imperiū sue volūtatis. Ad secundū p̄z coram mō. Ad terciū dicēdū q̄ q̄uis potētia i nobis imēdiate elicit actū p̄ductiuū. t̄m q̄ i artificiat̄ hoc nō facit nisi ad impium volūtatis. ideo p̄ductio talis p̄ncipaliter attribuit volūtati. Iuxta qd̄ dr. vi. meth. P̄ncipiū artificiat̄ est volūtas. Et alibi. Artificiatū t̄ volūtas sunt idē. Sic i p̄posito t̄.

Ad q̄rtū ddm̄ q̄ talis forma arguēdi non magis p̄cludit de volūtate q̄ nos q̄s de potētia q̄ re. qz nō minus dei potētia ē eterna q̄s dei volūtas. Ad argumentū t̄m ddm̄ q̄ dei volūtas fuit ab eterno vt esset creatura in tempe. t̄ ideo q̄uis volūtas sit eterna. creatura tamen fuit t̄p̄aliter p̄ducta.

Quantūz ad secun

dum articulū. vtrum deus cognoscat futura contingētia. Dico primo q̄ deus certa sciētia cognouit futura contingētia ab eterno. Quia si nō. tunc nūc deus aut haberet rerū aliquarū ignorantia postq̄ producte sunt. aut aliquid suē sciētie p̄ euentuz rerum in esse accreuisset. Cōsequētia manifesta est. vtrūq̄ etiā confes quēz apparet impossibile. P̄ illud deus ab eterno cognouit cui⁹ ab eterno potuit eē causa. sed vñ iuscūsq̄z contingētis ab eterno potuit esse cā. ergo t̄. P̄. si nō. hoc eēt p̄tāto. qz eorū esse posset impediri. sed hoc nō obstat. Nā cū deus omnia illa impediētia cognoscat ab eterno. ideo de certo nouit vtrū talia futura eueniāt vel nō eueniant. Secūdo dico q̄ p̄dictā certitudine diuinescie nō tollitur contingētia a rebus p̄tingētibz. Nā cū sciētia

dei nō sit cā rerū nisi mediāte volūtate. vt patuit i. l. articulo. volūtas aut̄ dei nō vult necio q̄cūq̄ scit sed libere. t̄ p̄t̄ ea nō velle. loq̄ndo de his q̄ sūt extra ip̄m. q̄ scia dei vt est causa cū determineet ad effectū mediāte libera volūta. te nō imponit aliquā necitatem his q̄ futura sunt nisi ex p̄ditōne. puta supposito q̄ re⁹ vel sit ea sic vel sic euenire.

Quantūz ad terci

um articulū. vtz deus possit scire infinita. dīstingui p̄t̄. Quia vel q̄nt̄ d̄ infinito discreto vlt̄ continuo. P̄rio mō satis cōter p̄cedit q̄ de⁹ cognoscit infinita t̄ ab eterno cognuit. Qd̄ p̄bat sic. De ab eterno cognuit oīa q̄ actu fuerūt in eo. Sed vt ait p̄mē. xij. meth. oēs p̄portioēs t̄ forme q̄ i potētia sūt i p̄ma materia sūt actu i p̄mo motore. cū igit̄ materia sit i potētia ad infinitas formas saltē nūero. q̄ t̄. P̄. q̄cūq̄z p̄fecte cognoscit aliquā virtutē. p̄fecte cognoscit oīa ad q̄ hmōi virtus se p̄t̄ extēdere. s; de us suā p̄tutē p̄fecte cognoscit q̄ se extēdere potest ad infinita. q̄ t̄. P̄. ad idē facit auctas b. Aug. quā adduxi dist. xxxv. c. d. e. n. ij. i solutioe q̄nterōis. S; d̄m̄ istius quidā dōctor tenēs arguit sic. Qd̄ nō est nec eē potest hoc deus non cognoscit. infinitū discretuz est hmōi. Si em̄ possent esse discreta infinita. illa constituerent p̄tinuū infinitū magnitudine. quod impossibile est esse. qz cū virtus sequat̄ magnitudinē. sequeret q̄ p̄ter diuinā virtutē eēt virtus infinita. Itē forma sbalis illūma gitudinis eēt infinita fm p̄fectōz. S; illd̄ nō infringit p̄dictā p̄cedem. nec alr̄ optet n̄i. dere q̄z m̄lium ē supius dist. xxxv. P̄t̄ t̄m ne gari minor. Ad p̄batōz dico q̄ discreta p̄nt eē infinita q̄ t̄m nō eēt p̄tinua. sic sūt angeli et aīe. Etiā infinita p̄tinua possēt a deo p̄ducti successiue. q̄ q̄uis fm aliquos repugnet sil esse. nō t̄m repugnat q̄n̄ simul a deo possēt cognosci. Nā repugnātia quā habēt ad sil eēndū nō est ex dei ignorantia vel impotētia. sed soluz ex p̄te effectus est hmōi repugnātia. vt ipsimet dicunt. De continuo aut̄ infinito dicit doctor noster et multi alij q̄ cū nō habeat ideam in deo fm se a deo nō potest intelligi. Quid tamē ego de hoc sentiam ad p̄ns nolo discutere. sed d̄no p̄cedente discutā i secūdo distin. prima.

Di. xxxix. Articls 3

Petrus de aluerma.

Lo tra Pe trum.

Quantūz ad quar

tum principale. vtrum dei puidenna se exte

Articls 4

f 2

dat ad oia. Dicendum qd omnis humana puidētia nō se exēdat ad oia. qz p̄siliū. 7 p̄ oīs puidētia alicuius nō exēdit se nisi ad ea que p̄ eū p̄nt vel pmoueri vel impediri. multa vero sunt que p̄ hominē vt homo est nec p̄nt impediri nec promoueri. diuina tamē prouidētia ad omnia se extendit. cū nihil sit tam diffici-
 1 lequin diuino p̄silio possit pmoueri. et nihil tam contingēs vel etiā necessariū quin eodez
 2 cōsilio possit impediri. p̄ mala subsunt diuine puidētie. ergo omnia alia. Cōsequētia patet. qz cū nullum agēs aspiciēs ad malum agat quod agit. vt dicit. iij. de diu. nomi. sē aliquid dēteret subterfugere diuinā puidētia 7 ordinationē. hoc maxime esset ipm malum. Antecedēs patet p̄ Boetiu. iij. v. p̄so. vbi ait. Modus diuinus est qd ad bonū dirigēs cūcta disponat. Nam si a reprobis nihil causa mali gerit. licet in agendo errent. multo minus ordo ille de cardine summi boni proficiens a suo deflectit exordio. Et August. in enchyridion. ca. vij. ait. qd malū bñ ordinatū et suo loco positū cōmendat bona vt magis placeant. Et subdit qd deus omnipotēs nō sine-
 ret mali aliquid esse in opesuo. nisi a deo esset omnipotens 7 bonus vt bene faceret et de malo. Ad argumentū principale dicendū. qd
 qzuis scientia dei sit immutabilis. tamē quia est causa rez mediante voluntate diuina q̄ respectu omnium creaturā totaliter est libera etiā libertate 7 traditiōis. ideo mutabilis potest esse effectus. qz talis erit qualis eū deus vult esse. 7 tūc est qn̄ eum diuina voluntas esse de terminauit.

Ad argu-
 mētū p̄uci-
 pale.

Distinctio quadragesima.

Redestinatio

do 7c. Ista est distinctio. xl. q̄ sic p̄tinuat p̄cedentibz. Post q̄s determinatus est de scientia dei s̄m se ac etiam compatiue respectu oīm creaturaz generalit. hic determinat de eadem sc̄ia respectu intel-
 1 alis creature specialiter. Determinat em̄ de p̄-
 2 destinatione que est quasi quedā spēs diuine sc̄ie qua sp̄aliter respicit deus creaturā ordina-
 bile in eternā beatitudinē. hec autē sola est crea-
 tura rōnalis ac intellectual. Diuidit autē h̄c
 ps in p̄tes duas. Nā p̄mo mgr̄ tractat de p̄de-
 stinationis 7 reprobatis certitudine. Secū-
 do de eaz p̄uia causalitate seu aptitudine. di-
 stinctione. xli. ibi. Si autē querim⁹ merituz.

Prima in duas. Nā primo tractat de effectus p̄destinatōis. Secūdo de effectus reprobatio-
 nis. ibi. Lūqz p̄destinatio. P̄ua i duas. Nā
 p̄mo agit de p̄destinatōis quidditate. Secū-
 do de sui effectus infallibilitate. ibi. P̄desti-
 natōz nullus videt. Et hec diuidit i q̄tuor
 p̄tes Nā p̄mo inquisitiue p̄cedēdo arguit p̄
 effectus p̄destinatōis certitudie. et p̄tra eius
 certitudinē. Secūdo ponit p̄dictōz dēterminati-
 onē. Tercio addit quorundā obiectionem. Et
 q̄rto cū sui excusatione subiūgit solutiōz Se-
 cūda ibi. Quibz r̄ndemus. Tercia ibi. Verū
 tamē adhuc. Quarta ibi. In hui⁹ q̄ōnis solu-
 tione. Sequit illa ps. Lūqz p̄destinatio.
 Et diuidit i duas p̄tes s̄m qd duplex videt ef-
 fectus reprobatis. s. positiu⁹ 7 p̄uatiu⁹. P̄-
 mo qd dēterminat de reprobatis effectus positi-
 uo qui ē pene eterne p̄paratio. Secūdo de
 eius effectus p̄uatiuo qui est gratie et glorie
 denegatio. ibi. Et sicut p̄destinatōis. Lu-
 ca istā. xl. distinctiōem quero h̄ac questionē.

Trū possibile sit p̄destinatū ad salu-
 tē finaliter nō saluari. Et videt qd
 sic. qz de⁹ p̄t p̄destinatus damnare.
 qd possibile est p̄destinatū nō saluari. p̄ntia pa-
 ter. p̄bo ancedēs. qz quicqd de⁹ potuit ab eter-
 no hoc p̄t oīm tpe. nā ex successu t̄pis nō di-
 minuit diuina potētia. S; nūc p̄destinatus
 p̄t vel pauluz deus ab eterno potuit repro-
 bare. q̄ 7 nūc Cōtra. Ansel. de concordia p̄de-
 stinatōis 7 gr̄e ait. P̄dicta 7 p̄destinata de-
 nēccitate futura sunt. S; qd ē necē ipossibile
 ē nō eē. vt p̄z. ij. per hermenias. q̄ 7c. Dic
 q̄tuor sūt vidēda. Nā qz reprobato 7 p̄desti-
 natio opposito mō se h̄nt. 7 opposita iuxta se
 posita maḡ elucefcūt. ideo p̄mo vidēdū ē qd
 sit reprobatio. Secūdo quid sit p̄destinatio
 Tercio vtz p̄destinat⁹ possit danari. Et
 q̄rto vtz reprobatus possit saluari.

Quātuz ad primū

articulū. quid sit reprobatio. est aduertendū
 qd reprobatio tria videt implicare. s. p̄cogniti-
 onē culpe. subtractionē gratie. et p̄parationē
 pene. Deus em̄ ab eterno p̄cognouit culpam
 illius que reprobat. 7 p̄pter hoc ipm gr̄atia si-
 naliter p̄uati. 7 penā eternā ei p̄parat. Quo
 ad primū ipsa reprobatio nihil videt addere
 sup simplicem p̄cognitionē diuine p̄scientie.
 Quo ad secundū nō addit aliquid positue.
 sed solū p̄uatiue. Quo ad terciū addit ali-
 quid positue. Ex his p̄t ipsa reprobatio

Amā 1

sic describi. Reprobatio est eterna p̄cognitio mali vsus liberi arbitrii. rōne cui⁹ de⁹ creuit aliq̄e hoīem ī p̄nti vita puare gr̄a. r̄i futura punire eterna pena.

Quantus ad secun

dum articulū. quid sit p̄destinatio. est aduertendū q̄ p̄destinatio dupliciter p̄t cōsiderari. Uno mō generaliter put p̄t competere rationali ac etiam intellectuali creature respectu quorūcūq; b̄nficiorum a deo collator. Alio modo specialiter respectu hominū in eternaz beatitudinē dirigēdoz. Primo mō describit b̄tus Aug. p̄destinationē in libro de fi. ad peritrum sic dices. P̄destinatio est gratuite donationis p̄paratio. Secdo modo ait idē Aug. in li. de p̄destinatōe sanctor. P̄destinatio est destinatio alicui⁹ in finē. Vel sic. P̄destinatio ē p̄paratio gr̄aie p̄nti r̄ glorie ī futuro. Sūt etiā multe alie descriptioes p̄destinationis date p̄ aplos r̄ alios diuersos doctores. quas ad p̄ns gratia breuitatis obmitto. Est etiā aduertendū q̄ destinare duovide significare. Nam destinare idē est qd̄ proponere. Juxta qd̄ ait ap̄s. ij. Coz. ix. Unus q̄sq; p̄t destinare ī corde suo r̄c. Et. ij. mach. v. d̄. Eleazar⁹ destinavit nō admittere illicita. Secdo destinare idē ē qd̄ mittere. Juxta qd̄ d̄. lra destinata id ē missa. Et vtroq; mō satis ē ad p̄positū. Nā iuxta primū modū d̄ ab eterno ip̄os electos p̄destinare. qz ab eterno respectu eoz h̄uit p̄positū miserēdi. Et scdo mō deus d̄ electos p̄prie p̄destinare eo q̄ videt eos mittere r̄ dirigere p̄ hoc mediū qd̄ ē gr̄a ī hūc finē q̄ ē b̄ritudo r̄ glia. Et p̄ h̄ etiā p̄z d̄na inter p̄sc̄lam damnatoz. r̄ p̄destinatōz electoz. Nā p̄sc̄ia dicit simplicē dei noticiam quā h̄z de damnādis. r̄ si cū noticiā aliq̄ mō implicat diuinū p̄positū. h̄ nō ē fm̄ q̄ d̄ p̄ponit agere. s̄z pot̄ fm̄ q̄ d̄ p̄ponit ab actu cessare. Sed p̄destinatio nō dicit simplicē noticiā. qz implicat siue includit diuinū p̄positū cū sui efficacia ad miserēdū r̄ gloriificandū. Et id̄ licet mali nō damnen̄ ex hoc q̄ d̄ eos impellat ī culpā seu ad culpā. tñ nulli boni saluant nisi deus mediāte sua gr̄a eos dirigat. r̄ mittat seu impellat ad gloriā.

Quantus ad terci

um articulū. vtrum p̄destinatus possit damnari. Primo dicā quid mihi videt eē tenen

dū. Secdo inducāz aliquas difficultates ī p̄trariū. Circa primū ponā duas p̄clones

Prima ē q̄ p̄destinat⁹ q̄tū ē de se damnari p̄t. Quia ois q̄ p̄t p̄mittere culpā ille p̄t incidere penā h̄mōi culpe debitam. r̄ p̄ h̄mōi culpa paratā r̄ ordinatā a iusto iudice. sed p̄destinat⁹ a n̄q; p̄sequat effectū p̄destinationis. puta dū est ī via p̄t p̄mittere h̄mōi culpā. q̄ r̄c. Maior p̄z de se. Minorē p̄b. qz h̄o p̄ libz arbitriū non dū in gr̄a p̄firmatū p̄t peccare mortaliter. mortali autē pctō ē eterna dānatio debita r̄ ab ip̄so deo ordinata seu p̄parata. vt patet in multis locis sacre scripture. q̄ r̄c.

Secda conclusio ē. q̄ quis p̄destinat⁹ modo p̄dicto possit damnari. tñ de facto nūq; damnabit. Quia oppositū diuini p̄positi finalit̄ nō p̄tinget. sed p̄positū dei ē vt p̄destinat⁹ finaliter saluet. q̄ p̄destinat⁹ finaliter nō damnabit. Maior p̄z. qz diuinū p̄positū est immutabile. eo q̄ immobilis sit de⁹ p̄ se r̄ accidēs r̄ ab intra. vt patet. xij. metaph. r̄ apud deuz nō est trāsmutatio. nec vicissitudis obumbratio. vt dicit Jaco. i. Minor etiā p̄z ex p̄cedētibz. forte dicit q̄ illa simul stare ē imposibile. qz p̄dictoria eidē sil' uenire nō p̄nt. sed necessariū r̄ nō necessariū sunt p̄dictoria. Et fm̄ p̄mā p̄cluzōz p̄destinat⁹ nō saluabit n̄c̄io. qz quod p̄t nō saluari hoc nō saluat n̄c̄io. r̄ in tra scdam p̄cluzōne p̄destinat⁹ necessario saluat. qz qd̄ non p̄t damnari n̄c̄io saluabit.

Extra p̄mā p̄cluzōne p̄t argui sic. Deus ab eterno sciuit p̄t eē saluandū. q̄ p̄t de n̄c̄itate saluabit. Antecedēs p̄z. p̄batio p̄ntie. qz aut p̄t p̄t nō saluari aut non p̄t nō saluari. Si dat p̄mū. tunc sc̄ia dei fuit incerta r̄ mutabilis r̄ fallibilis. Si dat secūdū tūc habet p̄positū. qz non possibile non eē eq̄ pollet ei quod est necesse eē. vt p̄z. ij. peri hermenias. P̄. cā necessaria r̄ nō mutabilis arguit effectū n̄c̄iuz et immutabilē. s̄z siue sc̄ia dei siue volūtas dei sit cā salutis ipsius p̄destinati. patet q̄ h̄mōi cā nō ē mutabilis. ergo r̄c. Maior p̄z p̄pter analogiā q̄ ē inter cām r̄ effectū. qz vt dicit. ij. phicoz. si cā ē v̄lis. r̄ effectus est vniuersalis. r̄ si cā est p̄cularis. r̄ effectus ē p̄cularis. r̄ si cā in fieri effectus in fieri. r̄ si cā in facto eē r̄ effectus ī facto eē. et p̄sequēs si cā est necessaria effectus est necessarius. Minor etiā patet. qz nec sc̄ia dei mutabilis eē p̄t nec voluntas. P̄. sicut patet p̄ regulam phi. in. i. p̄noz. Maior p̄positio ne existēte de necessario. r̄ minor de inesse. tūc sequit̄ cōclusio de necessario. sed omne a deo

Lōclo 1 Ratio

Lōclo 2 Ratio

Instantia p̄ abas cōcluzōes.

Instantie p̄ p̄mā cōcluzōne.

3

reptilia. id est dubia. quorum non est numerus
 utrumque illoz periculum vitales. sic affirmare de
 temus respectu omnium futurorum dei scientiam
 ut ex hoc aliquorum futurorum non negemus ad
 utrumlibet contingentiam. Ad cuius intel-
 lectum est aduertendum quod multum est difficile de
 dei cognitione et humana. Nam actus humane
 cognitionis non sunt omnes simul. vnus enim suc-
 cedit alteri. Nam cum nostrum intelligere sit cum
 continuo et tempore. ut patet. ij. de anima. ergo sicut
 in tempore est successio futuri. presentis et preteriti. sic in
 cognitione humana est expectatio futurorum
 apprehensio presentium. et memoria preteritorum. Et con-
 tra diuina cognitio est super omne tempus et sim-
 plicissima mensura eternitate. et presentis non est
 successiva sed simpliciter simul tota. eo quod sua
 propria mensura puta eternitas sit interminabilis
 vite tota simul. et perfecta possessio sicut ait
 Boetius. v. de consolatione. Propter quod nostra cog-
 nitione de futuro contingenti nunquam potest esse cer-
 ta. antequam illud quod fuit futurum presentia in esse po-
 nat secundum actualem suam existentiam. Tale namque
 futurum non potest certificare nostram cognitionem
 per seipsum. eo quod nondum sit. nec per suas causas
 proximas. eo quod ad utrumlibet indeterminate sit.
 Tamen ipsa noticia diuina de huiusmodi re futu-
 ra infallibilis esse potest. Nam corpus per actum
 diuine cognitionis est vnus simplicissimus
 et simul totus. eque clare cognoscit de huius-
 modi futurum sicut presentis et preteritum. Nam omnia
 futura et preterita in ipsa eternitate que est di-
 uine cognitionis mensura simul tota stabili-
 ter et sine vicissitudine seu successione equali-
 ter comprehenduntur. Etiam hec omnia in specu-
 lo clarissimo sancte trinitatis equaliter repre-
 sentantur. non solum quantum ad suas quidditates
 res et essentias. verum etiam quantum ad suas propri-
 as et in diuinas seu actuales existentias. igitur
 eque infallibiliter cognoscit deus ea que futu-
 ra sunt. sicut cognoscit presentia vel preterita Et
 illud potest sensibili exemplo aliquo modo declarari.
 Dato enim quod aliquis homo in tribus distinctis
 temporibus videret tria animalia aliquo certum passum
 transire. tunc in quolibet distincto tempore videret
 presentia vnus illoz animalium transire. quia tamen visiones illius hominis distinctis
 mensurarentur temporibus. ideo transitus omnium trium
 animalium simul presentia non videret. Sed si
 visio illius hominis esset vna simplex et simul
 tota omne tempus transcendens. tunc simul om-
 nes illos transitus presentia videret. quous
 illi transitus non essent simul. Sic quia visio
 dei est vnica simplex simul tota omne tempus

simplex transcendens. ideo omnia in quibuscumque tem-
 poribus contingencia presentia videntur. Et ex his
 bene intellectis patet falsitas opinionis Cicero-
 nis. Restat secundo videre quomodo hac infal-
 libili dei noticia non tollitur. sed magis con-
 firmat contingentium futurorum mutabilitas et
 contingentiam. Et hoc potest sic probari. Quia
 deus in sua eterna noticia sic omnia prouidit
 esse futura sicut eueniunt. Sed ut ad sensum pa-
 tet quedam entia procedunt immediate ex cau-
 sis determinatis et necessariis secundum cursum commu-
 nem. Alia autem procedunt immediate ex causis inde-
 terminatis et mutabilibus. ergo deus presentia ab
 eterno illa euenire necessario. hec autem contingen-
 ter. Ex infallibilitate igitur diuine noticia non
 habent stoici negare rerum aliquarum ad utrumlibet
 contingentiam. sed magis habebant concludere quod
 infallibiliter entia contingencia eueniunt contin-
 genter. Disprobatibus ad solutionem argu-
 mentorum procedamus. Dicitur. Et primo ad istam da-
 tam et ambas conclusiones simul dico. quod quous
 posse damnari et non posse damnari sibi in-
 tuo contradicant si sumantur respectu eiusdem
 et secundum idem. tamen hominem ex sua propria fragi-
 litate posse damnari. quod ponitur in prima conclusio-
 ne. et ex dei proposito et voluntate ac bonitate de-
 facto non damnari. quod ponitur in secunda con-
 clusione. illa non contradicunt. Ad primum primum
 conclusionem adductum cum inferitur. ergo Petrus
 de necessitate saluabitur. distinguo de neces-
 sitate. quia vel intelligitur quod homini necessitas se-
 teneat ex parte sequentis. vel ex parte sequen-
 tis. Si primo modo. tunc nego consequentiam. quod pe-
 trus saluatur non coacte sed libere et contingen-
 ter. Si secundo modo. tunc concedo consequentiam.
 quod contingencia consequens sepius parit secum
 necessitate presentie. Sicut patet cum dicitur. Si sor-
 tes currit sortes mouetur. hanc antecedens et presentis sunt
 contingencia. et cum ipsa presentia est necessaria. sic in propo-
 sito et. Forte dicitur quod necessaria est necessaria. tunc
 antecedente posito in esse de necessitate sequitur presentis. in-
 tem quod per nostrum consilium homini presentis nec poterit
 impediri nec promoueri. quod siue velimus siue
 nolimus tale consequens ad positum huiusmodi an-
 cedens inuitabiliter sequitur. Posito enim quod sortes
 currat siue vel siue nolimus oportet quod sortes mo-
 ueatur. Cum igitur secundum ea que dixisti deus omne con-
 tingens futurum ab eterno cognouit. et Petrus
 siue velit siue nolit de necessitate saluus erit.
 nec de aliquo futuro contingente debemus cu-
 rare seu consilium. eo quod deus ab eterno cogno-
 uit talia esse ventura. Respondeo quod quando
 presentia est necessaria. et antecedens ponitur in esse.

Solutio
rois contra
ambas con-
clones.

Solutio
p. i. con-
clones
Adi

Instantia

Solutio.

tunc virtute consequentie inferri potest consequens sub illo modo quo sequitur ex illo antecedente. Et quod de ab eterno cognovit futura contingencia ex causis mutabilibus dependere. que sunt in causando multipliciter impediri. ideo cognovit talia contingenter esse ventura. quo antecedente sic modificato in esse posito. non sequitur consequens absolute necessario sit venturum. sed quod necessario contingenter sit futurum. Unde non plus virtute illius consequentie potest inferri nisi quod Petrus saluabit eo modo quo deus providit seu prescivit eum esse salvandum. sed deus providit petrum sua libera voluntate bene et veri gratia sibi collata. et suis virtutibus ac meritorijs actibus vitam eternam libere promereri. sequitur ergo conclusio que est consequens ex supradicto antecedente. scilicet quod Petrus saluabitur libere et contingenter. et sic non perit consilium de providente. sicut dicit ipse sapiens. immo quantum possumus laborare debemus ut salvemur. et consiliari de futuris contingentiibus ut consequamur ea que nobis sunt proficua. et repellamus ea que nobis nociva esse videntur.

Ad 2 Ad secundum dicendum quod maior non est vera nisi loquendo de causa prima et proportionata. dato enim quod causa universalis et principalis sit necessaria. tamen si causa prima est contingens effectus non est necessarius sed contingens. quia magis sequitur effectus leges et conditiones cause prime quam remote. quibus enim motus celi et stellarum sit necessarius. tamen quia arborum pullulatione causat mediantem virtute pullulatione que est causa contingens potest impediri in sua causatione. ideo pullulatio non est effectus necessarius. quod sequitur conditione cause particularis et prime. que potest impediri. Sicut quibus deus sit purus necesse est. tamen si in lapide causaret albedinem immediate sine omni alia causa efficienter concurrente. talis albedo seu dealbatio non esset purus necesse esse. sed ens mutabile et contingens. eo quod deus respectu nullius creature sit causa proportionata. sed est causa excedens et simpliciter supereminens. Ad probandum dicendum quod philosophus ibi loquitur de causa naturali et proportionata. et non de causa supereminenti. sicut est in proposito.

Ad 3 Ad tertium dicitur sicut ad primum dictum est. quod omnia a deo prescitu necesse est esse venturum eo modo quo prescitu est a deo esse venturum. sed tunc. Ad quartum dicitur quod proportionata esse vera potest intelligi dupliciter. Uno modo veritate determinata. Alio modo veritate indeterminata. Tunc ad consequentiam dico quod eo modo quo vera fuit illa propositio. petrus predestinatus saluabitur. illo modo necesse est petrus saluari. sed illa propositio antequam petrus esset beatus erat

vera veritate indeterminata. quod de singularibus et futuris contingentiibus non est determinata veritas. ut dicit philosophus. in per hermetical. igitur huiusmodi propositio non plus sequitur nisi quod petrus necesse saluabitur contingenter ut contingencia prescitis corruat in determinationi ipsius antecedentis. Ad primum probandum dico quod eo modo quo propositio est vera illo modo dicitur poni significatum propositio. puta si est vera determinate tunc significatum dicitur poni determinate. si est vera indeterminate. sufficit poni significatum contingenter et indeterminate. sicut est in proposito. Ad secundum probandum dicitur quod ad oppositum illius prescitis non sequitur oppositum prescitis. quod oppositum illi prescitis est. petrus non saluabitur necesse. Illa autem non repugnat antecedenti. quod indeterminata prescitas propositio de futuro poterit bene stare dato quod suum significatum non sit necesse. Ad quartum dicendum quod posito quod illa maior sit vera loquendo de causa que est causa naturalis effectum suum ponens in esse mere naturaliter. tamen non est vera loquendo de causa voluntaria que effectum suum libere ponit in esse. sicut est in proposito. Ad sextum nego prescitas. quod quibus aliquid effectus sunt contingentes ex eo quod aliquae cause eorum sunt mutabiles et impedibiles in causando. tamen que nosceret omnia que sunt impedire vel promovere huiusmodi causas in talium effectuum productione. ille nosceret ultimum exitum illius contingencie. et prescitis sibi infallibiliter esset notus numerus talium effectuum. non obstante quod non essent necessarii. sed simpliciter contingentes. et sic est in proposito.

Fortis dicitur quod illa solutio non est ad propositum. quod predestinatio que est causa salutis ipsius predestinati. non est causa impedibilis. cuius ipsa sit propositum dei omnipotentis. Rursus dico quod prescitas principalis causa humane salutis sit divinum propositum. causa tamen que curritur est hominis libere arbitrii. quod est causa contingens et impedibilis respectu bonorum operum quibus vitam eternam debemus promereri. Et quod effectus magis notus a conditionibus cause prime quam a conditionibus cause principalis. id est effectus predestinationis dicitur contingens et non necessarius. Ad septimum probandum dicitur. non enim aliter eveniunt res que possibile sunt. Nam necessaria sunt premissa a deo ut necessario eveniant. et contingencia ut contingenter eveniant. Ad octavum dicendum quod Anselmus dicitur dat intellectum illius dicitur dicens. quod veritas est necessitate consequente. non autem necessitate antecedente. Et appellat necessitate antecedente illam que ex natura rei provenit. quam Boetius vocat solatio et vocat necessitate absolute. Necessitate vero consequente appellat illam que ex vi sermonis imalicitur. quam Boetius vocat necessitate conditionatam seu conditionatam.

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Instantia

Solutio

Ad 7

Ad 8

ditionalem. & hac doctores moderni vocant necessitate sequente & non sequente. Ad primum inducitur per errorem Liceronis nego minorum. quia quibus nullam habeant entitatem expressam & determinatam in se vel in suis principibus seu causis primis & mutabilibus. tamen supereminente habet entitatem in sua causa exemplari. Juxta quod dicitur Job. 1. Quod factum est in ipso vita erat. Et hoc sufficit ad habendam infallibilem notitiam seu scientiam futurorum ei qui adequate comprehendit huiusmodi exemplar. scilicet ipsam divinam essentiam. que tanquam clarissimum speculum intellectui divino qui ipsam comprehendit omnimode et adequate omnia lucidissime merepresentat. Ad secundum nego minorem. quod illo modo iam dicto quo futuris contingebat competit entitas. eodem modo competit ipsis veritas summa. quia ut sic indistincta sunt ab eterna veritate que est ipse deus. Ad tertium dicendum quod maior non est versus quaque veritas. Nam de generabilibus & corruptibilibus est scientia in libro de generatione & corruptione. de contingebat casu alibus & fortuitis est scientia in 4. philosophicorum. Debet ergo intelligi illa necessitas seu impossibilitas aliter se habendi non semper quantum ad rem scitam. sed quantum ad necessitatem & immutabilem rationem que circa huiusmodi rem poterit formari. Dato etiam quod maior esset vera de scientia nostra que dependet aliquo modo ab ipso scibili. tamen non est vera de scientia divina que nullo modo dependet ab aliquo creatura. Est etiam dei scientia de ente maxime necessario considerato obiecto suo principali in quo omnia secundaria obiecta presentantur deus intuetur. Ad quartum dicendum quod quibus de singularibus & futuris contingebat non sit determinata veritas apud intellectum nostrum. qui ex suo modo cognoscendi non habet de talibus futuris evidentiam certam donec sint presentia secundum suam propriam actualitatem. tamen talium futurorum potest esse determinata veritas apud intellectum dei qui eque evidenter & clare videt omnia futura sicut videt ea cum actualiter sunt presentia. Ad quintum dicendum est sicut dictum est ad instantiam superius inducitur contra primam solutionem. Ad sextum patet per ea que dicta sunt ad quartum. Ad primum adductum pro errore stoicorum dicendum quod licet illa maior sit vera de scientia nostra cuius certitudo dependet a scibili. tamen non est vera de scientia dei que est penitus independens ab omni creatura. Posset etiam dici positum quod sit vera de scibili quod est obiectum principia-

le illius scientie. tamen non est vera respectu cuiuslibet obiecti secundarie cognitum in huiusmodi scientia. Et tunc non plus habet ex virtute illius maioris quam scientia dei non est magis immutabilis quam divina essentia que est suorum obiectum principale. potest tamen esse immutabilior omni creatura. cum nulla creatura sit obiectum primarium illius sed tamen modo secundarium. Ad secundum nego minorem. Ad probationem dicendum quod divine scientie nihil accrescit ex productione rerum in esse. Sicut enim nunc deus scit infinita que producere posset si vellet. quorum tamen nullum producit. sic si nihil eorum que sunt & fuerunt produxisset. nec unquam produxerit esset. nihil minus cognosceret omnia & singula quam nunc cognoscat postquam ea produxit. Ad tertium dicendum quod ut patet ex dictis superius non plus hic concluditur nisi quod tale futurum non potest non contingenter evenire. ex quo deus ab eterno presciuit ipsius contingenter esse futurum. Propter quod per divinam presentiam non tollitur contingentia a rebus. sicut intendunt dicere stoici. sed magis confirmatur.

Quantum ad quartum

tum articulum. verum reprobatum possit salvari. Dico bene uterque quod aliquo modo est possibile reprobatum non damnari. & per consequens salvari. Quia illud quod non est simpliciter necessarium hoc possibile est non esse. sed reprobatum damnari non est simpliciter necessarium. ergo etc. Maior patet. quia non necesse est & possibile non esse convertuntur in secundo ordine modalium. ut patet. 11. per hermenias. Minor patet. quod si aliquis necessitate absoluta & inevitabili damnaret. tunc eadem necessitate mortaliter peccaret. sed sequens est falsum. contra patet. quod ut feriali pena eterna nullus damnatur nisi pro peccato mortali. falsitas etiam contra nota. quod si necessitate inevitabili aliquis mortaliter peccaret. tunc mortale peccatum non esset peccatum. Nam secundum beatum augustinum in libro enchiridion. peccatum tantum est peccatum quantum est voluntarium. & si nullo modo est voluntarium nullo modo est peccatum. Sed ubi est inevitabilis necessitas ibi nihil videtur esse voluntarium. ergo reprobatum aliquo modo poterit salvari. Ad argumentum principale dicitur quod cum predestinatio vel sit ipsum divinum prepositum. vel nuncio includat divinum prepositum. quod simpliciter est immutabile. ideo predestinatus ad vitam eternam de potentia dei ordinata nunquam damnabitur ultate. Apud patet igitur quod argumentum non concludit.

Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6
Ad 7
Ad 8
Ad 9
Ad 10
Ad 11
Ad 12
Ad 13
Ad 14
Ad 15
Ad 16
Ad 17
Ad 18
Ad 19
Ad 20
Ad 21
Ad 22
Ad 23
Ad 24
Ad 25
Ad 26
Ad 27
Ad 28
Ad 29
Ad 30
Ad 31
Ad 32
Ad 33
Ad 34
Ad 35
Ad 36
Ad 37
Ad 38
Ad 39
Ad 40
Ad 41
Ad 42
Ad 43
Ad 44
Ad 45
Ad 46
Ad 47
Ad 48
Ad 49
Ad 50

Ad 2
Ad 3
Article 4
Ad pncipale argumntum.

Distinctio quadragesimaprima.

Sicut autem queri-

mus etc. Sic magister inquit de causa predestinationis. puta verum aliam aptitudinem causalem ex parte predestinati vel reprobati fuerit quam aspiciat deus hunc predestinavit et illum reprobavit. Et dividit in duas partes. Quia primo inquit an predestinatio vel reprobatio causentur ex humanorum meritorum bonitate vel malicia. Secundo incidit quod verum divina prescientia mutet ex creaturarum mutabilitate. ibi. Preterea considerari oportet. Primum tres. Nam primo circa illam inquisitionem suam intentionem exprimit. Secundo a sua intentione quandam opinionem excludit. Et tertio errores quorundam hereticorum infringit. Secunda ibi. Opinari sunt etc. Tercia ibi. Multi etc. Itaque secunda dividit in tres partes. Nam illam opinionem excludendo primo magister ponit quod ex prescientia meritorum electio dei non provenit. Secundo in contrarium obijcit. Et tertio obijctionem solvit. Secunda ibi. His tamen adversari Tercia ibi. Sed quid intelligere voluerit.

Sequitur illa pars. Multi vero. Et dividit in duas partes. Nam primo magister contra hereticam opinionem ostendit. quod nec predestinatio nec reprobatio causantur ex meritis de facto procedentibus. Secundo ostendit quod bonorum meritorum ad predestinationem. et malorum ad reprobationem non est equalis respectus. Secunda ibi. Sed querit. Sequitur illa pars. Preterea considerari oportet. Et dividit in tres partes. Quia primo movet questionem de scientia et prescientia indistincte. Secundo videt quantum ad illud quod petitur ex parte prescientie. Tertio quantum ad illud quod querit ex parte prescientie. Secunda ibi. De prescientia primum respondemus. Tercia ibi. De scientia autem dicimus etc. Circa hanc distinctionem quero.

Verum reprobatio possit impediri peccatis sanctorum. Et videtur quod sic. Quia illud quod est primum unum oppositorum. hoc est peccatum alterum. maxime si talia sint opposita immediate. scilicet predestinatio et reprobatio sunt opposita immediate. quia sine omni medio omnes homines vel sunt predestinati vel reprobati. et predestinatio inuoluntate peccatorum sanctorum. ut dicitur b. Aug. si reprobatio impediri poterit peccatis sanctorum. Contra. in inferno nulla est redemptio. ut legitur Job. xv. si reprobatus est in infernum ordinatus. etc. Quia magister in illa. xli.

di. inquit de causa reprobationis et predestinationis. id primo videndum est de causa reprobationis. Secundo de causa predestinationis. Tertio utrum predestinatio inuoluntate possit peccatis sanctorum. Quarto utrum reprobatio impediri possit peccatis sanctorum.

Quatuor ad primum

articulum de causa reprobationis videtur esse dicendum quod ipsi reprobationis possumus assignare causas. Quia ad penam eternam nullus ordinatur a iusto iudice sine precognitione cause. sed reprobatus a deo est iustus iudex est ad penam eternam deputatus seu ordinatus. etc. Hec autem causa ex parte reprobatorum duplex potest assignari. scilicet quod reprobati ab hoc seculo decedentes in duplici statu esse videntur. Quidam enim sunt in statu adultorum. quidam in statu puulorum. Quatuor ad adultos causa reprobationis dici potest malus usus liberi arbitrii usque ad finem vite ipsius duraturus ab eterno a deo prescitus. Unde quia deus scilicet ab eterno tale hominem in fine vite sue abuti suo libero arbitrio. ideo a tali homine in futurum diuine gratie sua temeritate finaliter resistente. deus ab eterno decreuit suam gratiam finaliter subtrahere. et a gloria eterne beatitudinis rationem inabiliorem reprobare. Quatuor autem ad puulos abscque sacro baptismatis decedentes causa reprobationis dici potest ineptitudo seu inhabilitas ad recipiendum influxum gratie diuine ab eterno a deo precognita. quod ipsi puniuntur vel ex causa naturali. puta quia ex naturali sua complexionem cito moriuntur quod baptizari non possunt. vel ex causa voluntaria voluntate tamen aliena. puta quia nascuntur vel nutriuntur ab infidelibus qui eos nolunt baptizare. Est enim imaginandum in isto proposito. quod sicut sol radios ubique diffundit. et quantum in se est homini diffusionem omnia illuminat. si tamen aliqua huiusmodi diffusibilis radijs obices ponuntur. illa tenebrosa manebunt. sic deus solem gratie spiritualis quantum est ex parte sue bonitatis omnino facit super bonos et malos. quia quantum est ex parte sue bonitatis ipse ne minime vult perire. sed magis vult omnes homines salvos fieri. et ad agnitionem veritatis venire. i. ad Thimoth. ij. Quia tamen est ipse in aliis quibus ab eterno preiudicium obicere resistente huiusmodi gratie diffuse modo predicto. id tales modo quo dicitur est a deo dicitur reprobati.

Et quia causa reprobationis ipsorum adultorum reducitur illo modo in actuales et propriam culpam ipsorum. reprobatio autem puulorum non reducitur in ipsorum propriam culpam. ideo adulti re-

Contra tho
ma 2 Egi.

boni aut mali egissent. fm electione nō ex opi
bus dictū est. Jacob dilexi. esau aut odio ha
bui. Et ibidē dicit. Qui vult misereri. & quez
vult indurat. Et ponit ap̄lus ibidē exemplū
de figulo. qui de eadē massa facit vasa honoris
& contumelie. put sibi placet. His nō obsta
tibus potest argui contra communē opinionē sic.

1 Si abiqz causa se tenente ex parte hominuz
deus vnū ordinaret ad gloria. & alium ad pe
nam ab eterno. tūc deus esset acceptor p̄sona
rum. falsitas p̄sequētis patet Actū. x. Lō
sequētia p̄bat. qz ille videt eē acceptor p̄sona
rum. q̄ duobus exītibz equalibus vni dat
quod alteri denegat. P. deus est diues i mi
serēdia fm apl̄m. sed si reprobarer aliquē sine
causa. tunc in tali actu nihil misericōdie appare
ret. ergo rē. P. ap̄lus ad Romāos. viij. ait
3 Quos p̄sciuit. hos p̄destinavit. ergo p̄sciētia
alicuius tenētis ex p̄te p̄destinati videt fuisse
4 cā vel ratio p̄destinatōis P. amb. i glo. ad
Ro. ix. sup̄ illo verbo. miserēbor cui miserēbor
dicit. id ē misericōdiaz illi dabo quē p̄scio toto cor
5 de reuerter ad me. Irē. b. Aug. lxxxiij. qō
nū. q. lxxviij. ait. Deus cui vult misereri. & quē
vult indurat. p̄ hoc tamē dei bonitas iniusta
eē non potest. venit em̄ de occultissimis meri
tis. forte dicit q̄ Aug. aut sibi contradicere.
vel oportet dicere q̄ illā auctoritatez p̄ aliam
renocavit. Nam Aug. in li. de p̄destinatione
sic ait. Nō quia futuros nos eē tales p̄sciuit.
ideo elegit. sed vt essemus tales p̄ ipsaz electi
onē gratie sue qua gratificauit nos in dilecto
filio suo. Et i eodem li. ait. Taceat humana
lingua. nec p̄sus in p̄destinatione d̄ meritis
extollat. diuine em̄ volūtatis est hoc donuz.
nō humane fragilitatis meritū Respōdeo
6 q̄ Aug. i prima auctoritate loquit de merito
large. quod dicit meritū aliquo mō d̄gruo
In alijs aut sequētibz loquit de merito pprie
dicto. puta de condigno. Et ideo hic nec ē re
7 uocatio nec contradictio. sed equiuocatio P
nō videt bñ dicitur q̄ p̄ generali causa repro
bationis assignat isti doctores reluctantiā di
uine iusticie. quia nullus iustus index p̄ se in
tendit iusticiam punitiuā. sed tm̄ ex sup̄posi
tione p̄mibilis culpe. Sed deus nō potest eē
iniustus. & iusticia que reluctet i reprobari seu
damnat. est iusticia maxime punitiua & vin
dicatiua. ergo reluctantiā talis iusticie nō po
test deus p̄ se & finaliter i actu reprobatōis in
tendere. sed p̄sciaz mali & meritorij vsus libe
ri arbitrij p̄pter quā deus talem iusticiā decre
uit exercere. P. illud nō debet poni p̄cise p̄

Instantia

Solutio.

pter reluctantiā diuine iusticie. sine quo diuina
iusticia sufficēter pōt reluctere. sed dato q̄ nul
lus eēt reprobatuz adhuc i solis electis dei iu
sticia sufficēter relucteret. iuxta illud apl̄. ij.
Thimo. iij. De reliquo reposita ē mihi coro
na iusticie. quā reddet mihi i illū die iustus
index. ḡ rē. P. si deus solū p̄ libito volūta
ris aliquē reprobarer. tūc deus eēt crudelis et
iniustus. q̄ns ē impossibile. ḡ impossibile vū
det eē illud antecēdēs positū p̄ istos doctores.
Lōsequētia p̄z. qz ois ille q̄ sine alia rōe q̄ so
lū p̄pter libitū volūtatis aliquā creaturaz ca
pacē rōnis & experientie deputat ad eternam et
horribilissimā penā. ille vtiqz videt eē crude
lis. & p̄ns iniustus. Et p̄ hoc etiā patz q̄
exempla nō sunt ad p̄positū. Quia p̄tes ma
terie vel lapides nō hnt experientiam boni vel
mali. honoris vel contumelie. qualem experie
tiam constat hoies habere Et ideo licet illud
quod dictū est de lapidibus & de materia fieri
possit absqz iniuria & crudelitatis nota. absqz
tamē his fieri nō potest q̄ homo ordinē vel
deputet ad eternam penam. nō habēdo respē
ctum ad aliqua sua de merita. sed solū antecē
do voluntatē & libitū deputatis. Illud etiā
quod inducūt de patrefamilias. qui dedit p̄
ut voluit. q̄suis locum habeat loquēdo de p̄
destinatis. tamē de reprobatuz loquēdo p̄
tus nō habet locū. qz in gratuitis absqz p̄ciū
dicio cuiuscūqz pōt dari & plus & minus p̄o
volūtate distribuētis. nō autē in inferēdis p̄
nis. ergo rē. Ad primā ergo rationē dicit
dum ad maiorē. q̄ q̄suis tempale vt tempale
est nō possit eē ratio eterni. tamen tempale vt
eternaliter a deo conceptū seu p̄scitū. potest
esse ratio aliquo mō motiua quare de ab eter
no decreuit aliquid fieri in tempe. Ad secū
dam dicendū q̄ bonus vsus liberi arbitrij po
test dupl̄r intelligi. Uno modo vt est merito
rius vite eterne de condigno vel etiam de d̄gruo
fm ppinquā dispositionē vel motionē ad gra
tiam gratū facientē. de qua motionē dicit in
fra distinctōe. v. r. xxviij. secūdi libi. Secū
do potest accipi bonus vsus liberi arbitrij pe
nes bonitatē morū. in quā bonitatē potest ho
mo ex puris naturalibus. De qua em̄ boni
tate scripserūt p̄hi morales. Primo ergo mō
accipiēdo bonitatē vsus liberi arbitrij. tūc mi
nor est vera. Secundo mō accipiēdo h̄mōi
bonitatē minor nō est vera. quia nō oportet il
lam bonitatē reducere in sup̄naturale princi
piū. sed sufficit ad eam p̄sequendā bona p̄sue
tudo homis p̄supposita p̄muni & vniuersali

Ratio ad
exempla.

Solutio
rōnū.

Ad
Adz

dei influentia. Et de hac bonitate locutus sum supra
 us. id argumentum non est ad propositum. Ad terci
 am dicitur quod gratia dei non potest habere causam meritoriam
 de digno. quia tunc gratia non esset gratia. tamen gratia
 potest habere causam de congruo meritoriam. Et quis
 forte alicui illud videatur abusu suum. tamen de omni
 doctrina istorum doctorum necessario sequitur. quia
 ipsi dicunt quod licet homo prius quam habeat caritatem et
 gratiam gratiam facientem non possit mereri vitam eter
 nam de digno. potest tamen de congruo. Ad finem illos
 eosdem doctores gloriavit eterne gratia summata
 Ex quibus sequitur quod non habes gratiam potest me
 reri de congruo gratiam summam. et per prius con
 uenienter et sine abusione dici potest quod non habes
 gratiam potest mereri de congruo gratiam inuitam pu
 ta gratiam venie de qua procedit predictum argumē
 tum. Ad quartam dicendum. quod quis non ex opi
 bus tunc factis dictum fuerit a deo. Jacob dilexi
 elau autem odio habui. tamen hoc dicere potuit de
 us motum aliquo modo accipiendo ex opibus i
 futurum faciendis.

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Ad 10

ordinavit. ut mediatis eis hi per quibus orat
 gratiam consequantur in presenti et gloria in futuro. Et
 illa est intentio beati Dionysii. iij. de diuisis no. ubi per
 plures similitudines hoc declarat. quas ad prius
 causam breuitatis obmitto. Et per hoc patet ad pri
 mam instantiam. quia glo. non loquitur ibi de predestina
 tione in se. sed in ordine ad executionem. Ad se
 cundam dicendum quod non fuit intentio mee dicere
 quod predestinatio finem se et simpliciter habeat causam i cre
 atura. quia tunc diuinum propositum seu diuina volun
 tas esset causata a creatura. sed tamen voluit et vo
 lo dicere. quod aliquid se tenens ex parte creature. ut est
 a deo ab eterno preceptum potest esse ratio quare diuinum
 propositum seu diuina voluntas transeat super aliquo
 homine complacenter. et taliter ut ad vitam predesti
 net eternam. et illud ut dictum est sui executione po
 test iuuari peribus sanctorum. Juxta quod ait. b. Au
 gu. in libro de bono perseverantie. Si non dum sunt
 vocati per illis ut vocentur oremus. fortassis enim sic
 predestinati sunt ut non nisi orationibus procedant.

Ad 1. istam
tiam;
Ad 2

Quantum ad terci

um articulum. verum predestinatio iuuari possit per
 bus sanctorum. est sciendum quod predestinatio potest
 dupliciter accipi. Uno modo finem se. Alio modo quantum
 ad suum effectum. Et finem hoc ponit duas conclusi
 ones. Prima est quod predestinatio finem se consi
 derata non potest iuuari peribus sanctorum. Quia
 quod est effectus predestinationis hoc non iuuat per
 destinationem sumptam finem se. sed per sanctorum
 qui sunt per predestinationem sunt effectus predestinati
 onis. ordinantur enim de hoc quod tales sancti per ta
 libus predestinatis debeat deprecari. et cetera. For
 te dicitur quod illud sit contra glo. super illo verbo Gen.
 xxx. De precatus est Isaac dominum pro uxore sua. eo
 quod esset sterilis. Qui exaudivit eum. et dedit ei con
 ceptum Rebecca. Dicit enim ibi glossa. In Isaac
 ac facta est promissio. sed sanctorum peribus
 adiuvanda est dei predestinatio. Per illud quod
 causat a creatura. hoc potest iuuari per crea
 turam. sed tu superius dixisti quod predestinatio
 habet causam ex parte predestinati. ergo etc. Sz
 per solutionem illarum et similiarum obiectionum ponit
 secundam conclusionem. quod predestinatio quantum ad execu
 tionem et suorum effectuum in eis positum potest iuuari
 peribus sanctorum. Quia sicut deus in productione
 rerum naturalium sepe unum effectum ponit in eis me
 diate alio. sic in supernaturalibus quibus unum effe
 ctum ordinat per executionem alterius. Et sic orationes
 sanctorum iuuant predestinationem quantum ad executi
 onem sui effectus. quia ad hoc homini orationes deus

Quantum ad quar

tum articulum. verum reprobatio impediri possit
 peribus sanctorum. est advertendum quod ille articulus
 non immerito redditur dubius propter scripta ali
 quorum sanctorum. Legitur enim in li. dialogorum beati
 Gregorii. quod per orationes sancti Gregorii Traiani im
 pator liberatus fuerit de inferno ad agendam penitentiam
 Et de sancta Ottilia virgine. cuius reliquie habentur in
 partibus alemanie in diocesi argentinensi. quod tunc
 legit. fleuit et oravit pro anima patris sui ad dominum.
 vique deus animam illam de inferno liberauit.
 Et forte propter hec et his similia ortum habuit
 error egyptiorum dicentium. quod virtutes sunt
 orationes sanctorum quod immutatur diuinum propositum
 tamen in tantum quod deus propter homini orationes quibus il
 lud dimittit quod facere decrevit. Propter
 hec igitur est advertendum. quod sicut iudices huma
 ni in suis iudiciis dupliciter videntur iniqua. quarum pri
 ma dicitur iniqua interlocutoria. alia iniqua diffinitiva.
 Prima iniqua est mutabilis. quia sepius in iudicio
 dicio accidit quod per illa parte cadit iniqua diffinitiva
 ultra quam parte ante ceciderat iniqua interlocuto
 ria. Alia autem est simpliciter irrevocabilis et immu
 tabilis ante iudicem qui tulit eam. Sic metapho
 rice loquendo ille due iniqua quibus preferuntur a deo
 Unum cum dominus dixit ad Ionam prophetam. Adhuc
 quadraginta dies et Ninive subvertetur. illa iniqua
 non fuit simpliciter diffinitiva. quia revocabilis erat.
 Erat enim quasi conditionalis. puta hac adiecta
 conditione. si reversi non fuerit de peccatis. et quia condi
 tionalis iniqua non tenet non stare conditione. id est Ni

Article 4

nine nō fuit subuerfa. quia habitatores eius egerunt pñiam. Sñia hō lara p̄ puez p̄ vita cui⁹ orauit Dauid. ij. Reg. xij. q̄si filis esse viret aliquo mō sine diffinitue. qz dñs non ex auduit pces dauid. Lū igit reprobatio videatur esse quasi quedā snia dei dici p̄t qz tales q̄ ad pces sc̄toꝝ sunt liberati. nō fuerūt vltimate z diffinitue reprobati. sed q̄si conditionali ter z interlocutorie. Et fm̄ hoc circa illū articulū p̄nt poni due conclusiones Prima qz si sumit reprobatio p̄ interlocutoria snia. tūc impediri p̄t. hoc est mutari p̄t p̄cibus sanctorū. Quia iudicis snia nō excludēs oēm defensionē et p̄motionē eius qui sniatus est nō est immutabilis. z p̄sequēs impedibilis. v̄l p̄ viā defensionis. puta allegādo p̄ cā melius qz hactenus fuit allegatū. vel p̄ viā supplicationis. puta qz amici sui p̄cibus placāt iudicē. Sed reprobatio illo p̄mo mō sumpta est snia nō excludēs oēm defensionē z p̄motionē ipsius sniati. ergo zc. Secūda conclusio esse p̄t. qz reprobatio secūdo mō accepta nequa / qz ē impedibilis q̄buscūqz p̄cibus. Quia qd̄ irrevocabiliter sniatus est a sapiētissimo z omni potēte iudice. hoc p̄cibus quibuscūqz immutari vel impediri nō p̄t. sed secūdo mō accipiēdo reprobationē reprobatu s ē irrevocabiliter puta diffinitue sniatus a sapiētissimo et omni potēte iudice. ergo zc. Quia tñ amūter loquimur de reprobatoe isto sc̄do mō. idō ab solute loquendo meli⁹ dicit qz reprobatio nō p̄t impediri p̄cibus sc̄toꝝ. Ad argumētū p̄ncipale v̄dm qz maior nō est vera. nisi loquēdo de opposit. put h̄nt fieri circa idē subiectū singulare Ex hoc em̄ qz p̄mouet calor i forte. nō sequit qz impediatur frigus i Platone. et illud quod ē p̄motiuū caloris i forte. nō oportet qz sit impeditiuū frigiditatis i Platone. licet h̄nt sit impeditiuū frigiditatis i forte. Et qz p̄destinatio z reprobatio p̄prie dicta nō h̄nt idē eē circa idē subiectū seu suppositū numero. ideo argumentū non ē ad p̄positū.

Lōdo 1

Lōdo 2

Ad argu mētū p̄ncipale.

Distinctio quadragesimasecunda z quadragesimatercia.

Nunc de omni potētia dei. Postqz mgr̄ determinauit de dei sc̄ia. hic incipit tractare de dei potētia. Et diuidit i tres pres. Nā p̄mo māifestat potētia dei ex op̄e z entitate Secūdo ex op̄e z q̄ntitate. Et tercio ex op̄e z boni

tate. Sc̄da incipit dist. xliij. ibi. Quidaz tñ de suo. Tercia dist. xliij. ibi. Nūc illud restat. P̄tia i duas. Nā p̄mo magister mouet h̄ac questionē. vtz deus dicat oipotēs p̄pter hoc qz oia p̄t. vel pro tāto qz p̄t oia q̄ vult. z tenet p̄tē p̄mā. Sc̄do obijcit p̄tra eā. ibi. Sed querit. Et hec i duas. Quia p̄mo obijcit rōne. Sc̄do auctoritate. ibi Ex quibusdā tñ. Prima i duas Nā p̄mo ponit h̄moi obiectionēs. Sc̄do addit vnū notabile ex quo p̄nt trahi multaz obiectionū solutiones. ibi. Dic diligēter. Prima in tres. fm̄ qz triplicē adducit obiectionē. quaz cuiuslibet adijgit solutiōes Sc̄da ibi. Sed sunt alia quedā. Tercia ibi. Sūt z alia. Sequit illa ps. Ex quibusdā tñ. Et diuidit i tres pres. nā p̄mo auctōr arguit Sc̄do quō auctoritates sint intelligēde oñdit z exponit. Tercio p̄tra h̄moi expositiones obijcit z soluit. Sc̄da ibi. Sed ad hec. Tercia ibi. Sed forte dices. Sequit distinctio xliij. Quidā tñ de suo. Et ztinuari p̄t ad p̄cedētia sic. Postqz mgr̄ ostēdit qd̄ deus p̄t referēdo dei potētia ad op̄e quidditate. hic mgr̄ vult ostēdere qz deus plura p̄t facere qz facit referēdo dei potētia ad op̄e multitudinē z quātitatē. Et ē intēno mgr̄ retellere vnā falsam opinionē. q̄ posuit qz deus nō p̄t facere alia qz ea q̄ facit. Dimidit igit ista ps i tres pres. Quia p̄mo mgr̄ recitat h̄moi falsā opinionē. Sc̄do adijgit istius opinionis argumentationē seu p̄bationē. Et tercio ponit veritatis determinationē. Secūda ibi. Nō potest deus zc. Tercia ibi. Fateamur itaqz deū. Secūda habet septē pres. fm̄ qz septē p̄ ista opinione adducūt ratiōes. Secūda ibi. Ad dūt quoqz. Tercia ibi. Adijciunt q̄qz. Quarta ibi. Ipsi aut addūt. Quinta ibi. Itē aliud adijgit. Sexta ibi. His aut zc. Septima ibi. Idē in libro p̄fessionū. Quēstio istaz p̄tū septē diuidit i duas pres fm̄ qz mgr̄ p̄mo ponit istius opinionis rationē. Secūdo addit immediate suaz r̄sponzionē. Et pres patet. Circa istas duas distinctiōes q̄ro h̄ac questionē.

Vtrū i deo sit potētia p̄prie dicta Et videt qz nō. Quia sicut se h̄z simplem simplex ad zpositionē. sic se h̄z oīno pur⁹ actus ad potētia. sed simplr̄ simplex excludit oēs zpositionē. q̄ de⁹ cū sit pur⁹ act⁹. vtz p̄z. xij. metaph. excludit oēm potētia. Lōtra. omē qd̄ dicit aliquā opationē hoc p̄t dicere eā. sed de⁹ intelligit z vult. vtz p̄z. x. ethi. z xij. metaph. z generat z creat. vtz p̄z. fide. cartholi

ca. g potest intelligere velle generare z creare. Lu igit no sit posse sine potetia ergo i deo p/ pue erit potetia. Dic pmo videdu est vtz i deo sit potetia. Scdo vtz in deo sint plu res potetie. Et hoc qtu ad ista. xliij. distinctioz

Quatus ad primuz

articulu. vtz i deo sit potetia. dico q duplex e potetia. vt pz. v. meth. vna. s. actiua. z alia pas siua. Passiua nullo mo e i deo. Pumo qz repugnat oimode simplicitati. Scdo qz re pugt purissime actualitati. Tercio qz repugt pfecte libertati. Quarto qz repugnat clarissi me intellectualitati. Quito qz repugnat omi no independeti entitati. Sed de est oino sim plex. pur'acr'. sime libertatis. clarissime tel lectualitatis. z oimode independetis entitat' vt pz. xij. meth. g zc. Sz potetia actiua p fecillime repit i deo. Quia qnto i aliq vniu' plures roes factiue. tato ipm e potenti'. Pro pter hoc em sol potetior e omi corpe inferiori qz plures roes factiue repiunt i sole. Sz fm pmen. xij. meth. omis forme z pportioes q in potetia sut i pma materia. sut i actu in pumo motore. Snt etiā in eo sicut in arte summa. vt pz ibide p eundē omē. z p sequēs sunt i deo sicut roes factiue. g zc. P. illud quod importat pfectionē simplr est deo attribuen dū. sed potetia actiua e hmoi. qz vnuquodqz pfectius e ex virtuali ptenetia qua pōt ad sui similitudinē alterū pducere. qd pprie rei cōue nit ex sua potetia actiua. P. quāto aliqd e formalius tāto pstantior est i eo potetia acti ua. Un qz ignis ceteris elemētis e formalior ideo ceteris est actiuor. Sed omnibz entibz deus e formalior. Nā fm Dama. li. ij. ca. iij. Omne quod ad deū ppat respectu eius gros sum et materiale inuenit Sed forte dicit aliqs q tal' potetia actiua quā ponis i deo. vl e sp pūcta actui. vel nō est sp pūcta actui. Il la patet. qz in ptradictione oppositis nō e da re mediuz. Sed nec sic nec sic. Quia si est sp cōiūcta actui. tūc creature fuissent ab eterno. Si nō. cū potentia pfiat p actū. diuina po tetia eo tpe quo nō esset actui pūcta esset im pfecta. Respōde q diuina potentia sp est actui pūcta. cū idē sit realiter qd actus suus Ad pbationē dico q ex creaturaz emanatōe

nō resultat i deo aliqs nou' actus. nec ei' po tentia pūngit alicui actui cui ab eterno non fuit pūcta. licet alicui respectui ratiōis pū gat cui an nō fuit pūcta. fm q terminat de pen dentiam actualē creature quaz ab eterno non terminauit.

Quantus ad secun

dum articulu. vtz i deo sint plures potetie. di cendū q vna e potentia dei realr. Quia potē tie sparsē i agētibz inferioribz sunt vnūc i agē tibz superioribz. sed deus e supior oim. g nulla potēt eē i deo realis potētie multitudō. g zc. P. omē qd agit p multas putes e reduci bile in agēs p vnā. Sed de' cū sit agēs pmū nō est reducibilis i aliud agens. Maior pty p Dyo. xij. de di. no. vbi dicit. q ois multitu do ptiapat aliqliter vno. Et eadē snia ponit i pma ppositiōe pcli. P. vbi potetia agen tis est idē qd essentia agentis. si eēntia e vna. z potetia est vna. sed potetia dei est idē qd eēn tia dei. z essentia sua est vna tm. igitur z po tetia sua est vna tm. P. i deo est vna magni tudo. g vna potetia. pntia patet. qz deus nō e magnus mole sed virtute. et magnitudo ei' idē est qd virt' eius siue potetia ei'. Ancedēs ponit Aug. v. de tri. ca. viij. Sz forte dicit aliqs q deus vere intelligit aliq q tm nō vult. ergo aliud est intelligere dei. z aliud velle dei. z p psequens alia est potentia intellectiua. et alia volitiua. Ancedēs patet. qz deus intelli git omne flagitiū pctōz. cū iudex debeat eē cō sciuz de crimine qd punie z iudicat. Sed cō sequētia patet. qz de his q sunt realiter idē nō pnt extrema ptradictōis sil' verificari. Ad illud pty solutio p dicta supius disti. vi. vbi tractauit de attributis. Est tm aduertendū q quilibet catholicus habet pcedere q extre ma ptradictionis ad minus in diuis verificē tur de eadē re penitus in distincta ex natura rei sed tm modo variata fm modū significandiz seu etiā fm modū se habendi. Nā deus et rei tas dnt solū i mō significādi. z tm ista e vera deus generat. vt patuit supius. z illa est falsa deitas generat. vt pz ex determinatōe vl'is cō cilij. extra de summa trini. z fi. ca. Itē essen tia existens in patre. z eadē diuina essentia exi stens in filio nullo mō realiter nec formaliter ex natura rei differt a seipsa. z tamen eadē eēn tia vt est in patre nō est cōicata. z vt est in fi lio est cōicata. Ex qbz etiāz apparet q oia argumenta sup data sup hmoi ptradictioni/

Articls 2

Instantia

Solutio

bus in diuinis modicū cludūt. quia nō ma-
gis tradicūt eē comunicabile r non eē mu-
nicabile. r sic de alijs p similibz. qz eē commu-
nicatū r nō eē comunicatū. que tñ verificant de
eadē diuina eētia ppter aliū r aliū modū se
habēdi. qui tamē nullā varietatē nec distin-
ctiōz ponit in eētia. Qz si ille modus se ha-
bēdi aliquā distinctionē intrinsece poneret i
eētia. tūc pater r filius nō eēt omnino idē in
essentia. nec p sequeēs eēt omnino idē de^o for-
maliter r intrinsece. quod ē tra fidē catholi-
cā. r expōse tra decretalē iam pprime allegatā

Quantus ad terci

Articls 3

Loclio q
de sit infini-
ti vigoris.

- 1 um articulū. vtz i deo sit potētia siue virt^o in-
finita. dicens dū qz deū esse infinite potētie nul-
lus fidelis debet dubitare. sz nec apud aliq nē
cuiuscūqz secte vel nationis vertit in dubiuz
deum esse infinite potētie i duratōne. cū talis
potētia etiāz de multis alijs rebus nō neget.
Utrū autē euidenter r p hīce pbari possit de-
um esse infinite virtutis seu potētie in vigore.
multi doctorū antiquorū r modernorū i du-
biuz posuerūt. Determino tñ me ad pte affir-
matiuaz. vtz qz possit euidenter r p hīce pba-
ri. Quia omne finitū p supponit aliqd prius se
a quo depēdet i ratioe mensurati vel mensur-
abilis. sed virtus siue potētia vigoris diui-
ni nō p supponit aliqd prius se a quo depēde-
at cū sit omnino pma. Maior pty. qz omne fi-
nitū ē certis limitibz terminatū. r p sequeēs
ab aliquo mensuratū. Esse em̄ immēluz. r tñ
ē terminatū r limitatū vident repugnare.
- 2 P. deus nō est minoris vigoris r virtuosit-
atis qz diligibilitatis. sed ipse est infinite di-
ligibilitatis. cū ipse sit vltimus finis. de qz di-
cit. i. politicorū. qz finis est i infinitū diligibil.
ergo ipse ē infinite potētie r vigorositat. P
- 3 p hīs. viij. phīcorū ait. qz si virtus primū moto-
ris eēt virtus i corpe. tūc moueret ipm i instā-
ti. Et pcedit illa psequētia ex his qz dixerat i
sexto. puta qz fm augmentū virtutis i motore
diminuit tps quo motus mēsurat. ergo cū in-
stās i infinitū sit breui^o quocūqz tpe. oportet
qz virtus primū motoris sit i infinitū efficacior
virtute cuiuscūqz alterius motoris mouētis
- 4 idē mobile in tpe. P. Auer. cōmentator po-
nit i primo mobili pter primū motozē. moto-
rē appropriatū. qui immediate mouet hmōi
mobile. qz vt ait si primus motor moueret ta-
le mobile immediate. tūc moueret ipm in in-
stāti. r sic sequitur idē quod prius. P.
- 5

agēs siue motor suā actionē p pta virtute in-
finitū pmanēs nō innixus alicui alteri ne-
cessario ē infinite virtutis intēsiue seu i vigore.
deus est hmōi loquēdo p hīce r theologicē. qz
rē. p hō maiorē. qz minor est infinitas virtutis
in sua actione ab altera depēdere. qz infinitas
virtutis totaliter independētis r omnino pme-
Lū igit celū r quelibet intelligētia sine dura-
tione infinita. qzuis innitatur virtuti primū
motoris r ab ipso necessario depēdeant. igit
virtus primū motoris que i sua p pta actōe nul-
li penit^o innitit nō solū erit infinita duratiōe.
sed etiā i vigore. ergo rē. P. illa virtus ē in
finita intēsiue r i vigore cui nulla pōt fieri ad-
ditio etiā p intellectū. Sed virtus dei seu po-
tētia est hmōi. Maior pty. qz omni finito sal-
tē p intellectū pōt fieri additio. Probo mino-
rē. qz virtuti vlt pfecte in tota analogia entū
nō magis p intellectū pōt fieri additio virtutis
siue pfectōis cuiuscūqz qz pfectissime virtuti
determinati generis possit fieri additio fm gra-
dus illius generis. Sed virtuti calidissime in
genere caloris nō pōt fieri additio cuiuscūqz
qz grad^o caloris. qz si intellectus aliqd posset
sibi addere. iā nō cepet ipm vt calidissimū.
ergo diuine virtutis vigori nulla penit^o pōt
fieri additio pfectōis cepte vel cōceptibi-
lis. cuz talis virtus sit vlt pfecta. r fm totam
analogiā entis simplr pfectissima. P. ma
teria pma est successiue receptiua infinitarū
pfectiōnū. qz prim^o motor est actu infinite pfe-
ctōis. r p sequeēs infinite virtutis i vigore. An
cedēs patet etiā fm phīs. Sed pntia est cui-
dēs ex dicto pmetatoris. xij. metaph. vbi ait.
Om̄s forme qz sunt i potētia i pma materia.
sunt actu i pmo motore. qz rē. Multas rō-
nes diuersorū doctorū inueni p illa clusione
quas tamē ad p̄sens dimitto. qz p hīce loquē-
do a multis nō putarent euidenter cōcludere
eo qz p supponāt rerū creatiōne de nihilo vlt ali-
qua consimilia. Sed ptra illā clusionez
quidā arguūt sic. Si aliquis motor esset infi-
nite potētie i vigore. tūc motus fieret i instan-
ti. pns est impossibile. quia i indiuisibili nō
potest eē successio. Cōsequētia patz exp̄dict
Nā cū fm augmentū virtutis tēpus breuiet.
et infinita virtus nullā pportione habeat ad
virtutē finitā. eo qz in infinitū ipsaz excedat.
si virtus finita mouet i tpe. infinita mouebit
in instāti. P. si potētia infinita in vigore i
diuinis poneret. tunc aliquid frustra esset in
deo. p sequeēs est falsuz. vt patet. i. celi r mūdi
Probat psequētia. qz illa potētia est frustra

Contra

nec legislatorē cogentē supra se habet. Alia est necessitas immobilitatis: q̄ communiter dicitur necessitas immutabilitatis. puta si aliq̄s ita diligeret iusticiā. et int̄m eēt inclinatus ad eius exercitiū q̄ nō posset resilire ab opibz iusticie. Et illa necessitas sine iusticie immutabilitas si deo attribuitur hoc pot̄ eē dupl̄. Uno mō q̄ h̄mōi immutabilitas iusticie attribuat̄ deo p̄pter meritoꝝ nostroz exigentiā. Et sic q̄uis deo dica tur q̄nq̄ iust̄. iuxta illud apli. ij. Thim. iij. De reliquo deo reposita ē mihi corona iusticie quā reddet mihi in illū diē iust̄ iudex. tñ nra merita attendendo deus nihil opat̄ ex necessitate iusticie. Quia si seru⁹ nō pot̄ de necessitate iusticie dñm suū constituere debitorē. multo minus creatura creatorē pot̄ facere debitorē. Qui. n. nō pot̄ sufficēter soluere qd̄ tenet. ille nō pot̄ debitorē constituere cum cui tenet. Sed dñs et parētibz nō possum⁹ equiuales reddere. vt ait Aris. viij. ethic. ḡ. zc. Et illud videt̄ innuere saluatori enāḡ. dicens discipul. Quā feceritis oīa q̄ p̄cepta sūt vobis. dicitē. fecim⁹ qd̄ iussisti. sed serui inutiles sum⁹. Alio mō talis immutabilitas iusticie pot̄ intelligi deo p̄uenire nō p̄pter meritoꝝ nostroz exigentiā sed p̄pter sue diuine bonitatis decētiā. Et illud adhuc dupl̄. Uno mō accipiēdo decētiā simpliciter absolute. Alio modo accipiēdo decētiā p̄nūciā p̄nti rez ordine. Primo mō oīa q̄ de⁹ facit opat̄ ex necessitate iusticie. qz nihil pot̄ deus facere qd̄ nō deceat suā bonitatē. Sz scdo mō de⁹ nihil facit ex necessitate iusticie. qz ordinē totius vniuersi deus pot̄ p̄ libito volūtatis immutare. et p̄ oīs illud idē quod nūc ē in decēs mutato rez ordine fieret decēs. z ecōuerso. Propter qd̄ diuine bonitatis decētia nullā necessitatē iusticie h̄re videt̄ respectu istius ordinis quē videm⁹. nec respectu cuiuscūq̄ alterius ordinis vniuersi. eo q̄ quilibet talium ordinū deus mutare possit quicūq̄ voluerit. forte dicet. Omne qd̄ fit sine iusticia ab agente volūtario. hoc videt̄ eē iniustū. sed de⁹ nō potest facere iniustū. qz tūc peccaret. ergo deus nihil pot̄ facere sine iusticia. z p̄ oīs omne quod facit ex necessitate iusticie facit. Respon. deo q̄ deus nūq̄ facit aliquid sine iusticia. qz nunq̄ facit aliquid sine decētia bonitatis sue. z sine rectitudine voluntatis sue. z ideo deus nunq̄ potest facere aliquid iniustum vel iniucens. quia volūtas sua tribuit rebus decētiā z iusticiā. et ideo quicquid deus facit et vult. hoc est decēs z iustū. Propter quod ansel. p̄sologion. ij. ait ipsi deo. Illud solū iniustū

Instantia

Solutio.

est quod vis. iniustū quod nō vis. Ad argumentū principale dicendū. q̄ quis maior sit vera de potētia passiuā. tamē falsa est de potētia actiuā de qua loquimur i p̄posito. Nā quis purus actus excludat potētiā passiua que derogat actualitati. sicut cōpositio simplicitati. tamen nō excludit potētiā actiuā. qz potētia actiuā i nullo penitus derogat actualitati.

Distinctio quadagesimaquarta.

Nunc illud re

stat discutien. dic. Dic m̄gr tractat de potētia dei p̄ comparatiōez ad creaturaz bonitatē. Et diuidit ista distinctio in tres ptes. fm̄ q̄ tres mouent̄ questōes. Quaz prima est. vtz deus pot̄ aliqd̄ melius facere qz facit. Secūda vtz alio mō vel meliori modo qz facit. Tercia vtz de⁹ semp̄ possit omne quod oliz potuit. Secūda ps incipit ibi. Post hec considerandū. Tercia ibi. Preterea queri solet. Prima i duas. Nā p̄mo quorundā errorē recitat. Secūdo h̄mōi errorem reprobat z veritatē determinat. ibi. Verū hic ab eis. Sequit̄ illa pars. Post hec considerandū. Et diuidit in duas. Nā primo mouet questionē. Secūdo respōdet p̄ quādam distinctiōne. ibi. Si modus opatiōis sequit̄ illa pars. Preterea queri solet. Et diuidit in tres ptes. Nam primo circa illaz questionē tāgit quandā falsam opinionē. Secūdo rīdet fm̄ suam p̄p̄iā intētiōne. Et tercio p̄ dictoz epilogato em confirmat suā r̄sionē. Secūda ibi. Ad quod dicim⁹ zc. Tercia ibi fateamur zc. Dic quero h̄c questionē.

Vtz deus totum vniuersum potuit facere melius. Videtur q̄ non quia illud quod meli⁹ cogitari nō potest hoc nō potest fieri melius. sed isto vniuerso iam facto nō potest cōcipi melius. ergo zc. Maior patet. Nā p̄ simile maiore probat Ansel. qz deus ē summe p̄fectus. qz deus ē quo maius cogitari nō pot̄. Minor patet p̄ Aug. in de libero arbitrio. vbi sic ait. Quicquid vera ratione melius tibi occurrit. scias deum fecisse bonoz oim conditorē. Contra omni finito pot̄ fieri additio. sed totum vniuersum est quid finitū. ergo zc. Dic quattuor sunt vidēda. Primo vtz virtute diuina aliqua ps vniuersi possit fieri melior. Secūdo vtz in infinitū p̄cedendo quacūq̄ creatura data

Ad p̄ncipale argum.

Ad p̄ncipale argum. Quia illud re. Stat discutien. Dic m̄gr tractat de potētia dei p̄ comparatiōez ad creaturaz bonitatē. Et diuidit ista distinctio in tres ptes. fm̄ q̄ tres mouent̄ questōes. Quaz prima est. vtz deus pot̄ aliqd̄ melius facere qz facit. Secūda vtz alio mō vel meliori modo qz facit. Tercia vtz de⁹ semp̄ possit omne quod oliz potuit. Secūda ps incipit ibi. Post hec considerandū. Tercia ibi. Preterea queri solet. Prima i duas. Nā p̄mo quorundā errorē recitat. Secūdo h̄mōi errorem reprobat z veritatē determinat. ibi. Verū hic ab eis. Sequit̄ illa pars. Post hec considerandū. Et diuidit in duas. Nā primo mouet questionē. Secūdo respōdet p̄ quādam distinctiōne. ibi. Si modus opatiōis sequit̄ illa pars. Preterea queri solet. Et diuidit in tres ptes. Nam primo circa illaz questionē tāgit quandā falsam opinionē. Secūdo rīdet fm̄ suam p̄p̄iā intētiōne. Et tercio p̄ dictoz epilogato em confirmat suā r̄sionē. Secūda ibi. Ad quod dicim⁹ zc. Tercia ibi fateamur zc. Dic quero h̄c questionē. Vtz deus totum vniuersum potuit facere melius. Videtur q̄ non quia illud quod meli⁹ cogitari nō potest hoc nō potest fieri melius. sed isto vniuerso iam facto nō potest cōcipi melius. ergo zc. Maior patet. Nā p̄ simile maiore probat Ansel. qz deus ē summe p̄fectus. qz deus ē quo maius cogitari nō pot̄. Minor patet p̄ Aug. in de libero arbitrio. vbi sic ait. Quicquid vera ratione melius tibi occurrit. scias deum fecisse bonoz oim conditorē. Contra omni finito pot̄ fieri additio. sed totum vniuersum est quid finitū. ergo zc. Dic quattuor sunt vidēda. Primo vtz virtute diuina aliqua ps vniuersi possit fieri melior. Secūdo vtz in infinitū p̄cedendo quacūq̄ creatura data

deus semp possit facere pfectiozem. Tercio de eo quod queritur. Quarto vtruz deus possit facere aliud vniuersuz illo vniuerso manente.

Quartuz ad primuz

vtruz virtute diuina aliqua pars vniuersi possit fieri melior, est aduertendū q rem fieri meliore potest intelligi dupliciter. Uno modo qstuz ad pfectiones naturales. Alio modo qstuz ad pfectiones accidentales. Dic po no duas conclusiones. Prima ē q deus rez creatā pot facere meliore qstuz ad pfectōes accidētales ipsa remanēte realiter eadē. Quia illud qd pot natura hoc deo nō debet negari sed manente eadem re fm eētiaz suam natura facit eā magis pfectam fm gradus accidētalium pfectionū. ergo rē. Maior manifesta est de se. Minor pz. qz hō infirm⁹ qnqz sit naturaliter sanus. r minus san⁹ magis sanus. r sic de alijs. P. b. Aug. sup. Sen. ait. Potuit de⁹ facere hoiez q nec peccare vellet nec peccare posset. sed nulli dubiū qn talis homo eēt pfectior hoie q vult r potest peccare. ergo rē.

2 P. si creatura nō posset fieri melior. aut hoc esset pro tanto quia deus nō posset plus dare de pfectione. aut quia creatura nō plus possz recipere. Nō primū. quia etiā miserrimo homini deus potest dare intuitiua visionez sue essentie. vt in plogo illius primi libri pbau. Nec obstat secūduz. quia deus qui est auctor creature pot eius capacitate augere. ergo rē.

3 Sed contra illud sunt quidā heretici quos tangit magister in ista. xliij. distinctione. Et potest eorū error probari sic. Beatus Augu. contra Maximinū hereticū ait. Si pat posset filium suum pducere meliorez nō faceret tūc inuidus esset. Sic arguunt isti a simili. Si deus posset aliquam creaturam facere meliorem r nō faceret tunc inuidus esset. sed deus nō potest esse inuidus. vt patet. i. metaphis/

2 ce. ergo rē. P. Plato fertur dixisse q optimi est optima adducere. Et illud idē dicit beatus Dyoni. Sed optimo nihil potest eē melius. et deus est optimus. ergo nihil potest fieri melius eo quod iaz de facto deus produ/

3 fit. P. causa producēs effectū fm totam suam virtutē seu potentia. nō potest hōi effectum pducere meliore. deus producit quēlibet suum effectū tota sua potentia seu virtute Maior patet. Minor pbatur. Quia quādo virtus pducētis est simpliciter simplex. tunc

quicquid ab eo pducitur hoc fm totam suaz virtutē producit. Sed virtus diuina cuz sit purus actus est simpliciter simplex. ergo rē.

Alia multa motiua quibz illa erronea opinio probauit q deus non possit facere alia q ea que fecit. r q nō potuit nō facere ea que fecit. adducit magister in lra distinctione prima pcedente. r respondet ad ea. ideo ad pre sens illa nō adduco. Sed hec opinio erronea est. vt dixi. Quia sicut post hanc vitā deus bonis homibus dabit dotes glorificationis corpis r anime. sic cum eisdez dotibus posset hominē creare si vellet. quo facto nulli dubiū q talis homo melior esset q homo natus de muliere qui breui viuens tempe repletur multis miserijs. Ad primū ergo dicendū q nō est simile. quia naturalis dei filius nascēdo caput diuinā naturaz q naturaliter sibi a patre generante cōicatur. r p sequez omnis pfectio sibi iure debetur. sed creatura pducit in limitata natura a deo libere r volūtate r nō naturaliter. r p sequez sibi nō debet pfectio nisi tanta quāta placuerit volūtati diuine. Et ideo inuidus fuisset pater diuinus si filio ab eo naturaliter genito nō cōicasset omnē pfectionez. qz si subtrahit ab aliquo quod iure sibi debet hoc p inuidiam subtrahitur. Sed ex hoc nō debet dici inuidus ipse deus si nō dederit creature illud qd libere pot dare si voluerit. Ad scdm dicendū q Plato r Dyoni. intendit p illa verba extolliciam dei respectu ceterorū agentiu que nō pnt tam bona pducere sicut deus potest. Ipse enī produxit non solum res corporales. verum etiāz produxit substantias sepatas. que sunt optime inter creaturas. quas nullum aliud agēs potest producere fm veritate. quous Aucenna circa hoc errauerit. vt patebit in secūdo libro. Sic igit intelligēdo maiorē nō debet inferri conclusio que inferit. quia hec debet esse conclusio. q cetera agentia non possunt producere meliora qz agens diuinum. Potest etiā dici q optimū ponitur ibi pro valde bono. quia fm grāmaticos suplatiuus quādo qz idē est quod suus positiuus cū hoc aduerbio valde. Et sic minor est falsa. Quia plura possunt dici valde bona. quorū tamē vnuz est melius altero. Unde dicitur Sen. i. Uidit deus cuncta que fecerat. et erant valde bona. Et tamen nulli dubiū quā homo erat melior q lapis. Ad tertium dicendum.

Contra errorem.

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

in illa quod no vis...
consequentiā q...
et quia loquuntur...
si actus quodammodo...
actuū. sicut dicitur...
nō excludit potētiā...
nā i nullo genus...

Hinc illud

ita dicitur...
deus de potentia...
arq donari. Et dicitur...
pres. fm qz puz...
ma est. vtruz...
acc. Secūda vtruz...
lo qz facit. Tercia...
quod alijs potuit...
hōc dicitur...
solat. Prima...
roie recitat. Secūda...
r veritate...
Sequitur illa...
i. Et dicitur...
strone. Secūdo...
tionē. Si...
a pars. P...
tres pres. Nam...
ca qz quāda...
fm suam...
apologatio...
da ibi. Ad...
ur rē. Dic...
Luz deus...
rit facere...
Quia illud...
hoc nō potest...
am facto...
maior patet...
nil. qz...
caus cognari...
n re libero...
atione melius...
monū oim...
dāt fieri...
d finitū...
a. Prima...
est possit...
quā pcedendo...

q̄ agēs faciat vltimū de conatu. et illo mō ma
ior est vera. sed mior est falsa. quia cū deus sit
infinite virtutis in vigore. ergo in p̄ductōne
nullius p̄ducti existētis finite p̄fectionis p̄
ducit quantū potest s̄m totū suū conatum.
Alio mō q̄ h̄mōi agens agat s̄m virtutē rea
liter simplicē et indivisibiles. habentē tamen i
se vnitissime et absq̄ omni reali diuisione om
niū virtualū gradū multitudinē. Et sic q̄
uis minor sit vera. tamen maior est falsa. ma
xime si agens huiusmodi agit libere et nō ex
necessitate nature. quia q̄uis h̄mōi agens a
gat tota sua virtute. i. nō agat s̄m partē reale
sue virtutis. eo q̄ virtus sua nō habeat partē
et partē. tamē p̄pter sui libertatē nō producit
quantū potest. sed quantum vult. vti em̄ sua
virtuali continētia prout sibi placet. **Se**
cunda conclusio est. q̄ deus nō potest rem cre
atā facere meliōrē quārum ad gradū essentia
lem. ita tamē q̄ res maneat eadem que prius
fuerat an̄ talis gradus additionē. **Dec** duc
tio potest p̄bati sic. quia mutata specifica rei
differētia nō manet ipsa res. sed p̄ additionē
bonitatis eēntialis mutat̄ specifica rei differē
tia. ergo et̄. **Probat** minor. quia vt patz̄ diui
sive descēdēdo a genere generalissimo vsq̄ ad
species specialissimas. semp̄ ab vltimo gradu
eēntiali ipsius rei accipit̄ differētia que est cō
stitutiuā speciei. **Ma**ior etiā patz̄. q̄ s̄m por
phiriū differētia accidēntialis facit alteratum.
sed differētia substantialis facit aliud. Et hec
videt̄ eē intentio phi. viij. metaph. vbi diffiniti
onē rei compat̄ numero. q̄ sicut qualibet vni
tate addita vel remota numerus mutat̄ speci
em. sic quacūq̄ differētia substantiali addita
vel remota res mutat̄ diffinitionē. et p̄ conse
quens speciē.

Articls 2 **Quantuz ad secun**

dū principale. vtrū in infinitū p̄cedēdo qua
cūq̄ creatura data deus semp̄ possit facere p̄
fectiōrē. dico q̄ loquēdo de potentia dei abso
luta. tūc qualibet creatura actu p̄ducta deus
potest in infinitū semp̄ nobiliōrē et p̄fectiōrē
p̄ducere. Quia si deus hoc nō posset. hoc es
set pro tanto. quia implicaret̄ contradictio. sed
nulla in proposito implicat̄ contradictio. et
go et̄. **Ma**ior est nota ex. vi. ethicozū vbi di
cit. **Hoc** solo priuat̄ deus. ingenita facere que
vtriq̄ facta sunt. **Hoc** exponit̄ a cōmentatore
et doctoribus. id ē p̄tradictoria simul verifica
ri. **Ma**iorē p̄bō. q̄ si implicaret̄ p̄tradictio.

vel hoc eēt ex parte dei producētis. vel ex par
te creature p̄ducte. **Nō** primū. q̄ sicut dicit
Arist. ideo deus dicit̄ omnipotēs. q̄ ei⁹ pos
se nō pōt inuenire nō posse. **Nec** scdm. quia
ois creatura actu posita in eētē finite p̄fectio
nis. igit̄ si addit̄ sibi aliqua finita p̄fectio. per
hoc nō efficitur infinita. quia finitū additū
finito nō facit totum infinitū. et p̄ consequēs
creatura vltērius producta capiēns p̄fectio
nē p̄cedētis creature vna cum illa finita p̄fe
ctione addita. p̄ h̄mōi additionē nō ponetur
extra limites creature. nec eius esse implica
bit nō esse. et eodem modo arguet̄ de creatura
secūdo producta cū finita p̄fectione addita.
et sic in infinitū. quia semp̄ creatura actu pro
ducta erit finita in p̄fectione. cuz nō claudat
in se nisi p̄fectionē p̄cedētis creature que est
finita. et p̄fectōem sup̄additam que similis est
finita. **Nec** videt̄ eē intentio beati Dyonisij
in de diuis nomibz. vbi creaturas a deo proce
dentes assimilat̄ numeris. et deū vnitati. **Mo**
do planuz est q̄ p̄fectione numerali p̄cedunt
numeri in infinitū. et tamē quilibet numerus
actu acceptus est finitus. cum nō claudat in
se nisi numerū p̄prie p̄cedentē. et vnitatem
additā. que ambo sunt finita. sic eodez modo
in p̄posito et̄. **P.** idē Dyonisius in. viij. 2
de diuis nomibus ait. **Deus** est infinite vir
tutis. eo q̄ simpliciter potest̄ infinite infinitas
alias ab existentibus virtutes producere.

P. potētia dei est infinita et simpliciter illi
mitata. ergo vltra omnē creaturā productaz
semp̄ poterit producere p̄fectiōrē. **Ant**ecedens
patet̄ questioe p̄xima p̄cedēte. **Pro**bo conse
quentiā. quia omis creatura cū de facto fue
rit producta sit finite p̄fectiōis. vt patet̄ ex iā
dictis. igit̄ si vltra quamlibet creaturā produ
ctam deus nō posset producere p̄fectiōrē. tūc
infinita dei potētia esset̄ limitata ad finituz
effectum. eo q̄ non posset aliquid vltra ipsuz.
et infinita dei virtus esset̄ adēquata p̄ effectuz
finitū. que omnia vident̄ impossibilia. **Con**
sequētia patet. q̄ tūc intelligit̄ potētia limita
ta. q̄ nō potest trāscendere aliquē limitatuz
effectū. et tūc intelligit̄ virt⁹ adēquata quādo
potētia nō pōt in maiōrē effectū. q̄ virtus est
vltimū de potētia. vt dicit̄ i de celo 2 mū. **Et**
hec videt̄ eē intentio beati Aug. xij. de ciuita
dei. ca. xvij. vbi ait̄ diuinā sapientiaz incom
p̄rehensibili cōp̄hensioe sic omnia incom
p̄rehensibilia cōp̄hendere. vt quecūq̄
noua et dissimilia consequētia p̄cedētibus
si semp̄ facere vellet̄ inordinata et improuisa

Lōdo 2

Lōdo

1

habere non posset. nec ea prouideret a proximo tempore sed eterna pfecta dimeret. Dictra seo eo breuius. qz illa materia intedo tãge re libro. ij. distinctoe. i. Sed extra illa dclutione sunt quidã magni doctores q̄ arguunt p sua opinione ep̄mo sic. Si possibilis esset pcessus i infinitu in speciebus fm pfectionez. tuc in intellectu diuino esset aliqua creatura distans in infinitu ab aliqua alia creatura. et psequens creatura talis esset infinite pfectio nis. hoc autẽ impossibile. qd̄ patet. qz hmoi creatura tm̄ excederet illam alia creatura q̄ntum excedit eam deus. et psequens in infinitum. quia nõ potest esse maior excellens excellu in infinito. etiã esset eque pfecta vt deus. quia nõ potest esse maior pfecto pfectione infinita. P. si possibilis esset pcessus specieru i infinitu. aut omnes hmoi species clauderent in fra decẽ pdicamenta. aut aliq̄ue earu essent extra pdicamenta. Nõ potest dari p̄mũ. quia si cut patet p p̄m in libro pdicamentoz. et. viij. metaph. a genere generalit̄mo descendit differentis diuisiuis vsqz ad specie specialissimaz Sed talis descendus nunq̄ posset p̄fici. si species essent infinite. Nec potest dari secunduz. qz decem pdicamenta sufficerent enacuat totuz ens. ergo quicqd̄ e extra decẽ pdicamenta e nõ ens siue nihil. P. forme sunt sicut numeri. vt patet. viij. metaph. et deus se habet ad modum vnitatis. vt patet p Dyoni. sed numerus versus vnitatẽ nõ pcedit i infinitu. quia nõ procedit vltra binariũ. ergo nec species p accessum ad deũ. puta p augmentũ pfectionis pcedunt i infinitu. P. vbi est essentialis ordo ibi nõ est pcessus in infinitu. sed sp̄s vniuersi habent essentialẽ ordinẽ ad seinuicẽz. P. totũ ens creabile est finitũ in pfectione. ergo nõ potest in infinitu semp creati pfectior creatura. Antecedens patet. qz illud est finitũ quo repit̄ aliquid maius. sed deus excedit totum ambitũ entis creabilis. et psequens est maior toto ente creabili. Cõsequẽtia patet. qz omne finitũ attingit p replicationẽ graduz finitõũ. als ad terminũ finitũ esset accessus infinitus. P. appetitus creature nõ est infinitus. ergo in creaturis non potest esse pcessus in infinitu. Antecedens patet. Probat̄ cõsequẽtia. quia deus nõ potest facere aliquid i creatura quod nõ sit appetibile a creatura. si cut nõ potest facere aliquid in creatura ad qd̄ creatura nõ sit aliquo modo in potẽtia. P. si deus qualibet creatura semp posset producere pfectiorẽ. hoc esset pro tãto. quia deus in

infinitu distat a qualibet creatura quantum cunqz pfecta. sed hoc nõ sufficit. quia pari ratione sequeret qz vltra totũ ens creabile deus posset pducere creaturã. quod est simplr impossibile. qz hoc posito aliqua creatura excederet totũ ens creabile. quod manifeste implicat contradictionẽ. quia omne quod p creationẽ pducit est creabile. et sic huiusmodi creatura erit creabilis et nõ erit creabilis. Cõsequẽtia patet. quia totuz ens creabile distat a deo in infinitu. Et confirmat. q̄a inter substantiã et accidens est distãtia imprãstabilis. et tamẽ inter nullam substantiã et accidens deus potest facere infinitas species. ergo a simili et. Q. autẽ distãtia inter substantiã et accidens sit infinita. probat̄ p hoc qz nulluz accidens quantumcũqz pfectũ potest adquare gradũ entitatis qui est in substantia. P. si possibilis esset processus in infinitu semp ad nobilitatem creaturã. tuc posset esse vna creatura de facto creata que esset infinite nobilitatis et pfectionis. falsitas consequẽtis patet. Probat̄ consequẽtia. quia fm Aristotelez. iij. phisicorũ. Si esset dare potẽtiã ad infinituz fm appositionẽ. illa posset poni in facto esse. et potẽtia ad maiorẽ pfectionẽ est potẽtia fm appositionẽ. ergo et. P. aut deus cognoscat aliquid quod creabile vltra quod nõ est aliud creabile. aut nõ. Si sic. tuc illo creato nõ erit processus vltior in infinitum. Si non. tuc deus nõ cognosceret omne creabile. quod est impossibile. quia tuc aliquid esset a deo producibile quod deus nõ cognosceret. P. quãto aliquid e deo ppinquius tãto videt̄ esse melius et nobilitus seu pfectius. Sed humanitate christi nihil potest esse deo ppinquius. ergo et. P. quãto aliquid est purius tanto perfectius. Sed nulla pura creatura potest esse purior beata virgine Maria. ergo nulla pura creatura potest esse pfectior ea. Maior patet. Minor probatur. Quia dicit Anselmus in de conceptu virginali. Nempe recurre vt ea puritate virgo niteret quaz deus filio suo matrem elegerat qua maior sub deo nequit intelligi. Sed illa quãuis sine valde difficilia. ra

Cõfirmat

8

9

10

11

Solutio

Ad

ri. got/ aure. la alij. 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7

cognitionis. quibus nunquam tenet in effectu. sic tenet.

Ad probationem cum dicitur quod talis creatura tamen excederet aliam creaturam quantum excedit eam de? nego. Ad probationem cum dicitur quod non est maior excessus excessu infinito. illa est falsa. Primum enim esse plures excessus infiniti quorum tamen unus est maior alio. Nam linea unius palmi excedit punctum in infinitum. cum sine omni proportione excedat eum. et tamen insanus mente videret qui diceret quod linee mille palmorum vel linea infinita non plus excedat punctum quam linea unius palmi. Et cum addit quod talis creatura esset eque perfecta sicut deus. nego. Nam homo creatura in infinitum deficeret a perfectione divina. Nam omnem suam perfectionem haberet talis creatura participative et dependenter. deus autem omnem suam perfectionem habet essentialiter et penitus independenter.

Ad 2

Ad secundum dicendum quod omnes clauderentur infra decem predicamenta. Ad probationem dicendum quod licet quantum ad species quod actu sunt per intellectum finitum possit fieri relatio a genere generalissimo usque ad singulas species specialissimas. tamen a nullo intellectu finito hoc fieri potest quantum ad species que sunt in potentia. Unde ait commentator. h. metaph. quod vltimum pertinet sub se res infinitas non actu sed potentia. Quod dicitur commentatoris et si fortasse posset habere dubium aliquod de potentia que est circa divinam potentiam. tamen de potentia dei quod infinite infinitas virtutes alias ab existentibus potest producere. ut superius allegavi ex dictis Dionysii.

Instantia

Solutio.

si nulli catholico debet esse dubium. Forte dicitur quod commentator intelligit de rebus in divinis et non de rebus specie differentiibus de quibus ad prius loquimur. Respondetur quod etiam specierum in finitate in potentia videtur ponere commentator. Nam in tractatu de sensu et sensato commentator ait. quod colores medij possunt esse infiniti. modo planum est quod colores medij ab invicem differunt specie. Ad tertium dicendum quod unitas dupliciter potest considerari. Uno modo formaliter alio modo virtualiter. Primo modo excludit numerum. ideo accedendo ad unitatem finitum processus numerorum. Secundo modo includit omnem numerum. et ideo sic accedendo ad unitatem nunquam finitur processus numerorum. Et illo secundo modo secundum Dionysium. deus assimilatur unitati. ergo argumentum bene intellectum magis est per conclusionem quam potest sui contra eam. Ad quartum dicendum quod maior potest negari. quod in numeris videtur esse essentialis ordo. cum semper sequens numerus presupponat precedentem. et tamen in numeris est processus in infinitum. Et ideo patet in figuris et proportionibus et relationibus dictis modo numeri. in quibus

Ad 3

Ad 4

omnibus est processus in infinitum. et comprehensa in his sicut species univarsi. Potest etiam dici ad maiorem quod non est necesse centrale ordinem esse nisi inter ea quod actu sunt. quod illa proprie sunt ad invicem compabilia que reale et actualiter habent entitatem. modo ita est quod species univarsi quod actu sunt ille finite sunt. Ad quintum dicendum quod licet creatura actu sit finite perfectionis. tamen in potentia non repugnat ei infinitas. et quia creabile sonat in potentiaz. ideo nego antecedens. Ad probationem nego maiorem. quod dato quod a centro terre versus orientem una linea procederet in infinitum et alia versus meridiem. et versus aquilonem et versus pretercederet in infinitum. versus linea esset infinita. et tamen secunda esset maior quam prima. quod esset dupla respectu eius. Forte dicitur quod prima linea non esset simpliciter infinita. quod quis versus orientem traheret in infinitum. versus tamen centrum finitum. quod terminatur in centro. et ideo non repugnat esse aliquid maius ea.

Ad 5

Instantia

Solutio

Respondetur quod eodem modo est in proposito. quod quis per divinam potentiam superius procedendo ad ipsum deum processus perfectionis creaturarum ducit in infinitum. tamen procedendo ad inferius terminum habet in ipsa materia prima. infra quam si descendit itur ad purum nihil. ut patet per Augustinum in libro confessionum. et per commentatorem. philosophicorum. et ideo omni enti creato et creabili dabitur aliquid maius in perfectione. sed ipse deus qui simpliciter est infinitus. Ad sextum primo potest dici ad maiorem. quod licet appetitus creature non sit simpliciter infinitus. tamen successive potest esse ad infinita. Appetitus enim materie potest esse successive ad infinitas formas. quas etiam recipit si mundus duraret in infinitum. ut philosophi sunt opinati. Etiam sequentia est falsa. Ad probationem dicendum quod quis in actione rei naturalis appetitus naturalis aliquo modo procedat factione rei. hoc tamen non fit in actione dei qui potest omnia de nihilo producere. quod illo nihilo precedenti tale factione non potest esse aliquid appetitus. Forte dicitur quod aliqui illorum doctorum dicunt quod deditates reorum fuisse ab eterno. et per consequens posset aliquid realis appetitus precedere factionem qua deus facit creaturas.

Ad 6

Instantia

De istius instantie solutione ad presens transeo. quod hanc materiam iterum tractare in secundo libro. distinetur. quibus habet locum. Ad septimum dicendum quod non solum ista distantia est causa. sed ista processus causa est illa que assignata superius in prima ratione que illa processus probabat. Ad confirmandum cum ista dicitur quod in istis racionibus est distantia impertransibilis. deum quod vel ista per distantiam impertransibilem intelligitur

Ad 7

Ad confu.

q̄ ex accidēti nō possit generari suba. vel q̄ ac-
 cidēs nō possit eq̄pollētē trinere s̄tutē sube.
 Quocūq; illoz modoz intelligāt apparet q̄
 male intelligāt ista. referēdo ad potētiā diui-
 nā. de qua tā ipsi q̄ nos in p̄nti loq̄mur. q̄ ex
 accidētibus ex̄ntibus i sacramēto altaris q̄n-
 q̄ generant vermes q̄ sunt vere suba. Eadez
 etiā accidentia equipollētē habēt totā virtū-
 tē substantie panis ⁊ vini. q̄ nihil min⁹ de acci-
 dentibus vini existētibus i sacramēto possz ali-
 quis inebuari si immoderate de eis sumeret.
 q̄ de ipso vino anteq̄ esset sanguis p̄secratus
 ⁊ nō minus cibāt accidentia panis in sacramē-
 to existētia. q̄ cibaret ipse panis si in corpus
 xpi nō fuisset ⁊ uersus. Un̄ si in toto vniuer-
 so substantiā panis ⁊ vini in p̄petuū deus con-
 uerteret i corpus suū ⁊ sanguinē. nihilomin⁹
 hoīes nutrēnt de talibus accidētibus. q̄ nūc
 de ipsis substantijs panis ⁊ vini. Etiā falsū
 assumūt cū dicūt. q̄ inter substantiā ⁊ accidēs
 nō p̄nt fieri infinite species. q̄ vt patet supi-
 us p̄ cōmētatorē. medij colores p̄nt esse in fini-
 ti. ergo inter albedinē ⁊ substantiā p̄nt esse in-
 finite spēs. Ad octauū nego p̄sequentiaz.
 Ad p̄bationē dicēdū q̄ licet maior sit vera lo-
 quēdo de appositōe q̄ fieri p̄t fm potētiā
 naturalē. tñ nō est vera loquēdo de appositio-
 neq̄ fieri p̄t loquēdo fm potētiā dei q̄ est su-
 pernaturalis. fm quā potētiā i p̄posito ponit
 fieri appositio. Et rō illi⁹ eē p̄t. q̄ si fm potē-
 tiā nature create fieret appositio fm p̄tes eius
 dē q̄ritatis i infinitū. tūc op̄teret q̄ in na-
 tura p̄xisteret magnitudo infinita. q̄ cū vir-
 tus naturalis nō possit creare de nihilo illud
 quod apponit. optet q̄ h̄mōi rē apponibiles
 virtus creata accipiat ab vno ⁊ addat alteri.
 siue hoc faciat p̄ modū aggregatiōis. siue p̄
 viā generatiōis. igit si nō cessabit h̄mōi ap-
 positio. op̄ortebit p̄esse ali quid infinitū. quis
 omne finitū consumit aliq̄n p̄ cōtinuā abla-
 tiōnē p̄tū eiusdē quāritatis ab eo. Et hec vi-
 det esse intētiō Aristot. ij. phisicoz. Hoc ta-
 mē nō obstat in p̄nti p̄posito. q̄ nouas spēs
 deus p̄t trinuēd nihilō creare. Etiā potētiā
 naturalis agit q̄ntū p̄t. igit si natura creata
 h̄ret posse ad p̄ductōz aliq̄ infinitū. h̄vitiq; ex-
 pleret cū effectu. Sz p̄p̄tū ē dei ad extra libe-
 re agere. ideo nō agit q̄stū p̄t sed q̄stū vult. ⁊
 p̄ p̄ns nunq̄ explet q̄ ad extra suū totū posse.
 Ad nonū d̄m. q̄ sicut de⁹ p̄ infinitā suaz
 sapiāz p̄phēdit oēs spēs nūeroz. vt patuit su-
 p̄ius dist. xxxv. cōclusiōe. iij. i solutiōe q̄nti ar-
 gumēti. ⁊ tñ clare cuz h̄ cognoscit q̄ i re extra

nūq; esse poterit tāt⁹ numer⁹ q̄n possit augeti.
 sic quis de⁹ cognoscat omne creabile. tñ cū hoc
 clare videt q̄ i re extra creatura nulla erit nec
 eē poterit q̄ p̄ diuinā potētiā nō possit p̄duci
 p̄fectio. Et ex h̄ p̄z q̄ p̄ntia facta i sc̄da p̄te in-
 quisiōis isti⁹ rōnis nō ē vera. q̄ licet deus nō
 cognoscat aliq̄d creabile ponibile in re extra.
 vltra qd nō possit aliud creari. tñ ex h̄ nō se-
 quit q̄ de⁹ nō cognoscat oē creabile. sic dato
 q̄ de⁹ nō cognoscat aliq̄n nūez vltra quē nō
 possit dari alter nūez. tñ ex h̄ nō seq̄t q̄ de⁹ nō
 cognoscat oēm nūez. Ad. x. d̄m q̄ h̄uani
 tas xpi p̄t dupl̄r cōsiderari. Uno mō fm se.
 Alio mō vt vnita ē p̄sone diuie. P̄mo mō
 p̄t eē aliq̄ creatura p̄fectior ea. licet nō sc̄do
 modo. Nec h̄ est p̄ p̄ns p̄posito. q̄ ille excel-
 sus non p̄uenit ei vt pura creatura. sed vt rō
 ne vnionis ver⁹ deus ē. Ad. xi. d̄m cū di-
 cit virgo gl̄iosa ea puritate nitere qua maior
 sub reo nequit intelligi. illud non p̄t intelli-
 gi simpl̄r ⁊ absolute. quia als sequeret q̄ pu-
 ritas humanitatis xpi nō fuisset maior puri-
 tate virginis. Est ergo sensus verborū illoz.
 q̄ sub reo. id ē sub christo nō potest intelligi
 in aliquo homie maior puritas q̄ fuerit i be-
 ata virgine.

Quantum ad terci

um articulū. vtrū deus totū vniuersū potue-
 rit facere melius. est aduertēdū q̄ ly melius
 p̄t accipi dupl̄r. Est em̄ q̄dā mō aduerbi-
 alis. Ille aut̄ modus vel accipit ex p̄refacien-
 tis. ⁊ sic de⁹ nihil p̄t facere meli⁹ q̄ fecit. q̄ q̄
 cunq; fecit semp̄ fecit fm bonitatez volūtaris
 sue. ⁊ fm dictamē sapiētiē sue. qui modus me-
 liozari nō potest. sicut nec bonitas ⁊ sapiētiā
 dei poterūt meliorari. Vel ille modus attēdit̄
 tur ex p̄refacti. ⁊ sic ē sensus vtrū virtute diui-
 na vniuersū potuerit vel possit cape nobili⁹
 et p̄fectius esse q̄ cepit. Et sub hoc sensu tra-
 ctādo illū articulū pono tres cōclusiones. i.
 p̄ta tria que i vniuerso conspicio. scz finē. par-
 tes ⁊ ordinē. Prima cōclusio est q̄ ratio fi-
 nis vniuersū nō potuit fieri melius. nobili-
 us seu p̄fectius. Quia illud cui⁹ finis ē nobi-
 lissimus. optim⁹ ⁊ p̄fectissim⁹. hoc nō p̄t me-
 liozari ex p̄te finis. vniuersū ē h̄mōi. ergo ⁊c.
 Maior p̄z. Minor p̄bat. q̄ de⁹ ē finis totū
 vniuersū. vt p̄z. xij. meth. ⁊ de⁹ ē nobilissim⁹.
 Ipse em̄ ē nobil⁹ i fine totū nobilitatis. vt d̄r i
 eodē. xij. Ipse etiā ē optim⁹. q̄ ipse ē summū
 bonū. ⁊ vltim⁹ finis. Ideo de ipso dicit ibidē.

Ad 10

Ad 11

Articls 3

Cōclo 1

Ad 8

Ad 9

est p̄ntia i subitū. ⁊ cōm-
 ut p̄ces vniuersi. P̄ntia
 q̄ nō est necesse em̄tē subitū
 ea q̄ p̄ntia line. ⁊ p̄ntia
 impabili que relic ⁊ vniuersi
 nō ita est q̄ p̄ntia vniuersi
 sunt. Ad quāntū d̄m
 vniuersi fm p̄ntia p̄ntia
 nō repugnat ei infinita p̄ntia
 in p̄ntiaz. ideo nō repugnat
 n̄tū nego maior. q̄ d̄m q̄
 us vniuersi vna linea p̄ntia
 vniuersi meridiem. ⁊ vniuersi
 q̄ p̄ntia p̄ntia i infinitū vniuersi
 vniuersi. ⁊ tñ cōmētator d̄m
 q̄ est dupl̄a respectu eius. i.
 vniuersi linea nō est i vniuersi
 is vniuersi vniuersi i infinitū
 mē cōtrū simi. q̄ p̄ntia
 nō repugnat esse aliquid
 sp̄deo q̄ codi modo d̄m
 q̄ d̄m p̄ntia sup̄ p̄ntia
 vniuersi p̄ntia p̄ntia
 finitū. tñ cōmētator d̄m
 habet in ipsa materia p̄ntia
 endit̄ tur ad p̄ntia vniuersi
 i libro p̄ntia q̄ p̄ntia
 i. ⁊ ideo omni entē vniuersi
 aliquid manus in p̄ntia
 impliciter ē infinitū. Ad
 q̄ d̄m ad maior. q̄ licet p̄ntia
 i sit simpliciter infinita
 sit esse ad infinita. ⁊ p̄ntia
 esse succedat ad infinitū
 m̄ recipit si m̄dus d̄m
 sunt op̄tari. Etiam p̄ntia
 id p̄bationē dicēdū q̄ p̄ntia
 nalis op̄tari naturalis
 ē factiōe rei. hoc tñ cōmētator
 explet omnia de nihilo p̄ntia
 p̄cedent talē factiōe nō p̄ntia
 s̄ app̄tari. ⁊ tñ d̄m
 octo d̄m dicit q̄ d̄m
 q̄ p̄ntia possit aliquid
 h̄re factiōe q̄na deus
 de istis in h̄ntē solutiōe
 q̄ h̄re materia i d̄do
 in xviij. q̄nti h̄re locū
 q̄ nō solū ista d̄m
 nō ē illa q̄ cōmētator
 la d̄m p̄ntia. ⁊ tñ
 q̄ vniuersi ratiōe d̄m
 q̄ vniuersi p̄ntia

Mouet aut vt desideratū z amatū. Ipse eti
 am deus est pfectissim⁹. qz vt prz. v. metaph.
 2 ipse habet i se vlr pfectōes oim generū. P.
 sicut exercit⁹ ordinat⁹ immediate ad impato/
 rem seu ad summū pncipē nō pōt meliorari
 qstū ad ducē. sic vniuersū cū immediate ordi
 nēt ad vltimū finē nō potest meliorari q ad fi
 nē seu ratioē finis. Secūda conclusio qvni
 uersūz pōt meliorari ratioē priū bonitate acci
 den tali z nō bonitate essentiali. Quia illo mō
 quo ptribz vniuersi cōpetit melioratio. eo mō
 etiā cōpetit toti vniuerso. Sed ptribz eisdez
 manētibz vniuersi cōpetit melioratio qstū ad bona
 tē accidentālē z nō eēntialem. ergo zc. Maior
 pz. qz sicut entitas totius cōstat ex entitate p
 tiū. sic bonitas totius ex bonitate ptiū. Mi
 nor pz ex dictis i articulo pmo istius cōclu
 sionis. Istā conclusiōē doctores satis pcor
 diter tenēt. posito q oīs ptes vniuersi melio
 renē. Sed si aliqūe ptes meliorarēt z nō om
 nes. tūc dicūt aliqui doctores q ex hoc totū
 vniuersū nō efficacēt melius. qz tollerēt ppor
 tio ordinis. z ideo quis auget bonūz ptiū
 tū minuerēt bonū totū vniuersitatis. Sed
 illud nō valet. Quia ex hoc dicto sequerēt. q
 ex xpi incarnatiōe bonū totius vniuersi fuisset
 diminutū. et ordo vniuersi fuisset interrupt⁹
 z reordinatus. Illud cōsequēs ē valde horri
 dū i auribz fidelīū. Cōsequētia prz. qz ex illa
 incarnatiōe natura humana maximā cōsecuta
 est dignitatē z melioratōez. licet oēs ptes vni
 uersi ex hoc nō fuerit meliorate. qz natura dā
 natorū spiritūū nullā dignitatē vel meliora
 tiōē ex hoc ē cōsecuta. ergo zc. P. post di
 2 em iudicij sol z luna meliorabunt. qz sicut di
 cit Isa. tūc lumē lune erit sicut nūc lumē sol.
 z lumē solis septē mlti sicut lumē septē dierū
 Multe aut ptes vniuersi nō erūt meliorate.
 sicut patet de bestijs. piscibz z plantis q corū
 pent. z tamē ordo vniuersi tūc nō mutabit in
 3 prius sed in melius. Tercia conclusio ē q nō
 mutatis ptribz vniuersi. tūc vniuersū qstū ad
 ordines nō potest meliorari. Quia de⁹ qui est
 oim artifex pfectissima sua sapiētia ptes vni
 uersi fm naturarū z pfectionū suarū erigēt/
 am disposuit et ordinauit. ergo non mutatis
 ptribz vniuersi. non videt q ordo vniuersi
 possit meliorari. sed mutatis ptribz melius
 videt q etiā bonitas originis auget. quia si
 cut melioratis cordis i cythara dulcior resul
 tat melodia. sic melioratis singulis ptribz.
 tūc in ipso ordine resultatē diuina bonitas pfe
 ctius illucescit.

Lōclo 2

Tho. et pe
trus.

Lōrratho
mam.

Lōclo 3

Quantūz ad quāz

Artic⁹ 4

tū articulū. vtrū deus possit facere aliud vni
 uersū illo vniuerso manēte. est notādū q vni
 uersū pōt duplīr p̄siderari. Uno mō qstū ad
 rōem nois. Alio mō qstū ad realitatē vel rea
 litates exp̄ssam vel exp̄ssas noie vniuersi. Si
 pmo mō accipit vniuersūz. tūc nulla virtute
 posset fieri aliud vniuersū illo vniuerso manē
 te. Quia cū vniuersūz dicat ab vnitare. dicat
 em vniuersū qsi vniū p̄sum. eo q p̄hice loq̄n
 do oia claudant sub vno pmo mobili. qd̄ ver
 tit z mouet ab vno pmo motore. igit si pluri
 ficaret iā nō esset vniuersū. s̄ pot̄ pluriuersū
 eo q plura eēt mobilia p̄ma q̄ a pluribus p
 mis motoribz verteret z moueret. et sic esset
 vniuersūz z nō eēt vniuersūz. qd̄ est implica
 tio z contradictōis Si aut loq̄mur de vniuer
 lo qstū ad res exp̄ssas noie vniuersi. tūc te
 neo conclusiōē affirmatiuā. s̄ q deus pōt face
 re aliud vniuersū illo vniuerso manēte. z hoc
 vel simile hūc vniuerso. vel nobili⁹ illo. Su
 muli si ex p̄slibz ptribz istū vniuersi illud
 aliud vniuersū p̄stitueret. nobilius si ex nobi
 lioribz ptribz ipm vniuersū p̄stitueret. Et hāc
 p̄bo sic. Quia cā potēs pducere oēs ptes ali
 cui⁹ totū cū debito ordine ad p̄stituendū ipm
 totū. ptes in quā eque pfectas sic habite sunt
 i p̄simili toto vel pfectiores. talis cā pōt p̄du
 cere h̄mōi totū eque pfecte sicut acten⁹ est pro
 ductū. vel pfectiori mō. Sed de⁹ oēs ptes ad
 vniuersūz requisitas pōt pducere nō solū eque
 pfecte. verū etiā magis pfecte q̄ actenus sine
 pducere cū debito ordine ad p̄stituendū vniuer
 lum. q̄ zc. Maior ē nota de se. z minor pz ex
 p̄dictis i p̄cedētibz conclusiōibz. Sed p̄tra
 illā conclusiōē ē Arist⁹. i. celi z mūdi. vbi m̄nt
 multiplīr pbare q impossibile sit aliū mūdūz
 siue aliud vniuersū esse. Un̄ ex dictis suis po
 test argui sic. Illud qd̄ est simplr pfectūz. 1
 h̄ multiplicari nō pōt. mūdus est simplr pfe
 ctus. q̄ zc. P. si plures eēt mūdi. aut dis
 2 ferēt solo numero aut spē. Nō pōt dari pri
 mū. qz indiuidua solū numero d̄ntia nō sūt
 p se intēta a natura. vniuersū aut ē maxime in
 tentū. cū i se p̄tineat bonitatē oim. Nec scdm.
 qz cū vniuersū sit simplr pfectū. nulla spēs po
 test sibi deficere. igit si eēt duo vniuersa specie
 d̄ntia. iā neutz eēt vniuersū eo q neutz esset
 pfectū. P. si essent duo mūdi vel duo vni
 uersa. tūc essent duo p̄mi motores simplr vel
 saltē duo motores eque distātes ab ipso deo

Lōclo 1

Lōclo 2

Dpi. anti

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible due to fading and bleed-through from the reverse side.]

pntia patet. qz vel illi duo mudi hrent duos
 motores eque pmos. vel ad min⁹ haberet du
 os motores eqlis pfectois qui rone hmoi eq
 litatis eqliter distaret ab ipso pmo. s. ab ipso
 deo. falsitas consequeris pz. Quia si dat pmu
 tuc eent duo dij. Si scdm. tuc i separtis a ma
 teria essent aliqua plura solo numero dntia.
 qz q eque distat a pmo no pnt differre specie.
4 Utruzqz aut illoz fm phm e impossibile p
 terra illius alterius mudi vel sp violeter deti
 neret extra mediu istius mudi. vel qnz natu
 raliter descenderet ad centz istius mudi ppter
 inclinatione naturale qua hret ad essendu de
 orsum. quoz utruqz e impossibile. P. situs
 que haberet terra i alio mudo. aut eet sibi na
 turalis. aut violetus. No naturalis. qz corp⁹
 cui naturalis situs e superior illud e formal⁹
 Sed ille alius mudus zp nis terra eius eet
 superior celo istius mudi. q illa terra eet forma
 lior celo ist⁹ mudi. qd e incouenies. Nec vio
 letus. qz ome violentu e pter ordine naturale.
 sed pres mundi debet habere ordinez natura
 le. Etiam dato q violeter ibi maneret aliquo
 tpe. hoc tm no posset sp durare. cu nullu violē
 tu possit ee ppetuu. vt pbs ibidem ait. q qnz
 naturaliter descenderet. qz inde res mouet na
6 turali vbi detinet violeter. P. illud qd con
 stat ex tota sua materia no est plurificabile. sz
 mds constat ex tota sua matia. Maior et mior
 ponunt ab Aristi. ibide. P. ex dictis alio
 ru pot sic argui. Deus no pot facere illud qd
 si fieret eet vanu z supfluu. illa pater i li. de ce
 z mudo. vbi dicit q deus z natura nihil faci
 unt frustra. Sed si fieret aliud vniuersum h
 eet hmoi. qz vt dicit. i. phisicoz. frustra fit p
8 plura qd pot fieri p pauciora. P. si fieret al
 ter mudus. vel fieret i eode loco cu illo mudo
 aut in alio. No pot dari pmu. qz tuc duo cor
 pora eent simul in eode loco. Nec scdm. qz ex
 tra istu mundu no est dare aliquereale locu.
 vt pz. iij. phicoz. vbi Aristo. reprobat Pira
 goru qui infinitu locu seu spaciū posuit extra
 supremu celu. Sed ppter illa et silia so
 phismata no elimutanda infinita dei potētia.
 Ideo ad pmu dicendu q esse simpliciter pfe
 ctu duplr potest intelligi. Uno mo absolute
 et omimode. Alio mo in genere. Primo mo
 no pot multiplicari. vt sic em solus deus e p
 sectus. qui est vnus tm. vt patet. xij. metaph.
 Alio mo pfecto simplr non repugnat multi
 plicatio. Plures em pnt esse substantie. quaru
 quilibet i genere z i specie sua est pfecta. No
 licet vniuersum creatu secudo mo dicat ee p

sectu. tm no pmo mo. z ideo multiplicari sibi
 no repugnat. Ad scdm dicendu q pprie lo
 quedo vniuersuz nec e vnu numero nec vnu
 specie. sed est vnu vnitate ordinis rez differē
 tiu specie. Ad terciu nego pntiaz. qz posset
 deus vnu mundu facere pfectiore alio mudo.
 z tunc primi motores supremoz celo hmoi
 mudoz no distaret eque a pmo principio. s.
 ab ipso deo. Naz prim⁹ motor supremi orbis
 nobilioris mudi esset pfectior pmo motore al
 teri⁹ mudi. zp consequens minus distaret a deo.

Sz posito q illi duo mudi essent equalis
 pfectois. tuc phice loquedo oporteret predi
 ctos duos motores eque distare a pmo pnci
 pio. qz phi fm pportione orbium posuerit pro
 portione pfectois appropriatoz moroz. z io
 ppter eqlitate celo illoz eqlu mudoz mo
 tores eoz essent equales. zp consequens a deo e q
 distates. Lo cededo igit q isti duo mudi pos
 sint esse equales. tuc dico q scda ps consequer
 no est impossibilis. Ad pbatione dico q de
 potētia dei absoluta pnt ee plures separte sub
 stantie solo numero differetes. vt in tēdo pba
 re libro. ij. dist. iij. Ad quartu dicendu. q
 neutz illoz incouenientiu sequeret. Ad pba
 rione dicendu q terra alterius mudi nullam
 inclinationem haberet ad centz illi⁹ mudi. sed
 haberet naturale inclinatione ad cētru seu ad
 mediu illius mudi i quo creata eet a deo. z io
 no violeter sed naturaliter quiesceret i medio
 eiusdem mudi. Un si illa terra moueret versus
 centz illius mudi. tuc no descenderet sed poti⁹
 ascēderet. quia no posset moueri versus cētru
 istius mudi nisi moueret versus circumferētia
 celi illius mudi i quo esset creata. Mor⁹ aut
 ad circumferētia pprie loquedo e motus sur
 sum. sicut a circumferētia ad mediu e motus
 deorsum. Ad quintu dicendu q ille situs
 esset naturalis terre alteri⁹ mudi. Ad pbatoz
 dicendu q illa terra no esset superior celo istius
 mudi. qz si cut i isto mudo accipit sursum z de
 orsum. supius z inferi⁹. p comparatione ad ea
 q sunt infra istu mundu z no extra. na appro
 pinquatio ad celi circumferētia est esse sur
 sum seu supius. sed appropinquatio ad cētrū
 est esse deorsum. sic eode mo esset in alio mun
 do si deus faceret aliū mundu. Ad sextuz
 dicendu. q licet illud quod constat ex tota sua
 materia no sit plurificabile virtute naturalis
 agētis quod i sua actione materia psupponit
 poterit tm plurificari virtute diuina q materi
 am simul cu re materiali pducit. z i sua actio
 ne nihil psupponit. Ad septimū nego mi

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

lutio.

Ad 1

fieri qđ tamē nō fiet. Scđm vtrū deus nōlit aliquod malū fieri quod tamē p̄ra dei volūtatē fiet. Primo ergo p̄sequit̄ primū dubiū. Secūdo secundū. ibi. Ideoq; cum constet. Prima i duas. Nā primo arguit duplici auctoritate qđ diuina volūtas nō semp̄ implet. Secūdo ostēdit qualiter h̄mōi argumētis respondet. ibi. Sed audiamus solutōez.

Sequit̄ illa pars. Ideoq; cū cōstet. Et vidit̄ in duas partes. Nā primo circa predictū dubiū recitat̄ magister duplicē opinionē. Secūdo cōsentēdo vni opinionī ponit suaz determinatōem. ibi. Si quis diligēter. Prima in tres. Nā p̄mo vtrāq; opinionē recitat̄. Secūdo motiua vtriusq; opinionis insinuat. Tercio motiū illius opinionis quā nō tenebit̄ destruit̄ et infirmat. Secūda ibi. Qui em̄ dicit̄. Tercia ibi. N. s̄o Aug. ait. Sequit̄ illa ps. Si quis diligēter. Et diuidit̄ i tres pres. Nā p̄mo qđ deus nō velit fieri malū triplici rōne cōcludit̄. Secūdo p̄ra cōclusā veritatē obijcit. Et tercio h̄mōi obiectōez tollit. Secūda ibi. Jā sufficiēter. Tercia ibi. Quibus facile. Circa istas duas distinctōnes quero hanc questionē.

Vtrū volūtas dei sit immediata causa creaturaz. Et videt̄ qđ nō. Quia illud qđ ē oīnō immutabile nō pōt ēē immediata cā effect⁹ mutabil. sed volūtas diuina ē oīnō immutabil. et oīs creatura ē mutabilis. ergo r̄c. Cōtra. volūtas artificis ē immediata causa eoz que ab eo p̄cedūt per modū artis. sed omnes creature p̄cedūt a deo per modū artis. Maior patet. vi. metaph. vbi dicit̄. qđ p̄ncipiū artificiatōz ē volūtas. Minor etiā patet. qđ verbo diuino oīa sunt p̄ducta. De ipso em̄ dicit̄ Joh. i. Oīnia p̄ ipm facta sunt. et sine ipso factū est nihil. Sed s̄bū diuinū est ars diuina. Juxta qđ Aug. vi. de trini. ca. vlti. ait de verbo diuino. qđ ē ars oīm potētis atq; sapientis dei plena rationūz oīm viuētū. Patet etiā illa minor. Sap. vii. vbi dicit̄ de deo. qđ est oīm artifex r̄c. Dic q̄ntuor sunt vidēda. Primo vtrū diuinus sit volūtas. Secūdo de eo qđ querit̄. Et hoc q̄ntū ad dist. xlv. Tercio vtrū deus velit mala fieri. Et quarto vtrū bonū sit mala fieri. Et h̄ q̄ntum ad dist. xlvj.

Quātuor ad primū articulū. vtrū in diuinus sit volūtas. dico qđ volūtas nō solum virtualiter verū etiā formaliter

ponēda est in deo. Quia illud quod dicit̄ p̄fectōem simplr formaliter est i deo. vt testatur omnes sancti doctores. Sed volūtas dicit̄ p̄fectōem simpliciter. qđ cū sit potētia essentialiter libera. in quocunq; reperitur melius est ipm qđ nō ipm siue ipm p̄fectius iuenit. hec est em̄ conditio p̄fectionis fm Ansel. P. si cū cognitionē sensitīuā sequit̄ appetitus sensitīuus. sic cognitōem intellectuā sequit̄ appetitus intellectuū siue volūtas. sed deus habet cognitionē intellectuā. ergo r̄c. P. vbi cūq; reperitur delectatio cūz libertate ibi vere reperitur voluntas. Quāuis em̄ bestie delectent̄. qđ tamē magis ducunt̄ suis delectationibz qđ eas ducant. et magis agunt̄ qđ agant. ideo carentes libertate nō sunt domini sui actus. nec p̄sequēs habent voluntatē. Sed deo cōuenit summe delectari cū libertate. Cum em̄ delectari magis consistat i immobilitate qđ i motu. vt dicit̄. vij. ethicoz. deus qđ immobilis ē p̄ se et p̄ accidēs. et ab intra. vt patet. vii. phisicoz. et xij. metaph. maximas h̄z delectatōes. Propter qđ dicit̄. vij. ethicoz. Deus sp̄ vna delectatōe gaudet. Et xij. metaph. dicit̄. qđ intelligere diuinū est valde voluptuosum. Et ideo deus p̄fectissime habet volūtatē. fm Da ma. li. iij. ca. xij. Angelus aut̄ et homibz conuenit volūtas fm qđ sunt imago diuine nature. qđ est voluptuosissima et arbitrio libera. P̄ illud quod est de integritate et p̄fectione intellectualis nature vere reperit̄ in deo. voluntas ē h̄mōi. Maior p̄z. qđ natura diuina ē p̄fectissime intellectual. Minorē p̄bō. qđ nō min⁹ volūtas que ē appetitus intellectuū est d̄ integritate intellectualis nature qđ appetitus naturalis sit de integritate nature cognitōe carentis. vel appetitus sensitīuus de integritate nature sensitīue. sed nō esset p̄fecte graue qđ naturaliter nō appeteret esse deorsum. nec eēt p̄fecte sensitīuus qđ nihil appeteret fm sensum. qđ nō eēt natura p̄fecte intellectual qđ careret volūtatē qđ appetit̄ aliqd fm noticiā intellectuā

Sed forte dicit̄ qđ de rōe volūtatē ē qđ moueat mora. vt patet. iij. de aīa. ipsa em̄ p̄us mouet̄ a bono appetibili qđ aliqd moueat̄ ab ea. sed deus oīa mouet̄ et a nullo mouet̄ Juxta illud Boetij. Immo in te manēs das cuncta moueri. R̄ideo qđ illa maior nō ē vera nisi de tali volūtatē qđ mouet̄ p̄pter aliquē finē distinctū a se siue extrinsecū. Sic aut̄ nō ē de deo. Ipse em̄ oīa mouet̄. nō p̄pter aliqd acquirēdū tali motu. sed p̄pter sui p̄p̄riā dignitatē. qđ instātia nō valet.

Instantia

Solutio:

Articls 2 **Quantus ad secun**

dum articulū. vtrum volūtas dei sit immedi

Lōcō 1

ata causa creaturarū. pono duas cōclusiones. Prima est q volūtas dei est cā omnis cre ature. Quia quicqd pcedit ab aliquo agen te libere. illius causa ē volūtas pducētis. sed oīs creatura pducitur a deo libere. g̃ rē. Ma ior patet. qz libertas ē pncipalis ppūctas vo lūtatis. g̃ qd puenit alicui oīno libere hoc rō ne volūtatis videt sibi puenire. Minor pate bit infra libro. ij. dist. i. Et hec est intentio be ati Aug. ad Prosum. vbi ait. q omnis crea ture cā est volūtas dei. Patet etiā illa con

Instantia 1

clusio hic in lra multis auctoritatibz. For te dicit q illa ratio nō cōcludit. qz causa pūn gēs r libera nō potest esse cā efficiēs necessarij. Sed vt dicit illa ratio. deus pducit illas cre aturas libere. r psequēs pūn gēter. et mul tos effectus necessarios videmus i creatur. ergo si deus ē causa libera. sequit q nō sit cau sa oīs creature. ac etiāz volūtas diuina. cui vt dictū est ppūctas ē ipsa libertas nō erit causa oīs creature. et sic ex vi pdicte rationis sequit

2

oppositū intēte cōclusionis. P. si voluntas diuina ē cā oīm creaturaz. tūc vlt est causa suf ficiēs vel insufficiēs. Nō sufficiēs. qz posita causa sufficiēte semp ponit effectū. r sic ab eter no fuissent creature sicut ab eterno fuit volū tas diuina. Itē posita causa sufficiēte frustra poneret alia causa. ergo si voluntas dei cēt suf ficiēs causa oīm creaturarū. tunc omnes alie cause frustra ponerētur. quia penit essent superflue. Nec potest poni secundū. quia nul la insufficiētia potest esse in volūtate diuina. ergo rē. Ad primū dicendū q licet aliqui effectus in creaturis sint necessarij p compa tionē ad cās secūdas que hmoi effectus non pnt impedire. tū nullus effectus ē adeo neces sarius qn p comparōem ad diuinā volunta tē sit ptingēs. et possibilis aliter se habere. qd bñ patuit tpe Josue qn voluntate diuina sol stetit i medio celi. et nō mouebat p spacium vnus diei. Patuit etiā tpe Ezechie quā do sol retrocessit decē gradibz. r in multz alijs exemplis sacre scripture. que longū nimis es set enarrare. Ex quo patet q nō obstāte q deus sua voluntate libere et ptingēter pdu cat omne quod pducit ad extra. tamē sua li bera voluntas est causa oīm creature. quia omnis creatura est ptingēs p comparationē ad diuinā voluntatē. Ad scdm dicēdūz

Solutio Ad 1

q volūtas diuina est causa sufficiēs. Ad pro bationē primā in p̃trariū dicendū. q qn cā q causat ex necessitate nature ē sufficiēs. tūc po sita cā unmediate ponit effectus. Sed qn cā ē libera r volūtaria. tūc qzuis hmoi cā sit suffi ciēs. tū nō est necesse vt effectus semp sit qn ē hmoi causa. sed sufficit q ipse effectus sit p il la mēsurā p qua hmoi causa vult talē effectū esse. sed volūtas diuina ab eterno voluit crea turā eē i tpe. g̃ rē. Forte dices q volūtas di uina vel voluit ab eterno creaturā eē. vel non voluit creaturā ab eterno eē. illa patet p etre ma p̃tradicōis. Si dat primū. tūc fm illaz solutiōz videt esse cōcessum q creatura fuerit ab eterno. Si scdm. tūc sequeret q deus ali quid vellet in tpe quod nō voluit ab eterno. cui p̃oppositū ostendet in q̃stōe prima sequē ti. Rñdeo q deus ab eterno voluit creatu rā esse. nō tamē p eterno sed p tpe determinā to. r ideo ex vi diuine volūtatis seu diuine vo lūtōis nō oportuit creaturā esse ab eterno. sed solū in tpe. Illa tū magis apparebūt infra cir ca pncipiū scdm libu. Ad scdm p̃batōem dicēdū q alie cause nō supfluit. qz earz actio ne diuina bonitas declarat quā deus voluit li bere causis scdm cōicāre. qzuis ipse solus oīa posset si vellet pducere et gubernare. Se cūda cōclusio est. Volūtas diuina ē causa im mediata oīs creature. Quia cā pducēs totū effectū est hmoi effectus causa immediata. sz voluntas diuina pducit totum effectū in p ductione cuiuscūqz creature. Maior patet. qz effectus a nullo immediatius attingit qz ab eo a quo totus pducit. Minor etiā patet. qz qzuis cause secūde i aliquibus effectibus coo perent deo siue volūtati diuine. tū illud idem quod ab eis pducit intumius ab ipso deo at tingitur. et pfectus a deo pducit qz ab ipsis secūdis causis. Attingit em a fine vsqz ad fi nem fortiter. r disponit omnia suauiter. vt di cit Sap. viij. Sed p̃tra illā cōclusionē vi dent esse due solēnes opinionēs. Quarū vna ponit q deus licet sit causa rerum p intellectū r voluntatez. tamen immediatius intelligit esse causa p intellectū qz p voluntatē Quod probat sic. Exemplar factiūū immediati us attingit effectū. qz causa que applicat ipm ad effectum. sed idea que se tenet ex parte in tellectus diuini est exemplar factiūū. r volū tas diuina hmoi exemplar applicat ad effe ctū. ergo rē. Maior patet. qz licet imago exi stens in pariete ad cuius similitudinē pictor aliaz depingit imaginē nō se habeat immedi

Ad 2

Instantia

Solutio

Lōcō 2

Solutio

atius ad effectuz depictu quasi manus picto
 ris. tamē sigillū cere imp̄ssuz immediatus se
 habet ad effectū in cera causatu q̄ manus q̄
 imprimi ip̄m. cuius tota ratio est. quia ima/
 go parietis nō erat exemplar factiūū respectu
 imaginis pictę. sicut imago sculpra in sigillo
 est exemplar factiūū respectu imaginis imp̄s/
 se ipsi cere. Minor patet fm omēs doctores.

2 P. res opposite modo compantur ad intel
 lectum nostrū z ad intellectum diuinū. quia
 sciētia intellectus nostrī causat a rebus. sed sci
 entia intellectus diuini ē causa rerum. vt ait
 cōmentator. xij. metaphice. Sed i nobis p̄/
 mo sit motus a rebus ad intellectuz. et medi
 ante intellectu ad voluntatem. ergo ecōuerso
 fm nostrū modū intelligēdi in diuinis mo/
 dus causandi res ē quasi quādā motus a vo/
 luntate ad intellectu. deinde ab intellectu ad
 exteriores existentias rerū. P. illud quo p
 ductū assimilaf producēti illo pducēs imme
 diatus se habet ad effectū z immediatus p/
 ducit. quia vnūquodq; pducit sibi sile inq;
 tum potest. Sed creature potissime assimila
 tur deo q̄tm ad rationes ideales que perti
 nēt ad intellectu diuinū z nō ad voluntatez.
 ergo zc. Sed istis nō obstantibus teneo cō
 clusionē primā. Et anteq; istī motuis respō
 deam: possuz tra hanc opinionē arguere sic

1 Illud cui⁹ actus sic se habet q̄ ip̄oposito om̄i
 no sequit rerum productio: hoc immediat⁹
 se habet ad rerū pductiōem q̄ illud cui⁹ actu
 posito potest nō sequi rerū pductio. Sed po
 sito actu volūtatis diuine. puta q̄ deus velit
 creaturā producere. tūc necessario sequit pro/
 ductio creature. et posito actu intellectus nō
 sequet necessario rerum pductio. Nam deus
 multa scit pducere que nunq; producēt. ta
 mē omnia que deus vult pducere om̄ino pro
 ducēt. ergo zc. P. in ordinate se habenti/
 bus p moduz medij z extremozū plus distat
 extremū ab extremo q̄ extremū a medio. Sz
 in agente libere z a pposito velle est mediū in
 ter scire z opari. Et deus in pductione creatu
 re agit libere z a pposito. ergo velle suū imme
 diat⁹ se habet ad pductionē creature q̄ suū
 scire. Maior patet. Probo minorē. patet em̄
 q̄ opari est vltimū. z psequēs vnū extremozū
 rū. in agēte em̄ a pposito opari p̄supponit vel
 le z scire. quocunq; em̄ illozū deficiente illud
 nō esset pfecte agens a pposito. sed velle p̄sup
 ponit scire. quia bonū cognitū est obiectū vo/
 luntatis. ergo patet q̄ velle mediat inter scire
 z opari. z p consequens habet intentū. P.

quale ordinē realē habent aliqua in his in q̄/
 bus differunt realiter. talem ordinē rationis
 habent in his vbi differūt fm rationē. Sed
 in nobis actus volūtatis realiter differēs ab
 actu intellectus immediati⁹ se habet ad opa/
 tionē artis q̄ actus intellectus. vt patet p ari
 sto. vi. metaph. z. iij. de anima. Etia Algazel
 in metaphica sua tractatu. iij. exp̄sse dicit q̄
 volūtas immediatus mouet q̄ intellectus.
 ergo in diuis vbi volūtas z intellectus soluz
 differūt ratione: volūtas immediatus se ha
 bet ad opus productōnis ad extra q̄ intel/
 ctus saltē fm rationē. Ad primā illaz rati
 onū dicendū q̄ maior nō est vera. q̄ p̄suppo
 nit falsum. s. q̄ aliquod exemplar sit factiūū.
 Nullū em̄ exemplar retinēs rationē exempla
 ris est factiūū. Exemplar em̄ est ad quod res
 spiciens artifex producit simile sibi. Ad p
 bationē dicendū. q̄ cū imprimi sigillū in ce
 ram. tunc figura sigillī non se habet vt exem
 plar. sed potius se habet vt instrumentū imp̄
 mentis. Sicut em̄ mediāte acutie ipsius se/
 curis artifex diuidēdo partes cōtinui indu
 cit aliquam formā. cui⁹ forme exemplar non
 est securis. q̄uis sit instrumentū artificis. sic
 cum diuidit cera p impressionē sigillī. sigil
 lum nō debet dici exemplar figure in cera. q̄/
 uis legitime possit dici instrumentū ipsius
 imprimētis. Si em̄ esset exemplar. tūc opoz
 teret q̄ sigillatoz faciendo figurā in cera respi
 ceret figurā in sigillo. z ad instar sey similitu
 dinē sigillī cum aliquo instrumētō sculperet
 ipsam cerā. z tūc de plano pateret q̄ sigillum
 nō esset factiūū. nec immediatus attingeret
 cerā q̄ manus ipsius sculpentis. Lū autē im
 punit: tunc cōcedo q̄ sigillū sit factiūū. non
 tamē est exemplar. sed est instrumentū. Si
 em̄ cecus imp̄meret sigillū. nihil minus ce
 ra figuraret. z tamen patet q̄ cecus in tali im
 p̄sione nō vteret sigillo tanq; forma exempla
 ri. quia nō posset sigillū inspicere. Etia mi
 nor nō est vera. quia idea in mente diuina nō
 est pprie loquendo factiua. sed ē illud quod
 deus aspiciens ad eius similitudinē liberavo
 luntate pducit ad extra illud qd creat. Ad
 scdaz dicendū q̄ q̄uis res opposito modo se
 habeant ad deum z ad nos q̄tm ad ip̄m sci
 re. eo q̄ scientia rei cause res. nostra autē cau
 set a rebus. tamē supposito ip̄o scire tunc ali
 quo mō sibi se habet deus ad producendū res
 creatas. z nos ad producenduz res artificia
 tas. quia vtrobiq; volūtas est hmōi produ
 ctōrū principiū immediatū siue immediat⁹

Solutio
Ad 1

Ad 2

quod ipse intellectus. Etiam minor deficit. quia cum bonum cognitum sit obiectum voluntatis. ergo actus voluntatis presupponit actum intellectus. sicut enim nostrum modum cognoscendi. et per hunc talis motus quem isti fingunt in divinis. non potest sic incipere ex parte voluntatis. quod excludat voluntatis immediatam. **Ad 3** quantum ad reprobationem. Ad tertiam deum quod maior deficit tam in naturalibus quam in artificialibus. In naturalibus quod dicitur. quod filius magis assilatur patri quam semel. quod quis semel immediatus se habeat ad generatorem quam ipse pater. Deficit etiam in artificialibus. quod in artificialibus artifex assilatur productum ipsi exemplari. et tamen exemplar non contingit immediate ipsum effectum productum per se loquendo. nisi habuerit per accidens. ut patet ex predictis. **Sed** per predictam conclusionem est alia solennis opinio quod ponitur in divinis propter intellectum et voluntatem potentiam executivam qua deus immediate producit omnem illud quod ad extra producit. Sed ne ad primum nimis plene teneatur. ideo recitatur de ratione istius opinionis differo versus ad. viij. dist. secundum librum. ibi intendit tractare de potentia executiva. quam isti doctores ponunt in angelis propter intellectum et voluntatem. et tunc ea que hic omitto plenius recitabo.

Di. xvi. Article 3

Quantum ad terci

Loco 1

um articulum. verum deus velit mala fieri. scilicet dum quod duplex est malum. scilicet malum culpe. et malum pene. Et sic hoc pono duas conclusiones. Prima est quod deus non vult fieri malum culpe. Quia idem est fieri deo auctore quod deo volente. ut ait Augustinus in libro. lxxxiij. questionum. Sed deo auctore non sunt mala culpe. ut ait ibidem Augustinus. ergo nec deo volente. **P.** deus non potest esse malus. ergo deus non vult fieri mala. **Antecedens** patet. quod ipse est essentialiter bonus. Propter quod dixit Christus in evangelio. Nemo bonus nisi solus deus. Probatio contra. quod qui vult malum culpe ille malus est. sed ille qui vult fieri malum culpe ille vult malum culpe. ergo a destructione consequens si deus non potest esse malus. sequitur quod non velit fieri aliquod malum culpe.

Opi. 5 conclusionem

Sed contra illud est quedam opinio quam magister recitat in ista. xvi. dist. quod ponit quod quibus deus non velit mala. tamen ipse vult fieri mala. **Quia** sicut deus non scit falsum. quod scia verum. et quod non est non contingit scire. ut dicitur. i. posteriorum. tamen ipse scit aliqua esse falsa. quod aliqua esse falsa est verum. sic deus non vult malum. quod non potest velle nisi bonum. tamen ipse vult esse malum seu fieri malum. quod esse malum seu fieri malum est

bonum. quia est occasio multorum bonorum. **P.** potest illa opinio confirmari sic. Aliqua mala fiunt. ergo deus vult fieri mala. **Antecedens** patet. quod multa mala contingunt. **Consequencia** probatur. quod cum dei voluntas sit omnipotens. igitur impossibile est fieri illud quod deus non vult fieri. **P.** sapiens volens aliquid quod vult omnem illud sine quo illud quod vult nullatenus esse potest. sed deus quod est sapientissimus vult scire omnia mala pati ab adversariis. ergo passio cum sit illatio actus nullo modo potest esse sine mala actione adversariorum. ergo etc. **P.** vel deus vult mala fieri. vel non vult mala fieri. illa patet. quod deus quod est liber a firmatio vel negatio. ut dicitur. iij. meth. Si vult tunc habet oppositum. si non vult. tunc voluntas dei non est omnipotens. quod multa fierent contra eam et factio prederet quod ipsa dei voluntas non impediret. **P.** brutus Augustinus in enchiridion. dicit. Non fit aliquid nisi omnipotens fieri velit. sed multa mala quotidie fiunt. ergo etc. **P.** vel deus vult mala fieri. vel deus vult mala non fieri. **Sed** dari non potest. quod nihil potest fieri deo nolente. iuxta illud Nestor. xij. Dne in dicatione tua cuncta sunt posita. et non est quod tue possit resistere voluntati. ergo dabitur primum. et habet oppositum. **Sed** illa non concluditur. **Quod** omnis voluntas ordinata et virtuosa. aut volendo vult finem. aut ea que sunt ad finem. sed voluntas dei est ordinatissima et virtuosissima. et malum culpe nec potest habere rationem finis. nec eorum que sunt ad finem. ergo etc. **Major** patet ex pluribus locis libri ethicorum. **Minor** patet quantum ad primum sui premissi. **Sed** quantum ad secundam premissam potest probari sic. Finis et optimum sunt idem. ut dicitur. ij. ethicorum. et v. meth. sed malum culpe non est optimum. ut patet de se. ergo non potest habere rationem finis. Item devotio a fine non habet rationem eorum que sunt ad finem. **Sed** malum culpe est quedam devotio a fine. **P.** nullus vult malum nisi aliquo errore deceptus apprehendat ipsum sub aliquo specie vel apparitione boni. sed deus non potest decipi. **Major** patet per Dionysium. i. de divinis nominibus. ubi ait. quod nullum agens aspiciens ad malum agit quod agit. **Minor** sicut patet. quod deus est sapientissime. **P.** si deus vellet fieri mala. tunc non esset beatus sed miser. primum est falsum. ergo et antecedens. **Falsitas** contra patet. **Probatio** contra. quod ille est miser qui vult aliquid fieri quod ipse facere non potest. nec finem rectam rationem fieri potest. sed deus non potest facere peccatum. nec potest fieri peccatum finem rectam rationem. ergo etc. **Ad** primum ergo in huiusmodi deus non est sicut de falso et de malo culpe. quod falsum esse est verum. sed malum esse vel fieri non est bonum. **Ad** probationem dicendum. quod sicut non omnis occasio mali est mala. sic non omnis occasio boni est bona. **Ad** secundum deum quod contra non est vera. **Ad** probationem deum quod si deus non vult accipere per simplicem negationem volu

Letra opti

nionu

Solutio

Ad 1

Ad 2

tiōis. tūc pōt de multa nō velle q̄ tū nō sūt
volūtate ei. Quis sint pter volūtate eius. et p
pns talia nec sūt volita nec nolita. Quis pol/
sint dici pmissa. Ad terciū nego maiore. nō
em̄ optet ip̄ eē volitū a teo sine q̄ nō pōt esse il
lud qd̄ vult deus. qz̄ sufficit q̄ sit pmissū vel p
potētiā dei nō p̄hibiti. Quis lege diuina sit p/
hibiti. Forte dicit q̄ pmissio sit signū vo
lūtatis. sicut p̄ p̄ mgr̄m in lra. q̄ pmissioz̄ vo
cat voluntate signi. i. signū volūtatis. Sed
de nō p̄ ostēdere falsum signū. cū sit oino ve
raz. q̄ qd̄ deus p̄mittit hoc videt velle. Rū
teo q̄ pmissio pp̄ue loquēdo nō ē signūz̄ vo
lūtatis diuine que sit de malo fiēdo. sed est si/
gnū volūtatis de bono ordinādo ex ipsis mal
Et illa ē intērio. b. Aug. in ench. vbi ait. q̄ oī
potēs deus nō p̄mitteret fieri aliqd̄ malū nisi
adeo eēt oīpotēs q̄ sciret de mal̄ elicere bonuz̄.
Ad q̄rtū dōz̄ cū dicit. vel de vult fieri ma
lū vel nō vult. hic ē aduertēdū q̄ ly non vult
vel accipit diuim̄ p̄ duabz̄ p̄tibz̄ orōnis.
puta vt non ē aduerbiū negadi. z̄ vult ē ver/
bū tercię p̄sone istius s̄bi volo vis. aut acci/
pit̄ iūctum seu p̄p̄ite p̄ vna pte orōis. grā/
maticē loq̄ndo de p̄tibz̄ orōis. puta put ē ver/
bū tercię p̄sone dēscēdēs a nolo qd̄ i lēda p̄so/
na habet nō vis. z̄ terciā p̄sona hz̄ non vult.
Primo mō ly non vult ē sim̄p̄lex negatio vo
lūtōis. Scdo mō non ē negatio volūtōis. s̄ ē
volitio negatiōis. Primo mō vult z̄ nō vult
opponūt̄ d̄dictōrie. Scdo mō opponūt̄ q̄ i
rie. Pr̄io igr̄ mō accipēdo h̄ e vera. de n̄ vult
mala fieri. qz̄ ad v̄itatē illi p̄p̄ōnis sufficit q̄
malū fiat p̄ter volūtate diuā. S̄z̄ scdo modo
n̄ ē vera. qz̄ tūc eēt sensus q̄ fieret̄ i voluntatē
diuinā. puta n̄ solū teo n̄ volēte sed fieret etiā
teo nolēte. Ad q̄ntū dōm̄ q̄ sicut p̄z̄ p̄ ma
gistr̄. dist. xlv. volūtas dei q̄nqz̄ accipit̄ pp̄ue
z̄ sic dicit̄ volūtas b̄n̄ placiti. z̄ hec volūtas est
vna t̄m̄. sicut ē vnus de⁹. Et de hac voluntate
dictū est sup̄ius q̄ p̄tra eā nihil p̄t fieri. Quis
pter eā multa petā fiant. Quis s̄o accipit̄ lar
ge z̄ q̄ si methaphorice. z̄ sic q̄nqz̄ modis acci
pit̄ volūtas dei. p̄pter qd̄ sc̄ptura q̄nqz̄ loqui
tur pluralit̄ d̄ volūtate dei. iuxta illd̄ ps̄. Ma
gna opa d̄ni ex̄q̄sita in oēs voluntates ei⁹. Et
sic appellat̄ volūtas signi. iuxta q̄nqz̄ q̄ vidē/
tur eē signa diuine voluntatis. s̄. p̄ceptio. p̄hi
bitio. p̄siliū. p̄missio z̄ op̄atio. q̄ alio nomie d̄
c̄it̄ impletio. Et illa q̄nqz̄ q̄ voluerit p̄t comp
hēdere hoc versiculo. Precipit̄ z̄ prohibet. p̄/
mittit. p̄silit. implet. Pro p̄cepto et consilio
accipit̄ volūtas Mat̄. vi. cū dicit̄ teo patri

Ad 3

stantia

olutio.

Ad 4

ta val
riaz in
olo et
olo.

Ad 5

Uerius.

fiat volūtas tua sicut i celo z̄ i terra. Et istia
duobz̄ modis multa fiūt non solū p̄ter volū
tatē dei. verum etiā p̄tra voluntatē dei. Et f̄m̄
istū intellectū ait Aug. in libro de spū et lra.
Infideles s̄ dei voluntatē faciūt cū eius euā
gelio non credāt. Sed pro p̄missione z̄ opa
tione accipit̄ in p̄posito ab Aug. cū ait. Non
fit aliqd̄ nisi oīpotēs deus fieri velit. qz̄ post
hec s̄ba subdit Aug. imediate. vel sinēdo ve
fiat. vel ipse faciēdo. vbi p̄ hoc q̄ dicit̄ sinēdo
tangit̄ p̄missionē q̄ est signū volūtatis diuine
respectu maloz̄ modo quo sup̄ius dictū est.
p̄ hoc q̄ dicit̄. vel ipse faciēdo. tāglt̄ signū vo
lūtatis diuine quod ē impletio seu op̄atio.

Et p̄ hoc etiā p̄z̄ ad argumētū. qz̄ Aug. i
ibi non loquit̄ pale de voluntate b̄n̄ placiti. q̄
ē volūtas pp̄rie dicta. te q̄ loquit̄ illa opinio
falsa p̄ qua induxi p̄dictas ratiōes. Ad se
rtū dicendū. q̄ neutra illaz̄ p̄positiōnū ē de
dēda ncc̄io. Quia pōt̄ p̄cedi media. s̄. hec. de⁹
non vult mala fieri. Forte dicit̄. fieri z̄ non
fieri sūt d̄dictōria. s̄z̄ inter d̄dictōria nō est da
re mediū. Respondeo q̄ licet malū fieri z̄ ma
lū non fieri sint p̄tradicōria. tamē h̄e due. de
us vult malū fieri. z̄ deus vult malū non fie
ri. non sūt p̄tradicōria. eo q̄ hoc verbū vult.
quod ē p̄dicatū i vtraz̄ p̄positiōne vtrōbiqz̄
accipit̄ affirmatiue. In p̄tradicōrijs autē p̄
pōnibz̄ p̄dicatū affirmatū i vna debet negari
in alia. ideo dādo mediū inter p̄dictas duas
p̄positiōnes non dāt̄ mediū inter p̄tradicō
ria. Scda p̄clusio. Deus vult malū pene. Cōdo z̄
Quia illud quod habet ratiōz̄ boni hoc vult
deus. sed malū pene est bonū. z̄ h̄z̄ ratiōe boni.
ergo z̄c. Maior p̄z̄. qz̄ deus vult omne bo
nū. Probatio minoris. qz̄ correctio mali ha
bet ratiōe boni. sed malū pene debite inflicti
ē correctio mali. ḡ z̄c.

Ad 6

Instantia.

Solutio

Cōdo z̄

Quantuz̄ ad quar

Articls 4

tū articulū. vtz̄ bonū sit mala fieri. pono du/
as p̄clusiones p̄formiter ad p̄cedētia dicta in
tercio articulo. Prima ē q̄ malū culpe fie
ri non ē bonū. Quia illud qd̄ non ē bonū illi
us vsus z̄ generatio non ē bona. illa patet. q̄a
cui⁹ vsus ē bonus z̄ cui⁹ generatio ē bona ipsū
quoz̄ est bonū. vt patz̄. iij. topicoz̄. ḡ a destru
ctiōne p̄sequētis. qd̄ non ē bonū illius vsus et
generatio non ē bona. Sed malū culpe non ē
bonū. vt de se patet. qz̄ ipsum est p̄uatiō bo
ni. ergo malū fieri quod ē vsus vel generatio
mali non ē bonū. P̄. si oppositū i opposito. 2

Cōdo 1

3 4

et ppositū in pposito. Sed bonū fieri ē bonū. ergo malū fieri est malū. Maiorē ponit p̄hs i topicū. Minor de se p̄z. Et p̄firmat. q̄z motus specificat a terminis ad quos sunt. S̄z malū fieri terminat ad malū. ḡ malū fieri ē malū.

Instantia

- 1 vsus ē bonus ip̄m q̄z ē bonū. vt p̄z ex dictis i p̄ma rōne p̄ clusione. sed deus male facit b̄n̄ v̄t̄. vt pat̄z p̄ Aug. xi. de ciuita. rei. P̄. oē iustū est bonū. sed mala fieri ē iustū. Maior patet Minor p̄bat. q̄z qd̄ iuste a deo p̄mittit hoc ē iustū. sed malū culpe fieri iuste a deo p̄mittit. vt patet i glo. sup̄ illud Apocal. Qui in sordibz ē sordescat adhuc. P̄ illud qd̄ ē cā boni maximi illud ē bonū. s̄z malū fieri q̄n̄ q̄z fuit cā boni maximi. Maior p̄z. q̄z effect⁹ nō est p̄stantior sua cā. Probat minor. q̄z crucifixio x̄pi fuit cā maximi boni. s̄. liberationis totius generis humani. et n̄ ipsā fieri fuit malū. al̄s nō peccassent iudei a quibus p̄cessit illud fieri. ḡ rē. Ad p̄mū d̄dm q̄ duplex est vsus rei. Unus naturalis ad quē res d̄ sui natura ordinabilis ē. Alius accidentalis ad quē res ordinat nō ex sui natura sed ex voluntate vr̄tis. De vsu p̄mo mō dicto maior est vera sed nō de vsu sc̄do modo dicto. Sic em̄ p̄t q̄s bonis male v̄t̄. Multi em̄ vr̄unt bono v̄i no ad malū ebrietatis. et malis b̄n̄ v̄t̄. sic ho/ mo sanctus p̄secutione mala v̄t̄ b̄n̄. cum ad laudē dei ipsam patienter tolerat. Cū igit̄ minor p̄cedat de vsu secundo modo dicto. quia malefacta ex sui natura nō sunt ordinabilia in bonū vsuz. q̄suis hoc possit fieri ex bona voluntate vr̄tis. igit̄ ratio nō cludit. Ad secundū d̄dm q̄ maior nō est vera in sua totali vniuersalitate in q̄tū ly om̄e distribuit iustū taz p̄ iusto p̄ seq̄z p̄ iusto p̄ accidēs. q̄z licet illud qd̄ ē p̄ se iustū sit bonū. hoc tamē nō semper est v̄z de eo quod est p̄ accidens iustum. hoc em̄ potest esse malū. sed malum fieri q̄z/ uis p̄ accidēs possit esse iustum. tamē p̄ se nō est iustū. Ad terciū dicēdū q̄ sicut fr̄g⁹ q̄n̄ q̄z p̄ accidēs ē cā calor̄is. sic q̄n̄q̄ malū nō per se sed p̄ accidēs ē cā boni. q̄suis ex hoc nō seq̄/ tur q̄ malū fieri sit bonū. q̄z causa p̄ accidens in q̄stum h̄m̄oi nec formal̄ nec formal̄ p̄tinet effectū seu p̄fectionē effect⁹. Ad formā igit̄ argumētū d̄dm q̄ maior nō est vera. de eo qd̄ ē p̄ accidēs cā boni. Et cū dicit̄ in minore q̄ malū rē. v̄z ē p̄ accidēs. Ad p̄batōez dicēdū q̄ licet passio x̄pi q̄stum ad meritū patientis fuerit cā p̄ se nostre liberationis. q̄z vt sic fuit bona. n̄ q̄stum ad maliciā inferentis nō fuit

Solutio. Ad 1

Ad 2

Ad 3

cā liberationis nostre nisi valde p̄ accidēs. vt sic em̄ fuit mala. Secda conclusio est hec. q̄ malū pene fieri est bonū. Quia illud ḡ bene leges manutentent et pax vniuersi p̄mouet hoc est bonū. malū pene ē h̄m̄oi. ḡ rē. Maior p̄z de se. Minor habet r. ethic. q̄stum ad p̄maz p̄tem. vbi sic dicit̄. Legibus oportet esse ordinatā nutritionē. Et paucis interpositis sequit̄ quō illa nutritio fiat. Multi em̄ necessitati. magis q̄ sermoni obedūt. et iacture q̄ bono. Patet etiā secūda ps minoris. q̄z sicut eradicata zizania bone herbe melius nutriunt et cresunt. sic p̄ malum pene destructis vel emēdatis malis hominibus magis inualecit pax et tranquillitas vniuersi. ergo rē. Ad argumentū principale dicēdū. q̄ volūtas diuina simul cū immutabilitate habet summā libertatem. et ideo nō solum necessariorū effectūz verū etiā p̄tingentū p̄t esse causa. vel mediantibus causis secundis. vel immediate per se ipsam sicut sibi placuerit et videbit̄ expedire. ergo argumentū nō concludit.

Lōdo 2

Ad argumētū p̄ncipale.

Distinctio quadragesima septima et quadragesima octaua.

Volūtas quip

pe rē rē. Hic magister tractat de diuine volūtat̄s efficacia ipsaz p̄siderādo positue. Et diuidit̄ in duas p̄tes. Nam p̄mo p̄siderat vniuersaliter h̄m̄oi efficaciam. Secdo p̄siderat humane volūtat̄s ad diuinā voluntatē p̄formitatē et concordiam. distinctione. xlvij. ibi. Sciendū est. Prima i duas. Nam primo ostēdit oia fieri fm̄ diuinā voluntatē. Secūdo ex dictis ostendit oriri incidentē dubitatē. ibi. His verbis Et hec in tres. Nam primo tangit dubitatēm Secundo apponit solutionē. Et tercio p̄dictorum facit recapitulationē. Secunda ibi. Verum vt supra. Tercia ibi. Ex p̄dictis rē. Sequit̄. xlvij. distinctio. Sciendum est rē. In qua magister considerat humane voluntatis conformitatē ad diuinā voluntatem. Et diuidit̄ in duas p̄tes. Nam primo ostendit magister q̄ p̄formitas in volito. puta si homo illud idem vult quod deus vult. nō semp̄ facit esse bonam hominis voluntatē. et conuerso si homo nō vult illud quod deus vult. hoc non semp̄ facit malam hominis voluntatem. Secundo ostendit q̄ bona dei voluntas quādoq̄ potest impleri p̄ malam ho

Marginal notes on the right edge of the page, including the text 'Lōdo 2' and 'Ad argumētū p̄ncipale'.

minis voluntate. Secunda pars incipit ibi Illud quoque etc. Et hec dividit in quattuor partes. Quia primo ponit intere veritatis de terminatione. Secundo instat p vnam obiectione. Tercio hmoi obiectionis subiugit solutione. Quarto ostedit q ex pdictis solunt plures questiones que fieri possunt circa xpi ac ceteroz sanctoru passione. Secunda ibi Sed ad hoc opponitur sic. Tercia ibi. Ad quod respondent. Quarta ibi. Ex quo soluit. Circa istas duas vltimas distinctio/ nes primi libri quero hac questione.

Vtrum si de aliquid de nouo vellet qd non voluit ab eterno ex hoc realiter mutaret. Et videt q no. Quia real mutatio no potest fieri i aliquo nisi duobus modis. Uno mo q aliqd realiter i eo acquiratur. Alio mo q aliquid realiter in eo reperdatur seu ab eo auferat. Sed realis actio etiam i creaturis pnuata potest terminari de nouo ad aliquod obiectu ad quod primo no termina bat sine hoc q in agente aliquid acquirat vl aliquid reperdat. nec p sequeus agens ex tali terminatione alteratur. ergo eterna dei volitio ad aliquod nouu volitu poterit terminari absqz omni ipsius dei mutatione. Maior patz. Probo minore. quia cu visus fertur i aliquod primo indistincte eade visio pnuata succel/ siue terminatur ad plura distincte z nihil ibi reperditur. nec aliquid de nouo acquirit. eo q eadem visio pnuetur. ergo etc. Contra im possibile est fieri trāsitū de contradictorio in cō contradictoriū nisi fiat mutatio i aliquo. sed no velle z velle sunt contradictoria maxie dū sumū tur respectu eiusde. q si de nouo aliqd vel let qd no voluit ab eterno eēt trāstitus de dī/ ctorio in contradictoriū. z i volito non ē necesse fieri talē mutatioem. q esset in volēte. Illā as/ sumptā pto. s. q talis mutatio no esset nccio in volito. quia sicut ex hoc q deus voluit ab eterno antixpm esse in fine mundi. no fuit ab eterno aliqua mutatio in antichristo. sic si de us nūc de nouo vellet antichristū esse in fine mundi. ex hoc no fieret aliqua mutatio nūc in antichristo. qz nihil nūc esset d antichristo quod esset capax illi mutatiois. Circa illas duas vltimas dist. pmi libri qtuor sūr vidē da. Primo de eo qd querit. Sedovtrū aliqd exns tra diuinā voluntate possit cade re sub pcepto. Et hoc qstū ad distinctioem xlvij. Tercio vtz teneamur nraz voluntate pformare diuine volūtatē. Et qro i q de/ beat esse hmoi cōformitas. Et hoc qstū ad

dist. xlvij. z vltimā.

Quātuz ad primūz

Articls 1

articulū. vtz si deus aliqd de nouo vellet qd non voluit ab eterno ex hoc realiter mutaret. Dicendū q deus nihil pōt velle in futurū seu de nouo quod uō voluit ab eterno. Quia cū diuū velle mensuret nūc eternitatis. ergo in ipso nulla poterit esse successio. Sed i eo esset necessario successio si deus nūc vellet q primo nō voluit. qz velle z nō velle respectu eiusdez voliti ab eade volūtatē dīcūt. et p pns non pnt esse simul. qz propter necessario vnū succe det alteri. nec p sequeus poterūt mēsurari nūc eternitatis i quo nulla pōt esse successio. Et pfirmat. qz mēsurā ppria ē vnigenia cū men/ surato. igitur nō existente successione in men sura mēsuratū optet q sit simul totum. P si deus vellet aliquid d nouo quod ab eterno nō voluit. tunc necessario intrinsece mutaret z esset pfectibilis pfectione ab essentia sua rea liter differēte. sequeus est impossibile apud phos z theologos. Probo pntiā. quia si deus vellet aliquid de nouo quod prius non volu it. vel hoc fieret nouo actū volitiois. vel hoc fieret ppter nouam habitudinē eius ad hu iusmodi volitū. Si primo mō. tūc de plano habet ppositum qstuz ad vtrūqz incōueniēs pntū in sequeute. Si dat scdm. tūc seqtur idē incōueniens. qz sicut nouitas in remota vt mota ē necessario psupponit nouitatē mo/ tionis. sic nouitas voliti vt volituz est neces sario psupponit nouitatem volitiois. z sic seq tur idē quod primo. qz noua habitudo volū tatis ad volitū psupponit nouitatē voliti vt volitum est. z p sequeus nouitatē volitiois.

Secdo

Cōfirmat

2

Sed forte dicet q pma rōem q nūc eterni tatis ppter sui illimitatōem excedit tps et oē istās tps. Sic igit dīctoria sibi hūicē pnt succedere in diuersis nūc tempis. sic pnt sibi succedere in eodē nūc eternitatis quod coexi stit omnibus nūc tps. P. tra scdam ratio nē sic. Deus potest facere de nouo qd nō fecit ab eterno sine sui mutatioe. ergo potest velle de nouo quod non voluit ab eterno absqz su mutatione. Antecedens patet ex fide. quia cre dimus deum mundū pdixisse in tempe Cō sequentia videt ex hoc patere. qz non minus distans facere z non facere. qz velle z nō velle ergo etc. P. deus vult nunc Judam eē dā/ natū. z qnqz nō voluit eum esse damnatum. quia qd dū viuunt hoies tūc deus vult omis

Instantia

2

3

hoies saluos fieri ⁊ ad agnitōz fuitatis pueni
 re. vt dicit. i. ad Th. ij. g̃ vult aliqd de⁹ nūc
 qd̃ tūc non voluit qñ Judas vixit. qd̃ ē ⁊ tra
 p̃clusionē i se. Maior pz. qz si de⁹ nūc nō vel
 let iudā esse damnatū. ipse vtiqz nō eēt dāna/
 tus. qz vt pz i li. De ster. ca. xij. i dīcōe dei cū
 tra sūt posita. nec ē qui sue possit resistere volū
 ti. Propter quod. b. Aug. in enchi. ait. Ro/
 gādus est deus vt velit nos facere. qz necesse ē
 fieri si voluerit. Sed illa nō concludunt.

Solutio.

Ad 1

Ad primū igit dicendū qz quis possit esse
 successio in talibus que pprie tpe vel diuer/
 sis nūc tps mensurant. qz talibus eternitas
 vel nūc eternitatis coexistit tanqz aliena men
 sura. in illis tamē qui pprie mensurant eterni
 tate seu nūc eternitatis sicut sunt act⁹ imma/
 nētes in diuis. ⁊ quoz p̃ortio ē velle diuinū
 nequaqz pōt eē successio. qz da oppositū. tūc
 non erit p̃portio mēsurati ad p̃p̃iā suā mēsu
 rā.

Ad 2

Ad scdm ddm qz creatio cū sit act⁹ trā
 siēs nō mēsurat nūc eternitatis. sed nūc tēpis
 vel aliqua alia mensura. vt patebit in scdo li
 bro. qz actio ⁊ actiuū vt actiuū est. mēsuratur
 eadē mēsurā. qzuis em̃ corpus celeste fm̃ sui
 naturā nō mēsuret temp⁹ sed euo. tamen vt
 mouet mēsurat eadē mēsurā q̃ mot⁹ suus mē
 surat. ⁊ ideo nō ē simile ⁊ velle diuiso qd̃ p̃p̃
 rīe mēsurat nūc eternitatis. ⁊ ⁊ p̃dicti op̃atoī

Ad 3

indā nūc vult eē damnatū. sic voluit ab eter/
 no qz nūc eēt damnat⁹. qz cognouit ab eterno
 sic iudā op̃ari in tpe. qz suis demeritis exigen
 tibus merito esset damnādus. ⁊ nunc deberet
 esse damnatus. Nec obstat auctoritas illa qz
 deus vult omnes homies saluos fieri. qz illa
 volūtas est p̃ditionalis. puta hac cōditiōne
 stante qz ipsi obseruent eius mandata. nō ob
 seruātes igit hanc p̃ditiōnē sine aliq̃ sui mu/
 tatione deus eterna volūtate vult certis suis
 t̃pibus esse damnatos.

Articls 2

Quantū ad secun

Lōcō

dū articulū. vtz aliquis exns ⁊ tra diuinam
 voluntatē possit cadere sub p̃cepto. dicendū
 qz qñqz illud qd̃ a deo p̃cipit non ē fm̃ volun
 tatē dei. immo pōt esse ⁊ tra eā. licet illud pro/
 pter quod p̃cipit sit d̃ volūtatē dei. sic apparuit
 cū dñs p̃cepit Abrae immolationē filij sui
 Isaac. Cōtra em̃ voluntatē dei fuisset qz Isa/
 ac fuisset immolatus. ⁊ innoxius sanguis ef/
 fusus. in ⁊ tra voluntatē dei fuit p̃batio ⁊ mani
 festatio fidei abrae. que fides ex h̃ relucebat.

qz ipse p̃pter deū nō obstatē dilectōe vñci fū
 ly ⁊ libera matre geniti volebat parere māda
 to. Circa illā tamē materiā ab aliquibus di
 cit. qz omne quod a deo p̃cipit est a deo volūtū
 voluntate antecedente. qzuis possit esse nō vo/
 lūtū volūtatē p̃sequēte. sicut dicitur apparere d̃
 p̃cepto imolatiōis Isaac. Sed ⁊ illud ar/
 guit ab aliquibus ⁊ nostris sic. Volūtatē
 q̃ non sunt oppositē nō p̃nt esse ⁊ oppositē.
 Sed oppositū imolatiōis Isaac fuit a deo
 volūtū volūtatē p̃sequēte. g̃ illud qd̃ p̃cipie/
 bat nō poterat esse volūtū volūtatē antecede
 cū volūtas antecedeēs n̄ sit opposita voluntati
 p̃nti. Et p̃firmat. qz si volūtas p̃ns possit
 eē ⁊ oppositō eius qd̃ est volūtū volūtatē an
 cedēte. tūc cū de⁹ volūtatē ante velit p̃cā non
 fieri. ipse volūtatē p̃ntē possit ea velle fieri. qd̃
 ē incōueniēs. Sed q̃qd̃ sit ⁊ p̃clōne. illa
 tñ n̄cō nō p̃cludit Ad p̃mū igit ddm qz
 volūtatē q̃ sūt ⁊ oppositē nō sūt oppositē
 cessario. nisi ille volūtatē absolute et simplr
 sint d̃ eis. Si em̃ vna volūtas ē d̃ vno oppo
 sitoz s̃ p̃ditōe. alia p̃t eē ⁊ oppositō illi⁹ ab/
 solute. qzuis volūtatē nō sūt oppositē. S̃
 sic ē i p̃posito. vt patuit i arti. p̃ri. p̃cedēti. qz
 volūtas dei añs ē om̃s hoies saluos fieri. sub
 hac p̃ditōe si faciāt ea que p̃cepit. ⁊ q̃ congru
 unt ordinī nature humane respectu sine salu/
 tis. voluntas tñ dei p̃ns q̃ d̃ voluntas sim/
 plr ⁊ absoluta ē qz ille saluet. scit em̃ de⁹ cū bñ
 finalr recessuz. ⁊ qz ille nō saluet. qz scit deus
 qz ipse mala sua voluntate auerter se finaliter
 a dño. Ad cōfirmatiōnē ddm. qz qzuis bñ
 p̃betur qz nō semp̃ cuiuslibet oppositū qd̃ de⁹
 vult volūtatē antecedeere possit velle voluntate
 p̃ntē. nō tamē p̃bat qñ alicui⁹ volūtū volūtatē
 antecedeere oppositū possit velle voluntate p̃n/
 te. ⁊ ideo ē ibi manifesta fallacia p̃ntis. Non
 em̃ sequit si vlis affirmatiua sit falsa. qz p̃p̃
 h̃ p̃icularis affirmatiua sit falsa. sic i p̃p̃oli/
 to ⁊ c. igit p̃firmatiō nō p̃cludit.

Opinio

Lōra opi
nionē.

Cōfirmat

Ad 1

Ad 2

Quantum ad terci

Di. xlvij.
Articls 3

um articlū. vtz teneamur n̄raz volūtatē p̃for
 mare dine volūtatē. dico qz sic. qz ois q̃ tenet
 ad alic⁹ obediētiā tenet suā volūtatē p̃forma
 re volūtatē illi⁹ cui tenet obedire. sed ois hō te
 net obedire deo. g̃ ⁊ c. P̃. quilibet tenet velle
 qz sit sanct⁹ ⁊ bone vite. cum igit voluntas dei
 sit sanctificatio n̄ra. vt patz p̃ aplm̃. igit qui
 libet tenet volūtatē suā voluntati diuine con
 formare. P̃. q̃libet tenet velle saluari. s̃ ⁊ ⁊

Lōcō 1

2

3

vult oēs hoīes saluos fieri. igit̄ sc̄q̄ idē q̄d p̄f
 4 p̄. q̄cūq; i actōe sua p̄p̄iis suis p̄satis vi
 ribz p̄t̄ deficere. tenet̄ se ei cōformare cui p̄ se
 inest̄ rectitudo. in cui? cōformitate p̄manēdo
 nequaq; p̄t̄ deficere. sed oīs creata volūtas i
 sua actōe potest̄ deficere. et sola dei volūtas ex
 sui natura sic ē recta q̄ om̄e illud q̄d sibi p̄for
 5 mat̄ rectificat. q̄ oīs hō suā volūtatē dīne vo
 lūtatē tenet̄ cōformare. p̄. q̄libz hō tenet̄ vo
 lūtatē suā cōformare tali regule i quā s̄m suā
 naturā reducit̄ regulāda. s̄z volūtas dīna est̄
 tal̄ regula. q̄ an̄sel. i. de ceptu s̄ḡiali. c. iij. p̄
 bar. q̄ i alijs viribz a volūtatē nō p̄t̄ eē p̄ctm̄.
 Nā cū de legē eis ip̄sunt̄ vt volūtatē obediāt
 obediēdo ei faciunt̄ q̄ tenent̄. p̄pter q̄d in eis
 p̄ctm̄ et iniusticia eē nō p̄t̄. volūtas aut̄ ime
 diate reducit̄ ad volūtatē dīuinā. S̄z for
 te dicit̄ q̄ relatiua eāpantie dicunt̄ ad dūertē
 nā. sed cōformitas ē relatio eāpantie. q̄ si volū
 6 tas nra cōformaret̄ volūtatē dīne. tūc eē dīna
 volūtas dīna cōformaret̄ volūtatē nre. q̄d ē fal
 sū et impossibile. q̄ t̄c. R. q̄ dato q̄ aliq̄ relatiō
 eāpantie s̄m nomē sit̄ inter nos et deū. bt̄s ei
 Joh̄el dicit̄ i canōica sua. q̄ silēs ei erim? q̄m̄
 videbim? eū sicut̄ ē. s̄ilitudo aut̄ ē relatio eā/
 parātie. ire tūc nō est̄ eāpantia i tali relatiōe.
 q̄ nos dependem? a deo. et nō eōuerſo. nā ta
 7 les s̄ilitudines et cōformitates innascunt̄ ex h̄
 q̄ nos q̄rū possum? ip̄m imitamur. et nō eō/
 uerſo. Secūdo dico q̄ q̄rū ad ea volūta q̄ de
 us vult volūtatē antecēdere. s̄p tenemur nram
 volūtatē cōformare volūtatē dīne. q̄ volūtatē
 dei antecēdere q̄libet̄ ordinat̄ i vitā etnā. S̄z
 q̄rū ad ea q̄ de? vult volūtatē dīne. nō optet
 quilibet̄ suā volūtatē dīuise volūtatē i oibz cō
 8 formare. ita q̄ talia velit. q̄ volūtatē dīne de
 us vult damnādos eē damnatos suo tempe
 quod si alicui cōstaret volūtas sua in hoc nō
 posset̄ se conformare dīuine volūtatē. cū con
 tra oēm̄ inclinātiōē. et p̄ oīs cōtra om̄e vo
 litiōē sit̄ p̄p̄tue cruciari. In alijs vero peno
 sis eūctibus a deo volūtis. puta in morte pa
 9 rentū. et etiā in morte p̄pria. si alicui deus ta
 lia se velle reuelaret. estimo q̄ si talis homo es
 set̄ p̄fectus in caritate. ip̄se volūtatē suā dīui
 ne volūtatē cōformaret. et diceret cū ap̄lo. Lu
 cio dissolui et esse cū xp̄o. Si hō adhuc ē im
 p̄fectus. tūc sufficit nō tristari.

4 **Quantus ad quar**
 tus articū. in quo debeat esse cōformitas no
 stre volūtatē ad dīuinā. est aduertendū q̄ d

volūtatē q̄nq; loquimur large. et sic appetit?
 sensitiu? q̄nq; appellat volūtas. q̄nq; p̄p̄rie.
 et sic voluntas est potentia p̄tis intellectiue.
 Et hec p̄t̄ adhuc cōsiderari duplicit̄. Uno
 modo q̄stum ad motus p̄mos veniētes ex na
 turali instinctu sine deliberatiōe p̄uia. et vt sic
 dicit̄ volūtas naturalis. Alio mō put̄ mot?
 vel actus ei? sequit̄ deliberatiōē. et vt sic dicit̄
 voluntas deliberatiua Primis igit̄ duobz
 modis nō oportet insistere. q̄ planū est q̄ ac
 cipiēdo volūtatē p̄ appetitū sensitiuū et na
 turali. tūc i his que tristat̄ et nocua sūt sen
 sui vel nature nō possumus volūtatē nostrā
 cōformare volūtatē dīuine. Si em̄ deus vel
 let me mori. vt q̄ appetitus me? sensitiuus et
 naturalis instinctu hoc abhorreret̄ et refuta
 rent quantuz in ipsis esset. Propter q̄d Da
 10 mas. li. iij. ca. xxi. vult. q̄ quilibet̄ res natura
 liter desiderat̄ esse. Et ibidē ait. q̄ deus factus
 homo hoc desiderū habuit et mori timuit.

Sed loquēdo de voluntate tercio mō di
 cta pono tres cōclusiones. Prima ē q̄ ad re
 ctitudinē nostre volūtatē requirit̄ nccio: vt
 velim? om̄e illud q̄d euidēt̄ et sine ambigui
 tate nobis constat̄ deū velle simpliciter et ab
 11 solute. Quia ille nō est verus amicus alicui? q̄
 volūtatē suā ab eo disco: dat̄ i iustis et ratiōa
 bilibus. sed habēs rectaz volūtatē est amicus
 dei. et omne quod deus vult est iustū et ratiōa
 bile. ergo t̄c. Maior patet p̄ Tullii qui di
 cit̄ ad p̄fectam amicitia spectare idem velle et
 idē nolle. Et. ix. ethicozū ait Ansto. q̄ p̄trarie
 tas volūtatū dissoluit amicitia. Et. ij. r̄he
 toricozū dicit. q̄ ratio amoris consistit in pro
 curare alicui que in voluto ipsius sunt. Mu
 12 nor patet q̄stum ad partē dīmā. q̄ in can. p̄
 mo dicit̄ sponsa ipsi deo. Recti diligūt te. Pa
 tet etiā q̄stum ad secundā partē. q̄ cū vo
 luntas dīuina sit ipsa equitas et rectitudo. et
 obliquari nequaq; possit. ideo omne q̄d vult
 est iustum et rationabile. p̄. omnis homo
 habens rectam volūtatē tenet̄ velle illud cu
 ius oppositū si cōtingeret necessario tolleretur
 13 dei p̄fectio. Sed si fieret oppositū illius q̄d
 deus p̄cise et determinate vult fieri. tūc tollere
 tur dīuine volūtatē p̄fectio. q̄ t̄c. Maior p̄z.
 q̄ oīs amicus vult illud cui? oppositū tollit
 p̄fectionem et honorem amici quem diligit.
 Minor etiā patet. q̄ si fieret oppositū illi
 us quod deus diffiniciue et determinate vel
 let. tūc vigor et p̄tās dīuine volūtatē tolle
 retur. ipsa em̄ esset inualida. al̄s non contin
 14 gret̄ oppositū eius quod ip̄se determina

Secūdo

2

Quantum ad
 articū. vt tenemur nre
 de dīne volūtatē. dico q̄ si
 alie? obediētiā tenet̄ suā
 volūtatē illi? tenet̄ obediētiā
 obediētiā deo. q̄ t̄c. p̄. omnis
 hō tenet̄ dīne vite cum q̄
 iustificatiōe nra. vt p̄p̄tū
 tenet̄ volūtatē suā
 p̄. dicit̄ m̄

icls 4

3 te vellet. P. sup illud ps. **N**o adhefit mihi cor pravu. dicit glo. Pravi cor: & distortu h3 qui no vult illud quod deus vult. Et in ea dem glo. dicit. q. voluntas dei est regula cui oportet nos conformari. Sed contra hoc sunt quidam doctores dicentes. q. ad rectitudinem voluntatis no requirit q. conformet se voluntati diuine i omni voluto qd scim⁹ deum velle. Quia bna virgo mi maxime doluit de passione sui dilectissimi filij. qua tamen passionem non dubitauit esse de voluntate dei. Sed hoc no videtur quis velle de quo dolet. ergo voluntas virginis matris no fuit conformis voluntati diuine in voluto. & p sequens voluntas beate virginis matris no fuisse recta. quod est nephast dicere. P. Christus appropinquate passioni sua dixit. vt patet in euangelio. Pater si fieri potest: transeat a me calix iste. veritamen no mea voluntas sed tua fiat. ergo christi voluntas que rectissima fuit no erat conformis voluntati diuine. P. sequeret q. aliqs deberet velle sibi subtrahi gratia dei & a deo separari. qd est contra oem rectitudinem voluntatis. qz recta voluntas no potest velle separari ab eo a quo dependet omnis sua pfectio. Probatio sequetur. qz aliquis habes recta voluntate scit si ceciderit in peccatum. q. deus vult q. ei gratia subtrahat. et q. factus peccator: a deo sepeatur. P. sequeretur q. aliquis deberet velle suam perpetuam damnationem. sequens est impossibile. sicut patet ex auctoritatibus quas adduxi supius distinctione. i. q. ij. Probatio sequetur. qz deus vult aliquoz hominum perpetuam damnationem qui tamen pnie habet recta voluntate. ergo si reuelaret hoc talibus hominibus. tunc iuxta predictam conclusionem ipsi teneretur hoc velle. P. quod deus consultit hoc vult. sed no tenet quilibet velle quod deus consultit. ergo no tenet quilibet velle quod deus vult. P. arguunt quidam alij. q. nulla voluntas creata possit conformari voluntati diuine. Quia nullu simplr finitu potest conformari ei quod est simpliciter infinitu. Sed ois voluntas creata est simpliciter finita. & voluntas diuina est simpliciter infinita. ergo etc. P. sequeret q. voluntas creata adequeret diuinam voluntate. falsitas pntis p3. Probatio pntie. qz qcqd attingit alterz totaliter hoc ad equat ipm. s3 ome qd conformat simplr simpli ei h totalr ipm attingit. qz vel penit no attingit ipm. & tuc i nullo conformabit ei. vel si attingit tuc totaliter attingit. als no eet simplr simplex. Sed illa no concludit. Ideo pmo arguam contra illam opinionem fortificando pma conclusioem.

Petr⁹ au/
reoli & plef
alij s⁹ istd.

Alij ad id

Contra opi
nionem.

tionem. Secdo istis motibus respondet. P. primo igit argua sic. Sicut se habet intellectus creatus ad intellectum diuinum. sic voluntas creata ad voluntatem diuinam. sed nullus intellectus potest esse rectus seu verus si taliter est difformis ab intellectu diuino q. cognoscit illud quod intellectus diuinus no cognoscit. ergo nulla voluntas creata poterit esse recta si i voluto no est conformis diuine voluntati. Maior patz. Probo minore. qz cu diuinus intellectus sit omnino verus. si circa aliqd obiectu intellectus creatus intelligeret oppositum eius quod intelligit intellectus diuinus. talis intellectus creatus de necessitate eet falsus. P. h. habes recta voluntate manente hmoi rectitudine non potest licite facere contra voluntatem diuinam. ergo nec potest licite velle contra voluntatem diuinam. Antecedens p3 Probatio pntie. qz qd licitum est velle licitum est facere. P. no minus desicit a rectitudine repugnans diuine voluntati q. repugnans diuine prudentie. Sed vt ait Aug. impius est cui no placet diuina prudentia. P. recta voluntas debet hoc velle quod in diuina oratione petit a deo fieri. sed in signu q. ois dei voluntas fieri petat. ideo comprehenditur in ipsa domica oratione dei voluntas tam in celo q. in terra. Dicit em ibi. Fiat voluntas tua sicut in celo & in terra. P. ois ordinata voluntas debet pponere velle diuinu seu velle diuine voluntatis suo pprio velle. illa p3. qz da oppositu. tuc hmoi voluntas nec eet recta nec ordinata. qz puerteret ordinem. qz no pponeret qd ois no e pponendu. Sed si aliq voluntas no conformaret se i voluto diuine voluntati. illa no pponeret velle diuinu suo pprio velle. sed pnt eo uerso. q. talis voluntas no esset ordinata. nec pntis recta. igit argumeta no concludit. Ad pma igit rones alteri opiniois dds q. quis glit osa s3 go mi ineffabilr doluerit d dolore passionis filij sui. tñ voluntas sua no fuit difformis a voluntate diuina. qz sic de p voluit filiu suu sustinere passioz & morte p salute huiani generis. sic & mi h voluit voluntate deliberatiua. lz maxie doluerit & passa sibi fuerit voluntate naturali vl voluntate sensitua pur appetitu sensitiuo qz qz voluntas. Et cu dicit i mozi. Illud n videt qz velle de q dolet. illa e falsa. si dolor velle referunt ad distinctas vires aie. sicut i pposito sunt referenda. Sic em aliqs potest valde dolere de amara potione. vel de mcbri abscisione s3m appetitu sensitiuu. & tñ voluntate deliberatiua vult illa. sic in pposito. Ad secundam patet iam dicta. qz illa verba christi

Solutio.

Ad 1

Ad 2

referenda sunt ad voluntatem prout dicitur natu-
ralis et ad appetitum sensitivum. Si enim christus vo-
luntate deliberativa non voluisset respectu illu-
s passionis illud quod pater voluit. tunc p-
Ad 3 illam passionem nihil meruisset. nec persequens
humanum genus redemisset. Ad tertiam ne-
go consequentiam. Ad probationem dicendum quod sub-
tractio gratie non est simpliciter et absolute a deo
volita sed conditionaliter. puta sub hac conditione.
si ille ceciderit in peccatum. quod non est ad propositum.
quod conclusio posita est ex his quod deus vult simpliciter
et absolute. Unde notatur et advertendum quod quoniam de-
us vult aliquid conditionaliter. tunc quicumque vult
oppositum illius conditionis adiecte. ille potest vel
le oppositum predicti voliti quod deus voluit sub
illa conditione. permanente tamen conformitate volu-
tatis illius hominis ad voluntatem dei. Da igitur
quod aliquis habens rectam voluntatem sciat quod si morta-
liter peccaverit deus vult auferre gratiam ab eo.
ille debet velle oppositum illius conditionis. pu-
ta debet velle non peccare. tunc sine disformitate
sue voluntatis ad voluntatem divinam potest velle quod
deus gratiam non auferat. Forte dicitur quod
ille non vult oppositum illius conditionis. quod for-
te vult mortaliter peccare. Tunc respondeo quod
talis eoispo quod vellet mortaliter peccare. iam non
haberet rectam voluntatem. et per consequens argumentum non
est conclusio premissarum quod presupponit rectitudi-
nem voluntatis. Ad quartam dicendo nego con-
tentionem. Ad probationem per prima dicta. quod ex quo talis
homo potest presupponit habere rectam voluntatem. utique per
tunc habet gratiam. et potest non vult damnationem. il-
li nisi sub hac conditione. si finaliter recesserit si-
ne gratia. Etiam in probatione ostendit assumit unum
fallit et quoddammodo impossibile. quod minus inco-
veniens et deo est impossibile. Sed inconveniens esse
videt quod alicui reuelat ei damnatio. quod daret
sibi materia despandit de dei misericordia. ideo non
est estimandum quod alicui reuelatione veridica reue-
let ei eterna damnatio. Si tamen aliquis perciperet
hominis reuelationem. ille vel debet tale reuelatio-
nem non putare esse a deo sed a demone. quod vellet
etiam quoniam bonos homines ponere in desperationem
Uel si non posset vincere tale conceptum quoniam puta-
ret tale reuelationem sibi factam esse a deo. tunc non
deberet putare tale sententiam esse ultimam diffinitivi-
tam. sed magis comminatio. sicut dictum fuit ni-
mius Ione. iij. Adhuc quod dragita dies et ni-
niue subvertet. Et ideo talis homo eo cautius
et melius debet ordinare vitam suam deo humili-
ter supplicando. ut sibi sua peccata dimittat. et in
gratia ac caritate usque in finem custodiat. Po-
test etiam dici quod ille due rationes non sunt conclusio-

sione. quod deus simpliciter et absolute non vult gratie
subtractionem. nec alicuius hominis damnationem.
sed solum vult talia voluntate permissiva. Unde et
deus non vult nos talia velle. Quis signum
est. quod appetitum talibus contrarium quasi natu-
raliter indidit nature rationali. Ad quoniam dicitur
Ad 5 dum quod non potest nobis euidenter quod deus velit il-
lud simpliciter quod per modum insinuat.
Si tamen alicui potest euidenter quod deus hoc
vellet simpliciter. tunc si talis haberet volunta-
tem rectam. et in rectitudine permanere deberet.
oporteret eum in homini volito voluntate suam
reformare voluntati divine. talis enim insinua-
tio absolute voluntatis divine equoolleret peccato.
propterea quod quod faceret per rectitudinem volu-
tatis. Ad sextam dicens. quod quoniam finitum non
possit conformari infinito entitati. potest tamen ei
reformari obiective. sic. si voluntas finita et in
finita tendant in idem obiectum conformibus acti-
bus. puta quod ambo circa idem obiectum eliciant
actum volitionis. vel ambo actum nolitionis.
Ad septimam per prima idem. quod argumentum procedit
de conformitate entitativa vel dimensionum et non de
obiectiva. et ideo non est ad propositum. Probat etiam
quod dicitur doctor predictus conformitatem non esse necessariam. et
arguit sic. Nihil est necessarium fieri nisi hoc neci-
tas oriat ex natura rei. vel ex precepto superioris.
Sed re voluta a deo non se tenemur ex natu-
ra rei velle. alia si deus vellet damnationem alicui
ille teneret eam velle. quod est contra Augustinum. i.
li. de trinitate. ubi ait quod omnes homines natura-
liter volunt esse creati. Nec ex precepto. quod nullus
legimus hoc esse preceptum. Per sicut tenemur
voluntatem nostram reformare voluntati divine.
sic tenet subditus voluntatem suam propter conformare
voluntati sui patris cui subest vice dei. Sed si per
latum diceret audire subditum. volo quod hoc fiat.
subditus adhuc non teneret hoc facere nisi per
latus precipiet ei vel insinuet se velle hunc sub-
ditum hoc facere. ergo a simili non tenet quis
in particulari velle illud quod deus vult. nisi si
sibi precipiat vel insinuet quod deus vult ipsum
hoc velle. ergo etc. Per. nullus tenet ad illud
sine quo potest saluari. sed sine tali conformitate
potest quis saluari. Maior per prima. Probat minor. quod
sine hominis conformitate voluntas hominis potest
manere bona. ut per prima per Augustinum in libro enchiridion.
ubi ait. quod aliqui bona voluntate homo vult quod
deus non vult. ut puta. bonus filius vult pa-
trem suum vivere. et deus non vult eum vivere.
quia vult quod moriatur. ergo etc. Per. quoniam con-
tingit quod duo homines quorum alter bonus est
voluntate opposita contradictoria. puta unus vult

Ad 3

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Durandus

stantia

lutio

Ad 4

2

3

4

Ratio

pcisione conformatōnis que attēdit i modo volēdi. nō sufficit p rectitudine humane volūtatis. Quia qd̄ ducit carētē rectitudie volūtatis hoc nō sufficit ad habēdā hmōi rectitudinē. Sed pfirmatio tm̄ in voluto ducit qñq; pessimis homibus. qz pessimus hō pōt velle moxē patris sui p illo tunc in quo etiaz deus vult patrē suum mori. Et illa est intentio Augu. qui ait. Deus quādoq; implet bonam suā voluntatē p malis hominū volūtates. Sed forte cōtra illud dicit q̄ sicut hū-

stantia

1 manus intellectus se habet ad intellectū diuinū. sic volūtas ad voluntatē. sed oīs intellectus est rectus qui cōformat se intellectui diuino in re intellecta. q̄ oīs voluntas est recta q̄ conformat se volūtati diuine in re voluta.

2 P. sup illo verbo ps. Exultate iusti in domino: rectos decet collaudatio. dicit glo. Rectū cor habet qui vult qd̄ deus vult. sed p cor anime intelligimus voluntatē. Ad p̄mūz dicendū q̄ nō est simile. qz intellectus rectificat in adaequatione ad rē intellectā. voluntas vero dicit̄ recta in ordine ad debitū finē p̄supposita recta intētiōne volētis. ideo licet aliq̄s velit aliquod bonū quod etiā deus vult. si tamen illud vult mala intētiōne. vel in ordine ad malū finē quem p̄ndit. eius volūtas nō erit bona vel recta. sed potius mala et obliqua

Mutatio

Ad 2

Ratio 3

Ad scdm̄ dicendū q̄ rectus cor habet qui vult quod deus vult. et ea intētiōne qua deus vult eū velle. Tercia conclusio est. q̄ ad rectitudinē volūtatis philosophice loquēdo sufficit q̄ volūtas velit bonū in ordine ad bonā finē. Sed theologice loquēdo requirit q̄ habitū caritatis informata velit ea que s̄m legē euangelicā sunt volubilia cū intētiōne boni finis. De his tamē ad p̄sens trāseo. eo q̄ tractabilia sunt circa materiāz secūdi libri. ibi forte de his dicit̄. in multis em̄ locis secūdi libri potest tangi ista moralis materia. Ad argumentū principale dicendū q̄ minor nō est vera. Ad p̄bationē dicendū q̄ qñ visus aliquid percipit distincte quod an̄ nō distincte vidit̄. vel vidit̄ illam rē an̄. licet nō habet̄ erit actū iudicatiū circa eam. vel penitus nō vidit̄ eam. quomōdūcūq; dicat̄ semp̄ videns ducit̄ esse mutatus. eo q̄ aliquid acq̄siuit. Nam si dicat̄ primū. tunc licet vidēs postq̄ incepit̄ rem illā discernere non acquisiuit nouam visionē. tamē p̄ actūz iudicatoū acq̄siuit circa rem prius visam nouā discretiōem et nouū iudiciū. Si autē d̄at̄ secūdū tūc nō solum acq̄siuit nouū iudiciū. sed etiā acq̄si-

argu

ū p̄nci

ritur noua visio. vel saltē extēsiōz visio q̄ an̄ habebat. Sicut in vita beata q̄uis eadē beatifica visio in eternū continuet̄. tamē si de ali cui beato vna die ostēderet̄ i obiecto beatifico aliqua cognoscibilia que p̄us sibi nō mōstrauit. talis beatus in sua visione vere mutaret̄. qz licet haberet eandē beatificam visioz quā habuit primo. tamen sua visio esset nūc extēsiōz q̄ primo. eo q̄ ad aliqua cognoscibilia se p̄nūc extēderet ad que antea se nō extēderat sua visio. q̄uis essentialiter et vere esset beata. Ad quam visionē beatificā et gl̄iosā nos p̄ducit dominus iesus christus noster glorificator. qui cūz patre et spiritu sc̄to est omnīū gubernator. Amen.

Finit primū scriptū libri sentētiarū
Thome de Argentina.

Faint, illegible text in the upper left column of the page.

Faint, illegible text in the upper right column of the page.

Faint, illegible text centered below the first column.

Faint, illegible text centered below the second column.

Main body of faint, illegible text in the lower left column.

Main body of faint, illegible text in the lower right column.

Epistola

Epistola

Epistola

Dominus... Epistola

Epistola

Epistola

Epistola

Epistola

Epistola

Epistola

© The Tiffen Company, 2007

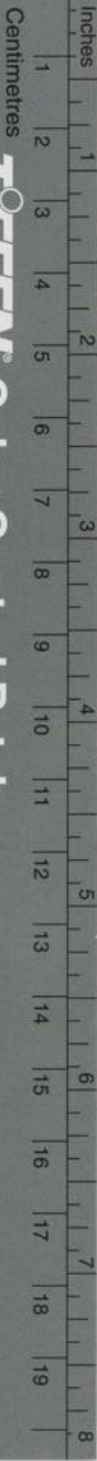
TIFFEN® Gray Scale

- R** 1 Red
- G** 2 Green
- B** 3 Blue
- M** 4 Magenta
- W** 5 White
- G** 6 Gray
- K** 7 Black
- C** 8 Cyan
- Y** 9 Yellow
- M** 10 Magenta
- B** 11 Blue
- 12** 12 Gray
- 13** 13 Gray
- 14** 14 Gray
- 15** 15 Gray
- 16** 16 Gray
- 17** 17 Gray
- 18** 18 Gray
- 19** 19 Gray

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27

in volumi...
ge omnia...
naturali...
nos. ego...
alio induc...
velle simpl...
sic tenet...
lege punata...
a re. led...
us salutar...
amicos. Sed...
ve dicitur...
ad ad re...
vile. Nunc...
posse aliq...
u. Ad idem...
na non con...
no firman...
re. Ad ter...
edico. q...
appetit...
bil est ad...
si loquimur...
religiosus...
voluit eundem...
lurium cu...
Et quia...
allexit...
a. vel sal...
am to fin...
er et de...
e cepit...
formaret...
is angelis...
eps perari...
no custode...
non du...
venisse...
et ideo...
pacheris...
erunt em...
re quo...
regem...
denosor...
Babylon...
non dimittitur...
tantatem...
fuit cultus...
er duma...
nam hoc...
erit. Sec...
ne voluntas...